ÖLÜMÜN İZLERİ

MARK BENECKE

Kırmızı Kedi Yayınevi: 20
İnceleme: 6

Ölümün İzleri
Mark Benecke
Çeviren Kâzım Özdoğan

Kapak: Yüksel Doğru
Sayfa: Cüneyt Ç.
Düzelti: Salih Yavuz

Baskı: Melisa Matbaacılık 0212 6749723

Birinci Basım: Ocak, 2010
ISBN: 978-9944-756-19-8
Kırmızı Kedi Yayınevi
www.kirmizikedikitap.com
Ömer Avni M. Emektar S. No. 18 Gümüşsuyu 344 27 İSTANBUL
T:0212 244 89 82 F:0212 244 09 48

ÖLÜMÜN İZLERİ

Mark Benecke

Almancadan çeviren: Kâzım Özdoğan

İçindekiler

SUNUŞ

Uzun yıllardır birlikte çalıştığım, Adli Bilimler alanında çok değerli çalışmalara imza atan, kendisinden çok şey öğrendiğim değerli meslektaşım, önemli bilim adamı Dr Mark Benecke'in kriminal kitaplar dizisinden *Ölümün İzleri* adlı kitabının Türkçe çevirisini elime aldığımda anlatılan akıl almaz ve heyecanlı soruşturmaları bir nefeste okuyuverdim.

Toplum içinde infial yaratan birçok olayın neden ve nasıllarını yıllar süren çalışmalarla ve binlerce belge inceleyerek bizlere sunmuştur.

Kitabın aslı Almanca olarak yazılmıştır. Almanya'da Dr. Benecke ile çalışırken bu kitabı okumak istediğimi söylediğimde gülümseyerek "yakında" diye cevap vermişti.

Okumak zevkle başlayıp öğrenmeyle biten bir eylemdir. Şu anda elinizde tuttuğunuz ve belgelerle desteklenmiş belgesel niteliğindeki bu kitabı büyük bir zevkle okuyacağınıza ve birçok bilgi edineceğinize eminim.

Dr. H. Nihal AÇIKGÖZ
Adli Biyoloji Uzmanı

ÖNSÖZ

Elinizdeki kitap, kriminal dizi kitaplarımızdan biri. *Mord-methoden* (Cinayet Metotları) kitabında akıl almaz ve heyecanlı soruşturmalar anlatılıyor. *Dem Tater auf der Spur* (Failin Peşinde) kitabıysa, cesetlerin üstünde bulunan kan, sperm ve haşarelerden bahsediyor. Şimdi ise son adımı atarak iyi ve kötü arasındaki sınırları birazcık bulanıklaştırıyorum.

Nitekim kapı tamponu işlevi gören bir milyon yaşında bir taşın, birinin hapsi boylamasına sebep olması ve hüküm giyenin bugün hâlâ kendinden emin bir şekilde suçsuz olduğunu iddia etmesi ne anlama gelmektedir? Ümitsizliğe düşmüş bir programcının hem de sevişen çiftlerle dolu bir ormanda intihar etmesi olanaklı bir şey mi? Üç yüz oğlan çocuğunu işkenceyle öldüren pedofil bir sadist serbest bırakılabilir ve bu sadist geri kalan hayatını örnek bir Hıristiyan olarak sürdürebilir mi? Peki ölü bir akrabanın kafası gerçekten kesilebilir mi?

Bu kitapta anlatacağım olaylar, daha ziyade duygularımızın isyan ettiği ve gerçeğin oradan oraya savrulduğu uç noktaların en ucuna kadar soğukkanlılığını koruyan okurlar içindir. Bunun içindir ki söz konusu olan sadece cinayetler değil, bilakis mesela uzun erimli etki yaratan bir tecavüz ve “altın prenses”in yediği tuhaf kazıktır.

Orijinal metinlerin, olayla ilgisi olanların yaklaşımını ve düşünce tarzını benim anlatımımdan daha iyi yansıttığını düşündüğüm yerlerde kısmen uzun alıntılara ver verdim. Tipik polis bakış açısını, burada örneğin İnka Patikası olayını tahkik eden memur temsil etmektedir. Fakat sözde bisiklet kazası (aslında kaza değil cinayet) daha ziyade adli tıp ağırlıklı bir bakış açısıyla çözüldü. Başka bir olayda, maddi hiçbir kanıtı olmamasına rağmen, bahçeli kulübe olayında bir avukat canla başla müvekkilini savunmaktadır.

Aşağıda anlatılan fiillerde hangi kararın adil olduğunu okurlara bırakıyorum. Okurun düşüncelerini merak ediyorum, bu merak sadece vampir ve yamyamlar hakkındaki düşüncelerle sınırlı değil...

Şayet okurken korkudan ürperecek olursanız, kriminologların eski bir kuralı olan ve elinizdeki kitapta da geçen Hermann Hesse’den şu veciz sözle kendinizi rahatlatın: “Aydınlığı anlamak isteyen, karanlığı tanımak zorundadır.”

Okurken ve okuduklarınız üzerine titizlikle kafa yorarken bol eğlence diliyorum!

Köln, Medellin, Marakeş
Bahar 2007
Mark Benecke

TEŞEKKÜR

Paul Moor, Armin Maetzler ve Rolf Rossi, iyi tanıdıkları Jürgen Bartsch hakkında konuşmak için bana zaman ayırdılar. *Magische Welt'ın* yayıncısı Wittus Witt, Bartsch'ın bazı illüzyon çizgilerim (Illusionstricks) seçip çıkardı. Onun dışında kimse, söz konusu bu çizgileri çözebilecek yetenekte değildir. Dr. Laumen (Köln Asliye Mahkemesi), Stahlschmidt (Kuzey Ren-Vestfalya Devlet Arşivi), Köln Emniyet Müdürlüğü 2. Kriminal Komiserliği çalışanları ve Saskia Reibe, Bartsch olayına ilişkin orijinal belgelen rahatlık içinde incelememi sağlayarak bana yardımcı oldular.

Luıs Alfredo Garavito ve kız kardeşi, Armenia'dan Cuerpo Tecnico ve papaz Didier Amariles, Kolombiya'da benimle yıllardan bu yana 20. yüzyılın en ağır seri cinayetlerinden biri üzerine konuştular. Miguel Rodrigez, Arına Zabeck, Knstına Baumjohann, Claudia Zapata, Amira Sierra, Melisa Kitsza-naweh Castro Munoz ve Markus Streckenbach, bu olaya ilişkin belge ve kayıtların incelenip değerlendirilmesinde bana yardımcı oldular. Stefan Pollack, olay raporunu Almanya'nın en eski dergilerinden biri olma özelliğine sahip olan *Archiv für Krimmologie* dergisinde bastı.

Susanne Opalka ve Olaf Jahn, Petroll/AUBIS olayına ilişkin zahmetli araştırmaları sonsuz bir sabırla yürüttüler ve bu olaya ilişkin soruşturmaları kullanmama izin verme inceliğini gösterdiler.

Münih Emniyeti'nden başkomiser Wilfling, Petroll olayına tam zıt istikamette meydana gelen bir başka olayın bağlantısını ortaya çıkardığı için kendisine içtenlikle müteşekkirim.

Rachamon öyküsüne dikkatimi çeken Dirk-Boris Rödel'e de teşekkürler Bu hikâye ve ondan sonra çekilen film, elinizde tuttuğunuz kitaba yön verilmesi bakımından kesinlikle esin kaynağım oldu.

Gabrielle Goettle'nin etkileyici yazıları olmadan tecavüz üzerine anlatıyı kolaylıkla kaleme almam mümkün olmazdı. Birader Mordor'a da Kızılderililerin Wendigo'suna[1] dikkatimi çekmesinden dolayı teşekkürü borç bilirim. Michael Hutter, geçen seferki gibi olağanüstü bir resim çizdi ve aynı şekilde Wendigo hakkında -tabii ki Lovecraft'ın[2] eserlerinde- bilgi

edinmemi sağladı. Jörg Fuss, Brisbaneli[3] kadın vampir olayında dolunay evresini hesaplama yardımseverliğini gösterdi. Hans-Jürgen Barthelmeh, her zaman yeni nesil öğrencilerin koruyucu meleğiydi ve ruhsal desteğin yanı sıra yemek ısmarlama, olay yeri teçhizatı sağlama ve daha birçok alanda yardım ederek vazgeçilmezliğini kanıtladı.

Müvekkillerime, aslında ne duymak ne de bilmek istedikleri olayların ortaya çıkması üzerine, şimdiye kadarki hayata bakış açılarını sorgulama cesareti gösterdikleri için hayranlığımı belirtmeliyim Gerçek, maalesef buz gibi soğuk bir sevgilidir; buna rağmen yaşadıklarını burada anlatmamı rica ettikleri için onlara teşekkür ederim. Ne yazık ki yer darlığı nedeniyle bunu yapamadım, ama başka bir kitapta bunu telafi edeceğime söz veriyorum.

Altkültür çevrelerindeki araştırmalarım sırasında, bu çevreler içindeki insanların, Nerds[4], punklar, avareler ve X-Men[5] üzerine hüküm verebileceklerine inananlardan daha keskin bir bakışa sahip olduklarını gözlemledim. Bana güvendikleri ve yalnızca zayıf yanlara değil, bir o kadar da -başkalarının sahip olmadığı- güçlü yanlara sahip oldukları anlayışını taşıdıkları için onlara teşekkür ederim.

Son olarak, bu kitabı yazmayı katlanır hatta mümkün kılan Alman EBM Radyosu çalışanlarını selamlıyorum.

1. VAMPIR CÜRÜMLERI, YAMYAMLAR VE BIR TECAVÜZ

“*Gerçeğin, kurgudan daha dehşet verici olduğunu bilmiyor* musun?”
Mirror Queen (*Brothers Grimm* adlı filmden)

İnsan eti gibi iyi tadı olan başka ne vardır? Çiğ ton balığı. Eğer bu artık bir gerçeklik halini almasaydı, modern yamyamların psikolojik destek gruplarında yapılan iyi bir espri olabilirdi. Issei Sagawa’nın 1981 Haziran ayındaki notlarından: “Şimdiye kadar gördüğüm en güzel kadın. Onu Japon yemeği yemek üzere akşam yemeğine eve davet ettim. Kabul etti. Yemekten sonra, en sevdiğim Alman ekspresyonizmi tarzındaki şiiri okumasını rica ettim. Gittikten sonra, şiiri okurken yatağın üzerinde oturduğu yerde hâlâ kokusunu alabiliyorum. Yemek yerken kullandığı çubukları ve tabağı yalıyorum. İçimde büyük bir arzu var, bu kadını yemek istiyorum. Böylece, sonsuza dek bir parçam olacak.”

Bu güzel kadın, Issei’in evinde bir kez daha şiir okuduktan sonra, onun tarafından tabancayla öldürülür. Kan, kadının kafasından aralıksız olarak damla damla akar. İnsan eti yiyicisi, arkadaşını doğrarken, derinin hemen altındaki yağ tabakasının hayret verici derecede taneciklerden oluşmasına şaşırır (“aynı irmik gibi”), ama nihayetinde bu yağ tabakasının altındaki normal eti kazıyarak ortaya çıkarır:

“Kokusuz ve tadı yok. Mükemmel bir ton balığı parçası gibi ağzımda eridi. Onun gözlerine bakarak, ‘çok tatlısın’ diyorum.”

Daha sonra cesedin resimlerini çeker ve ölü kadınla cinsel ilişkide bulunur. Belin bir parçasını keserek yer, ama bu kez çiğ değil. Kızartır ve biraz tuz atarak, bir parça hardalla yer. Kurbanının külotunu peçete olarak kullanır. O kadar da kibarlık olacak artık!

Yediğinin tadına varan yamyam, bu sefer kadının göğüslerine yönelir. Ama göğüsleri fazla yağlı bulduğu için yemekten vazgeçer ve önce uylukları yemeği tercih eder. Ertesi gün cesedi tamamıyla parçalara ayırarak bir bavula koyup bir göle atmak ister. Ama sonra fikrini değiştirir:

“Baldırı keserken tadına bakmak istedim. Yağ tabakasının alt kısmı çok yumuşak. Daha sonra aynaya baktığımda yüzümün yağla kaplandığını

gördüm.”

Tabii bu arada ceset iyice kasıldığı için ortaya sorunlar çıkar: “Çenesini açamıyorum, ama parmaklarım dişlerinin arasına girdi. Dilini kesiyorum ve ağzıma sokuyorum. Çok sert. Aynada dilimle onun dilini nasıl döndürdüğümü görüyorum. Ağzımı kapatmayı denerken dil ağzımdan dışarı kayıyor. Bunun üzerine dilinin derisini yüzüp eti yiyorum.”

Bir gün sonra kurtçuklar ortaya çıkana kadar, vücudun her kısmını tadar. “Bir çocuğun oyuncağını kırması gibi, şimdi kız arkadaşımı kaybettiğimi anlıyorum. Sinekler bunu bana gösteriyor.”

lssei birkaç et parçasını, sonraki günlerde daha önce yaptığı ve çok beğendiği hardal ve tuzla terbiye edilmiş kızartma için buzdolabına kaldırır. Hoşnutlukla not alır: “Et, günden güne yumuşuyor, tatlılaşıyor ve daha da lezzetli oluyor.” Kasaplar ve et lokantaları, bu durumu “gevşemek” olarak adlandırırken, kriminologlar “çürüme” diye tanımlarlar: Dokular, depolama sırasında ayrışarak gerçekten de yumuşar ve “tatlı” hale gelir.

Para içinde yüzecek kadar zengin babası, Issei’yi 15 aydan sonra psikiyatri kliniğinden çıkarır. O zamandan bu yana Issei, altı tane kitap yazdı ve ara sıra bir *Gourmet* dergisi için yazılar kaleme aldı. Bu ‘insan gurmesi’, şimdiye kadar herhangi bir pişmanlık göstermedi, ama yine de o zaman bırşeylerin ters gittiğini kabul etti:

“Onu öldürdüğüm için çok üzgünüm. Bu yüzdendir ki bu yamyamlık suçunu bir daha tekrar işlemedim. Bugün artık, sevgilimin etini yemek yerine, onun idrarını içiyorum. Şayet güzel bir beyaz kızı öldürmeden pişirmek mümkün olsaydı, bunu seve seve yapardım.”

Devir değişti. Yamyamlar eskiden olduğu gibi nadir bir tür de olsalar, yamyamlık kriminal olarak mümkün bir suç sayılmaktadır. Armin Meiwes, günümüzde Almanya’nın en tanınmış yamyamıdır ve insanların başka bir insanın etini yeme geleneği oldukça eskiye dayanır.

Tuhaf bir insan olan Münsterbergli (bugün: Ziebice, Polonya) Karl Denke böyle bir örnek. Ailesi Karl’ın küçükken oldukça sessiz, suskun ve kötü bir öğrenci olduğunu hatırlıyordu. Bu sakallı adam, ziyaret ettiği son aile eğlencesinde tek kelime etmeden kocaman bir tabak dolusu eti mideye indirdikten sonra akrabalarının şaşkın bakışları altında çıkıp gitti. Denke, evsiz barksız ve oradan oraya dolaşan insanlara bir sığınma evi sunduğu için çevresinde seviliyordu. Onlardan biri bir gün soluk soluğa Münsterberg’e gidip Karl Baba’nın baltayla kafasını kesmeye yeltendiğini

anlattığında kimse bu sözlere inanmadı. Ama Denke'nın mutfağına bir göz atmak bu iddianın doğrulanmasına yetti: Kremşanti ile pişirilmiş kaba et, para cüzdanında dişler, insan derisinden yapılmış ayakkabı bağcıkları. Tutuklandığında taşıdığı, deriden yapılmış pantolon askılarında kurbanlarının mumyalanmış göğüs uçları tespit edildi. Bunun üzerine o zamanki arkadaşları Denke'nin düzenli tuttuğu kesim listelerini ele geçirdiler: Suskunluğuyla tanınan yamyam, "289.5 kilogram insan eti" kesip yemişti.

Issei'den farklı olarak Denke hiç konuşmadı. Münsterberg belediye binası içinde bulunan küçük cezaevinde en küçük bir tereddüt geçirmeden mendiliyle kendini astı. Ona ait tek doğru dürüst fotoğraf, tabutta yatarken çekilen ve elleri karnında birleştirilmiş resimdir.

Denke, bir canavara yakışan bir şekilde şehre sadece ölüm değil, uğursuzluk da getirdi: Münsterberg için önemli bir gelir kaynağı olan ravent konservesinin satışı, Denke'nin yakalandığı andan itibaren kesildi, çünkü bu sebzenin kırmızı renginin tarlalara serpilen insan kanından kaynaklandığı söylentisi yayıldı. Münsterberg'in başka bir gelir kaynağı olan ekmek sepetleri de artık alıcı bulmamaya başladı, insanlar, ekmek sepetlerinin örülmesinde insan derisi kullanıldığına inanıyorlardı.

Bu olaydan birkaç yıl önce -bugün epeyce ünlü olan- Fritz Haarmann da muhtemelen bir dizi yamyam cinayeti işledi. Haarmann, sokakta ve tren garında avladığı genç çocukları[6] boyunlarına dişlerini geçirerek öldürdüğünü itiraf etti. Bunun neredeyse imkânsız olduğu kendisine söylendiğinde, ağlamaklı bir şekilde kurbanlarım ısırarak öldürdüğünde ısrar etti. Muhtemelen gövdelerini parçalara ayırarak et olarak satmıştı. Haarmann, müşterileri ve kendini korumak için, sorguda buna ilişkin hiçbir ayrıntı vermedi.

Haarmann, dik kafalı ve tamamen duygusuz bir korku figürü değildi. Kurbanlarının etini yediğini kabul etmesi bir yana, sattığını bile bir kere olsun itiraf etmedi. Polis bu yüzden onu konuşturmak için, kurbanlarından birinin kafatasını hücresinin bir köşesine ulaşamayacağı şekilde bir tahta parçasının üzerine koydu. Geceleri yakılan bir mumun tüyler ürperten titrek alevleri, hücrenin içine vuruyordu. Bu psikolojik hile, Haarmann'ı gerçekten de sarstı. Baş ağrılarının giderilmesi için (canlı) bir gencin hücresine getirilmesi ricasında bulundu.

Unutulan daha birçok başka yamyam var. Mesela Kuzey Ren-Vestfalya'daki Ruhr bölgesinden Joachim Kroll, 1976 yılında kazara bir kız çocuğunun iç organlarını tuvalete atıp kat tuvaletini tıkayınca yakayı ele vermişti. Hemen sonrasında evinde yapılan aramada, kayıp çocuğun elleri ocağın üzerinde duran tenceredeki sebze çorbasının içinde bulundu.

Bütün bu cinayetler o denli korkunç ve dehşet verici ki, bu tür şeyleri normal bir insanın değil, ancak delilerin yapabileceğini düşünmek isteriz. Maalesef seri cinayetler işleyen bu yamyamların çoğu oldukça normaller -hatta genellikle fazlasıyla uyumlu ve sakin tipler. Bu rahatsızlık verici bir şey zira bu tür özellikler Almanya'da aslında oldukça makbul sayılır. Eğer mahkemede izleyici bir suçluya her türlü işkenceyi reva görüyorsa, suçluları izleyicilerden ayıran kanlı çizginin ne kadar irice olduğu açık bir şekilde ortaya çıkar. Özellikle izleyici sıralarının en sonunda oturanların taleplerinin genellikle suçluların fantezi ve eylemlerini gölgede bırakması şaşırtıcıdır. Ama bir suçluyu canlı canlı yakmanın ya da derisini yüzmenin, suçlunun işlediği suçla eşdeğer olduğunu, korkutucu izleyiciler tabii ki kabule yanaşmazlar.

Bir tür yamyam daha var. Bunlar, bir vampiri huzura kavuşturma umuduyla hareket ederek, ölen bir yakınının kalbini kesip çıkarırlar. Böylece huzursuz ölünün kalbi, gitmeyi arzuladığı yere, aşkın ikametgâhına ulaşmalıdır: yaşayan yakınlarına. İnsan eti yiyen katil, antisosyal bir zorlama dürtüsüyle hareket ederken, kırsal kesimdeki kalp yiyiciler toplumsal uyumun korunması ve huzur için çaba gösterdiklerini düşünürler.

Bildiğim en son mezardan vampir çıkarma olayı 2005 yılında gerçekleşti. Bu olayda ve başka olaylarda göreceğiniz gibi, sevgi ile vehim arasındaki sınır, ölen bir damar kadar incedir -ve bazen (eksik) bir kalp atışı, sevgiden bir mezbaha yaratmak için yeterlidir.

Vampir cürümleri

Vampir oldukları iddiasıyla cesetlerin mezardan çıkarılması, sadece Avrupa'ya özgü değildir. Protestan Prusya'da da bu tür vakalara rastlandı. Hem de bu vakalar birçok kez mahkemelere taşındı ve böylece resmen "vampir cürümleri" olarak tanındılar. 1870'lerde bu korkunç dalga oldukça şiddetlendi. Daha sonraları, mezardan çıkarma zahmetine katlanmamak için, kimi endişeli akrabaların ölen yakınlarının kafasını daha morgdayken

kestikleri oldu. Bunun için genellikle geceleyin gizlice morga girilip ritüel yerine getiriliyor ve ölünün kafası kesildikten sonra tabut tekrar “nizami” bir şekilde kapatılıyordu. Nitekim Prusya’da nizam, bir zorunluluktur -söz konusu olan bir akrabanın kafasını kesmek bile olsa.

Modern insanların eski bir batıl inançtan böylesine etkilenmeleri, her şeyden önce Avrupa’da gazetelerde vampir cesetleri üzerine haberler çıkmasının yanı sıra inandırıcı gözlemlerle bilimsellik kazandırılmasında, yani tabiri caizse bir hakikat payesi ile süslenmiş olmasında yatmaktadır. Bu etkinin yaratılmasında özellikle Christoph Friedrich Demelius ve Leipzigli diyakoz[7] Michael Ranft tarafından yazılan iki kitabın payı büyük oldu. Kitapların isimleri o kadar iyi seçilmişti ki, yalnızca bu bile kitapların hafızalara kazınmasına yetiyordu: Ranft’ın *Tractat von dem Kauen und Schmatzen der Todten in Grabern-worin die wahre Beschaffenheit derer Hungarischen Vampyrs und Blut-Sauger gezeigt, auch alle von dieser Materie bißher zum Vorschem gekommene Schrifften recensiret werden*[8] adlı eseri 1725 yılında Latince ve 1734’te ise Almanca olarak yayımlandı.

Demelius’un *Aktenmaβige und Umstandliche Relation von denen Vampiren oder Menschen-Saugern, welche sich in diesem und vorigen fahren um Konigreich Serbien hervür gethan*[9] adlı kitabı ise 1732 yılında basıldı.

Ranft’ın kitabının başlığındaki “çiğnemek ve ağız şapırdatmak” tabirleri, köken olarak “Nachzehrer”[10] inancı ile ilişkiliydi. Aslına bakılırsa bu hayalet ya da yaşayan ölüler, başka insanlara zarar vermedikleri ve yalnızca mezarda kefenlerini veya kendi vücutlarını yedikleri için vampir olarak kabul edilmiyorlardı. Kendi kefen ya da vücutlarını yemek, ilk elde korkutucu görülse de zararsız olarak algılanıyordu. Kaldı ki bu ölülerin dişlerinin arasına taş, madeni para, limon ya da benzeri şeyler konuyordu ve böylece çiğnemeleri engelleniyordu.

Ama Sırbistan’ın Avusturya idaresi altındaki bölgesinde ölen Peter Plogojowitz adında bir adam, tipik vampir özelliklerine sahipti: uzayan saç ve tırnaklar, deri soyulması ve vücut kanaması. Ranft, buna akılcı açıklamalar getirmeye çalıştı. Ama Calmet gibi tanrının ölüleri diriltebileceğinden tamamıyla emin olduğu için ve vücut organlarının tedrici bir şekilde öldüğüne inandığından ötürü, kısmen belirsizlikle malul

olan açıklamaları halk arasındaki bu korkutucu inanışlara karşı bir işe yaramıyordu. Ranft'a göre münferit dokular, vücuttan bağımsız olarak kendi başlarına varlıklarını sürdürebiliyor ve en başta saç ve deri olmak üzere ölümden sonra da aktif değişime uğruyorlardı.

Kendisi hayaletlere ve yaşayan ölülere inanmamasına rağmen Ranft, bununla birlikte yeraltındaki hayaletlerin, insanların gücünü ve enerjisini sihirle çaldıklarına ve onları hasta ettiklerine inanıldığı için, acil durumlar için aşırı çözümler öneriyordu: İlk önce ölüyle barışıp uzlaşmak gerekiyordu ki, ölüler öfke ve kızgınlık duymasınlar; bundan başka bir kere farkına varılsa da çiğnemek ve ağzını şapırdatmak konusunda endişe taşımamak lazımdı. Ranft, şayet bunların bir faydası olmazsa, o zaman cesedin mezardan çıkarılıp zararlı etkinin "tamamen yok edilmesini" tavsiye ediyordu.

Hayaletlere dair inanışın, hiç de seyrek olmayan letarjiden[11] mı, yoksa her ölümden hemen sonra katılaşan vücudun tekrar normal hale dönmesi üzerine alt çenenin aşağı düşmesi sonucu bir kerelik şapırdatmadan mı beslendiğini söylemek hiç de kolay değildir. Her halükârda Avrupa'da hayalet ve yaşayan ölülerin varlığına dair inanış oldukça yaygındı ve bu durumun ilk elde vampirlerle bir ilişkisi yoktu.

Ama 1732'den itibaren Almanca konuşulan bölgelerde -Calmet ve Ranft'ın kitaplarında anlattıkları vakaların da etkisiyle- mezarda ayrışmayan ve bozulmayan cesetlere ilişkin anlatılar o denli sıklaştı ki, günümüzdeki en güçlü varyantı olan vampire kadar envai çeşit cin, hayalet ve hortlak türü ortaya çıktı. Bram Stoker'ın *Dracula'sı* 18. yüzyıldaki bu anlatıların geç bir ürünüdür: Roman, 150 yıl sonra -1897'de İngilizce, 1908'de Almanca- yayımlandı. Stoker, kitabında başkalarının yanı sıra Eflak Beyliği prensi Voyvoda III. Vlad'dan (Drakula) esinlenmişti.

Her şeyden önce doktorlar ve resmi makamlar tarafından ölü birinin vampir olduğuna dair söylentilerin onaylanması, vampir inanışının yayılmasına önayak oldu. Halkın vampir inancı bu sayede resmiyet kazanmış oldu.

İlk resmi tahkikler 1725 yılında yapıldı. Ticaret Müdürü Frombald, Viyana'daki resmi dairelere gönderdiği bir mektupta, Peter Plogojowitz'ın cesedini Kisovola'da (Kisiljevo) bizzat gördüğünü ve cesedin mezardan çıkarıldığı sırada şöyle göründüğünü anlatır:

Düşen burnun dışında vücut tamamen tazeydi,

Saç, sakal ve tırnaklar uzamıştı,

Deri biraz beyazlaşmış ve soyulmuştu, eski derinin altında yeni bir deri tabakası oluşmuştu, Ve ağızda taze kan bulunuyordu.

Frombald, ölünün bu durumuna ilişkin herhangi bir açıklamada bulunmamıştı. Plogojowitz, daha önce mezardan çıkıp bir kişiyi öldürmüş olduğuna göre, tahkikat raporunda onun bir hortlak olduğuna işaret ediliyordu. Buna rağmen rapor, evrakın arasına kondu ve böylece ortadan kayboldu.

1731 yılında yine benzen bir olay, ama bu kez Medvegya'da tekrarlandı. Olay yerine gönderilen Doktor Glaser, beklentilerinin aksine köyde herhangi bir salgın hastalık ya da hastalığa ilişkin hiçbir ipucuna rastlamadı. Köy sakinleri, son zamanlarda meydana gelen 13 ölüm olayının sorumlularının kan içici vampirler olduğundan emindi.

Glaser, söylenenlere kuşkuyla bakmasına rağmen mezarları açtırdığında şaşkınlık içinde kaldı. Cesetler, gerçekten tahmin ettiğinden çok daha az bozulmuştu. Ağızları açık durumdaydı. Kan tazeydi ve rengi açıktı. Cesetlerin karınları şişmişti -karakteristik vampir işaretleri.

Ama gerçekten çoğu ölü böyle görünür, çünkü bunlar sıradan postmortem, yani ölüm sonrası ortaya çıkan fenomenlerdir. Buna karşın Glaser, meselenin kendisine şüpheli geldiği yorumunu yaptı -gerçi her cesede ilişkin durumuna göre bazen az, bazen çok, ama genelde gittikçe artan bir tedirginlik raporda göze çarpar.

Glaser, "felaketin önüne geçmek" için cesetlere "ritüel muamele" yapılıp yapılmayacağı -yani kafalarının kesilip kesilmeyeceği- hakkında bilgi isteyince, her ihtimale karşı ikinci bir inceleme talimatı verildi. Bu inceleme, o zamanlar resmi işlerin yürüme hızına göre oldukça hızlı bir şekilde, üç hafta içinde yerine getirildi. Aynı ölülerin askeri doktor yardımcısı Johann Flückinger tarafından yapılan otopsisi, Orta Avrupa'da vampirlere dair inancın iyice yayılmasına neden oldu. Flückinger, başta kan ve cesetlerin az bozulması olmak üzere, bir kez daha ölülerin vampir olduğuna ilişkin kanıtlar öne sürdü. Bu yüzden de cesetlerin yok edilmesine izin verdi:

"Yapılan kontrolden sonra, olay yerindeki 'Çingeneler' tarafından vampirlerin kafaları kesildi ve bedenleriyle birlikte yakıldıktan soma,

külleri Morova Nehri'ne atıldı. Diğer 'normal', yani bozulan cesetler, tekrar eski mezarlarına konuldu."

İki doktor ve resmi yetkililer tarafından teyit edilen ve tutanaklara geçirilen bu hadise, tabii ki hemen gazete ve el Ilanlarında yer buldu. Avrupa'da modern vampir inanışı böylece başlamış oldu.

Eğer Fluckinger başka işlerin yanı sıra subayların saçını tıraş eden ve askerlerden kan alan bir asken doktor değil de otopsi konusunda eğitim almış bir doktor olsaydı, gördükleri karşısında muhtemelen daha az şaşırırdı. Çünkü Flückinger'in gördüğüne inandığı "gerçek" vampir işaretlerinin tamamı, ölü bir bedenin normal çürüme seyriyle açıklanabilir. Şayet ölüyle birlikte mezara sinek larvası girmezse ya da mezar iyice soğuksa, örneğin cesedin toprak mezarda görünüş olarak "az bozulması" oldukça normaldir. Toprak mezarlarda cesetlerin haftalar sonra bile "bozulmaması" söz konusu olabilir. Genellikle "kafayı çekme" ya da "tıkınma" sonucu cesette meydana geldiğine inanılan şişkinlik ise, çürüme bakterilerinin oluşturduğu gazdan ötürü oluşmaktadır. Bu sırada yüzün şişmesi nedeniyle ölünün birden şişmanladığı intibaına yol açması tamamen anlaşılabilir bir durumdur, (bkz aşağıdaki bölüm)

Calmet'nin vampir kitabı

Bir Fransız Benedikten başrahibi olan Augustin Calmet (1672-1757), aslında karşısına çıkan her saçmalığa elinde kılıç savaşan biriydi. Örneğin vampir inanışına dair şöyle diyordu: "Mezarda ölülerin domuz gibi ağız şapırdattığını duyduğunu söyleyenlerin bu fantezisi, aksinin ispat edilmesini bile hak etmeyecek denli budalaca ve çocukçadır."

Neyse ki, ne oldukça mütevazı kişiliği (Papanın kendisine teklif ettiği piskoposluk unvanını bile reddetmişti) ne de doğaüstü olana dair kuşkuları, Calmet'nin ulaşabildiği bütün kaynak ve zamanlardan "sansasyonel" vampir, hortlak ve Meryem'in görünme[12] fenomenlerini bir araya toplayıp yazmasına engel olmadı.

Bu derleme onun için büyük olasılıkla egzersiz gibi bir şeydi, çünkü Calmet manastırın başı olarak Eski Ahit ve Yeni Ahit'e ilişkin yorumları içeren 23 ciltlik ünlü bir eserin (1707 ile 1716 arasında yayımlandı) yazarı olmasının yanı sıra, Almanca, Hollandaca, İtalyanca ve İngilizceye çevrilen çok sayıda İncil tefsirinin yazarı olarak muhtemelen gerçek bir işkolikti.

Calmet'nin *Erscheinungen der Geister*[13] kitabı, 1746 Ocak ayında hem kilisenin hem de Paris kraliyet kitap listesinin iltifatını kazandı Kitap hemen komşu ülkelerde yayımlandı Daha 1752 yılında Almanca çevirinin ikinci baskısı, "Fransızca orijinalinde bulunmayan tuhaf ilavelerle" iki cilt olarak piyasaya çıktı. Calmet kitabında her şeyden önce hayaletlere musallat olan ve onları harekete geçirenin ne olduğu üzerine kafa yoruyordu. Zira ruhların ve onların görüntülerinin yeryüzünde gezinmesine tanrının izin vermesinin ya da bunu buyurmasının teolojik olarak kavranması neredeyse imkânsızdı. Çünkü ölülerin içinde tepindiği Araf'ın yaşadığımız bu dünyada olması söz konusu olamazdı.

Pek tabii ki hayalet ve hortlakların varlığından da kimse kuşku duymuyordu: Hatta o zamanki Paris'te, eğer ölülerin ruhları evin etrafında dolaşıyorsa kira sözleşmesini feshetmek mümkündü. Calmet, böylece bilinen bütün olguları bağdaştıran bir açıklamada bulundu:

Varoldukları şüphe götürmeyen hortlaklar, Calmet'ye göre tanrının kudretinin doğrudan kanıtıydılar, çünkü insanlar kendi başına mezardan çıkma gücüne sahip değildi. Melekler ve şeytan da ölüyü diriltme kudretinden yoksundular: "Hayır, gerçekten hayır! Tanrının emri ve izni olmadan hiçbir zaman böyle bir şey gerçekleşemez!" Tanrının kendisi ara sıra ruh ve bedenleri yerin altından çıkarıyordu. Tanrının bunu neden yaptığına ilişkin ise Calmet'nin de hiçbir fikri yoktu.

Hortlaklara ve onların tanrıyla olan ilişkilerine dair ispatını içeren bu düşünce silsilesi, uzman hatasını gösteren güzel bir örnektir: Bilirkişi raporu mantıklı, ama temel varsayımlar yanlış...

Kazıklamak ve "gerçek" vampir belirtileri

Tarihçi ve Balkan bilimci Peter Mano Kreuter, eski belgelerde bir vampirin neden kazıklanması gerektiğine dair ilginç bir açıklama buldu Daha önce değindiğimiz gibi, Eflak hükümdarı Kazıklı Voyvoda (asıl ismi Drâculea III. Vlad Tepeş. 1431-1476, gaddarlığıyla ünlüydü) ile vampirler arasındaki bağlantı, Bram Stoker'den bu yana söz konusudur. Ama romanın yayımlanmasından çok önceleri de hortlakları delik deşik etmek alışagelmiş bir olguydu. Hortlaklara uygulanan bu ritüel ile hoşlanmadığı ya da nefret ettiği kişileri kazıklayarak öldüren (binlerce yıldan bu yana uygulanan bir idam tarzı) Kazıklı Voyvoda'nın bu alışkanlığı arasında hiçbir ilişki yoktur.

Zira "gerçek" bir kazıklama vücudun eksen çizgisi boyunca (aşağıdan yukarıya doğru) yapılırken, vampirlere kazık çakma önden arkaya doğru cereyan eder.

"Vampirler" için kazık yerine bir çivi yetiyordu, hatta bu çivinin Bulgarcada bir ismi bile vardı: *palmarec*. Bu çiviyle -icap eden durumlarda dikiş iğnesi ya da vampirlerin genellikle nefret ettiği beyaz dikenle- hortlakların karnında ve sırtında yara açılırdı. Burada cesette gaz birikmesi ile -bu durum sıcak ortamda her zaman olan bir şeydir- şeytanın ölü bedeni şişirdiğine dair inanış arasındaki bağlam, hakikaten etkili bir tedbirle kombine edilmiş olur. Vücutta açılan delikler yeteri kadar çok ve derinse çürümeden dolayı oluşan gaz, vücudu şişirmeden dışarı çıkar. Ama gerçekten şeytanın değil, bakterilerin gaza neden olması burada bir rol oynamaz. Zira şeytana ve *palmarec'*e inanan biri, cesede delik açmanın gerçekten de dilediği etkiye (gaz birikmemesi) yol açtığını görür ve hiç de haksız sayılmayacak -ama haklı da olmayan- bir şekilde kötülüğü oyuna getirdiğinden emin olacaktır.

Aynı şey vampir cesetlerini inceleyenlerin, cesetlerde kanın akışkan olmasından ötürü doğaüstü güçlerin işin içinde parmağı olduğuna inanmaları için de geçerlidir. Ama burada da söz konusu olan, sadece batıl mana pekiştiren ceset konusundaki deneyimsizlikten başka bir şey değildir Eğer kasapların hayvan kesimi sırasında kanın pıhtılaşması gözlenirse cesetlerde kanın katiyen söylendiği gibi her zaman katı olmadığı görülür. Cesetlerde kan çoğu kez akışkan kalır.

Kaldı ki insan vücudu büyük oranda sudan oluşur. Bu yüzden de kırmızı sıvının biraz kanla karışmış çürük sıvıdan oluşması da kuvvetle muhtemeldir. Ölü, insan kanı içtiği için değil, çürümeden dolayı oluşan gaz, çürük sıvıyı dışarı attığı için kanla karışmış olan sıvı ağızdan ve burundan dışarı çıkar. Fakat aynı batıl inanç burada da geçerlidir: Günlük hayat tecrübesinden kanın pıhtılaştığını bilen ve üstüne üstlük ölülerin mezardan çıktıklarına inanan kişi için, yüzünde süzülen kırmızı çizgiler bulunan ve karnı şişkin bir ceset, bu cesedin kan içmiş olduğunun yani bir facianın nesnel kanıtıdır.

Tırnaklar ve sakal ölümden sonra uzamaz. Ama özellikle kurumuş cesetlerde, altındaki deri kurumuşsa tırnakların çok uzun görünmesi mümkündür. Bunun dışında çoğu hasta insan, ölmeden önce tırnaklarını artık kesmedikleri için, öldükleri sırada tırnakları zaten uzamış vaziyettedir.

Beyazımsı bir renk alarak dökülen eski deri tabakasının altında “yeni” bir derinin oluşması da gerçektir. Soyulan tabaka, çürümenin başlamasıyla vücuttan ayrılan ana deri tabakasıdır. Eğer mezar rutubetli ise bu deri tabakası süt gibi beyaz bir renk alır (aksi takdirde tamamen kurur ve ince olduğu için de dikkat çekmez) Suyun içinde uzun kaldığınızda derinizin sütbeyazı rengini aldığını mutlaka fark etmişsinizdir: Sonrasında deri kabarır ve süngerimsi bir hal alır. Eskiden çamaşıra kadınlarda sık görüldüğü için, buna canlılarda ve ölülerde “çamaşıra teni” denir. Deri bu durumda çok kolayca soyulabilir. Bu, canlı insanda deri kabarcıklarınkine benzeyen iltihap ve ağrılara sebebiyet verir, illüzyonist ve maceracı David Blaine, 1-8 Mayıs 2006 tarihleri arasında suyla dolu bir tankerde kaldığı için, vücudu oldukça ciddi boyutlarda çamaşırcı tenine dönüşmüştü. Bu ceset fenomenleri gerçi tamamen normaldir ve bunların birçok cesette ortaya çıkması muhtemeldir. Birincisi bunu bilen neredeyse yoktur (kim düzenli olarak çürüyen cesetleri inceler ki?) ve ikincisi ise bunu bilmenin korku ve batıl inancın hâkim olduğu bir ekshümasyon[14] gecesinde zaten faydası da olmaz. Çünkü önemli olan, kuruyan derinin çekmesi ve “yeni derinin” sadece eski derinin altındaki tabaka olması ve cesedin “semiz olmasının” adiposir veya gaz birikmesinden kaynaklanması ya da “taze kan” denilen şeyin düpedüz cesedin salgıladığı sıvı olması (çürüme evreleri için bkz. benim *Dem Täter auf der Spur. So arbeitet die moderne Kriminalbiologie* kitabım, Bergisch Gladbach 2006) değildir. Bir vampir avında söz konusu olan başka bir şeydir, daha yüce bir şeydir: Ölünün ruhunu kurtarmak ve arta kalan ailesinin varlığını sürdürmesini olanaklı kılmak.

Prusya mahkemelerine sorun çıkaran da tam da buydu. Bu tür fiillerde muhakkak ki garez söz konusu değildi, çünkü hiç kimse ölü bir yakınının kafasını isteyerek kesmezdi. Ama hukuki açıdan bakıldığında ne bir insan yaralama (bir ceset canlı değildir), ne de herhangi bir mala zarar bahis konusu olduğu için, bir vampirin kafasının kesilmesinin yasal olarak yasak olup olmadığı tartışma götüren bir durumdu.

Hukukçu Otto Steiner, bu meseleyle detaylı olarak iştigal etti. *Vampirleichen. Vampirprozesse in Preußen*[15] (1959) isimli kitabından aktarıyoruz:

“Eski belgelerde görüldüğü gibi, vampirler hatırı sayılır derecede geniş bir alanda, ama yine de Avrupa’nın öncelikle Slavca ve Yunanca konuşulan bölgelerinde yaygındır. İngiliz Lord Byron’un fragmanlar şeklindeki anlatısı *Vampir* ve Alman operası *Der Vampyr* nihayetinde edebi katkılardı.

Vampir inancının kökenlerinin insanlık tarihinin çok eski dönemlerine kadar gittiğine dair hiçbir şüphenin olmadığı açıkken, özellikle Avrupa’nın Slav ve Yunan bölgelerinde bu inancın yaygın olduğuna ilişkin nedenler tartışmalıdır, bu yüzden de bu kısa metin çerçevesinde bunu tartışmayacağız.

1870 dolaylarında yayılma birdenbire yön değiştirdi: Vampir, Prusya taşrası olan Batı Prusya’da zuhur etti ve Gehrke isimli bir aileye el attı. Orman bekçisi Gehrke’nin eşi, Batı Prusya’nın bir köyünde öldü ve orada gömüldü. Bundan kısa bir süre sonra kocası ve çocukları ağır şekilde hastalanınca, ölü kadının kocasını ve çocuklarını ‘yanına alacağı’ köyde fısıldanmaya başlandı. Hastalanan orman bekçisinin erkek kardeşi G. Gehrke, birçok arkadaşıyla mesele üzerine konuştu ve arkadaşlarıyla kocasının ve çocuklarının beklenen ölümünü engellemek için kadının mezarının açılmasını ve tabutunun içine bir parça sicim ve ketentohumu konulmasına karar verdi.

Karanlıkta mezarı kazarak tabutu açtılar. Ama cesedin yanaklarının kırmızı olduğunu gördüklerinde, cesedin kafasını gövdeden ayırmanın daha doğru ve güvenilir bir yol olduğunu düşündüler. Adamlardan biri, mezarı açmakta kullanılan küreklerden birini cesedin boynuna dayayıp sapından sıkı sıkıya tuttu. Diğerleri ise baş cesetten ayrılıncaya kadar ellerindeki küreklerle küreğin sapına vurdular. Daha sonra kesik başı, cesedin kolunun altına koydular ve tabutu itinayla kapatıp mezara yerleştirdiler.

Savcılık, şikâyet üzerine olayı inceledikten sonra, ‘mezara salahiyetsiz zarar ve tahkir edici rahatsızlık verme’ suçunu sabit gördü. Bölge mahkemesi, savcılığın bu görüşüne uyarak G. Gehrke’yi hapis cezasına çarptırdı.

G. Gehrke, temyiz mahkemesinde -kanıtladığı gibi- ölünün yakınlarının rızasını alarak, yani yetkili kişilerin iznini alarak hareket ettiğini ve cesette söz konusu tedbirleri kesinlikle edepsizce değil, tam tersine hasta kardeşine olan sevgisinden dolayı onun iyileşmesi için, oldukça isteksizce ve tereddüt ederek yerine getirdiğini iddia etti.

Gehrke'ye göre yetki ve salahiyeti olmadan bir fiil işlememiş ve tahkir edici bir şey yapmamıştı.

Ama temyiz mahkemesi, G. Gehrke'nin ileri sürdüğü ispatı dikkate almadan bölge mahkemesinin kararını onayladı: 'Mezarın açılması hususunda (ölünün yakınlarının iznine dair) bu ispatın gerçekliği halinde gerekli bilincin mevcut olup olmadığı bir yana bırakılacak olsa bile, her halükârda tahkir edici fiil meydana gelmiştir.

Zira ölü kadının en yakınları, Gehrke'ye cesede bunu yapmamasını açık bir şekilde söylemelerine rağmen, o bu sözleri dikkate almadı. Ayrıca Gehrke, gerçekleştirdiği fiilin cesedi ve dolayısıyla mezarı tahkir edici bir fiil olduğunu bilmek zorundaydı.'

Gehrke'nin hükümsüzlük itirazı üzerine, üst mahkemenin 8 Şubat tarihli bu kararı geçersiz sayıldı ve davanın başka bir temyiz mahkemesinde yeniden görülmesine hüküm verildi."

İkinci temyiz mahkemesi gerçekten de kararın iptaline karar verdi.

Gerekçe: "Önemli olan sanığa her şevin söylenmesi ve onun bunları bilmesi değil, bilakis sanığın bilerek salahiyetsiz davranmış olduğudur." Ama davalı, "hukuka uygun bir tarzda, tamamen bilinçli bir salahiyetle ve övgüye değer bir biçimde hareket ettiğini inandırıcı bir şekilde izah ettiği için sonuç olarak beraat etti. Yani burada iyi niyet, cezadan korudu.

Buraya kadar olay, hukuk tarihine ancak bir dipnot olarak geçebilirdi. Ama ne yazık ki batıl inanç, bu dönemde garip bir şekilde suç serisi halini aldı. Steiner'den bir alıntı daha:

"Aynı zaman dahilinde ikinci bir vampir olayı, Neustatt'a bağlı Kantrzyno köyüne meydana geldi. Orada 5 Şubat 1870 tarihinde toprak sahibi ve kilise yönetim kurulu başkanı Franz von Poblocki 'zayıflayıp eriyerek' 63 yaşında öldü ve eyalet sınırları dışında, Pommern'e bağlı Lauenburg kazasının Roslasin köyünün mezarlığına gömüldü. Babasının ölümünden birkaç gün sonra 28 yaşındaki oğlu Anton von Poblocki de babasının hastalığıyla aynı belirtilen gösteren bir hastalığa yakalandı Çağrılan bir doktor, Anton von P.'nin hastalığına 'hızla yayılan tüberküloz' teşhisi koydu.

18 Şubat'ta yani babasının ölmesinden iki hafta sonra oğul da öldü. Babanın ölümü ile Anton von P.'nin hastalanması arasındaki sürede annesi ve kendisinden küçük kız kardeşi de hastalandı. İkisi de takatten düşerek iğne ipliğe döndü. Bundan başka evin ikinci oğlu ve bir damadının da

şiddetli kırgınlık, psikolojik korkular ve ciddi derecede kaygı şikâyetleri vardı.

Ailenin kalabalık olan akraba çevresi, büyük bir endişeyle ölü evinde toplandı. Toplantı sırasında evin en büyük oğlu Anton’un cenazesi henüz tabuttaydı ve annesi ile bir kız kardeşi ise hasta yatıyorlardı. Toplanan aile meclisi, kaşla göz arasında mezarda yatan babanın bir vampir olduğu ve gelip oğlu Anton’u götürdüğü kararına vardı. Toplantıda bulunanların hepsi Anton’un da artık bir vampire dönüştüğünden emindi. Şimdi ise ölüm, bütün ailenin peşindeydi.

Aile meclisi, vampirleşmenin devam etmesinin acilen önüne geçecek etkili bir yöntemin uygulanmasına oybirliğiyle karar verdi. Bu yöntem, iki cesedin kafalarının kesilmesinden ibaretti. Kardeşi Anton’un ölümünden sonra aile reisi olan ve belirtildiği gibi hasta durumdaki Josef, bu görevi verine getirmekle yetkili kılındı.

İlk olarak cesedi hâlâ evde tabutta olan Anton’un kafası kesilerek tabutun altına kondu. Kafanın gövdeden kesilmesi operasyonunun icrası için köydeki işçilerden Johann Dzigielski tutuldu. Dzigielski, görevini ağzı keskin bir kürekle yerine getirdi ve tabutu itinayla tekrar kapattı.

Anton, 22 Şubat’la Roslasin mezarlığında gömülü olan babasının yanına gömülecekti. Bir gün önceden Josef von P, Johann Dzigielski ve başka bir işçi daha, yanlarına kürek ve başka iş malzemeleri alarak Anton’un cesedini Roslasin’e götürdüler. Burada Josef v. P, köyün mezarcısını ziyaret ederek ödül karşılığı ondan Anton’un mezarının babasının mezarının iyice yanına kazılması sözünü aldı. Böylece iki mezar arasındaki duvar delinerek, babanın tabutu açılabilecek ve cesedin kafası kesilebilecekti. Bütün ailenin vampir tarafından öldürülmesi böylelikle engellenecekti.

Ama mezar kazıcısı, gün içinde verdiği söz ve planlanan işe bulaşmak konusunda tereddüde düştü ve köyün papazına giderek her şeyi anlattı. Papaz, mezar kazıcısına plana karışmayı yasakladı ve ona Anton’un mezarının babasınınkine uygun bir uzaklıkta kazması emrini verdi. Papaz, ayrıca Josef von P.’ye de haber göndererek niyetinden vazgeçmesi uyarısında bulundu ve Josef’le birlikte gelen iki işçinin mezarlığa adım atmasını yasakladı. Bundan başka işi garantiye almak için de kilisenin orgcusu ile köyün gece bekçisini gece boyunca mezarlığı beklemek ve batıl inançlar amacıyla mezara tecavüzü önlemekle görevlendirdi. Gece saat bire

kadar bekleyen orgcunun gözüne bir şey çarpmadı, ama ondan sonra gece bekçisinin neler yaptığı sonradan tam olarak açıklığa kavuşmadı.

Josef von P, yanındakilerle birlikle ne yapıp edip geceleyin babasının tabutunu mezardan çıkarıp cesedin kafasını gövdeden ayırmayı başardı. Fakat failler, iş üzerindeyken fark edildiler: Mezarlığın yakınında oturan köyün meyhanecisi, gece vakti şiddetli patırtılarla uyandı ve mezarlıktakileri görünce, onlara seslenip orada ne yaptıklarını sordu. Karşıdan cevap gelmemesi üzerine meyhaneci, mezarlığa gitmeye karar verince, mezarlıktakiler çareyi kaçmakta buldu.

Franz v. P.'nin mezarının açılmış olduğunu fark eden meyhaneci, tabutun üzerine tekrar toprak atılmış olduğunu gördü. Meyhanecinin duymuş olduğu patırtı, tabutun üzerinde donan toprağın temizlenmesinden kaynaklanmıştı. Mezarı açmakta kullanılan kazmalardan biri, mezarın yanında duruyordu. Tabut tekrar kapatılarak, mezara kondu. Papaz, mezarın yanında bulunan kazmayı aldı. Mezarcı, kazmanın bir gün önce konuştuğu yabancıların elinde gördüğü kazmalardan biri olduğunu teşhis etli. Aynı gün Anton von P. mezarlıkta toprağa verildi. Papaz, mezar başında yaptığı konuşmada, sert sözlerle köylülerin saçma ve tanrısız vampir inancını eleştirdi ve ertesi gün kazmayı delil olarak gösterip, Josef von P. ve ona yardım edenleri savcılığa şikâvet etti.

Johann Dzigielski, mahkemede kürekle her iki cesedin kafasını gövdeden ayırdığını itiraf etti. Savcılık, Prusya Ceza Yasası'nın 137. maddesine dayanarak, yetkileri olmadan mezara zarar verdikleri ve tahkir edici fiil işledikleri gerekçesiyle Josef von Poblocki, işçi Johann Dzigielski ve diğer işçi hakkında dava açtı.

Bölge mahkemesi, 1870 yılının Ekim ayında toprak sahibi Josef von Poblocki ve işçi Johann D.'yi dört ay, diğer işçiyi de dört hafta hapis cezasına çarptırdı. Sanıklar, ölülerin vampir olduklarından emin oldukları için, başka hayatları kurtarma amacıyla hareket ettikleri gerekçesiyle karara itiraz edip temyiz mahkemesine başvurdular. Davalılar, cesetlerin kafalarını kesmelerini, ölülerin vampir olduğuna kanaat getirdikleri ve ölüme karşı tek etkili yöntemin bu olduğu gerekçesiyle açıkladılar.

Temyiz mahkemesi, davalıların beraat edilmesine karar verdi. Savcılığın hükümsüzlük itirazı üzerine en üst mahkeme, eski -özellikle de Gehrke ile ilgili davada ortaya koyduğu- temel görüşleri çerçevesinde beraat kararını onayladı.

O dönemin gazete haberlerine göre, 1873’e kadar Prusya’da Gehrke ve v. Poblocki olaylarından başka birçok vampir olayı mahkemelerde dava konusu oldu. Özellikle Batı Prusya’dan bildirilen, Weichsel (Swiecie) Nehri yakınındaki Schwetz bölge mahkemesinde görülen bir davaya ilişkin haber, ilgi çekicidir. Bir tuğla işçisinin eşinin ölümünün hemen ardından, kadının kız kardeşi de kısa süre içinde takatsiz düşerek hayatını kaybetti. Bu işte vampir parmağı vardı.

Tuğla işçisi, iki kaynı ve bir tanıdığını, ölen eşinin cesedinde olan vampiri halletmek için ikna etti. Gece mezarı kazıp tabutu açtılar ve kürekle olunun kafasını bedenden ayırmaya koyuldular.

Bu sırada kürek kırılınca, kafanın koparılması işlemi bir baltayla gerçekleştirildi.

Gazete haberlerine göre, mezarı tahrip ettikleri için bir hafta hapis cezasına çarptırılan üç kişi kararı kabul etti. Mahkeme kararı, şu anda kaybolmuştur ve dava üst mahkemenin karar dosyaları içinde mevcut değildir. Demek ki Schwetz bölge mahkemesinin kararı, bir üst mahkemeye gitmedi.

Fakat gazete ve dergilerde çıkmış olan haberlere bakılırsa, Gehrke ve v. Poblocki’nin beraat etmesi halkın geniş kesimleri arasında rahatsızlık yarattı. Halk, beraat kararlarından memnun değildi. Kamuoyu, batıl inancın cezai müeyyide gerektiren bir davranışı haklı çıkaramayacağı, tüyler ürpertici bir batıl inancı özendireceği ve bu batıl inançtan ötürü işlenen -aslında suç olan- fiilleri haklı kıldığı için beraat kararlarının emsal olarak vahamet oluşturacağı düşüncesindeydi.

Kabul edilebilir nedenleri sormak gerekiyor: İnanç ve batıl inanç nedir? İkisinin arasındaki sınırlar nerededir? Cezai bir düşüncenin kriteri nedir? İnanç ve batıl inanç, insanın iç dünyasıyla ilgilidir ve bugün ‘batıl inanç’ın, Orta Çağ’da olduğu gibi artık ağır yaptırımları yok.”

Şimdi belki rahatça arkanıza yaslandınız ve insanların eskiden ne kadar da tuhaf olduğunu düşünerek gülümsediniz. Haksız yere! En son vampir avcıları 2005 yılında yargılandı. Hatta bu kez vampir avcıları olan biteni filme çekmişlerdi ve videoda Romanya’nın Marotinul de Sus köyündeki vampiri ortadan kaldırma fiilinin, 1870’lerde Prusya’dakiler ile tıpatıp aynı şekilde gerçekleştiği apaçık görülüyordu.

Son vampir

2003 yılının Noel'inde köylüler, eski öğretmenleri Petre Toma'yı toprağa verdiklerinde aslında her şey oldukça sıradandı. Bugün öğretmenin kanserden olduğu tahmin ediliyor, ama Toma 76 yaşında öldüğü için, kimse ölümüne şaşırmadı. Bundan dolayı da ölümün asıl sebebine ilişkin bir muayeneye gerek duyulmamıştı. Söylendiği gibi, hiç kimse öğretmenin doğal olmayan bir şekilde ölmüş olabileceğini, hele hele bir cinayete kurban gitmiş olabileceğini tahmin etmedi.

Toprağa verilmesinden birkaç gün sonra ölü öğretmenin vampir ruhu, Gheorge Marinescu'nun ailesine görünmeye başladı. Gerçi Marinescu ailesi, sorulduğunda vampirin simasını tam olarak görmediklerini kabul etti. Buna rağmen kısa süre içinde, bütün ailenin hastalandığı ve bunun için de ölü öğretmen Toma'nın bir *strigoi*[16] olduğu söylentisi yayıldı. Ailenin hastalığı, Romen bir hortlağın insanları ziyaret etmesinin ortaya çıkardığı belirtiler açısından tipikti. Marinescu ailesinde de bu inanç kuşaktan kuşağa devredilmişti. “Tabii ki ailemin bütün üyeleri, bir vampirin nasıl göründüğünü bilirler” diye açıkladı Gheorge.

Gerçi vampirler, her zaman -bu olayda olduğu gibi- kötü niyetle hareket etmezler. Bu olaydan birkaç yıl önce de genç bir delikanlı ölmüştü. Delikanlının ailesinin fertleri ağır bir şekilde hastalandı, ama aileye ilişkin görüş şuydu: Delikanlı, anne babasını ve kardeşlerini o kadar çok seviyordu ki, onları mezara yanına almak istiyordu. Şayet delikanlı tekrar canlanıp dünyaya dönemiyorsa, o zaman sevdikleri hortlaklar/ölüler dünyasına inmeliydi. Kısacası delikanlıyı harekete geçiren nefret değil, tam tersine ailesine karşı duyduğu aşırı sevgiydi.

“Her ne olursa olsun, bizim olayda hemen harekete geçmem gerekiyordu” diye anlatıyordu Gheorge Marinescu.

“Eğer bir şev yapmasaydık, eşim, oğlum, gelinim ve ben şimdi ölmüştük. Böyle bir şeyle hiç karşılaşmamış biri değilim.”

Aile fertlerinin hastalığı giderek ilerlerken, Gheorge Marinescu 2004 yılının Temmuz ayında bir kısmı uzaktan olmak üzere beş akrabasını bir araya topladı. Gheorge ve akrabaları, Toma'yı mezardan çıkardılar. Üzerinde mavi bir erkek gömleği, başında da siyah bir çoban beresi olan cesedi bir yol kavşağına (Hıristiyan haçının sembolü) götürerek kalbini kesip çıkardılar ve pişirip yediler. Olay, kulağa olduğundan daha korkunç

geliyor: Video kayıtlarında ceset o kadar iyi görünüyordu ki, bu altı fesat adam önceden pişirmeselerdi bile, kalbin yine de yenilebilir durumda olduğundan hareket edilebilir.

Marinescu, vampirleşen öğretmen hakkında daha sonra şunları anlattı "Onu mezardan çıkardığımızda, ağzı tamamen kan içindeydi. Göğsünü tırpanla yarıp kalbini çıkardığımızda inledi. Kalbi önce pişirip kül haline getirdikten sonra, suya koyarak erittik ve hastaların hepsine bu sudan içirdik. Sanki birisi bütün acı ve dertlerini onlardan almış gibi, hepsi anında iyileştiler.

Bizim yerine getirdiğimiz bu ritüel, yüzyıllardır uygulanan bir şeydir Kimse, bunun yasak olduğunu aklına bile getirmedi. Aksine iyi bir şey yaptığımızı düşündük, çünkü Petre'nin ruhu peşimizdeydi ve bizi az kalsın öldürecekti. O, bu yüzden ölüler dünyasından geri dönmüştü! -Her halükarda şimdi hepimiz iyileştik."

Ölü öğretmenin kızının polise giderek şikâyette bulunması üzerine, köy sakinlerinin birçoğu da koparılan gürültüyü anlamakla güçlük çektiler. Köyün kadınlarından Paula Diaconu, cesedin kalbinin kesilip çıkarılması tamamen doğru bir eylemdi" diye görüş belirtiyordu. "Bütün köy halkı tehlikedeydi, ama biz ölülerin kötü ruhlarıyla nasıl baş edileceğini biliyoruz." Domina Branusci ise ara sıra ölülerin kalplerinin kesilip çıkarılmasının şaşılacak bir şey olmadığını onaylıyordu: "Bu, sık sık olur. Fakat normal olarak şimdiki gibi şamata kopmaz ve bütün taraflar olayı örtbas etme hususunda anlaşırlar. İcabı halinde de kalbin külü bir bardak suya konur ve hastalanan kişiye içirilir. Hasta, külü içtiğinden haberi olmasa bile, giderek iyileşir."

Birinin nihayet şikâyette bulunmasına sevinen sadece polisti. "Köylülerin neler çevirdiğini biliyoruz, ama şimdiye kadar bir şey yapmamız mümkün olmadı." Mahkeme, ibret olsun diye sert davrandı: 2005 yılı Ocak ayında faillerin altısı da ölünün huzurunu bozmak suçundan hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme, "bilinen bir vampire" karşı nefsi müdafaa amacıyla hareket edildiği gerekçesini kabule yanaşmadı.

Romen mahkemesinin kanaatini paylaşan herkes, Otto Steiner'in 1956 yılında yazdığı şu sözlere de muhtemelen katılacaktır: "Sözlü ve yazılı anlatımlara bakılırsa, Orta Avrupa'nın doğusunda vampir illüzyonu geçmişte olduğu gibi bugün de bütün gücüyle dehşet saçmaktadır. Ümit edelim ki, tanrı Almanya'yı bu beladan korusun!"

Geçen yüzyıllardan bu yana bu konuyla ilgili hukuki sorunlar hemen hemen hiç değişmedi -nihayetinde bir hortlak ne bir insan ne de bir eşya olduğu için, esasında sadece mezara ya da mezarlığa yönelik bir suç işlenebilir. Şayet davaya bakan hâkim sert biriyse ve Romanya'daki gibi hapis cezası söz konusuysa, bu durumda hukukçu Steiner'in bile gönülsüzce de olsa fikir yürüttüğü gibi - tek bir çıkış yolu vardır; o da ruhsal bozukluk nedeniyle fiilin ceza gerektiren bir suç olduğunu idrak edemediğini öne sürmektir:

"Vampirlerin varlığına inanan kaçıklar, umarım her zaman için başımızdan eksik olur. Şayet böyle olmazsa, artık hâkim önünde fiillerinin tahkir edici olduğunu bilmedikleri ve vampirlerin varlığına inandıkları için sevdikleri bir ölüyü ebedi huzura kavuşturmak istediklerinin yanı sıra kendilerini ve yakınlarını vampirden kurtarmak gibi haklı nefsi müdafaa bahanelerine sunamayacaklardır. Suçlular, böylesi düşüncelere nasıl vardıkları hususunda hesap vermek zorunda kalacaklardır.

Usun canlanıp geliştiği, bir ölünün ve ebedi istirahatgâhının değerini bilmenin bir gereklilik olduğunun idrak edildiği çağımızda aklı başında insan muamelesi görmek isteyen biri, böylesi bir amaç için bir cesedin kafasını koparmanın ve mezarları kazıp açmanın ağır derecede tahkir edici bir etkisinin olduğuna kolay kolay itiraz edemeyecektir. Vampir avcılarının mesul olmadıkları bir hatadan dolayı işledikleri fiilin suç olduğunu bilmedikleri mazeretini geçerli kılmaları mümkün olmayacaktır ve kasten suç işlemekten dolayı cezalandırılacaklardır.

Ayrıca vampirden dolayı duyulan korku ve endişe de, yasa önünde fiillerini haklı çıkarmaya muktedir olmayacaktır. Eğer bu türden bir suçlu, mahkeme önünde aklı başında bir insan gibi değil de, işlediği fiilin yasak ve tahkir edici olan tarafını göremeyecek kadar cezai ehliyeti olmayan biri gibi davranırsa, o zaman ceza yasasının ilgili hükmüne, yani 51. maddeye (bugün Ceza Yasası, § 20/21: cezai ehliyeti olmamak ile ilgili maddeler; M. Benecke) dayanmaktan başka bir seçeneği kalmayacaktır. İşlediği bir fiilin suç olduğunu idrak edemeyecek kadar cezai ehliyet sahibi olmayan bir vampir avcısı, ruhsal olarak hastalıklı bir iç dünyaya sahip demektir."

Ne kadar çok insanın "sadece işi sağlama almak için" kiliseye mensup olduğu, son yıllarda ne kadar çok koruyucu melek figürünün satıldığı, insanların hâlâ büyücülerle telefonda konuşarak iyileşeceklerini inandıkları ve baca temizleyicisi gördükleri zaman hemen bluz ya da

gömleklerinin düğmelerini ters çevirdikleri akla gelince, gündelik hayatta ve kafalarımızda ne denli çok ahmaklık ve kaçıklığın bulunduğunu, bundan dolayı da vampir avcılarını sert bir şekilde uyarmanın, ama nihayetinde hapis cezası vermemenin daha doğru olup olmadığını insan sormadan edemiyor.

Armin Meiwes ve düşünce kalıplarımız

"Nefsi müdafaa" amacıyla ceset kafası kesmek kadar sapıkça bir düşünce, yamyam Armin Meiwes'in öyküsüne de içkindir. Kuşkusuz Meiwes'in yaptıkları hâlâ akıllardadır (Meiwes, internet üzerinden tanıştığı bir insanı tamamen yedi), bu yüzden burada ayrıntılara girmeyeceğim.[17] Bunun yerine dikkatinizi, aslında inandığımız gibi -bunda TV dizilerinin her şeye kadir olan soruşturmacılarının etkisinin de katkısı yadsınamaz- o kadar da aydınlanmış ve bilinçli olmadığımızı ortaya koyan bu hadisenin bir özelliğine çekmek istiyorum. Meiwes'ın gerçekleştirdiği fiilleri hukuki açıdan değerlendirmek aslında mümkün değil, çünkü adalet anlayışına taban tabana zıt olsa da, kurbanı Bernd Brandes'i öldürmesinin korkunç bir yanlış anlamanın sonucu olduğunu söyleyemeyiz. Bu noktaya sonra tekrar döneceğiz.

Dikkatleri toplumun kıyısındakilere çevirdiğimizde, orada olup biteni kaçınılmaz olarak bu konuya dair mevcut deneyimsizliğimizle değerlendirmek doğaldır ki her zaman zor bir iştir. Hiçbir normal insan, Meiwes olayını günlük hayatta karşılaştığı herhangi bir şeyle karşılaştıramaz. Aynı şey hâkim ve polisler için de geçerlidir. Bazen sıra dışı hadiselerle ilgili soruşturmaları yürütürken, söz konusu sosyal grubun -burada modern yamyamların-durum, alışkanlık, teamül ve normlarına uygun düşmeyen bir bakış açısıyla hareket ediyorlar. Demek ki her kriminal polisin, "her şeyi görüp geçirmiş" olduğu hiçbir suretle doğru değildir ve hâkimler ile savcılar için de durum benzerlik arz eder. Her olayı öyle sınıflandırmalılar ki, olay geçerli normlara göre herhangi bir şekilde değerlendirilsin. Meiwes olayı, bu sınıflandırmanın mümkün olmadığı hallerde her şeyin nasıl birbirine karıştığına dair iyi bir örnektir.

Bu alanda çalışanlar, bu tür karışıklıkların öyle çok da alışılmadık bir durum olmadığını bilirler: Avukatların günlük iş hayatında, polisiye faaliyetlerin belli düşünme alışkanlıkları sebebiyle zorlaştırıldığına dair pek

çok örnek vardır. Aynı örnekler, kendi çalışma hayatım için de geçerlidir. 1990'Iı yılların sonunda eğlence partilerinde *ecstasy* olarak bilinen uyuşturucunun kullanımı aniden artış gösterince, gençler diskolara sızmaya çalışan sivil polislerin beceriksizliğine katıla katıla gülüyorlardı. Gençler, tuhaf giyinen ve konuşan bu parti misafirlerinin polis olduğunu hemen anladılar. Çünkü polis, *ecstasy*'nin kullanışlı ve fazla zararlı olmayan bir uyuşturucu olduğuna inanan ve yetişkinlerin *ecstasy* yüzünden neden bu kadar gürültü kopardığını anlayamayan genç uyuşturucu kullanıcılarının düşünce tarzı hakkında hiçbir bilgiye sahip değildi.

Avukat Rolf Bossi ise, düşünce tarzlarının şiddetle çarpıştığı başka bir olayı şöyle anlatır. Müvekkillerinden biri, ikisinin de dolu birer silah kullandığı seks oyunu sırasında yanlışlıkla karısını öldürmüştü. Olayın bir cinayet olduğuna ilişkin elde herhangi bir kanıt olmamasına rağmen (olayda sinsilik, zevk için öldürme, para hırsı, gaddarlık veya başka bir suçu örtbas etme çabası gibi bir saik söz konusu değildi), adam cinayetten hüküm giydi. Normal olarak şöyle deriz: "Hak etmiş! Kasten öldürmediğini, yani bir cinayet olmadığını kim bilebilir ki? Zaten olayın tanığı da yok!"

Ama hukuk böyle işlemez. Ya öldürme olayının bir cinayet olduğu delilerle kanıtlanmalıdır, ya da olayın bir kaza veya olsa olsa kasıtsız bir öldürme hadisesi olduğunu kabul etmelidir; çünkü kanıtlanamayan bir şey, kanıtlanmış gibi gösterilemez. Nitekim sosyal olarak anlamakta zorluk çektiğimiz bir suçluya karşı herkesin nezdinde haklı olarak kabul edilebilecek *hisler, gerçekleri* muhtemel bir kazayı kasıtlı bir cinayete dönüştürünceye kadar evirip çevirmemizin gerekçesi olamaz. Aşağıdaki örneği, suçlunun hiçbir okuyucu nezdinde sempatik bulunamayacağını varsayarak seçtim. Ama şunu düşünmek zorundayız: Mahkemede söz konusu olan, kimin ahlaki davranışları nedeniyle hapse tıkılmayı "hak ettiği" değildir. Mahkeme kararı, sadece ve sadece kanıtlar göz önünde bulundurularak verilmek durumundadır. Şayet hakikat yeteri derecede ortaya çıkmamışsa, aslında adaletin terazisi -rezil adamın teki olsa da-davalının lehine olmalıdır. Meiwes hadisesine geçmeden önce, şimdi bir çeşit zihinsel ısınma için seks oyunu sırasındaki öldürme olayına bir daha dönelim. Neye inanıp inanmayacağınıza kendiniz karar verin...

Cinayet ya da aşk?

Failin ismi Josef Peters. Ortaokuldan sonra fayans kaplama ustası mesleğini öğrenen Peters, ilk gençliğinin bir kısmını yurtlarda geçirdi. Hiç evlenmedi.

Otuz dört yaşında malulen emekli olan Peters, ayda 500 Euro emeklilik maaşına sahipti. Gerçi daha sonra maaşı kesildi. Bunun üzerine kendisine sunulan legal hiçbir işte çalışmama kararı alan Peters, bunun yerine kaçak işlerde çalışmaya başladı. Daha sonra avukatlığını üstlenen Rolf Bossi, onu “genellikle kullandığımız ‘sıradan bir adam’ tabirine tam anlamıyla uyan biri” sözleriyle tanımlıyordu.

Peters’ın arkadaşları, onun “iyi bir arkadaş” olduğunu ifade etseler de, Peters 1989 yılına kadar tecilli hapis ve para cezası olmak üzere toplam dört defa hüküm giydi: İlk olarak Alman ordusunda askerlik yaparken amirine karşı itaatsizlikten ceza aldı. Peters çıtayı giderek yükseltti. Sırasıyla sarhoşken araba kullanmak, hakaret ve son olarak ağır yaralama ve izinsiz silah taşımaktan dolayı hüküm giydi.

Peters’in hep aynı anda birden fazla sevgilisi vardı ve bunu inkâr da etmiyordu. 1985 yılında bu sevgililerinden biri, ilişkiyi bitirmek isteyince zıvanadan çıkan Peters tarafından vahşice dövüldü ve zorla sekse zorlandı.

Paola Santini, Peters’in sevgililerinden biridir. Bir de kızları vardır. Kadın onun çamaşırlarını yıkar ve böylece Peters’in “asıl eşi” rolünü oynar. Peters’in başka kadınlarla ilişkisinin olduğundan Paola’nın haberi vardır. Peters, formalite icabı kameriyeli bir bahçe kulübesi kiralar ve kulübeyi nüfus müdürlüğünde ikamet adresi olarak gösterir. Fakat gerçekte genellikle ya Paola Santini’nin evinde yaşar ya da şehir dışında çalıştığı şantiyelerde kalır.

Paola, 1995’in Ağustos ayında kızıyla birlikte bahçeli kulübeye gider ve Peters’i sevgililerinden biriyle yakalar. Peters, Paola ve kızını kulübeden kovar. Kız kardeşinin ifadesine göre, Paola Santini ilk kez o akşam -on beş yıl süren sorunlu bir ilişkiden sonra- hayat arkadaşı Peters’i terk etme kararını verir. Kızı ise bugüne kadar bunu inkâr etmektedir. Aslına bakılırsa Santini’nin tam olarak ne söylediği çok da önemli değildir, zira Santini / Peters ailesinin gevşek yapısı göz önüne alındığında ilişkideki sürekli gelgitler bir sıradanlık arz etmektedir. Kızın ifadesine maalesef mahkemede beklenmedik bir önem atfedildi.

Yaklaşık bir ay sonra, 1995 Eylül’ünde Peters gündüz bahçeli kulübede çalışır ve bu sırada yarım kasa bira içer. Akşamın geç saatlerinde

herhangi bir nedenden ötürü Paola Santini'ye telefon ederek gelmesini ister. Davanın ilk görülüşü sırasında mahkeme, Peters'in söz konusu gece kadını diyalog aradığı için çağırdığı kanaatine varmıştı. Peters'in kendisi, kulübedeki yeni şömineyi görmesi için Santini'yi davet ettiğini ifade etmişti.

Paola Santini, avukat Bossi'nin anlatımına göre "makyajlı ve çok özel siyah bir elbise içinde" saat 23:00'e doğru kulübeye gelir. Önce Peters'den olan kızını arar ve ona gece Peters'in yanında kalacağını söyler.

Olayın bu noktadan itibaren tasviri sadece Peters'in anlatımlarına dayanmaktadır, çünkü Paola Santini sabaha çıkamayacaktır. Peters'in anlatımına göre, ön sevişmeden sonra seksüel açıdan "farklı bir şey" denemek amacıyla içinde yatak bulunan kulübeye girildi -Peters, kadına kelepçe takmak istediğini söyler.

Kadın bu isteği kabul eder. Peters, cinsel oyunu daha heyecanlı bir hale getirmek için Colt-Revolver'e davranınca silah patlar. Peters, sevgilisiyle fingirdeşirken kadının duyduğu heyecanı artırmak için tehdit edercesine tabancanın orasıyla burasıyla elle oynarken, silahın horozu güya önceden tesadüf esen kalkmış vaziyette bulunuyordu. Peters, silahın neden dolu olduğu sorusuna ise, kulübeye hırsız girmesi olasılığına karşı hızlı davranması gerektiği cevabını verdi: "Hırsızlar içeri girdikten sonra, silaha mermi koymak için vaktim olmazdı."

Gece saat 02:30'da polisi arayan Peters, bir ambulans gönderilmesini istedi. Fakat polis kulübenin önüne geldiğinde, Peters'in delice havlayan çoban köpeğinden başka ortalıkta görünen olmadı. Ancak ikinci polis arabası ve acil doktoru eve vardıklarında Peters dışarı çıktı, Titreyen Peters, oyun sırasında "karısını" yanlışlıkla öldürdüğünü söyler. Bu sırada daha sonraki ifadelerinde kabul etmediği bir şeyi -tabancanın dolu olduğunu bilmediğini- söyler.

Firar etme tehlikesi olmadığı gerekçesiyle, Peters yedi haftalık tutukluluktan sonra tahliye edilir. Hakkında açılan dava cinayetten değil, kasıtsız adam öldürmekten dolayıdır.

İlk duruşmada mahkeme, savcılığın da talep ettiği gibi tecilli iki yıl hapis cezası verilmesine karar verir. Kararın gerekçesi, Peters'in verdiği ifadeyle bağdaşmaktadır: Sanığın, silahın dolu olduğunu unutmuş olması tasavvur edilebilir. Eğer böyleyse, yani aptalca bir seks oyunu aksilikle sonuçlanmışsa, o zaman sanık hayat arkadaşını kasıtlı öldürmemiş

demektir. Fiilde kasıt olmadığı için, bu ne bir cinayet ne de taammüden adam öldürmektir.

Kamuoyunda kızgınlığa yol açsa da, bu mantıklı karar sonucunda 1996 Mart'ında Peters "suçsuz" bulundu. Gerçi sanık, kasıtsız adam öldürmekten dolayı iki yıl hapis cezasına çarptırıldı, ama kamuoyunun gözünde bu yeterli değildi, zira Peters cezaevine gönderilmemişti. Şayet bir hükümlü ortalıkta "serbest" dolaşıyorsa, insanlar onun gerçekten tecilli hapis cezasına hüküm giydiğini nereden bilsinler ki! Peters'in dışarıda özgürce dolaşmasını kimsenin aklı almıyordu. Bizzat avukatı Bossi bile, mahkemenin kamuoyunun duyarlılığını göz önüne alarak daha ağır bir ceza vermesinin daha iyi olacağını kabul etmek zorunda kaldı. İki yıldan fazla olan hapis cezaları tecil edilmediği için, "Peters'in böylece iki ya da üç yıl hapis yatmış olacağını" söyleyen Bossi, bu cezanın müvekkilinin işlediği suça denk düşeceğini teslim ediyordu.

Davaya iştirak edenlerin içinde, en çok kurbanın erkek kardeşi kararı bu şekliyle kabul edilemez buldu. Davaya müdahil taraf olarak katılan kurbanın kardeşi, kız kardeşini öldüren adamın sadece birkaç haftalık hapisten sonra mahkemeden elini kolunu sallayarak çıkmasını anlayamadı. Bu sebepten ötürü karara itiraz etti ve davanın bir üst mahkeme tarafından tekrar ele alınması için çabaladı. 1996 yılının Ekim ayında eyalet mahkemesi, davayı bir duruşmada ele aldı.

İşte bu esnada garip bir şey oldu. Eyalet mahkemesinin hâkimleri, kendilerinden önce davaya bakan meslektaşlarının kararına gerçekten güvenmemiş gözüküyorlardı ve davanın yeniden görülmesine kanaat getirdiler. Tanıkların yanı sıra silah uzmanları ve adli tıptan bir doktor çağrıldı.

Mahkeme, Peters'in öldürme motifleri üzerine, maddi delillerden bağımsız olarak yeni bir kanaate vardı. İlk başta silahın dolu olduğunu inkâr eden Peters'in daha sonra bunun tam tersini söylemesinin altında fesat olduğu fikrine varıldı. Polisin eve gelmesinden sonra Peters neden o kadar geç dışarı çıkmıştı? İpuçlarını yok etmek için zamana mı ihtiyacı olmuştu?

Sanık ve kurbanı son yıllarda sık sık kavga etmemişler miydi? Ayrılığın gündemde olduğu bu karmaşık durumda kadın, hoyrat ve öfkeli olarak bilinen hayat arkadaşının yanında gecelemeye neden ve nasıl karar vermişti?

Peters’in hayat arkadaşını tuzağa düşürdüğü ve kasten öldürdüğü şüphesi fikri kafalarda ve dosyalarda yer bulduğu için, dava ağır ceza mahkemesine havale edildi. 1998 Ocak ayında, başladığından bu yana davada ilk kez tutuklama kararı da çıktı.

Peters’in eski sevgilisi, 1985 yılında meydana gelen çıldırma olayına ilişkin oldukça tatsız ayrıntıları da anlatınca, her şey giderek sanığın aleyhine işlemeye başladı. O zaman da kendisini terk etmek isteyen bir kadını acımasızca dövmüş ve silahla tehdit etmişti. Bu hadise de bahçeli kulübede Paola Santini’nin ölümüyle sonuçlanan duruma tıpatıp benzemiyor muydu?

Bossi anlatıyor: “İlk önce sanık lehine tanıklık eden en önemli şahidin, yanı Peters’in kızı Janine’in ifadesinin kimseye fark ettirilmeden tahrifatı gerçekleştirildi. Kız, daha polise verdiği ilk ifadede annesinin olay gecesi Peters’in yanına geldikten hemen sonra kendisini aradığını ve geceyi babasının yanında geçireceğini söylediğini belirtmişti. Bu ifadede açık olmayan bir taraf yok.

Görünmeyen bir el, Paola Santini ile kızı arasında meydana gelen bu tek telefon görüşmesinden iki telefon görüşmesi ortaya çıkardı. İlk görüşmede güya annesi kızına kulübeye geldiğini söyledikten sonra, Peters kızıyla kısaca konuşmuştu. Kadın, Peters’in yanında geceyi geçireceğinden söz etmemişti. Paola Santini kızını ikinci kez aradığında, geceyi babasının yanında geçireceğini bildirmişti.

Janine’in kendisi hiçbir zaman ikinci bir telefon görüşmesinden bahsetmedi. Telekom’un kayıtlarında, hakimlerin bu yaratıcı buluşunu tasdik edecek ya da çürütecek görüşme kaydı tabii ki çoktan silinmişti. Avukat olarak bu durumda saçınızı başınızı yolmazsınız da ne yaparsınız?

Sanık, çok sayıda tanık ve hatta savcı -hepsi birden- kızın annesinin telefonda babasının yanında geceleyeceğini söylediğini teyit ediyorlar, ama mahkeme bu gerçeği bilmek istemiyor.

Sarih bir şekilde sanığın lehine olan kızın bu ifadesinin saçma ve tahrif edilmiş çeşitli versiyonlarına karar gerekçesinde rastlamak mümkün. Ama buna karşı hiçbir şey yapamıyorsunuz, zira duruşmaların içerik protokolü mevcut değil. Hâkim, mesela bir tanığın şunu söylediğini iddia ediyor, ama ben bunun tam tersinin doğru olduğunu iyi biliyorum. Buna rağmen karar gerekçeleri, kutsal kitap gibi tartışma götürmüyor. Kâbuslara yol açan mevzular işte böyle ortaya çıkıyor.”

Mahkeme, bu minval üzere de karar verdi. Peters, “gururu incindiği ve aşırı bencil olduğu için” Paola Santini’yi bile bile öldürmüştü. Ama sadece kasıt, birine cinayetten hüküm giydirmek için yeterli değildir. Meiwes davasında olduğu gibi bundan başka ortada sinsilik ya da para hırsından vs kaynaklanan açgözlülük türünden bir cinayet sebebi olmalıdır. Burada mahkeme, Peters’in Paola Santini’nin ilişkiyi bitirme kararını, sadece hasta egosunu riske atmak istemediği için değil, bilakis Santini’nin artık çamaşırlarını yıkaması ve kızıyla olan ilişkisi tehlikeye düşeceği için de istemediğini kabulünden yola çıktı. Bütün bunlar, sanığın “normal olmayan bir karaktere sahip olduğunu” ve bundan ötürü de alçakça saiklerle hareket ederek cinayeti planladığını gösteriyordu. Yani tek kelimeyle bir cinayet işlemişti.

Tabii ki mahkemenin Peters’in kadını tuzağa düşürmüş olduğu kabulü, Santini’nin kızına telefonda hayat arkadaşının evinde geceyi geçireceğini söylemesiyle bir çelişki arz ediyor. Çünkü Santini ya Peters’in yanında geceyi geçirmek ve ilişkiyi pekiştirmek için onunla seks yapmak istemişti, ya da ilişkiyi bitirmek istiyordu, ama birlikte geçirdikleri o gece siyah elbise içinde ayrılma dileğini Peters’e açmakta zorluk çekmişti. Ya da açmış mıydı?

Burada hiç kimse makul bir karar vermeyeceği için -zaten bu talihsiz akşamda aklın hiçbir rol oynamadığını biliyoruz- duruşmalar da makul bir şekilde yapılmadı. Sanığın avukatı Bossi, olayın bir kaza olduğunda direniyordu; mahkeme ise ölümün seks oyunu sırasında gerçekten kazayla vuku bulduğunu tahayyül edemiyordu. Savcının ise derdi bambaşkaydı. Bir daha sözü Bossi’ye verelim:

“Neyse ki savcılık, bu tehlikeli karar alma tarzına katılmadı. Ağır ceza mahkemesinde de iddia makamı, baştan itibaren davaya bakan kadın savcı Kremer tarafından temsil edildi. Bayan Kremer, deneyimli bir hukukçu olarak, mahkemenin duruşmaları yürütme tarzı karşısında bildiğinden şaşmadı.

Savcı, mütalaa ve iddia beyanı için son defa söz aldığında tasarlanmış tanık ifadelerini değil, gerçek tanık ifadelerini konuşmasına baz aldı. Savcıya göre, mahkemenin en ağır cezayı vermekte gösterdiği kararlı tutum, görülen davanın rahatsız edici insanı trajedisiyle bir tezat oluşturuyordu. Neredeyse ağlayacak durumda olan savcı, sanığa kasıtsız adam öldürmekten ötürü ceza verilmesini talep etti. Alman ceza hukukunda

az rastlanan bir dava: İddia makamının anlayış ve yumuşaklığı, mahkemenin gereksiz sertliği karşısında boyun eğmek zorunda kaldı.”

Bu dava, gerçeğin ortaya çıktığı, fakat artık kimsenin işine yaramadığı birçok davadan biridir. O gece o evde gerçekten neler olup bittiğinin fazla bir önemi yok, zira Peters ile Santini arasındaki ilişki temellerinden sarsılmıştı. Tabancadan çıkan kurşun, yıllardır birbirine ait olmayan şeyleri nihai olarak ortadan kaldırmıştı. Olayın herkesin kabulleneceği bir açıklamasının olmaması, bu davanın insanı rahatsız eden tarafıydı ve bu böyle de kalacak.

Oyun olarak insan doğramak

Böylece nihayet Meiwes olayına geldik. Önceki olayda değinildiği gibi failin yaşam şekli ve alışkanlıkları, burada söz konusu olan biçimiyle aşırı ve anlaşılması zor bir sado-mazoşizm (S/M) olarak, anlaşılmaya çalışılmamakta yahut yanlış anlaşılmaktadır. Sado-mazoşizm neredeyse yüz yıldan bu yana edebi ve bilimsel olarak tanımlanmış olsa da, cinselliğin bu oyun şekli cinayetlerde olayın ciddi nedeni olarak muhakeme edilmek şöyle dursun, hemen hemen hiçbir popüler bilimsel eserde cinsel aydınlanma için bile ele alınmamıştır.

“Rotenburglu yamyam”ın kurbanı Bernd Brandes, sado-mazoşist stüdyoların müşterisiydi. Sado-mazoşist pratiklerde bazen kullanılan fantezilerden biri de insan kesmek ve idam etmektir. Sado-mazoşizmin bu nadir biçiminde müşterilerin dileklerini stüdyoya önce yazıyla, her halükârda önceden sözlü olarak da bildirmeleri alışılmış bir şeydir.

Kararlaştırılan randevu sırasında bu istekler, istekleri yerine getirecek (“aktif” ve “dominant”) şahıs ile (“pasif” ve “sub”[18]) müşteri arasında bir kez daha ayrıntılarıyla konuşulur. Doğrama, kesme oyunlarında kararlaştırılan senaryolar genellikle oldukça itinalı bir şekilde yerine getirilir. Bu, senaryodan en küçük bir sapma halinde bile müşterinin “alemle ilişkilerini kesmesine” neden olmamak ve böylece müşterinin dileklerinin ruhsal ve bedensel olarak tatmin edilmemesinin önüne geçmek içindir.

Heteroseksüel bir müşterinin kaleme aldığı senaryo metnini bunun bir örneği olarak veriyoruz:

“Her iki başparmağımı boyun atardamarlarına koyup yavaşça bastırıyorum. Sen kendini savunmaya çalışıyorsun, ama sıkı sıkıya bağlı olduğun için bir şey yapamıyorsun. Birkaç saniye sonra bayılıyorsun. Güzel ve yarı çıplak kadın gövdesi önümde palangada gevşemiş halde duruyor. Şimdi külotunu ve sutyenini çıkarmak bana büyük bir zevk veriyor.

Bu arada elektrik akımı, senin güzel vücudunda dalga dalga yayılıyor Sarsıntılarla çırpınıyorsun, titriyorsun ve bağlı olduğun sandalyede çılgınca dans ediyorsun. Neredeyse sandalyeyi devireceksin. Başını öne arkaya doğru atıyorsun ve iplerden kurtuluyorsun. Bu sefer cereyanı on beş saniye kadar kesmiyorum. Nihayet akım kesiliyor. Sen yere yığılıyorsun.

Ağzın kenarında akan salya, çeneye doğru yayılıyor (aksın, çok aksın) ve memelerinin üzerine damlıyor.”

İstismar genellikle sadece ima düzeyinde kaldığı ve elektrik verme -o da verilirse- düşük akımla verildiği için, bu tür fantezilerin gerçekleştirilmesi o bakımdan tehlikeli değildir. “Doğrama, kesme” seansları sırasında ilk başta gerçekten tehlikeli aletler ortaya gelir, ama bunlar daha sonra uygun zamanda icracı tarafından tehlikesiz plastik ya da kör aletlerle değiştirilir.

Örneğin ucu eğik büyük bir bıçak, kurbana fark ettirilmeden metal bir cetvelle değiştirilir ya da vücut bir bıçak yerine kör bir dikiş iğnesiyle “kesilir”. Kan yerine kana benzeyen herhangi ılık bir sıvı akar vs. Ticari olarak sunulan sado-mazoşist hizmetler, esasen psikolojik ve fiziksel manipülasyon, oyun, illüzyon sanatı ve kendi hayat deneyimlerinden elde edilen olaylarla beslenen lüle tekniğinin karışımından ibarettir. Doğrusunu söylemek gerekirse olay kafada olup bitmektedir

Özel yaşamda ise bazen heyecanı artırmak için bilinçli olarak bıçağın sahtesiyle değiştirilmediği ve tabii ki gerçekleşmesi söz konusu olmasa da öldürmenin en azından teknik olarak mümkün olduğu *(knife play)* tehlikeli oyun sahnelerinin yaşandığı biliniyor.

Bununla birlikte yaralamaları önlemek, diğer bir deyişle alıcının fiziksel gücünü zorlamamak için, dünya genelinde sado-mazoşizm aktiviteleri sırasında kesinlikle uyulan iki temel kural mevcuttur:

1. Dışarıdan bakanlara tuhaf gelse de, her eylem karşılıklı rıza dahilinde *(safe, sane and consensual*[19]*)* ruhsal ve fiziksel açıdan sağlıklı bir durumda gerçekleşmelidir. Bu esnada davranış ve edimlerin toplumsal

olarak nasıl değerlendirildiğinin hiçbir önemi yoktur. Bütün katılımcılar, başka bir hayat hikâyesine ve eğilimlere sahip “normal” insanların anlamayacağı bir sınır bölgesinde hareket ettiklerinin tamamen farkındadırlar

2. Söylendiği anda eylemin hemen sona ermesini sağlayan bir bitiş kelimesi *(safe word;* genellikle sadece “stop” ya da “peynirli tart”) vardır

Bir bitiş kelimesi kararlaştırılmamış bile olsa, sado-mazoşizm alanında deneyimli şahıslar diğer insanın katlanacağı sınırları hiçbir zaman aşmazlar. Özellikle öldürülme arzusu ya da cinsel organın kesilmesi isteği, istisnasız bir şekilde ciddiye alınmaz, bilakis fantezilerde olup biten rol oyununun bir parçası olarak anlaşılır

Talep üzerine öldürme?

Burada ele alman çerçevedeki insan doğrama/kesme ve idam sahnelerinde, “acımasız davranmanın” kararlaştırılan pratiğin bir parçası olması bir sorun teşkil etmektedir. Dayak, kırbaçlama, hapse atma ve bu gibi sado-mazoşist pratiklerinden farklı olarak, burada kurban “öldürülmek ister.” Kurbanın rolünü oynamasını kesmeyecek şekilde bu sahneyi kesmenin dilsel olarak hemen hemen olanağı yoktur, çünkü bu durumda eylem esas anlamını yitirecektir.

Aktif olan şahıs (kasıtlı ya da kasıtsız), “kurbanın” “öldürülme” talimatını yanlış anlayıp da yerine getirirse, deneyimli bir pasif sado-mazoşist partneri bile olsa talimatı geri almaya fırsat bulamayacak -öldürücü yaralanmaların geri dönüşü olmayacaktır.

Buna bir de gerçek bir öldürülme talebini, oyun icabı olan böylesi bir istekten ayırmayı imkânsız hale getiren alışkanlıkların karanlık dünyasından gelen teamülleri de eklemek gerekir. Mesela ABD’de özel yaşam alanında “kurbanların” ciddi bir şekilde cinsel organlarının kesilmesini istedikleri uç örneklere rastlıyoruz. Fakat sonuç olarak bunu isteyenler, her halükârda bu taleplerinin yerine getirilmesi için zorlamada bulunmadılar. Buna rağmen sado-mazoşist pratikleri çerçevesinde cinsel organ kesme olayları gerçekleştiğinde de, kurbanların olay sonrasında olan biteni onaylamaları şaşkınlık uyandırıcıdır.

Şayet burada aktif partner, kendisi için kişisel sınırlar koymak yerine “kurban”ın “arzusunu” kelimesi kelimesine yerine getirirse, kurbanın lehine ve aleyhine istenmeyen durumların meydana gelmesi kaçınılmazdır.

Bernd Brandes'in öldürülmesindeki asıl sorun, işte çözülmesi mümkün olmayan bu çelişkide yatmaktadır. Bu, özellikle başkalarının bu tarz isteklerine izin verip vermememizden ve önüne geçilemeyen bu arzunun Brandes'te psikolojik değişimlere yol açıp açmadığından bağımsız olarak, kendisinin kesilerek öldürülmesine ne kadar onay verdiği sorusunu sorduğumuz durumda geçerlidir.

Hâlbuki mahkeme, 2004 yılına ait ilk karar gerekçesinde Brandes'in öldürülmeyi onayladığını açıkça beyan etti, buna rağmen mahkeme talep üzerine öldürmeyi reddetti. Bu alışılmadık hukuki değerlendirmeyi anlamak için, değerlendirmenin dayandığı düşünce silsilesini kriminal açıdan dört boyutta değerlendirmek gerekir:

- Adli tıp, kurbanın daha yaşarken ölümcül bir şekilde yaralanıp yaralanmadığını ya da Brandes'in doğranmadan önce zaten ölmüş olup olmadığını inceledi. Bu kontrol, esas itibarıyla olayın bir cinayet olup olmadığını tespit etmek için gerçekleştirildi.

Video kayıtlarından tespit edildiği üzere Brandes, ölümcül yaraları aldığı 10 Mart 2001 sabahı fazla sayıda uyku hapı almasına rağmen hâlâ yaşadığı için, bir cinayetin söz konusu olduğu kesindir.

- Kurban, defalarca ve açık bir şekilde doğranarak öldürülme isteğini inandırıcı olarak dile getirmişti. Bu sebepten dolayı mahkeme, Brandes'in öldürülmeye "resmi olarak rıza gösterdiğini" kabul etti. Hâkim Volker Mütze, bu durumu "Brandes, etinde dişleri hissetmek istedi. Bunu final edimi olarak gördü, gerisi umurunda değildi" sözleriyle yorumladı.

- Talep üzerine öldürme söz konusu olduğunda "öldürülenin öldürülmeyi istediğine dair sözlü ve ciddi talebinin" (yasa metni) mevcut olması gereklidir. Öldürülme talebinin mevcut olduğu mahkeme tarafından onaylandı. Kamuoyu, bunun üzerine cezai muafiyetin oluşacağı korkusuna kapıldı. Yaygın olan kanının tersine talep üzerine öldürmenin cezası vardır. Bunun toplumsal nedeni, temel insan haklarından -burada: yaşama hakkından- vazgeçilmesinin imkânsız hale getirilmesi düşüncesidir. Gerçi bu suçun cezası cinayet ve kasıt olmadan öldürmeye nazaran daha düşüktür, ama yine de altı aydan beş yıla kadar hapis cezası olarak belirlenmiştir.

- Mahkeme, talep üzerine öldürmeyi ihtimal dışı bıraktı, zira Meiwes için kurbanın arzu ve motiflerinin hiçbir önemi yoktu. Meiwes, fiiliyle kurbanın isteğini yerine getirmedi, aksine bencil bir şekilde kendi kişisel maksatlarını gerçekleştirdi. Hâkim Mütze'ye göre, "bir insanı kestikten

sonra yemek, Meiwes'in şevkle istediği bir şeydi. Ağır basan sebep buydu." Her ne kadar öldürme eyleminin kendisi Meiwes'in "hiç hoşuna gitmese" de, asıl eylemi için gerekli bir şart olarak öldürmek zorunda kalmıştı.

- Talep üzerine öldürme olasılığı devre dışı kalınca, hukuki olarak geriye sadece cinayet veya kasıtsız adam öldürme seçenekleri kaldı. Kassel Eyalet Mahkemesi, 31 Ocak 2004 günü kasıtsız adam öldürmenin söz konusu olduğuna karar verdi, çünkü bir cinayet gerekçesi mevcut değildi - ne sinsilik, ne gaddarca bir suç işleme türü, ne başka bir suçu örtme ya da olanaklı hale getirme, ne maddi hırs, ne de cinsel arzulan tatmin ya da "herhangi başka bir alçakça saik" söz konusu değildi.

Mahkeme, dışarıdan biri için kabul edilmesi mümkün olmayan bu kararı, fiilin "motifleri ve arka planı kolaylıkla ortaya konacak türden" bir fiil olmadığını ve hukuki olarak daha önce değerlendirilmediğini öne sürerek gerekçelendirdi. Mesela Meiwes, "sevimli bir insanı yemek, yani içine almak istediği" için, mahkemeye göre kurbanına aşağılayıcı tarzda davranmamıştı. Kısacası alçakça bir fiil mevzubahis değildi. Yani müşfik bir kasıtsız adam öldürme!

Altkültürden tepkiler

Medyanın liberal sesleri bile cinayet kararı verilmemesini şaşkınlıkla karşıladılar. Eşcinsel internet platformu "Braveboy-Deine schwule Jugendcommunity"'de 31 Ocak 2004 tarihinde yer alan bir örnek:

"Başka bir insanı sonradan doğramak ve etini yemek için öldürmek alçakça bir fiil değil mi? Cinsel güdülerle bir insanı öldürmenin aşağılık bir fiil kabul edildiği yerde, damak zevki için bir insanı kesmek daha az aşağılık bir fiil mi sayılıyor? 'Kumda oynayan bir çocuğun dikkatiyle işini bitirirken' Armin Meiwes'in kendi kendine mırıldandığı gibi: 'Bundan sonraki daha genç olmalı ve şişman olmamalı' ya da 'cicim, eğer etin sertse, senden köfte yaparız' yahut Meiwes'in zevkle hazırlanmış insan etinden ve iyi bir kırmızı şarapla donatılmış güzel bir sofrada 'tadına bakmaktan' bayılarak bahsetmesi gibi."

Kriminal ve sosyal değerlendirme

Seyrek de olsa düzenli olarak gözlemlenen yamyamlığın modern fenomenlerinde şimdiye kadar mevzubahis olan hep cinayetti. Fiiller,

bundan önceleri sado-mazoşist çevrelerde işlenmiyordu, hele hele karşılıklı rıza söz konusu hiç değildi.

Mahkemenin görüşüne göre öldürülmeye açıkça onay veren Bernd Brandes olayı, buna karşın kriminal ve sosyal açıdan yegâne bir karakter taşır ve çözümsüzdür. Bir insanı kesmenin toplumsal açıdan haklı bulunabilir bir tarafının olmadığı açıktır. 2004 yılının Ocak ayında hukuki olarak oldukça teknik ve kamuoyuna kapalı bir biçimde alınan kasıtsız adam öldürme kararı, halk arasında şaşkınlığa yol açtı.

Mahkemenin düşünce silsilesi takip edildiğinde, fiil aynı şekilde cinayet ya da talep üzerine öldürme olarak da değerlendirilebilirdi. Sado-mazoşist çevrelerde "kesme" hizmetleri sunan profesyonellerin bana, kendi muhitlerinde gerçekte vuku bulan kesme eylemlerinde cinayetin *esasen* söz konusu olamayacağını, çünkü bunun "kurbanın" arzusu olduğunu bilmenin mümkün olmadığını ifade ettiler. Bunun nedeni, diğer sado-mazoşist pratiklerden farklı istisnalar olarak "kesme" ve "idam" kurbanının tamamen "pasif olmasının" yanı sıra öldürmeyi icra etmeye dair, giderek ciddileşen ve ne zaman geri dönüleceği hiçbir zaman bilinemeyecek bir istekte bulunmalarıdır.

Yanlış anlama sonucu öldürme

Sado-mazoşizm pratikleri, bu çevrelerde ya arızalı cinselliğe bir köprü ya da Simone de Beauvoir'in dediği gibi "kendini tanımak için kendisinden dışarı çıkma" işlevi gördükleri için, gerçekten meydana gelen bir kesme/doğrama bu tür çevrelerde geçerli olan kuralların dışına çıkar:

Ölü bir insanın ne cinselliği yaşama, ne de kendisinden dışarı çıkma olanağı vardır.

Bu yüzden altkültür mensupları bile kurbanın rızasını gündelik hayatın gerçekliği içerisinde geçersiz olarak değerlendirirler. Kesme/doğrama pratikleri sırasında oyun ve gerçekliğin dilsel ve mizansel olarak birbirinden ayırt edilmesi olanaksız olduğu için, reel öldürme hiçbir zaman mevzubahis olamaz.

Öldürmek, kurbanın arzusunu yerine getirmenin dostça bir biçimi değil, bir yanılgıdır.

Kassel Eyalet Mahkemesi de, davanın ilk görülmesi sırasında olayın "aslında farklı beklentilere sahip ve psikolojik olarak hasta iki insanın fiili" olduğuna hükmederken böylesi bir yanılgıyı ima etti.

Ama 2006 yılında davanın tekrar görüldüğü Frankfurt/Main Eyalet Mahkemesi'nde Meiwes'ın bu cinayet işlediği kararının çıkması, toplumun kıyısındaki marjinal gerçekliği algılayamadığımızın göstergesidir.

Özellikle Meiwes'in muhtemelen kendisinden daha güçlü olan psikolojik bir zorlamanın etkisi altında olup olmadığı sorusunun değerlendirilmesi hiç de kolay değildir.

Meiwes mahkemede oldukça aklı başında konuştuğu ve defalarca söylendiği gibi işlediği fiil her türlü hayal gücünü aştığı için, mahkeme, değerlendirmelerine başvurulan uzmanların söylediklerine dayanarak Meiwes'in pekâlâ fiili işlememe seçeneğinin bulunduğu kararına vardı.

Göttingenli raportör Georg Stolpmann'ın 2006 yılında dava görülürken mahkemeye sunduğu ve Meiwes'i mahvetmeyi amaçlayan değerlendirmesini anlamak, gerekli hukuki bilgi olmaksızın hemen hemen imkânsızdır.

Stolpmann, "cinsel ve ruhsal olarak son derece anormal, insanlarla ilişki kurma yeteneğinden yoksun, başkalarının acılarına kayıtsız, kişilik parçalanması yaşayan ve suçu işlediği sırada bir hayvanın düzeyinde olan" birinin nasıl olup da özgür bir iradeye sahip olduğunu sorar.

Eğer normal bir insan başkalarının otobanda hızlı araba sürmesine sinirlenirse ya da bir futbolcu penaltı kaçırınca böğürür, birtakım hareketler yapıp kıpkırmızı kesilirse, Armin Meiwes gibi ağır derecede hasta birinin oto-kontrole sahip olması nasıl beklenebilir ki?

Bunun nedeni belki de, toplumun en kıyısında yaşayan insanların ruh haline ilişkin hâlâ yeteri kadar bilgi sahibi olmamamız ve bu yüzden de doğru karar *veremiyor* oluşumuzdur. Federal Yargıtay'ın Armin Meiwes ile ilgili ilk kararı "eksik ve çelişkili" bularak bozmasını ve davayı yeniden görülmek üzere Frankfurt mahkemelerine nakletmesini de ancak böyle açıklayabiliriz.

Almanya'nın en tanınmış cinsel araştırmacısı Volker Sigusch'un neden Armin Meiwes'ın kendi kendisine bile yardım edemeyecek kadar ağır derecede hasta olduğunu söylediği üzerine kafa yormak meseleyi daha iyi anlamamıza belki yardımcı olacaktır:

"Armin Meiwes, bütün gelenekleri paramparça eden bir şey yaptı. Ama fantezi olarak değil -umarım hepimiz en azından bir kere 'birini yiyecek kadar çok sevmişizdir'[20] - somut bir fiil olarak.

Fakat gazeteler tarafından üstüne üstlük ‘psikiyatrisi’ gibi yalan yanlış etiketlerle paye verilen sözümona uzmanlar şu düşünceye vardılar: Yemek ve böylece cinsel isteklerini tatmin etmek için başka bir insanı öldüren bu insan, ruhsal olarak sağlıklı olacak kadar cezai ehliyete sahiptir. Meiwes, işlediği fiilin alışılmadık tarafının farkında olacak ve -en önemlisi- buna göre de hareket edecek denli ruhsal olarak sağlıklıdır.

Ama bunun böyle olduğu şüphelidir. Eğer mahkûmda örneğin bağımlılık derecesinde sapıkça bir gelişim söz konusuysa, failin idrak ve yönlendirme yetenekleri genellikle o denli kısıtlıdır ki, artık burada o sözümona uzmanların varlığını raporla beyan ettikleri ruhsal sağlıktan söz edilemez.

Peki tedaviye muhtaç ve bağımlılık derecesindeki bu sapıkça gelişimin mevcudiyetinin belirtisi nedir? Bana göre, eğer bir insanda belli psikolojik mekanizmalar ve tecrübe biçimleri o denli ön plandaysa ve bu insan bunlar olmadan ne cinsel tatmine ulaşabiliyor, ne de kendi hayatını içsel bir boşluk ve tahribat olmadan idame ettirebiliyorsa, bu tarz bir gelişim söz konusu demektir.

Eğer sapıklık söz konusuysa, çocukluğun bütün algı ve duyuları fetişte olduğu gibi bastırılmıştır. Buna karşın normal cinsellikte ilgi çeken bir eğlence mevcuttur: Ten, göğüs, saç, popo, dışkı, ses, elbiseler vs. tam olarak dürtü nesnesi olmayacak derecede şu ya da bu ölçüde az buçuk fetişleştirilir. Normal insanların cinsel arzusu, belli bir fetiş olmaksızın çok çabuk sönümlenir.

Açığa vurma, cinselleştirme ve fetişleştirmenin zorlaması, tutkulu bir tecrübeye bağımlıdır. Şayet sapıkça fiil bastırılırsa, örneğin psikosomatik şikâyetler ve depresyon gibi uzaklaşım sendromları[21] ortaya çıkar. Eğer cinsel edimin bağımlılık yaratan karakteri artık göz ardı edilemeyecek kadar zuhur etmişse, ‘bağımlılık derecesinde sapıkça gelişim’ teşhisi konulmalıdır. Yani burada klinik olarak can alıcı nokta, bağımlılığın başat semptomudur.

Gerçekleştirdiği fiilinde duyduğu anormal derecede büyük hazdan dolayı sapık şahıs, genellikle tedavi edilmek istemez. Buna paralel olarak da psikolojik bir terapinin başarı şansı da sınırlıdır.”

Görünen o ki Meiwes olayı gibi hadiseler, karmaşıklık arz etmektedir. Failin obsesif bir şekilde hareket edip etmediğine, yani hasta olup

olmadığına ya da belli bir noktadan sonra ‘frene basmasının’ mümkün olduğuna karar vermek imkânlar dahilinde değildir. Kaldı ki kurbanın kendisinin yamyamca kesilmesini onaylamış olması da olasıdır, çünkü Meiwes ve Brandes’in birlikte kaleme aldıkları sado-mazoşist metin “acımasızlığı” öngörmektedir.

Fiilin makul ya da en azından adalet anlayışını tatmin edecek derecede bir değerlendirmesi imkânsızdır. Bu, kendisini mahkemenin önce talep üzerine öldürmeyi, daha sonra cinayeti tartışmasından, ara ara da psikolojik bir istisnai durumun müzakere edilmesinden de görülebilir. Bu arada birşeylerin doğru gitmeyeceği ise gün gibi aşikârdır: Ancak üç olasılıktan birinin doğru olduğunu söyleyebiliriz.

Brandes/Meiwes olayından öğrendiğim, normal olanın kıyısında karşıtlar birbirlerine öylesine yakın dururlar ki, onları birbirinden ayıramayacağımızdır. Bu olayda ve benzeri bir olayda mahkemede karar veren taraf olmak istemezdim -zira benim için kaçınılmaz bir şekilde şu düstur geçerlidir: “Tereddüt halinde davalının lehine karar verilmelidir.” Bu kadar çok kuşkunun olduğu bir davadaysa aslında bir tek karar geçerlidir: Beraat.

İnsan yiyiciler ve yamyamlar her zaman vardır.

İnsanların başka insanları yemesi, sandığımızın aksine çok sık meydana gelen bir olaydır. Burada söz konusu olan denizcilerin -bugünse etnologların- anlatımlarından tanıdığımız “insan yiyiciler” değil, bilakis kültürümüzde görülen somut insan yeme olayıdır. İnsan yemek, Avrupa’nın Almanca konuşulan parçasında hiç de seyrek değildir. Size şimdi kronolojik olarak bazı olayları anlatacağım ve böylece ne Meiwes’in ne de bir sonraki bölümde anlatılan Avustralyalı “vampir faili kadının” fiillerinin sandığımız gibi tasavvur dünyalarımızın o kadar da ötesinde olmadığını ortaya koyacağını. Genellikle açlıktan dolayı da olsa, insanlar her zaman başka insanlar tarafından yendi ve kültürel tabuların bizi inandırmak istediğinin aksine ceset ve ceset kısımlarıyla münasebette bulunma hiç de az rastlanan bir vaka değildir.

Bu arada aşağıda anlatılan hadiselerin küçücük bir seçme olduğunu söylemeliyim. Olayları derlerken hayretler içinde kaldım ve bu olayların çoğunu hiç duymamıştım. Hatta çaltışma arkadaşım Tina Baumjohann,

haftalarca süren yamyamlık olaylarını derleme sonrasında, insan etinin tadının acaba nasıl olduğunu kendine sormadan edemedi.

Çok eski olaylar kısaca anlatıldı -kitapların sayfa sayısı önceleri azdı ve eğer Michael Kirschschlager (bkz. Başvuru kaynakları) bu olayları araştırmasaydı, bu oldukça eski olayların çoğu hakkında hiçbir şey bilemeyecektik.

Wendigo

Bu figür, bugünkü Kuzey Kanada bölgesinden olduğu kabul gören bir insan yiyicidir. Mitolojik bir karakter olmasına rağmen, Wendigo'nun kökenleri gerçektir: WindigowakIar, soğukta kalan ve açlıktan ölmemek için yanındaki diğer insanları yiyen gerçek insanlardır. Wendigolara ait birçok belirtilere sahip olan ve ayrıntılı bir şekilde belgelenen olay (uçak düşmesi) kitabın ilerleyen sayfalarında anlatılmaktadır.

Kuzey Amerikalı Anişinaabe Kızılderililerinin inanışına göre, insan eti yiyen insanın ruhu bir Wendigo (Windigo, Wı-indigoo) ruhuna dönüşür. Genellikle ayak parmakları bulunmayan bu canavar, insan eti bulamadığı zaman yosunla karnını doyurur ve yalnız başına dolaşan seyyahları takip eder. Kalbi buzdandır ve bir Wendigo'yu öldürmek isteyen, onun kalbini eritmek zorundadır.

Wendigo hikâyesi, Anglo-Amerikan dünyasında bizde olduğundan daha çok bilinir. Wendigolar üzerine şiirler, kısa hikâyeler ve hatta iki sinema filmi bulunmaktadır -*Ravenous* (1999) ve *Wendigo* (2001). Ravenous filminde, Wendigo ruh olarak belirmez, bunun yerine 1847 yılında Kuzey Amerika'nın ıssız bir ileri karakol mevkiindeki askerler insan eti yeme bağımlılığına yakalanırlar, insan eti yiyerek daha güçlü, daha hızlı ve neredeyse yaralanmaz olurlar -aynı canavarsı mahlûklar gibi insanın dünyasının marjinal alanlarıyla iştigal eden Mordor, bu konuda bana şunları anlattı:

"Kuzey Amerikalı Kızılderililerin inanışlarına göre bu mahlûklar, ıssız ormanlarda yaşayan yaratıklardı. İnsanlara tanrıça veya hayalet suretinde görünüyorlardı.

Windigowaklar, yoldan sapan başıboş ve aylak kimseleri daha çok kaçıklık ve deliliğe teşvik ederlerdi. Her zaman yoldan sapan delilerin arkasında ya da yakınında bulunurlardı, onları hissederdiniz, bazen duyardınız, ama hiçbir zaman göremezdiniz. Takip edilmekten kaynaklanan

bu sürekli baskı, insanı korku, panik ve nihayetinde de deliliğe itiyordu ve işte o anda Wendigo, kurbanını alıp götürmek için ortaya çıkıyordu. Wendigo'nun çok büyük, ama profilden bakıldığında da görülemeyecek kadar ince oldukları söylenirdi. 'Akıncı' olarak da adlandırılırlardı.

Tom Gordon'a Aşık Olan Kız adlı romanında Stephan King, kitapta Wendigo ismi geçmese de bir Wendigo'yu anlatır.

Ama bu, nihayetinde hikâyenin mitolojik kısmıdır. Ravenous filminde bahis konusu olan, Wendigo'nun başka bir yönüdür: Filmde, insan eti yiyerek olağanüstü WendigowakIara dönüşen insanlar anlatılır.

Altkültür çevrelerinde, kişiliği dönüşen düşsel yaratık, hayvan-insan ve kurt-insan anlamında 'Shifter' olarak da bilinen Wendigo, bu bağlamda daha çok romantikleştirilir.

Wendigo, asli biçimiyle hayalet benzeri, kalbi buzdan müteşekkil bir mahlûktur. Bazen, kısmen bir ayı ya da kediye benzeyen ve oldukça uzun azı dişlerine sahip yırtıcı bir hayvan olarak da tanımlanır. Aynı şekilde görüntü ve biçim olarak tamamen başka bir yapıya sahip olduğundan da bahsedilir.

Mitolojik anlatımlarda (hizmetine girdiklerine göre) gölge olarak görünürler, ama insan biçimine de girerler. İnsan kılığındayken, en göze çarpan karakteristikler, kırmızı parlak gözleridir. Sesleri, bir fısıltı kadar alçak da olabilir, bir tornado kadar güçlü de.

Daha ziyade bir insanın korku dolu etiyle yatıştırmaya çalıştıkları bastırılamayan bir açlık güdüsüyle hareket ederler.

Wendigo'nun tasviri büyük farklılıklar arz eder. Bazı söylencelere göre ayakları hayvan ayaklarına benzer, bazılarına göre de bir tek ayak parmağına sahiptir. Başka efsanelere bakılırsa, insana nerdeyse ayırt edilemeyecek kadar çok benzemektedir.

Sık olarak Windigo diye de adlandırılır. Kullanılan diğer isimleri ise Atcen ve Kokodju'dur. Kızılderililer tarafından kullanılan ilk ismin, 'yalnız yaşayan' anlamına gelen 'Witiko' olması kuvvetle muhtemeldir.

Bir insanın Wendigo'ya dönüşmesinin birçok yolu vardı. Bunlardan biri, rüyada bir Wendigo'nun ismiyle çağrılmak ya da rüyada bir Wendigo olduğunu görmekti. Aynı şekilde ıssız bir ormanda yolunu kaybetmişken bir Wendigo tarafından (yenmek yerine) ismiyle çağrılma neticesinde de Wendigo olmak mümkündü. Bir Şaman tarafından bedduaya uğrayınca da

Wendigo olmanın kapısından içeri adım atılıyordu. Keza -belirsiz ve kuşkulu- bir alacakaranlık isteyenler için de bir dönüşüm ritüeli vardı.

Tabii ki bir de, yiyen birini dönüştüren ve ondan bir Wendigo ortaya çıkaran insan eti. Bu günah aracılığıyla, hemen hemen yaralanmaz hale gelen, daha hızlı ve güçlü olan ve hayata olan açlık tarafından kovalanan bir yaratık haline geliniyordu

Ama mesela kızgın içyağı içirilmesi sonucunda buzdan kalbinin erimesinin ardından iyileşen Wendigo örneklerinden bahseden söylenceler de mevcuttur.

Bir Wendigo'yu yenmenin ve öldürmenin nadir olanaklarından biri, bizzat Wendigo'ya dönüşerek onunla cenge tutuşmaktır. Ama dikkat etmek lazım: Wendigo'yu öldürsen de, senin daimi olarak Wendigo olarak kalma tehliken de söz konusudur."

Wendigo figürü, Mervel-Comics'te[22] Kanada'nın soğuğunda lanetlenmiş kurban rolünde ortaya çıkar ve başkalarının yanı sıra Hulk'a karşı savaşır. H.P Lovecraft örneğinde olduğu gibi -Ctulhu-Mythos'unda- birçok yazar hikâyelerinde bu figürü kullandı. Orada Wendigo, Ithaqua veya Windwalker olarak adlandırılır

Stephan King'in *Hayvan Mezarlığı* romanında da bahis konusu yine Wendigo'dur: Ev hayvanlarının mezarlığında bir Wendigo tarafından lanetlenmiş olan bir kabristan bulunmaktadır. Oraya gömülen ev kedilerinin hiç de hoş olmayan bir görüntüyle ve kalpsiz olarak yeniden dirilmelerinin nedeni budur.

Bütün Wendigo versiyonlarının bahis konusu, soğuk bölgelerde öncelikle Kuzey Amerika'nın Alaska bölgesinde yaşayan daha doğrusu oradan oraya dolaşan bir figürdür. Genellikle kar gibi beyaz bir renge sahiptir. 19. yüzyıldan 20. yüzyıla dönerken, Minnesota'nın kuzeyinde bir Wendigo birçok defa görüldü. Yaratığın her ortaya çıkmasından sonra sebebi bilinmeyen bir ölüm olayı meydana geldi.

Bütün hikâyelerde ortak olan soğuk motifidir: Buz gibi bir kalp, donmuş vücut organları, yosun yeme ve sapsarı bir beniz; bir yolculuktan zar zor soğuğa dönen bir insana işaret eder. Eğer gerçeklikte kar çok yağmışsa, açlığa dayanmanın tek yolu ölmüş olan grup üyelerini -ya da daha düşük bir ihtimalle yolu oradan geçen bir gezgini- yemekten geçer. Bu deneyimin, mutasyona uğrayarak insan yiyici olan bir insanı (kadınlar da

Windigowak olabilirler) normal dünyaya geri dönüşüne kadar seçeneğe bağlı olarak gedikli bir “canavara” ya da tehlike ve zorluklara karşı ruhsal olarak karşı koyabilen bir şahsiyete dönüştürdüğü muhtelif kereler belgelenmiştir: Örnek olarak, Ant dağlarındaki düşen uçak olayı. Hayatta kalanların bir kısmı başarılı birer işadamı olarak isim yaparken, diğerleri alkolik olup hayatlarını mahvettiler.

Böylece tekrar gerçekliğe dönmüş olduk -şimdi sıra olay anlatımlarına geldi.

Ruh hastası bir yamyam (1555)

1555 yılının Ağustos ayında Hessen eyaletine bağlı Aldendorf’da bir adam, eşine onu yemek istediğini söyledi. Kadın, adamın ricasını -orijinal ton- “nazikçe” reddedince, adam bunun yerine çocuğunu beşikten alıp bir bacağını kesti. Bacağı anneye (yani biraz önce yemek istediği eşine) götürüp, çocuğun bacağından kendisine bir yemek hazırlamasını rica etti. Olay günümüze bu kadar kısaca aktarılmış olsa da, o zaman olduğu gibi bugün de adamın ruhsal bir hastalığının olduğu tahmin edilmektedir. Yine de bu tespitte bulunmak o denli kolay değildir, zira yamyamlığa yol açan, açlık ve ruhsal bozukluğun karışımları da bulunmaktadır.

Kocadan hazırlanan ziyafet (1562)

562’de bugünkü Sachsen-Anhalt eyaletinin Zeitz kasabası yakınlarındaki bir köyde bir kadın kocasını öldürdü. Kadın, eylemini gece vakti sopayla adamın başına vurarak gerçekleştirdi. Kurbanının gövdesini büyükçe et parçaları elde edinceye kadar doğrayan kadın, kocasının kafa, el ve ayaklarını bir kazanda kaynattı ve diğer parçaları “çengel ve şişlere” geçirerek şöminenin bacasına astı. Et parçalarını için için yanan nemli samanla tütsüleyerek dayanıklı hale getirmek istemişti.

Hiç de iyi bir fikir olduğu söylenemez. Çünkü -eski bir anlatıma göre- “kötü kokan duman ve istim kokusu yayılınca, kadın yakayı ele verdi ve sonra kızgın maşalarla üzeri parçalandı ve bir tekerleğin üzerine yatırılarak bağlandı.”

İdam edilmeden önce, kocasını neden öldürüp tütsülediği soruldu. Kadın, onun kendisini başka bir kadınla aldattığını ve bunu yapan herkese “aynı şekilde davranılması”, yani aldatan erkeklerin öldürülmesi gerektiğini söyledi. Olayı o zaman kaleme alan raportör, kadının öldürme gerekçesine

inanmamıştı, zira koca hakkında “köydeki herkes, onun dindar ve uysal biri olduğunu biliyordu” değerlendirmesinde bulunuyordu. Bu olayda bardağı taşıran son damlanın ve adamı tütsülü et olması için bacaya getirenin, açlık mı, kötülük yapma isteği mi, yoksa öfke mi olduğu her halükârda belirsizdir. Muhtemelen asıl sebep, üç nedenin harmanlanmasından oluşmuştu.

Kıtlık ve öldürme hazzı

Başka tali sebeplerin yanı sıra Otuz Yıl Savaşları’ndan ötürü 1638 yılında, bugünkü Almanya’nın bazı yörelerinde fiyatlar aşırı derecede yükseldi ve çok kötü bir kıtlık baş gösterdi. Bu kıtlık sırasında insanlar başka insanları yedi. İnkâr edilemez kıtlığa rağmen, bu fiiller adli makamlarca kovuşturmaya uğradı.

Mesela bir demirci çırağı, Hettstedt’te geceyi geçirmek üzere karı-koca kasaplık yapan Schicke çiftinin evine misafir geldi. Açlık çeken ev sahipleri, misafirlerini hemen öldürüp gövdeyi kestiler. Parçalar halinde tuza yatırdıkları etini azar azar yediler. Çift, cesedin kafasını kasabanın dışında apar topar bir tarlaya gömmek isterlerken, bir grup atlıyla karşılaştılar. Kafatası bir sepetin içinde olduğundan, atlılar korkunç şeyi atların üzerinde oldukları için yukarıdan fark edebilmişlerdi -kesik kafaya el koyup belediye başkanına götürdüler. Belediye başkanı, kasap çifti tutuklattı ve bir süre sonra da 6 Şubat 1639’da kasabanın cezaevine attırdı.

Hem kasap hem de eşi kendilerini oldukça becerikli bir şekilde savundular. Misafirleri doğal bir nedenden öldükten sonra, onu yemeği planlamışlardı. Söylediklerine kimse inanmadı. Bunun üzerine mahkemede kullanılabilecek bir ifade elde etmek için o dönemde oldukça sıradan bir araç olan işkenceye başvuruldu. (Bugün işkence altında alınan ifadelerin mahkemede kanıt olarak kullanılması yasal açıdan kabul görmemektedir.)

Yasal olarak müsaade edilen işkence, o devirlerde talimatnameyle düzenlenmişti. Prosedür ilk önce işkence aletlerinin, yani kanatlı vidanın gösterilmesiyle başlardı. İşkence aletleri kendilerine gösterilmesine rağmen demirciyi öldürdüklerini itiraf etmeyen kasap çifte bunun üzerine işkence yapıldı. “Son derece mecalsiz oldukları için dayanamayan” çift, işkence sonucu birkaç gün sonra cezaevinde öldü.

Eskiden bu türden cinayetler sık sık işleniyordu, ama her zaman soruşturma açılıp cezalandırılmaları söz konusu değildi. Mesela 1637

yılında Meiningen'de birçok defa açlık çeken insanların, köpeklerle birlikte açlıktan ölen başka insanların yerde yatan cesetlerini yediğine tanık olundu.

İnsan eti yiyen Meiningenliler, daha önce kepek, yabanı ot, öğütülmüş palamut ve ottan ekmek ya da bulamaç yaparak yemeği denemişlerdi. Bazıları ise adeta yemek hazırlıyormuşçasına otu yağda kızartmaya çalışmıştı. Kıtlık döneminde tuz bulmak mümkün olmadığı için, var olan yemekler sadece kıt değil, bir de tatsız tuzsuzdu.

Benzen bir olay, Litvanya'da tekrarlandı. 1657 yılı baharında ülkenin özellikle kırsal kesimlerinde çok büyük bir kıtlık egemendi. Açlık o dereceye gelmişti ki, o dönemden kalan yazılı belgelere göre "en iyi arkadaşlar bile bir parça ekmek uğruna birbirini öldürdüler." Hatta çocuklarını kesip yiyen ebeveynler de oldu.

Litvanya'da bazı insanlar, kıtlığın sebebiyet verdiği bu cinayetlerden haz almaya başladılar. Örneğin bir asilzade, bir süre sonra "insan etine öylesine alıştı ki, yemek olarak pişirmek için sokakta insanları tabancayla öldürmeye başladı."

Nihayetinde bu adam, açlıktan dolayı değil, keyfi nedenlerden ya da öldürme hazzından dolayı katile dönüştü. Adamın evinde yapılan aramada, yarım bir ceset ve "kısmen tencerelerde kaynatılmış, kısmen de şişte kızartılmış" insan eti bulundu. Adam yoksul olmadığından, açlık sebebiyle fiilleri işlemediği apaçıktı. İnsan yiyici asilzade, ölüm cezası gerektiren fiil işleseler de soylulara seyrek verilen idam cezasına çarptırılarak infaz edildi.

Daha erken dönemlerde yaşanan kıtlık olaylarında da insan eti yendiği bilinen bir olgudur. Örneğin, Erfurt ve havalisinde 1312 ile 1314 arasında görülen kıtlık sırasında, güç dengesine bağlı olarak ya ebeveynler çocuklarını yedi ya da tersi oldu. Münsterli bıçakçı Jonas Düring de o dönemde evinde çalışan hizmetçi kızı öldürdü ve eşiyle birlikte yedi. Hizmetçi kızın eti bittikten sonra, tekrar aç kalınca Düring bu sefer kiliseyi soyduğu için idam edilen bir haydudun cesedini çaldı. Cesedi çalmak o kadar zor olmadı. İdam edilenin cesedi ibreti alem olsun diye teşhir edildiği için kolayca ulaşılabilir durumdaydı. İdamın üçüncü gününün akşamında bıçakçı, cesedi alıp eve götürdü. "Kollardaki kalın eti mideye indirdi ve istekle kolların kanını emdi" (muhtemelen saf kan değil çürümeden dolayı oluşan sıvıydı; M.B.). Ama çaresizlikten işlediği suç, Düring'i kurtarmadı - yine de bundan kısa bir sure sonra açlıktan öldü.

İhtiyar Todt (1673)

Aşağıda anlatılan Georg Todt olayı, insanları yemesi sözde şeytani bir karaktere sahip olmasıyla ilişkilendirilmesi açısından ilginçtir. Bu, alışılmadık olaylar muhakememize meydan okuduğunda günümüzde bile hâlâ sık rastlanan bir tepkidir. Gerçi insan kalbinin, çağlar boyunca batıl inanca sahip olanlarca arzu edildiği doğrudur. Bu arzunun arkasında şeytanın yattığı düşüncesi, hayatı daha basit kavramayı sağlar, zira böylece insan olmayan bir suçlu bahis konusu olmaktadır. Ama şeytanın gücüne dair inanışla, asıl sebebin temeline varmak mümkün değildir. Zaten şeytan, her insanın içinde taşıdığı ve netameli fokurdayan fantezilerden başka nedir ki?

Olaya gelelim. 16 Aralık 1673 günü nalbant Georg Todt, ayak işlerine bakan hizmetçisi Samuel Sultze'yi Naumburg'da öldürdü. Kurban, yirmi iki yaşındaydı ve cinayetin işlendiği gün zahire ambarında çalışıyordu İşini bitirdikten sonra patronunun evine giden Sultze, mutfakta akşam yemeğini yerken Todt ile sohbet etti. Katilin sahte gündelik yaşam rutininin de alçakça bir tuzak (entrika) olduğu sonradan ortaya çıktı.

Katil, Sultze yemekten sonra uyumak için uzanmıştı ki, kafasına vurarak onu öldürdü. Kurbanın pijamalarını "ortadan ikiye" ayırdı. Sonra cesedin derisini ön tarafından başlayarak, boyundan ayak tabanlarına kadar uzunlamasına yüzdü.

Hizmetçinin başparmak ve penisini kestikten sonra, kalbini ve karaciğerini kesip çıkardı. Kestiği organları tuzlayıp yatağının altına koyan Todt, cesedi bodruma sürükleyip üzerine taş attı.

Cesedi parçalayıp ortadan kaldırması neredeyse bütün gece sürdü. Buna rağmen evdeki diğer hizmetçi hiçbir şey fark etmedi. Ertesi sabah efendisine (çoktan ölmüş olan) Samuel'in nerede olduğunu sorunca, ondan "arabacılarla" Leipzig'e gittiği cevabını aldı.

Ama evin her tarafında kan izleri vardı. Todt, kan izlerinin üzerine kül serpmişti, ama bu çok fazla işe yaramamıştı. En büyük kan izinin üzerine de bir kütük koymuştu, fakat bu diğer hizmetçinin garibine gitmişti. Todt, kanın nereden geldiğini izah eden iyi bir hikâye uydurmak zorundaydı: Samuel, gece bir kedinin kuyruğunu kesmişti. Kan izlerinin nedeni buydu.

Bu fazla inandırıcı olmayan hikâyeden sonra meyhaneye gitti ve iyice kafayı bulana kadar içti. Bu, özgürken yaptığı son eylemdi: Daha meyhanede otururken gözaltına alındı. Suçunu itiraf ettikten sonra, kendini cezaevinde astı.

Nalbant ustasının, neden kurbanının özellikle kalbini ve karaciğerini kesip aldığı bir sır olarak kaldı. Evin aranması sırasında ne cesette, ne de failin yatağının altında kalp bulunamadı. Bu nedenden dolayı, Todt'un kalbi yediği tahmin edildi. Mutfağında da zaten bir tava ve kızartma için "biraz tereyağı" bulundu

Bundan başka failin yatağının yanında bir de satanik bir kitap bulunduğu iddia edildi. Kitap daha sonra cellat tarafından yakıldığında, sözüm ona "birkaç sefer silah sesine benzeyen patlamalara" sebebiyet verdi. Patlama, orada hazır bulunan ahlak dersi veren vaize göre (o zamanlar bir meslekti, şimdiki gibi olumsuz bir anlamı yoktu) yirmi santimetre kalınlığındaki kitabın şeytanı tesirinin belirtisiydi.

Fail ağır derecede alkolik olduğu için, cinayetin -özellikle hastalıklı ruhsal değişim başta olmak üzere- birçok sebebi olabilir. Ateş cayırtısını her halükarda sıkça duymuşumdur, ama o zamanlar bu, kalp yemekten ziyade kalp kırmaya yarardı.

Korsan kıtlığı (1684/85)

Johnny Depp'in *Karayip Korsanları'*nda canlandırdığı korsan, büyük ölçüde gerçek Karayip belası Henry Morgan'a benzer. Morgan, İngiltere kraliyetinden aldığı korsanlık fermanıyla İspanya'yı tüyler ürperten bir şekilde yağmaladı.

Morgan, gözünü kırpmadan şehirleri ateşe verdi (mesela 1671'de yanıp kül olan Panama, altı kilometre uzakta yeniden kuruldu), keyfine göre insanları öldürdü ve Jamaika vali yardımcısı sıfatıyla kendi adamlarından yüzlercesine birçok defalar ihanet etti. Nihayetinde İngiliz tahtı tarafından yerel görevlerle görevlendirildikten sonra, asilzade unvanı almış bir büyük çiftlik sahibi olarak öldü.

Asıl adı Alexander Olivier Exquemelin olan John Exquemelin, Morgan'ın eline düşenlerden biriydi ve onun gemilerinde muhtemelen berber olarak çalışıyordu. Bukaniyerlerin (Fransızca *Boucanier,* "et tütsüleyen." O dönemde ilk önceleri, Karayip adalarında daha çok yaban domuzu etinden tütsülü et yapıp gemilere ve çiftlik sahiplerine satan Avrupalılara verilen isim) yaptıkları üzerine en eski kitap, Exquemelin'ın kaleminden çıkmıştır. Bukaniyerler avcılık mesleklerinden ötürü çok iyi nişancıydılar. Gemileri yağmalamaya başladıkları andan itibaren, Bukaniyer ismi 16. ve 17. yüzyılda Karayip korsanları için kullanılmaya başlandı.

Exquemelin’in kitabı, Karayipli korsanların yaşamları üzerine en eski ayrıntılı belgedir. Kitaptaki bir paragraf, gerçi insan eti yemekten bahsetmez, ama açlığın insana neler yaptırabileceğine dair ilginç bir örnektir. Kitapta anlatılanları okuyunca insan, açlıktan dolayı insan eti yiyenlerin fiillerini daha iyi anlıyor:

“(Yiyeceksiz geçen: M.B.) dördüncü gün, korsanların büyük bir çoğunluğu karaya doğru yola çıktılar Diğer kısım, İspanyolların tuzaklarını önceden ortaya çıkarmak için botlarla önden gittiler. Diğer taraftan İspanyolların deneyimli gözcüleri, korsanların yaklaşmaları halinde bile altı saat öncesinden haber veriyorlardı.

Öğleye doğru korsanlar Torna Cavallos’a ulaştılar. Korsanların lideri, bağırarak İspanyolların tuzak kurmuş olabileceğini söyledi. Açlık çeken korsanlar nihayet yiyebilecekleri bir şeyler bulacaklarına emin oldukları için, bu tahmine çok sevindiler. Fakat İspanyollar çoktan tüymüşlerdi ve geriye birkaç boş deri çantadan ve yerde bulunan birkaç ekmek kırıntısından başka bir şey bırakmamışlardı.

İspanyolların bir önceki kamp yerinde buldukları küçük deri parçalarını saklayanlar avantajlıydılar, çünkü bu en azından akşama bol suyla çiğneyip yiyecekleri bir şeyleri olduğu anlamına geliyordu.

Hâlâ annesinin yemeklerini yiyen birisi, kuşkusuz kendi kendisine korsanların sert ve kuru deriyi nasıl yiyip sindirebildiklerini soracaktır. Açlıkla savaşan herkes, buna bir çözüm bulacaktır ve bu korsanlar için de geçerlidir.

Korsanlar, ilk önce deriyi ince şeritler halinde kestikten sonra, ara sıra suya koyup ıslatarak taşla dövüp yumuşattılar. Böylece deri esneyip yumuşadı. Hâlâ derinin içinde bulunan kıl ve tüyleri temizlediler. Daha sonra deriyi ateşe tutan korsanlar, küçük lokmalar şeklinde keserek, yanlarında bulunan bol suyla yiyerek mideye indirdiler.”

Bu arada korsanlar açlıktan ölmekten kurtuldular -Morgan, beşinci gün buldukları iki çuval unu adamları arasında paylaştırdı. Ama bu yeterli değildi ve adamların en ağırlarından kimden ayakta duracak mecalleri olmadığı için yolun bundan sonrasında botla taşınmak durumunda kaldılar.

Korsanlar, altıncı gün de yiyecek hiçbir şey bulamadıkları için, artık yaprak ve ot yemek zorunda kaldılar Ancak aynı günün akşamı, Santa Cruz yakınlarında bir zahire ambarında depolanan mısır buldular ve çiğ çiğ mideye indirdiler.

Grubun morali artık sıfırdı ve dikkatli de olsa liderliği eleştiren sesler çıkmaya başladı. Açlık çeken ve üstüne üstlük karınları şişen korsanların neredeyse hiçbiri gece uyku yüzü görmedi, ama yedinci gün nihayetinde Santa Cruz'a vardılar. Orada özlemini çektikleri yiyecek maddelerini bulabildiler ve keyifleri tekrar yerine geldi.

Cani çoban (1771)

Johann Goldschmidt, 1771 yılı Eylül ayı sonunda Thüringen'deki Eichelborn kasabası yakınlarında sürüsünü otlatıyordu. Koyunlar birdenbire ürküp kaçışmaya başladılar. Buna sebebiyet veren oradan tesadüfen geçen ve ne Goldschmidt'in ne de sürünün tanıdığı bir zanaatkâr çırağıydı. Sürüsünü ürkütmesine kızan çoban, genç çırağın kafasına sopayla vurarak ölümüne neden oldu.

Goldschmidt, çırağın cesedini çalılıklara sürükleyerek ertesi güne kadar orada sakladı. Bir sonraki gün, üzerindeki elbiseleri çıkarıp cesedi parçaladı ve bir kısmını eve götürdü. Evde pişirip yedi -kalan birkaç parçayı köpeğinin önüne attı. Ölünün elbiselerini muhtemelen ölünün kimlik tespitini zorlaştırmak için sakladı. İlk başta cinayet ortaya çıkmadı.

Bundan altı ay sonra Goldschmidt, on bir yaşında bir kız çocuğunu evine davet etti. Bu, onun (ve kız çocuğunun) yazgısını belirledi. Goldschmidt, kıza sözde oturma odasındaki duvar saatini göstermek istemişti. Kız çocuğu saate bakarken, onu yakaladı ve bıçakla boğazını kesti. Öldürdüğünden emin olmak için baltayla kızın kafasına ve ensesine vurdu.

Olay, gazete haberinde devamla şöyle anlatılıyor: “Kanı sildi ve cesedi küçük parçalara böldü. Kafa derisinin saçlı kısmını yüzerek sakladı. Cesedin kafasını, el ve ayak parmaklarını keserek yaktı. Geri kalan cesetten 250 gram pişirdi ve bir kısmını yedi. Bir sonraki gün cesedin arta kalan kısmını bir çuvala koyup komşunun bodrumuna attı.” Yaktığı parmakları evinin önündeki gübre yığınının üzerine fırlattı.

Kızın kaybolduğu ortaya çıkınca, hemen akla gelen ilk isim Goldschmidt oldu, zira çuval içinde atılan insan eti parçaları bulunmuştu. Bunun akabinde gübre yığının içinde yanmamış olan ayak parmakları bulundu ve polis, Goldschmidt'in evinde yaptığı aramada kayıp kız çocuğunun elbiselerini buldu.

Böylece cinayet aydınlanmış oldu. Soruşturmanın hızla sonuçlanmasının tesiri altındaki çoban, şimdiye kadar faili meçhul olarak kalan çırak cinayetini de itiraf etti. Çırak, sözüm ona hayvanları çok rahatsız etmişti.

Fiilin süratle açıklığa kavuşmasına rağmen, Goldschmidt'in yaptığı savunma ilginçtir: Oradan geçen delikanlıyı "galeyana gelip öfkelendiği için" öldürdüğünü iddia eden çoban, kendi ifadesine göre bu cinayetten sonra sürekli yeni bir cinayet işleme düşüncesiyle yaşamıştı.

Bunun doğru olup olmadığını bilemeyiz. Fakat Goldschmidt'in bu ifadesi, daha önce verdiği bir ifadeyle çelişiyordu. Daha önce kızı, insan eti yemek için öldürdüğünü söylemişti. Bu iki ifadeden sadece birisinin doğru olabileceği, o zamanki gazete muhabirlerinin de dikkatini çekti.

Davaya bakan hâkim, davalının "akıl hastası olduğuna dair hiçbir belirti göstermediği" kanaatine vardı. Mahkeme jürisi, bu yüzden failin uyluk ve kollarının parçalanıp işkence çarkıyla öldürülmesine karar verdi.

Torinolu kız celladı (1835)

1835 yılında Torino'da, semt pazarında yumurta satan on beş yaşında bir kız kayboldu. Polis, yumurtacı kızı en son kimin gördüğünü tespit etmeye çalıştı. Soruşturma sonucu, kızın en son bir domuz yağı ve sucuk tüccarının evine yumurta siparişi teslim etmeye gittiği ortaya çıktı.

Polis, yaptığı araştırmalar sonucunda aynı evde birkaç genç kızın kaybolduğunu belirledi. Tüccar tutuklandı ve evi arandı.

Aramalar sırasında kızın münferit organları, bodrumdaki fıçıların içinde bulundu. Bu olayda da, insan eti yeme fiillerinin genelinde olduğu gibi, failin yakalanması nihayetinde dikkatleri olan bitene çevirmekle mümkün olabildi.

Failin kamuoyuna açık olarak yapılan sorgusu sırasında "dinleyicilerin tüyleri diken diken oldu": Tüccar sucuğu gerçekten de kısmen insan etinden üretilmişti. Ama olay bununla da bitmiyordu. Kızları kesmeden önce onlara tecavüz etmişti ve etlerini kendisi de yemişti.

Batıl inancın yol açtığı yamyamlık (19. yüzyıl başları)

1809 yılında, Rus serseriler tarafından kaçırılan üç yaşındaki Tirsch isminde bir çocuk, Komotau'da (bugünkü ismi Chomutov, Çek

Cumhuriyeti) terk edildi. Çocuk, burada büyüdü ve şehir halkı tarafında “Rus” diye adlandırıldı.

Komotau yakınlarındaki ormanda altmış yaşındaki bir kadının cesedi bulununca, şüpheler hemen Tirsch’e yöneldi. Bunun nedenlerinden biri cesedin bulunmasından birkaç gün önce bir lokantacının kızının ormanda Tirsch’e rastlamış ve kızla konuşmaya çalışmış olmasıydı.

Tirsch, imarethanede yaşıyordu. Polis, kaldığı yerde onu sorguya çektiğinde suçunu hemen itiraf etti: “Aradığınız kişi benim. Kadını ben öldürdüm.”

Tutanaklara göre, “Tirsch, kadından kendisiyle cinsel ilişkide bulunmasını istemiş” ve kadın onun bu isteğini yerine getirmişti. Cinsel ilişkiden sonra kadının üzerinde yatar durumdayken, kadını boğmuş ve göğüsleriyle cinsel organını kesip elbiseleriyle birlikte yanına almıştı.

Bütün bunların doğru olduğu sadece cesedin durumundan değil, Tirsch’in mutfağına göz atıldığında da ortaya çıktı Gerçi mutfakta et bulunmadı, ama “bir tencere içinde bulunan yağ artıklarını jandarmalara kendi eliyle gösterdi”.

Neyse ki olay büyük yankı yarattı da, failin dikkate değer savunması akıllarda kaldı ve daha sonra da *Archiv für Kriminal-Anthropologie und Krimmalisti*[23] dergisinde yayımlandı:

Tirsch, aslında “laternacı bir kadınla” evlenmek istiyordu, ama kadın tarafından reddedildi. Bir kadının cinsel organını yiyen erkeğin kadınlarca karşı konulamaz bulunduğunu duyan Tirsch, bu öldürücü yönteme başvurmaya karar verdi. Ziyaret yeri Quinau’ya giden yol üzerinde pusuya yatan Tirsch, oradan uygun bir kadın geçinceye kadar bekledi. Lokantacının kızı, onunla konuşmaktan kaçındığı için, o da şansını yaşlı kadında denemişti.

Bundan başka Tirsch hakkında bilinenler, kısa boylu, tıknaz ve güçlü kuvvetli olduğuydu. İlerlemiş yaşına rağmen, saçları siyahtı ve yüz itibarıyla Tatara benziyordu.

Alferd Packer (1873/74 kışı)

Alfred Packer’in hikâyesi, ismi filmde anılmamasına rağmen, Ravenous filmine ilham kaynağı oldu (bkz. Wendigo bölümü). Ama Almanya’da onu tanıyan hemen hemen yok gibidir. Alfred (daha sonraları

güya dövme yaptırırken harflerin yer değiştirmesi sonucu “Alferd”) Packer, 1842’de doğdu. 1873 yılında yirmi kadar başka maden işçisi daha doğrusu altın arayıcısı ve birkaç arabayla birlikte Salt Lake City’den San-Juan ocaklarına doğru yola çıktı. Bunun için de, iki ay sonra kendilerini Ute Kızılderililerinin yaşadıkları kampa ulaştıracak kestirme Gunnison patikasını (Gunnison Nehri’nden alınmış bir isim) tercih ettiler. Ute kabilesinin reisi Ouray, onlara çok kar yağmış olması nedeniyle yola devam etmemelerini tavsiye etti ve bahara kadar kendi kamplarında kalmalarını önerdi. Baharda yol açılınca yola devam edebilirlerdi

Altın arayıcıları, reisin önerisini akla yatkın bularak kalmaya karar verdiler. Kabile reisi, hatta kendilerine ihtiyaçları kadar un ve gıda maddesi verdi ve kabile tarafından da dostlukla karşılandılar.

Fakat 9 Şubat’ta yolcuların altısı artık dayamayarak 120 kilometre uzaklıktaki Los Pinos’a doğru yola çıktılar. Kızılderililer, bu cesaretli gruba 50 kilometre kadar eşlik ettikten sonra geri döndüler. Grubun yanında on gün yetecek kadar yiyecek vardı.

Altı altın arayıcısından sadece biri, Alferd “Al” Packer, Los Pinos’a on gün değil, altmış beş gün sonra ulaşabildi. Packer, önce zayıf ve hastalıktan dolayı ölen arkadaşı Israel Swan’ı yediğini, dehşete kapılmış personele anlattı. Swan’ı hâlâ hayatta olan diğer dört arkadaşıyla birlikte yemişti.

Akabinde James Humprey kaza geçirerek ölmüştü, onun ardından ise Frank Miller. Ne var ki ölüm sırası dinleyicilere tuhaf geldi, çünkü sadece Al Packer ve Shannon Bell -en son hayatta kalan ikisi de- silahlıydılar. Shannon Bell de öbür dünyayı boylamadan önce ölme sırası George Noon’a geldi.

Ekim 1874 tarihli Harper’s Weekly gazetesi, “Packer’in anlattığı hikâye yarı yarıya bile gerçek olsa, son olarak hayatta kalan ikisinin neler çektiğini tahmin etmek o kadar da zor değil. İkisi birbirlerine güvenmedikleri için, uyumaları söz konusu olamazdı -korkunç derecede açlık çekiyor olmalıydılar. En son kavgada Packer, Bell’i öldürebildi” diye yazdı.

Tuhaf olan başka bir şey de, yolculuğun güya meşakkatli son iki gününde hiçbir şey yemediğini iddia eden Packer’in Los Pinos’a geldikten sonra hiç yemek istememesiydi. Packer, anlattıklarının çok da inandırıcı olmadığını biliyordu, zira evvela yola çıktığında cebinde tek bir kuruş

olmadığını söylemişti, ama Los Pinos'a vardığında cebinde para tıngırtısı geliyordu. İkinci olarak bir arama ekibini en son kamptan daha öteye eşlik etmekten imtina etmişti. Bütün bunlar, Packer'in cinayetle suçlanmasına neden oldu. Bunun üzerine Packer, tutuklanmadan kaçmayı başardı. Colorado müzesinin bugünkü küratörü David Bailey'ın tahminine göre Packer, muhtemelen kalabalık tarafından linç edilip asılmaktan korktuğu için firar etti. Packer'dan artık tanık olarak yararlanmanın olanağı kalmadığı için, cesetler önce bulunamadı.

Eğer ressam ve fotoğrafçı John A. Randolph, 1874 Ağustos ayında Uncompahrage dağlarında bir yaz gezintisine çıkmasaydı, bu hikâye belki de unutulup gidecekti ya da yerel bir korku masalı haline dönüşecekti. Randolph, gezi sırasında tesadüfen çok sıkı ağaçlanmış bir ormanda beş cesede, daha doğrusu iskelete rastladı. Cesetlerin yanında hâlâ elbise ve battaniyeler duruyordu, ayakkabı ve özel eşyalar başta olmak üzere diğer her şey ortadan yok olmuştu.

Cesetler incelenince, "vücutta darp izlerine" rastlandı, buna göre de büyük olasılıkla öldürülmüşlerdi. Bununla birlikte Packer'in yol arkadaşlarının ayakkabılarını kimin çaldığı belirsizliğini korudu. Zira bu, onlar hayattayken meydana gelmiş olmalıydı -yoksa ayaklarına neden yırtık elbiseler sarılı olduğunun bir açıklaması olamazdı. Peki bunun için neden yanlarında bulunan battaniyeleri kullanmamışlardı? Ve cesetlerin biraz uzağında bulunan sığınak ne anlama geliyordu? Sığınakta barınmış olan birisi ara sıra gelip ölülerin etiyle mi beslenmişti? Cesetlerin başka bir insan tarafından yendiği, başka belirtilerin yanı sıra kurbanların eksik göğüs kaslarından da belliydi. Packer, daha sonraları asıl yamyamın Shannon Bell olduğunu ileri sürdü. Bell'in ölümünden sonra kampa yerleşmiş ve başladığı "ziyafeti" birkaç hafta sonra sona erdirmişti.

Packer, dokuz yıl sonra Wyoming'e bağlı Cheyenne'de tekrar bulunarak tutuklandı. İdama mahkûm edildi, fakat cezanın bir sonraki pazartesi infaz edileceği Ilan edilmesine rağmen, bilinmeyen nedenlerden ötürü idam gerçekleşmedi. Muhakkaktır ki bunu engelleyen hâkim değildi, çünkü hâkim Melville Gerry Packer'e olan öfkesini dizginleyemiyordu. 13 Nisan 1883 günü kararı açıklarken, Packer'e "bana kalsa sizi kendi ellerimle eşek cennetine gönderirdim, ama maalesef böyle bir şey yasal değil" dedi.

Buna benzer etkili birçok söyleme rağmen -hâkim ve iddia makamı bu anlamda birbirinden geri kalmadılar- karar, geçmişi de kapsayan bir yasa değişikliği nedeniyle geçersiz kılındı. Dava yeniden görüldü ve failin aldığı ceza bu sefer de o kadar az değildi: Packer, kırk yıla mahkûm edildi -her öldürdüğü kişi başına sekiz yıl (bu perakende ceza hesabı ABD'de normaldir).

Packer, daha 1901 yılında özgürlüğüne kavuştu, muhtemelen *Denver Post*'un arka çıkması bunda etkili oldu. Bunun bir nedeni Packer'in katil olduğuna ilişkin delillerin zayıflığıydı, diğeri ise gazetenin Packer'i bir yamyam-*freak*[24] turuna göndermek istemesiydi. Packer'in vaktinden önce salıverilmesinde olasıdır ki onun cezaevinin *everbody's darling'i*[25] olmasının da etkisi vardı. Normalde kaba saba biri olan Packer, içeride başka şeylerin yanı sıra çiçek yetiştirmekle ve cep saatleri için kılıf yapmakla iştigal etti. Bunun dışında, istenirse tahliye sebebi sayılabilecek bazı hastalıkları da vardı -mesela böbrek sorunları ve dokularda su birikmesi Packer'in hastalıklarından ikisiydi.

Packer tahliye olduktan sonra, aylık yirmi beş dolar emekli maaşıyla inzivaya çekilmiş bir şekilde yaşadı. 1907 yılında 64 yaşındayken Colorado eyaletine bağlı Littleton'da öldü. Daha sonra resmi olarak suçsuz olduğu açıklandı. Yargı alanında sıkça olduğu gibi suçsuz olduğunun açıklanması biraz uzun sürdü, yani1981 yılına kadar.

Geç gelen aklama kararı, Packer'in suçlu olduğuna dair kelimenin tam anlamıyla delil olmamasına ve bunun yanı sıra cesetleri otopsisini yapanların ve Packer'in ifadelerinde çok sayıda çelişki bulunduğuna dayanıyordu. Bundan yirmi yıl sonra (belki) bundan bir adım daha ileri gidildi -bazı meslektaşlarım Packer'in suçsuzluğunun nihai olarak kanıtlandığı düşüncesini taşıyorlar.

Buna ilişkin ipuçlarını yukarıda adı geçen müze görevlisi David Bailey araştırdı. 1994 yılında Western Colorado Müzesi'nin ateşli silahlar koleksiyonunu karıştırırken, gözüne 38 kalibrelik 1862 yapımı Colt bir tabanca ilişti. Silah tamamen paslanmıştı, ama beş mermilik tabancanın içinde üç mermi hâlâ duruyordu. Revolvere ait müze kartında sadece bir cümle yazıyordu: "Bu silah, Alferd Packer'in beş arkadaşını öldürüp yediği yerde bulundu."

“Bu paslı şeyin, Packer’in Shannon Bell’i öldürdüğü silah olduğu düşüncesi tabii ki beni büyüledi” dedi Bailey. “Araştırmaya devam ettim ve silahın 1862 yapımı özgün model değil, 38 lik toplu mermilerinin kullanıldığı, değişikliğe uğrayan bir 1873 versiyonu olduğunu ortaya çıkardım. Başka bir ifadeyle, altın arayıcıları ve maden işçilerinin satın alabileceği kadar ucuz bir silahtı.”

Peki revolver, müze koleksiyonuna nasıl gelmişti? Silah, 1950 yılında bir arkeoloji öğrencisi tarafından bulunmuş ve elden ele geçtikten sonra nihayetinde Bailey’in eline geçmişti. Allahtan daha önceki sahiplerinin -hepsi do titiz arkeologlar- kart kayıtları sayesinde silahın müzeye ulaşana kadar aldığı bütün yol kanıtlanabildi.

Bailey, artık silahın gerçekten ceset mahallinde bulunduğuna emin olduğu için, beş yıl boyunca olayla ilgili eline geçen her belgeyi evirip çevirerek inceledi. Bir dosyada bulduğu bir not, onu özellikle ilgilendirdi: Bu notta diğer kurbanlar baltayla öldürülmesine rağmen, sadece Shannon Bell’in cesedinde iki kurşun izi bulunduğu yazılıydı (bir kurşun kalça kemiğini parçalamış ve para cüzdanına isabet etmişti). Diğerlerinin kurşunla ölmediği sadece kemiklerinde kurşun izi bulunmamasından değil, hâlâ giyinik oldukları için elbiselerinde de kurşun izi olmamasından anlaşılıyordu.

“Şimdi olay iyice heyecanlı duruma gelmişti. Sadece bir tek cesette iki kurşun izi vardı. Koleksiyonumuzdaki revolverde de beş mermiden ikisi eksikti”, diye yorumda bulundu Bailey.

Bailey, bundan başka bir de Packer’in mahkemede tekrar tekrar verdiği bir ifadeye rastladı. Packer, gerçek katilin kendisi değil, Shannon Bell olduğunu iddia etmişti. Bell’i silahla öldürmüştü - ama bunu Bell bütün grubu baltayla öldürmeyi planladığı için yapmıştı. Bell, zaten bunu neredeyse başarmak üzereydi. Yani Packer ve Bell için bu ölüm kalım mücadelesiydi ve silahlar patlayınca hayatta kalan sadece Packer olmuştu.

Ortaya çıkardıkları, Bailey’e artık rahat vermedi. 2000 yılının Ekim ayında, ilişkide olduğu bir mahalli tarih derneğini ziyaretinde Packer cesetlerinin fotoğraflarına göz atma olanağını buldu. Cesetlerden birinin kalçasında bir delik vardı -bu, Shannon Bell olmalıydı ya da “İskelet No. A”. Dernekte yalnızca fotoğraflar değil, o zamanlar iskeletlerde bulunan bütün ipuçları da mevcuttu: Yün, iplikler, düğmeler ve toprak.

Araştırmacılar, 2001'de iğneyle kuyu kazarcasına yaptıkları araştırmalarda gerçekten de elektron mikroskobu ile sadece elli mikrometre (metrenin milyonda biri) büyüklüğünde bir kurşun parçası tespit ettiler.

Spektrografik araştırmalar sonucu, bu parçanın o dönemde mermi imalatında kullanılan kurşunla aynı özelliğe sahip olduğu kanıtlandı. Dahası silahın içindeki üç mermiden birinin incelenmesi sonucunda, bunların Bell'in vücudundaki kurşunla aynı terkibe sahip olduğunu ortaya koydu. Bu, Bell'e isabet eden kurşunların, Bailey'in arşivde bulduğu revolverden çıktığı anlamına geliyordu. Bailey'in sonuçlar üzerine değerlendirmesi şöyle: "Bence bu sonuç, Packer'in ifadesini doğrulamaktadır. Olayın üzerinden yüz yıldan fazla bir zaman geçtiği için, davalıyı şahsen savunmak artık mümkün değil, ama hakikat için hiçbir zaman geç değildir."

Tabii ki Packer'in önce Bell'i silahla vurup, diğerlerini de baltayla öldürüp soyduktan sonra yemiş olabileceğinden yola çıkarak Bailey'in söylediklerine itiraz etmek mümkündür. Ayrıca ilk teşhislere göre sadece Shannon Bell değil, bütün kurbanlar silahla öldürülmüştü.

Bailey, buna rağmen elde ettiği bulguların Packer'in ifadelerini doğruladığını ve böylece onun suçsuzluğunun kanıtlandığına inanıyor.

Kemik uzmanı James Starrs ise farklı düşünüyor. Starrs, 1983 yılında on üç meslektaşıyla birlikte kurbanların kemiklerini buldu ve gömdü. Uzman Starrs araştırmalarından sonra, "Packer, yüzde yüz suçluydu. Saldırgan Shannon Bell değil, bilakis her bakımdan Packer'dı. Mevzu, bu kadar basit" açıklamasında bulundu.

Gerekçelendirme: Bütün iskeletlerde kendini savunmadan dolayı yaralanma izine rastlanıyor. Kollardaki balta izleri, kurbanların kendilerine baltayla saldırıp öldüren birine karşı el ve kollarıyla korumaya çalıştıklarının açık bir işaretidir. Bu gerçeklik, Packer'in adamlardan bazılarının mecalsiz kalıp öldükleri ve kendisinin de ondan sonra etlerini yediği ifadesini çürütmektedir.

Packer'in insan eti yiyen bir yamyam olduğu konusunda herkes hemfikir, zaten kendisi de bunu itiraf etmişti. Buna rağmen insanların akıllarında kalan aksi bir halk kahramanıdır ve artık 1873/74 kışında gerçekten kimin kimi öldürmüş olduğu belki de artık bir önem teşkil etmiyor.

Colorado Üniversitesi'nin çok sayıda yemekhanesi, bugün artık Packer'in adını taşıyor. Bu isimlendirmeye neden olan, 1960'lı yıllardaki

bir öğrenci şakasıydı. Packer, 1981’den bu yana resmi olarak bir katil değil, sadece bir yamyam olarak tanımlandığı için, üniversitenin öğrenci işleri yönetimi şakayı benimseyerek, yemekhanelere resmi olarak Packer’in ismini verdi. Şayet bir gün yolunuz Boulder (Colorado) şehrine düşerse, oradaki üniversite yemekhanesine de uğrayın -ya Alferd E. Packer Memonal Grill’e (kısaltılmış ismi “Alferd-Packer-Grill” ya da “Packer Snacker”) ya da benim gibi vejetaryenler adına Alferd-Packer-Salatbar’a.

Afiyet olsun!

Resmi mercilerden korunmak amacıyla yapılan yamyamlık (1900/01)

Aşağıda anlatılan olayda, fiilin gerçek motifleri pek net değildir, ama bu da hikâyeyi daha sürükleyici hale getirmektedir. Hikâye, günümüze savcı August Nemanitsch’in aldığı notlar sayesinde ulaşma olanağı buldu. Elinizdeki kitaptaki bütün orijinal metinlerde yaptığım gibi, bu notları sadece hafiften günümüz Almancasına uyarladım, onun dışında olduğu gibi bıraktım-şaşırtıcı ve dobra.

Her şey, 24 Mayıs 1888 doğum tarihli Johanna Bratuscha adındaki kız çocuğunun kaybolmasıyla başladı. Johanna, en son 6 Mayıs 1900 günü oturduğu yerin çiftçilerinin yanında görüldü. Bu zaman aralığı oldukça tuhaftır, çünkü Johanna aslında Prassdorf’ta (Monsberg’e yakın Pettau kasabasına bağlı bir köy, bugünkü ismi Ptuj’dur ve Slovenya sınırları içinde yer alır) ikamet eden, üzüm bağları olan ve şarapçılıkla uğraşan ailesinin yanında yaşıyordu. Johanna’nın babası, 26 Nisan tarihinde, yani yukarıdaki tarihten daha on gün önce, Maria Neustift’teki yetkili jandarma komutanı Alois L.’ye başvurarak kızının kayıp olduğunu bildirdi.

Polisin hemen kızı aramamasının fazla bir önemi yoktu. Babası kızı zaten çoktan yemişti. Fakat bu, babanın ancak bir yıl sonra ifade vermek üzere resmi makamlarca çağrılması üzerine ortaya çıkacaktı...

Savcı, anlatıyor:

“Franz Bratuscha, Marburg bölge mahkemesi (Tuna Nehrinin kolu olan Drava üzerindeki bir şehir, bugünkü ismi Maribor) tarafından, kaybolan kızı hakkında şahit sıfatıyla bilgi vermek üzere 16 Nisan 1901 günü mahkemede hazır olması çağrısını alınca, 14 Nisan günü Mana Neustift’teki jandarma karakoluna giderek görevli Alois L.’ye heyecanlı, ama dostane bir tarzda şahit olarak ifade vermesinin zorunlu olup

olmadığını sordu. Kendisine çağrıya uymasının zorunlu olduğu söylenince, ‘çok şükür ki, bu olayla ilgili olarak başıma bir şey gelmez’ sözlerini sarf ederek oradan uzaklaştı.

Alois L., onun bu davranışını tuhaf bulduğu ve bundan başka da Franz Bratuscha’nın çocuklarına barbarca davranmayı alışkanlık haline getirdiğini duyduğu için, bizzat Bratuscha’nın sözde kaybolan çocuğunu öldürdüğü şüphesine kapıldı. Bundan ötürü 20 Nisan günü Bratuscha’nın evine bir kez daha giden Alois L., kızın elbiselerine dair sorduğu sorulara babanın çelişkili cevaplar vermesi üzerine evi aramaya karar verdi.

Alois L., arama sırasında bir sandıkta kaybolan kız çocuğuna ait bir adet ceket, bir etek ve iki tane alt eteklik buldu ve elbiselerde kan izleri olduğunu gördü. Bunun üzerine şok geçiren Franz Bratuscha, daha sonra sorgu hâkimi tarafından sorgulandığında da tekrarladığı şu itirafta bulundu:

‘Kızım Johanna, 1900’ün paskalya yortusunun pazartesi günü bir kestane ağacını ateşe verdiği için evden kaçtı. Etrafa yayılan ateş, neredeyse Maria Menzinger’in evini saracaktı. Menzinger, bu sebepten dolayı kızımı tehdit etti.

Ondan sonra her yerde kızımı arayıp sordum, ama nerede olduğuna ilişkin bir bilgi edinemedim. Aziz Pankratius gününden, yani 12 Mayıs’tan birkaç gün önce patronumun ormanına çalı çırpı toplamaya gitmiştim. Ormanda birden kızım Johanna’ya rastladım. Açlıktan iğne ipliğe dönmüştü ve mecalsiz olduğundan ses çıkarmadan yerde yatıyordu.

Buna rağmen hâlâ yaşadığını fark ettim. Onu yerden kaldırdım ve onunla konuşmaya çalıştım. O kadar yavaşça fısıldıyordu ki ne dediğini anlamadım. Ayakları üzerinde duramadığı için tekrar yere yıkıldı. Bunun üzerine iki elimi boynuna koydum ve yaklaşık beş dakika kadar boğazını kuvvetlice sıktım. Kendini savunmaya kalkışmadı, elimi boynundan çektiğimde artık nefes alıp vermiyordu.

Söz dinlemediği, okulu astığı ve şimdi de evden kaçtığı için, zaten hep çocuğuma kızgındım. Bundan başka onun dünyada bir işe yaramadığını, evde de işime yaramayacağını ve üstüne üstlük bir de hastane masraflarını ödeyeceğimi düşünerek onu öldürdüm. Bütün bunlar öğleden sonra saat üç-dört civarlarında oldu. Ondan sonra cesedi yakındaki bir mağaraya sürükledim ve üzerini toprak ve yapraklarla örttüm. Onu buraya saklamamın sebebi, onu en iyi şekilde nasıl ortadan kaldırmam gerektiği üzerine düşünmeye ihtiyacımın olmasıydı.

En sonunda, yapılabilecek en iyi şeyin akşama kadar bekledikten sonra onu eve götürüp ocakta yakmak olduğuna karar verdim. Eşim Maria Bratuscha da akşam saat yedide işten eve geldi. Yaptığım her şeyi ona anlattım. Biraz üzüldü, ama bana kötü bir şey söylemedi, çünkü kızın ölmesi onun da işine geliyordu. Bunun üzerine cesedi sakladığım yerden çıkarıp eve taşıdım ve yanan ocağın önüne yatırdım. Elbiselerini çıkardım. Ekmek bıçağını alarak bedeni beş parçaya ayırdım. Elime bulaşan kanı, onun elbiselerine sildim.

Cesedi ben kestim, ama karım da yanımda durdu ve cesedi tutarak kesmeme yardım etti. Önce kafayı kestim; bıçak sadece et kesebildiği için, elime küçük bir balta aldım ve omurgayı baltayla parçaladım. Daha sonra iki ayağı diz kapaklarından kestim ve bedeni yukarıdan aşağıya ikiye ayırdım. Karım, bunu yaparken de bana yardım etti.

Her beş parçayı birbiri ardına ateşe attım ve üstüne de odun attım. Bu, sabah saat üçe kadar devam etti. Akabinde de ikimiz uyumaya gittik. Bütün vücuttan geriye ocakta sadece birkaç kemik parçası kaldı, onları da gübre yığınının üzerine fırlattım.'

Franz Bratuscha, daha sonraki bir sorguda 1900 Mayıs başında, yani korkunç fiili işlemeden kısa bir süre önce rüyasında 'kaybolan kızını bir samanlıkta bulduğunu ve kızının simsiyah göründüğünü, bunun sebebini sorduğunda kızın buna 'üzüntü' diyerek yanıt verdiğini anlattı. Eşine hemen rüyasını anlatmış ve ona, kızını gerçekten bu durumda bulduğu takdirde öldürüp yakacağını söylemiş, eşi de biraz tereddüt ettikten sonra kendisini onaylamıştı.

Bu sorgudan birkaç gün sonra Franz Bratuscha, gönüllü olarak tekrar sorgu yargıcının huzuruna çakmak istedi ve pişmanlığını çok belli eden bir haleti ruhiye ile şu ifadeyi verdi: 'Daha önce itiraf etmeye utandığım bazı şeyleri şimdi anlatmak istiyorum. Kızım Johanna'nın cesedini yaktığımızda, evde ertesi gün yiyecek çok az şeyimiz vardı. Etin ocakta piştiğini görünce, gençliğimde değişik kitaplarda Kızılderililerin ve başka vahşi toplulukların insan eti yediğini ve bundan ölmediklerini okuduğumu hatırladım. Bunun üzerine içimde, ocakta pişen etin tadına bakma arzusu uyandı.

Bir çömlek aldım ve baldırlardan parçalar keserek çömleğe koyup kızarttım. Sonra hepsini yedim. Yaptığımdan utandığım için, bunu eşimden sakladım, ama o kesinlikle yaptığımın farkına vardı. Kendisinden onun da kızın etini yemesini istemedim ve yediğine de şahit olmadım.'

Franz Bratuscha, itiraflarının arkasında durdu ve ağır ceza mahkemesinde de her şeyi sükûnet ve pişmanlık içinde bir kez daha tekrarladı.

Cinayetin nedenine gelince, Franz Bratuscha'nın kendisi tarafından sayılan gerekçelerden yola çıkmak doğru olur, zira zaten oldukça asabi bir karaktere sahip olduğu bilmiyor. Kendi çocuklarına son derece merhametsizce kötü muamele ediyordu. Bir keresinde on yaşındaki oğlu Franz'ın şapkasını rüzgâr götürdü diye, çocuğun yüzünü bir taşla parçalamıştı.

Franz Bratuscha'nın itiraflarının doğruluğunda şüphe duyulamayacağı tahkik sonucu tespit edildi. Sorgu yargıcı tarafından Bratuscha'nın evinde ve evin çevresinde yapılan keşif, tahkikat ve aramalar sonucu, cesede ilişkin en küçük bir ize bile rastlanmadı. On yaşındaki oğlu Franz da, sözü edilen zaman zarfı içerisinde bir gece ocağın çok aşırı derecede yakıldığını ve ocağın üst kısmında bulunan yatak yerini o gece terk etmek zorunda kaldığını ifade etti.

Adlı tıp raporlarına göre, çevresinde son derece zeki bir insan olarak tanınan Franz Bratuscha'nın ruh sağlığı tamamen normaldi...

Kendi çocuğunun etini yemesine gelince, vahşi halkların âdetlerini anlatan kitapları okuması sayesinde bu fikri edindiği teyit edildi. Evinde yapılan arama sırasında *Australien und seine Inseln*[26] isminde bir kitap bulundu. Franz Bratuscha, kitaptaki vahşilerin kendi çocuklarına yaptıklarıyla ilgili bölümlerin altını çizmiş ve ilgili sayfaların kenarına kendi el yazısıyla 'Kayıp Johanna Bratuscha' notunu düşmüştü.

Kitabın ilgili sayfasında şunlar yer alıyordu:

'Misyonerlerin, mutlu evlilik hayatı üzerine bize anlatacakları pek fazla bir şey yok. Avustralyalı çocukların yaşamı da acı ve cefalarla dolu, yine de Avustralyalılar çocuklara kötü davranmıyorlar. Seyyahlar, bu konuda etkileyici şeyler anlatıyorlar. Özellikle önemli bir erkeğin yeni doğan oğlunun şerefine dans edilir ve çocuk kırmızıya boyanır. Sıradan ve fakir ebeveynlerin çocuklarıysa, pahalı olan kırmızı boya yoksa, en azından kül ve kömürle boyanır.

Bazı yörelerde anneler, ölen çocuklarını onlardan sadece geriye kemikleri kalana dek, haftalar boyunca yanlarında taşırlar: Sonrasında kemikler yakılır ve toprağa gömülür. Seyyahların anlatımlarına bakılırsa,

çocuğu ölen bir annenin teselli bulması mümkün değildir. Avustralyalı kadınlar, çocuklarını bizim annelerimizin çoğuna örnek verilebilecek kadar sevgi dolu bir tarzda yetiştirirler. Çocuklar ağlarsa, elden ele dolaştırılırlar; küçük çocuklar yürüyemedikleri sürece -çoğunlukla üç yaşına kadar- anneleri tarafından sırtlarından taşınırlar. Babalar, erkek çocukları yürümeye başladıkları andan itibaren yanlarına alıp avlanmaya götürür, onlara hayatta ihtiyaç duyacakları maharetleri öğretir ve hikâyeler anlatırlar. Erkek çocuklar, daha sonra tırmanma, cirit atma ve bumerang fırlatmanın yanı sıra açlık ve susuzluğa dayanmayı öğrenirler. Ayrıca balık tutmak, avlanmak ve hayat için lüzumlu her şey konusundan eğitime tabi tutulurlar.

Bu yüzden, çocuklarına bu denli özen ve sevgi gösteren Avustralyalıların, onları öldürmek gibi korkunç âdetlere sahip oldukları kesinlikle inandırıcı ve anlaşılabilir değildir. Avrupalıların buraya gelmesinden sonra, bu âdetin yayılmış olması kuvvetle muhtemeldir. Böylesi bir kabile, gerçekten tuhaf olarak adlandırılmayı hak eder: Bir taraftan çocuklara karşı büyük bir sevgi ve itina, diğer taraftan böylesi bir gaddarlık! Yoksulluk ve kıtlık, bunu açıklayacak biricik nedenler olamaz, zira verimli bölgelerde yaşayan ve bolluk içinde yüzen kabileler de çocuklarını öldürmektedirler -belki de sebep, herhangi bir batıl inançtır.'

'İnanç ve batıl inanç' başlıklı bir bölümde şu paragraf yer alır: 'Her şey olup bittikten sonra, şayet cesedi yememişlerse, toprağa verme ritüeli için hazırlık yapılır.'

Melanezyalıların beslenme âdetleri üzerine olan bölümün sonunda şunlar yazılıdır:

'Ama Melanezyalılar[27], bugün de bütün bu leziz yiyeceklerden daha fazla insan etini tercih ederler. Bu, bütün adalar için geçerlidir. Solomon adalarında, karaya ayak basan her yabancının öldürülüp yenmesi kural olarak geçerlidir. Yeni Kaledonya adaları yüzyıllardır Fransız egemenliği altında olmasına rağmen, Fransızlar hükmettikleri yerlilerin bu korkunç âdetini ortadan kaldırmayı hâlâ başaramadılar.'

Franz Bratuscha, herhangi bir batıl inançtan etkilendiğini kararlılıkla reddetti. İçende kendisiyle sohbet eden hücre arkadaşlarına da bu mealdeki düşüncelerini tekrarladı. Dindar olduğunu gösteren kendi özel notlarında da buna dair açık bir kanıtın bulunması söz konusu olmadı.

Fakat aşağıdaki olay, onun batıl inanca öyle çok da uzak durmadığının kanıtı sayılır.

Franz Bratuscha, askerliğini Bosna'da piyade olarak yapmıştı. 30 Temmuz 1886 tarihini taşıyan bir nöbet değişimi raporunda kendi el yazısıyla Almanca yazdığı şu satırlar yer alır: 'Bulunmuş bir dikiş iğnesi ve bir sürtüğün kafasından yolunmuş bir saç teli -saçı iğneden geçirmeli ve dışarıda bir çardağa bağlamalı- ondan sonra istediğin kadar ona sahip olabilirsin. Zaten sonra kendisi gelip seni arayıp bulacaktır.'

Başka bir kâğıt parçasına şu tarifi yazmıştı:

'Papatya, ısırgan otu, kemik tozu, sığır kuyruğu otu ve nane -Allah aşkına bu otları bulmalı ve şimdi mayıs ayında toplamalıyız ki onlardan ilaç yapabilelim.'

Ölüm cezasının ömür boyu ağır hapis cezasına çevrilmesinden sonra, yani gerçeği ortaya çıkarmak ya da tahrif etmek için ortada bir sebebin olmadığı bir zamanda konuyla ilgili soruları yanıtlayan Franz Bratuscha, kızının etini yağsız kavurduğunu, ama tuzladığını ve ekmeksiz yediğini, çünkü çok yoksul olduğu için yağ ve ekmekleri olmadığını belirtti. Franz Bratuscha, etin dana eti tadında olduğunu, açlığını giderdiğini, ama mahcubiyet duyduğu için ağız tadıyla yiyemediğini de sözlerine ekledi.

Franz Bratuscha, kriminal deneyimler göz önünde tutularak özellikle, suçluların şayet suçsuz bir kız çocuğunun etini yerlerse, hesap vermek zorunda kalmadan istedikleri her şeyi yapabileceklerine, öldürdükleri bir çocuğun etini yedikten sonra yakalanmadan hırsızlık yapabileceklerine, böylece işledikleri suçlar üzerine kafa yormayacaklarına ve rahat bırakılacaklarına dair bir şey duyup duymadığı ya da okuyup okumadığı konusunda sorguya çekildi. Ayrıca suçluların aşağıdaki batıl inançlara biat ettiklerini bilip bilmediği de soruldu:

1. Beyin ve ilik yenmesi durumunda, yenilenin gücü yiyene geçer,

2. Kalp, ciğer ve yağın yenmesi uçabilmek, görünmez olmak vs. gibi doğaüstü yetenekler kazandırır,

3. Kızartılmış insan eti yemek, birini düşmanlarının ve resmi mercilerin takibinden korur.

Franz Bratuscha'nın bütün bu sayılanlar hakkında hiçbir bilgisi yoktu ve tüm sorulara verdiği tek bir cevap vardı:

'Çok aç olmamdan başka hiçbir şey düşünmedim.' Bu cevap, Andrees'in 'insan eti yemenin, açlıktan kaynaklanan genel bir çocukluk

hastalığı olduğu’ fikrinin hayret verici bir tasdikidir.

Suça iştirak etmekten üç yıl ağır hapis cezasına çarptırılan Franz Bratuscha’nın eşi, başta inkâr etmesine rağmen, günah çıkararak eşinin bütün sorumluluğu taşıdığını onayladı. Ama onun kızın etini yediğini görmediğini iddia etti.”

Savcının anlattıkları burada bitiyor.

Sonraları Bratuscha’nın bir “hatırlama yanılsamasına” kurban gittiği söylendi. Şöyle ki 1903 yılında bir kadın hırsızlık yaparken yakalandı ve Bratuscha’nın güya yenmiş olan kızı olduğunu iddia etti. Kadın, Kranjska’nın Krsko bölge mahkemesince tutuklanmıştı ve o zamanlar DNA kontrolü sonucu kimliğinin tespit edilmesi olanaksız olduğundan, gerçekten de Bratuscha serbest bırakıldı. Önce ölüm hücresine konmuştu, daha sonra cezası müebbet hapse çevrildi ve en sonunda da beraat etti. Mahkemeye neden yalan ifade verdiği sorusuna Bratuscha şu cevabı verdi: “Erkek adam sözünde durur, diye düşündüm. Bu yüzden de jandarmanın baskısı sonucu kabul ettiğim itiraflarımı geri almadım.”

Bana öyle geliyor ki, bir babanın kızını yemiş olabileceği kabul edilmek istenmedi ve bir insanın böylesine canavarca davranabileceğinin kavranması yerine Bratuscha’nın özgür bırakılması tercih edildi.

İlaç olarak insan (1911)

Genç köylü Franz Putz, 1911 yılının soğuk ve karanlık bir şubat akşamında Pöllau’da (Graz yakınlarında bir köy) eczaneye ilaç satın almaya gitti. Kapıyı, eczacı Franz Kobernauer açtı. Köyde elektrik olmadığı için, Kobernauer elinde bir şamdan tutuyordu. Franz Putz’a ilacı verdikten sonra, kapıya kadar Putz’a eşlik ettiği sırada yanlışlıkla ona çarptı. Keşke çarpmasaydı! Genç köylü, eczacının kendisini öldürmek istediğini düşündü ve korkuya kapılarak tabanları yağladı. Korku sonucu bir “sinir şoku” yaşadığı doktor muayenesiyle tespit edildi ve bunun sonucunda günlerce yatakta yatmak zorunda kaldı. Birkaç gün içinde bütün yöre halkı, eczacı Kobernauer’in delikanlıyı öldürmek istemiş olduğundan emindi.

Olayın gelişiminin tuhaflık arz etmesi, koşulların bunu sağlamasıyla ilgılıydi, zira kırsal bir bölge olan Oststeiermark’ta bir eczacının, kurbanlarından ilaç imal etmek için her yıl “en azından” bir erkek ve bir kadını öldürdüğü inancı genel olarak yaygındı.

Bundan dolayı da insanlar, Franz Putz olayında sakinleşmeye yanaşmadılar. Eczaneyi boykot ettiler ve Franz Kobernauer, “haftalar boyunca bir tek Kronluk satış” bile yapamadı. Kobernauer, tamamen iflas etmemek ve ticari itibarını tekrar kazanmak için, genç köylüyü mahkemeye verdi.

Fakat Franz Putz pes etmedi. Sadece söz konusu akşam değil, daha önce de Kobernauer onu zaten öldürmek istemişti. Genç köylü, hakareti geri almak bir yana, üstüne üstlük yeni suçlamalara giriştiği için, iki haftalık hapis cezasına çarptırıldı. İçerdeyken de iddiasından vazgeçmedi. Köyün papazı bile olayı ciddiye almak durumunda kaldı. Bazı eczacıların insan öldürdüklerini o da duymuştu. Bu sebepten dolayı, kendisinden rica edilmesine rağmen, kilisede verdiği vaazlarda batıl inancın saçmalığı üzerine konuşmaktan imtina etti ve bu mevzuda geri durmayı yeğledi.

O yıllarda, mesela Aydınlanmadan nasibini tamamen almış olan Dresden’deki bir büyük hastanenin eczanesine bir göz atıldığında, uçak ve zeplinlerin uçtuğu, Roald Amundsen’in Güney Kutbu’na ulaştığı, Titanic’in battığı ve Alfred Wegener’in kıtaların yer değiştirmesi üzerine yazdığı bir çağda, eczacıların insan öldürdüğü inancının 1912’lerde halk arasında kabul görmesinin o kadar da şaşırtıcı olmadığı anlaşılır. Dresden’de 1912’de sara hastalığına karşı, belirli on iki gecede avlanmış olması şart olan ve kavrulmuş saksağanlardan üretilen bir toz kullanılırdı.

“Bir kez düşünün - Dresden’de, ‘aydınlanmış Saksonyalılar’, üstüne üstlük bir de büyük bir devlet hastanesinde!” diye ürpererek yazıyordu Hans Gross, aslında kasavete alışık olan *Archivs für Kriminal-Anthropologie und Kriminalistik*’ın yayıncısı. Yine de: “Bu tür şeylere inanmak mümkün değildi, ama eczacı şehirde ve yörede ürünü için pazar bulmak zorundaydı.”

Ölü yiyici Muchin (1922)

Aşağıdaki olay, izaha gerek duymayacak kadar açıktır. Olaya ilişkin rapor, okuma yazması olmayan Petr Kapitanovic’in 12 Ocak 1922 tarihinde ifadesini alan sorgu yargıcı Balter’in kaleminden çıkmadır. Olayda tipik olan, soğuk ve açlığın yol açtığı Wendigolaşmadır.

“Ben, Petr Kapitanovic Muchin, elli altı yaşındayım ve aslen Samara vilayeti, Uezd Busuluk, Volost Efimovka’dan geliyorum. Ailem beş kişiden oluşur. Ben, eşim ve üç çocuğum. Paskalya yortusundan bu yana ekmek

yüzü görmedik. Önce ot ile at, köpek ve kedi eti yedik, ayrıca kemik toplayıp öğüttük.

Bizim yörede ve köyde sokakla ya da köy samanlığında ki yığınların üzerinde bir sürü ceset vardır. Ben, Muchin, akşam samanlığa sokuldum ve yedi yaş civarlarındaki bir erkek çocuğunun cesedini aldım. Bizim köyden bazılarının insan eti yedikleri daha önce kulağıma gelmişti. Cesedi kızakla eve getirdim. Baltayla küçük parçalara ayırdım ve akşam kaynattık.

Ondan sonra çocukları, Natalya (16 yaşında), Fedor (12 yaşında) ve Afanaskij (7 yaşında) uyandırdık ve hep birlikte yedik. O gece ve ertesi gün tüm cesedi yedik, öyle ki geriye sadece kemikleri kaldı.

Köy Sovyet'inden bir adam evimize geldi ve bana insan eti yediğimizin doğru olup olmadığını sordu. Ben, doğru olduğunu söyledim. Beni Sovyet'e getirdiler. Eşim Aleksandra Charitonovna'yı neden getirmediklerini bilmiyorum, çünkü o da bizimle birlikte yedi.

Köyde birçok insan, insan eti yiyor, ama bunu gizliyorlar. Köyde bazı aşevleri var. Orada sadece küçük çocuklara yemek verilir. Her evden bir çocuğa, aşevinde yemek hakkı var. Benim küçük iki çocuğum aşevinden beslenir. Her çocuğa 250 gram ekmek ve bir tas çorbadan başka bir şey verilmez.

Köyde herkes mecalsiz ve çalışamayacak durumdadır. Bütün köyde sekiz yüz çiftlik için sadece on adet at kaldı. Eskiden, yani geçen sene ilkbaharda köyde yaklaşık iki yüz elli tane at mevcuttu.

Etin tadının nasıl olduğunu hatırlamamız mümkün değil, çünkü insan etini yediğimizde bilinç olarak zayıf durumdaydık. Köyde, etini yemek için hiç kimse öldürülmedi. Bizde zaten yeteri kadar insan cesedi olur, hiçbir zaman birini öldürmeyi aklımızdan geçirmedik.

Söyleyeceklerim bundan ibarettir, ifadem yüzüme karşı okundu. Söylediklerimin aynen yazıldığını tasdik ediyorum."

Uçak düşmesi sonrası yamyamlık (1972)

Tam da 13 Ekim 1972 Cuma günü bir Fairchild F-227 Montevideo'dan (Uruguay) havalandı. Uçağın elli iki koltuğu vardı, "Old Christians" adındaki rugby takımı, uçağı komple Uruguay ordusundan kiraladığı için, yirmi beş akraba ve arkadaş da uçağa alındı. Uçakta toplam kırk beş yolcu vardı.

Hava durumu kötüydü, ama Mendoza’da (Arjantin) zorunlu olarak yapılan inişten sonra genç sporcular, tekrar uçmaları için iki pilota ısrar ettiler. Pilotlar, ya sporculara kandı ya da uçuşu sağ salim yapabileceklerine inandı. Askeri uçak, uzun süre Arjantin’de kalamayacağı için her halükarda tekrar uçmaları gerekiyordu. Ama cevaplanması gereken soru, tekrar Uruguay - güneşli hava - yoksa dostluk maçı için Ant Dağları üzerinden Santiago de Chile -fırtına- istikametine doğru mu uçacaklardı? Nihayetinde öğleden sonra saat üç sıralarında ikinci seçenekte karar kılındı.

Kararın makul olmadığı sonradan belli oldu. Feci olan sadece dağlardaki hava durumu değildi; öğleden sonra yerden yükselen ve güneşin ısıttığı hava, kayalar boyunca buz gibi bir ortamla bir araya geldi. Böylece ortaya çıkan hava karışımı, küçük Fairchild uçağı için muazzam türbülanslar anlamına geliyordu. Uçak, yaklaşık 3500 metre yükseklikteyken bir dağa çarptı.

Bir dizi tesadüfler sonucu uçaktaki yolculardan otuz iki tanesi hayatta kaldı: Gerçi uçak birçok parçaya bölünmüştü, ama yolcu kabini aynı eğime sahip bir yüzeyin üzerine düştü. Bundan başka çok kalın olan kar yüzeyi -Ant Dağları’nda kar kalınlığı onlarca metreyi bulabilir- saatte 300 kilometreden fazla bir hızla gerçekleşen çarpmanın etkisini azaltmıştı. Yolcu kabini, bir süre kaydıktan sonra ezilmiş durumda olan pilot kabiniyle birlikte durdu.

Pilot kabinindeki yükseklikölçer, kazadan sonra artık çalışmadığı için, üç kilometreden fazla olan yüksekliği iki kilometre olarak gösteriyordu. Zaten doğruyu gösterse bile bunun kurtulan gruba bir faydası yoktu. Hepsi sıcak düzlüklerde yaşamaya alışkınlardı ve dağlara yabancıydılar. Kurtulanlar, on gün sonra kısa süre için açtıkları bir radyodan arama çalışmalarına Ant Dağları’nın zorlu konumu dolayısıyla ümit kesildiği için son verildiğini öğrendiler. Uçak o kadar küçüktü ki, havadan görülmesi neredeyse imkânsızdı. Buz gibi soğukta, yemeksiz, korunaksız ve yeterli kalınlıkta elbisesiz geçirdikleri on günden sonra, gerçekten kurtulacaklarına dair umutları artık kaybolmuştu. En son uçağın üzerine bir çığ düşmüştü ve bu olaydan sonra uçağın artık havadan görülmesi iyice olanaksız hale gelmişti. Buz gibi soğukta geçirdikleri ilk haftada, kurtulanlardan beş kişi daha aldıkları yaralardan öldüler. Böylece uçağın etrafında yatan ceset sayısı on sekize ulaştı.

Kazayı küçük sıyrıklarla atlatanlar için başta her şey o denli kötü görünmüyordu. Gerçi yüksek rakımda olmaları dolayısıyla vücutlarının su ihtiyacı artmıştı, ama uçaktan kopardıkları alüminyum parçalarından yaptıkları tavalara koydukları karı güneşte eriterek elde ettikleri su sayesinde kimse susuzluk çekmek zorunda kalmadı. Uçağın enkazına sığındıkları için, soğuğa karşı iyi kötü korunabiliyorlardı. Birazcık ısınabilmek için, üzerlerindeki bütün kâğıt parayı -yaklaşık 7500 Dolar- yaktılar. Biraz çikolata, birkaç paket ceviz ve uçağın düşmesi sırasında kırılmayan birkaç şişe alkollü içkiden başka yanlarında hiçbir yiyecek yoktu.

Altıncı günden itibaren açlık, dayanılmayacak sınıra geldi. Rugby takımının oyuncularından Fernando (“Nando”) Seler Parrado, 2006 yılında şunları söylüyordu: “Yiyecek bulmak için her şeyi yapabilirdik. Bizi harekete geçiren güdü, iştah ve öğle açlığı değildi. Eğer beyin, gerçek açlığı ve vücudun rezervlerinin tükenmekte olduğunu ciddi olarak fark ederse, tehlike anında kaçan bir hayvanın salgıladığı gibi adrenalin salgılar. Bizi de böyle bir ölüm korkusu sarmıştı.

Dağlarda yiyebileceğimiz hiçbir şey bulmamız mümkün değildi -ne kuş, ne böcek, bir ot sapı bile yoktu. Çölde ya da açık denizde bile yiyecek bir şey bulma şansımız olurdu.

Yolcu kabinini, küçük bir parça bile olsa yiyecek bulma umuduyla defalarca arayıp taradık, hatta seyahat çantalarından kopardığımız deri parçalarını bile yemeyi denedik. Koltukları bile didik didik ettik, ama yenilebilecek hasırla değil, yenilmesi mümkün olmayan polyester materyalle doldurulmuşlardı.

Ne polyester ne uçağın alüminyum parçalarını ne de plastik çöp ya da taş yememiz mümkün olmadığına göre, geriye beslenme maddesi olarak sadece elbiselerimiz kalıyordu. Ama bunu yapamazdık, çünkü o zaman da soğuktan donup ölürdük.

Takıntılı bir halde yenebilecek herhangi bir şey aradığım zaman süresince çevremizde bulunan yenebilecek yegâne nesneyi algılayamamamı oldukça tuhaf bulduğumu söylemeliyim. İnsan bazen kalın kafalı oluyor.

Nihayet zihinsel olarak o kritik sınırı, ilkel bir güdüyle aştım. Kuşluk vaktiydi, parçalanmış uçağın yolcu kabininde uzanmış yatıyorduk. Bakışlarım, yanımdakinin bacağında iyileşmeye başlayan yaraya takıldı. Yaranın iç kısmı, ıslak ve çiğ görünüyordu, kenarı kabuk bağlamıştı.

Gözlerimi yaranın kabuğundan bir türlü alamadım ve burnumda kanın enfes kokusunu hissettim. İştahım kabardı. Gözlerimi yaradan ayırdığımda, diğerlerinin de yaraya baktıklarını fark ettim. İnsan etiyle beslenmemiz gerektiği sonucuna içgüdüsel olarak varmıştık.

İçimizdeki bu duvar bir kere yıkılmıştı ve geri dönüş artık olanaksızdı. O andan itibaren aklım artık sık sık karın altında yatan cesetlere kayıyordu. Hayatta kalmamız için tek şansımız onlardı."

Yeni besin kaynağını kullanmaya, uçağın düşmesinden on gün sonra karar verdiler. Aralarında bazıları, bu olanaktan faydalanmayı sonuna dek reddettiler ve bir süre sonra da öldüler. Nando Parrado, bu "besin kaynağını hor görenlerden" değildi: "Gerçi et, açlığımı gidermedi, ama vücudumun şimdi artık ölmeyecek kadar yeterli proteine sahip olması beni rahatlattı. İlk 'öğün'den sonra içimde umut yeşerdi."

Grup, daha sonra eti yenir hale getirmede ileri adımlar attı. Ocak yokluğundan eti pişirmeleri mümkün olmadığı için, yemek nöbeti olanlar ceset kaslarını küçük parçalara ayırarak güneşte kurutuyordu.

"Zamanla en azından benim için insan eti yemenin daha kolaylaştığını söyleyebilirim. İstisnai durumlarda bir ateş yakma olanağımız olunca, etin tadı çok daha iyi oluyordu" diye anlatıyor Parrado.

Kaslı et stokunun çabuk bitmemesi için, böbrek, ciğer ve kalpleri de yemeye başladık. Organların besin değeri yüksekti. Kulağa korkunç gelse de, arkadaşlarımızı ve grup üyelerini kurbanlık hayvanlar gibi kesmeyi yadırgayan neredeyse artık kimse yoktu."

Sonradan bulduğumuz bir ekmek ve iki şişe romu saymazsak, sadece insan eliyle uçak kazasından kurtulanların on altısı hayatta kaldı.

"Son dönemde mönüyü genişletmek zorunda kaldık. Organ ve et tükendiğinden, içindeki beyni yiyebilmek için ölülerin kafataslarını kırmak zorunda kaldık. Daha sonraları içimizden bazıları, daha önce ağızlarına alamadıkları dokuları da -örneğin akciğer, el, ayak ve kalplerde pıhtılaşan kan- yemeye başladılar."

Uçağın düşmesinden altmış bir gün sonra Parrado, başka birisiyle birlikte yardım bulmak için yola çıktı. Vadi istikametine doğru on günlük zorlu ve teçhizat açısından imkânsız bir yürüyüşten sonra (Mount Seler'i ilk defa tırmanmak da dahil olmak üzere) bir köylüye rastladılar. Köylü, atla on saatlik bir yolculuktan sonra polise haber verdi ve böylece kurtarma operasyonu başladı.

Parrado, daha sonraki hayatında amatör yarış arabası sürücüsü oldu. Bugün iki kız babası olan Parrado, başarılı dört firmanın genel müdürlüğünü yapmaktadır.

“Döndükten sonra ebeveynlerimiz, terapi yapmamız gerektiği düşüncesindeydiler, ama hayatta kalanlar grup olarak terapi yapmayı reddettiler. Bugün bile insanlar, yaşananların üzerimdeki psikolojik tesirlerinin ne olduğunu bana soruyorlar. Kâbus görüp görmediğimi, kötü anılarımın olup olmadığını ya da suçluluk duyup duymadığımı. Hayır, hiçbiri. Felaketten sonra, suçluluk ve acı duymadığım mutlu bir hayat sürdüm” diye konuşuyor Parrado.

“Patient[28] X” - paranoyak bir yamyam (1979)

“Patient X’in doğduğu yıl olan 1940’ta Fransa’nın Mayenne bölgesinde hâlâ cadıların varlığına inanılırdı. Doktor raporunda isimsiz olarak kaydedilen Patient, çocuklarını sıkı bir disiplinle yetiştiren katı bir ailede büyüdü. Hiç kimse, sıkça yaşadığı duygusal patlamalar dışında daha sonraları yamyam olacak X’in tuhaf herhangi bir davranışına tanık olmadı.

1965 yılında, takip edilme hissi ve kişilik bölünmesi hastalığına sahip bir kadınla evlendi ve iki çocuk yaptı. Çift, birlikte bir komşu kadını öldürmeye kalkıştılar. Haklarında dava açıldı, fakat mahkeme ikisini de delil yetersizliğinden dolayı beraat ettirmek zorunda kaldı. Patient X, otuz beş yaşına geldiğinde artık açık bir şekilde psikozluydu. X, vaaz vermek için dünyayı dolaşmaya başladı.

1978’de yine bir komşusunu -bu kez tek başına- öldürmeye kalktı ve hapis cezasına çarptırıldı. Patient X, bir yıl sonra eşini suda boğarak öldürdü; bundan kısa süre sonra dokuz yaşında bir kız çocuğuna tecavüz etme ve kanını içme girişiminde bulundu. Fakat çocuğun annesi son anda gelince, fail kaçmak zorunda kaldı.

Daha aynı gün, kendilerini yabayla yüreklice savunmalarına rağmen köylü bir karıkocayı öldürdü.

Cinayetten sonra fail tutuklandı ve suç serisi böylece son buldu. Patient X, psikiyatristlerini şu sözlerle şaşırttı: “Tanrı, bana insanları öldürmem için emir verdi. İşlediğim fiillerle kötülük yapmış olsam da, onun etini yedim ve kanını içtim. Böylece tanrının şu emrini yerine getirdim:

‘Bu, benim bedenim ve kanımdır. Kim ondan yer ve içerse yaşayacaktır. Bu yüzden hepiniz ondan alın ve yiyin (için).’”

Dinsel karakter taşıyan yamyam ve vampir hezeyanlarını bir yana bırakırsak, Patient X tamamen sağlıklıydı ve beyin fonksiyonlarının ölçümünde de göze çarpan bir şeye rastlanmadı. Delüzyonel bir çarpıtmaya uğratmış olsa da, İsa’dan yaptığı alıntı doğrudur. Hıristiyan ayini sırasında gerçekten de şarap ve ekmek, İsa’nın “kanı ve bedeni” imiş gibi dağıtılır, yenir ve içilir. Bu yüzden, şarabın transformasyonu anlamında şunlar denir: “Bu, sizin ve herkesin günahlarının affedilmesi için dökülen kanımdır. Herkes alsın ve içsin.”

İncil’de vampir yamyamın sözlerine yakın duran yerler vardır. Yuhanna İncilinde (6,56-58) şunlar yazar: “Bedenimi yiyip kanımı içen bende yaşar, ben de onda. Baba beni gönderdiği ve ben Baba’nın sayesinde yaşadığım gibi, bedenimi yiyen de benim sayemde yaşayacak. İşte gökten inmiş olan ekmek budur... Bu ekmeği yiyen sonsuza dek yaşar.”

“Beden ve kanın” sembolik transformasyonunu anlamayan kişi, ruhani olarak söyleneni harfi harfine yerine getiren kötü niyetli biridir.

Güya köpek eti (1997)

Burada anlatılan diğer olayları tanımazsak, aşağıdaki olayı okuduğumuzda bunun Kuzey Kore’deki diktatörlüğe karşı bir propaganda hikâyesi diye düşünebiliriz. Brüksel’deki Human Rights Without Frontiers örgütü, 2001 Mart aynıda Seul’e kaçan bir kadının anlattığı aşağıdaki inandırıcı olayı kamuoyuna açıkladı.

Wundok bölgesinin Obongni kasabasında çok sayıda çocuk kaybolmuştu. Bir lokanta sahibi, çok sayıda aç çocuğun toplandığı pazar yerine giderek, çocuklara kendisiyle gelirlerse onlara yemek vermeyi teklif etti. Kadının torunları da bu çocukların arasında bulunuyorlardı.

Çocuklardan biri, eve girmedi ve evin önünde durarak arkadaşlarını bekledi, ama çocuklardan hiçbiri tekrar dışarı çıkmadı. Çocuk, koşa koşa polise giderek haber verdi. Polis, evin etrafını kuşatarak gizlice izlemeye başladı. Ev sahibi dışarı çıktığında, elinde parmak ve kafa parçalarıyla dolu bir kova vardı. Polis, evde başka ceset parçaları da buldu. Adam, muhtemelen çocukların etini yalnız kendisi yememiş, restoranında *dog noodie* -köpek etli makarna, yörenin alışıldık yemeklerinden biri- olarak da müşterilere sunmuştu. Adam, daha sonra idam edildi.

Manastırda yamyamlık (1997)

İngiliz bir gazeteci, Güney Tayland'ın büyük şehirlerinden Nakon Sri Thammarat yakınlarındaki Budist manastırı Wat Thong'un yakınında bir yamyamlık olayını gözlemleyip fotoğraflarını çekti. Olay, sembolik olarak düşünülmüşse de gazetecinin hayret içinde kaldığı gibi harfiyen uygulandı.

Gazetecinin 1997 yılında manastıra gelmesinden iki gün önce manastırın yöneticisi kadın, yetmiş üç yaşında ölmüştü. Rahip ve rahibeler -karma bir manastırdı- yakındaki köye götürmeden önce şeflerinin ölüsünü manastırda tabuta koydular. Ölüyü, köyün pazar yerinde önce limon otu ve Tayland'da sevilen diğer baharat ve otlarla dikkatlice kaynattıktan sonra, tuğla ve sacdan teşekkül bir fırının üzerine koyup kızarttılar.

Kızartılan ölünün etini önce rahip ve rahibeler yedikten sonra, geri kalanı misafir ve köylüler tarafından yenildi. Kazandaki et suyu da aynı şekilde paylaşıldı. Manastır sakinleri için muska yapılmak üzere akabinde ölünün kafatası parçalara bölündü.

Bu yamyamca tutum, baş rahibenin gücünü ve bilgeliğini imkânlar dahilinde doğrudan başkalarına aktarma düşüncesinden kaynaklanıyordu. "Manastır sakinleri, ölen yöneticilerinin azize olduğundan neredeyse emindi. En son kemikleri parçalayıp onlardan muska yaptılar. Böylece ölünün gücü, sevgisi ve bilgeliğinin kendilerine geçeceğine inanıyorlardı."

Tamamen sembolik bir form olarak yemek ve tapmak eylemleri bütün Hıristiyanlara aşinadır. Kemikler başta olmak üzere andaçlar, bütün Katolik kiliselerde (ama mihraba gömülü şekilde) mevcuttur. Şarap ve ekmek de cemaate İsa'nın "kanı ve bedeni" niyetine dağıtılır. Bunun yanında Katolik ve Protestanlar arasında, transformasyonun gerçekten meydana gelip gelmediği ya da söz konusu olanın sadece İsa'nın yakınında olma ve mevcudiyetini hissetme olup olmadığı ve gerçeklikte "dönüşen" bir şeyin olup olmadığı konusunda büyük bir tartışma devam etmektedir.

Her neyse -İngiliz gazetecinin resimlerle birlikte haberi yayımlamasından sonra Tayland'da yapılan soruşturma üzerine manastırın yeni yöneticisi tutuklandı ve manastır kapatıldı. Sadece ölen kadın yöneticinin değil, cemaatin başka üyelerinin de öldükten sonra yenildikleri ortaya çıktı.

Bu dinsel fiil, o zamandan bu yana artık vuku bulmamaktadır-en azından aleni olarak. Tayland hükümeti, yasağın yanı sıra, insanlara niçin

hemcinslerini yememeleri gerektiğini açıklamak için bir de bilgilendirme programı yürürlüğe koydu.

Yaşam tarzı olarak yamyamlık (bugün)

En son bahsedeceğimiz yamyam, şimdiki zamanda kendi türünün en *cool* temsilcisi özelliğini taşıyor. İsmi Nico Claux, internette listesinde iki binin üzerinde arkadaşı olan bir Myspace profiline sahip ve orada güncel parti fotoğraflarını sergiliyor ve eBay'de kendi yaptığı portrelerden oluşan bir duvar takvimi satıyor. Yirmi Dolara satılan takvimdeki resimler biraz anormallik arz ediyor, zira bunlar sadece seri katillerin portreleri olma özelliğini taşıyor Yaptığı portreler o denli çok satıyor ki (300 Dolar civarında) yeni baskılar yapılıyor ve yeni resim serileri hazırlanıyor.

Kriminal literatürü karıştırdığı sürece Claux'un takvim motifleri açısından sıkıntı çekeceğini söylemek doğru olmaz. Portre olarak kullanabileceği en azından daha elli örneğin bulunduğunu belirtmek gerekir

1972 doğumlu Nico Claux'nun popüler kültür karakteri olarak ortaya çıkışı, yaşlı Issei Sagawa'nın 2005 yılında "Kamuoyu beni yamyamların kralı olarak seçti. Bunu hak ediyorum, çünkü dünyaya hep insan yemiş olan birisinin gözleriyle bakacağım" demesine rağmen, artık modası geçmiş olan Bay Sagawa karşısında açık bir avantaj sağlıyor.

Fakat yamyamların yeni kralı olarak Claux, Sagawa'dan daha da ileri gidiyor 2002 yılında Poissy cezaevinden salıverildikten sonra kendisiyle yapılan röportajlarda bu genç Fransız, neşeli ve kayıtsız bir profil çiziyordu: En sevdiği silah sivri tornavidaydı, en sevdiği yemek çiğ et, en sevdiği içecek kan (şayet çok akışkansa külle karıştırmayı tercih ederdi) ve en sevdiği kadın ölü ve uzun saçlı olan kadındı.

Ya hayranları? Claux, e-mail'lerine cevap verirse ya da onlara yaptığı bir portreyi satma şerefini bahşederse yerlere kadar eğilerek ona teşekkür ediyorlar.

Kısacası yamyam, suçluluk duygusundan çok uzakta. Neden mezara tecavüz ve yamyamlıktan başka -yardımcı eleman olarak çalıştığı St. Joseph Hastanesi'nin otopsi kısmından insan eti çalmıştı- bir de 1994 yılı Ekim ayında bir insanı öldürdüğü sorulduğunda, bugün bile hâlâ küstah ve yaramaz bir delikanlı gibi cevap veriyor:

"Niye yaptığımı şimdi ben de bilmiyorum. Kafam karmakarışıktı. Her halükârda çok zevk aldım. O zaman polis, olay yeri tutanağına evime 'ağır

bir çürük kokusunun' hâkim olduğunu yazmıştı. Bu doğruydu, çünkü ceset parçalarını yazın toplamıştım. Yerde dişler vardı, kemikleri tavana asmıştım. Aşırı sıcaklardan dolayı evde çok sinek de vardı. Müthiş bir şeydi!"

Claux'nun hobileri de düşüncelerine uygun ve tahmin edilebilirdir: satanizm, şeytanı büyü, suç mahallinde çekilmiş fotoğraflar, yamyamlık, eski işkence aletleri, şeytani dövmeler ve - ağırlık kaldırmak. Sürekli spor yapan yamyam Claux, cezaevinde resimli bir yemek pişirme talimatnamesi yazdı. Buraya sadece metni alıyoruz:

"İnsan yemek isteyen, ölünün katılığı geçene kadar beklemelidir (ama bu süre ölüm anından itibaren kırk sekiz saati geçmemelidir). En sevdiğim kas, baldır kaslarıdır - onlara dört yıldız veriyorum. Üç yıldızı kalça kasları ve uyluğa veriyorum, iki yıldız ise sırt kaslarına gidiyor.

Diğer bütün kaslar, ya çok az ya da çok yağlıdır, hele özellikle göğüs -onlardan hiç söz etmek istemem.

Baharat sosu kullanmanızı kesinlikle önermem, aksi takdirde etin ve kanın doğal tadını mahvedersiniz. İnsan eti, tanrının bir lütfudur! Yazıklar olsun o harika tadı baharatla mahvedene! Ekstra hiçbir şey katmamanızı öğütlerim, ne ketçap ne de başka bir şey -sadece plazma ve protein.

Sözde vampir cürümleri

Yamyamlar ve başka katiller kan döktüklerinde, gazetelerde sıkça bunun bir "vampir" cürümü olduğu yazılır. Ama bu, ya yanlış anlamadan ya da efekt hilesinden kaynaklanır, çünkü genelde cürüm sırasında yamyamlık olarak adlandırılabilecek hiçbir şey meydana gelmemiştir: ne kazıklama ne kan içme, ne hastalanan akrabalar ne de kefenin ölü tarafından yenilmesi söz konusudur. Ama "vampir" sözcüğü işe heyecan katıyor ya!

Buna rağmen az ya da çok vampir mitosunu çağrıştıran kanlı olayların meydana geldiğini de söylemek gerekir. Gerçi bu olayların failleri, genellikle akli dengesi yerinde olmayan ve vampirler hakkında bilgi sahibi olmayan kimselerdi, ama işledikleri korkunç cinayetler, neden bazılarının vampirlerin sadece film fantezileri olmadığını, insanların da aramızda vampir olarak yaşadığını düşündüklerini en azından açıklar.

Özellikle bir arkadaşlarını "satanik" öğeler eşliğinde öldüren Daniel ve Manuella Ruda olayı, bu anlamda Almanya'da popüler oldu. Fakat failler cezaevine değil sinir uzmanı doktorların "oldukça tuhaf fikirlere"

sahip olduklarını tespit etmeleri üzerine psikiyatriye yollandılar. İşledikleri fiil gazetecileri de öyle çok şoka uğratmamıştı. Gazeteciler bilakis kendilerini mahkeme salonunda “üçüncü sınıf bir Hollywood senaryo yazarının sinik ve zevksiz fantezilerine” maruz kalmış gibi hissettiler. Şeytanın insanlık üzerindeki tesiri hakkında söylenecekler bu kadar.

Aslında çok daha ilginç bir olay, kamuoyunun ilgisini çekmedi. Bu cinayet, basında öne çıkarılmak için gereken her şeye sahipti: Kan, gözyaşı, seks ve sözüm ona dört vampir. Ama Ruda çiftinin cinayetinden farklı olarak, failleri (hepsi de genç kızlardı) harekete geçirenin ne olduğu açık ve netti. Bu da şeytanın korkulan tesirinin olmadığını ortaya koyunca, olaydan geriye kalan heder olan dört hayat oldu. Bu olay, kötülüğün muhtemel çehresinin arkasında yatana derin bir bakış imkânı sunduğu için, Tracey Wigginton ve kız arkadaşlarının olayından ilk “vampir” hadisesi olarak bahsetmek istiyorum.

Tracey Wigginton: Dolunayda dört kız arkadaş (1989)

Avustralya’nın Brisbane şehri 1980’lerde giderek büyüyen bir şehir olmasına rağmen, dünyanın diğer uçundaydı, yani coğrafik olarak Avustralya’nın en doğusunda bulunuyordu. İnternet daha yoktu, AİDS ise bir rivayetten ibaretti. En yakın büyük şehirler Sydney ve Mackey’e gitmek için en azından beş saat süren bir otomobil yolculuğunu göze almak gerekiyordu. Heyecanlı bir şeyler yaşamak için, yaratıcılığınızı kullanmanız şarttı.

1989 yılının bir Ekim akşamında Tracey Wigginton, diğer üç kızla ilk kez buluştu. Buluştukları yerin özelliği, kahve içip sohbet etmeyeceklerinin bir göstergesiydi: Buluşmak için randevulaştıkları Lewmors Club, bir eşcinsel barıydı.

Her türden insan, bu barda bir araya geliyordu. Ne 1.80 boyu ve yüz kilodan fazla ağırlığıyla metal işçisi yirmi dört yaşındaki Tracey ne de kız arkadaşları barda göze çarpmadılar. Kızlardan birisinin ismi Kim idi ve tamamen siyah giyinmişti. Bir diğeriyse suskun bir tipti ve genellikle diğer kızları dinlemekle yetiniyordu. Dördüncüsü, yine yirmi dört yaşında olan ve mahalli intihar rekorunu elinde tutan Lisa Ptaschinski idi. Lisa, sadece son beş yılda seksen iki defa hastaneye kaldırılmıştı, çünkü eroin alma, jilet yutma ve yüzde yüz ölüm garantili başka metotlarla intihar etmek istemişti ya da eder gibi yapmıştı. Lisa her seferinde de kurtarılmıştı.

Depresif Lisa ve Tracey ilk görüşte birbirlerini sempatik buldular ve bu gece çiçeğe duran aşklarının üzerine dolunayın doğmasının tesadüf olamayacağına karar verdiler. (Oysa bizim sonradan yaptığımız hesaplara göre, “gerçek” dolunay iki gün sonra çıkacaktı; M.B.) İkisi evin yolunu tuttular ve romantik bir gece geçirdiler.

Tutkuyla sevişmeleri sırasında Tracey, yeni kız arkadaşına kanını içmek istediğini itiraf etti. Bu, hiç sorun değildi, zira Lisa eroin bağımlısı olarak kolda damarların nasıl bağlandığını biliyordu. Lisa, sonradan polise, kolunu bağladıktan sonra Tracey’in bileğini kestiğini ve kanını içtiğini anlatacaktı. Eğer bu doğruysa, eğer büyük bir damar kesilmişse kolun bağlanması durumunda bile ortalık muhtemelen kan gölüne dönmüştü. Ama o gece ne kadar kanın aktığı önemli değildi, dehşetin boyutları birkaç gün sonra iyice artacaktı.

Şeytanın teklifi

Sadece birkaç gün sonra dört kız arkadaş yine bir araya geldi, ama bu kez gotik kız Kim’in evindeydiler. Tracey, haftalık planı açıkladı: Şeytan, onu yok edici kimse olarak seçmişti. Şanına layık olmak için bir an evvel birim öldürmeli ve kanını içmeliydi.

Diğer kızlar, hemen mesajı aldılar. Depresif Lisa ve suskun arkadaşı, Tracey’e yardım etmeye söz verdiler. Heteroseksüel hayat kadını kılığına girerek arabaya bir müşteri alacaklardı. Şeytani dörtlü, kurbanlarını uygun bir yere götürüp rahatlıkla öldüreceklerdi.

Kriminologlar, bir plan ne kadar basitse o kadar başarı şansına sahip olduğunu bilirler. Kızların cinayet planı oldukça basit olduğu için de, başlangıç kısmı başarılı oldu. Dörtlü, cinayetten sonra cesedi nasıl ortadan kaldıracaklarını da düşünmüştü, ama iş hemen sarpa sarmaya başlamıştı: Ölüyü, mezarlığa götürecek ve hazır kazılmış bir mezara fırlatıp üzerine de biraz toprak atacaklardı. Böylece ertesi gün mezarın gerçek sahibi ölünün üzerine gömülecek ve ceset ortadan kaybolacaktı. Planın bu iyi düşünülmüş ve yaratıcı, ama bir o kadar da komplike kısmı suya düştü.

Şanssızlıklar ardı ardına geldi. Dört arkadaş, 20 Ekim günü tekrar Lewmors Club’da buluşup şampanya ısmarladılar ve silahlarını karşılaştırdılar: İki tane kanatlı bıçağın -biri Kim’e, diğeri Tracey’e ait- yanı sıra, güzel “fahişeler” Lisa ve suskun arkadaşı. Vampir taklitçileri, gece yarısına biraz kala çakırkeyif halde harekete geçtiler.

Kurbanları, tesadüfen oradan sarhoş halde sendeleyerek geçen Edward Baldock oldu. Baldock, köşe başındaki İskoç kulübünde dart oynadıktan sonra, Anglo-Amerikan kültüründe gelenek olan son kadehi içip kulüpten dışarı çıkmıştı. Kocası eve gelmeyince, sıkı uygulanan gece sokağa çıkma yasağını da göz önünde tutan eşi, onun başına bir şey geldiğini düşündü. Uyandığından kocasını yanında yatarken görmemişliği daha hiç olmamıştı. Bu yüzden sabah uyanınca hemen polisi aradı. Memurların kendisine söyledikleriyle sarsıldı: Kocasının cesedi, Brisbane nehrinin kenarında bulunmuştu. Birisi kocasının boynuna, neredeyse kopacak hale gelene kadar bıçak saplayıp durmuştu.

Yol kesme

O gece neler olmuştu? Eşi, Edward Baldock'un sadık bir koca olmadığını zaten biliyordu. Baldock, sendeleyerek bir sokak lambasının direğine tutunduğu sırada, iki amatör hayat kadını ona keyifli dakikalar yaşayıp yaşamak istemediğini sordu. O da olumlu yanıt verdi. Ama ikisiyle ilişkiye girmek istemediğini, sadece iri yarı Tracey'i istediğini söyledi. Tracey ile el ele tutuşarak orada bekleyen otomobile bindi. Arabadaki beş kişi şehrin beş kilometre batısındaki bir yat kulübüne gitti Orada arabadan indiler ve Tracey ile çiçeği burnunda âşık dart oyuncusu su kenarına indiler.

Tracey, birkaç dakika sonra yardım istemek üzere kızların yanına geri döndü. Sarhoş ve cinsel olarak uyarılmış bir halde olmasına rağmen, Baldock şüphelenmeye başlamıştı. Kadınlar, neden özellikle onu seçmişlerdi? Herhalde parasını çarpmak için. Bunun üzerine cüzdanını pantolon cebinden çıkararak gizlice yat kulübünün kapılarından birinin arkasına attı. Bu sırada banka kartının yere düştüğünü sanarak, sözüm ona kartı aldı ve aceleyle ayakkabısının içine soktu. Daha sonra sahile indi ve soyundu. Bir tek çoraplarını çıkarmadı.

Bu arada Tracey, depresif sevgilisi Lisa'yı yanına alarak geri geldi. İkisi arkadan gizlice çıplak olan adama yaklaştılar. Ama Lisa önce sarhoş adamı bıçaklayamadı. Bunun yerine adamın etrafında dolandı ve önünde diz çökerek onunla konuştu. Baldock, şaşkınlıkla Lisa'nın söz yağmuru sırasında cebinden çıkardığı bıçağa gözlenin dikince, genç kadın öldürme bariyerini aştı.

Lisa, psikiyatriste daha sonra o anı şöyle anlatacaktı: "Baldock, ne yaptığımı sorunca, eh hiç, dedim ve bıçağı sapladım. Sonra bıçağı adamın

vücudundan çektim ve boynuna boydan boya durmadan saplamaya devam ettim. Akabinde saçlarından yakalayarak kafasını arkaya doğru çektim ve boğazını mümkün olduğunca derin bir şekilde kestim.

Daha yaşıyordu. Şimdi de arkadan bıçaklamaya başladım. Sinirlerini kesmek ya da en azından oradaki kemiklere isabet etmesi için bıçağı belkemigine soktum. İşim bittiğinde oturdum ve onun nasıl yavaş yavaş öldüğünü seyrettim."

Korkudan eli ayağı tutulan Tracey, o anda kendine geldi ve Lisa'yı olay yerinden uzaklaştırdı. Ondan sonra neler olup bittiğini ondan başkası bilmiyor. Tracey, arabada bekleyen diğer üç kadının yanına geldiğinde sırılsıklamdı ve ağzından kan kokusu geliyordu. Görünüşe bakılırsa şeytanın teklifini ciddiyetle yerine getirmiş ve ölü adamın kanını içmişti.

Sağlam plan çürük çıkıyor

Buraya kadar her şey yolunda gitmişti. Fakat planın ikinci kısmı -çok kurnazca görünen cesedi ortadan kaldırma- kaosla sonuçlandı. Dört fail, Baldock'un cesedini nehrin kenarında bırakıp önce Kim'in evine gitti. Kim daha sonra "Tracey, o gece üç farklı mönüyü mideye indirmiş gibi çok hoşnut görünüyordu" diye anlatacaktı. Ama bu hoşnut olma hali kısa sürecekti, zira Tracey banka kartını kaybetmişti. Satanik bir hadisede bu kadar aptalca bir hatanın olması ilginçti. Yoksa şeytan, bildiğimiz ikili oyununu oynayıp Tracey'i bir an önce yanına mı almak istemişti?

Hanımefendiler hızla tekrar olay mahalline gittiler, lakin bütün arama taramalara rağmen banka kartını bulamadılar. Bunun nedeni inanılmaz olduğu kadar da basitti. Baldock, kendi kartını değil, karanlıkta aynı görünen Tracey'in kartını yerden almış ve ayakkabısının içme sokmuştu. Kurbanın hâlâ nehrin kıyısında düzgünce katlanmış duran elbiselerine ya da ayakkabılarına göz atma fikri akıllarına gelmedi. Neden gelsin ki? Ayrıca ne Tracey'in kartını illе de yat kulübünde düşüreceği ne de Baldock'un onu bulup ayakkabısının içine yerleştireceği ihtimali akıllarına gelmemişti. Gerçekten şeytanca bir tesadüf.

Ertesi sabah

Sabahleyin basın nehrin kıyısına ulaştığında, kuru kalabalık da seyre gelmişti. Meraklı seyircilerin çoğu, kan gölü karşısında dehşete düştü.

Komiser Pat Glancy, banka kartını cesedin ayakkabısında bulduğu anda seyirci kalabalığının içindeki Tracey de korkudan dehşete düştü.

Polis için gerisi artık çocuk oyuncağıydı, çünkü kartın üzerinde Tracey'in adı ve soyadı bulunuyordu. Tracey şimdi ne yapması gerektiğini düşündüğü sırada, polisler olay yerinde bulunan bütün otomobillerin fotoğrafını çektiler. Tracey de sabah olay yerine otomobiliyle geldiği için, onunki de plakasıyla birlikte polis dosyalarına geçti.

Eğer olay mahalline geri dönmeseydi, belki de sarhoş adamın Brisbane'de herhangi bir yerde kartını çaldığını ya da bulduğunu ve ertesi gün belki kayıp eşya bürosuna teslim etmek üzere aldığını ileri sürebilirdi. Ama olay yerinde hazır bulunmasından sonra, artık bu iddianın da geçerliliği kalmamıştı.

Tracey faka basmıştı bir kere ve zaten kısa bir süre sonra da tutuklandı.

Tracey'in hayat hikâyesi

Bu garip olayın arkasında ilginç bir aile öyküsü yatıyor. Seri cinayetler işlemiş katiller üzerine anlatılanlarda olduğu gibi (bkz. 3. Bölüm), burada söz konusu olan merhamet duygusu uyandırmak değildir. Yine de Tracey'in hayat hikâyesine bakmak gereklidir" zira belki aksi takdirde anlaşılamaz bulunacak bir durumu kısmen de olsa anlama imkânı doğacaktır. Çünkü "Bir Tecavüz" bölümünde izah edildiği gibi tecavüz, Tracey'in hayatında silinmeyen nefret tohumlarının ekilmesine neden olmuştu. Bu, tecavüzün hayatını nasıl değiştireceğini anlayamayacak kadar küçük yaşlarda başına gelmişti ve bu yüzden de kendisini savunamamıştı.

Zor bir kız

Tracey, çok zengin bir annenin (bir milyonerin evlatlığıydı) ve doğumdan sonra arkasına bakmadan giden hovarda bir serserinin kızı olarak dünyaya gelmişti. Tracey'in annesi, kızını altı yaşındayken kendi anne babasının yanına gönderdi.

Tracey'in büyükannesi ve büyükbabası, torunlarıyla ilgilenen sıradan ihtiyarlardan başka her şeydiler. Dede Wigginton, genç kadınların arkasına düşerken, eşi zaten yıllardır bundan mustarip olduğu için hayata küsmüştü. Tracey sekiz yaşına geldiğinde, dedesi savunmasız çocuğa el attı ve torununa tecavüz etti.

Tracey, zor biri oldu. Liseden atılınca Katolik yatılı okuluna gönderildi. Orada da lezbiyen olduğunu söyleyerek herkesi karşısına aldı. Sonuçta tekrar büyükbabasının evine döndü ve on yedi yaşına kadar okulda kalmayı zar zor başardı. Okulda bir erkek gibi davranıyordu ve giderek daha fazla şiddete başvurmaya başladı. Bu yıllarda evde de sık sık zıvanadan çıkıyor ve eline geçen her şeyi etrafına fırlatıyordu.

Dedesi ve ninesi ölünceye kadar böylece dört yıl daha geçti. Tracey, kendisine kalan az miktarda mirası kısa surede tüketti. İçinde giderek artan bir boşluk hissediyordu. Sevgilisi olan kadın onu terk edince, Tracey kendini günlerce eve hapsetti ve kimseyle konuşmadı. İntihara meyilli Lisa Ptaschmski ile karşılaşması bu zaman diliminde gerçekleşmişti.

Cinayetten sonra Tracey’in kişiliği üzerine değerlendirmeler yapılması gerektiğinde, dünyanın bütün mahkemelerinde olduğu gibi iki farklı iddia karşı karşıya geldi: Polis, ne yaptığını çok iyi bilen bir psikopatı tutukladığından emindi. Buna karşın görüşlerine başvurulan bazı psikiyatristler ise o zamanlar moda olan bölünmüş kişilik teşhisini koydular. Mahkeme ise -böyle olaylarda neredeyse her zaman olduğu gibi- yine davalının cezai mesuliyete ve yaptığının suç olduğunu kavrama ehliyetine sahip olduğuna karar verdi. Bu, Tracey’in psikiyatriye değil, cezaevine gönderileceği anlamına geliyordu.

Tracey’in arkadaşı Lisa’nın hayat hikâyesi üzerine ise bilinenler oldukça azdı. Yüze yakın intihar teşebbüsü sebebiyle, ruhsal olarak hasarlı olduğundan kuşku duyulmadı. Psikiyatristlerin kendisiyle yaptıkları konuşmalarda ve mahkemedeki ifadelerinde Lisa, arkadaşı Tracey’in yüce bir varlık olduğunu söyledi. Doğaüstü güçler karşısında duyduğu korkunun, cinayeti işlemesine sebebiyet verdiğini ifade etti.

Polis, bu ifadeye de inanmadı, çünkü kızlar yabancı güçlerden polise değil psikiyatristlerle konuşmaları sırasında bahsetmişlerdi. Demek ki şeytan ve vampirliğin avukatın bir hilesi olduğu tahmin edilmişti

Daniel ve Manuella Ruda olayına oldukça benzeyen bir olay: Onların da arkadaşlarını öldürmelerinin nedeni olarak ileri sürdükleri şeytanla ilgili saçmalıkları kimse ciddiye almamıştı Ama her şey bu kadar basit değildi. Gerçi şeytana inanmayı saçmalık olarak nitelemek kolaydır, ama bu bir davalının buna rağmen şeytana inanmayacağı anlamına gelmez.

Mahkeme kararı

Tekrar Tracey ve arkadaşlarına gelelim. Dördü hakkında da dava açıldı. Grubun en sessizi, sözüm ona doğaüstü güçlerin sebebiyet verdiği olay hakkında en tuhaf gerekçeyi öne sürdü: Tracey büyüleyici cazibesini, grubun bir buluşması sırasında İsalı bir haçın kırılmasından sonra edinmişti: "O andan itibaren kendimizi Tracey'e karşı savunmamız mümkün olmadı" diye açıklıyordu durumu. Kötülüğe önayak olan Tracey'in güçlerinin ne kadar büyük olduğu, başka şeylerin yanında onun görünmez olma yeteneğinde görülüyormuş! Tracey'in kedi gözlerinin dışında tamamen görünmez olabildiğini ileri sürüyordu genç kadın.

Aynı zamanda oyun ve roman yazarı da olan Avustralyalı yaşlı ve görmüş geçirmiş bir gazeteci olan Frank Moorhouse, bu olaya dair şunları söylüyordu:

"Tabii ki olan bitenin doğaüstü güçlerle falan ilgisi yok. Kötülüğün kökü, o zamanki Brisbane'de hâkim olan sofu, dar kafalı ve hoşgörüden yoksun genel atmosferde yatıyordu. Fenalığın gerçek kaynağı bundan başka bir şey değildi. Ama olayın bütün tarafları için, kendi kapısının önündeki pisliği temizlemek yerine deli ve vampirlerin söz konusu olduğuna inanmak daha kolaydı."

Sadece bu tür liberal seslerin değil, savcının da sabrı taşacaktı. Duruşmada sanıklara hitaben şunları söyledi: "Lütfen, burada söz konusu olan işkence, kan ve cinayettir. Örneğin nasıl oluyor da hiçbiriniz kurbanın önünde yüzünüzü saklama gereği hissetmiyorsunuz? Doğaüstü güçler saçmalığını bir yana bırakalım! Sadece Tracey değil, hepiniz cinayeti baştan itibaren planladınız. Bu yüzden de kurbanın sizi teşhis etmesinden korkma ihtiyacı duymadınız."

Yargıçlar da savcıyla aynı fikirdeydi. Tracey ile Lisa müebbet hapis cezasına çarptırıldı, Kim ise 18 yıl ceza aldı. Tracey'in kedi gözlerinden ve kırık İsalı haçtan ödü kopan sessiz kız ise beraat etti.

Bu sözde vampir cürmünün de sonu böyle bitti. Ceza koşulları artık gevşetilse de Tracey Wigginton hâlâ hapiste yatıyor. Şimdiye kadar erken tahliye edilmek için dilekçe vermedi.

Bir tecavüz

Çevrenin bir insanın kişiliğini hangi boyutlarda etkilediğini bilimsel olarak tam söylemek mümkün değil. Bu sebepten dolayı mahkemeler, fail üzerindeki zarar verici tesirin ölçüsünü belirlemede sık sık zorluklarla

karşılaşıyor. “Kötü” bir çocukluğun ya da ergenlik döneminin zorunlu sonucunun şiddet ve nefret olduğu kabulüne, mesela Nord-Brooklyn Cinayet Masası’nda çalışan meslektaşlarım, kendi çocukluklarının da zorluklarla geçtiğini ileri sürerek itiraz ediyorlar.

İnsan hayatı için çok kısa olan bir zaman diliminde meydana gelen bir adaletsizlik ya da şiddet halinin her şeyi kalıcı olarak değiştirebileceği düşünüldüğü zaman, meseleyi bu kadar kolaylıkla bir tarafa bırakmanın mümkün olmadığı görülür. Aşağıdaki örnek bunu açık biçimde gösteriyor. Çok sempatik bir insan olan genç kadına eza veren sadece tecavüz değil, ebeveynlerinin fiili inkâr etmelerinin de en az bu tecavüz kadar onun üzerinde etkisi oldu. Tecavüzden dolayı tabii ki ellerinden bir şey gelmemesine rağmen, diğer yandan ebeveynlerin de tuhaf tutumlarını haklı çıkarmak için kendi nedenleri var.

Daha önce defalarca tekrarladığım gibi, burada da söz konusu olan kurbana acıma değildir. Acımanın kurbana bir yardımı olmaz, zaten hiçbir kurban da acınmayı istemez. Bilakis burada söz konusu olan fiilleri (burada öncelikle tecavüze uğrayanın üzerindeki etkilerini) metanetle algılayıp anlamaktır. Bazı kurbanların neden bir gün gelip de suçluya dönüştüklerini ancak böyle anlayabiliriz.

Çocuk sahibi olma arzusu

Okuyacağınız hikâye, uzun bir görüşmenin metnidir. Anlatıcı, metni defalarca okuduktan sonra yayımlamama izin verdi. Ona bundan ötürü teşekkürü borç bilirim. Bu anlatım, çocuklukta meydana gelen bir olayın büyüyen ve sonra da yetişkin olan bir insanın günlük yaşamına ne kadar uzun bir süre damgasını vurduğunu ortaya koyuyor.

“Babam, on çocuklu mutlu bir aileden geliyor. O yüzden kendisi de mutlaka on çocuğunun olmasını istiyordu.

Annem ise beş çocuk istiyordu, çünkü on çocuklu bir ailenin garip görüleceğini düşünüyordu. Her yıl bir çocuk doğuran annem, beşinci çocuktan sonra artık istemedi. Ben, beşinci çocuktum. Annem, insanların ailemizi asosyal olarak görmemesi için, hep canını dişine takarak çalıştı.

Ben doğduktan bir yıl sonra ailece Katolik olan komşu köye taşınmışız. Köyde yaşayanların sayısı bugün altı yüzü bile bulmuyor. Eski köyümüz Protestandı, her şey daha iyiydi. Yeni köy Katolik olduğu için, her şeyin üzerinde katı bir hava vardı. Annem zaten eskiden beri oldukça

inançlı bu Katolikti ve biz yeni köyde artık kilisede en ön sırada oturmak zorundaydık.

Aslında annem babam, iyi niyetlerle buraya taşınmışlardı. Bir ormanımız ve oynamak için çayırımız olacaktı. Annem, bu köyde bir kısmı sonradan ölen beş çocuk daha doğurdu.

Yatak odasından gizemli öyküler

Ben, her zaman zayıftım. Bu yüzden sık sık beslenmem için ninemin evine yollandım. Dedem uzun süre önce kanserden ölmüştü. Ninemle genellikle aynı yatakta yatardık.

Yatak odasındaki bir kutunun içinde hep şu *Das-Neue-Wochenend* dergisi olurdu. Dergide her zaman ‘Okul yolunda tecavüz’ türünden başlıklar olurdu. Dergide çıplak erkek resimleri olduğu için, nine sayfaları kapatarak bana sadece yazı metnini gösterirdi. Bana ‘eğer başıma öyle bir şey’ gelirse, bacaklarımı sıkı sıkıya birbirine bastırmamı söyledi: Eğer bacaklar dizden birbirine yapıştırılırsa, demir levyeyle bile açmanın imkânı olmazdı. Herhalde bunları savaş yıllarından biliyordu, bana Ruslar üzerine bir şeyler anlatmıştı.

Annem bana her şeyin güllük gülistanlık olduğunu empoze ederken, diğer yandan ninem ‘Dikkat! Dışarıda erkekler var’ diyordu, ilkinin peydahlanması da uzun sürmedi. Bu, kilisenin papazıydı. Sarı kızlardan hoşlanıyordu. Oğlanlardan da.

Söylediğim gibi kilisede her zaman kardeşlerimle birlikte en ön sırada otururduk. Gözlerini hep bize diker öyle bakardı. Bizi ‘altın melekler’ diye çağırırdı. Onu her gördüğümde kötü oluyordum. Hatta bir kere kilisede bu yüzden kustum.

İğrenç herif, adak helvasını verirken kalın parmaklarını sadece bizim yani ‘altın meleklerinin’ dilinin üzerine bastırırdı. Hepimizi de elledi. Ama benim sadece omuzlarıma dokundu. Sonra bir ara anneme bunu anlattım. Tepkisi şu oldu: Bu konuda tek kelime etme! Bir papaz, böyle şeyler yapmaz! Uydurduğun bu hikâyeleri sakın babana da anlatma!

Bu, annem için tipik bir davranıştı. Köyde her şeyin yolunda olduğuna inanmak istiyordu. Bence bu, doğru bir tutum değildi. Bu sebepten dolayı anneme daha sonra çok çektirdim, 14 yaşında onu eleştirmeye başladım. Mesela komünyonum sırasında, papazı iğrenç

bulduğum için kiliseden çıkıp gittim. Hem de ekmek ve şarabı yiyip içmeden bunu yaptım! Tabii ki bütün komşular bunun dedikodusunu yaptı.

Pantolonumda bir delikle dolaşmama bile izin yoktu. Genellikle etek ve rugan ayakkabılar giymek ve saçımı bağlamak zorundaydım.

İyi itibar sahibi olmak

Hep bir köpeğim olmasını istediğim için, manevi amcam bir gün bana çok arsız bir çoban köpeği yavrusu getirdi. Adı Blacky idi. Onu çok sevdim. Onu itinayla besliyor ve bakıyordum. Komşularımızın bir oğlu, hep köpeğimi taşlayarak kızdırırdı. Günün birinde Blacky'nin nevri döndü ve oğlanı bacağından ısırdı.

Çocuğun anne babası şikâyetçi olmamasına rağmen -oğullarının hatalı olduğunu biliyorlardı- annem kendini harekete geçmek zorunda hissetti. Beni bir kez daha nineme gönderdiler, döndüğümde köpeğim artık yoktu. Akıbeti konusunda bana hiçbir şey söylenmedi.

Sürekli köpeğe ne olduğunu sorup durunca, annem köpeğin bir at çiftliğine götürüldüğünü ve orada daha iyi koşullarda yaşadığını söyledi. Birkaç hafta sonra annemin köpeği tabancayla öldürttüğünü bir tesadüf sonucu öğrendim.

Annem bahçede sebze ekerdi. Böylece her şeyi kendi bahçesinde pişiriyordu, bebek püresini bile. Annem bahçede çalıştığı zaman, kardeşlerime ben göz kulak olmak zorundaydım. Evde olmadığı zaman, neler olup bittiğinden annemin haberi olmazdı. Beni döven sekiz erkek kardeşe sahiptim. Kardeşlerimden biri yalnız başınayken üzerime yürüdüğünde, tabii ki ben de onu dövüp üzerine otururdum. Bazen erkek kardeşlerimin ağzına tıkaç koyar ve bağlardım. Ama onlarla baş etmemin imkânı yoktu. Buna rağmen onların başında durmak zorundaydım. En son olarak kız kardeşim dünyaya geldi. Evin prensesiydi.

Köyde görünüşe çok önem verilirdi. Ama oldukça çarpık bir biçimde. Örneğin evli bir adamın bir komşunun kızına bir şey yaptığı dedikodusu vardı. Buna karşı gösterilen tek tepki, kilisede herkesin kızdan uzak durması ve kıza fırıncının ekmek satmaması oldu. Bu yüzden kilisede birçok kez beni gülme krizi tuttu, çünkü yukarıda konuşan herif, yani papaz durmadan yalan söylüyordu. Papaz, okulda din dersine de giriyordu ve bize Pazar günü kilisede ne konuştuğunu soruyordu. Bu yüzden kiliseye gitmeye mecburduk.

Bir gün kilise çalışanlarından biri, papazı arka odalardan birinde bir oğlanla anal seks yaparken yakaladı. Buna rağmen başka bir köye sürülmekten başka bir ceza almadı. Sanki herkes bunu biliyordu. Papaz, zaten çocukları her zaman elliyordu. Beni ve kardeşlerimi de okşayıp dururdu. Ama bütün köy halkı annem gibi düşünüyordu.

Hepsi ikiyüzlü! Birkaç hafta sonraki jübile kutlamalarında içeriye bir bomba fırlatmayı ne kadar çok isterdim. Bombadan zarar göreceklerin içinde çok az sayıda insan olacaktır, bunu hak etmeyen. *Das Buch der Schande* kitabını bir okusan! Bende var. Kitapta papazların cinsel saldırılarının bir listesi var. (Elinor Burkett / Frank Bruni: Das Bunch der Schande Kinder und sexualler Missbraunch in der katholischen Kirche Viyana. Munih. 1995.[29])

Ayrıca şu örnek de yalan üzerine kurulu bu hayatların göstergesidir. Bizim komşunun büyük koyu kırmızı kirazlar veren bir kiraz ağacı vardı. Bizim kiraz ağacının kirazları ise küçük ve fazla kırmızı değildi. Ben daha ufacıktım, incecik ve sarışın bir kız çocuğuydum. Bahçe çitine yaslanır, kocaman gözlerle komşunun kiraz ağacına bakardım. Bunun üzerine bir kere komşumuz, kiraz dolu bir dalı ağaçtan kesip bana verdi. Ama sanırım o dalı zaten kesecekti.

Kirazlı dalını eve götürürken, bir otomobil durdu ve sürücüsü indi. Bana küfretti ve beş tane tokat atarak kiraz çalmamam gerektiğini söyledi. O sırada dışarı çıkan annem, beni çabucak içeri götürdü ve kapıyı kapattı: ‘Senden tek bir ses bile duymak istemiyorum!’ Bu, benim ağlamayacağım anlamına da geliyordu. Ama kirazları buna rağmen aldım.

Her şeyde durum buydu. Annem tecavüz üzerine de -birazdan anlatacağım- hiç konuşmadı. Bugün bile hep onu rahatsız eden bir şeyi hatırlamayacağını iddia eder. Tabii ki bu doğru değil. Onun için en önemlisi kiliseye gitmek, orada görülmek ve komşulara dedikodu malzemesi vermemektir.

Şimdi onun tavrının sadece soğukkanlı olmadığını, onun bütün ailenin iyiliği için kendini feda ettiğini de anlıyorum. Eğer babam olayı duysaydı hapse girecekti, çünkü tecavüzcüyü mutlaka öldürürdü. O zaman da biz on bir kişilik bir aile olarak onun kazancından yoksun kalacak ve devletten aldığımız sosyal yardımla geçinmek zorunda kalacaktık. Annemin en büyük kâbusu tam da buydu: asosyal olmak. Bu yüzden de susmak ve

fonksiyonlarımızı yerine getirmek zorundaydık. Annemi affetmiyorum. Aramızda çok soğuk bir ilişki var.

Yanlış yola sapmak

Önce kısa bir açıklama yapayım. Ağabeylerimin kendi odaları vardı, onları hiç çıplak görmedim. Yani sadece küçük erkek kardeşlerimi çıplak gördüm ve inik duran penisin cinsel birleşme sırasında bir boru gibi döşendiğini düşünmüştüm.

Anne babamı da hiç çıplak görmedim. Önceleri televizyonumuz yoktu. Sonradan aldığımızda da zaten neredeyse bakmamıza hiç izin verilmedi. Televizyonda bir öpüşme sahnesi olduğu zaman hemen televizyonu kapatıyorlardı. Aileden biri üstünü değiştirmek istediği zaman, bunu bir perdenin arkasında yapardı. Anne babamın önünde üstümü çıkarmak dünyada aklıma gelmezdi. Banyoya gider üstümüzü değiştirir, sonra tekrar dışarı çıkardık.

Şimdi olaya gelelim. Babam, beni hep korumak isterdi. O akşam da beni akşam sekize doğru gelip alacaktı. Onun bir arkadaşının ailesindeydim. Babam arkadaşını, yani aile reisini telefonla aradı beni gelip alamayacağını söyledi. Hemen beni arabayla bırakacak biri bulundu. Aslında buna şaşırmam gerekiyordu. Karşıdaki komşuydu. Beni arabaya aldı. Yolda bana çocuklarından söz etti. Beni eve bırakması için sapmamız gereken bir kavşakta sapmadan yola devam etti.

Dergide ‘Okul yolunda tecavüz’ yazısını okumuştum ya -tamam dedim, Allah kahretsin. Aynısı başıma gelecek. Ama tecavüzle neyin kastedildiğini bile bilmiyordum.

Bütün yolculuk sırasında adama söylediğim tek söz şuydu: ‘Buradan sapmamız gerekiyordu.’ O anda arabadan inip kaçma olanağım vardı, çünkü daha köyün içindeydik. Evlerin arasındaydık ve caddede insanlar vardı. O anda araba hızlanmaya başladı. Ben kapıyı açtım ve inmek istedim. Fakat artık çok hızlı gidiyorduk. Bundan başka çantam da kapıdan uçarak bir çukura düştü. İçinde evin anahtarı, okul malzemesi ve para vardı. Çantamı kaybettim, diye daha sonra evde fırça yedim.

Bunun üzerine ensemden yakaladı ve bir yerlerden çıkardığı bir bıçağın kör tarafını boğazıma dayadı. Bıçağın kör tarafı olduğunu biliyorum, çünkü anlamak için dikkatlice boynumu bıçağa doğru yaslamıştım.

Ormanın içinde bir yolda durdu, arabadan indi ve hemen pantolonunun önünü açtı. Ben, sessiz, küçük, sarışın ve aptal, o ise devasaydı. En azından doksan kilo gelirdi. Pantolonunu açtıktan sonra arabanın diğer tarafına geçti. Birden penisini gördüm. Elindeki bıçakla orayı burayı kurcalıyordu, pantolonumu da kurcaladı. Bu sırada nefes nefese soluyordu, çünkü bacaklarımı birbirine yapıştırdığım ve kendimi savunmaya çalıştığım için epey çaba sarf etmesi gerekiyordu.

Buna çok sinirlendi. Bana kalsa sonsuza kadar dişimi sıkar ve bacaklarımı ayırmazdım. Kız öğrencilerine söyle, onlar da bunu öğrensin.

Ağzımdan tek kelime çıkmıyordu, en fazla ağlayıp sızlıyordum. Belki de böyle bir durumda bir şeyler söylemek daha iyi bir yöntemdir. Benim, kendisine ‘Ben senin küçük meleğinim’ dememi istedi. Ama bir düşün: Şişman, nefes nefese ve terleyen bir adam! Yüzüme tokat attı, ben yıldızları saydım. Kafam cama çarptı. Küçük sert bir şeyle kafama vurunca kan akmaya başladı. O kalın elleriyle kanı yüzüme sürdü ve gözüme kan girdi. Bir ‘ölmek istiyorum’ diye düşünüyordum, bir ‘eve gitmek istiyorum’ diye.

Akşam saat sekizden sonra başladı, gece saat üçe kadar devam etti. Ama bana sanki üç gün sürdü gibi geldi. Dışarısı soğuk olduğu için, her şey otomobilin içinde oldu. O kadar sıklıkla beni dövdü ki, olan bitenin hepsini hatırlayamıyorum. Penisini durmadan ağzıma sokuyordu, az daha boğulacaktım. Penisle ağzımda neden gezdiğini anlamıyordum - Katolik yetiştirme tarzı bizi bu bilgiden mahrum bırakmıştı. Benim bildiğim, küçük kardeşlerimin küçük ve sönük penislerinden ibaretti.

Kanı yüzüme sürdü ve kendini kanlı yüzüme sürttü. Doksan kilo çektiğini ve üzerime çıktığında nefesimin kesildiğini fark etmiyordu. Eğer o sırada bayılmamışsam, nefesim kesilecek durumdaydım demekti. Boğularak öleceğimi düşündüm.

Ayaklarımdan başka her tarafım ağrıyordu. Her tarafımı eğip büktü, kollarımı, bacaklarımı ve durmadan tutup salladığı kafamı ve sürekli üzerine bastırdığı boynumu. Ya üzerimde yattığı için nefes alamıyordum, ya da kendisine ‘Ben senin meleğinim’ dememi istiyordu. Bunun için burnumu tutup tıkıyordu. Nefes almak için ağzımı açınca penisini ağzıma sokuyordu. Penisi ağzımdayken boğulacak gibi oluyordum. Eşi menendi olmayan bir kâbus.

Penisi her tarafıma sokuyordu, ayağımdaki yaraya bile. O anda kelimelerle anlatılamayacak bir zehirlenme duygusuna kapıldım. Her

şeyiyle acı veren bir meseleydi.

Koruyucu melek yol gösteriyor

Sonra bir ara tekrar yarı baygın durumdaydım ve birden ortalık buz kesti. Hareket edemiyordum, ama mola verdiğini düşündüm. İnşallah artık bitmiştir, diye sevindim. Ama ondan sonra ortalığı sessizlik kapladı. Beni otomobilden sürükleyip dışarı çıkardı ve yere fırlattı. Üzerime yaprak ve bir kaç ağaç dalı attı.

Sanırım benim neredeyse ölmek üzere olduğumu düşündü. Bu yüzden de bir yığın yaprağı ayağıyla üzerime yığdı. Yapraklar görmemi engelleyecek kadar çok değildi. Sen, bir kere bazı katillerin sembolik bir gömme eylemiyle kurbanın onurunu iade etmek istediklerini söylemiştin. Benim olayda öyle değildi. Beni yan tarafım üzerine yatırdı, bir tabuttaymış gibi sırtüstü değil. Benim ölmüş olduğumu düşündüğüne kesinlikle inanıyorum. Arabaya binip gideceği sırada, geri vitesle hareket ettiği sırada beni az daha ezecekti, ama bunu kasten yaptığını sanmıyorum.

Eve nasıl geldiğimi hiç hatırlamıyorum. Belki de koruyucu melekler gerçekten vardır, çünkü zifiri karanlık ve soğuktu. Peki pantolonumu bana kim giydirmişti?

Saat beşe doğru evin önünde dururken “Aman tanrım, şimdi yaralı, her tarafım kan içinde ve soğuktan donmuş halde zili çalarsam’ diye düşündüm ve korkuya kapıldım. Yine de zili çaldım, ama gelen olmadı.

Annem bütün gün durmadan çalıştığı için muhtemelen derin uykudaydı, babamsa şantiyede işteydi. Bir kez daha zili çalınca, küçük kardeşim gelip kapıyı açtı. Ayakta uyuyordu, gözlerini bile doğru dürüst açamadan ‘deli misin sen?’ dedi ve hemen tekrar yatağa gitti.

Aynada kendime baktım ve kan kaybından öleceğimi düşündüm. Banyodaki küçük sobayı kendimizin yakmasına izin yoktu. İçerisi buz gibiydi ve her taraf kandan kıpkırmızı olmuştu. Yapabileceğim bir şey olmadığını düşündüm. Küvetteki su da kandan kıpkırmızı oldu.

Susmak

İğrenç elbiselerimi bir top yaptım ve odama gittim. Okula gitmem gerektiği için, sabah saat altıya doğru annem odama beni uyandırmaya geldi. Ne olduğunu sormadı, elbiselerimi aldı ve ‘Kimseye bir şey söyleme. Aileyi mahvetme’ dedi. Aynısını günlerce tekrarlayıp durdu. Bugüne kadar,

o gece neler olduğunu merak edip sormadı. Ben de kendisine anlatmadım. Sadece iki kişiye anlattım ve sen o iki kişiden birisin.

Tecavüzden iki yıl önce, yani on yaşımdayken bir bisiklet kazası geçirmiştim. Bir tepeden aşağı inerken bisikletin ön frenine basınca tepetaklak gitmiştim. Annem, 'Senin yine kötü bir bisiklet kazası geçirdiğini söyleriz' dedi. Ona karşı çıkacak halim yoktu, çünkü rahat bırakılmak istiyordum. Göze çarpmadan polise gitmemin olanağı yoktu, polis karakolu üç köy ötedeydi. Amcalarımdan biri polisti -ona da bir şey anlatamazdım, zira annem konuşmamı yasaklamıştı.

Artık uyuyamıyordum. Gözlerimi kapattığım zaman, adamın yüzünü görüyordum. Uyuduğumda ise yaşadıklarımı (tecavüzü, M.B.) rüyamda görüyordum.

Yatakta yatarken ölmeyi arzuluyordum: Köydekiler cenaze törenlerini severler. Annem cenazelerde acı acı ağlar. Normal zamanda ise oldukça soğuk biridir.

Şu anda çok kötüyüm. Biraz ara verip bir çay içmeliyim. Birazdan cildimde sivilceler çıkabilir. Kaşıntı yapan, iğrenç benek benek şeyler. Ama sakinleşirsem tekrar kayboluyorlar.

Saklambaç oyunu

Şimdi rüya gördüğümde kendimi tekrar o zamanki çocuk gibi görüyorum. Her şeyi en ince ayrıntılarına kadar hatırlayan biriyim. Bazı insanlar, geçmişi ayrıntılarıyla değil, ana hatlarıyla hatırlarlar. Ben bunu yapamıyorum. Rüya görürken tiksinti duyuyorum. Kalbim hızla çarpmaya başlıyor ve acaba ne zaman bitecek duygusunu yaşıyorum. Eskiden çok sık rüya görüyordum. On sekiz yaşına gelip de köyden taşındıktan sonra azalmaya başladı. En az on beş sene geceleri uyuyamadım. Bu yüzden artık gece çalışıyorum. Gündüzleri de korkuyordum.

Kendimi susmaya çabuk alıştırdım -annemin istediği üzere. Babamdan da uzak tutuldum. Babam genellikle şantiyede çalışıyordu ve bize iyi bir hayat sunmak istiyordu. Ben, en sevdiği çocuğuydum ve hep onun yakınında olmak isterdim. Babam, tecavüzden sonraki iki yıl hiçbir şey fark etmedi. Daha sonra ise asileştiğimi düşündü ve beni ev hapsiyle yola getirmek istedi. Yaralarımı görmesi mümkün değildi, çünkü on iki yaşındaydım, yani onun önünde çıplak soyunacak yaşı geçmiştim. Ben, hep

insanların bana bakınca başıma neler geldiğini anlayacaklarını düşünürdüm. Ama işte sandığım gibi değilmiş.

Birkaç gün sonra annem benimle doktor denen o salağa gitmek zorunda kaldı. Olay şöyle gelişti: Perşembeleri hep birlikte televizyondaki bir bulmaca şovuna bakma âdetimiz vardır. Ama ben yataktaydım ve televizyon seyretmeye gitmedim. Babam gelmem konusunda ısrar etti. Annem çaresini buldu ve benimle birlikte yarı karanlıkta sofaya gitti.

Bacağımdaki yara hâlâ kanıyor ve irin akıtıyordu. Kendim sarmak zorunda kalmıştım. Pantolonda kocaman bir leke vardı. Babam lekeyi gördü ve tepesi attı. Ben, tekrar hemen odaya gittim, ama annem babamdan bayağı fırça yedi. Bağırıp çağırdı, masanın üzerindekileri oraya buraya fırlattı. Sonra ecza kutusuyla benim yanıma geldi. İşte o an, ona olanları anlatabileceğim andı. Ama hiçbir şey anlatmadım, çünkü annem gece gündüz kimseye bir şey anlatmamam için kafamın içine girmişti.

Babam, ertesi gün beni doktora gönderdi. Ama salak doktor bir şey görmedi. Ben, her şeyi anlayacak sandım. Yaraya baktı ve sadece ‘Ha, artık yapabilecek bir şey yok’ dedi.

Sonraki günlerde de bana ‘Sen artık hiç yüzemezsin’ ya da ‘Ne kadar çirkinsin?’ gibi laflar söyledi. Ben de bacağımın çok çirkin göründüğünü düşündüm. Bugün de aynı şeyi düşünüyorum.

Uslu kızdan isyankâr kıza

Eskisi gibi her gün tecavüzcümün yaşadığı köye gitmek zorundaydım, çünkü okulum o köydeydi. Bir gün olan oldu. Tesadüfen sokakta önümde dikildiğini gördüm.

Benim ölmüş olduğumu sanıyordu ya. Beni gördüğünde bembeyaz kesildi, eli kalbine gitti. Ben, o an oradan tüydüm. Ondan sonra her şey daha kötüye gitti, çünkü onun bir gün bana bir şey yapacağından korkmaya başladım. Bu yüzden gündüzleri de korku içinde yaşadım. Bugün bile arkamdan birinin gelmesine tahammül edemem. Hâlâ yine biri her an ensemden yakalayacakmış korkusunu yaşıyorum. Olaydan hemen sonra yani on iki yaşından on dört yaşına kadar ürkek bir tavşan gibiydim. Ya grup içinde hareket edebiliyordum ya da babamın yakınında olmam gerekiyordu. Otomobilini tamir ettiği zaman akünün nasıl değiştirileceğini, evin bir yerini onardığında pencerelerin nasıl boyanması gerektiğini

anlatırdı bana. Hâlbuki bütün bunlar beni ilgilendirmiyordu. Ama onun beni koruduğunu düşünürdüm.

On altı yaşına geldiğimde yalanla yaşamak bana çok saçma gelmeye başladı. Hiçbir şey anlatmadığım için ben de yalancıydım. Artık neredeyse içine sığamayacağım kadar dar pantolonlar giyiyordum. Bunun iyi olduğunu tecrübeyle biliyordum, çünkü bacaklarını yapıştırınca hiç kimse dar pantolonları çıkarıp seni soyamazdı. Dar pantolondan başkasını giymiyordum. Pantolonumu bir kere annem çöpe attı. Çöp kutusundan çıkarıp öylece tekrar giydim.

Daha on dört yaşındayken dudaklarımı ve gözlerimi siyaha boyadım ve kendime yaşı benden iki kat fazla olan bir sevgili buldum. Onu, arkadaşların düzenlediği bir partide tanıdım. Büyük ve güçlü bir erkek, ideal, diye düşündüm!

Ondan sonra artık kiliseye de gitmedim. Millet, bu yüzden gelip evin kapısını çaldı. Annem babam, durumu bir şekilde açıklamak zorundaydılar.

Erkek arkadaşım iri yarı ve güçlü kuvvetliydi. Bir motosiklet grubuna dahildi. Babam durumu hoş karşılamadı ve 'Böyle tiplerin kızlarla neler yaptığını biliyorum' dedi. O anda, o işin çoktan olduğunu bir bilseydin, diye düşündüm.

Erkek arkadaşım zaten benimle sadece yıldızları seyretti ve aramızda başka bir şey geçmedi. Çok ürkek biriydi, yani birbirimize tam uyuyorduk. Birkaç ay sonra ilişki bitti. Benimle yatmak istedi. Herhalde artık bu kadar yıldızlara bakmak yeterli, diye düşündü.

Büyük motosikletli korumam benimle yatmak istediğini söylediğinde, beni derin bir ölüm özlemi sardı. Yakında korumamı kaybedeceğimi biliyordum ve bu yüzden otobanda giderken kendimi motosikletten atmaya karar verdim. Kafamda her şeyi planladım. Bir Pazar öğleden sonra yeni cilalanmış motosikletiyle çalımlı çalımlı geldi. Ben, kaskı almayı kasıtlı bir şekilde unuttum. Otobanda bana motoruyla nasıl hızlı gidebileceğini gösterirken, birden oturduğum yerde dikeldim. Hızlı esen rüzgârın beni arkaya doğru devirmesini ve mümkün olduğu kadar çabuk ölmek istiyordum.

Birden ayağımda sıcaklık duydum. Yanlışlıkla ayağımı egzoz borusunun üzerine koymuştum ve çizmenin tabanı erimişti. Her şey berbat olmuştu. Beni azarladı. Ama onun planladığı gibi o akşam sevişmedik ve birkaç gün sonra da ilişkiyi kesin olarak bitirdim.

Bir de Amerikan askerleri vardı. Zaten silahları her zaman severdim. Onlardan biriyle arkadaşlık kurdum ve ondan kiliseve gidenleri kızdırmak için örneğin Pazar günleri askeri devriye arabasıyla köyün içinde tur atmamızı isterdim.

İntikam ve paslı bıçak

On altı yaşıma geldiğimde evden taşınmak istedim. Babam buna karşı çıkarak taşınmamı yasakladı. Benim tek başına büyük şehre gitmemi istemiyordu, ama tecavüzcümle tekrar karşılaşmaktan korktuğum için biraz büyükçe bir şehre gitmek istiyordum.

O zaman erkek kardeşimle ara sıra bir diskoya gidiyordum. Kardeşimin tamamen siyah giyinen ve orasına burasına zincir asan seksi bir sevgilisi vardı. Yüzüne bir Venedik maskesi takmıştı.

Bir akşam bu diskoda bir müzik grubunun üyesi benimle konuştu. O kadar tatlıydı ki, bütün akşam boyunca onu öpmek istedim. Fakat bir koruyucunun tam tersi özelliklere sahip biriydi. Buna rağmen en sonunda yatmak istediğim birini bulmuştum.

Birkaç gün sonra o an geldi. Beni şefkatle sevdikten sonra, hemen yan odaya geçerek grubun batericisiyle sevişmeye başladı. Hayret verici bir biçimde bundan rahatsız olmadım, çünkü ikisi de hoş sesler çıkarıyorlardı. Yani bana tecavüz eden adamın çıkardığı sesler gibi değildi.

Bu beni o kadar etkiledi ki, her şeyi günlüğüme ayrıntılarıyla yazdım. Günlüğü bir dolaba kilitledim ve dolabı da ekstra bir zincirle kilitledim.

Bir gün okuldan eve geldiğimde annemi odamda oturmuş, dehşet içinde günlüğümde yazılanları yutarcasına okurken buldum. Kilitleri kırmış ve beni sorguya çekerek alamadığı bilgilere ulaşmıştı.

Sonraları bir polisle tanıştım. Beni tuhaf kitaplar okuduğum, geceleri mutlaka pencereleri kapattığım, boynuma dokunulmasına izin vermediğim ve seyrek uyuduğum için komik buluyordu. O dönemde arada bir uyuduğumda da, kendimi daha iyi hissetmedim. Rüyada kendimi hep savun duğum için bir keresinde uykudayken polise tokat attım. Bu olaydan sonra ona başıma geleni anlattım. Benim bir terapi yapmamı istedi, yoksa benden ayrılacağını söyledi. İlişki ona zahmetli gelmeye başladı. Sonunda ayrıldık.

Terapi yapmamın bir anlamı yok, terapide kendimi daha kötü hissediyorum ve gördüğüm korkunç rüyalar zaten son bulmuyor. Terapist bana nasıl yardım edebilir ki? Kız arkadaşlarıma da bir şey anlatmıyorum,

çünkü er ya da geç başkalarına anlatırlar. Zaten beni tuhaf buluyorlar. Ama benim başkalarına tuhaf gelmem, benim için normal bir durum. Onlara uzun yıllar boyunca susmanın, her zaman görevlerini yerine getirmenin ve başını alıp gidememenin nasıl bir şey olduğunu anlatmak mümkün değil. Fantezilerimin dışında kimseye bir şey yaptığım da yok.

Örneğin temizlik hastalığı gibi takıntılar geliştirmedim. Sadece tecavüzden sonraki günlerde cildimde yaralar oluşana kadar gövdemi kumla ovarak yıkadım.

Sonraları bir keresinde bir cezaevinin ziyaretçi salonunda öyle bir adamla sohbet etmiştim. Adam, bana çocukların arkasından gitme takıntısının ne kadar kötü olduğunu anlatmıştı. Aynı sigarayı bırakmak gibi, üç hafta direnildiğinde bu takıntının yok olacağını söylemişti. Buna rağmen o anda onu boğabilirdim.

Başkasını öldürmek istemenin nedenlerinin öldürmek isteyenin geçmişinde yattığını düşünüyorum. Bu, katiller için de geçerlidir. Burada amaç, öldürmek değil, onlara aynısını yapmaktır: Söz konusu olan, misilleme fantezileridir. Bu fanteziler, asıl insana yöneliktir. Başka birisi onu otomobile alıp ve uzun süre oraya buraya götürmeli, aynı onun bana yaptığı gibi vesaire.

Mesela burada iri yarı güçlü kuvvetli bir Türk komşum var. Bana tecavüz edeni alıp, onun bana yaptığının aynısını ona yapmasını rica etmek isterim. Benim penisim olmadığına göre; aynı şeyi ona ben yapamam. Bıçak kısmını kendim halletmeyi isterdim, ama güzel bir bıçakla değil, iğrenç, kör ve paslı bir raspa bıçakla.

Önce onun bacaklarına bıçak sokmak isterdim. Dediğim gibi ona kendim tecavüz edemem, bunun için iri yarı bir erkek yardımcıya ihtiyacım var. Sonunda bıçağı kalbine saplamak ve zevkle iki defa döndürmek isterdim. Ve ona şunu söylemek isterdim: ‘Ben senin küçük meleğin *değilim!’*

Geriye bakış

Hiçbir şeyi unutmak ya da bastırmak istemiyorum. Hiç uyumamaya ya da az uyumaya insan alışıyor. Vücudum giderek zayıf düşeceği için, belki bir gün uykusuzluktan dolayı ölebilirim. Ama bundan dolayı zamanım çok ve daha fazla şey yapabiliyorum.

Şimdi olsa bir tecavüzden dolayı şikâyette bulunmazdım. Mahkemede seyirciler gülüyorlar. Hatta seyircilerden bazılarının nasıl ellerini pantolonlarına attıklarını ve cinsel arzu duyduklarını gördüm.

Kadınlar, mahkemede ağlayıp sızlayan zavallılara dönüşürken isim ve yaşlarını bile söyleyemeyecek duruma geliyorlar. Bir keresinde bir hâkim bir kadına davalının kendisine ‘orospu’ ya da ‘pislik orospu’ deyip demediğini sordu. Böylesi bir tecrübeden sonra davalı olarak insan kendisini öldürmek ister. Bunu yaşayan bir kadın, bir daha şikâyette bulunmaz.

Düşünsene, eğer o zaman şikâyet etseydim, şikâyet beni gerçekten acı çeken bir kurban haline getirecekti.

2. UZUN SÜREN HAKIKAT ARAYIŞI

“Kaçınılmaz olan ve kendisini sessizce diğer her şeyden ayıran karanlığı tanımayan gerçekten bilge değildir.”

Hermann Hesse

Bir taş, bir taştır

Kriminal bölümde çalışan bir kadın polis arkadaşım bana, “Bu tür araştırmaları yapmak için yeteri kadar zamanımız olmasını arzulardım. Ama maalesef öyle değil” diye yazmıştı. Onun bu iç çekişi, mektubuna eklediği aşağıdaki gazete kupürüne ilişkindi:

Katil, 29 yıl sonra mahkûm oldu

LONDRA (dpa). Öldürülmesinin üzerinden neredeyse otuz yıl geçmesinin ardından genç kadının eşi suçlu bulunarak ömür boyu hapse mahkûm edildi. Adam, 1976 yılında eşini buz baltasıyla öldürmüştü Kadının cesedi, amatör dalgıçlar tarafından 1997 yılında Kuzey İngiltere’deki bir gölde bulunmuştu. Kadının kocası, cinayeti itiraf etmiş ve karısını kendisini aldattığı için öldürdüğünü söylemişti.

Dalgıçlar, kadının cesedini Kuzey İngiltere’deki Coniston-Water gölünde tesadüfen bulmuşlardı. Basın, polisiye bir filmden ilham alarak olayı “The Lady in the Lake” - “Göldeki Kadın” diye adlandırdı. Adli tıp doktorları, kadının bir buz baltasıyla öldürüldüğünü tespit edebilmişlerdi. Gerçi cesedin kimliğinin tespitinden sonra kadının kocası Gordon Park tutuklanmıştı, ama deliller onu cinayetten mahkeme önüne çıkarmaya yetmemişti.

Buna rağmen polis soruşturmaya devam etti. Sonunda cesetle birlikte torbaya konan taşları gölden çıkarmak mümkün olabildi. Bu taşlar, Gordon Park’ın evinin inşaatında kullandığı taşlarla aynıydı.

Bundan başka, Gordon Park’ın tutukluyken sohbet ettiği iki tutuklu, Gordon Park’ın kendilerine cinayeti işlediğini anlattığı yönünde ifade verdi. Onlara, karısının kendisini aldattığı için ölümü hak ettiğini anlatmıştı. Bunun üzerine emekli öğretmen yeniden tutuklandı. Altmış bir yaşındaki

Gordon Park, cinayeti inkâr etmeye devam etmesine rağmen, jüri Park'ın suçunun sabit olduğunu gösteren delilleri göz önüne alarak onu mahkûm etti.

Anglo-Amerikan mahkemelerinde karar, gerçek hâkimler tarafından değil amatör jüriler tarafından verildiği için (krş. *Mordmethoden* kitabımdaki O.J. Simpson olayı, s. 264-283), karar üzerinde davalının kişiliği genellikle önemli bir rol oynar. Çünkü amatör jüri üyeleri için bir kişinin karakterini anlamak, nesnel kanıtları anlamaktan daha kolaydır. Oysa delillerin ispat değeri, genellikle etki altında olması muhtemel şahit ifadelerinden gerçekten daha önemlidir. Uzmanlık gerektiren ayrıntıları bilgi sahibi olmadan doğru dürüst tasnif etmek her zaman kolay olmadığı için, jüri üyelerinin çoğunluğu, sadece söylenti olsa da davalının karakterine ilişkin anlatımlara öncelik verir.

Böylece İngiliz basınında suçlunun sempatik kişiliğiyle fiilinin gaddarlığı arasındaki çelişkiye vurgu yapılması, birkaç cümleyle de olsa söz konusu oldu. Mesela *Financial Times*, bu konuda şunları yazdı:

"Gordon Park, Barrow-in-Furness'de doğdu. Babası önceleri gaz sayaçlarını okuma işinde çalışıyordu, annesi de otobüs şoförüydü. Park, sonra eşi olacak Carol ile tanıştığında, anne babasının iyi gelir getiren bir boya ve duvar kâğıdı dükkânı vardı.

Gordon Park, öğretmen oldu ve emekli olana dek çalıştığı okulda meslektaşlarının saygı duyduğu biriydi. Polis, Gordon Park'ın dürüst bir karaktere sahip olduğunu, dolu dolu bir hayat süren ve normal hobilerle (yelken, dağcılık ve sonraları buna bisiklet sürmeyi eklemişti) uğraşan biri olduğunu kabul ediyor."

Bu şimdi, yirmi yıldan fazla bir zaman eşini öldürmüş olduğunu içine atmak zorunda olan ve üzerinde yük olarak taşıdığı cinayete rağmen eşinden olan iki çocuğunu ve bir evlatlık kızı sevgiyle yetiştiren bir suçlu için tuhaf bir karakter minyatürü değil midir?

Fakat dikkatle bakıldığında minyatürde çatlaklar olduğu hemen görülür. Cinayetin işlendiği dönemde aile tablosu zaten yoktu. Çok sayıdaki başka erkeklerle olan ilişkisinden sonra Carol Park, 1974'te -evliliğin yedinci yılında- eşinden ayrıldı. Bu sebepten dolayı 1975'te çocukların velayeti Gordon Park'a verildi. Bu, Carol Park'ın bir kez daha eve dönmesine neden oldu, ama bu da çok uzun sürmedi. 17 Temmuz 1976

günü tekrar ortadan kayboldu, üstelik bu sefer nereye gittiğini söylemeden ve hiçbir yorum yapmadan. Evlilik yüzüğünü göstere göstere çıkarıp attı.

Gordon Park, ondan sonra iki kez daha evlendi. Çocuklar evden taşındıktan sonra, evi satarak başka yere taşındı. Ama onun hakkında bir söylenti çıkmadı, zira Park halim selim ve sevimli bir adamdı.

Gerçi Park ve eşinin arasında -kadın ortadan kaybolmadan önce- çok sert bir kavganın geçtiği biliniyordu, ama Park'ın buna ilişkin açıklaması, hiç kimsenin "hele bir kadının- o kadın beni ne kadar provoke ederse etsin" kılına dokunmayacak bir insan olduğundan ibaretti. Onu tanıyan herkes, bu düşünceyi paylaşıyordu: Park, şiddete başvuracak biri değildi.

Ortalıktan kaybolan kadının kocası olması hasebiyle, tabii ki Park birinci derece şüpheliler arasındaydı. Ortada bir cesedin, herhangi bir izin ya da somut herhangi bir bilginin olmaması nedeniyle olayı soruşturan polisler, onunla uğraşmaktan vazgeçtiler. Olay neredeyse unutulmak üzereydi.

Gecelikli ceset

Fakat dört dalgıç, 1997 Ağustos ayında Coniston Water gölünde bir paket buldular. Aslında grup, bulduklarının kıymetli eşyalar olduğu umuduna kapılmıştı. Ama buldukları her dört dalgıcın hep birlikte bile çıkaramayacakları kadar ağır ve tuhaf bir çantaydı. Kıyıya kadarki yüzme süresi, yön ve dalış derinliği hesaplarıyla cesedin bulunduğu noktayı yaklaşık olarak akıllarında tuttular.

Dalgıçlar, dört gün sonra tekrar geldiler, ama bu sefer yanlarında daha iyi ve fazla teçhizat getirmişlerdi. Göl suyunun bulanık olmasından dolayı, tuhaf torbayı bulmak biraz zaman aldı, ama bu sefer başka bir zorluk çıktı karşılarına. Torba o kadar sıkı bağlanmıştı ki, dalgıçlar ipten halatı ve torbayı suyun içinde kaldırmaya yarayacak yüzme balonunu torbanın iplerine zorlukla geçirip bağlayabildiler.

Suyun 24 metre altında yatan torbayı artan bir merakla ve bütün güçlerini kullanarak nihayet sudan çıkarıp gölün kıyısına sürüklediler. Torbayı kestiklerinde önce siyah çöp torbalarıyla, sonra da yeşil bir örtüye sarılmış bir cesetle karşılaştılar. İşin bundan sonrasını polis üstlendi. Yaz mevsimi nedeniyle haber sıkıntısı çeken ve olay yerine koşturan gazeteciler, cesedin üzerinde sadece bir gecelik olduğu ortaya çıkınca olayla özellikle ilgilenmeye başladılar. Olay başta küçük haberlerle verilirken, başka

etkenlerin yanı sıra bu önemsiz, ama tuhaf müstehcenlik dolayısıyla ulusal medyada yer almayı başardı. Raymond Chandler'ın bir romanından 1947'de filme çekilen polisiye bir filmden alınan ilhamla olaya "Lady in the Lake" ismi verildi.

Katile verilen ek süre

Cesedin teşhis edilmesi kısa sürdü. Her ihtimale karşı diş doktorunun kayıtları, Carol Park'ın kayıp dosyasına konulmuştu. Cesedin dişleriyle yapılan karşılaştırma, torbadaki cesedin Carol Park'a ait olduğunu şüpheye yer vermeyecek derecede bir kesinlikle ortaya koydu.

Normalde olay, korkunç bir yaz hikâyesi olarak bir kenara atılıp unutulurdu. Coniston Water, yaklaşık olarak 8 kilometre uzunluğunda olağanüstü güzel bir göl; çevresi İngiliz çayırları ve çok güzel kayalıklardan başka fazla bir şey sunmaz. Eğer gölün bir özelliği göze çarpmasaydı, bu az heyecan verici sahne nedeniyle bölge polisinden başka hemen hemen hiç kimse bu olayla ilgilenmezdi. Coniston Water, 57 metre derinliğiyle, içinde bir cesedin kaybolması için çok uygundur. Bu kadar derinlikte ısının düşük olması nedeniyle bakteriler cesedin şişmesine yol açmaz. Bu yüzden de göle atılan bir ceset, yukarı çıkmaz.

Coniston Water üzerinde bir yelkenlisi bulunan Gordon Park'ın bunu bilerek cesedi göle atmış olması mümkün müydü? Paketlediği cesedi atabileceği en iyi yeri şaşırarak yanındaki derin yere atacağına sadece 24 metre derinlikteki bir platonun üzerine atması acaba sadece bir rastlantı mıydı?

Bu düşünce, poliste karın ağrılarına yol açıyordu. Bu yüzden Park üzerinde baskı uygulandı. Elli üç yaşındaki Park, dört yıldır emekliydi ve o sırada üçüncü eşiyle tatildeydi. Tatilden döner dönmez yakalanarak -firar etme olasılığı olmamasına rağmen alışılmadık bir biçimde- tutuklanıp ilk elde tutukevine gönderildi. Polis, fail aleyhindeki delilleri ortadan kaldırılmadan toplamak için tutukluluk halini iki haftadan sonra da kesinlikle uzatmak istedi. Elinde Park'ın aleyhine kullanacağı bir şey olmadığı için de hileye başvurma yoluna gitti. Polis, Park'ın can güvenliğinin galeyana gelen halk nedeniyle tehlikede olduğunu ve bu yüzden tutukevinde kalmasının daha uygun olacağını öne sürerek hâkimi ikna etmeye çalıştı. Tabii ki bu bir saçmalıktı, zira erken emekli olan

öğretmeni tanıyan herkes onu seviyordu ve onun neden içeride olduğuna kimse akıl erdiremiyordu. Sonuçta Park, iki haftadan sonra serbest bırakıldı.

Soruşturma 1998 Ocak ayına kadar uzadı. Gerçi cesette şiddet gördüğüne dair oldukça bariz izler tespit edildi, ama bu da somut bir faile işaret eden kayda değer bir iz değildi Bunun üzerine dosya, neredeyse yirmi yıl önceki haliyle tekrar kapandı. Park'ın eşini öldürdüğüne dair yeterli ipucu şimdi de elde edilememişti. Fakat ikinci bir şüpheli daha söz konusuydu.

Otuz yıl sonra gelen tutuklama

Diğer şüpheli şahıs, Gordon Park'ın bir akrabasıydı. Daha önce belirtildiği gibi, Park çifti evlilikleri sırasında bir çocuğu evlatlık edinmişlerdi: Carol Park'ın kız kardeşinin kızını. Bu evlat edinmenin nedeni tüyler ürperticiydi: Çocuğun öz babası, hayat arkadaşını -yani Carol Park'ın kız kardeşini- öldürmüştü. Cinayeti işlemeden önce kadının gözlerini bantla bağlamıştı. Bu olağanüstü gaddarlığına rağmen, katil Carol Park'ın kaybolduğu 1976 Temmuz ayında cezaevinde değildi, çünkü izinli olarak dışarı çıkmasına olanak verilmişti. Fakat bir sorun vardı: Adamın olayla ilgisi olduğuna dair tek bir kanıt bile yoktu. Aynı şey Gordon Park için de geçerliydi.

Ama iki adam arasında çok net bir fark vardı. Gordon Park'ın eşini öldürmesi için pekâlâ bir nedeni olabilirdi, çünkü Carol Park "sadece" kocasını aldatmamış, bilakis yıllar boyunca kocasıyla ve sevgilileriyle başlayıp biten ilişkiler yaşamıştı. Bunun bir erkeği bunalıma ve belki de bir cinayet bile işlemeye sürükleyebileceği söylenir.

Diğer yandan Carol dürüst davrandı. Daha 1974 sonbaharında eşinden boşanmak istemişti. Ama bu, ona daha fazla özgürlük değil, ilave bir yük getirdi: Daha önce anıldığı gibi 1975 baharında çocuklarının velayeti elinden alındı. Carol Park karardan dolayı dehşete kapıldı, hâlbuki böylesi bir kararın çıkacağı olasılığını tahmin etmiş olması gerekiyordu. Çünkü birçok kez bir sevgilisinin evine taşınmış, ama kısa sürede çocuklarım özlediği için tekrar eve -böylece iyi ya da kötü olsun kocasına- geri dönmüştü. Velayet mahkemesi bu sebepten dolayı çocukların babalarının yanında olmasının, sağı solu belli olmayan annenin yanında olmalarından daha doğru olduğuna karar verdi.

Bir gazete göl suyu ve kan yalıyor

Cesedin bulunmasından sonra Gordon Park -iki haftalık bir tutukluluğun ardından- serbest kaldı. Mamafih 2004 yılı Ocak ayında savcılık aniden üçüncü kez yeniden davayı açtı. Polis, beş yıl boyunca sürdürdüğü bitmez tükenmez tahkikatlardan sonra Park'a karşı yeteri kadar kanıt elde ettiğine nihayet kanaat getirmişti. Gerçekten de 2004 Kasım ayında ve Noel'den sonra yapılan duruşmalarda bu anlamda çok çabuk davranıldı. Sonuç raporu, kendini hukuk disiplininin bir zafer alayı gibi okutuyordu. Birdenbire sadece tanık ve deliller ortaya çıkmakla kalmadı, bir de jüride Park'ın cinayeti işlediğine dair kesin bir ortak kanı da oluştu. Park, 28 Ocak 2005 günü ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. Fakat bundan sonrası ilginçti.

Daily Express, Park'ın öyküsünü sadece manşete çıkarmakla kalmadı, ayrıca iç sayfalarda da iki tam sayfada verdi. Öyküyü yazan Mark Blacklock için bu, bir tür gazetecilik kutsamasıydı. Ona göre, Park'ın karısının katili olduğundan zerre kadar şüphe yoktu. Tanıkların söylemleri, Park'ın soğuk karakteri ve tüm bilimsel olgular, yani her şey gerçekten davalıya karşı gibi görünüyor. Kararı kendiniz verin:

"Suçlu bulundu. Göldeki kadının katili", adaletin önünde otuz yıl kaçtıktan sonra ömür boyu hapis cezası aldı.

Karısını öldürmek ve cesedini İngiltere'nin en derin göllerinden birine atmaktan dolayı verilen mahkûmiyet kararı okunduğunda, altmış bir yaşındaki merhametsiz eski okul müdürü oturduğu bankta öne doğru eğildi. Muhtemelen ömrünün geri kalanını içeride geçirecek, çünkü Britanya suç tarihinin en alçakça cinayetlerinden biri sayılan işlediği cinayet için en azından on beş yıl hapiste kalacak.

Torun sahibi olan Park, şok içinde başını ellerinin arasına aldığında, ailesi -altmış yaşındaki üçüncü eşi Jenny de dahil olmak üzere- gözyaşlarına boğuldu. Carol Park'ın altmışaltı yaşındaki ağabeyi lvor Price'ın ağlama nedeni ise başkaydı.

Kız kardeşinin ölümü olayında adaletin tecelli etmesi için tam yirmi dokuz yıl beklemek zorunda kalmıştı. O da hıçkırıklar içinde kendinden geçti. Dindar bir memur olan Price, karardan sonra 'Park'ın hak ettiği cezayı alacağını biliyordum. Adaletin yerini bulduğu bu günü bana gösterdiği için tanrıya şükürler olsun' dedi

Tutkulu bir yelkenci olan Park, karısının cesedini Coniston Water gölüne attıktan sonra, kusursuz bir cinayet işlediğine inanıyordu. Ama amatör dalgıçların, yirmi bir yıl sonra cesedi gölün 24 metre derininde bulmaları akıl almaz bir soruşturmanın başlangıcı oldu. Yedi yıl süren soruşturmanın sonunda bütün taşlar yerine oturdu ve Manchester'daki mahkeme dün son noktayı koydu.

Üç çocuk babası Park'ın karısını öldürdüğü 1976 yılı Temmuz'undaki o gecede tam olarak ne olduğunu ise sadece kendisi biliyor. Çok sayıda hukuki ve diğer deliller, mahkeme önünde onun katil olduğunu kanıtladı.

Cesedin 1997 Ağustos ayında bulunmasından sonra, Park hakkında cinayetten dava açıldı. Fakat savcılık, deliller yetersiz olduğu için davayı düşürdü. Ama polis, Park hakkında yeniden dava açılabilmesi için savcılığı ikna edene kadar bıkmadan usanmadan soruşturmayı devam ettirdi.

Park'ın tutuklu olduğu sırada kendilerine cinayeti işlediğini itiraf ettiğini söyleyen iki hücre arkadaşından da ek bilgiler geldi. Bu hücre arkadaşlarından biri, Park'ın 'karısının ölümü hak ettiğini' ve onu kendi yatak odasında başka bir erkekle yakaladığını söylediğini ifade etti.

2003 yılında bir kadın tanık olarak ortaya çıktı. Kadın, 1976 yılında eşiyle birlikte gölün kıyısındayken, Park'ın büyük ve ağır bir nesneyi suya attığını gördüklerini hatırladığını söyledi. Kocası, kendisine o anda şakayla 'umarım karısı değildir' demişti.

Gordon Park, kesinlikle bir katil imajı vermiyor. Avukatları onu hep sessiz ve güler yüzlü haliyle oturduğu köyün en önemli dayanağı olarak tanımlıyor. Oğlu Jeremy, onun 'hanımevladının teki' olduğunu söylüyor.

Gene de ailesinin ve komşularının saygı ve dostluğunu kazanmış olan bu nazik baba, başarılı bir şekilde çocuklarını yetiştirmenin ve mesleğinin üstesinden gelirken, içinde karanlık ve korkunç bir sır saklıyordu. Sakin görüntüsünün altında kılı kırk yaran ve her an öfkeyle patlama tehlikesi taşıyan bir müşkülpesent yatıyordu. Polis, Carol Park'ın ölümüne tam da bu özelliğin yol açtığına inanıyor.

Çiftin evlilik hayatı mutsuz sürüyordu ve ikisinin de başkalarıyla ilişkisi vardı. Carol'un öldüğü akşam, aralarında kavga çıktı. Büyük olasılıkla Park, karısının sadık olmamasının yol açtığı kıskançlık krizine kapıldı ve onu Coniston'dan otuz kilometre uzaklıkta bulunan evlerinde öldürdü. Karısının yüzünü, teşhisini imkânsız kılmak için, bir buz baltasıyla korkunç bir şekilde paramparça etti.

Sonra cesedi sarıp sarmaladı ve suya attı. Karısının kayıp olduğunu polise bildirmek için altı hafta bekledi. Bu kadar uzun süre beklemesini ise, karısının muhtemelen yine başka bir erkekle yaşadığı ile açıklamıştı. Fakat Carol, çocuklarını taparcasına sevmesine rağmen, onlara ulaşmaya çalışmamıştı.

Park'a karşı olan diğer bir delil, cesedi bağlamak için kullandığı yelken ipiydi.

Ceset, ayrıca gölün kenarındaki taşlarla değil, Park'ın evinin yapıldığı taşlarla ezilmişti.

Hakkında cinayetten açılan dava düştükten sonra Park kendine acıma ve yalanla dolu olan hikâyesini 50 Pound karşılığında bir pazar gazetesine satmıştı: 'Düzinelerce kez bilmeden cesedinin üzerinden yelkenliyle geçmişim' diyordu gazetede. Fakat şimdiki dava duruşmalar sırasında, cinayet ve cesedin parçalanmasıyla ilgili en korkunç ayrıntılar konuşulduğunda bile Park'ta en ufak bir duygu kırıntısı gözlenmedi.

Park, her öğle vakti karısını öldürdüğüne ilişkin yeni kanıtlar dinledikten sonra mahkemeden çıkıp, evde özenle hazırlanmış bir sandviçi sefertasından çıkarıp gümüş rengi bir termostan çayın eşliğinde keyifle yiyordu. Üçüncü eşi Jenny (60), oğlu Jeremy (34), küçük kızı Rachel (33) ve arkadaşları, Park'tan desteklerini esirgemediler.

Katili bulan tahkikat masasının şefi Keith Churchman, kararın açıklanmasından sonra, 'Eşlerini öldüren insanlar genellikle hemen yaptıklarından pişman olurlar. Ama Park'ın durumu başkaydı. O, karısını öldürmenin de ötesine gitti ve bu durumda herkesin yapamayacağı bir şeyi yaptı, yani karısının cesedini ortadan kaldırdı' açıklamasını yaptı.

Polis, Park'ın karısının gözlerini kapatmak için iki tane bant kullandığından emin. Cinayet masasından bir polis, 'Cesette bulduğumuz iki bantta yapışmış kirpikler vardı. Bu bantları, bir hafta boyunca sakladığı derin dondurucuda cesedin açık gözlerle kendisine bakmaması için, gözlerini kapatmakta kullanmış olmalıydı' dedi.

Mahkeme yargıcı McCombe, cezanın miktarına ilişkin olarak, 'Cesedin başına gelen ve birçok insanın derin üzüntülerine yol açanları da dikkate almak zorundaydım. Mahkeme, Carol Park'ı seven herkesin üzüntüsünü paylaşmaktadır' ifadesini kulandı."

Siz de, gazetecinin burada bir tür tekrar yargılaması, daha doğrusu hükümlüyü adeta infaz etmesi karşısında hayrete düşmediniz mi? Niye bu

gayret ve neden mahkemede kimse tarafından doğrulanmayan bu kötü karakter yakıştırması? Gazetecinin sanki bizzat tanık olmuş gibi anlattığı cinnet ve döverek öldürme hikâyesini yazmasının sebebi nedir? Peki evin duvarlarındaki taşlar, nasıl oluyor da cesedin konduğu çuvalın içine konuyor?

Bütün bunların cevabı basit: Park, hikâyesini *Mail on Sunday* gazetesine satmıştı. Bu gazete *Daily Express* ile rekabet içinde olduğundan, gazete redaksiyonu hüküm giyen bir katile yedi yıl önce söz hakkı verdiği için rakibine iyice ağzının payını verme fırsatını kaçırmak istemedi.

Peki Gordon Park, o zaman gazeteye tam olarak ne anlatmıştı? Her şeyden önce Park, polisle kapışmıştı - bu da sempatik görünmek isteyenler için, bilimsel kriminalistiğin anavatanı olan İngiltere'de hiç de iyi bir fikir değildi.

Olayların Gordon Park tarafından anlatımı

Park, ilk davanın yeterli delil bulunmaması yüzünden düşmesinden on gün sonra, "Carol'ı en son 1976 yazında bir Cumartesi sabahı gördüm" demişti. "Çocuklar için özel bir şeyler yapalım, diye düşündük ve onları yerel kermese götürmeye karar verdik. Ama gitme zamanı geldiğinde Carol vazgeçti. Sebebini bilmiyorum. Bu, zaten her zaman olan bir şeydi, bir dakika önce düşündüğünün tersini bir dakika sonra düşünürdü.

Çocukları kermese ben yalnız götürdüm. Eve geri döndüğümüzde Carol ortalarda yoktu. Bu da 'sürpriz' sayılabilecek bir olay değildi; daha önce beni altı kez 'terk etmişti'.

Bazen hemen geri dönerdi, bazen ise aylarca başka erkeklerle birlikte kalırdı. Bir not bırakmamıştı. Ama bu sefer evlilik yüzüğünü masanın üzerine bırakmıştı. Bu, herhalde evliliğimizin son bulduğu anlamına geliyordu, bakalım bu sefer ne olacak, diye bir kez daha beklemeye başladım.

Carol'ı yirmi yaşımdan bu yana tanıyordum. Esprili, zeki ve neşeli biriydi. O zamanlar, çiftlerin yaptığı sıradan şeyleri yapıyorduk: Birlikte dansetmeye ve bara gidiyorduk ya da onun sahip olmakla çok övündüğü mopedini tamir ediyordum. İkimiz de tam gün çalıştığımız için, birbirimizi genellikle hafta sonları görüyorduk. Onunla buluştuğumuzda, onu sadece beş Pound ödeyerek satın aldığım çok eski Ford'a bindirerek ya yemeğe ya da arkadaşlarla buluşmaya giderdik.

İlişkimiz, iniş ve çıkışlarıyla normal bir yeniyetme aşkıydı; mesela onu eski bir sevgilisinden kıskanmıştım. İlişkimizi bitirdiğimiz de oldu, ama her seferinde Carol hap alarak intihar edeceği tehdidini savururdu. Fakat ciddi olarak böyle bir şeyi hiç denemedi. Sadece ilgi çekmek istiyordu.

Bir süre sonra anne babamın yanından taşındım ve kendi evimin inşasına başladım. Ev, ikimiz için düşünülmemişti, ama Carol öğretmen okulunda öğrenciydi ve ayrıca benim sevgilimdi. Sonunda nişanlandık Bu, kendiliğinden oldu. 1967 yılında evlendik ve yarı yarıya bitmiş eve yerleştik.

Üç yıl sonra Carol'ın kız kardeşi, birlikte yaşadığı sevgilisi tarafından öldürüldü ve arkasında on sekiz aylık bir bebek bıraktı. Çocuğu evlatlık olarak aldık. Kendi çocuğumuz olmasını da istiyorduk. 1970'in Mart ayında oğlumuz Jeremy doğdu. Ben çok mutluydum, ama Carol sık sık içine kapanıyordu ve sadece misafir geldiği zaman keyfi yerine geliyordu. Belki de benim kendisinin hayatını daralttığımı düşünüyordu.

İkinci çocuğumuz doğduğunda, Carol'ın ruh halinde çalkantılar başladı. Neredeyse evden dışarı çıkmıyorduk ve yok denecek kadar az paramız vardı. İlişkimizin bütün uyumu yitip gitmişti ve Carol sıradan şeyler yüzünden hüngür hüngür ağlıyordu.

Ona ulaşmamın olanağı yoktu. Ufak tefek sorunlar, onun gözünde devasa sorunlara dönüşüyordu. Çocuklarımızı çok seviyordu, çocuklar da onu çok seviyordu. Mükemmel bir aile olabilirdik. Bugün o zamanki fotoğraflarımıza baktığımda, hep kendime eğer bizi bu kadar seviyorduysa neden terk ettiğini sorarım.

İlk defasında 1972 yılında üstelik tanıdığım bir adamla ortadan kayboldu. Adam, gelip benimle konuşacak kadar dürüst biriydi. Bu konuşmada, karımla olan ilişkisinin bittiği konusunda bana teminat verdi.

Bunun üzerinden daha bir yıl bile geçmeden kendine yeni bir erkek arkadaş buldu. Adam, tersanede çalışıyordu ve karımla birlikte birkaç defa bizim eve geldi. Onun karısı ve ben, Carol ile adam arasında bir şeyler olduğunu çok çabuk fark ettik.

Carol da zaten yeni bir ilişkisi olduğunu itiraf etti ve ilişkiyi bitireceğine dair bana söz verdi. Fakat bunun yerine, kısa bir süre sonra beni terk edeceğini açıkladı.

Mahvolmuş durumdaydım. Ne neyin yolunda gitmediğini ve nerede yanlış yaptığımı ne onun neden üç harika çocuğu yüzüstü bırakmak istemesini ve ne de bütün her şeyi tekrar nasıl yoluna koymam gerektiğini biliyordum.

Hatta sevgilisi, eşyasını toplamasına bile yardım etti. Çekip gittiler. Fakat ertesi gün Carol gelip kapıda dikildi. Bunlar, 1974 yılı Mart ayında oluyordu.

Bir ay sonra tekrar birkaç parça elbisesini bir valize koyarak gitti, ama bu sefer daha aynı günün akşamı geri döndü. Aynı yıl *Open University*'den[30] bir öğrenciyle tanıştı ve ilk defa ciddi olarak benden boşanmak istediğini söyledi

Bunu bana söylemek için, bana okulda dersin ortasındayken telefon etti. Boşanma isteğini duymak üzere sekreterliğe gitmek zorunda kalmıştım. Şok içindeydim. Akşam çay yaptım, çocuklarla oynadım, onlara kitap okudum. Çocuklar, yıkadıktan sonra, iyi geceler öpücüğüyle yatağa yatırdım. Daha sonra ev işlerini bitirdim, bulaşıkları yıkadım, ertesi gün için yemek pişirdim ve bir sonraki gün vereceğim dersin hazırlıklarını yaptım. Ne hata yapmıştım ki, Carol bana böyle davranıyordu, işte bunu bir türlü anlayamıyordum. 1975 yılı Mart ayında, bana çocukların velayet hakkı verildi. Bu, o zaman normal bir şeydi. Mahkeme, çocukların alışkın oldukları çevreden, okuldan ve arkadaşlarından koparılmasını istememişti. Bu, Carol'ın aklını başına getirmiş gibi görünüyordu. Birkaç hafta sonra tekrar eve döndü.

Haddinden fazla mutlu olmuştum. Uzun uzun konuştuk ve her şey halledilmiş gibi oldu. Ama altı gün sonra tekrar öğrenci sevgilisi David'in yanına gitti.

İki hafta sonra bu ilişkisi de bitti ve Carol yeniden eve döndü. Sanırım benim bütün bunlara neden katlandığımı kendinize soruyorsunuz. Ben, evliliğimizin sürmesi için yeteri kadar çok şeye sahip olduğumuzu düşünüyordum: Annelerine ihtiyacı olan üç çocuk, iyi birer işimiz ve güzel bir evimiz vardı. Ve ben Carol'ı hâlâ seviyordum. İyileşmesi gereken yaralar çoktu ama bunu başarabileceğimizi düşünüyordum.

Bir sonraki sefer son kez olmak üzere ortadan kaybolmasında artık sadece lüzumlu olanı yaptım. Artık kendime acıyacak zamanım yoktu. Çalışmak ve çocuklara bakmak zorundaydım. Hayatım sadece işten ve

uyumaktan ibaretti. Bir enkaza dönmüştüm ama kesinlikle çocukların bir yetiştirme yurdunda büyümesini istemiyordum. Bu yüzden sonuna kadar dayanmak için bütün gücümü seferber ettim. Çocuklar, annelerinin nerede olduğunu sorduklarında, onlara onun muhtemelen mutsuz olduğu için gittiği cevabını veriyordum. Onlara, onun erkeklerle ilişkilerinden söz etmedim. Özgüvenlerinde bir sorun oluşmaması için, çocukların anneleri hakkında olumsuz fikir edinmelerini istemedim.

Fakat polis, Carol'ın kaybolduğunu hemen haber vermememe şaşırdı. Beni sorgulamak için, deneyimli polisler geldi. Derin dondurucunun içini ve çatıyı arayıp, Carol'ın giderken hangi elbiseleri birlikte götürdüğünü sordular. Çocuklara, annelerine veda edip etmediklerini sordular. Bu, altı hafta boyunca böyle devam etti.

Carol'ın ölmüş olabileceği aklımın ucundan bile geçmedi. Ama polisler, bana benim fail olduğumdan şüphelendiklerini ve şayet cesedi bulunursa ilk önce beni hedef seçeceklerini söyledi. Üç yıl sonra boşanma resmileşti ve ben daha sonra iki kez daha evlendim.

Bir gün tatildeyken oğlum Jeremy bana telefon etti. Polisin bir ceset bulduğunu ve cesedin 'Mami'ye ait olduğunu tahmin ettiklerini anlatarak polisin benimle konuşmak istediğini söyledi. Kâbus böylece başlamış oldu. Gazeteler, benim saklandığımı ve Fransız polisinin beni aradığını yazdı. Eşimle iki günlük bir araba yolculuğundan sonra İngiltere'ye döndük. Eve vardığımda şaşkına döndüm. Polis çocuklardan evin anahtarını almış ve her yeri aramıştı. Yatak odası sürgülü olduğu için kapıyı kırmışlardı. Her şeyi alıp götürmüşlerdi. İki bilgisayarı, bütün disketleri, banka hesap dekontlarını, faturaları ve sağlık sigortası belgelerini. Buldukları en küçük bir ip parçasını bile toplamışlardı, hatta bir pis su borusunu sızdırmaz hale getirmek için boruya sardığım bir ipi bile sökerek almışlardı. Bütün çekiçleri, eski bir araba plakasını, bir takma motoru, hatta oğlumun yüzme paletlerini bile almışlardı.

Tutuklandıktan sonra, mümkün olduğunca polise yardımcı olmaya çalıştım. Her şeyi anlatırsam hata yaptıklarını anlayarak beni bırakacaklarını düşündüm. Sıcak Fransa'dan döndükten sonra, tam aksine kendimi tecavüzcüler ve katillerin yanında soğuk tutukevinde buldum. Beni tehdit etmemelerine rağmen, ölesiye korktum. Bilakis müebbet mahkûmlar bana çok destek oldular.

Carol’ın bulunduğu Coniston Water’da yelken yaptığım tabii ki doğrudur. Ama onun kaybolduğu dönemde botum yoktu ve sürat yelkenlimi birkaç hafta önce satmıştım. Polis, bana inanmıyor ve Coniston Water gölünü iyi tanıdığım için katilin ben olduğumu düşünüyor.

Polisin benden şüphelenmesini anlayabilirim, ama aşırı reaksiyonunu anlamak mümkün değil. Polisler, suçlu olduğumu kanıtlamayı kafaya takmışlardı. Beni iki gün ve gece boyunca acımasızca kıyasıya sorguya çektiler. Önce beni tek kişilik bir hücreye tıktılar, daha sonra iki polis beni tekrar sorguya aldı. Bu, iki gün boyunca böyle devam etti. Sanırım irademi kırıp boyun eğdirmek istiyorlardı.

Sorgu, başlangıçta daha medeniceydi, ama zamanla giderek yoğunlaştı ve sona doğru iyice saldırgan bir hal aldı. Avukatım üç kez müdahale etmek zorunda kaldı. Ama ben polisin elinde bana karşı kullanabileceği somut delil olmadığını biliyordum, çünkü bu imkânsızdı. Suçu ben işlememiştim ki.

Buna rağmen sürekli korku içindeydim, zira alçak bir avukat yeterli sayıda jüri üyesini benim suçlu olduğuma ikna edebilirdi - bunu mübalağa yaparak başarabilirdi. Abartmak zaten avukatlık mesleğinin bir parçasıdır. Bir suçu *işlemediğini* nasıl kanıtlayabilirsin ki?

Belki de çoğu insan, Carol bana öyle davrandığı için, onu öldürmek için yeteri kadar sebebin bulunduğunu düşünüyordur. Ama ben şiddete başvuran bir tip değilim ve ne kadar provoke edilirsem edileyim hiçbir zaman bir insana karşı şiddet kullanmam. Hele hele bir kadına karşı asla.

Muhtemelen bazıları, buna rağmen gerçek katil ele geçene dek benim katil olduğumu düşünebilirler. Polis, soruşturmanın devam ettiğini söylüyor. Etsinler. Adımın temize çıkmasını ben de istiyorum.

Ceset bulunduğundan bu yana Coniston Water’a gitmedim ve bir daha gitmek de istemiyorum. Carol kaybolduktan sonra sürekli orada yelken yaptığım için, orası benim için hep güzel anılarla doludur. Ama yelkenliyle düzinelerce defa onun cesedinin üzerinden kayıp gittiğimi düşündüğümde kötü oluyorum. Golü bir daha güzel bulacağımı sanmıyorum.”

Park’ın bu çok etkileyici ve güzel anlatımının kriminolojik açıdan hiçbir değeri yoktur. Bu ifade, olsa olsa ya Park’ın katil olmadığını ve bu yüzden de haklı olarak polisin sert tutumundan dolayı hayrete düştüğünü -

ya da *Daily Express*’in onu damgaladığı gibi pişkin yalancının teki olduğunu gösterir.

Park’ın bunları söylediği zaman diliminde bilmediği bir şey vardı, o da bulunan ipuçlarının teknik incelemesinin başladığıydı. Bu sırada, Park’ın az biraz da olsa işe hile karıştırdığı ortaya çıkmıştı. Örneğin Park’ın sürat yelkenlisini eşinin kaybolmasından önce sattığı doğru değildi. Park, iddiasını kanıtlamak amacıyla bir ödeme makbuzunun üzerinde oynamıştı. Polisin bütün çekiçlere el koyması da tesadüf değildi. Gerçi adli tıp sonuçlarına göre Carol Park, büyük olasılıkla buz kırma baltasıyla öldürülmüştü, ama cesedin içindeki çuvalda bulunan olta ağı kurşunlarında çekiçle dövülme sonucu olabilecek çukurlar vardı. Fakat bütün bu ipuçları daha değerlendirilmeye tabi tutulmamıştı. Polis, ilk önce Carol ve Gordon Park’ı tanıyan insanlarla konuştu.

Komşular ne düşünüyor?

Park ailesinin bir komşusu 1998 yılı Ocak ayında, muhtemelen bu güzel yörenin ahalisinin olay hakkında ne düşündüğünü göstermesi açısından temsil niteliğine sahip olan şu açıklamayı yaptı:

“Carol Park’ı, yani ‘göldeki kadını’ annem tanıyordu. En azından tanıdığını düşünüyordu. Annemle birlikte Barrow-in-Furness’deki öğrenme güçlüğü çeken çocukların gittiği okulda öğretmenlik yapıyordu. Bayan Park, okulda çok sessiz biri olarak biliniyormuş. Ama çok güzel bir kadınmış -gazetelerdeki resimlerinden daha güzelmiş. Annem söyledi bunu.

Belki de çok güzel olması, annemin ve diğer kadın öğretmenlerin Bayan Park ile neden anlaşamadıklarının açıklamasıdır. Yaşadığı aşk maceralarından kimsenin haberi yoktu. Kocasına âşık ve üç çocuk sahibi kadının, 1976 yılında kaybolduğundan başka bir şey bilmiyorduk.

Cesedin bulunmasından sonra Gordon Park’ın cinayetten tutuklanması, insanlarda şaşkınlık yarattı. İyi karakterli bir adam olarak tanınıyordu, öğrencileri tarafından seviliyordu ve üç çocuğunu tek başına büyütmesi ona saygınlık kazandırmıştı.

Bir yarımadanın en ıssız ucunda yer alan Barow-in-Furness, dedikodu yatağıdır. Fakat hiç kimse, sonradan tekrar evlenen ve bizim eve uzaklığı bir kilometre bile olmayan yeni bir eve taşınan bay Park hakkında dedikodu yapmadı

Carol Park'ın kaybolduğu zamanı çok iyi hatırlıyorum. O zaman on altı yaşındaydım ve öylece çekip gitmiş olmasını bir türlü anlayamamıştım. 17 Temmuz 1976 günü Gordon Park, çocukları bir geziye götürmüştü ve karısı kendisini iyi hissetmediği için evde kalmıştı. Aile, geziden döndüğünden Bayan Park ortadan kaybolmuştu. Fakat bu, neredeyse iki ay sonra, yani Eylül ayında duyuldu. Dediğim gibi, kadının öylece çekip gitmesini kavrayamadığım için şaşırmıştım.

Park'ların o zamanki evlerinden biraz uzakta A 590 karayolu geçer. Kimse, Bayan Park'ı bu havalideki tek karayolu olan bu yolda görmemişti. Bazıları, kadının belki de gezintiye çıktığını ve bu sırada yörede bulunan terk edilmiş bir demir cevheri ocağına düştüğünü tahmin ettiler.

İnsanlar dönüp geriye doğru baktıklarında, tabii ki Park çiftinin evliliklerinin kusursuz yürümediğine ilişkin işaretleri fark ettiler. Neden kaybolduğu erkenden polise bildirilmedi? Bunun nedeni, Bayan Park'ın kocasını daha önce en az iki defa terk etmiş olmasıydı. Bunu bugün biliyoruz. Bir defasında, bu yakınlardaki bir tersanede çalışan sevgilisinin, başka bir seferinde ise üniversitedeki bir yaz kursunda tanıştığı bir adamın yanına taşındı.

Ama o zaman kimsenin bu düzensizliklerden haberi yoktu. Gordon Park ve çocukları, bayan Park'tan bir haber alacakları ümidini taşıyordu; nihayetinde hiçbir haber çıkmayınca durumu polise bildirdiler. Ama polis, olayla pek ilgilenmedi. Herhangi bir resmi arama kararı veya dramatik bir basın konferansı türünden hiçbir şey söz konusu olmadı. Bunun yerine bir suskunluk ve çözülemeyen bir sır söz konusuydu. Bugün, bayan Park'ın yine bir sevgilisinin yanına taşındığı düşüncesinin o zaman hâkim olduğunu düşünüyorum. Biz, o arada kocasıyla arasındaki çalkantılı ilişkiye dair bir şey tahmin etmemiştik. Ancak yirmi bir yıl sonra, yani Park'a karşı açılan davanın düşmesiyle insanların bütün bunlardan haberi oldu.

Bizim burada son haftalarda tuhaf bir oyun başladı. Bir taraftan Bay Park'ı savunanlar, ailenin ne kadar mutlu bir aile olduğunu belirtiyorlar, diğer taraftan gazetelerde Bayan Park'ın kocasını nasıl aldattığı üzerine yazılar okuyoruz. Bu yazılarda olası şüphelilerin isimleri ve cinayeti işleme motifleri ortaya atılıyor.

Örneğin bayan Park'ın, kocasından şüphelenilmesi gerektiğini çağrıştıran tarzda kasten öldürüldüğü kulaktan kulağa fısıldanıyor. Cesedin

üzerinde şu *babydoll* geceliği vardı. Bu da kadının evde öldürüldüğünün kanıtı olmalıydı. Ayrıca ceset, ailenin oturduğu evden sadece yirmi dakika uzaklıktaki gölde bulundu -kocasının gölde duran bir botu vardı.

Ama eğer bay Park katil olsaydı, cesedi sık sık yelken yaptığı göle atar mıydı? Duyduğum kadarıyla ceset, gölün özellikle derin bir noktasında bulunmuş ve derin noktayı bilmek özel bilgi gerektiren bir şeymiş. Ben buna inanmıyorum.

Diğer taraftan, şayet Bay Park karısını öldürmediyse, kim öldürdü? Bir isimden bahsediliyor ve polis, soruşturmanın devam ettiğini söylüyor. Tanıkların bilgisine başvuruluyor ama genel temayül cinayetin çözülemeyeceğinin kabul edildiği şeklindedir.

Şimdi ise Bay Park, kendisine verdiği zarardan ötürü polisi dava etti. Avukatı, Park'ın burada oturmaya devam edeceğini söylüyor. Burada dedikodusu yapılacak hiçbir şey meydana gelmediği için, burada kalmaya devam etmesi onun için sıkıntı yaratabilir."

Park'ın kızının babası üzerine anlattıkları

Park'ın çocukları, baştan itibaren babaları hakkında olumlu konuştular. Fakat oğlu Jeremy, Park'ın hiçbir zaman bir insana karşı şiddet kullanmayacağı ifadesinin aksine, söz arasında babasının bazen çocuklara pekâlâ bir şaplak attığını söyledi.

Polis, bunu dikkate aldı. Park, belki de gerçekten dayakçının biri miydi? Hemen kızları sorguya çekildi. Kızlar, oldukça ayrıntılı açıklamalar yaptı.

Evlatlık olan büyük kız, babasının örneğin ev ödevlerini yapmadıkları ya da evde kırılan bir şeyi kimin kırdığının bilinmediği zamanlarda, çocukları mütemadiyen sıraya dizerek dövdüğünü anlattı. Park, çocukları dövmek için ara sıra sopa da kullanmıştı. Ama bu, çocukların tüm yaşamlarında iki ya da üç kez olmuştu. Bunun dışında, bazen sert davransa da müşfik bir baba olmuştu.

Evin genç kızı Rachel, bu hususun doğru olduğunu mahkeme önünde onaylayarak, Park'ın "çocuklarına özen gösteren ve sürekli onları destekleyen, harika bir baba" olduğunu söyledi. Babasına her zaman her şeyi anlatabilmişti. Herhangi bir sorunu olduğu zaman, babalarından genelde azar işitmişlerdi, ama çok seyrek tokat yemişlerdi. Babasının döverken sopa kullandığını ne görmüş ne de duymuştu.

Fakat hâkim, polis dosyasında Rachel'in başka bir ifadesini bulmuş ve dava sırasında bunu öne çıkarmıştı.

Rachel'in polise verdiği bu ifade şöyleydi: "Bir keresinde Paskalya yortusunda, bir yumurtanın yarısının eksik olduğunu hatırlıyorum. Hepimiz yumurtanın yarısını çalanın kendimiz olmadığını söyledik. Doğrusunu söylemek gerekirse, babamızın ikinci eşinin çocuklarının çaldığını düşünüyorum. Babam, bizi garaja götürdü ve yan yana dizerek bir kemerle baldırlarımıza vurdu. Her vuruşundan önce yumurtanın parçasını kimin çaldığını soruyordu. Altıncı turdan sonra, çalmamış olmama rağmen, yumurtayı çalanın ben olduğunu kabul ettim."

Garajdaki bu dayak partisi, gerçekten de harika olduğu söylenen baba hakkında karanlık bir portre çiziyordu. Fakat hâkim tarafından düştüğü bu çelişkiye ilişkin sorulan soruya verdiği cevapta Rachel, böyle bir olayın meydana gelmediğini söyledi. Cesedin bulunmasından dolayı travma geçirdiği ve yüzlerce soruyla soru yağmuruna tutulduğu sırada polis, hikâyeyi sanki kendisi anlatmış gibi zabıtlara geçirmişti. Rachel, "Babam hakkında polise anlattığım bütün olumlu şeyler dikkate bile alınmadı. Onun hakkında sadece kötü şeyler duymak istiyorlardı" dedi.

Şimdiye kadarki ifadeler özetlendiğinde, olay hakkında aşağıdaki tablo ortaya çıkar. Cesedin bulunmasından sonra hücre arkadaşlarına cinayeti işlediğini itiraf etmesine, daha doğrusu işlediğini ima etmesine rağmen, bu iki şahit tam anlamıyla güvenilmez bir portre çizdikleri için, tutuklama hâkimi Gordon Park'ı serbest bırakmak sorunda kalmıştı. Bunun dışında Park, ya cinayeti işlediğini bilinçaltında bastırdı ya da gerçekten cinayeti işlemedi. Komşular, Carol Park'ın kız kardeşini öldürdüğü sabit bulunan Park'ın bacanağının katil olduğunu düşünüyordu. Park'ın çocukları da, müşfik babalarının bütün o yıllar boyunca annelerini öldürmüş olmanın yükünü taşımaya dayanabilmiş olabileceğini tahayyül bile edemiyordu.

Fakat olayda taraf olmayanların tanık ifadelerinden daha ziyade delilleri ve kriminolojik hisleri önemseyen polisin stratejisi başkaydı. Fazla öne çıkmayarak arka planda soruşturmaya devam etti. Bununla birlikte, aşağıdaki bölümde görüleceği gibi, polisin birkaç tane iyi fikri vardı.

Hâkim, Park'ın botu, taşlar ve düğüm hakkında bilinenleri jüri üyelerine özetliyor

Hâkim McCombe, jüri üyelerine bilgi verirken tuhaf bir ayrıntıya dikkat çekti:

“Bay Park, yelken hobisi ve sahip olduğu botlar üzerine ayrıntılı bilgi verdi. Bize, 1976 Mayıs ya da Haziran ayında botunun olmadığını söyledi. Lakin seyir defterinde görüldüğü gibi, sürat yelkenlisini 1976’nın *Temmuz* ayında satın aldı.”

Bu ayrıntı çok önemliydi. Bu arada herkesin bildiği gibi, Carol Park 17 Temmuz 1974 tarihinde kaybolmuştu ve botun bu tarihten hemen önce satın alınması oldukça fazla şüphe uyandırıyordu. Peki Park, karısının kaybolduğu tarihte herhangi bir bota sahip olmadığı gibi aptalca bir yalan söyleyerek neden kendini riske atmıştı? Bu yalanın ortaya çıkması halinde başının belaya gireceğini bilmemesi mümkün değildi Çünkü cesedin “onun” gölünde bulunması nedeniyle zaten itham altındaydı.

Bu sırada cesedin yanında bulunan bir taşın incelenmesi sonucunda, bu taşın Park ailesinin o zaman oturduğu evin duvarlarında kullanılan taşlarla aynı olduğu saptandı.

Gerçi söz konusu taşın, cesedin yakınında bulunduğunu hatırlayan kimse yoktu. Hatta cesedi gölden çıkaran polis dalgıcı, sadece bu olayda değil, genel olarak sudan taş çıkardığı herhangi bir olayı hatırlamadığını söyledi. Buna rağmen, taş PDB 5/19 numarasıyla işaretli olarak gölde bulunan diğer delillerle aynı odada bulunduğu için, taş uzmanları Dr. Pirrie ve Prof. Pye’ye teslim edilmişti.

Pirrie, 2004 yılında Park’ın olay olduğu sırada oturduğu evi ve Coniston Water gölünü inceledi. Evin tamir gören bir köşesinden ve gölden topladığı taşları, delil olarak sunulan taşla karşılaştırmak üzere yanına aldı.

Gölden çıkarılan taş, dış görünüş itibarıyla Park’ın evinin duvarındaki taşlara benziyordu: İkisi de silt taşı olarak bilinen cinstendi. Mercek altında büyütüldüğünde taşların iç kısmı da sinşit biçimindeki tarzıyla benzerlik gösteriyordu.

Savunma makamının daha sonra, neden evin taşlarındaki gibi boya ve harcın gölden çıkarılan taşta olmadığı sorusuna, taşbilimci Pirrie’nin vereceği bir cevabı yoktu. Pirrie, haklı bir şekilde, bir uzman olarak taşların kimyasal ve mineralojik terkibini saptayabileceğini, ama kriminolojik açıdan sınıflandıramayacağını söyledi.

Ama savunma avukatı, bunu kabullenmek istemedi. Avukat, gölden çıkarılan taş şayet evin duvar taşlarıyla özdeşse ve cesedin batması için

kullanılmışsa, kesinlikle evin boyasından ve duvarlarındaki harçtan izler taşıması gerektiğinden emindi. Ayrıca Pirrie'nın gölün kıyısında yeterli sayıda taş topladığından şüphe ediyordu. Pirrie'nın gölün kıyısında yanlış taşları toplaması ve bu yüzden hiçbirinin gölden çıkarılan taşa benzememesi olasılık dahilinde olabilir miydi? Zaten yüzlerce taş toplayıp incelemek ve birbiriyle karşılaştırmak gerekmiyor muydu? Pirrie, bu sorulara hayır cevabını verdi. Gölün kıyısında, gölden çıkarılan taşa benzeyen taşları aramıştı. Böylece zaten savunmanın lehine çalıştığı bile söylenebilirdi. Bilinçli bir şekilde taşın, göldeki taşlardan olduğuna dair kanıtlar bulmaya çalışmıştı.

Ancak Pirrie'nin ifadeleri, Gordon Park'ı ağır derecede itham edecek karakterdeydi. Zira eğer karısının cesedinin yakınında bulunan taş, evindeki taşlardansa, o zaman cesedin bulunduğu yerle cinayetin işlendiği (ya da cesedin çuvala konduğu) yer arasında bir ilişki kurulmuş anlamına geliyordu. Anglosakson ülkelerinde uzmanları karşı karşıya getirmek âdetten olduğu için, sürpriz bir şey gerçekleşti. Mahkeme için ilk raporunu sunan Pirrie'nin aksine, tam yirmi beş yıldır kriminal olaylarda kullanılan taşlarla ilgili deneyime sahip olan diğer jeolog Pye, delil olarak sunulan taşla ilgili farklı düşüncedeydi. Pye, gölde bulunan PDB 5/19 numaralı taşın, Pirrie'nin söylediği gibi gerçekten de evin duvarlarındaki taşlarla büyük benzerlik taşıdığını, fakat taşın kıyıdan alınan örneklerden üç taşla da benzerlik gösterdiğini ortaya koydu! Bunun olağan olduğunu söyleyen Pye, bütün bu taşların buzul dönemde kilometrelerce kalınlıktaki donmuş su tabakaları tarafından Park'ın evinin ve gölün bulunduğu bölgeye sürüklendiğini izah etti.

Pye'nın kanaatine göre, gölün kıyısındaki taşlarla evin duvarındaki taşlar arasında bir fark yoktu. İkisi de aynı buzul dönem oluşumuna aitti. Böylece gölde bulunan taşın, gölün kıyısındaki taşlardan biri olabileceği kadar, Park'ın evinin duvarındaki taşlardan biri de olabileceği doğrulanmış oldu.

Titrek bacaklı dalgıç

İki taşbilimcisinin açıklamaları, hâkim için bir kâbus oldu. Davaya bakan tek yargıç sıfatıyla, iki bilim adamıyla arka odalardan birinde baş başa görüşmek yerine, jüri üyelerinin birbirleriyle çelişen uzmanları

saçmalamakla suçlamalarını engellemekle meşgul olmak zorunda kaldı. Hâkim, jüri üyelerini ikna etmek için elinden geleni yaptı.

“Taşlar, değerli jüri üyeleri, evet taşlar” diyerek başlayan konuşmasında haklı olarak şaşkınlık içindeki jüri üyelerine şöyle seslendi: “Taşlarımızın incelenmesinin dayandığı bilimsellik, gerçekten de titizlikle yürütüldü, öyle değil mi? Taşlar, içimizden hiç kimsenin şimdiye kadar tanık olmadığı kadar saygınlık hak eden kalitede bir bilimsellikle incelendi.

Burada söz konusu olan bilimsel raporlardır, ama uzmanların söylemek istediklerini anlaşılır şekilde ifade ettiklerini sanıyorum. En azından en önemli noktalar açıkça ifade edilmiş tarzda ele alınmış ve biz iki uzmanın nerede ayrıştıklarını anlamış durumdayız.”

Tabii ki bu sözler tamamen saçmaydı. Ne jüri üyeleri ne de herhangi başka bir kimse uzmanların raporlarının neden birbirleriyle çelişmelerine rağmen, ikisinin de doğru olduğunu anlamış değildi.

Bu durumda taşlar, maddi delil olarak bir tarafa bırakılıp unutulabilirdi. Örneğin suç mahalline rüzgârın tesadüfen sürüklediği bir el Ilanı ya da trende işlenen bir cinayetten saatler önce herhangi bir kimsenin orada unuttuğu bir eldiven gibi bazı ipuçlarının bir şeye yaramaması zaten sık sık rastlanan bir durumdur. Fakat Gordon Park aleyhindeki davadaki sorun, taşlar devreye girmeden cinayeti onun eskiden oturduğu evle ilişkilendirmenin neredeyse imkânsız olmasıydı. Aksi takdirde delil zincirinin en önemli halkalarından biri devre dışı kalmış olacaktı.

Bu noktada savunma makamının gözüne bir şey daha çarptı. Ceset bulunduktan sonra taşı gölden çıkaran dalgıç, mahkemede tam da taş kendisine gösterildiği anda bayılmamış mıydı? Acaba bu, birileri -belki de yıllarca arka planda yürüttüğü izleme sırasında polis- taşı gizlice Park’ın evinden çalıp gölden bulunan diğer ipuçlarının bulunduğu odaya koyduğu anlamına gelebilir miydi? Hâkim McCombe, bu konuda şunları söylüyor:

“Dalgıç Brookes, 30 Eylül 1997 günü ikinci dalgıç olarak göle daldı ve cesedin bulunduğu noktanın yakınında elbise bularak dalgıç çantasına koydu. Elbiseleri aldığı sırada, çamur anafor nedeniyle görüş olanağını engelledi. Brookes, bu sebepten dolayı yerdeki diğer eşyaları eliyle dokunarak bulmak zorunda kaldı.

Duruşmada Brookes bize normal olarak hiç taş toplamadığını ve o anda bir taşı çantasına koyduğunu hatırlamadığını söyledi. Belki de taşı, diğer eşyalarla birlikte farkında olmadan mı çantasına koydu? Duruşma

salonunda tam da taşı kendisine gösterdiğimiz anda, Brookes tuhaf bir biçimde bayıldı. Ama böyle şeyler ara sıra olur.

Brookes, daha sonra tekrar kendisine gösterildiğinde, taşı daha önce gördüğünü hatırlamadığını söyledi. Normal olarak dalışlarda bulduğu taşları attığını ve toplamadığını söyledi. Ayrıca bulunan eşyalara dair polis formunu doldurduğunu da hatırlamadı. Lakin formu kendisine gösterdiğimizde, formun altındaki imzanın kendisine ait olduğunu ve dalış tarihini -30 Eylül 1997- taşıdığını kabul etti. Buna rağmen ne dalış kayıt defterine ne de bulduğu eşyayı kaydettiği belgeye taşın kaydedilmediğini iddia etti.

Gölde bulunan eşyayı kıyıda teslim alan polis memuru Philip Smith, her şeyi plastik poşetlere koyup, poşetlerin üzerine içinde ne bulunduğunu yazarak kapattı. Bu poşetler, daha sonra polis karakolunda polis memuru Burns’a teslim edildi. Torbayı bağlayan Burns, üzerine PDB 5 numarasını yazarak bir dolaba koyduktan sonra, acaba torbanın bu kadar ağır olmasının nedeninin içinde ikinci bir ceset bulunması mı olduğunu söyleyerek arkadaşlarıyla şakalaştı.

Burns, savunma makamının sorusu üzerine ıslak elbiselerin ağır olmasının doğal olduğu cevabını verdi. Ama PDB 5 numaralı torbanın, olay mahallinde bulunan şeylerin içinde olduğu torbalardan çok daha ağır olduğunda ısrar etti. Fakat torbayı açıp içine bakmamıştı.

Elbise, kurutulması gerektiği için, beş gün sonra karakola komşu ve bunun için yeteri kadar geniş olan bir bisiklet dükkânına götürüldü. Torbalar, dükkânda açıldı ve yayıldı. Polis kayıtlarına göre taş, saat 10:30’da en son eşya olarak torbadan çıkarıldı.”

İlk defa burada kayıtlara geçen taş, yıllar boyunca bisiklet dükkânında öyle kaldı ve daha sonra jeologlar Pye ve Pirrie’ye teslim edildi. Bir bisiklet dükkânının, Carol’un cesedinin Gordon Park’ın evinde paketlenip paketlenmediğini ortaya çıkarması gereken bir delil için pek uygun bir yer olduğu doğaldır ki söylenemez. Kanıt zinciri için uygun olmayan diğer bir olgu ise, cesedin bulunmasından haftalar sonra taşın gölden çıkarılmış olmasıdır, tabii gölden çıkarılmışsa.

Aslını söylemek gerekirse, taşın cesedin içine konduğu torbaya bağlandığına ilişkin ortada en küçük bir delil bulunmamaktaydı. Taş, cesedin bulunduğu noktaya ne kadar mesafede olduğu bilinmeyen bir uzaklıkta bulanık suda bulunuyordu. Polis kayıtlarına göre taşı sudan

çıkarmış olan dalgıç, daha önce belirtildiği üzere mahkemede taşı sudan kendisinin çıkarmadığını ve bu taşı daha önce hiç görmediğini söyledi.

Kanıt olarak çekiç

İddia makamı, cesette ya da yanında Park'ın evinden geldiği açık olan diğer bir nesne olsaydı, belki bu nahoş delil kullanılmaktan feragat edilebilir, diye umuyordu.

Bu diğer nesne, bir süre düşünüp taşınıldıktan sonra meydana çıktı. Polis, Park'ın evini aradığı sırada, akıllıca davranarak bulduğu bütün çekiçleri toplamıştı.

Zira ceset torbasında bir kurşun boru bulunmuştu. Boru, 1,7 metre uzunluğundaydı ve çekiçle yassılaştırılmıştı. Normal eni 38 cm. kadardı. Bu çapa sahip borular, binalarda başka şeylerin yanı sıra yağmur iniş borusu olarak kullanılır, mesela yağmur suyunu çatıdaki su tankından tuvalete ulaştırmada kullanılır. Park, evini kendisi inşa ettiği için, fazla malzemeyi ileriki tamiratlarda kullanmak üzere saklamış olması ve tamiratta kullanacağına eşinin cesedini ağırlaştırmakta kullanmış olması tabii ki olanaklıydı.

Kurşun borudaki çukurların, el konan çekiçlerden biriyle dövülerek oluşmuş olduğunu kanıtlamak mümkün müydü? Yaklaşık 2,9 cm. çapındaki çukurların ilk bakışta anlamlı olduğu söylenemezdi. Bazı çukurların kenarları o denli keskindi ki, bir alet izleri uzmanı en azından çukurların oldukça yeni ve keskin bir çekiç kullanılarak yapıldığını söyleyebildi.

Çukurların çapı, Park'ın çekiçlerinden birine aşağı yukarı uyuyordu. Bu, Almanya'da neredeyse hiç kullanılmayan, takat Anglo-Amerikan dünyasında çok kullanılan marangoz çekiciydi (tırnaklı çekiç). Çekicin arkası, daire şeklinde ve dışbükeyli, kenarları yassıydı. Çekicin ucu sadece çivi sökme işlevini görüyordu.

Ama maalesef Park'ın ev aramasında bulunan tırnaklı çekici, borudaki çukur kenarlarının tahmin ettirdiğinden çok daha fazla yıpranmıştı. Tabii ki, çekicin bütün geçen yıllar boyunca kullanma sonucu yıpranmış olması olasıydı. Şayet boruyu dövmede kullanılan çekiç bu idiyse, zaten olaydan sonra yirmi bir yıl boyunca kullanılmış olması gerekiyordu.

Park'ın cinayet sırasında bu çekici kullanmış olduğu iddiasına karşı olansa, çekicin arkasının borudaki çukurlardan hiçbirisiyle uyuşmamasıydı.

Alet uzmanı, bunun çukurların çekici yeterli kuvvetle kullanmamaktan dolayı fazla derin olmadığı anlamına gelebileceğini öne sürdü. Ama kullanılan çekicin arkasının perdahlı değil dümdüz olmuş olması da mümkündü. Bu da, çapı nedeniyle kısmen tartışma konusu olan Park'ın tek çekicinin İngiltere'deki on binlerce diğer çekiç kadar şüpheli olduğu anlamına geliyordu. Borudaki çukurlar hiçbir şey kanıtlamıyordu. Park (ve çekici) zanlı olabilirdi de olmayabilirdi de.

Alet uzmanının mahkemece bir diğer sürprizi daha vardı. Ev araması sırasında başka bir boru daha bulunmuştu, ama bu borunun çapı, ceset torbasındaki borunun çapından farklıydı ve üstelik boru boyalıydı. Ceset torbasındaki boru boyanmamıştı. Torbadan çıkan boruyla bağlantısı olabilecek tek şey, Park'ın evindeki bir tuvalet teknesinin borusuydu. Fakat tuvalet de boru dahil tamamen boyalıydı. Zaten Park'ın eşini öldürdükten sonra üç çocuğun gözleri önünde boruyu kesmesi ihtimal dışı olduğu için, borunun boyanmamış olması nedeniyle bu teori de devre dışı kaldı.

Cesedin yanında bulunan borunun evdeki *herhangi* bir boru düzeneğine uyması pek şaşırtıcı değildi, zira bu boruların genişliği standarttır. Bu, gölden çıkarılan borunun yüz binlerce düzeneğe uyabileceği, borulardaki çukurların herhangi bir çekiçle - başka türlerin yanı sıra çivi perdahlı marangoz çekiciyle yapılmış olabileceği anlamına geliyordu. Meseleye itinayla yaklaşmak gerekirse Park'ın çekicinin arkasının çapı, borudaki çukurların çapından daha küçüktü ve böylece olayda kullanılmış olması ihtimal dışıydı. Fakat kriminoloji tekniği uzmanları olaydan bıkıp usanmışlardı ve bunu duymak bile istemiyorlardı. Cinayet masasındakiler, Park'ın suçlu olduğuna emindiler ve mahkemede Park'ın suçluluğunu kanıtlamak için taşlar ve borudan daha açık şekilde suçluluğunu kanıtlayacak bir delilin arayışındaydılar.

Daha fazla düğüm

1997 yılının Ağustos ayında cesedin bulunmasından kısa bir süre sonra, cesedin bağlanmış olduğu ipler incelendi. Ayakkabı bağına benzer düğümlerden başka izci, dağcı ve yelkencilerin kullandıkları düğümlere benzer çetrefilli düğümler de vardı. Cinayetin işlendiği bölgede 70'li yıllarda bu üç meşgale de yaygın olduğundan, bu bulgu da şüphelilerin sayısını sınırlamaya yaradı sayılmaz.

Fakat cesedin bağlandığı ipin ilmiklerinin kaymaması için atılan biraz karmaşık bir düğüm vardı. Bu düğümü izciler bile az kullanırdı ve bu yüzden de katilin düğüm atma konusunda oldukça yetenekli olduğuna bir işaretti. Bundan başka cesede sarılan bir kadın elbisesi on dört dikiş atılarak dikilmişti. Kullanılan iğne çok sağlam bir iğne olmalıydı, özellikle yelkenlerin yamanmasında kullanılan bir halıcı iğnesiydi.

Park'ın evi aranırken her türden düğümlü malzemeye el konduğundan, bu düğümler cesetteki düğümlerle karşılaştırıldı. Bu karşılaştırmada Gordon Park'ın daha ziyade basit düğümler atan ortalama bir düğümcü olduğuna kanaat getirildi. Yelkenci olarak evde ara sıra kullandığı başka düğümler de atabiliyordu. Fakat ne cesette ne de evde Park'ın cesedi bağladığını kanıtlayacak seyrek bulunur bu düğümlere rastlandı.

Yargıç McCombe ise, şu yargıda bulundu: "Ama uzman, düğümleri Park'ın atmadığını *söyleyemeyeceğini* ifade etti. Cesetteki düğümlerin çoğu, oldukça sıradan düğümlerdi, ama bu katilin acele etmesinden kaynaklanmış olabilir. Buna rağmen standart düğümlerin çoğunun deneyimli bir yelkencinin elinden çıktığı ortada. Cesetteki bir kropi düğümü gerçekten göze çarpıyordu ve Park'ın kendisinin de kabul ettiği gibi tipik bir yelkenci düğümüydü."

Yargıcın bu açıklaması, savunmanın telaşa kapılmasına yol açtı. Yargıç, jüri üyelerine cesetteki tek bir düğümün dikkate değer olduğunu açıkça söylemişti. Ama bu tek düğüm, jüri üyelerinin Park'ın suçlu olduğuna kanaat getirmeleri için yeterli olabilirdi. Jüri, bir düğüm, ama sadece yelkencilerin kullandığı bir düğüm diye düşünebilirdi. Park'ın avukatları hemen harekete geçip ip imalatçısı bir uzmanı mahkemenin önüne çıkardılar. Uzman, cesetteki bütün düğümlerin yörede sıkça kullanıldığını, bunun nedeninin de çoğu insanın yelken ve ip ile ilgili zanaat alanlarında çalıştığını söyledi.

Bu açıklama, zaten oldukça zayıf olan düğüm kanıtını iyice zayıflattı. İlk olarak cesetteki sadece bir tek düğüm söz konusuydu, ikinci olarak da yöre zaten dağcılar, yelkenciler ve ip imalatçısıyla kaynıyordu. Böyle bir kanıtın bir tek şüpheliye karşı kullanılması adil değildi. Sağduyulu bir insanın bunu kabul etmesi mümkün değildi.

Fakat jüri üyelerine göre genel tabloya uyan sadece bir suçlu vardı: Gordon Park Park, karısını en son gören kişiydi. Kadın, Park'ı duygusal bir

karmaşıklığa sürüklemişti ve Park, (herhangi bir zamanda) cesedin bulunduğu gölde duran bir bota sahip olmuştu. Ayrıca (neredeyse hiç kullanmış olmasa da) yelkenci düğümlerini atabiliyordu -sözün kısası söz konusu zaman diliminde söz konusu yerde olabilecek tek kişiydi. Jürinin kanaati buydu.

Park, bu sırada oldukça soğukkanlı ve acımasız hareket etmiş olmalıydı. Çocuklarıyla gezintiye çıktığında, çocukların annesinin ölüsünü evde saklamış olmalıydı. Daha sonra cesedi sarıp sarmaladıktan sonra, taş ve boruyla ağırlaştırıp önce arabaya, sonra da bota sürüklemişti Bu sırada tabii ki her an, çocukların göreceği korkusunu taşıyor olmalıydı. Gölde de, herhangi birileri tarafından görülmediğine emin olması mümkün değildi. Bu yüzden de cinayetten yirmi seneden fazla bir süre sonra bile gölün kıyısından birisinin bir bottan bir çuvalı göle attığını gördüklerini iddia eden tanıkların ortaya çıkması şaşırtıcı değildi.

Park, 2005 yılından bu yana hapiste yatıyor. Yani ömrünün son demlerini demir parmaklıklar arkasında geçiriyor. Park’ın oğlu, babasına karşı kullanılan kanıtların zayıf olduğuna, zira aynı kanıtların diğer birçok şüpheliye uyacağına ve bu yüzden de davanın yeniden görülmesi gerektiğine inanıyor ve bunun mücadelesini veriyor. Babasını özgürlüğüne kavuşturmayı başarıp başaramayacağını kestirmek kolay değil. Hukuki geçerlilik kazanmış olan bir karara karşı koymak oldukça zordur, çünkü diğer alanlarda olduğu gibi adli makamlar da gerçek bir bomba patlayana kadar mevcut olanda ısrar ederler.

Bundan bağımsız olarak cevaplanması gereken başka sorular da var. Eğer Park, katil olsa bile örnek bir vatandaş, sevgi dolu bir baba ve iyi bir öğretmen olduğu için suçunun cezasını çekmemiş miydi? Yöredeki insanlara, mahkûm olarak yapamayacağı yardımı böylelikle yerine getirmemiş miydi? Cinayeti itiraf edip eşinin sürekli kendisini aldatmış olmasını gerekçe olarak gösterseydi ne olurdu acaba? Peki, cesetteki taşların yöredeki birçok başka yerden alınmış olabileceği ortaya çıkıncaya dek Park’ın evindeki taşların ceset torbası içindeki taşlarla aynı olduğunu ileri süren bir uzman neden bu işten yakasını cezasız sıyırıyor?

Bu olayda iyi kim, kötü kim? Kim, ne zaman ve neden yanlış davrandı? Sadece kuvvetle şüphe altında oldukları için, bir tane dişe dokunur kanıt bile olmadan insanları cezaevine atmalı mıyız?

Çok şükür ki bilirkişi olarak bu sorulara cevap verme zorunluluğunda değilim, zira ben işlenen suçlara ilişkin ipuçlarını değerlendirmiyorum, sadece bu ipuçları konusunda bilgi veriyorum. Zaten herhalde çok kötü bir yargıç olurdum, çünkü tanıklara neredeyse hiç inanmadığım için sürekli davalının lehinde kararlar verirdim.

Ama siz herhalde bir yandan yumuşak, diğer yandan da somut delillere dayanan bir bakış açısına sahip değilsinizdir. Bir gün jüri üyesi, yargıç, bir kurbanın akrabası ya da kendiniz davalı olsaydınız, nasıl karar verirdiniz?

Düğümlere ilişkin düşünceler

Düğümler, başka iki olayda da benim açımdan şaşırtıcı bir rol oynadı. Avusturyalı seri katil Johann “Jack” Untenweger (1950-1994) olayında, cesetlerde bulunan düğümden yola çıkılarak katilin hep aynı kişi olduğu kanısına varıldı. Bu olayda, düğümler hakkında bilirkişi raporunu hazırlayan Los Angeles County Sheriffs Department’den (LASD) meslektaşım Lynne Herold, maalesef rapordaki kabullerine ilişkin bir açıklama yapmaktan şiddetle kaçındı. Raporda fazla ileri gittiği için vicdan azabı çektiğinden olabilir -defalarca ricada bulunmama rağmen bir cevap alamadım.

Özellikle on bir cesetteki (ya da en azından Los Angeles’ta bulunan üç cesetteki) düğümlerle Unterweger’in cezaevinde kendisini astığı eşofmanının lastik ipinin düğümüyle karşılaştırılması ilginç olurdu. Unterweger’in hesabına yazılan cinayetler, maktuller çamaşır parçalarıyla boğuldukları için, bu karşılaştırma zahmete değerdi. Lynne Herold, düğümlere ilişkin raporu konusunda herhangi bir açıklamaya yanaşmadığı için, bunun cevabı şimdilik karanlıkta kalmaya devam ediyor.

Neyse ki ip ve diğer boğma aletlerinin araştırılmasının pek güvenilir olmayan bu yöntemine artık muhtaç değiliz: Artık biyolojik izler sayesinde ipin zanlıya ait olmadığı kanıtlanmaktadır. Petroll olayında cesedin asılı olduğu sicimdeki celladın düğümü ilginçtir. Kim kendiliğinden böyle bir düğüm atabilir ki? İsterseniz bir deneyin. Petroll neden böyle bir düğüm kullanmış olsun ki, herhangi basit bir düğümle kendini asmak varken? Burada da bütün bu sorular cevapsız kaldı, çünkü soruşturmalar sırasında bu sorular ortaya atılmadı. Sicim ise bir süre sonra kayboldu.

3. SERI CINAYETLER JURGEN BARTSCH, LUIS ALFREDO GARAVITO’YA KARŞI

“Hayal edebildiğimiz her şey vardır.”
Nicolae Paduraru

Daha önce söylendiği gibi, bu kitapta kovuşturmalardan daha çok işlenen suçların toplumsal düzen açısından anlamı ve suçluların özelliklerinden bahsedileceği için, ileriki sayfalarda iki sıra dışı failin işledikleri fiilleri ve düşünme tarzlarını tasvir etmek istiyorum.

İkisi de farklı zaman dilimlerinde farklı ülkelerde yaşadılar ve farklı yaşlardaydılar. İkisi de birbirini tanımıyordu ve diğer seri katiller hakkında sıradan insanların bildiklerinden daha fazla bir şey bilmiyorlardı, ikisi de işledikleri suçları anlamış değildi. Bütün bunlara rağmen ikisi de eşcinsel pedofil (sübyancı) ve sadistti.

İlk failin ismi Jürgen Bartsch. Bazılarınız onu hatırlıyor olmalısınız. Buna rağmen sürprize hazır olun -Bartsch’ın yaşça büyük arkadaşı Paul Moor’un isteğine uyarak, olaya ilişkin yeni ve açıklayıcı bilgiler vermeye çalışacağım. Bunu da Bartsch’ın şimdiye kadar yayımlanmamış mektuplarını neredeyse yorumsuz olarak vermekle yerine getireceğim. Bu mektuplar, failin iç dünyasına ilişkin oldukça önemli bilgiler veriyor.

Buna benzer bir yöntemi, Bartsch’ın üç yüzden fazla çocuğu işkenceyle öldüren Kolombiyalı benzeri Luis Alfredo Garavito üzerine yazarken de uygulayacağım.

Bu metinleri, özellikle de Jürgen Bartsch’ın mektuplarını okurken parafil -iyileşmesi imkânsız içgüdülerden mustarip- insanların fiillerinde ne iyi ne de kötü olduklarını göz önüne almak gereklidir. Okuyucu olarak failleri ne sevmelisiniz ne de acımalısınız. Hayatınızda hiçbir zaman pedofil bir sadistle karşılaşmama dileğinizi herkes kabul edecektir. Buna rağmen faillere duyduğunuz nefreti bir süreliğine bir kenara bırakın. Belki de böylece her seri cinayete yol açan ve çevreleyen simsiyah tabakayı aralayabilirsiniz. Bu da hiçbirimizin yönlendirme olanağı olmayan ve

parafil seri katillerde rastlanan ölümcül bir içtepi olan psikolojik vakayı anlamanızı sağlayacaktır.

Zaten söz konusu fiilleri anlamak zorunda değiliz ve istesek de anlayamayız. Hiçbir kriminolog, psikolog, adli tıp doktoru, gazeteci ya da din adamı, hatta parafil seri katillerin kendileri bile, döllenmiş bir yumurta hücresinin nasıl ve neden çocukları işkenceyle öldüren bir canavar haline dönüştüğünü bilemiyor. Fakat pedofil sadistlerin gerçek canavarlar olduğu konusunda hemfikiriz -zaten faillerin kendileri bile kendilerini sıklıkla böyle tanımlar. Bu bir yana, işledikleri fiillerden sorumlu olup olmadıkları ise başka bir mevzudur. Zira kimsenin kavrayamadığı ve her iradeden daha büyük ve güçlü içgüdülerden mustarip olan bir insanın sağlıklı değil, hasta olduğu aşikârdır.

Jürgen Bartsch:
Olaya genel bir bakış

Jürgen Bartsch'ın hayatının son döneminde yazdığı mektupları, daha iyi tasnif etmeye yardımcı olması için, önce olayın kısa bir özetini vermek gerekir. En son çocuk kurban kaçtığı ve faili tarif ettiği için, soruşturmanın sonuçlanması zor olmadı. Polis, kaybolan diğer çocukların cesetlerini de çocuğun kaçmayı başardığı maden galerisinde buldu. Polisin bakış açısından olay, kavranması mümkün olmayan bir hadise olsa da çabucak aydınlatılmıştı. Sorunlar başka bir noktada baş gösterdi: Mahkeme, Bartsch'ın işlediği filleri işlememe iradesi olup olmadığına karar vermek zorundaydı. Aşağıda okuyacağınız ayrıntıları, dehşet verici olandan zevk almak değil, bilakis bu ayrıntılar Garavito olayı için ve fiillerin karşılaştırılması bakımından hayret verici önem taşıdıkları için anlatıyorum.

Yaptıkları

Jürgen Bartsch, 1966 yılında tutuklandığında daha on dokuz yaşına henüz basmıştı. Daha önce bahsedildiği gibi, son kurbanın verdiği tarif soruşturmayı kolaylaştırmıştı. Bartsch, sorgu sırasında kaçmayı başaran son çocuk kurbanına dayakla işkence yapmayı, derisini yüzmeyi ve parçalamayı istediğini itiraf etti. Ama çocuk, Bartsch her akşam saat yedide yapmak zorunda olduğu gibi anne ve babasıyla akşam yemeği yerken, bir mumun aleviyle (bir mum da kurtulma denemesi sırasında sönmüştü) ipleri çözmeyi başarmıştı.

Bartsch, 1962 ile 1966 yılları arasında tam da pedofiller için ilginç olan 8-12 yaş aralığındaki dört çocuğu öldürdü: Klaus Jung (8), Rudolph Fuchs ve Ulrich Kahlweiss'ın (12) yanı sıra Manfred Grassmann (11). Kurban sayısının az olması, Bartsch'ın yüzlerce çocuğu Ruhr bölgesinde biraz sapa olan bir maden galerisine kendisiyle birlikte gelmeleri için ikna etmeye çalışmış olduğu düşünülürse, göz boyamamalıdır. Bartsch, şüphelenen ya da lunaparktayken ebeveynlerinin yakında olduğunu söyleyen çocukları hemen rahat bırakacak kadar dikkatliydi.

Fiillerin seyri aşağı yukarı aynıydı. Bartsch, çocukları bir hikâye ile kandırarak babasının arabasıyla (ya da bir taksiyle) maden galerisine götürüyordu. Galeri, caddenin üzerinde bulunuyordu ve savaş sırasında hava bombardımanları sırasında sığınak olarak kullanıldığı için girişi açıktı. Bartsch, taksi parasını ebeveynlerinin dükkânının kasasından çalıyordu.

Bartsch, daha sonra çocukları (bazen daha taksideyken) bağlıyor, dövüyor, penislerine dokunuyordu. Fiil sırasında ve sonrasında mastürbasyon yaptıktan sonra, nihayetinde çocukları döverek ve boğarak öldürüyordu.

Sonrasında cesetleri parçalar halinde kesmiş, hatta bazen başı gövdeden ayırmıştı. Karından ve göğüsten iç organları çekip çıkarmış, gözleri oymuş, penisleri kesmiş, bir olayda da tecavüz etmeye çalışmıştı. Son olarak gövdeden geriye kalanları galeride olduğu yere gömmüştü. Gömmeden önce cesetlerle cinsel ilişkiye girerek orgazm olmuştu.

Bartsch'ın cesetlerden kestiği et parçalarını yiyip yemediği açıklığa kavuşmadı Bartsch'ın tarihte işlediği suçları ayrıntılarıyla itiraf eden tek seri katil olması şaşırtıcıdır. Sadece kurbanlarının etini yiyip yemediği sorusuna herhangi bir cevap vermedi. Bartsch, sadece ceset parçalarına "ağızla dokunduğunu" ve "içini ve dışını etraflıca ellediğini ve kokladığını" söyledi.

Kurban sayısının artmasıyla Bartsch deneyim edindi ve çocukları hemen öldürmeden daha fazla işkence yapmaya başladı. Son işlediği cinayet, bunu açıkça ortaya koyuyor. Bu cinayetle, hedefine oldukça yaklaştığı görülebilir: Çocuğu canlı canlı kesmek. 1966 yılının Anneler Günü'nde Bartsch, Manfred Grassmann'ı galeride bağladıktan sonra, daha önce çağırdığı taksiyle eve gitti. Giysilerini ve ayakkabılarını temizlemek için de taksi şoföründen bir fırça ödünç aldı.

Bartsch, gece yarısına doğru gizlice tekrar olay yerine geldi ve çocuğu bağladığı iplerden çözdü. Çocuğu bağırtmak için var gücüyle tekmeledi. Sonra kurbanının sol dizinin kas liflerini kesti, böbreklerini bıçakladı ve ona mağarada oradan oraya dolaşmasını emretti. Bartsch'ın kendi ifadesine göre çocuğun son sözleri, "Şimdi sen hapishaneye mi gireceksin?" oldu.

Çocukları kendi ifadesiyle çok çabuk öldürdüğü için, Bartsch asıl fantezisini hiç gerçekleştiremedi. Bu konuda şunları anlattı:

"Her zaman (mağaraya giderken) yanıma mum almak istiyorum, el lambası değil. Ben, bazı evli insanlar gibiyim. Onların kırmızı ışığa ihtiyacı vardır. Bunun sebebi, ışığın sıcaklığıyla meydana gelen atmosferdir. Ayrıca çıplak biri el lambasının ışığında, mumun ışığıyla karşılaştırıldığında daha az arzu uyandırıcı görünür...

(Çocuğa) uslu dur, derdim; yoksa sana bir tane çakarım. Çünkü onu kendi ellerimle soymayı her zaman güzel bulurum, hâlbuki korktukları için onlara kalsa kendileri soyunmayı tercih ederlerdi. Bağırmaları şart...

Ondan sonra kesmeye başlardım. Ağızlarını tıkamazdım, zira çığlıklarını duymak çok hoşuma giderdi. Muhtemelen kasap bıçağıyla yukarıdan başlardım, göğüs kemiğinden ta aşağıya kadar. Sadece karın zarı ve diyafram kası kesilecek şekilde keserdim. Kan, beni rahatsız etmez, ama bağırsaklara zarar gelmemeli. Ondan sonra öylece bırakıp, cinsel organı keserdim.

Sonra bıçağı elimden atıp, bağırsaktan mümkün olduğunca dışarı çıkarırdım. Şimdi çocuğun hâlâ yaşayıp yaşamadığını bilmiyorum, ama yaşıyor olabileceğini düşünüyorum. Bağırsakları arkadan yırtardım, kesmezdim. Çocuk, muhtemelen çığlık atacaktır."

Bartsch, kurbanlarının seçiminde dikkatliydi, ama çocuğun nasıl görünmesi gerektiğine dair de çok kesin tasavvurları vardı: Kurban, beyaz tenli, mümkün olduğu kadar kılsız ve uysal olmalıydı. Çocukların güvenini kazanmak için, mesela onları şehirdeki Neviges barına davet edip elma suyu ısmarlıyordu.

Çocukları kendisiyle birlikte maden galerisine gelmeye ikna etmek için, bir haydut tabancası hikâyesi uydurmakla kalmıyor, ayrıca onlara elli Mark veriyordu. Bu, savaş sonrası dönemde hiç de az sayılmayacak bir meblağdı.

Bartsch, lunaparklarda da benzeri taktikleri kullanıyordu. Örneğin çocukları çarpışan arabalara binmeye davet ediyordu. Böylece çocukların ailesinin dikkatini çekmeden, olası kurbanlarıyla ilişkiye geçiyordu. Çünkü aileler, onu lunapark görevlisi sanıyordu.

Bartsch, birkaç kez az daha yakayı ele veriyordu. Özellikle 1962 yılı Mart ayında Klaus Jung'u öldürdükten sonra, katil olduğu yüzünden belli oluyor diye düşündüğü için bir papazı evinde ziyaret edip günah çıkarmak istemesi kendisi açısından tehlikeye yol açtı. Papaz polise gitmedi, ama Bartsch'a polise teslim olmasını tavsiye etti.

Bartsch, papazın sözünü dinlemedi, ama Volker isimli bir arkadaşına işlediği cinayeti itiraf etti. Arkadaşı ona inanmadı, fakat olayı bir arkadaşına anlattı. Bartsch bunun üzerine telaşa kapıldı ve Volker'i maden galerisine götürdü. Fakat Klaus Jung'un cesedini daha önce alelacele gömmüştü. Böylece itirafının uydurulmuş bir hikâye olduğunu 'kanıtlamıştı'.

Başka bir seferinde (1962 baharında) oyuncak bir tabancayla bir çocuğu güpegündüz tehdit ederek kendisiyle otobüsle 1,6 km. uzaklıkta bulunan maden galerisine gelmeye zorladı. Çocuk, Bartsch'ın herkesin gözleri önünde kendisini öldüreceğinden korktuğu için, dolu otobüste de sesini çıkarma cesaretini gösteremedi. Otobüsten indikten sonra galeriye giden yolda da kaçmaya yeltenmedi. Buna rağmen Bartsch o denli panikledi ki, çocuğun eline yol parası sıkıştırıp sağ salim gitmesine izin verdi.

Ulrich Kahlweiss'ı öldürdüğünde de zekice davranmasaydı, kendisini kolayca köşeye sıkıştıracak ipuçları vardı. Arkadaşı Volker, Bartsch'ın Kahlweiss'ı kaçırıp içinde dövdüğü arabanın cam ve tavanında kan izlerine rastladı. Bartsch, izlerin son kesim gününden kaldığını ve "çırağın temizlemediğini" iddia etti.

Bartsch yakalandıktan sonra, kurbanlarını beğendiğini, hatta sevdiğini ve kesinlikle nefret duygularıyla öldürmediğini dile getirdi. Bu ifade, "bünyesine katarak birleşme"[31] kavramına aşina olduğumuz bugün biraz da olsa anlaşılabilirdir.

Fakat Bartsch'ın özellikle bahsi geçen Volker ile şiddetle fazla ilgisi olmayan ilişkileri de mevcuttu. 1966 başlarından ortalarına kadar Bartsch, geceleri kendisini ziyaret edip cinsel ilişkiye girmesi karşılığından Volker'e her defasında, ailesinden çaldığı elli ile yüz yirmi Mark arasında değişen meblağlar vermişti.

Bartsch, önceleri yatılı okulda okurken de marjinal deneyimler yaşamıştı: Arkadaşı Detlef ile yurttan kaçtıklarında, Bartsch onu o anda geçen bir trenin altına atmayı denemişti. Detlef, bunu rastlantısal bir itme olarak değerlendirmişti, fakat Bartsch daha sonra arkadaşının penisine dokunmak istediğini itiraf etmişti. Arkadaşının bunu reddedeceğinden korktuğu için de önce onu öldürmeyi tasarlamıştı.

Bartsch'ın ailesi

Bartsch, evlilik dışı doğan ve evlatlık verilen bir çocuktu. Öz annesi, "cinsellikten kaynaklanan yetişme sorunları olan" ve yurtta kalmış olan biriydi. Kocası, Alman ordusunun savaş sırasındaki Rusya seferinden geri dönmediği için, kadın bir maden işçisiyle ilişkiye girmiş ve Bartsch bu ilişkiden dünyaya gelmişti. Bartsch'ın öz annesi verem hastasıydı ve doğumdan sonra hastaneyi hiçbir şey söylemeden terk etmişti. Kadın, beş ay sonra öldü.

Hastanede çalışan altı hemşire, Bartsch'ın sonraki annesinin hastaneye geldiği 1947 baharına kadar bebeğe rotasyonla baktılar. Fakat kadın, evlatlık bir çocuk arayışıyla değil, rahim ameliyatı olmak için hastaneye gelmişti. Artık çocuk doğurmayacağı için, otuz üç yaşındaki kocasıyla evlatlık çocuk edinmek üzerine anlaştı. Küçük Karl-Heinz'ı (sonraları isim Jürgen olarak değiştirildi) bebek odasında ve hemşirelerin kucağında görmüş ve tatlı bulmuştu. Böylece onu evlat edinmeye karar verdi: O zamanlar küçük Karl-Heinz'ı "altınım" diyerek seviyordu. On bir aylıkken Karl-Heinz Sadrozinski'nın ismi Jürgen Bartsch olarak değiştirildi (Evlatlık edinme başvurusu resmi olarak 1952 yılında onaylanmıştı).

Bugünkü bakış açısından Bartsch'ın annesinin karakterini kestirmek zor olsa gerekir. Bartsch ile ilgili soruşturmayı sürdüren polis memuru Armin Maetzler, Bayan Bartsch'ı "katı, sevgi dolu ve koruyup kollayan" bir kadın olarak tanımlarken, Jürgen Bartsch'ın arkadaşı gazeteci Paul Moor onu "aşırı koruyucu ve duygusuz" biri olarak görüyordu. Kesin olan, Bayan Bartsch'ın eşiyle birlikte işlettikleri kasap dükkânında oldukça zor koşullarda çalıştığıydı, ama küçük aile işletmelerinde bu zaten normal bir durumdur. Kesin olan diğer bir şey, kadının oğlunu dövdüğü ve abartılı bir şekilde temizliğe önem verdiğiydi. Bu, o zamanlar alışılmadık bir şey değildi, ama kirlilikten tiksinti duyan bayan Bartsch bunu aşırıya vardırmıştı.

Bayan Bartsch, çocuğunun evlatlık olduğunun ortaya çıkmasını engellemek istediği için, onu diğer çocuklardan tamamen uzak tuttu ve en son ana kadar oğlunun geceleri aylak aylak dolaşmaması için tedbirlere başvurdu. Bartsch, pijamalarını giyip, anne babasıyla televizyon seyrettikten sonra yatağa gitmek zorundaydı. Elbiseleri evin başka bir köşesinde dururdu, ama Bartsch evdeki beton bir boruda yedek elbise saklayacak kadar zekiydi.

Bartsch'ın babası Gerhard'ın ise bütün bu süreçte neredeyse hiçbir rolü yoktu. Oğlunun ne yapıp ettiği onu fazla ilgilendirmiyordu. İlgisini her şeyden önce kasap dükkânına yöneltmişti. Mahkemede, "Gerçekten ifade vermem gerekli mi? Çünkü gidip dükkânımı kapatmak zorundayım" şeklindeki ifadesi kayda değerdir. Gerçi ikinci duruşmada açık bir özeleştiri yapar tarzda konuştu, ama eşini de suçladı: "O, bir çocuk değil, oyuncak bir bebek istiyordu."

Cezaevinde ve daha sonra psikiyatrı kliniğinde yatarken Bartsch ile özellikle annesi ve teyzesi ilgilendi. Mahkeme oldukça hoşgörülüydü ve iki kadının Bartsch'a polisiye romanlar, Mickey Mouse dergileri ve ufak tefek sihirbaz oyunlarının yanı sıra illüzyon sanatıyla ilgili bir dergi olan *Magische Welt'i* getirmesine izin verdi Bartsch, 1965 Ekim'inden beri de Sihir Çevresine üyeydi. Fakat işlediği cinayetler ortaya çıkınca, üyelikten atıldı. Bartsch'ın sihir sanatıyla ilgili yetenekleri şimdi bile bakıldığında gerçekten ilginçtir. Bunlar, daha çok zihne dayanan oyunlar ve kâğıt hilelerinin yanı sıra kolayca yapılabilecek şeylerdi. Bu hileler, çok fazla bir yetenek sahibi olmadan da yapılabilecek şeylerdir ve hilenin ne olduğunu anlamadıkları için insanları her zaman hayrette bırakırlar. Fakat bu hilelerin birçoğu için, örneğin kılavuzuna göre "1900 ile 1999 yılları arasındaki haftanın her gününü hızlı ve doğru bir şekilde hesaplayan" Q.E.D. silindirinde olduğu gibi egzersiz ve akılda tutma yeteneği gerekiyordu. Bartsch için bu tür hileleri öğrenmek işten bile değildi: Ortalama bir öğrenci olmasına rağmen, IQ'sü 107 idi.

Sihir yapmayı bu denli sevmesinin nedeni, çocukken kendi yaşıtlarıyla neredeyse hiç kontağının olamaması ve belki de böylesi hilelerle az da olsa ilgi çekme ve yaşıtlarına üstünlük sağlama isteği olabilir. Fakat Bartsch bunda başarılı olamadı. Bartsch, arkadaş olduğu çok az sayıda çocuktan birini ortak seks oyunu sırasında öylesine şiddetle dövdü

ki, arkadaşlıkları bu dayağın gölgesinde kaldı. Böylesi anlardaki davranışını Bartsch'ın kendisi bile açıklayamıyordu.

Bartsch'ın annesi

Bartsch'ın annesine karşı olan içten davranışı, Rolf Bossi'nin avukatlığını üstlenmesinden sonra değişti. Bartsch, annesinin bir keresinde kasap dükkânında arkasından bir bıçak fırlattığını anlattı -bir kasap dükkânında meydana gelebilecek kayda değer bir olay. Bundan başka, hep dükkânla meşgul oldukları için, ebeveynlerinin hiçbir zaman kendisiyle oynamadıklarını da dile getirdi.

Bunun yerine bir sınavdan geçirildi Bartsch, elbisesini titizlikle katlamak zorundaydı, hatta tutuklanana kadar annesi tarafından yıkandı. Bugünden doğru bakıldığında, bunlardan ne kadarının 60'lı yılların can sıkıcı sıradanlığıyla ilgisi olduğuna karar vermek kolay değil. Gerçek olan, Bartsch'ın her zaman çevresine uyum sağlayan, oldukça sessiz, kimsenin kötü bir şey yapacağını tahmin etmeyeceği ve bütün insanlara karşı saygılı tipik delikanlı tablosuna uyduğudur. Bütün bunlar, sahte tavırlar değildi: Hayvanlar "o kadar suçsuz" bakıyorlardı ki, bu yüzden kasap dükkânında kesimlere yardım etmek istememişti. Anne babasının kendisini 1958'den 1960 yılına kadar gönderdikleri Katolik yatılı okulunda Johanna Spyri'nın kız çocukları için yazdığı kitapları severek okumuştu.

Jürgen Bartsch ilk duruşmadan sonra, Katolik yatılı okulunda bir papazın 1960 yılında kendisini sadece dövmekle kalmayıp, üşütüp yatakta yattığı bir gün cinsel olarak kullandığını da açıkladı. Katolik yatılı okullarında o dönemlerde neler olup bittiğini bilen herkes bu hikâyeyi inanılır bulsa da, polis memuru Maetzler bugün bile anlatılanlara şüpheyle yaklaşıyor ve kamuoyunun büyük ilgisi sonucu Bartsch'ın kişiliğinin değiştiğini ve belki de bu sebepten dolayı kafadan hikâyeler uydurduğunu ifade ediyor. Fakat başka öğrencilerin de belirttiğine göre, aynı zamanda papaz ve koro yöneticisi olan söz konusu öğretmen, öğrencilerini "ağzından köpükler saçana kadar" dövüyordu.

Psikiyatri kliniğinde

Ayrıntılı psikolojik araştırmalar, bugün de mahkemelerde özellikle ağır suçlara ilişkin olarak duyduğumuz sonuçlardan farklı bir sonuç sağlayamadı: Bir taraf, delikanlının eğer istemeseydi, cinayetleri

işlemeyeceğinden emindi. Diğer taraf ise, çocuklara işkence etmekten başka bir şey düşünemeyen bir insanın özgür bir iradeye sahip olmasının mümkün olmadığını ileri sürdü.

Mahkemeler de aynı şekilde çelişkili fikirler ileri sürdü. 1967 **I** yılındaki ilk yargılamada, Bartsch'ın -suç işlediğini bildiği şüphe götürmez olduğundan- içgüdülerini kontrol edebileceğine karar verildi. Bu karar bir cümleyle söylersek şöyle ifade edildi: Bartsch gerçi kötülüğün etkisi altındaydı, ama göstereceği direnişle kendini kötülüğün etkisinden kurtarabilirdi.

1971 yılında yapılan ikinci yargılamada ise bunun tam tersi bir fikir savunuldu: Bartsch'ın sadistçe fantezileri, bütün ahlaki sınırlarını yok etmişti. Böylece içinde olması muhtemel her türlü iyi niyet ortadan kalktığı için, suç işlemesi kaçınılmazdı. Bu, Bartsch'ın psikolojik olarak değiştiği ve kasten kötülük yapan biri olmadığı anlamına geliyordu. Bunun üzerine Köln-Ossendorf'taki cezaevinden Eickelborn'daki psikiyatri kliniğine sevk edildi. Aşağıda okuyacağınız ve ilk kez yayınlanan mektupları da burada yazılmıştı.

Ama Bartsch'ın psikiyatrı kliniğindeki tedavisi olması gerektiği gibi olmadı. Her şeyden önce yeteri kadar personel yoktu ve bu yüzden de bugünkü yöntemlerle bile tedavi edilmesi olanaksız suçlular ve psikolojik olarak değişmiş olan başka insanların içinde birlikte yer aldığı grup sohbetleri düzenlenerek tedavi edilmeye çalışıldı. Fakat Bartsch'ın işlediği suçlar, bütün sınırları aşıyordu ve kendisi de bu yüzden hoşnutsuz kalarak sık sık toplantıları terk ediyordu.

İkinci olarak, intihar etmesinden korkulduğu için, Bartsch psikiyatri kliniğinde cezaevinde olduğundan daha çok kapatılmış durumdaydı. Köln'deki cezaevinin aksine psikiyatri kliniğinde zanaatla uğraşma olanağı da olmadığı için, Bartsch'ın canı çok sıkılıyordu. Anne ve teyzesinin getirdiği dergi ve hile oyunları bu açıdan onu mutlu ediyordu.

Bartsch, ilgi isteyen yorucu bir insandı. Kendisiyle mektup arkadaşı olmak ve yardım etmek isteyenlerden bazı talepleri olurdu. Bartsch, bu tavrıyla daha duruşmalar sürerken ölen seksolog Hans Giese'yı öylesine sıkıntıya soktu ki, mahkeme neredeyse Giese'nin bilirkişi olarak gerekli nesnelliğini kaybettiği kararına varacaktı.

Bartsch, başka mektup arkadaşlarından da sürekli yardım, destek ve ilgi talebinde bulunuyordu. Bunun yanı sıra minicik el yazısını okumak için

oldukça yüksek bir konsantrasyon gerekiyordu, ama mektuplarının içeriği bundan daha fazlasını talep eder nitelikteydi.

Bunu aşağıda vereceğim bazı örneklerde göreceksiniz. Daha önce söylediğim gibi, bu mektuplar daha önce yayımlanmadı ve Bartsch'ın bu mektupları yazdığı şahıs şimdilik isminin açıklanmasını istemiyor. Bu neden dolayı bu şahsın özel yaşamına ilişkin satırlar çıkarıldı. Bartsch tabii ki mektup arkadaşlarının yazdıklarıyla ilgileniyordu. Bu kişisel ilişkiden bağımsız olarak da, mektupların alıcılar üzerinde nasıl bir etki yaratmış olduğunu da tahmin etmek mümkündür.

O zamanlarda suçlularla mektup arkadaşlığı yapanlara yönelik hiçbir bilgi yoktu -tedavisi imkânsız karakter özelliklerine (parafil) ilişkin kesinlikle hiçbir enformasyon mevcut değildi. Mektup arkadaşlarının, neredeyse herkes tarafında saçma olarak nitelenen ve yasal olarak sorunlu olan Bartsch'ın kendini hadım etmesi girişimi sırasında da bile ona karşı dürüst mektup partneri olmalarını takdir etmek gerekir.

Hadımlaştırma çok uzun süre önce yasaklanmıştı ve özellikle Nazi döneminde Almanya'da kötüye kullanılması nedeniyle olumsuz bir intibaa sahipti -Bartsch'ın kendisi de buna değinir.

Bartsch'ın hayatının son iki yılında yazdığı mektupları özellikle seçtim. Zira bu mektuplar, Bartsch'ın iyileştirilebileceğine büyük bir ciddiyetle ve kıvançla inandığını gösteriyor. Katiyetle Charles Manson ve Nico Claux gibi acımasız failleri taklit etme düşüncesinde değildi, bilakis umutsuzca normal bir insan olmak için çaba gösterdi. Bugün olduğu gibi, o zaman parafil olan insanları iyileştirebilecek bir çare olmadığını bilmiyordu. Bu sebepten dolayı da, birazdan bahsi geçecek hipnoz tedavisinden medet umuyordu. Bunun için, daha önce kesinlikle reddettiği hadımlaştırma iznini mücadeleyle elde etti. Hafifletici ilaçları bir yana bırakırsak, neredeyse on sene süren başarısız tedaviden sonra, hadımlık onun son umuduydu.

Klinikte geçirdiği süre içinde fantezilerinin değişime uğrayıp uğramadığını kimse bilmiyor. Tutuklanmadan önce Bartsch, birçok kez geneleve gitmişti, ama genellikle kadınlarla sohbet etmiş ve onlardan çıplak fotoğraflar satın almıştı. Kadınları cinsel olarak ilginç bulmuyordu. Eşiyle (hemşire Cisela Deike, 2 Ocak 1974 tarihinde psikiyatri kliniğinde Bartsch ile evlendi) cinsel bir ilişki kurup kuramayacağı su götürür. Kesin olan,

Bartsch'ın hileyle "cinsel içerikli bir kitaba" ulaşmayı denediğidir. Yargıç, kitaba el koyduğunda, Bartsch kitabın başlığının kendisini yanılttığını ve normal bir hikâye kitabı sandığını iddia etti. Bartsch, sadist fantezilerine ilişkin olarak son dönemde hiçbir açıklama yapmadı, bu da bir gün serbest kalma umudu göz önüne alındığında anlaşılır bir şeydi.

Bundan bağımsız olarak Bartsch, haklı olarak en azından kendisine, tedavi olmak ve özgürlüğüne kavuşmak için bir şans verilmesini, bunun bütün insanların temel hakkı olduğunu argümanını öne sürdü. Bazı okuyuculara tuhaf gelse de, Bartsch Almanya'da bir insanı ömür boyu hapsetmeyi yasaklayan hukuki bir ilkeyi dile getiriyordu. Hiç kimse, ömrünün sonuna kadar cezaevini terk etmeyeceği gibi bir ihtimalle yüz yüze bırakılamaz. Bu, son yıllarda kısmen değişti. Bartsch, hukuki ve belki de etik olarak kabul gören bir noktaya dikkat çekiyordu ve başka bir durumda düşünüleceği gibi, kesinlikle megaloman değildi.

Son kavga

Aşağıda okuyacağınız mektupların ısrarlı bir alt tonunun olması şaşırtıcı değil, çünkü birincisi, Bartsch ve mektup arkadaşları çok fazla zamanlarının olmadığını, ikincisi ise mahkemenin her şeyi okuduğunu biliyorlardı. Bu sebepten dolayı, her mektup resmi makamlara yöneltilen gizli çağrılar ve şikâyetler içerir.

Bununla birlikte Bartsch'ın mektup arkadaşları ve ilişkide olduğu insanlar oldukça ilginç şahsiyetlerdir. Bunların arasında gazeteci ve polisiye roman yazarı Friedhelm Werremeier (1968 yılında Bartsch olayını konu alan *Bin ich ein Mensch für den Zoo?* isimli kitabı yayımladı), seksolog Hans Giese ve Almanca yazan Amerikalı gazeteci Paul Moor'un *(Das Selbst-portrat des Jürgen Bartsch,* 1972) yanı sıra bir canavarı anlamaya çalışacak cesarete sahip olan başka kişiler vardı. Reckling-hausen kriminal yüksek danışmanı Günther Bauer bile "Bartsch'ın kesinlikle bir vaka değil, insanlığın gerçek ve açık yüzünü gösteren çağımızın bir semptomu olduğuna" inanıyordu. Yetkili birinin böyle bir ifadeyi dile getirmesi, çok manidar olsa gerekir.

Belki sosyal olarak kabul etmesek ya da kabul etmek istemesek de, Bartsch'ın yazdıklarının altında derin bir gerçekliğin yatıp yatmadığına kendiniz karar verin. Her hâlükârda Bartsch'dan önce hiçbir parafil suçlu,

kendisine her türlü yolla yardım edilmesi gerektiğini bu denli mantıklı gerekçelendirememiştir.

Bartsch'ın stilinde, bir yandan cinayetleri anlatırken nesnelliği, diğer taraftan elde etmek istediği şeyler uğruna mücadeledeki tutkusu göze çarpıyor. Deneyimlerime göre bu, suç işleyen parafillerde görülen tipik bir özelliktir: Başkalarına karşı gerçekten acıma ve merhamet duygusunu tanımazlar; ama kendilerine karşı yapılan haksızlıklara karşı oldukça güçlü bir algıları vardır.

Eğer Barstch'ın işlediği dehşet verici suçlara rağmen, mektuplarında oyun kağıdıyla yapılan hileler, resmi dairedeki adaşı ve kilo vermek üzerine gevezelik etmesine ve üstelik mutlaka serbest bırakılmasını istemesine kızıyorsanız, onun insanlıktan talep ettiği şeylerin başka bir şahıs, örneğin papa, cumhurbaşkanı ya da Dalai Lama tarafından dile getirildiğini tasavvur edin ve böylece etik kriterlerinizi değiştirin -ya da bu taleplerin kim tarafında formüle edildiği çok mu önemli?

Mektuplar, Bartsch'ın avukatı Bossi'nin, 1973 yılında müvekkilinin beyninde güdülerle ilgili alanın tahrip olduğunu kanıtlama çabalarından sonra yazıldı. Avukat, "Oradan oraya koşturup durdum. Bazı doktorlar önce olur dediler, ama muhtemelen hem de böyle bir hastada bu güdüleri bastıran 'beyaz kesitin' neden olacağı sorumluluktan korkmuş olacaklar ki, sonra geri adım attılar" diyordu.

Fakat Bartsch'ın 1974 yılında evlenmesinden sonra, avukat tekrar işe koyuldu ve Hamburg (Saar) Üniversite Kliniği'nde, bu sorumluluğu göze almayı kabul eden bir doktor grubu buldu

"Bu, bir avukatın müvekkili için nihayet bütün sansasyonlardan uzak, anonim ve mümkün olduğu kadar az göze çarpan bir geleceğin olasılık dahilinde olduğu gibi bir umut ışığını gördüğüne inandığı, sevinçten havaya uçuran bir andı.

Ama 1974 Noel'inden hemen önce, doktorlar Bartsch'ın 'inoperabl'[32] olduğunu söylediler. Diğer vakalarda olduğu gibi beyin ameliyatıyla sadece erotikleştirme merkezinin değil, bilakis buna ilaveten genel içgüdü ve faal düşünce teşekkülü yani fantezi merkezinin de devre dışı bırakılması gerekiyordu."

Başka bir deyişle: Bu, tedavi olma özlemi çeken seri katil Bartsch'ın gerçekten bir oyuncak bebeğe dönüşmesi anlamına gelecekti. Ama

annesinin hep dilemiş olduğu gibi bir oyuncak bebek değil, beyinsiz bir suret olacaktı. Doktorlar, haklı olarak böylesi bir zombileştirmeyi reddettiler. Bartsch'ın 5 Nisan tarihli mektubunda yer verdiği "Beyninizle oynanmasını mı istiyorsunuz?" sorusu oldukça yerinde bir saptamaydı. Zira Bartsch, sadece ameliyatla etkisinde olduğu baskılanmaları değil, bütün şahsiyetini kaybedecekti.

25 Haziran 1974

Resimli son güzel mektubunuz için çok teşekkürler. Sizi hatırlamadığımı düşünmeyin. Daha önce sıkça görüştüğümüz için, böyle bir şeyin olması mümkün değil. Size o zamanlar öğrettiğim kart hilelerini hâlâ biliyor musunuz, yoksa çoktan unuttunuz mu? O zaman beş adet hile oyunu biliyordum, bugün bunların sayısı yaklaşık iki yüzü buluyor. Bununla övünebilirim, değil mi?

En çok zihinsel hileleri seviyorum. Görülemeyen şeyleri 'yalancı görebilme yeteneği' diye adlandırılan şey yani. *Kafadan* kartlar seçiyorum, beş tane kâğıdın rastgele sayılarının toplamını *tahmin ediyorum.* Her birinde bir ölünün isminin yer aldığı kağıtlara bakmadan ölü kâğıdını buluyorum. Oyun kâğıdıyla *falcılık,* seyredenlere kartlar üzerindeki Δ, O, X, vs. sembollerini gösteriyorum, oyunda kontrol sırasında olmayan, bilakis bir zarf içinde önceden (!) seyircinin cebinde bulunan kâğıtları seçtiriyorum. Bir kitaptan (ya da üç kitaptan) herhangi bir kelime seçtiriyorum, seyircinin bir levha üzerine çizilmiş resminin kopyasını (resmi daha önce hiç görmemiş olmama rağmen) çıkarıyorum vesaire. Bu, bugün seyircinin en çok takdirini toplayan sihirbazlık tarzıdır. Bu yüzden de *tamamen* bu tarz üzerine uzmanlaştım. En fazla başarıyı getiren bu tarzdır ve seyirci ne kadar zekiyse reaksiyonu da o denli büyük olur.

Resminiz, benim gönlümde bir şeref mevkiine sahip olacak. Bu konuda daha düşünüyorum. Karınız bizim hakkımızda ne diyor? Yazışmamızı kabul ediyor mu? Özür dilerim, aklıma geldi de.

Şimdi sizin sorularınızı cevaplayayım da, böylece herkesin sizin gibi insancıl olmadığını belki görürsünüz. Bana karşı olan olumsuz tavrın, bir doktor tarafından bile (olay nedeniyle) ortaya konduğunu tahmin edemezsiniz. *Ama öyle oldu.* Bunun burada olduğunu söylemek istemiyorum. Söz konusu doktorun da yanlış bir meslek seçtiğini belirtmem gerekiyor. Sorumluluk, diyorsunuz. İyi. Ama sorumluluk, korku nedeniyle

ve hiçbir şey yapmamak olarak soysuzlaşmamalıdır. Fakat bu oluyor ve bunu siz de biliyorsunuz. Bu sebepten daha fazla anlatmama gerek yok. Sorumluluk, yardım duygusuyla bir arada - sizce de öyle değil mi? Bu konuda nesnel düşünüyorum ve boşuna konuşup umutlanıyorum.

Nihayet sorunuza geleyim: Bütün ümitlerim, sabun köpüğü gibi birbiri ardına patlayıp sönüyor. *Sizin* sözleriniz. *Neden* üç cerrahtan hiçbirisi kabul etmedi? Sorumluluk korkusundan dolayı. *Yeniden suç işleme olasılığının* olduğunu düşünüyorlar. (Teorik olarak) bir şeyler ters gidebilir (bir hasta kör oldu, bir diğeri öldü). İkinci olarak, bu uzmanlar için söz konusu olan, göze almak *zorunda kalacakları* bir riskin var olmasıdır. İşte bu riski göze almak istemiyorlar. *Yardım etme ilkesi* böylece geri plana atılıyor. Siz... her ret olayından sonra ayrıntılı gerekçe tahmininde bulunuyorsunuz. Gerekçe yok. Her seferinde büyük bir riskten söz eden bir kâğıt parçası geldi. Siz, "tekrar suç işleme olasılığı söz konusu değil, tıbbı olarak kabul edilmiş bir metot, nerede o dehşetli risk?" diyeceksiniz ve haklısınız da. Başarı açısından büyük bir risk, kesinlikle söz konusu değil. Kısacası "yukarıdakiler", daha çok *kendilerini düşünüyor.* Bana tersini ispatlayın.

Psikiyatri, her zaman bu ameliyatı *destekledi* ve *destekleyecek.* Ameliyatın *nihayet* yapılacak olması, çok iyi bir şey. Annem ve babam, üç (!) yeni doktor buldu. Bossi, bu doktorlara mektup bile yazdı (hayır, Bossi bana özel ziyaretlerde *bulunmuyor) ve* ameliyat masraflarını kendimiz ödeyeceğiz. *Böyle* olması yazık. Böylece nihayet daha bu yıl içinde ameliyatı yapacak iyi bir cerrah bulmuş olacağız. Evet, tekrar biraz umut taşıyorum. Umutsuz nasıl yaşanabilir ki? Ama bu umut, hiçbir şekilde psikiyatrinin hanesine yazılamaz. *Eşim*, bunun için ekstra kredi başvurusunda bulundu. Ondan bunu bekler miydiniz? Ben beklemezdim! Çok şaşırdım.

Eşimin beni ne kadar *çok* sevdiğini görüyorsunuz. Onun için çok zor olmalı. Dürüst olmak gerekirse, onun bana karşı duyduğu aşkın göstergesi olarak bunu yapması, beni çok *sarstı*. Bunun için yeteri kadar gerekçem var. Bana o kadar iyi bakıyor ki, sanki onun yanındaymışım gibi geliyor.

Şayet özgürlüğüme kavuşursam, onunla evli kalıp kalmayacağıma dair kaygınız yersiz, çünkü ben onu, onun beni sevdiğinden daha az sevmiyorum (ayrıca çıkmam halinde onu terk etmem, domuzluk olur. Bu, bana yakışmaz).

Evet, şimdi... bugünlük bu kadar. Gelecek sefere kadar olmak üzere ANİMAL Jürgen'inizden bol selam.

12 Eylül 1974

Nasılsınız? Dağlık ülkeye uçakla yaptığınız yolculukla ilgili yazdıklarınızı okuyunca, kıskanmamak elde değil.

Ondan sonraki bütün süre içinde iyi dayandım, bunun için kendimi takdir etmeliyim. Sert koşullar altında *burada* yirmi iki ay dayanmak az şey değil. Hapsolmanın sebebiyet verdiği öfke, periyodik olarak geliyor, yani aşağı yukarı yılda iki kez. Burada kalmak, ötekilerinde ruhsal açıdan genel olarak saldırganlığa yol açıyor. Bu, bende ise bitkisel bir çöküntüye sebep oluyor; ayakta iken çöküntü yaşamaktan iyidir. Çöküntü, agorafobi ile başlıyor. Daha sonra duvarlar üzerime geliyor ve titreme başlıyor. Ne oturabiliyor ne de yatabiliyorum. Konuşamıyorum. Gırtlak durmadan kapanıyor. Mahvolma duygusu, (sebepsiz) ölüm korkusu ve gırtlak felcinden kaynaklanan boğulma hissi. (Psikologlar, buna ilişkin isabetli özel bir kelime kullanıyor: Globohisterikus.)

Bütün bunlarla herhangi bir şekilde kendimden intikam alıyorum. İlk ortaya çıktığında şöyle düşündüm: *"Belki de iyi bir şey, nefes alamamanın ne demek olduğunu böylece öğrenirsin."* -Sakinleştirici ilaçlar ve uyku iğneleri. Bir buçuk hafta sonra tekrar kendime geliyorum ve bu rahatlık, altı ay sürüyor. Bu altı ay boyunca kendimi çok iyi hissediyorum. Altı ay. Ama bunun için kaygılanmayın. Eşim bana çok iyi bakıyor.

Eşimle her şey çok olumlu gelişiyor. Hâlâ size anlattığım gibi devam ediyor.

Ameliyata gelince, yazmayı çok istememe rağmen, doktorlarıma göre ne zaman, nerede ve nasıl yapılacağını yazmamalıyım. "En iyi arkadaşına bile yazma." Neden? Doktorların gerekçelerine saygı gösteriyorum. Sadece şunu söyleyebilirim: Sayısız *olumsuz* yanıttan sonra, bir umut ışığı. Bu sene içinde olabilir mi? Mümkün. Bir umuttan fazla bir şey değil, ama bu umuda yapışmış durumdayım. Lütfen bana bol şans dileyin. Daha yolunda gitmesi gereken bir sürü şey var, tabii ki eğer mümkün olursa. Ameliyatın *başarılı* olması durumunda bana destek ve daha başka şeyler için söz verildi. Tabii ki ameliyat öncesi ve sonrasında yapılacak muayenelerden sonra. Benim durumumda olan biri için, bu ümidin ne anlama geldiğini tahmin edebilir misiniz? Kelimelerle anlatmak neredeyse olanaksız.

Burada en büyük oyalanma aracımız televizyon. Bunun yanında programın giderek berbatlaştığı tespitinde bulunduk. Ama cezaevinde de tuhaf şeyler oluyor. Öğrendiklerim beni ürküttü. Bundan birkaç gün önce gazetede Düren'deki psikiyatri kliniğine ilişkin bir haber çıktı (üzerini açtıktan sonra hastanenin yeniden baştanbaşa tadilatının yapılması planlanıyor). Mahkeme tarafından psikiyatriye sevk edilen hastalar, kısmen ikişer ikişer küvette (!) uyumak zorundalar. Ziyaret sadece yarım saat sürüyor ve hasta, arada cam olduğu için annesinin elini bile tutamıyor. Paket kabul edilmiyor. Akşam saat yedide yatağa gitme zorunluluğu var (buna personelin az olması sebep olarak gösteriliyor) ve bir hücrede bazen sekiz kişi uyumak zorunda kalıyor, inanılmaz koşullardan kaynaklanan, cinsellikten de öte sapıkça pratikler (psikolojik olarak anlaşılabilir). Hiçbir şekilde terapinin olmaması nedeniyle ve suçu ağır olmayan mahkûmlara bile uygulanan on ile yirmi yıl(!!) arasında değişen hastayı alıkoyma hapsi vs. vs. İğrenç bir durum. Demokratik ve hümanist devletimizden neredeyse eser yok. Her zaman söyledikleri: Para-para-para. Sanki biz Eickelborn'da daha mı iyi durumdayız?

Kurslarınız üzerine bir şeyler okudum. Oldukça zahmetli olmalı ve bireyde stres oluşturmaya neden olacak gibi görünüyor. Bazı adaylar havlu atmış bile, bunun sebepleri fiziksel değil, psikolojik. Bireyin çok sıkı bir performans göstermesi gerektiği için, katılımcıların küçük bir kısmı başaracak. Böyleyse oldukça zor durumda olmalısınız. Merak ediyorum, gerçekten bu kadar kötü mü? Umarım kendinizi fiziksel anlamda fazla yormazsınız. Ama siz bunu idare etmesini bilirsiniz. Psikolojik olarak da ne kadar kaldırabileceğinizi zaten biliyorsunuz. En azından ben sizi öyle biliyorum.

Bu akşamlık bu kadar deyip, burada kesmek zorundayım. Yeni olan şeylerin iyi yanları da var: geçen hafta dört kez dondurma yedim. İyi yemekler, çok sayıda ziyaret (sevgili teyzem Maria, eşimin doğum günü olan 20 Eylül'de gelecek. O gün, birinci sınıf bir sihirli gösteri hazırlamam şart. Ne yazık ki, siz bunu göremeyeceksiniz), bugünkü gibi sevdiğim Pazar günleri, haftada bir kez masa tenisi, iki kez spor, TV'de Dr. med. Mercus Welby vs. Nihayet yarın, yeni oyunları içeren bir sihir kutusu gelecek (harika!!).

Adalet Bakanlığı'ında bir adaşımın olduğunu biliyor muydunuz? Evet, bu muhteremin soyadı Bartsch. Geçen hafta öğrendiğim bazı şakalarla

bitirmek (gördüğünüz gibi bitirmek zor geliyor) istiyorum: “Görmezlikten gelmeyin.” “Ona yapmamı istemediği şeyi, ben başkasına yapıyorum” (Lübke).

Binlerce selam.

Jürgen

Tarihsiz (1974 Sonbaharı; M.B.)

Bugün nasılsınız bakalım? Son mektubunuz için teşekkür ederim. Sansasyon yaratmadan size ameliyatım hakkında bilgi vermek istiyorum. Durum iyi görünmüyor. Muhtemel iki şehirden birinden ret cevabı geldi, diğerinden ses seda yok ve bir ses çıkacağı da yok. Her şey, bu ameliyatın olmayacağını gösteriyor.

Hadım edilmeyi kesinlikle reddetmişken, bunun benim için ne anlama geldiğini tahmin bile edemezsiniz (“Hadım edileceğime öleyim daha iyi” - hâlâ bu düşüncedeyim ve kimse beni bu konuda ikna *edemez.* Bunun dışında *her şeye* hazırım. Bu düşünce yanlış da olsa, bu benim için psikolojik olarak İNTİKAM anlamına geliyor Böyle düşünüyor olmamın yanlışlığı şüphe götürmez. Nedenlerim: 1. Nazi dönemi, 2. Bedensel kaostan duyduğum korku, 3. Teslislerimin alınması, PRATİKTE benim yaptığımın *aynısını* bana yapmaktır). Lütfen beni realistçe anlayın: kesmek - kesmek. Bir bıçak -aynı alet. Tahmin edemezsiniz. En iyi ihtimalle, belirsiz bir tarihe kadar klinikteki bu intihar önleme servisinde kalacağım. İnanılmaz güven telkin etme ve *karşılığında bana en asgari düzeyde bile olsa güven telkin etme şansı verilmiyor.* Ameliyatın gerçekleşmesi olanaksız hale gelirse, bana karşı merhametsizlik dışında hiçbir şey beklemiyorum. Bunun kötümser olmakla ilgisi yok. Burada *her* hasta için bir tedavi planı varken, *benim için hiçbir plan mevcut değil.*

Benim için merhametsizlik ne anlama geliyor? 1. Giderek iyileşmeme rağmen bu serviste boş yere tutulmam, 2. “Ameliyat mümkün olmasa bile, sizi hiçbir zaman ameliyat geçirmeden buradan çıkarmayacağız” demek, 3. Haplardan daha iyi olan iğne tedavisi (iki haftada bir yapılan hormon iğnesi, her zaman alınabilir, tahliye edildikten sonra da. Alınıp alınmadığı kontrolle ortaya çıkıyor) önerim, hiçbir gerekçe gösterilmeden reddedildi, 4. Teşvik adına şov denemesinden başka bir şey yapmamak.

Yeniden yapılanma kısmına gitmem gerekiyordu. Hepsine sordular. Beni kimse istemedi, bir tek hastabakıcı bile. Bu gönülsüz denemeden sonra hiçbir şey olmadı. Olmayacak da. Sızlanıyormuşum gibi anlamayın, ama gerçekten hiç kimse beni başına “sarmak” istemiyor.

Zifaf gecesi olmadığı için, bize bunun daha sonra dikkat çekmeden telafi edileceği sözü verildi. Ama bu söz de tutulmadı (Ayrıca bastırmak, normal cinsel ilişkinin imkânsız olduğu anlamına gelmiyor. Fakat işte “gelen” bir şey yok). Birbirine âşık olanların cinselliğe ihtiyaç duyduklarını bugün kimse inkâr etmiyor. Ama ne yapılıyor? Tabii ki hiçbir şey. Eşimin bundan dolayı nasıl acı çektiğini görmek beni kederlendiriyor.

Ölüler unutulmadı. Bazı toy insanlar buna inanıyor. Essen’li bir papazla bağlantım var. Az bulunur cinsten hümanist bir insan. Çocukların ebeveynleriyle bağlantıya geçmiş ve onlardan beni affetmelerini istemiş. Ama onlar bunu yapamayacaklarını söylemişler, zaten bunun için çok erken. Papaz, ebeveynlere çocukların isimlerini kilisenin zeminine beyaz renkte yazdıracağını söyledi. Bunu yaptı ve bir resmini de bana yolladı. Baba Kahlweiss, (öldürülen çocuklardan birinin babası; M.B.) bunun az duyulan bir şey olduğunu, kurbanların genelde hemen unutulduğunu yazmış. Çok fazla karamsarca değil mi?

Hiçbir şey unutulmuş değil, ne şok içindeki annem babam, ne yargıç Fisher, ne sevgili teyzem Maria (ilk tepkisi, “Ah, JÜRGEN, HAYIR, HAYIR, HAYIR!!!” olmuştu) ve en önemlisi ne de ben unuttum. Unutamam. Sırtımda ağır bir yükle yaşamak zorundayım. Bu yüzden de, belli insanların olan biteni unutabileceğimden korkmalarını düşüncesizce buluyorum. *Yaptıklarımı hiçbir zaman unutamam.* Acı veren anılar, her gün aklıma geliyor.

Suçumun bilincinde olarak, pişmanlık içinde kendime dair umut etmekten feragat mi etmeliyim? Hayır, diye düşünüyorum. Hatasını telafi etmek (gelecekte mesleğimde bunu yapmayı umuyorum) ve insanca bir yaşam sürdürmek için mücadele vermek, insanın doğasında vardır. Bu nedenle, bana yardım etmek için hiçbir şey yapmamalarına ilişkin eleştirilerimde haklı olduğum kanısındayım.

Nihayetinde, doktorların bana talimatlar verdiğini (iş, iyi davranış, uyumlu olma, hormonlu olanlar da dahil olmak üzere ilaç kullanma) unutmamalısınız. Ben, bunlara uyuyorum. Şu anda eleştirilerimde haklıyım.

Sorularınızın cevabına gelince; haftada bir gün futbol oynanıyor. Ama ben gitmiyorum, futbol oynayamam. Haftada bir gün bodrumda masa tenisi var, oraya gidiyorum. Birkaç haftada bir, jimnastik saati var, ona da katılıyorum. Burada, resmi makamların yardımını alarak, resmi onaylı (aksi takdirde anlamı olmaz, zira mesleğimi değiştirmek zorundayım) bir meslek eğitimi yapmanın *hiç olanağı yok.*

Size bir fotoğrafımı göndermek istiyorum. Fakat muhtemelen bunu yasaklayacaklardır, çünkü sizin hemen fotoğrafı alıp gazetelere vermek için koşacağınızı (basına dair bu kadar abartılı bir korku var) düşüneceklerdir. Elinize geçip geçmeyeceğini merak ediyorum. Resim çektirme iznim yok. Ayrıca ben de sizin bir resminizi çok isterdim Evet, bugün içimdeki her şeyi yazdım.

Umarım sizin başınızı ağrıtmamışımdır. Bana nasıl davranıldığı konusunda hüküm verebilmeniz için, şunu bilmeniz gerekiyor: Burada yeniden *suç işlemeye meyilli,* ama *tabii ki iyileşmesi* için *teşvik gören* bir suçlu bana şunları söyledi: “Üç kez sıvıştım. Buna rağmen beni teşvik etmek zorundalar”- “Bu sürede bir şey olmadı mı?” - ”Yakayı ele vermedim ki.” Burası işte böyle.

Binlerce selam.

Sizin Jürgen Bartsch

15 Ekim 1974

Nasılsınız? Umarım iyisinizdir. Tabii ki son mektubumdan sonra, cevap yazıp yazmayacağınız ve bana kol kanat germeyi sürdürüp sürdürmeyeceğiniz sorusu beni meşgul etti. Bu soru beni endişelendirdi, çünkü ben de sizin kadar arkadaşlığımızı ciddiye alıyorum. Fakat arada bir başkası tarafından şöyle adamakıllı silkelenmekten de kaçmanın yolu muhtemelen yok. İyi ki beni affettiniz. Kontrolümü tamamen kaybetmiştim.

Sizin de “tekrar tekrar” şok olduğunuzu iyi açıklamışsınız. Bunun sizin *için* bir riski var: Yanlış bir kelime, sadece bir tek kelime ve aklın bir köşesinde sessiz duran alarm zilleri çalmaya başlar: “Bu kelimeyle ne anlatmak istedi?”, “*Bu* cümle bir saldırganlık taşımıyor mu?”, “*Bu* cümle, pek ciddiye almadığını gösteriyor”, “*Bu* cümle ha! Peki *başkasına* karşı duyarlılık nerede kaldı?” - Bu tür yanlış anlamaların sık sık meydana geldiğine bahse girerim. sizin için risk, yazılanları kelimesi kelimesine anlamaktan kaynaklanıyor. Allah rızası için bunu yapmayın! *Yazıyla, yüz*

yüze konuşulduğu gibi anlaşmanın olanağı yok. Bazen saldırgan *tutumlarım* oluyor, ama bunun ne bünyevi ne de cinsellikle bir ilgisi yok, bilakis kabullendiğim *hapiste olma* gerçekliğinin sebebiyet verdiği bir durum.

Geçmişte olan bitenlere karşı şu andaki tavrım, geçmişteki tavrımdan daha farklı. Bugün farklı bir anlayışa sahip olduğum ve cinsel anlamda olgunlaştığım için aynı şeyleri yapmam söz konusu olamaz. Bir diğer neden de, tanrıya şükürler olsun ki karımdan başka kimseyi gözümün görmemesidir. İki hafta gelemedi. Çocuklar hiç aklıma gelmedi - her gelmediğinde akşamları sadece ağladım. EVET, saldırganlığım tamamen başka bir *düzlemde.* Size anlatmaya çalışmak istediğim buydu.

Bunu (tıbbi olarak) yanlış anlamak, (tıbbi olarak) yanlış yapmak anlamına gelir. Neden mi? Şundan: Şayet bana, "Tamam, birbirinizi seviyorsunuz. Size şu odayı veriyoruz (gelişmiş cezaevlerinde yapıldığı gibi), ebeveynleriniz sizi ara sıra kontrol altında gezmeye götürebilirler. Eşiniz de ara sıra sizi alıp dışarı çıkarabilir" deseler, *saldırgan hallerimden bir eser kalmazdı.* Böyle bir şey mümkün mü? Evet, mümkün. Firar *benim için ölüm anlamına geleceği için,* firar tehlikesi olasılığının olmadığı ortada. Eğer gerçekten düşünülüp taşınılırsa, bunun sorun teşkil etmediği görülebilir. Bu, bir gerçeklik ve inanıp inanmamakla bir ilgisi *yok.*

Eğer siz *tamamen* farklı düşünüyorsanız, bunu bana rahatlıkla söyleyebilirsiniz. Ama bu zoruma gidecektir. Cinsel açıdan normalleştiğime ve bu sorunun artık neredeyse ortadan kalktığına inanıp inanmamanız da size kalmış bir şeydir. Size kızmayacağım. Bana kişisel düşüncenizi bildirin. (Saldırganlık hallerim, uzun süre için geçti. Korkacak bir şey yok...)

Ameliyat üzerine: Gerçi bu konu üzerine doğrudan bir şeyler yazmamalıyım, ama size bir ilerleme olduğunu söyleyebilirim. Bir şeyler oluyor ve bu iyi. Uzun yıllardan sonra! Eğer *herkese* bir şans verilmesine inanıyorsanız (bunun, sizin kişisel bakış açınız olduğunu sanıyorum), bana şans dileyin. Kâğıdı psikoloğuma verdim, çünkü en iyi onunla anlaşıyorum ve ona güveniyorum. O, beni bir direktörden falan daha iyi anlayacaktır. Fakat aynı sizin gibi, bana "yardım" etme olanağı yok. *(Hiyerarşinin* içyüzünü anladım.) Burada söz konusu olan desteğin *sürmesidir.* Şu anda acilen sabırsız olmamı gerektiren bir şey yok, ama biz insanlar tam da bu durumda öylesine asabi oluyoruz...

İnsani zayıflıklar. *Bende de var mı?* Hayır. *Ama ben her şeyi başka bir tarzda ölçüp biçiyorum.* Siz, bunu gerekli dikkat olarak görüyorsunuz. Bunu kabul ediyorum, ama diğer yandan da beynimin açık olmamasına üzülüyorum. O çok sıkı dikkatle aranan şey, artık beynimde yok. - Gelecek haftadan itibaren grup terapisi yine başlıyor. Grup tartışmalarına katılmak için dört gözle bekliyorum.

Dün bir fallografik[33] testi yapıldı. Kurbanın (böyle kabul ediliyor, kusura bakmayın) penisine lastik bir halka ve işaret parmağına da bir nabız ölçer takılıyor. Porno bir filme bakarken, bütün tepkiler bir sismografla kaydediliyor. Önce “normal” bir film. Bir kadın ve bir zenci. Bedensel *hiçbir* tepki yok (nabzı bilmiyorum). İkinci film: iki tane on dört yaşında oğlan sevişiyorlar. Yine fark edeceğim *hiçbir* bedensel tepki yok. (Nabız hakkında bilgim yok.) İki film ve sertleşme yaşamadım. Hiçbir şey! Ama bir önceki sefer çok kötü olmuştu. Hele iki buçuk yıl önce daha da kötüydü, lastik bile patlamıştı!

İlaçların oldukça doğru etki yapıyor. Söylediklerimin, bilimsel olarak doğru olduğunu (tepki olmaması) *kanıtladım.* Cinsel açıdan beni şu anda sadece karım tahrik edebilir. Bu tuhaf değil, aşk böyle bir şey. Ama bir saniye! -ikimiz de amatörler gibi düşünüyoruz. Bir “uzmanın” testin *ne kadar kötü* sonuçlandığını ikna edici biçimde izah edebileceğini sanıyorum. Yıllık kontrole kadar olan dört haftalık süre, bunun için yeter de artar bile. Psiko-seksüel uyarılma...

Ebeveynlerim, işyerini gelecek ya da ondan sonraki yıl satacaklar. Dükkânı çalıştırmaya devam edemeyecekler. Ekonomik kriz... En çok babama acıyorum. Vasiyetini hazırlayacak. Üzerime yaptığı takdirde her şey gideceğinden, başka türlü bir çözüm bulmak zorundayız. Özel hükümleri olan bir çözüm.

Birinin himayesinde olmak, bir sorumluluk değil midir? Bu konu üzerine bir düşünün. İleride - teyzem Neuss’taki bir evi boş tutuyor. Neuss-Düsseldorf’ta. Mahkeme, benim denetim altında dışarıda yaşamamı (doğru) düzenleyecek. Birini önermek mümkün mü acaba? Eğer o da isterse?... Ama sizin bana olan güveninizin daha ileri düzeyde olması lazım. Eşimle tekrar her şey yoluna girdi. Bizim âşık numarası yaptığımızı sandılar... Fakat aşkımız, bu engeli de aştı. Bunun sonrası da var...

Binlerce selam.

Sizin Jürgen

25 Kasım 1974

Nasılsınız? Son yazdığınız ve beni çok sevindiren mektubunuz için teşekkür ederim. Size hemen cevap yazmak istiyorum. Doktorların kabul edilebilir tavsiyelerine uyacağımdan, aslında şu anda cevaplayacaklarımdan daha çok anlatılacak şey var. Geçmişte bir ya da iki kez yanlış yere cevap yazdım ve yazdıklarım gazetede çıktı. Bunun böyle olmasını hiç istemezdim.

Yazmaya gelince, benim katkım olmadan *zaten* bu yapılıyor. Bu kesin ve tuhaf bir şekilde anlamak istemiyorlar. Bu bir yana, gazeteye çıkmak için benim hiçbir şey yapmamam gerektiği de *doğrudur.* “Ancak böyle olursa, insanlar unutmaz. İnsanlar sizi unutmalı; size yardım etmek ancak bu şekilde mümkün olur.” Bu ifade doğru, ama siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Bu yüzden, benim her mektup bağlantım muhtemel bir basın açıklaması olarak görülüyor. Abartarak söylersek, bu hiç kimseye yazamamam anlamına geliyor; buna kötü tecrübeler de meydan verdi. Bunu itiraf etmek zorundayım. Ama diğer yandan, zaten az sayıdaki arkadaşlarımın bana olan güvenim de kaybetmeyi *istemem.* Yani dikkatli olmak zorundayım... Lütfen beni anlamaya çalışın.

Fakat bugün daha iyi hissediyorum. Annem babam, dün beni ziyarete geldiler. Her zamanki gibi çok güzel geçti. Annem, babam ve Gisela (Bartsch’ın eşi; M.B.), Noel’de benim için iki paket sihirbaz gereçleri (en büyük ve en iyi sihirbazlık aletleri fabrikaları İngiltere’de; Almanya’da iyi bir şey yok) ısmarlayacaklar. Ben de Gisela’ya iki adet parfüm, iki müzik kaseti ve bir kutu hediye edeceğim. Bunun için de sıkı bir şekilde para biriktirmem gerekiyor. Böylece hediyesine karşılık vermiş olacağım.

Gisela, geçen Pazartesi de yanımdaydı. Haftada iki kez. Şu sıra tatilde olmasına rağmen. Kime âşık olacağın belli olmuyor işte... Aşkta şanslıyım. Bu konuda şikâyet edemem.

Sakinleştirici ve sinirlerimi rahatlatan ilaçları azaltmayı denedik. Maalesef olmadı. Hemen iç sıkıntısı ve korku haliyle agorafobi, evet, panik şeklinde korku başlıyor. Mahkûm psikozu. Psikolojik gerginlikten kaynaklanıyor. Bu yüzden tekrar ilacı eski dozda kullanmak zorunda kaldım. Şu anda azaltmanın yararı yok. Durumum iyileşince yapmak lazım.

O zaman ilaca bağımlı kalmayacağım. Aldığım ilacı, bir gün aldığınızı düşünün. Az da değil. Herhalde bütün gün boyunca uyurdunuz...

Yeni haber: Beni “doğal” halimle test etmek istedikleri için, testler ve ön muayeneler başlayıncaya kadar hormon haplarını vermeyi kestiler. İlginç olan bir şey var: Haplar kesilince, mantıksal olarak, eskisi gibi “kötücül” olmam gerekiyor. Ama bu, doğru değil. “Kötücül” fantezi ve benzeri şeylerle, eskisine nazaran daha kolay başa çıkabiliyorum. Hatta hap kullansam da kullanmasam da neredeyse zuhur etmiyorlar bile.

Haplar, bir şeyi “değiştirmez”, sadece bastırır. Mantıksal sonuç: Demek ki kendimi kendim değiştirdim ve daha iyi hale getirdim. Bana inanıp inanmadığınızı size sormayacağım. Bu, *benim* hatamdı. Siz bu konuda hüküm *veremezsiniz*, dolayısıyla da sizden hüküm vermenizi bekleyemem. Haklısınız!

Bizim doktor hakkında pek bir şey söyleyemem. Şundan dolayı: hasta, izinde ve tekrar hasta. Bazen kavga etmemize rağmen, iyi bir adam olduğunu düşünüyorum. Onun için üzülüyorum; yüzüne bakınca (yüzünün çökmesi) ciddi bir hastalığı olduğundan korkuyorum. Birbirimizle konuşmak için fazla olanağımız olmadı. Neredeyse hiç olmadı.

Psikolog kadın, bireysel terapiye devam ediyor. Bu konuda bir şey söyleme iznim yok, ama terapinin bu kadar iyi olmasından dolayı neredeyse mutluyum, diyebilirim. İyi bir haber, değil mi?

Evet, ameliyat. Nihayet bir *onay* geldi. Hatta oraya nakledilmem bile neredeyse kesinleşti. Ne zaman olacağı ise, sır olarak saklanıyor. Bunun için ne kadar bekledim! Talihsizlik içinde bir şans. Ama siz adliye makamlarını biliyorsunuz. Her şey yavaş ilerler. *Benim için sevindiniz mi?* Buradaki doktorlar, ameliyattan *umutlu olmasalardı*, bu kadar ısrar etmezlerdi, değil mi? Ama zaten neredeyse sonuna yaklaştığımız bu yıl içinde olmayacaktır.

Son mektubunuzu, her zaman yaptığım gibi eve gönderdim. Kesinlikle çok sevineceklerdir.

Şimdilik bu kadar.

Selamlar.

Sizin Jürgen

18 Aralık 1974

Son mektubunuzu büyük bir sevinçle okudum. Noel'e birkaç gün kalmışken yazmak yerinde olur mu, diye düşündüm. Yılın bu vaktinde hiçbir zaman önemli bir şey olmaz. Ama iyi bir dostu, Noel'de mektupsuz bırakmak da olmaz. Bu, bana göre değil. Gerçi Noel, ailenin bayramıdır, ama dostlar da birbirlerinin nasıl olduklarını bilmeli. (Ayrıca tabii ki kart da göndereceğim!)

Formüle etme tarzınız üzerine epeyce düşündüm. Gönüllülük mü? Nerde!? Haklısınız. "Anlamak?" - Evet, derim ben. Ama gönüllü kelimesi, psikiyatri tarafından kullanılmamalı. Bu, göz boyamadır.

Meseleyle yüzleşmeyi ciddiye aldığımı görüyorsunuz. Hazırlanıyorum. Mümkün olduğu kadar nesnel olmaya çalışıyorum. Gerçi depresif bir "patlama" gelecek, bunu engellemek mümkün olmayacak. Bu, işin doğasında var. Ama o kadar büyük olmayacak. Fakat bu yüzleşmede, doktorumuzdan en küçük bir yardım almadığımı söylemek zorundayım. TEK BİR KELİME BİLE ETMEDİ. *Şimdi* olmalı, Noel'den sonra değil.

Bahsedilen hazırlıktır. Ebeveynlerim, objektif bir görüşme talebinde bulunmam gerektiğini söylediler. Bunu doktora yazdım. *Cevap vermedi.* Konu üzerine okuduğum bir kitapta, ameliyattan sonraki dönemde operasyonun yol açacağı ruhsal sonuçlar nedeniyle doktorla özellikle "sıkı" bir bağlantı içinde olunması gerektiği yazıyordu. Bu yüzden sanırım kendime başka bir doktor aramak zorunda kalacağım. Şu anda doktorla ilişkim üzerine gerçekten olumlu bir şey söylemem olanaksız. Dr. Teuber, bana öylesine soğuk davranıyor ki, üzerimde soğuk duş etkisi yapıyor. Bir buzdolabı kadar soğuk. İkimiz de birbirimiz hakkında bir şey bilmek istemiyoruz. Sebep mi? Benim bildiğim bir sebep yok. Ama bu sefer taviz veren tarafın ben olmayacağımı biliyorum.

Ebeveynlerimin size çok selamı var. Bir hafta önce buradaydılar. Gisela verdiği sözü tuttu, tatilde olmasına rağmen iki günde bir geliyor. Noel'den önceki son haftada böyle bir şey yapması, çok büyük bir iyilik. Bu, beni ne kadar sevdiğini fazlasıyla kanıtlıyor, değil mi? Gisela, nihayet iki hafta önce iğdiş komisyonu tarafından mektup aracılığıyla sorguya çekildi. Şimdi Noel üzeriyken en azından her şeyin yolunda olduğunu biliyorum.

Komisyon, Noel'den önce bana yazmayacaktır. Hangi nedenlerden ötürü? Herhangi saçma sapan bir nedeni dikkate aldıkları için, diye tahmin

ediyorum. Saçma. Eğer ben ameliyat olmak istiyorsam, tabii ki 24 Aralık günü de ameliyat masasına yatarım.

Gisela Noel'de muhtemelen gelemeyeceği için hüzünlüyüm. Çalışması gerekiyor. İki günde bir (Noel arifesi ziyaret yasağı var). Aksi şeytan! Bakalım, belki nöbetini değiştirebilecek. Brigitte ya da Elvira ile...

Biraz önce kendime bir Advent[34] akşam yemeği hazırladım. Yemek listesi ilginç: Soğan çorbası, mandalina, Stollen[35] ve ekmeğe sürülen sucuk. Umarım beğenmişsinizdir...

Peki yazdıklarım ne olacak? Şimdilik hiçbir şey. Giriş (KİTAP olarak özetlenen kısa hikâyelerden ve anlatılardan oluşan bir derleme) bölümü bitti ve yaklaşık yüz A4 sayfası (bir A4 sayfası asgari bir buçuk sayfa daktilo sayfası ediyor) tutuyor. Bana göre çok AZ. Yazmak için yazmadığımdan dolayı, bazen bir iki haftalık aralar veriyorum. En azından iki yüz A4 sayfası olmalı diye düşünüyorum. Şu sıra bir kısmını kimin okuduğunu söylemek istiyorum. Eşim. Başka hiç kimse. Bir kitap olacak kadar yazdığımda, eşim hepsini toparlayacak, düzeltecek vs. Dört kopya olacak. Ondan sonra bütün dostlarıma, konunun uzmanlarına okumaları için verilecek. Şayet çoğunluk iyi bulursa (yazdıklarım çok değersiz de olabilir), yayınevlerine başvuracağım.

Sizin yayınevleri nezdinde itibarınız var. Yayınevlerinden sadece Fischer, Rowohlt, Limes, Diogenes[36] vs. söz konusu olabilir. Ya olur ya da olmaz. Olmazsa da bu, dünyanın sonu anlamına gelmez.

Noel'e kadar şimdilik binlerce selam.

Himayenizdeki Jürgen

29 Aralık 1974

Televizyonun önünde oturmuş, çikolata yiyip Lord Extra içiyoruz. Ben, bu sırada "sansasyonel" kehanet mucizeleriyle (genellikle kâğıt ve sembol kartları ile vs.) ilgili kılavuzlara bakıyorum ve bizim için her şey yolunda gibi görünüyor.

"Keyifleri yerinde, hem de çok yerinde." Aptalca gevezelik. Buradaki herkesin ruhsal bir hastalığı var. Biri sürekli sigara içiyor, bir diğeri hücre hapsinden dolayı ruhsal anlamda Çökmüş durumda, bir başkası durup dinlenmeden salonda bir o yana bir bu yana gidip geliyor ve oturamayacak kadar asabi. Oturamıyor. Bir diğeri ise kafayı yemiş halde ve her şeyi

burnunun üzerinde taşıyor (bonbon kâğıdı, gazoz kapağı vs, dakikalarca tek ayağı üzerinde duruyor), bir sonraki “konuşma zorunluluğu” dolayısıyla acı çekiyor. İnsan, böyle birini üç saat boyunca dinlemek zorunda kaldığında, kafasını duvara vurma duygusuna kapılıyor. “Keyifler yerinde”, ama tamamen görüntüde.

İki buçuk yıl oraya katlanmak, gerçekten kolay değil. Ama ben ne istiyorum ki, ben de hastayım. Altı ayda bir gelen öfke nöbetleri ve sinirlerime hâkim olamamak, bunun kanıtıdır. Fakat bu, sonsuza kadar böyle devam etmemeli. Yoksa ben de günün birinde kafayı yerim.

Ama şükürler olsun ki, şimdilik bir *ışık* görünüyor. Uzmanlardan duyduğum yeni bir şey yok. Geçen hafta karar vereceklerdi. En azından bana *birazcık da* olsa *güvendiğiniz için*, çok kıymetli son mektubunuz beni sevindirdi. Benim bu denli içtenliğime karşın, sonsuza kadar sürüncemede kalması adil olmazdı. Argümanlarınızı anlıyorum. “Adalet” aslında *insanı* tanımaz. Sorun da buradadır. Ama ameliyat başarıyla sonuçlanırsa (ama!) ve buradaki bütün uzmanlarla doktorlar bana destek olurlarsa, bu böyle kalmayacak. *Kuşkusuz bunu yapacaklardır da!* Şu anda bundan şüphe duymak için bir neden yok. Gerçekten yok.

Büyük sıkıntıya düştüğümde (örneğin ruhsal olarak tek başına hücrede kalmayı ruhsal olarak kaldıramaz duruma geldiğimde ya da temyiz veya ikinci yargılama sırasında) bana her zaman yardım edildi, fakat size daha önce söylediğim gibi hep en son dakikada geldi bu yardım... Neyse, nasıl olsa siz bana bol şans diliyorsunuz...

Son zamanlarda biraz kâbus görüyorum. En kötüsü, çocukların ebeveynlerinin beni öldürmek istemeleriydi: “Sem öldürmememiz için bir tek neden söyle!” Hiçbir neden bulamadım. Hayır, gerçekten kimse bu tür bir şey “unutulabilir” diye “korkmasın”. Hayat boyu kendinle birlikte taşımak zorundasın... Beni ziyaret etmek istediğinizi yazmanıza da çok sevindim. Memnuniyetle bekliyorum...

Sorunuzu cevaplamak için yazıyorum; hayır, bizi hâlâ yalnız bırakmıyorlar... İç yönetmelik... Tamamen bilinçsizce, çünkü bu mesele canımı sıkıyor ve bana acı veriyor. Argümanlarınızı çürütemeyeceğim. Karşı tezlerim yok. Gisela’m için mesele daha da zorlu. Dayanması daha da zor. Hiç çocuk yapmamak? Buna cevabım, sert bir HAYIR! Şu sıralar, eşime kimsenin istemediği ve bir gün “Benim babam... yaptı” demek zorunda olmayacak bir sürü yoksul çocuğun olduğunu anlatmaya

çalışıyorum. Umarım, ne demek istediğimi anlıyorsunuz. Başka türlü *yapamam.* Benim karakterimin normal tarafının, çocuklarla uğraşmak, onlarla oynamak ve onları gülerken görmek gibi çocuklara karşı güçlü bir düşkünlüğü var... Bu olumlu eğilimi *kimse* benden alamaz. Buna izin de vermem. Fakat eşimin bunu benimsemesini sağlamak çok zor. Kadınlar başka türlü düşünüyor... Ama beni kelimle de seveceğinden şüphe duymuyorum. Buna inanıyorum. Kellikten korkmuyorum, ama -hayır, bu korku değil, fakat herkes ameliyattan önce tuhaf hislere kapılır.

Bu akşamlık bu kadar. Gelecek sefere kadar sizi içtenlikle selamlıyorum.

ANİMAL Jürgen'iniz

Noel 1974

Noel dileklerimi, size zaten yazmıştım. Bu yüzden önce size son güzel mektubunuz için çok teşekkür ediyorum. Noel üzeri gelmesine özellikle sevindim. Şayet kesin olarak "evet" yanıtı verirlerse, çok güzel bir Noel olabilir...

Sorularınızın hepsi benimle ilgili, o halde itinayla cevaplayacağım. Bir noktayı yanlış anlamışsınız. Parası olmayanlara ayrılan bir yatak nedeniyle üniversite hastanesine gittim. Yatak ve muayeneler için tek kuruş ödemem gerekmedi. Ama öncesi korkunçtu. (Sorunuza yanıt olarak: Ameliyatın ücreti, yedi ile on biri Mark arasında olacak. Ameliyat, acil gerekli olarak tanımlandığı için, Münster sosyal yardım kurumu tarafından üstlenildi. Ailemin ödemesini *kabul eder miydim?* Etmezdim, ama ebeveynlerim sizin soruyu soruş biçiminiz itibarıyla tam olarak anlayamazlardı sanırım. Annem babam, *bedeli ne olursa olsun,* benim iyileşmemi istiyorlar. Ben de onlara ancak müteşekkir olabilirim.)

Adli makamlar, sekiz buçuk yıldır olduğu gibi bugün de bana şüpheyle bakıyorlar. Üniversite hastanesine nakledilmememde direttiler. Hâkim: "Tuttuğunuz yolu DOĞRU olarak nitelendirmeme rağmen..." Siz, bu tutumu herhalde anlıyorsunuz. Postumu yıka, ama beni ıslatma. "Ona yardım edin, ama sakın bu sırada en küçük riski göze almayın." "Ona yardım edilsin, ama ben? - Sorumluluk almam!"

Sekiz buçuk yıllık kendimle hesaplaşmadan ve içgüdülerimi neredeyse tamamen bastırmamdan *(Androkur)* sonra, insan olarak değiştiğimi görmek istemiyorlar. Burada daha fazla itimat ediyorlar. *Çok*

daha fazla. (Yukarıdaki alıntılar gibi sizin de bu mevzuda kararsız olduğunuzu üzülerek fark ettim. Elinizden başka türlüsü gelmez. Siz, beni görmediğiniz için bunu fark edemiyorsunuz. Yine de yırtıcı bir hayvan olmadığımı biliyorum, ama adli makamların bana öyleymişim gibi davranmaları beni ağlamaya zorluyor.)

Psikiyatrideki doktorlar bana öyle çok güvendiler ki, normal bir arabayla, bir şoför ve bir bakıcıyla birlikte gittik. Doktor bana, “Bu, size güvendiğimizin gerçek bir kanıtıdır” dedi Ben, bu güveni kötüye kullanmadım ve hiçbir zaman da kötüye kullanmam. Ben, şanslarımın farkındayım. Doktor Teuber, adli makamların tutumundan dolayı şok içindeydi. O da bunu (yardım etmemek) beklemiyordu. İki adliye şoförü, dört bakıcı ve dört yargı görevlisi vs. üstünde anlaşmaya varıldı. Dört bakıcı, üniversite hastanesinde de benimle ilgilenmekle *sorumluydular.* Gece ve gündüz. Mola vermeden çalışmak zorunda kaldılar. Diğer personelle bir ilgimiz yoktu. Diyet yemekleri vardı ve karnımız hiç doymadı. Benim kaldığım tek kişilik oda o kadar dardı ki bir ayı kafesine benziyordu. Boş zaman yoktu. Tuvalet yoktu. Pencerelerde parmaklık yoktu, ama camlar kurşun geçirmezdi. Hastane bakıcıları, “deli bekçileri” ile bir ilişki kurmaktan kaçandılar. Böylece benim odamda hep birlikte oturup durduk.

Bir hafta önceden aldığım *bütün* ağır ilaçları kestim. Bunun sonrasında ilaçların yarattığı alışkanlıktan dolayı semptomlar ortaya çıktı. *Allah, düşmanımın başına bile vermesin!* Titreme, terleme, üşüme, büyük bir korkuya dönüşen iç huzursuzluk, soğuk ter boşalması vs. Aklım pek başımda değildi. Bir şeyler almak *zorundaydım* ve aldım da. Altı gece boyunca gözüme uyku girmedi.

Bu semptomlardan dolayı çığlık atabilirdim. Ama görüşmeler sırasında kendime çok iyi hâkim olmayı başardım. Eşim nasıl mı? O, size yazdı. Androkur’un etkisi, ne kadar iyi geldiği *(çok* iyi!) vs. vs. Her iki cerrah da çok anlayışlı ve yüzde yüz ameliyattan yanalar. Hepsi, dürüstlüğüme övgü düzdüler.

Psikiyatrist de ameliyattan yana. Her şey çok iyi görünüyor. Eickelborn’daki bütün doktorlar da destekliyor. (Bartsch’ın kaldığı psikiyatri kliniği Eickelborn’da bulunuyordu; M.B.)

Ameliyatın başarılı olacağından yüzde yüz eminim. Şayet ameliyat başarılı olursa, umutlanmam için bütün sebepler oluştu demektir.

İçgüdülerin (ve fantezilerin) şiddeti o denli bastırıldı ki, eski bir suçlu olarak bu tür şeylerin anlamsız olduğunu düşünüyorum ve bunlardan vazgeçtim. Kulağa basit geliyor, ama bu *devasa* olumlu bir adımdır (kamuoyunun güvenliği). Bundan sonra devreye psikolojik tedavi ve psikiyatride kendini kanıtlama girecektir. *Hiç kimseyi* hayal kırıklığına uğratmayacağım.

Ondan sonra, sorumluluğu üstlenildiği takdirde her zaman olduğu gibi özgürlüğe giden yolun kapısı aralanacaktır. Bu süreçte hüküm verilecektir, iyileşeceğimin resmi olarak belgelenmesi iyiye işarettir. Siz de dahil olmak üzere kimsenin endişeye kapılmasına gerek yok. Eğer kendimi kanıtlarsam, doktorlarım mahkeme nezdinde harekete geçecektir...

Üniversite hastanesindeki kontroller: Kan tahlili, idrar tahlili, uyku-elektroansefalografi -EEG- (anestezi), yazı örneği, psiko testi, korkunç bir stres. Ama her şeyi pekiyi dereceyle başardım.

ANİMAL JÜRGEN'inizden binlerce selam.

8 Mart 1975

Son hoş mektubunuz için çok teşekkürler. Beni çok sevindirdiniz. Mektubunuzu zaten bekliyordum Ve şimdi de önceden haber verdiğiniz ziyaret -harika.

Ayrıca son derece haklısınız. Cerrahlar, atılacak her adım hakkında bana açıklama yapmak zorundadır. Debilite[37] tehlikesinin ortaya çıkacağı, normal *olmayan* (son mektupta bunu yanlış anladınız) bir ameliyatı reddederim.

Son aylarda bazen Erwin Hagedorn'un[38] kaderini paylaşmayı arzuladığım anlar tabii ki oldu. Bu, anlaşılabilir bir şey. Burada sürekli yaşamak, *yaşamak değil*. İnsan bütün olumsuz yanıtlara rağmen, birine yardım edilmeli mi, cerrahlardan bunu isteyen bir tane de olsa isteyen var mı, diye soruyor kendine İnsan, yılgınlığa düşüyor, umudunu kaybediyor ve kendi kabuğuna çekiliyor.

Şayet hiç kimse yardım etmezse, o zaman "bu yolu seçeceğime öleyim daha iyi" dediğim yolu seçmek zorunda kalacağım. Bu da anlaşılabilir. En son çıkış yolu olarak. Böylece evliliğim de yıkılacak, çünkü Gisela (cinsel açıdan) normal bir kadın. Söylediğim gibi, en son çare olarak bunu yapacağım.

Genellikle ters giden ve aslında “yardım” ismini hak etmeyen bu tür yardım hakkındaki DÜŞÜNCEM kesinlikle değişmedi. Açıkçası bir *ceza* olan bir şeyi hiçbir zaman yardım olarak adlandırmam. Ama en son çare olarak... Elimden başka ne gelir ki? Benim rızam ortadadır. Ama bir terslik çıkarsa da köse kalırsam, yirmi beş-elli kilo şişmanlarsam, göğüslerim ayaklarıma kadar inerse, o zaman ne yapacağımı biliyorum... Ama sizi böyle şeylerle sıkıntıya sokmak istemiyorum.

Başkaca neler mi oluyor? Babam, bu yaz nihayet ameliyat edilecek. *Şükürler olsun!* Çok endişelenmişim. Ama nihayet anladı. Annem, başarılı bir zayıflama kürü yaptı ve ebeveynlerim yakında tekrar bizim doktorla konuşabilecekler. Paskalyaya doğru. Bizim dükkânın çırağı, polisten dayak yemiş ve hasta raporu almış. Çalışanların durumu hep daha kötüye gidiyor.

Şu sıralar teyzem Maria beni çok sevindiriyor. Onu tanıyorsunuz zaten. Ziyaretleri beni mutlu ediyor. İki gün sonra ziyaretime gelecek. sizin ziyaretinize de daha şimdiden seviniyorum. Birlikte biraz moral ve keyif getirin.

Sizin Jürgen Bartsch

5 Nisan 1975

Son iki dostça mektubunuz için çok teşekkür ederim. Yine çok sevindim. Öncelikle iki şeyi açıklayayım. Bireysel terapi, grup terapisi vs. hakkında olumsuz konuşmak istemiyorum. Kötü değiller. Ama bu terapilerin büyük bir hatası var. Hiçbir şekilde teşvik terapisi (bir hastaya uygulanması gerektiği gibi - değil mi?) değiller ve sadece hastanın *idare etmesini sağlayan* terapiler. Kendinizin söylediği gibi, işte cinnet geçirip insanları öldürme isteğini engellemeyi sağlıyorlar. İyi niyetli, kocaman bir sakinleştirici hap.

Bunu anladığımda ve acı verici bir şekilde bana açıklandığında (iyi niyete rağmen seks haplarını da içeren terapiden sonra en küçük bir teşvikin olmaması (tarih 15.11.1972), üç yıl teşviksiz dört yıla çıktı), bir karara varmak zorunda kaldım. *Valium* 0,10 *da aynı derecede iyidir.*

Kimseye kızgın değilim, elimden başka bir şey gelmez. Ben, canavar ve ‘animal’ yapıdayım. Diğer hastalara davranıldığı gibi bana davranılması mümkün değil. İğnelerin üretimi durdurulduğundan, aşı terapisiyle tahliye ve kontrol etmek söz konusu değil. Bunun suçu, herhalde yan etkilerdir (kemikler).

İki hafta önce bana, daha önceleri ağır vakaların hap kullanmak kaydıyla salıverildiği söylendi. Dehşet içinde sorduğum soruya yanıt olarak, *çok iyi* bir *kontrolün* mevcut olduğu söylendi. Düşünsenize, bu gerçek bir skandal. Eğer bu doğruysa, benim gibi bir vakayı hap kullanması (yani tamamen kimyasal iğdiş edilme) ve sürekli kontrol altında tutmak kaydıyla (bana kontrolün tam anlamıyla *uygulandığı* söylendi) teşvik edip salıvermemek için hiçbir mantıklı neden göremiyorum. Kamu güvenliğinin yüzde yüz sağlanması, cinsel ilişki açısından iktidarsız olmak vs. gibi bütün koşullar böylece yerine getirilmiş olacak.

Bunu reddetmelerini siz de anlamayacaksınız, ama reddin doktorlar açısından kesinlikle başka sebepleri mevcut olduğunu söyleyeceksiniz. Evet, herhalde mevcuttur, ama ben bu sebeplerin ne olduğunu bilmiyorum. Ben, "cinnet" geçirmedim, ama bütün "hastanın idare etmesini sağlayan" terapileri yarıda bıraktım, zira anlamı yok. Böylesi bir tedaviyi *yardım* olarak ya da terapi zorunlu koşulduğu, ama bunun için hiçbir şeyin *yapılmak* istenmediği *(ya da yapılamadığı)* hasebiyle sevilmeyen bir misafire istemeyerek de olsa sağlanan bir şey olarak görüp görmeyeceğim, nihai olarak benim karar vereceğim bir şey. Arkasında iyi niyet olup olmaması *sonuç için önemli değil, zira ikisi de aynı sonuca yol açıyor.*

Hasta, nesnedir ve sadece ceza politikası izin verdiğinde insandır. Hastanın iyiliğinin düşünüldüğünü varsaymak saçma olur. O halde bilimden umudumuzu kesmeyelim Söylediğinize ilişkin olarak: Hormonun dozajına ilişkin yapılacak bir şey yok. Şayet erkeklik hormonu verildiğinde, tabii ki aynı ölçülerde cinsel ilişki (spermasız) kudreti de artıyor. Doğrudan bir sterilizasyon etkisi meydana geliyor.

Cinselliğin rol oynamadığı sadizm konusu üzerine: Dr. Bresser ve Dr. Lauber'den (davanın Bartsch'ın suç ehliyetine sahip olduğunu savunan iki psikolog bilirkişi; M.B.), dünyada sadizmi cinsellikten ayıran başka kimse yok! Bu konuda yüzlerce bilimsel kitap var. Bu kitaplarda yazılı olan şudur: Cinsellikten bağımsız bir sadizm yoktur. Hatta bu, sözlükte bile var. Bunu ben duyularımla da doğrulayabilirim.

Benim için kaygılanmayın. Ben yılgınlıktan çekiyorum, öfkeden değil. Kendi cesaretinden korkanlara sitem etmiyorum Bu konuda anlayışlıyım.

Tabii ki son iki mektubunuzu da ebeveynlerime vereceğim.

Yavaş yavaş mektubu bitirmeliyim.

Himayenizdeki Jürgen, sizi gelecek sefere kadar içtenlikle selamlıyor.

15 Nisan 1975

Sizin hatırınız için, kitap okumaya bile ara veririm (sihirbazlık kitabı) Son dokuz yılda bu hobim olmasaydı, kesinlikle çoktan ölmüş olurdum. Bu, çıplak bir gerçeklik ve şok edici düzeyde materyalistçe. Kesinlikle böyle. Fakat gerçek bu. Bu, ideal oyalanma olmasaydı... (Nihayetinde her zaman eşim yanımda değil .)

Siz, haklı olarak sıklıkla güvenlik mevzuuna vurgu yapıyorsunuz. Her şey yoluna girmeden buradan dışarı çıkmayı ben de *istemiyorum.* Fakat yeni ceza yasasında güvenlik hususu, *islahın* lehine ikinci sıraya düştü. Bu, sorumluluk gerektirir, öyle değil mi?

Kamuoyunu nesnel olarak takdirin yanı sıra, aynı derecede önemli olan başka bir şeyi unutuyorsunuz: Bana (veya diğerlerine) yardım edilmediği sürece, hiçbir tehlikeye yol açmayacak (kontrol sayesinde) sorumluluktan kaçıldığı (bunu söyleyebilirim, zira sekiz dokuz kademeli gevşetmeler uygulanıyor ve bu, halkın güvenliğini tehdit etmiyor Örneğin yarı açık servisler, sadece üç bakıcı refakatinde dışarı çıkabilme vs.) ve bana insancıl yardıma yanaşılmadığı sürece, *halkın güvenliği de mümkün olmayacaktır.*

Ben, çok fazla hassasım. Eskiden ilerlemeden bahseden seslerin buz kesip donduğu bir gerçektir. Ancak saat on ikide uyudum, yatakta hüngür hüngür ağlarken artık yardımdan umudu kesmiştim. Bağlanma figürüm olan şahıslarla (bunlar, nihayetinde doktor ve psikolog kadındır) olan ruhsal yönelmeyi yitirdim ve hastalandım. Doktor uğramadı. Her yerde reddedilmeyle karşılaşıyorum.

Ümitsiz bir ruh hali içindeydim. Adımla çağırdıklarında titremeye başlıyordum. Bir yardım elinin uzanması gereken yerde saf bir korku içindeydim. Doktorun anneme telefonda “Oğlunuz için kaygı duymaya gerek yok. Terapi de dahil olmak üzere her yerde iyi uyum gösteriyor ve ona dikkat etmeye gerek kalmadı. O, başaracak” dediği zamanlar (1973 başları) nerede kaldı?

Yardım etmemeye ya da etmek istememeye neden olan neydi? Sonra hap almaları koşuluyla birilerinin serbest bırakılmış olduğunu duydum. *KONTROL* ediliyorlarmış. Eşim, beni kontrol edebilecek en ideal insan olabilir.

Artık güdülen bastıran ilaçları vermeyi de kestiler, sanırım tedaviye bir katkısı olmadığını düşündüklerinden devam etmenin anlamsız olduğuna karar verdiler. İlaçları, daha önce de kesmişlerdi ve bu bana işkence gibi gelmişti. Tekrar vermelerini rica etmiştim. Ama bu sefer bir şey hissetmedim, her zamanki gibi iktidarsızım. Depresyon içinde yaşayan biri, hap alsın ya da almasın seksi düşünmez. Dün tesadüfen doktorun yanına gittim.

Şu sıralar davranış tarzım, bana acı verecek düzeyde yanlış, ama bunun tabii ki nedenleri var. Kendimi tabii ki çaresiz ve yalnız hissediyorum, ama bu sebepsiz değil. Bir değişikliğe (yardım) ilişkin bir belirti, bana güvendiklerine dair en küçük bir kanıt yok. Onun için de bir şey isteyemem. Yani yalnızlaşma ve kendi kendini izole etme.

Geçen hafta iğdiş komisyonundaki beyler yanıma geldi. Ya herru ya merru, dediler. Acımasızdılar ve zerre kadar bile terapötik davranmadılar. *Bu* efendiler, kesinlikle kafayı sadece *bir şeye* takmışlar. İçgüdüleri nedeniyle suç işleyen birinin, çocuk sahibi olmaması gerektiğini düşünüyorlar. Zaten başka türlü düşünmelerini sanmak gülünç olurdu. Eşim hakkında *bir tek* söz bile etmediler. Bu doğal, çünkü eşim onlar için ceza politikası açısından son derece nahoş bir faktör. En önemli şey seks değildir. Tamam! Ama *hiç* seks olmaması da aynı derecede kötü bir şey!

Söyleyeceklerini neredeyse hakaretamiz bir tarzda dile getirdiler. (“Beyninizi karıştırmalarını mı istiyorsunuz?”) vs. Şimdi durduruldu.

Bugünlük bu kadar.

“Dikbaşlı” animal Jürgen’inizden bir sonraki mektubunuza kadar bol selam.

11 Mayıs 1975

Son mektup için çok teşekkür ederim. Yine çok sevindim. Beni ziyaret edeceğinize dair sözünüzü tutmanız çok güzel. Burada “çok makul” biri olarak kabul edildiğiniz için, her şevin yolunda gideceğinden kuşkum yok.

Size hemen yazmak istiyorum: izolasyon bana yük olduğu için, grup terapisine ve bireysel terapiye tekrar başladım. Yalnız yapamadım. Cesaretim yoktu. Nihayetinde eşimin ve ebeveynlerimin ısrarı üzerine yapmıştım. Bizim psikolog kadın, dört hafta önce benim için “hatırlatıcı bir ipucu” hazırlamıştı, ama dediğim gibi benim cesaretim yoktu. Duygusal bir

insan için cehennem demek olan yalnızlık, beni geriye püskürttü. Kuşkular ortadan tamamen kalkmadı. Bayan Meffke'nin, bana terapinin asıl maksadının psikolojik olduğunu ve iğdiş etmeye yönelik olmadığını açıklıkla ifade edeceğini (hedef sadece bir tanedir anlamında!) umuyorum. Şayet terapi, gerçekten yeniden yapılandırmaya yönelikse sonuna kadar varım.

Hayatımdaki insanlara karşı hastalık derecesinde çekingen davranıyorum (Sebep: Sık sık beni hâlâ o eski hayvan ve canavar olarak gördükleri hissine kapılıyorum. Haksız yere. *Fakat ben artık öyle değilim.* "Aslında benden nefret etmeliler. Bir adım bile ilerlememe fırsat vermeyeceklerdir. Bunu kesinlikle istemiyorlar"). Bir sorunum olduğunda, söylemiyorum. Kendimi iyi hissetmediğimde, sesim çıkmıyor Bunu yapmayı başaramıyorum.

Objektif bakıldığında her şeyin iğdiş edilmeye yönelik olmadığını görebiliyorum, ama şu kahrolası duygular ve şüphe yok mu? Gerçekten boktan bir durum. Çok duygusal tepkiler gösteriyorum (hatalarımdan biri). Eğer söylenen bir şeyi tamamen yanlış yorumlamasaydım, izole olmaktan kaçınabilirdim, buna ihtiyacım yoktu. Yanlış anlamadan başka bir şey değildi. Kahrolası mimoza.

Yazık ki sizin (burada *kimsenin katılmadığı)* görüşünüze katılmıyorum. Öldürme güdüsünün sadist cinsellikten ayrılması. Benim düşüncem, bunun birbirinden ayrılamayacağıdır, ama siz kendi fikrinizin doğru olduğunu iddia edebilirsiniz. Ayrıca beni iğdiş olmuş görmek istememeniz, sizi benim gözümde daha sempatik yapıyor.

Size kötü bir haber vereceğim. Eskiden 68 kilo geliyordum, şimdiyse 75 kiloyum. İyice şişmanladım. Biraz da şiştim (seks hapları). Ama bunun dışında her şey tamamdır. Bu arada bir gözlük taşıyorum. Yaşlanıyoruz işte...

Eşim, dün buradaydı, Bugün annemle babam gelecekler Umarım babam gelme cesaretini gösterir. Yatak ısmarlandı bile. Bunun dışında annem ve babam bir süre sonra beni artık ziyaret edemeyecekler... (ziyaret edecek halleri kalmadığı için. M.B.).

Lütfen bana, bedava bir sihirbazlık oyunu (kart) isteyip istemediğinizi yazın. Eğer isterseniz, hazırlayacağım.

Birazdan öğle yemeği gelecek ve ondan sonra uyuyacağım. Burada son vereyim.

Gelecek sefere kadar. Yüzkaranız Jürgen.

8 Haziran 1975

Topluma yeniden kazandırma önlemlerinin öncelikle cezası az olanlara yaramasına ilişkin sağlam bir gerekçe bulacağınızı biliyorum. Gerçek anlamda topluma yeniden kazandırma, kendini görece hafif durumlarda *göstermez.* En fazla kendi cesaretinden korku. Düşüncelerimi, “aynı derecede hızlı söylenmiş” diye yorumlayacaksınız. Söz konusu olan bu değil, kızgın demiri tutmaktır.

“Daha yavaş ve özenli olmalı”, diyeceksiniz. Haklısınız, düşünebilen her insan size hak verecektir. Yavaş, ama hiç olmazsa *başlamalı*. Benim eleştirim bunadır. Her kim ki on yıl, on beş yıl hapis yatarsa, ıslah etmenin *mantığı* gereğince topluma yeniden kazandırılmaya *esas bakımından* aynı derecede hakkı vardır. Ama bu hak *verilmiyor.* Siz bunu doğru bulabilirsiniz, ama ben *doğru bulmuyorum.*

“Herkes topluma yeniden kazandırılamaz.” Tabii ki herkes için mümkün değil, tamam. Ama en azından herkes için deneme yapılmalı. Çünkü - yukarı bakınız! İnsaniyet. Eğer suç işleme oranı (İsveç’te gerilediği gibi) gerilemezse? O zaman topluma yemden kazandırma çabaları insaniyetten başka bir şey değildir. Bir polisin ya da savcının diyeceği gibi, boşuna olan bir insaniyet. Yanlış! Bir şey “talep etmeden” ve sadece insanlık için insaniyet, gerçek hümanizmdir. Burada kastedilen, (kimseye zararı olmayan) duvarlar *arkasındaki* insaniyettir. *Bu* nasıl yanlış olabilir ki?

Bu yüzden, yazdıklarınıza şaşırdım. Yasalara göre “tedavi edilemez” biri yoktur. Siz, yasayı farklı mı yorumluyorsunuz?

Benim cephemde yenilikler: Tedarikler açısından bir sorunum yok. Gisela yarın geliyor, teyzemse Cuma günü. Ondan sonra yine bir sihirbazlık gösterim var.

Her şey daha iyi olacakmış - her hastaya bir bakıcı. Yatak salonları yerine tek kişilik odalar. Daha fazla terapi. Ne zaman? STEG’in söylediğine göre yaklaşık on beş sene sonra. Herhalde ömrüm yeter.

“Animal” Kesinlikle siz öyle düşünmüyorsunuzdur ama öyle düşünenler yeteri kadar var. Uzmanlar. Sehven. CANAVAR demek nasıl olurdu? Ya da BEAST?[39]

Sizi sıklıkla düşünen himayenizdeki Jürgen'den her zamanki gibi sevgi dolu bolca selam.

NOT: Güzel ziyaret ve Kishon'un kitabı için bir kez daha teşekkür ederim Harika.

30 Haziran 1975

Öncelikle son gönderdiğiniz uzun mektup için çok teşekkürler.

Siz, hukuki ve nesnel açıdan bakıyorsunuz, bense ahlaki açıdan. Seçme yapılarak kimin "layık" olup olmadığını belirlemek beni o kadar da ilgilendirmiyor. Ben, olaya etik açıdan bakıyorum. Etik olarak, *her* suçluyu sosyalleştirme (farkı biliyorum) denemesi bir *zorunluluk*, yerine getirilmesi gereken bir *emirdir.* Her kim objektif bakarak ahlakı yükümlülüğü bir yana bırakırsa, olaya tek taraflı bakıyor demektir, diye düşünüyorum. Etik ve insani açıdan bakıldığında, söz konusu paragraf (iyileşme) bir *zorunluluk*, bir *emirdir.*

Nesnel açıdan her noktada haklısınız. Siz, etik ve insaniyet konusunda tek bir kelime etmediğiniz için, düşüncelerimiz farklı. "Eğer suçlular, her tür etikten yoksunsa ya da etiği bir yana bırakırlarsa, neden etik olarak bakalım ki?" Herhalde böyle düşüneceksiniz. Ya da soracaksınız.

Dünyada kimsenin doğruluğundan kuşku duymaması gereken bir şekilde tamamen nesnel olarak şöyle karşılık verilse: "Topluma etik açıdan zarar veren kişinin de etik ve insaniyet talep etme hakkı vardır, çünkü bunlar değerlerini özünde taşır ve genel müdür ya da katil olsun bu kimsenin tekelinde değildir." Birisi etik olarak bana zarar verirse, bu bana suçluya karşı etik olmayan şekilde mukabele etme hakkını vermez.

Sız bunu "teori" olarak adlandırmıştınız. Ben, bunu görmezlikten gelen bir devleti, sosyal devlet olarak görmem. Bu mevzuda gerçekten at gözlükleriyle bakmak zorunda mıyız? Tek taraflı mı bakmalıyız? Kimin "hâlâ yardım edilebilir" olduğuna karar verme düşüncesinden sakının. Böylesi bir düşünce, kendi içinde çok tehlikelidir. Neden derseniz: Kimin "hâlâ yardım edilebilir" olduğuna kim karar verecek? Ben şahsen kendimde bu hakkı görmem.

Eğer on üç kez tekrar tekrar suç işlemiş bir tek "kaşarlanmış gangster" bile değişmek *istiyorsa* ve bu şans kendisine *verilmiyorsa*, bu ahlaka aykırılık (öyledir) bütüne akseder. Herhangi bir şekilde. Çünkü hiçbir şey durduk yerde olmaz. Tabii ki "nesnel" açıdan bu gangsteri buna

“layık” olanlardan saymak mümkün değildir, ama... Nesnellik *iyi bir şeydir,* ama nesnelliği resmi olarak (toplum, kültür) her türden duygudan arınarak tatbik etmek, bir bilgisayar gibi davranma tehlikesini taşır.

Teyzem Maria buradaydı.

Harikaydı. Küçük bir sihirbazlık şovu yaptım. Pazar günü annem, babam ve eşim gelecekler. Uzaktan öğrenim, kesinleşti. Okul değil, ama *yazarlık* eğitimi dersleri alacağım. Yeteneklerimin olduğunu siz de itiraf edeceksiniz. Şu sıralar, takma isim kullanıp kullanmama meselesini düşünüyorum. Siz bu konuda ne dersiniz? Yazmayı “öğrenmeye” çok fazla ihtiyacım, yok. Her şey, yayınevlerinde karar vericilere, manüskriptleri iletenlere, satışı sağlayacaklara vs. bağlıdır. En iyi hikâyenin bile satmıyorsa bir *değeri yoktur.*

Evet, yeni terapi. Hangi şehirde olacağını size söylememe izin yok, ama çok uzakta bulunan bir şehir. Hipnoz terapisi. Gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini şimdiden söyleyemem. Daha başlamadığım için, başarı şansının ne olacağı hakkında bir şey söyleyemem. Her halükarda bu uzmanın orada olması ve *evet.* Terapiyi istemesi (üç yıldır öyle bir şey yoktu) olumlu bir durum. Teorinizin doğru olduğu (cinsel motiflerden ziyade psikolojik motifler) varsayılırsa, *bu* terapi sayılabilirdi.

Kim bilir, terapi belki de hiç gerçekleşmez. On sene yardımsız geçirdikten sonra, haklı olarak “fark etmez” diye düşünüyor insan. Bir şey de ummuyorum, hatta umurumda değil bile diyebilirim. On sene boyunca yardım ve destek görmediğim için, neredeyse hiç umudum kalmadı. Artık bir şeye çok çabuk inanmam mümkün değil. Şayet yardım etmek ve el uzatmak istenirse (“azar azar” teşvik vs.) benim olayımda bile on sene yeterli bir süredir. Fakat umut etmek, “nesnel” olarak gerekçelendirmez ya! O zaman ben de umut etmiyorum işte.

Sizin himayenizdeki sosyalleşmesi imkânsız Jürgen’inizden bin selam.

16 Temmuz 1975

Önce son güzel mektup için çok teşekkür etmek istiyorum. Umarım bu mektup size tatile gitmeden önce ulaşır. Yoksa üzülürüm. Durumumun nasıl olduğuna ilişkin vs. göreceli çok sayıda soru sormuşsunuz ve bunları hemen cevaplamalıyım...

Eğer yüzde yüzlük tedavi yöntemi yoksa, *kimseyi* suçlamak mümkün olmaz. Mantıksal olarak anlayamazsam da, bunu bir gerçeklik olarak kabul etmek zorundayım. Beyin ameliyatına ilişkin okuduklarından sonra, sizden bir şey gizlediğime inanıyorsunuz. Hayır! Size önce bunu yazdığımda, yazdığımdan daha fazlasını bilmiyordum! Nahoş durum, Hamburg'da, daha doğrusu *ondan sonra* ortaya çıktı. Daha açıkça söylersek: Gazetede okuduğunuzu, ben yaklaşık üç hafta önce öğrendim. Lütfen bana haksızlık etmeyin: "Normal" ameliyat, beynin *sadece bir* noktasında gerçekleştiriliyor. İçgüdüleriyle suç işleyen bütün suçlular, şimdiye kadar başka biçimde ameliyat edilmediler. Bana gelince yine özel durum: Beni dört noktada ameliyat edeceklerdi. Agresyon merkezi, cinsel uyarı merkezi, güdü merkezi...

Üç hafta öncesine kadar bütün bunları bilmiyordum, mesela ameliyat edilen yüz kişiden yedisinin ameliyat ya da sonrasında öldüğünden haberim yoktu. Vesaire. Şunun farkındayım: Ben, bir top aptal et yığını olurdum.

Eğer on yıldır olduğu gibi, beyin ameliyatında da "herkesten farklı muamele" göreceksem, bu ameliyata ilişkin tutumumu yeniden gözden geçirmem gerektiği çok açık. Yoksa siz mektup arkadaşınızı artık istemiyor musunuz...?

Hayır, benden şüphe duymak için bir tek neden bile yok. Şayet bana sınırlar konulursa, bunun için yapabileceğim bir şey yok. Ama ben son derece dürüstüm. Aksi takdirde bu dostluğu sürdürmenin imkânı olmaz. Siz çoktandır hayatımdaki çok az sayıdaki önemli insanlardan birisiniz, bu şimdi olan bir şey değil. Herhangi bir şekilde, insan hayatındaki önemli insanlara, arkadaşlarına bağlandığından *daha çok* bağlanıyor. Çocukların hayatlarındaki önemli insanlar ellerinden alındığında, onların ne hale düştüğünü düşünün bir...

Hipnoz tedavisi üzerine...:

Bana göre büyük *bir* şans. sizin de bana söylediğiniz gibi, cinsel dürtülerden ziyade *fantezi* sorundu. Alışılagelmiş yöntemlerle fanteziyi değiştirmenin olanağı yok. Bunu bir dereceye kadar kendin yapabilirsin (zaten yaptım da), ama *tamamen* değiştirmek de imkânsız. Fakat hipnoz, insanın ruhunda değişikliğe yol açıyor. Bunun kanıtlandığını düşünüyorum. Yıllar önce bunu okumuştum. Cinsel dürtüleri ayrıca değiştirmeye artık gerek kalmıyor, zira (bunu güdüleri bastıran ilaçlarla ilgili deneyimimden biliyorum. Bu konuda gazetede yazılanlar yanlıştı) cinsel dürtü (doğal

olarak) değişen fanteziye uyum sağlamak zorunda *kalıyor.* Yani başlıca mesele ruhtur.

Bunun başarılacağına eminim. Önümüzdeki yıllarda. Bir olumlu nokta daha: Bunu yapmaya istekli bir uzman şimdiye kadar bulamamıştım ama şimdi bir tane buldum.

Mektubu bitirmeliyim. Tatilden sonra yazışmak üzere içtenlikti selamlar. Tatilde göndereceğiniz posta kartını şimdiden bekliyorum.

Sizin Jürgen Bartsch

16 Eylül 1975

Hemen son mektubunuzu cevaplayayım, zira sizden farklı olarak benim bol zamanım var. Kendinizi baskı altında hissetmeyin, ne kadar az zamanınız olduğunu biliyorum. Yani aceleye gerek yok.

En basitinden başlayalım -Ted Lesley'den. Görünüşe bakılırsa Almanya'da iyi bir medyum bulunmuyor Gerçi sürekli (benim de yaptığım gibi) "deneylerden" bahsediyorlar, ama buna rağmen bu iş olmalı. Lesley'i bir sihirbaz şovunda seyrettim, iyiydi. Ama bir medyumun sahnede olması gerektiği gibi "metafizik" değildi. Mevzudan biraz da olsa anlayan biri olarak, hatalı bulduğum birçok nokta vardı: Sahnede bir ada tavşanı gibi oradan oraya zıplıyordu. Seyircileri görmezden gelerek selamlamadı bile. Neredeyse hastalık derecesinde asabiydi. Bir tek aklı başında cümle edemedi (hm... ben... eh...). Bir "deney" ("gereç kullanmadan") sözü verdi, buna rağmen küçük bir teçhizat ortaya çıkardı.

Sonuç olarak Lesley o kadar heyecanlıydı ki *ne* yapmak istediğini seyircilere bile anlatamadı. Ben seyirci olsaydım kızardım. Belki de sahneye çıkmadan önce (bütün medyumlar bunu yaparlar, ben de sahneye çıkmadan önce *hep* yaptım) bir Valium 5 almalıydı...

Diş meselesine gelince, daha diş doktoruna gitmedim. Belki gelecek hafta. Dişlerimin düşmesinin aldığım ilaçlarla bir ilgisi olup olmadığını bilmiyorum. Bu tıp var ya... Herhangi bir şekilde trajik. Müptela ile bağımlı olan arasındaki farkı biliyor musunuz? İnsan *müptela* olduğunda, her zaman daha fazlasına ihtiyaç duyar, o nesne olmadan yaşayamaz. Eğer *bağımlı* ise dengesi tutturulan doz artmaz, ama yine o nesne olmadan yaşayamaz.

Ben, kendi hesabıma üç buçuk yılda tam bir sakinleştirici ilaç bağımlısı oldum. İlaç bittiğinde, benim için hayati tehlikeye yol açıyor. Hemen hafakanlar basıyor ve kendimi kontrol edemiyorum, irademe hâkim

olamıyorum. İlacı almayı *aniden* bırakırsam tantana koparıyorum, tansiyonum fırlıyor ve intiharı düşünüyorum. Eğer geçen sene Hamburg'dan sonra ilaçları tekrar almasaydım, beni yatağa bağlamak zorunda kalacaklardı. Şimdi olduğu gibi ilaç almaktan dolayı herhangi bir olumsuzluk hissetmiyorum, bende bir etkisini bile fark etmiyorum, ama iki defa dozunu azaltmayı denedim.

Maalesef olmadı. Eşim, göründüğü kadarıyla ancak tahliye olduktan *sonra* ilaçtan kurtulabileceğimi söylüyor. Kalem açacağı meselesi, şükürler olsun ki unutuldu.[40] Lütfen bunu unutalım gitsin. Sihirbazlık gereçlerimin alınmasının bu olayla bir ilgisi yok. Çok büyük bir kartondu. Yer olmaması nedeniyle el konuldu. Burada kimse "fazla" şeye sahip olmamalı. Anlıyorsunuz değil mi? Sihirbazlıkla uğraşmaya devam edebiliyorum, ama en iyi şeylerime (artık alamayacağım cam, metal ve ip gibi şeyler) artık sahip olamayacağım. Karşılığında başka şeyler verecekler. Yedi iyi şeyi verip, muhtemelen pek iyi olmayan yedi şeyi almak hoşuma gitmiyor. Bunun dışında bir de sadece karton ve kâğıt ısmarlayabileceğim. Nedenini kabul ediyorum ve kimseyi suçlamıyorum, ama bu koşullar altında hobimi sürdürmeye ara verip vermemeyi düşünmem gerekiyor (vazgeçmek - ASLA!).

Annem, sihirbazlık gereçleri *nedeniyle* bugün buraya geliyor. Ona selamınızı söyleyeceğim. Tamamen plan dışı bir ziyaret. Ebeveynlerimin böyle bir şey yaptıklarını ilk defa görüyorum...

Evet, su pirinci. Sadece suyla pişiriliyor ve pişmiş armutla karıştırılıyor. Armutsuz yenmesi mümkün değil. Çok miktarda sıvının dışarı çıkmasına yol açıyor. Ama şekersiz ve çok kalori içerdiğini sanmıyorum. Ama ben sebze suyu, havuç suyu, lahana turşusu suyu (pöf!), F.D.H. zayıflama lokmalarıyla vs. idare ediyorum. Bir şeyler olmalı. Evet, burada mektuba son vermek zorundayım, çünkü bir saat sonra annem burada olacak.

Himayenizdeki Jürgen'inizden bol selam.

1 Ekim 1975

Kısa hikâyelerime not verilmiyor. Yazıp biriktiriyorum. Genellikle kısa öyküler (yaklaşık yedi-sekiz sayfalık). Öyküler, anonim ve benim yaşadıklarıma ilişkin tek kelime içermiyorlar. Hemen hemen hepsi toplum

eleştirisi niteliğinde ve aynı zamanda da eğlendirici içerikte. *Tabii ki* öykülerin kitaplaştırması gerekiyor. Vakti gelirse. Bir kilise yazarının bir şiirini aldım, çünkü şiirin bu tarz bir kitaba iyi gideceğini düşündüm. (Elbette kendisinden izin aldım.) Hâlâ *önsözü yazacak* birini arıyorum. Uygun biri bulunur.

Anlattığım bazı konular: Ölüm döşeğinde olan annesini görmek isteyen mahpus; huzurevine bakılan yaşlı kadın; Bir çocuğa eziyet olayı; psikolojik nedenlerden ötürü evlenmesi imkânsız olan adam; ağır bir kaza geçiren ve bu yüzden yeni bir meslek öğrenmek zorunda kalan kadın; annesi fahişelik yapan ve yurtta kalan on yaşındaki çocuk vs. "Çözümlere" dair bir şey söylenemez, zira her olay bireyseldir.

Ama açık öğretim için hazırladığım ev ödevlerine tabii ki not veriliyor. Notlar oldukça iyi. Ortaokuldaki *"iyi"* derecesine eşit. Daha dün, dokuz ödev daha yolladım. Şu anda dokuz hikâye oldu ve "giriş" bolümü tamamlanmış durumda.

Diğer sorularınıza dair: Noel'de Eickelborn'da olup olmayacağım belli değil. Adli mekanizmanın planlarının ne kadar kestirilemez olduğunu siz de biliyorsunuz. Dört hafta ya da dört ay sürebilir. Adli mekanizmada alışılmış olduğu üzere, benim ancak bir gün önceden haberim olacak.

Yirmi yaş dişim çekildi... Şu anda iyiyim. Ama haklısınız, dişler yavaş yavaş bozuluyor.

Zayıflama kürü? Bir sonraki mektupta bahsedeceğim. Bugün ya da yarın tartacaklar. Bakalım…

Bunun dışında anlatacak yeni bir şey yok. Yakında grip aşısı olacağız. Gisela dün buradaydı. Cumartesi tekrar gelecek... Babam, önümüzdeki aylarda beni ziyaret edecek. Ameliyat -bu sene içinde olacağı yok. Hazin bir durum. Son dönemde çok Malefiz[41] oynadım. Oyunu biliyor musunuz?

Şimdilik bu kadar. Gelecek sefere kadar sizi içtenlikle selamlayan eski dostunuz Jürgen

14 Kasım 1975

Doğum günüm geldi geçti. Kutlamanız için teşekkür ederim. Neyse ki prosedürden sıyırabildim. Hatta iki yıldan bu yana doğum günümü unutmayan Günther'den iki tane puro almama izin bile verildi. Günther, 25 yıldan fazladır o klinikten bu kliniğe dolaşıp duruyor ve serbest bırakılması

mümkün değil (yılda bir kez öfkeden kudurma nöbeti geçiriyor ve o anda yanında bulunanın vay haline! Mesela bakıcı Schindler gibi). Topluluk içine katılması da olanaksız (iki saat durunca kavga çıkıyor). Oldukça zavallı ve acınacak durumda bir insan.

Sanırım hepimizden çok daha kötü bir durumda. 25 yıldır tek kişilik hücrede kalıyor, herhalde kim olsa kolaylıkla kafayı yer... ve pijamayla dolaşıyor (diğer giysileri parçalıyor...). Münih'i düşününce beni de korku basıyor. Bossi bu arada İş, Sağlık ve Sosyal Bakanlığı'na "acil" bir mektup yazdı. Buna rağmen yürüyen bir şey yok. Ben, şu anda *hiçbir şey* bilmiyorum. Psikolojik olarak fena bir durum, çünkü son dönemde zaten bir önceki yıl üzerine çok düşünüyorum. Aynı mevsim, gündüzleri aynı soğuk, sabahları aynı karanlık vs. Evet, tam bir yıl önce Hamburg'daki yanlış tedavi hakkında çok düşünüyorum.

Şu sıralar tamamen boşluktayım. Şimdilik söylenecek başka bir şey yok...

Daha bugünden ziyaretinize sevinen, yardıma muhtaç çocuğunuz Jürgen

3 Aralık 1975

Dün aldığım mektup için çok teşekkürler. Yine çok sevindim. *İkimiz de* haklıyız... Siz, beni yıllar sonra bile yalnız bırakmayacak akraba ve dostlara (en başta eşim olmak üzere) sahip olduğum olgusunu ileri sürmekte haklısınız. Muhtemelen bu minnettarlığım hep eksik kalacağı bir gerçek. Fakat öte yandan Fallada'nın sözü duruyor: *Herkes yalnız ölür* (Hans Fallada'nın bir romanının ismi; M.B.). Her insan, hayatla ilgili kararlar söz konusu olduğunda sonuç olarak tamamen yalnızdır. *Herkes.*

Bu, herkes için geçerlidir. Ama burada da nesnel bir sınırlama getirmek gerekir: Ben, buradaki her "tutukludan" daha yalnızım. Burada en iyi arkadaşım, bir akrabasından bir mektup aldı. Mektupta şunlar yazıyordu: "Senin orada birlikte olduğun o adamı, olur da bir gün dışarı çıkarsa, en yakındaki elektrik diğerine asmak lazım!" Bu tür şeyler, ayda beş-altı kere başıma geliyor.

Düşüncesizin biri de bana şöyle dedi: "3A kısmında sana sadece bir saat veriyorum." – "Ondan sonra?" – "Bir saat içinde ölüsün." -Peki, gerçekten böyle mi? Buna bir yanıtım yok. Yine de ciddiye almak gerekiyor. Bunun beni *yıllar boyu* mahvettiğini anlayabilir misiniz? Benim

hayatla ilgili kararlarımın sizinkilerden ya da başkalarınkinden daha *yalnız* karakterde ve hüzünlü olduğunu anlayabiliyor musunuz? Karşıma ne zaman neyin çıkabileceğini *hiç* bilmiyorum.

Sorunuza gelince, *hayır,* cesaretimi kaybetmeyeceğim. *Daha* değil. Şayet iğdiş de başarısızlıkla sonuçlanırsa, o zaman intihar da dahil olmak üzere *her şey* için anlayış göstermenizi bekleyeceğim. Bir insanın belli bir dayanma sınırı vardır. Bu düşünceleri, makul bir tarzda karşılamaksınız. Şimdi ne diyeceğinizi tahmin ediyorum: Eşimi düşünmeliyim. Doğru.

Ama bu tür bir çaresizlik, olağanüstü bir duruma sebebiyet verir ve bu durumda aklı başında düşünmek elde değildir. Bu, bir mazeret değil, neden bahsettiğimi iyi biliyorum -o zamanlar Duisburg-Hamborn'da otuz uyku hapı, hastanede geçirilen üç günden sonra bile uyanmamak, "bu adam imanımızı gevretti", cezaevi papazı yatağımda oturuyordu vs.

Neyse, başka konuya geçelim: Siz ...'de olduğunuzdan bu yana neler olduğunu size kısaca anlatmak istiyorum: Bu sorun üzerine ebeveynlerimin doktorla yapmak istedikleri görüşme gerçekleşmedi. İğdiş komisyonundan daha hiçbir haber almadım. Bu arada, bana sürekli tavsiye edilen kitabı okudum. Sadece bu meseleyi ele alıyor. Olumsuzluklar. İnsanların neler yüzünden zorla iğdiş edildiğini okumak *korkunç bir şey.* Mesela kimisi teşhirci (cinsel organını göstermek) olduğu için iğdiş edilmiş. Nazi barbarlığının nesneleştirilmesi de tüyler ürpertici: "Suçlu, İrsiyet Sağlığı Kanunu"[42] gereğince tavşan dudaklı olduğu için zaten kısırlaştırılacaktı. (!). Böylece iki sorun bir defada halledilmiş oldu."- "Hasta, Mauthausen'da (Avusturya'da bir toplama kampı; M.B.) öldü." - "Hasta, 1942'de polise teslim edildi. O günden bu yana kendisinden hiçbir haber alınamadı." - İğdiş edilen bir erkek: "Beni, Gestapo'ya teslim etmek ve gaz odasına göndermekle tehdit ettiler." - Bundan başka kitabın yazarı, insanlardan *malzeme vs.* diye söz ediyor. Kitap, meseleye ve bugüne ilişkin bir şey içermiyor.

Ama kitabın olumlu yanları, olumsuz yanlarında çok daha fazla ağır basıyor. Birkaç örnek. "Çocuk tecavüzcüleri", "şiddete başvuranlar" ve "sadistlere" *çok iyi* davranıldığı belirtiliyor. En başarılı kısırlaştırmalara, gönüllü olanlarda rastlanıyormuş ("Bundan kurtulmak istiyorum") Otuz yıl içinde iki bin beş yüz kişi. Aynı suçu tekrar işleyenlerin oranı çok düşük: yüzde bir ile üç arası.

Ortaya çıkan etkiler: Cinsel iktidar ve libido, yüzde onunda kendini korumuş, yüzde kırk beşinde çok zayıflamış ve yine yüzde kırk beşinde tamamen ölmüş. Bir kadınla cinsel ilişkiye girebilenlerin sayısı oldukça sınırlı: Hastaların 1 /3'ı, ama onlar da sadece eşlerinin yardımıyla. Vücut kılı: Çok az değişiklikler gözlenmiş, *benim için bir önemi yok.* Kilo*:* Yarısında bir değişiklik görülmemiş, yüzde yirmi beşinde 19,5 kiloya kadar şişmanlama veya zayıflama meydana gelmiş.

Ameliyat edilenlerin 2/3'sinin sinir sisteminde bir yatışma söz konusu olmuş. Feminizasyon: Katlanılabilecek değişikler, ama bu herhalde kaçınılmaz bir şey. Kafada saçlar çoğalıyor, göğüslerde hafif bir değişiklik ve kalçalarda yağ bağlama görülüyor. (Bu, her durumda bir çirkinleşme anlamına asla gelmez.)

Pazar günü Gisela'ya (pazartesi gününden itibaren bir buçuk hafta tatil yapacak ve beni iki günde bir ziyaret edecek Harika değil mi? Acaba ben onu hak ediyor muyum?) daktiloya geçirmesi üzerine bir DIN-A4 bloknotu verdim. Diğer bir bloknot ise yarı yarıya yazılmış durumda. Ve yakında devam edeceğim... Önemli olan, insanın ruhsal olarak kendini koruması...

Sihirbazlık üzerine: Hoşunuza gitmesine sevindim Daha fazla mı istiyorsunuz? Memnuniyetle. sizin için bir program hazırlayacağım... Kart, biraz kehanet ya da telepati. Ya da kitapta seçilen "uzaktan okuma" kelimesi? Aklımda yeteri kadar şey var, bir kâğıda yazmalıyım. Bir sonraki mektuba kadar, hediye edilmiş kitabı BİTİRMİŞ olurum, size o zaman kitap hakkında yazarım...

Ümitsiz *vaka* Jürgen'inizden bugünlük binlerce selam.

14 Ocak 1976

Noel'inizin çok iyi geçmesine sevindim. Ben de şikâyet edemem. Ebeveynlerim buradaydı. Fakat Gisela, iki gün boyunca çalışmak zorundaydı ve bundan sonsuz üzüntü duydum. Noel arifesinde zaten ziyaret yasağı vardı. Aslında mutlu olmalıyım... Burada dört Noel geçirdim, bunun iki seferinde tatil boyunca *hücredeydim* (bodrum).

Bu sene öyle olmadı. Dengesizliğim azaldı, geçmişe göre hem de çok azaldı. Ama hüzünlü olma ve depresyon geçirme hakkımı saklı tutuyorum. O kadar da harika değildi -her zamanki gibiydi. Çam ağacı, televizyon, ateş ve dini ayin yoktu. Benim kaldığım bölümde, benim dışımda hiç kimsenin

Noel'in ilk günü ziyaretçisi gelmedi (Bunlar ruhsal anlamda o kadar sakatlanmışlar ki, oğullarını, kocalarını ve kardeşlerini böyle bir günde unuttular) iğrenç! Buradakilerden biri, tatil günlerini geçirmek üzere gönüllü olarak hücreye gitmeye karar verdi. Katlanamadı. Buna kimse katlanamaz. Hepimizin gözleri dolu doluydu ve son derece agresiftik. Ben dahil.

Münster'deki komisyondan bir haber alamadığım için, benim de sonuçta kafam karışıktı. Acil yardım isteği içeren bir mektup yazdım ve nihayet şimdi haber geldi. "Konferans", Ocak sonu ya da Şubat başında toplanacak. Bu da bir şey. Şimdi karar için diken üstünde birkaç hafta beklemek gerekecek.

Korkuyor muyum? Evet tabii ki, ama bu beni öldürmez. Bu noktada dayanma kapasitem oldukça yüksektir. Beni neyin beklediğini biliyorum, çünkü vücudumun tepkilerini çok iyi tanıyorum: (Umarım) sadece birkaç gün sürecek olan ağır depresyonlar. Ve neredeyse yaprağın bile kımıldamayacağı kadar durgun olan ve gittikçe yükselen cinsel sükûnet hali. Neredeyse, dedim, çünkü tamamen değil. Vücudumu ve tepkilerim çok iyi tanıdığımı size söylemiştim. Şayet "çok fazla" gibi bir durum olursa, o zaman "Androcur" alınabilir.

Eğer buna rağmen hâlâ "çok fazla" olduğu tespit edilirse, o zaman da önlem alınabilir. Mesela sicim. Çünkü eğer böyleyse, artık yapacak bir şey yok demektir. Bu noktada artık yardım etmenin imkânı yoktur. Bunu esas olarak onaylamanız iyi bir şey. İdrak ve işleme yeteneğinin duygusal açıdan bir sınırı vardır. Ben, bu sınırdayım.

Umarım... yazdıklarımı tekrarlamamışımdır, ama bu mümkün değil. Son mektubu Noel'den önce yazmıştım, değil mi? Gisela, artık mümkün olduğu kadar yakın olmamızı istiyor, eh yani iki yıldan fazladır evliyiz. Aşkımız için daha iyi bir kanıta gerek var mı? Nisan ayından itibaren *burada* çalışmak istiyor. Onu artık dedikodular ilgilendirmiyor. "Ret gerekçeleri" ortaya çıkacak mı, göreceğiz. Evliliğimiz söz konusu olduğunda, gerçekten yardım ve destek görmemiz mevzu bahis değil.

Kilisede bir film gösterildi: KÖPRÜ. *Çok* iyiydi. Görmüş müydünüz?

Gisela (hiç kimse onun bana getirdiği huzuru bana getiremez) eğer imkân verilirse, ameliyattan önce, ameliyat sırasında ve sonrasında bana destek olmak istiyor. "Mesleki olarak uygun olduğu" için, ondan daha iyi bir destek olamaz. Bakalım, istediğimiz gibi olacak mı?

Sizin kâğıttan kaplanınız Jürgen'den binlerce selam.

Bartsch, 28 Nisan 1976 günü özlemle beklediği iğdiş ameliyatının hemen sonrasında, ameliyathaneden çıkarıldığı sırada öldü. Anestezide yanlış bir kimyasal sıvı kullanılmıştı; ameliyat sırasında anestezisi hazır bulunmamıştı. Bu yüzden de anestetiğin dozajı aşırı olmuştu Bu hata dışında ameliyatı muhtemelen başarıyla yapmış olan doktor, iki kez taammüden adam öldürmek suçundan (altı gün önce otuz iki yaşındaki bir kadın, benzer koşullar altında, altmış iki yaşındaki aynı doktorun gerçekleştirdiği ameliyat sırasında ölmüştü) dokuz ay hapis cezasına çarptırıldı, ama hapis cezası tecil edildi.

Bartsch'ın bir mektubunu daha buraya almamak olmaz. Bu mektubu, (pek ciddiye alınmayacak) bir intihar girişiminden önce hapishanedeki hücresinin duvarına yazmıştı. İnsanın aklını kaçırsa da, bu mektubu kesinlikle kelimesi kelimesine anlamak gerekiyor. Daha önce bahsedildiği gibi, parafiller başkasının acısını paylaşma yeteneğinden yoksundur. Gerçekliği, akıllarına geldiği gibi yazarlar - yazdıklarının ne kadar yakışıksız ve yaralayıcı olduğu onlar için önemli değildir. Ama kalbi olmayanların, başkalarının kalbinin kırılmasının ne demek olduğunu anlamaları beklenemez.

"Nasıl acı çektiğini çok iyi biliyorum! 16.000 mark (ikramiye; M.B.) aldığını öğrendim. Senin bunu hak ettiğini düşünüyorum! Buna rağmen 1000 Mark'ını, belki biraz daha fazlasını Grassmann'lara (Bartsch'ın kurbanlarından birinin ailesi; M.B.) vermelisin. Grassmann ailesi, fakir ve paraları yok! Nerede oturduklarını biliyorum, orada zengin insanlar oturmaz! Beni affedebilir misin, Peter? Bunu artık duyma olanağım olmasa da (intihar nedeniyle; M.B.) bunu senden duymayı çok isterdim! Çok kötüydü, seni affedemem, dersen de seni anlayabilirim! Ama Peter, inan ki beni affetmenin benim için önemi çok büyük! Ben, seni o zaman çok sevmiştim! Seni buna rağmen öldürmek istemem, sana karşı olan eğilimimin beni ne denli etkisi altına almış olduğunun göstergesi sayılabilir!"

Luis Alfredo Garavito Cubillos

Pedofil ve eşcinsel bir sadist olan Luis Alfredo Garavito Cubillos'un iki nedenden ötürü (doğ. 25 Ocak 1957) kriminoloji tarihinde özel bir yeri vardır. Birincisi, bulunan iskeletler sayesinde kanıtlanan kurban sayısının üç yüzün üstünde olması, ikincisi ise hayatının sonuna kadar yakalanmayan ilk seri katil olma olasılığının yüksek olmasıydı.

Kurbanları, büyük çoğunlukla sekiz ve on iki yaş arasındaki erkek çocuklardı. Bu, Garavito'nun da Bartsch gibi bu yaş aralığını sadece bu yaşlardaki çocukları, muhtemelen kolayca güç yettiği için değil, bilakis fantezileri bu yaş grubuna yönelik olduğu için kurban olarak seçmiş olan bir pedofil fail olduğunu gösteriyor. Bu, 1960'lardaki Alman faille olan tek benzerlik de değil. Garavito, birincisi aynı şekilde eşcinsel, ikincisi açık biçimde sadist ve üçüncüsü cinayetlerini Alman benzeri gibi bütün pratik detaylarıyla işledi. Aslında hayret verici bir benzerlik -çünkü ikisinin ne birbirlerinden haberi vardı ne de yaşadıkları çevre itibarıyla göze çarpan bir ortak bir yönleri: farklı kıtalar, farklı dönemler ve farklı toplumsal iklim.

Garavito, cinayetleri son derece hızlı bir şekilde 1992 ile 1999 yılları arasında işledi. Garavito, dev bir haritada hepsini işaretlediği için, cesetlerin hemen hemen hepsi bulundu. Burada da hep aynı galeriyi kullanan Bartsch ile bir paralellik söz konusu: Garavito, kendine Kolombiya'nın birçok yerinde her birinde birçok çocuğu öldürdüğü mekânlar seçti. Cesetlerin olduğu yerleri harita üzerinde göstermesinin ve suçunu sadece itiraf etmekle kalmayıp ipuçları ve kemiklerle kanıtlamasının özel bir nedeni var. Ne kadar çok ceset bulunursa, Garavito'nun bir gün tekrar özgürlüğüne kavuşma şansı o kadar artıyordu. Zira yakalandığı zaman, Kolombiya'da ceza yasası modernize ediliyordu. Başka noktaların yanı sıra, cezaların toplanması da kanundan kaldırıldı. Bunun yerine, yasayla en fazla yirmi beş ile kırk sene (daha fazla değil) olarak belirlenen bir azami hapis cezası düzenlendi. Şayet Garavito'nun hapisten çıktığı gün yeni bir ceset bulunsa, bu, Garavito'nun tekrar yirmi beş yıl cezaevinde yatmasına neden olacaktı. Ama cesetlerin hepsi şimdi bulunsa, o zaman bir defaya mahsus olmak üzere azami hapis cezasıyla kalır. Önce Garavito'nun işlediği suçların kısa bir özeti.

Zanlı politikacı

22 Nisan 1999 günü başıboş dolaşan evsiz bir adam, yaklaşık dört yüz bin nüfuslu Villavicendo'nun kenar mahallelerinden birinde küçük bir

çocuğa tecavüz eden bir adamla karşılaştı. Olay, asfalt bir caddenin çok yakınındaki bir çalılıkta meydana gelmişti. Böyle bir cürüm için hiç de uygun olmayan bir yer, çünkü caddeden tesadüfen geçen herhangi birisi çocuğun feryadını işitebilirdi. Fail, ya oldukça pişkin biri olmalıydı ya da çok deneyimliydi ya da ikisi birden.

Cesur tanık, faili korkutarak çocuğu kurtardı ve olayı hemen polise bildirdi. Polis, tanığı dinledikten sonra, adını bile sormadan gitmesine izin verdi. Polise giderek Yeni Çağ'ın en acı seri cinayetlerinden birine son veren söz konusu tanık, bugüne kadar tekrar ortaya çıkmadı.

Neyse ki polis, en azından hemen şüpheliyi aramaya koyuldu. Fakat Villavicendo'da şiddet olaylarının yoğunluğundan olacak, polis olayı pek önemsemediği için şüpheli kimse bulamayınca, mahallenin taksi şoförleri şüpheliyi yakalamak için işe koyuldular. Daha aynı gün tanığın tarifine uyan bir adam yakalandı. Adamın kimliği yoktu, ama bir kimlik numarası vererek başka bir şehirden yerel bir politikacı olduğunu söyledi. O zamanlar Kolombiya'da işe yarar bir ikamet sistemi olmadığı için, adamın verdiği bilgilerin doğru olup olmadığını kontrol etmek ilk elde mümkün olmadı.

Bundan dolayı neredeyse mesele kapanacaktı ve adam da her şeyi inkâr ettiği için serbest bırakılacaktı. Güya politikacı olan şahıs, nereye gittiği sorusuna cevaben yaya olarak geldiği yöne 90 derece ters istikamette bulunan bir şehir ismi verince, polisler şüphelendi. Yoksa tanığın tarif ettiği şüpheli bu muydu? Polis, ne yapacağını bilmediği için, adamı tedbir olarak hapishaneye koydu. Polisler, hâlâ bir seri katili yakaladıklarının farkında değildi. Zira Kolombiya genelinde kayıp olarak bildirilen en az iki yüz çocuğun, bir tek failin kurbanı olabileceği kimsenin aklına gelmemişti. Bu yüzden de bir arama emri çıkarılmamıştı.

Güya sadece "bir" çocuğu öldüren katilin robot resmi daha 1996 yılında çizilmişti, ama bu resimdekine benzeyen çok sayıda Kolombiyalı vardı. Ayrıca cinayetlerin işlendikleri yerler çoğunlukla birbirinden çok uzaktı. İpuçları incelenmediği için, cinayetler arasındaki bağlantı zaten açığa çıkmamıştı (finansal yetersizlikler nedeniyle, cinayetlerde sperm bulunmasına rağmen genetik parmak izleri alınmamıştı).

VICLAS seri katilleri teşhis programı gibi sistemler yoktu ve paramiliter gruplarla gerilla arasında süren savaşın özellikle şiddetle sürdüğü Villavicendo'da ölüler zaten neredeyse dikkat bile çekmiyordu. Bir

de o sıralarda yaklaşık yetmiş kişiyi öldüren seri katil Pedro Alonso Lopez olayı duyulmuştu (“Ant canavarı” ya da “Antların boğan katili”).

Lopez, kızları öldürmeyi tercih etmiş olmasına rağmen, polisin bilgisine başvurduğu bir psikiyatrist, katilin tercihlerini muhtemelen değiştirdiğini söylemişti. O zamanlar Kolombiya’da seri katillerle ilgili bilimsel araştırmaların karşılaştırılması imkânı olmadığından ötürü, soruşturmayı yürütenler psikiyatristin bu görüşünün büyük olasılıkla ihtimal dışı olduğunu fark edemediler.

Cesetler çürüdüğü için, ilk başlarda kurbanların Alonso Lopez’ın cinayetlerindeki gibi boğularak ölmedikleri de anlaşılamadı. Yani her şey belirsizdi ve Alonso Lopez’in öldürdüğü, ama ortaya geç çıkmış cesetler olduğu ümit ediliyordu.

Serinin keşfi ve ilk soruşturma

Buna rağmen bazı polis ve savcılar, yine de bu vakaların yeni ve farklı bir cinayet serisi olması gerektiği sonucuna vardılar. Çünkü daha bir yıl önce (1998 Şubat ayında) Genua şehri yakınlarında (yine tepelik ve tropik otlarla kaplı arazide) yan yana iki çocuğun cesedi bulunmuştu. Cesetler çıplaktı ve çürüme başlangıcındaydı. Ayrıca son derece kötü muameleye uğramışlardı. Bir sonraki gün devam eden aramalar sırasında birkaç metre ötede bir çocuk cesedi daha bulundu.

Ne bir kaçırma ne de süren içsavaş nedeniyle bir öldürme söz konusuydu. Çocuklar bağlanmıştı ve otların dibinde hâlâ oldukça çok kan vardı Kan, çocukların vücutlarındaki çok sayıdaki kesiklerden akmıştı. Çocukların baş ve cinsel organları kısmen sağlamdı, kısmen de yarı yarıya kesilmişti. Ayrıca ısırma izleri ve anal ilişkiye dair belirgin emarelere rastlandı. Cinayetlerde kullanılan bıçak, cesetlerin yanında otların üzerinde yatıyordu. Çocukların tam olarak ne zaman öldürüldüklerinin saptanması mümkün olmadı.

Cesetlerin bulunduğu yerden yaklaşık yetmiş metre kadar uzağında bulunan ve içinde prezervatif ile pornografik resimler bulunan bir yeraltı sığınağı, polis için bir muamma olarak kaldı. Daha sonra ortaya çıktığı üzere, sığınak, inzivaya çekilme yeriydi ve bu şahsın cinayetlerle bir ilgisi yoktu. Sığınağın suç mahalline yakınlığı ise meşum bir tesadüften başka bir şov değildi. Öldürülen erkek çocukların yaşları, on bir ile on üç arasında değişiyordu. Çocuklar, alt tabakadan yoksul ailelerden geliyordu ve

ailelerinin geçimine katkıda bulunmak için dışarıda çalışacak kadar iş bilirdi: Domuzları yemlemek için çöpten yem toplama, boyunlarında taşıdıkları tezgâhlarda çakmak, lotarya bileti, şekerleme ya da meyve satma gibi işleri yapmışlardı. Ebeveynleri, çok düşük ücret ödenen işlerde çalışıyorlardı.

Olayın en anlaşılmaz tarafı, her üç çocuğun çok yakın arkadaş olmalarıydı. Mamafih birbirini izleyen iki gün içinde sabah saat ona doğru kaybolmuşlardı. Nereye gittikleri konusunda kimseye bir şey söylememişlerdi. Bu nasıl olmuştu? Çocukların anneleriyle görüşüldükten sonra, ortaya çok önemli bir ayrıntı çıktı. Kaybolan çocuklardan biri, eve uğrayarak bir adamla ücret karşılığında sığırları sürmeye gideceğini söyleyip aceleyle gitmişti. Diğer çocuklar, herhalde kazanacakları parayı kendilerine saklamak istedikleri için ailelerine bundan bahsetmemişlerdi.

Soruşturmanın genişletilmesi

Bunun üzerine soruşturmanın derinleştirilmesi için dört kişiden oluşan bir soruşturma timi oluşturuldu. Soruşturmanın yetkisi, ülkenin orta batısında bulunan Armenia savcılığına verildi. Bölgede 1988 yılında yaşanan bir deprem sonucu neredeyse işe yarayan alt yapı kalmamıştı. Cinayetlerin bir kısmı Armenia'da işlendiğinden dolayı, başlangıç pozisyonu için burasının en uygun yer olduğu umulmuştu.

Bu dört polis, cesetlerdeki belirtilerin ve cesetlerin bulundukları yerlerin birbirine benzerliğini ölçüt alarak, ülke çapında başka çocuk cinayetlerini araştırdılar. Bu araştırmalar sırasında, geçmiş yıllarda işlenen düzinelerce çocuk cinayeti ortaya çıktı. Birçok olayda çocukların kimlikleri bile tesbit edilememişti ve cesetlerdeki yaralar yetersiz bir şekilde tasvir edilmişti. Çocukların okulda yapılan diş kontrolüne ilişkin bilgilere, okullar deprem nedeniyle tamamen yıkıldığı için ulaşılamaması ya da ilgili belgeler yıkılma tehlikesi nedeniyle, polisin girilmesini yasakladığı binalardan kazılıp çıkarılması gerektiği için soruşturmaları ayrıca zora sokuyordu. Bu sebeplerden dolayı, yirmi yedi cesedin bugüne dek hâlâ kimlere ait olduğu resmi olarak tespit edilemedi. En azından kimlik resimleriyle bulunan kafataslarının resimlerinin Bogota'daki Adli Tıp Enstitüsü'nde karşılaştırılması sonucu bazı cesetlerin kimliklerini tespit etmek mümkün oldu.

Soruşturmayı yürüten polisler, sürdürdükleri tahkikatlar sonucunda Valle bölgesinde 1995 yılında işlenen ve sekiz ile on yaşlarındaki dört çocuğun kurban gittiği bir cinayetler serisini de ortaya çıkardı. Çocuklardan ikisi kuzendi ve her dördü en son Valle'nın bir kasabasının pazaryerinde öğleye doğru görülmüşlerdi. Bu çocuklar da yoksul ailelere mensuplardı ve yukarıdaki çocuklar gibi akıllı ve iş bilir olarak biliniyorlardı Bu çocuklar da sokakta piyango bileti ve ıvır zıvır satıyorlardı.

Her dört ceset de şehre bakan tepelerdeki şekerkamışı tarlalarında bulundu. Böylece katilin Alonso Lopez değil, seyyar dolaşan başka biri olduğu yavaş yavaş açıklığa kavuşmaya başladı. Çocukların şehirden zorla götürüldüğünü Valle'de gören olmadığı için, çocuklar herhalde gönüllülük temelinde şehirden uzaklaşmışlardı -muhtemelen yine iyi ücret vaat edilen bir yan iş nedeniyle. Luis Alfredo Garavito daha sonra itiraf ettiği üzere, çocukların birçoğuna beş günde kazanacakları parayı vereceği vaadinde bulunmuştu. İşin ne olduğunu, bulunduğu bölgeye göre belirlemişti. Örneğin Genua'daki cinayet serisinde, daha önce belirtildiği gibi, çocuklara sığır gütme, Valle'de şekerkamışı kesme, başka yerlerde ise gerçekten yanında bulundurduğu meyve kasalarını taşıma karşılığında ücret teklif etmişti. Sokakta yaşayan çocuklara uyuşturucu sözü vermişti; kumar alışkanlığı olanlara ise otomat oyunlarını ödemişti. Sık sık küçük bir dükkânda çocuklara pasta ve limonata ısmarlamış, sonrasındaysa çocukları başka soğuk içecekler içmek üzere “evine” davet etmişti.

Özellikle katilin hızlı bir şekilde ek kazanç sözü vermesi, çocukların sokaktaki işlerine kısa bir ara vereceklerine inanmaları nedeniyle ailelerine haber vermemeleri, fiillerin ortaya çıkmamasında etkili olmuştu. İkincisi ise çocukların, katilin peşinde gönüllü olarak ara sokak ve yollardan gitmeleriydi, zira Garavito çocuklara orada oturduğunu söylemişti. Cinayetlerin örtülü kalmasının üçüncü nedeniyse, parayı kendileri için alıkoymak istemeleri sebebiyle çocukların, ailelerine ne ek bir işe gideceklerini ne işin mahiyetini ne de işverenin ismini haber verme gereği duymamalarıydı.

Yukarıda bahsedildiği gibi, genelinde çocuklar, özelinde de sokakta fazla zaman geçiren çocuklar açıkgözdür. Bu sebepten de bazılarının Garavito'nun kendileriyle cinsel fiilde bulunmasını para karşılığında göze almış olması da ihtimal dahilindedir. Çocuk yaşta olmaları yanıltmasın -dünyanın yoksul bölgelerinde çocukları hedef alan cinsel fiillerin ölçüsü,

Orta Avrupa'daki kıstaslarla değerlendirilemez. Garavito, deneyimlerden yola çıkarak, "Çocuklara karşı nazik davranırsan, onlara istediğin her şeyi yapabilirsin. Çocuklar, aldıkları parayı neyin karşılığında aldıklarını çok iyi bilirler" demişti.

Garavito, bu esnada kurbanlarının, eve haber vermeden, kendisiyle birlikte gelmelerini sağlıyordu. Gerektiğinde bunu, küçük hediye ve güzel hikâyelerle sağlıyordu -Jürgen Bartsch ile bir paralellik daha. Pedofil seri katiller bunda her zaman muvaffak olamazlar, fakat etkisi altında oldukları dayanılmaz istek neredeyse başka bir şey düşünmelerine izin vermediğinden, alıştırma için bol zamanları olur. Seri katiller canavardır, ama her cinayet daha etkileyici olmalarına yol açar.

İlk ipuçları

21 Haziran 1996 günü Pereira şehrinde, kaçırıp alıkoyma olarak sınıflandırılmayan 13 yaşında bir erkek çocuğunun cesedi daha bulundu. Aslında bu andan itibaren bir cinayet serisinin söz konusu olduğu ve failin Garavito'dan başkası olmadığı anlaşılmalıydı. Zira Garavito bundan kısa bir süre önce Boyaca kasabasında 12 yaşındaki bir çocuğun öldürülmesinden hemen sonra tutuklanmıştı. Çocuk, 8 Haziran günü öğleden sonra bisikletiyle birlikte kaybolmuştu. O da Garavito'nun peşinden gitmişti, yoksa en azından bisikleti bulunurdu. Çocuğun bozulmaya başlayan cesedi, beş gün sonra kafası kesilmiş ve cinsel organı kesilip ağzına konulmuş şekilde bulundu.

Ama çocuğun annesi, poliste destekleyeni olmayan diğer yoksul anneler gibi emniyet güçlerinin kendisini baştan savmalarına izin vermedi. Oğlunun kaybolmasından hemen sonra kendi başına soruşturarak, çocuğunun en son küçük bir dükkânda görülmüş olduğunu tespit etti. Yabancı bir adam, çok sayıda çocukla dükkânda görülmüş ve onlara şekerlemeler satın almıştı. Adamın tarifi, o sırada şehirde bulunmuş olan Luis Alfredo Garavito'ya tam uyuyordu. Garavito, tutuklandıktan sonra çocuklarla bir araya gelmiş olduğunu inkâr etmemişti, ama cinayetlerle ilgisinin olmadığını söylemişti. Fail olduğuna ilişkin kanıt ve doğrudan ipucunun mevcut olmayışından dolayı, birkaç gün sonra polis Garavito'yu tekrar salıvermek zorunda kalmıştı.

Polis ve savcılığın, (belki de eğitim ve bilgi ağı eksikliğinden dolayı) cinayetlerin seri karakterini fark etmemeleri, gerçi sonradan insana şaşırtıcı

geliyor. Diğer yandan hemen hemen eşzamanlı olarak Kanada'nın başına bir seri cinayet olayı musallat olmuştu ve burada da cinayetlerin seri karakteri fark edilmemişti. Her şey olup bittikten sonra, önemli olanı önemsiz olandan ayırmak genellikle kolaydır -ama olayın içindeyken bu, o kadar da basit değildir. Bu, özellikle Kolombiya'da olduğu gibi soruşturma yapan polisler bilgisayarsız çalışıyorsa ve işbirliği yapmak yerine birbirlerine karşı faaliyet içindeyseler, daha çok geçerlidir.

Geçmişe yolculuk

Buna rağmen, mekanizmalar yavaş da olsa işlemeye başladı. Villavicencio'da bir savcı, soruşturmayı üstlendi. Savcı, bugün bile hâlâ travma yaşıyor. Bana, ihtimal ki seri cinayetlere nokta koymak için tanrı tarafından gönderildiğini söyledi.

Savcı araştırmaları sırasında Garavito'nun köyünde erken bir tarihte işlenmiş olan bir cinayetle karşılaştı. Garavito'nun kız kardeşinin bir komşusunun çocuğu, 1993 Kasım ayında öldürülmüştü. On bir yaşındaki erkek çocuğu, cadılar bayramının kutlandığı günün sabahında saat altıda kaybolmuştu. 31 Ekim akşamı Kolombiya'da “çocukların akşamı” olarak kutlanır ve ABD'deki gibi kapı kapı dolaşan çocuklara şekerlemeler dağıtılır. Öldürülen çocuk, ebeveynlerinin ifadesine göre cadılar bayramının sabahında erkenden kalkıp geceleyin diğer çocukların ceplerinden düşen şekerleri toplamak için yola koyulmuştu. Şeker peşindeki bir çocuk -çocuğu tuzağa düşürmek için daha uygun bir zaman olamazdı herhalde. Çoğunlukla kurbanlarını öğleden önce tuzağına düşüren Garavito, bu olanağın farkına varmış ve alışıldık planının dışına çıkarak çocuğu sabahleyin ele geçirmişti.

İçtepi belirginleşiyor

Soruşturmalar sırasında failin davranış tarzı, soruşturmayı yürüten memurların gözünde gittikçe belirginleşmeye başladı. Özellikle altı ve on üç yaş arasındaki -kısmen arkadaş grupları içindeki- çocukları seçiyordu. Kurbanların hepsinin, Kolombiya'da çoğunlukta olan yerli ve siyahi görünüşün dışında açık tene (kurbanlarını yumuşak, açık ve çok az tüylü çocuklardan seçmiş olan Bartsch ile bir paralellik daha) sahiptiler. Garavito'nun istisnaları, 1994 Mart ayında öldürdüğü yürüme engelli on altı yaşındaki bir genç ile 1997 Temmuz ayında öldürdüğü on üç yaşındaki koyu tenli bir çocuktu.

Bütün cesetler benzer şekilde bağlanmıştı ve hepsinde çok sayıda kesici alet yarası vardı. Hemen hemen hepsinin boğazı neredeyse tamamen ya da derin bir şekilde kesilmişti. Kurbanların dördüncü boyun omurunda genellikle çentikler mevcuttu -hatta boğaz kesme tarzı bile hep aynıydı.

Olay mahallerinin çoğunda en ucuzundan boş seri içki şişelerinin (Garavito alkolikti) yanı sıra anal ilişki sırasında kullanılan vazelin kutuları bulundu. Cesetlerde belirgin olan yaralar için, hep keskin bıçaklar kullanılmıştı. Garavito, bıçakları rastgele seçmiş, cinayetlerden sonra da ya suç mahallinde bırakmış ya da fırlatıp atmıştı. Bıçak bulamadığında da çocukları öldürmek için basit bir şiş veya başka keskin bir alet -örneğin 1997 Ocak ayında on yaşındaki bir çocuğu alışıldık biçimde işkence ettikten sonra öldürdüğünde- kullanmıştı.

Bazen iç organlar derin kesiklerden ötürü dışarı çıkmış halde bulunsalar da, Garavito cesetlerde gerçek anlamda iç uzuvlarını çıkarma eylemine hiç girişmedi. Bu, iç organları cesetlerden çekip alan Bartsch'ın cinayetlerine nazaran bir farka işaret ediyordu. Çocukları hep yüksek bitkilerin bulunduğu, kasaba veya şehirlerin biraz dışındaki genellikle tepelik arazilere götürmüştü. Kendi ifadesine göre, arazinin tepe olması, Garavito tarafından muhtemel takipleri hızlı bir şekilde fark etmesine yardımcı olması için özellikle seçilmişti.

Cinayetlerin hafta sonunda işlenmiş olmaları, ilk başta soruşturma memurlarının özellikle tuhafına gitti. Katil, görünüşe bakılırsa belli ki bir yere bağlı değildi, ve Kolombiya'nın her bölgesinde cinayetler işliyordu. Bu yüzden de normal bir işçi değil, hafta içi zamanı olan biri olması gerekiyordu. Garavito, bunu şöyle açıklıyordu:

Çocuklar, ıvır zıvırlarını özellikle hafta sonları canlı olan pazaryerlerinde satmayı tercih ediyordu. Tanınmadan çocuklarla konuşmayı denemek ve bir meyve kasasını taşımada yardımcı olmak gibi yardımları istemek, kalabalık içerisinde göze çarpmıyordu.

Bu da çocukların korkmamasını sağlıyordu -hangi katil gündüz gözüyle pazaryerinin ortasında kurbanlarını seçerdi ki? Bundan başka Garavito, bir yabancı olarak küçük şehirlerdeki hafta sonu pazaryerlerinde göze çarpmıyordu. Fakat ava çıktığında tebdili kıyafet gezdiğini Gravito inkâr etti. 2006 Ocak ayında bu konuya ilişkin olarak şunları söyledi:

“Kıyafet değiştirmedim, bilakis her defasında ilgili iş elbisesini giydim. Eğer tarla işlerinde çalışmışsam, o zaman bir köylü gibi göründüm.

Bir keresinde bir ruhban elbisesi taşıdığım doğrudur, ama o zaman bir vakıf adına yoldaydım. O an hangi işte çalışıyor idiysem, o işe ilişkin işçi belgesini yanımda taşıyordum! Çok paramın olması hoşuma gittiği için, her zaman çok çalıştım. Polis, her şeyi çarpıttı ve benim kurbanları yanıltmak için kasten kıyafet değiştirdiğimi iddia etti. Ama bu doğru değil."

Muhtemelen doğru olan, ikisinin arasıydı -Garavito, canice niyetleri için gerekli yerel ya da giyinme alışkanlıklarına uyum sağlayacak kadar kurnazdı.

Ama bunların hiçbiri henüz bilinmiyordu. Bütün işaretler, cinayet işlemekte katı bir şekilde ısrar eden bireysel bir faili gösteriyordu. Fakat özellikle basın tarafından çok başka bir teori öne sürüldü: Buna göre, satanist kültü olan ve çok sayıda üyeye sahip bir katil grubu cinayetleri işlemişti. Ama gerçekte buna dair en küçük bir ipucu bulunmuyordu. Ne mum, örtü, yazı ya da herhangi başka sözde "satanik" bir sembol veya nesne bulunmuştu ne de şimdiye kadar iki ayrı yerde aynı anda cinayetler işlenmişti. Ama bu, ülke çapında yayılmış olan ve kurban sayısı bu denli fazla olan bir kült için olanaklar dahilinde olmalıydı. Fakat katilin seyahat istikametinin belli bir modeli varmış gibi görünmüyordu.

Cinayetlerin yasadışı organ ticaretiyle ilişkili olabilecekleri teorisi ise, cinayet mahallindeki steril olmayan koşullar (açık havada ve her yerde kan izleri) nedeniyle kısa sürede çürütüldü. Ayrıca organ ticareti yapanın, organ sahipleriyle organ alıcılarının kan alt grubunu bilmesi gerekirdi. (Soruşturmayı yürütmüş olan memurların karşılaştığı dehşet karşısında, Garavito'nun suçunu itiraf etmesinden sonra da ilginç fikirler ortaya çıktı. Memurlar, bana Garavito'nun cinayetleri işlemesinin nedeninin doğduğu yöre olan El Quindo'nun çok hüzünlü müziğinin olup olamayacağını sordular.)

Cinayet mahallerine ilişkin dikkat çeken ve failin seri bir katil olduğunu gösteren bir ayrıntı daha vardı. Görünüşe bakılırsa katil, kendisi açısından elverişli görünen, daha doğrusu daha önce deneme yaptığı ve biraz sapa düşen bir bölgeyi adeta kısımlara ayırmıştı. Bundan sonra da kısım başına bir cinayet işlemişti. Bununla birlikte hiçbir cesedi gömmemişti ya da sadece üstünü örtmüştü. Bu, yeni kurbanların ayaklarının bazen gerçek anlamda eski kurbanların cesetlerine takılmış olduğu anlamına geliyordu.

Sadece çok seyrek durumlarda (mesela istisnai durumlarda bir evde cinayet işlediği zamanlar) kolay taşınması için, cesetleri parçalara ayırma işlemini gerçekleştirmişti. Sadece bu ceset parçalarını çuvallara koyuyor ve çuvalları taşla ağırlaştırdıktan sonra nehirlere atıyordu.

Titizliği, Garavito'ya ayrıca bugün bile cesetleri bıraktığı yerleri hafızasına dayanarak tespit etmesine olanak vermiştir.

Garavito teşhis ediliyor

Polis, 1999 yılının Mart ayında, şimdi Villavicencio hapishanesinde yatan sözde belediye başkanının cebinde bulunan çok sayıdaki telefon numarasını aradı. Polisin aradığı şahıslar, tarif edilen adamın kim olduğunu hemen teşhis ettiler: Luis Garavito Cubillos. Peki, ismini neden vermemişti? Erkek çocuklara karşı yöneltttiği cinsel suçların cezası, isim saklamayla azalacak değildi.

Polis, araştırmaya devam etti. Kolombiya'da kendisine ait bir soruşturma grubu olan bir savcılık timi, nihai bağlantıyı ortaya çıkardı.

Savcılık, zaten uzun süreden bu yana pedofiliyle ilgili bilgi ve belge topluyordu. Garavito, çocuklarla cinsel ilişkiye girdiği şüphesi altında olduğu için, soruşturmadan bağımsız olarak annesi ve akrabalarına da suç delilleri için başvuruldu. Garavito'nun bir yakını, soruşturma ekibine içinde çok sayıda okunaksız notlar ve fotoğraflar bulunan bir bavul teslim etti. Özellikle tuhaf olan, akla gelebilecek her türden kimliklerden kopanları erkek çocuklarının fotoğraflarıyla oluşturulmuş çetele şeklindeki esrarengiz bir listeydi. Bunun üzerine Garavito'nun evini, daha doğrusu "eve" geldiğinde birlikte yaşadığı ve sevgi dolu bir baba olduğu ailenin evindeki odasının aranmasına karar verildi. Arama sırasında ajanda sayfalarına küçücük harflerle yazılmış ve üzerinde semboller bulunan başka notlar da bulundu. Bu notlar da diğerleri gibi anlaşılmazdı. Sonrada anlaşıldı ki, bu notlar cinayetlerle ilgili itinayla tutulmuş bilgilerdi. Bugün bile tek tek bütün cinayetleri ve yerleri bilen Garavito'nun bu notları neden tuttuğu bilinmiyor. Garavito, kimlik resimleri dışında işlediği cinayetlere dair hatıralara sahip olmadığı için, belki de bu notlar hatıraların yerine geçmesi için kaleme alınmıştı.

Yıllar süren tahminlerden sonra, Armenia'lı dört kişilik soruşturma timi, bavulda bulunanlar nedeniyle deşifre olan "belediye başkanının" seri katil olduğu şüphesine kapıldı. Ama bunun için önce Armenia'lı soruşturma

timinin (Garavito, Armenia bölgesindendi ve pedofili şüphesiyle bavul da bu bölgeden gelmişti) Villavicencio'dan bir grupla (Garavito, burada hapiste yatıyordu) bir araya gelmesine ve toplantıdaki herkesin şimdiye kadar ki en büyük cinayet serisini çözdüklerinin (katil çoktan içerdeydi) farkına varmasına ihtiyaç vardı.

Seri katilin kimliği, ihtiyaten 1999 Temmuz ayında cinayetleri ortaya çıkarmak için uğraşı vermiş olan bütün resmi kurumların bir araya geldiği bir sonraki toplantıda dışarıya sızdırmama koşuluyla açıklandı. Bütün cinayetleri gözlerden uzak çözmek için, kamuoyuna katilin kimliği önceden açıklanmadı. Ayrıca Garavito'nun kan grubu, ayrıntılı dental anatomisi (Garavito, kurbanlarının çoğunu ısırmıştı) ve her şeyden önemlisi de hayat hikâyesi derlenip toparlanmadan cezaevinde diğer tutuklular tarafından öldürülmesi de böylece engellenmek isteniyordu.

Bu son toplantıdan ancak üç ay sonra, 28/29 Ekim 1999 tarihinde Garavito'ya gerçek isminin bilindiği ve cesetlerin çoğunun bulunduğu söylendi. Böylece bir tek çocuğu taciz eden bir çocuk tacizcisi bir anda devasa bir canavara dönüşmüştü.

Garavito, şimşek hızıyla harekete geçti. Polis kamerasının önünde tanrının ve insanların kendisini affetmeleri için yalvardı ve cinayetleri itiraf etti. Fakat cinayet serisinin tüm boyutlarıyla açığa çıkması haftalar aldı. 1992 yılından bu yana kesinlikle iki yüzden, belki de üç yüzden fazla erkek çocuğunu öldürmüş, yüzlercesini de cinsel olarak kullanmıştı. *Semana* dergisi, Garavito'ya "la bestia" (canavar) ismini taktı. Bu tanımlama, mektuplarında kimi zaman yarı şaka yarı ciddi kendisinden canavar diye bahseden Jürgen Bartsch ile diğer bir paralelliktir.

Garavito salıverilmeyi umut ediyor

Garavito olayı, hukuki bakımdan bir açmaz içindedir. 2003 yılına kadar, Garavito'nun kartları değerlendirilerek sürekli başka cesetler bulundu. Ama bunlardan hiçbiri, bildiğimiz cinayet davalarındaki gibi mahkeme önüne gelmedi. Halkın galeyana gelmesini önlemek için, bunun yerine cinayetler ceza kararnamesi denilen bir yöntemle çözüme kavuşturuldu *(sentencia anticipada*, Kolombiya ceza yasasının 40. maddesi). Bu şekilde hâkim, davalının onay verdiği daha önce kararlaştırılan bir cezayı duruşma yapılmadan, ama hukuken bağlayıcı olmak üzere tayin eder. Failin itiraf etmesi ve bu fiilleri başkasının

işlemediğine dair kesin delil, bunun önkoşuludur. Benim en son ziyaretim sırasında, Garavito hakkında yüz altmış cinayetten dolayı yetmiş mahkûmiyet kararı bulunuyordu.

(Benim gibi) uzman olmayanlar genellikle ceza kararnamesi ile dava sonuçlandırma yöntemini tanımasa da, bu yöntem Almanya'da da mevcuttur. Ama Almanya'da bu yöntem, oldukça hafif suçlar için uygulanır. Bunun en son örneklerinden biri, kokain kullanmak ve Doğu Avrupalı hayat kadınlarıyla ilişkisi nedeniyle suçlanan televizyon moderatörü Michel Friedman olayıdır. Friedman, 2003 Temmuz ayında duruşma yapılmadan ceza kararnamesi aracılığıyla 17 bin Euro para cezasına çarptırıldı.

2003-2006 arasında, Garavito hakkında soruşturma henüz devam ederken, Kolombiya ceza hukukunda geriye doğru uygulanabilecek temel değişiklikler meydana geldi. Bu sebepten ötürü Garavito'nun ömür boyu cezaya çarptırılması mümkün olmayacaktır. Hakkında kaç mahkûmiyet kararı bulunursa bulunsun, yatacağı hapis cezası azami yirmi beş ile kırk yıl arasında değişecektir. Söz konusu ceza hukuku reformundan önce, tekil cezalar toplanıyordu. Bu, Garavito'nun 2600 yıl ceza alacağı anlamına geliyordu.

Bu, Garavito'nun katil olduğunun ortaya çıkmasından sonra cesetlerin aranmasında işbirliği yapmasına ve buna ilaveten cesetlerin bulunduğu yerleri gönüllü olarak harita üzerinde göstermesine açıklık getirir. Zira Kolombiya'da -Almanya'da da olduğu gibi- iyi halden dolayı mahkûmların vaktinden önce serbest bırakılması zorunludur. Kolombiya'da ihtiyatı tutuklama (müşahede altında tutma) ne bir cezaevinde ne de bir psikiyatri kliniğinde hukuki olarak öngörülmediği için, demek ki Garavito en geç altmış yedi yaşında özgürlüğüne kavuşacaktır. Hatta biraz daha geç bırakılsa bile, hayatının son yıllarını özgür olarak geçirebilir.

Garavito'nun cezaevinden sağ çıkması, olanak dışı değil. Bu, Kanada'da kocasıyla birlikte kendi kız kardeşi dahil olmak üzere çok sayıda genci öldüren Karla Homolka olayında görüldü (Krş. *Mordmethoden* kitabımın 204-261. sayfaları). Homolka, 4 Temmuz 2005 tarihinde on yıl hapis cezasının ardından ve terapiden sonra tahliye edildi ve hatta daha sonra televizyonda bir talk show'a bile çıktı.

İçtepilerinin baskısı altında olan bütün parafiller gibi Garavito'nun bugünkü yöntemlerle ne terapisi mümkün ne de iğdiş ya da beyin

obliterasyon (Bartsch olayında olduğu gibi) operasyonu amaçlanmadığı için, Garavito değişmiş gibi davranıyor. 18 Ağustos 2003 tarihinde Calarca hapishanesinde Protestan bir kilise grubu tarafından vaftiz edildi ve içindeki kötü ruhlardan kurtulduğunu söyledi. Bana verdiği İncil’e bu duruma uyan ve Tevrat’tan en sevdiği mezmuru yazmıştı: “Mezmur 3: Ya Rab, düşmanlarım ne kadar çoğaldı, hele bana karşı ayaklananlar! Birçoğu benim için, ‘Tanrı katında ona kurtuluş yok!’ diyor. Ama sen, ya Rab, çevremde kalkansın, onurum, başımı yukarı kaldıran sensin.”

Özgürlüğüne kavuştuktan sonra neler yapacağına dair Garavito’nun planları daha şimdiden hazır. Şayet çok yaşlı olmazsa (Garavito, yirmi beş yıl dolmadan özgürlüğüne kavuşmasının sağlanması için davanın yeniden görülmesi umudunu taşıyor), -siyasetçi ya da papaz olmak (hangi mezhep olduğu fark etmez) istiyor.

Bir seri katille teşriki mesai

Sık sık bu konuda soru yöneltildiği için, bir seri katille teşriki mesainin benim için ne anlama geldiğini kısaca anlatmak istiyorum. Bu sırada her şeyden önemli olan, benim Garavito olayında kurbanların yakınları (ya da hayatta kalan kurbanlar) ile bir teşriki mesaimin olmamasıdır, aksi takdirde herhalde önyargısız tutumumu sürdürmem mümkün olmazdı. Şimdiye kadar Kolombiyalı meslektaşlarımın yapmak istemediklerini yapmaya çabaladım, zira onlar Garavito’dan nefret ediyorlar: Görünüşte önemsiz bazı meseleleri (mesela birçok cinayet mahallinde arkasında kapağını bıraktığı belirli bir sert içkiye dair beğenisini) araştırmak ve düşünce dünyası üzerine bir şeyler öğrenmek (rüyalarını resmetmesi, basit zekâ testleri vs.). Lütfen aşağıda okuyacaklarınızın duygudan yoksun gibi görünmesi karşısında şaşırmayın - ben duygularla değil, ipuçlarıyla çalışıyorum.

Garavito’nun görüşme sırasında bir konu üzerinde uzun süre konsantre olamaması özellikle dikkatimi çekti. Mesela diğer seri katillerin kurbanlarının sayısı onu çok ilgilendirdi. Bunun üzerine ona Jürgen Bartsch ve Karl Denke’nin hayat hikâyelerini anlatmayı önerdim. Dinlemek isteyen kendisi olmasına rağmen, Garavito sadece birkaç dakika dikkatle dinleyebildi ve o günden bu yana bu iki seri katil üzerine neredeyse bir şey öğrenmedi. O an aklına gelen herhangi bir fikir, onun dikkatini dağıtıyor.

Garavito, kişisel ilişkilerinde nazik ve dikkatli davranıyor. Başkalarının iyiliğini düşünüyor ve oldukça bakımlı olmaya özen

gösteriyor. İlk karşılaşmamızda onu tanımadım, zira bir cezaevi müdürü gibi görünüyordu: Gözlüklü, saçları yandan ayrılmış, beyaz gömlek, tıraşlı ve elinde bir dosya yığını. Ancak tercümanım, ne zamandır yanında durduğum adamın Garavito olduğunu söylediğinde yanılgımı anlayabildim. İki iri yarı korumanın çevresinde durduğu tıraşsız ve bakımsız adam Garavito değil, bilakis cezaevi müdürüydü!

Gardiyanlarla ve kendisine karşı düşmanca davranmayan az sayıda mahkûmla olan ilişkisinde Garavito nazik, ama aynı zamanda da oldukça belirleyiciydi. 2002 yılında Garavito'nun bir görüşme yapmayı kabul ettiği (istisna olarak hoş olmayan bir görüşmeydi) gazeteci Aranguren Molina bunu isabetli bir biçimde şöyle formüle ediyordu. "Her kurbanına yaptığı gibi, çevresinin güvenini adım adım kazanmış olması hayret vericidir." Bu kanıyı ben de paylaşıyorum. Gardiyanlar, kendilerine zorluk çıkarmayan ve günlük yaşamda kibar bir adam olan Garavito'yu seviyorlar. O kadar ki, 2005 yılında çok sıkı bir kontrolden geçtikten sonra kalemsiz, kâğıtsız ve teypsiz cezaevine girdiğimde, Garavito'nun benim için gereken her şeyi hazır ettiğini gördüm: Büroya çevirdiği bir hasta odasında boş kasetler, tükenmez kalemler ve yeni pili değiştirilmiş bir kayıt cihazı beni bekliyordu.

Hoşuna giden şeyler üzerine konuştuğu sürece Garavito, açık ve yapmacıksızdır. Gerçekten de ne polise -ilk sorgulama sırasında "belediye başkanı" olduğu yalanı ve içtepilerini örtmeye çabalaması hariç- ne de bana kanıtlayabileceğim bir yalan söyledi.

Fakat serbest bırakılırsa "bir karıncayı" bile incitmeyeceğini söylemesi, en temel terapinin bile eksikliğinin (muhtemelen tedavi edilmesinin imkânı da yoktur) yanı sıra suç motifleriyle derin bir şekilde meşgul olduğuna dair en küçük bir belirtinin bulunmamasından ötürü inandırıcı değildir. Dindar bir Hıristiyan olduğuna kendisi emin olabilir -kim bu konuda hüküm verebilir ki?- ama pedofil bir sadistten vaftizle papaz çömezi olmayacağı da açıktır

Bu, Garavito'nun hakkında pek konuşmaktan hoşlanmadığı hayatının belli dönemleri üzerine olan konuşmalarında da kendini gösterir. Bazı çocuk cesetlerinin cinsel organlarını kesip ağızlarına koyduğunu hem bana hem de polise anlatmasına rağmen, kamuoyundaki imajını olduğundan iyi göstermek için çabalıyor. Mesela 2006 yılında Kolombiyalı bir televizyon kanalına şunları anlattı:

“Gerçek anlamda tek bir kurbanı cinsel olarak kullandım. Tamam, diğerlerini öldürdüm, ama cinsel anlamda bir şey yapmadım. Cesetleri iki üç yıl açıkta yatmış olan çocuklardan sadece geriye kemikleri kalmıştı. Bunların cinsel tacize uğradığın nasıl kanıtlayabilirsiniz ki? Bir kere savcılık, sperm izleri bile bulamadı! Ben, ne kimseyi cinsel olarak taciz ettim ne de kimseye tecavüz ettim.”

Bu saçma ifade, duruşmasız ceza kararnamesi davalarının nelere yol açtığını göstermektedir: Garavito, aleni olarak işlediği suçlarla yüzleşmeye hiç zorlanmadı. Zira kurbanlarına sadece öldürdükten sonra değil, yaşarken de tecavüz ettiği kesinlikle delilleriyle ortaya çıkarıldı.

Örneğin hayatta kalan çocuklardan biri, Garavito’nun önünde nasıl soyunmak zorunda olduğunu ve sonrasında şiddetle dövüldüğünü ve başta cinsel organları olmak üzere nasıl ısırıldığını anlatıyor: “Her tarafım kanıyordu ve her yerim, yüzüm bile şişmişti.” Sonrasında da Garavito, çocuğa tecavüz etti. Çocuk, kaçmaya çabalayınca, Garavito onu bıçakladı ve “Elimden kurtulamazsın!” diye bağırdı. Çocuğun vücudunda bugün bile hâlâ görülebilen ondan fazla bıçak yarası, anlatımlarının doğruluğunu kanıtlıyor.

Daha önce anıldığı gibi, Garavito’nun cinnet hali o denli ileri gitmişti ki, adli tıp doktorları bile kurbanların cesetlerinin durumundan dolayı şoka girmişlerdi. Yukarıdaki çocuk gibi isminin açıklanmasını istemeyen kadın bir adli tıp doktoru bana şunları anlattı:

“Şimdiye dek gördüğüm en acımasızca işlenmiş cürümdü. Cesedin kafası kesilmişti. Daha sonrasında elimdeki belgelere, vücutta hangi yaraların ve yara sayısının ne kadar olduğunu -özellikle bıçak yaraları ve morluklar- öğrenmek için tekrar baktığımda ağlamıştım.”

Garavito’nun tutuklandıktan sonraki yıllardaki diğer ilgi alanı, dünyada olup biteni medyadan izlemekti: Afetler, uçak kazaları, seri cinayetler ve söylediğine göre çok üzüldüğü çocuk tecavüzleri (Garavito, çocukken çok kötü muamele görmüştü). Kötü niyetle bakılmak istendiğinde, bu ilgi alanlarını kötü düşüncenin devamı olarak görmek mümkündür. Fakat diğer taraftan “normal” insanlar da bu tür konulara ilgi duyar. Bunun için akşam haberlerine bir göz atmak yeterlidir.

Kendisini sorgulayan polislere Garavito, oldukça inanılır bir şekilde, tecavüz ettiği bir çocuğun kendisine olay sırasında daha önce uğradığı bir tecavüz olayını anlattığında nasıl üzüldüğünü anlattı. Fakat bu, çocuğu

öldürmesine engel değildi. Tarif edilemeyecek kadar korkunç bir tarzda da olsa, aynı Jürgen Bartsch gibi Garavito da kurbanlarını “sevmişti” (Krş. Bartsch’ın son kurbanına yazdığı mektup).

Garavito’nun kişiliğine, hayat hikâyesine ve hastalığına dair derinlemesine yapılmış bir araştırma bulunmuyor. Şu sıra papaz Didier Amariles ve benim dışımda kimseyle ayrıntılı görüşmüyor, yani bu noktada da plan dahilinde hareket ediyor. Hatta kendisini aldattığını düşündüğü için, önceden yoğun bir işbirliği içinde olduğu, kendi memleketi olan Armenia polisiyle bile 2006 yılında ilişiğini kesti.

İki cezaevi naklinden sonra şimdi son derece sıkı güvenlik önlemleri olan ve ziyaretçiler için çok sayıda sınırlama getiren bir cezaevinde yatıyor. Onun neden çalkantılı bir ruh haline sahip bir alkolik, çocuk katili ve en büyük dileği hayat arkadaşı ile çocuğunun yanına geri dönmekten başka bir şey olmayan duygusuz bir “canavara” dönüştüğünü belki de ne o ne de biz öğreneceğiz.

Garavito, içindeki şeytanın katiyen onu terk etmediği ve çocuklara pekâlâ işkence yaptığı düşüncesini kabul etmek istemediği için, belki de ardıl araştırmaların bir anlamı kalmadı, fakat rahip Amariles, “tanrının merhametinin, en korkunç suçları işlemiş olan insanlara bile ulaşabilecek kadar sonsuz olduğundan” emin. Bu doğru da olsa, Garavito’nun işlediği suçlarla yüzleşmesine yardım etmeyecek. Suçu -o da itiraf etmek zorunda kalırsa- ya ebeveynlerinin ya da onu kuşatmış olan şeytani bir etkinin üzerine alıyor. Bunu Amariles de biliyor. Rahip, Garavito için teminat verip veremeyeceği sorusuna, bunu kimse için yapmayacağı cevabını veriyor...

Garavito’nun kişiliğine ilişkin benim için en umulmadık gözlem, Garavito ile tam bir günü birlikte geçiren tercümanım Claudia Zapata’dan geldi. O gün sadece kadınların ziyaret günüydü ve ben, Claudia’dan Garavito ile bazı resim testleri yapması ricasında bulunmuştum. Claudia, bu görüşme sırasında, Garavito ile oldukça sık görüşmüş olmama rağmen dikkat etmediğim bir şeyi gözlemlemişti. Hangi konu hakkında konuşmuş olursa olsun -ailesine duyduğu özlem, işlediği suçlar, kötü geçen çocukluğu- gözbebeklerinde ne zerre kadar büyüme ne de bir küçülme olmuştu. Claudia için bu, Garavito’nun ne kadar öyle göstermeye çalışmış olursa olsun, duygusal anlamda künt biri olduğunun bir göstergesiydi.

Garavito’dan ne öğrendim?

Kurban sayısının çok yüksek olmasıyla kriminal tarihinde özel bir yer edinmiş olan bir seri katille uzun yıllar süren esasında amatörce kontaktan sonra tahminim, parafil içtepileri olan kişilerin ne yaptıklarını çok iyi bildiğidir. Fakat duayla ya da içkiyle engellemeye de çalışsalar veya ilk olaydan sonra içtepilerinden kurtulmayı da umsalar, bu içtepilerine karşı koyamazlar. Periyodik olarak tekrarlanan fantezilerinin tutsağı durumundadırlar. Gerçi bu tür fantezilere, mahkeme salonlarındaki intikam ateşiyle dolu izleyiciler de sahiptir, ama aradaki fark, suçluların imgelemlerindekini hayata geçirmeleri ve bu sırada hiçbir şeyin onları durduramamasıdır. Bu, onları cezaevi dışında da sapıkça hayal dünyaları ve gerçek canavarlar oldukları bilgisiyle tutsak haline getirir.

Bu, yeni bir bilgi değil. 1971 yılındaki Jürgen Bartsch ile ilgili karar gerekçesiyle örtüşmektedir. Bu karar gerekçesinde, davalının pekâlâ ahlaki sınırlarının bulunduğu, ama bu sınırların içtepilerince aşıldığı ve kendisinin buna karşı bir şey yapamadığı yazılıydı.

Bir kez daha vurgulamak gerekirse, bu anlatımlar işlenen suçlar için mazeret bulma amacında değildir, ama bazen sandığımız gibi toplumsal ve tıbbi olarak o kadar da ileride olmadığımız düşüncesini yansıtmak amacını taşımaktadır. Zira insanın davranışının aşırı biçimlerini anlayamadığımız sürece, mütevazı kalmalı ve faillere en olmadık beddualar etmek yerine rasyonel araştırmalara ağırlık vermeliyiz. Açıktır ki, bundan sonra bir parafil katilin iyiye ve güzele olan inancımızı yeniden sarsmasını ölüm cezası değil, bilakis kanıtlar ve idrak etme önleyebilir.

Garavito'nun yattığı cezaevlerinde bulunmuş iki meslektaş ve benimle yapılmış röportaj

Miguel Rodrigez, Köln'de sosyal mahkeme hâkimi olarak görev yapıyor ve 2002 yılında Luis Alfredo Garavito'yu yattığı ilk cezaevi olan Villavicencio cezaevindeki bir ziyaretimde bana refakat etti.

Benecke: Garavito hakkındaki ilk izlenimin neydi?

Rodrigez: Açıkça söylemek gerekirse, ilk başta onun cezaevi müdürü ya da bizi karşılamaya gelen üst düzey bir yönetici olduğunu düşündüm. Bize doğru gelip elini uzattığında, tavırları kendinden çok emin ve nazikti. Gardiyanlara karşı davranışı, sanki rütbe olarak kendisinin altında olan mesai arkadaşlarıymış gibiydi. Gardiyanlar da onun otoritesi ve etkisi

altında bu role uygun davranıyorlardı. Oldukça etkileyici ve ilk anda şaşkınlık yaratan bir tiyatroydu.

Benecke: Pedofil bir sadistle birlikte bir kafesin içinde olmak nasıl bir duyguydu?

Rodrigez: Ben, öyle hissetmedim. Amacımız, bu insan hakkında bir şeyler öğrenmekti. Bunun için, ona karşı önyargısız olmak, bir dereceye kadar onu anlamaya çalışmak ve her şeyden önemlisi de dinleyebilmek gerekir. Görüşmeler sırasında, cinayetlerini ve hunharlığını değil, sadece bir insan olarak Garavito'yu gördüm. Bu insanın evvela korkunç bir tarafının olduğunu düşünmedim. Alışverişe giderken, çocuklara göz kulak olması için ricada bulunulan, yan dairede oturan sevimli komşunun havasına sahip birisi gibiydi.

Benecke: Benimle birlikte Kolombiya'ya gideli beş sene oluyor. Şimdi geriye doğru gidersen, aklına gelen olay nedir?

Rodrigez: İlk aklıma gelen, Villavicencio'nun küçük havaalanına varışımızdır. Hava oldukça basıktı. Havaalanı binasının bir kulübeden farkı yoktu ve her tarafta makineli tüfekler taşıyan genç askerler duruyordu. Gerilla bölgesinin sınırında sadece iki Avrupalıydık ve genel atmosfer bana ürkütücü ve tehlikeli gelmişti. Buna karşılık, cezaevinde Garavito'nun yanında olmak, güvende olmanın verdiği hoş bir duygu veriyordu.

Benecke: Garavito olayından, sosyal hâkimlik mesleğin için işine yarayacak bir şey öğrendin mi peki?

Rodrigez: Hem evet hem hayır. Hangi alanda çalışırsa çalışsın, bir hâkim için en önemlisi herhalde önyargısız olmaktır. Gerçi önyargısız olmayı ilk olarak Garavito aracılığıyla öğrenmedim, ama onunla görüşmelerimiz sayesinde bu denli aşırı bir durum karşısında bile sadece olayı ve insanı değerlendirebilecek ve muhtemel kişisel hisleri ya da nefreti göz ardı edebileceğimi fark ettim. Bu bakımdan Garavito ile olan deneyimim, doğru mesleği seçtiğim düşüncesini bende güçlendirdi.

Benecke: Son olarak, bir seri katille karşılaşmış olmak hayatını değiştirdi mi?

Rodrigez: Garavito ile karşılaşmış olmak, önemli bir deneyimdi ve insanlar hakkında yanılmanın ne kadar kolay ve önyargılı olmanın ne denli yararsız ve tehlikeli olduğunu bana isterdi. Hiç kimse, Garavito kadar kimseye zararı dokunmayacak ve güven veren biri gibi görünemez. Buna rağmen onun kadar başka insanlara karşı bu derece korkunç ve acımasız

davranmış olan herhalde az insan olmuştur. Kanaat sahibi olurken ve başka insanlar hakkında değerlendirmeler yaparken itinalı davranmak gerekiyor.

Claudia Zapata, hem Avustralya hem de Kolombiya vatandaşı ve Brisbane'deki Queensland Üniversitesi'nde mikrobiyolog olarak çalışıyor. 2004 yılında Armenia bölgesindeki Calarca cezaevinde Garavito'yu ziyaret ettiğimde bana refakat etti.

Benecke: Garavito ile günlerce süren çalışmalarımızdan edindiğin önemli bir izlenimin var mı?

Zapata: Derin bir şekilde etkileyici ya da yoğun değildi, ama ilginç ve kayda değerdi. Beni en çok etkileyen, kız kardeşiyle yaptığımız görüşme ve onun kardeşi hakkında neler hissettiğiydi. Ayrıca Garavito'nun üzerinde ceset yerlerini belirttiği kocaman harita, sana yazdığı mektupları ve çizimleri ile kendisini bana karşı düşünsel olarak uyarlaması da beni etkiledi, ama bütün bunlar beni öyle derin etkilemedi.

Benecke: Onunla karşılaşmış olmak seni değiştirdi mi?

Zapata: Hayır, sonra da değiştirmedi. İnsanların neler yapabileceklerini ve bazı insanlar için başkalarının hayatının ne kadar az anlam ifade ettiğini zaten kendi deneyimlerimden biliyordum. Bir insana baktığında, onun neler yapabileceğini anlamak mümkün değildir - insanın yüzünde belli olmaz, ama konuşarak veya davranışlarını gözlemleyerek de bunu anlamak olanaksızdır.

Garavito, birçok örnekten sadece birisidir. Tamamen ortalama biri gibi hareket ediyor ve kalabalık içinde onu belli edecek belirgin hiçbir özelliği yok. Geldiği yöredeki ortalama bir insan gibi davranıyor. Hatta o yöreli bir köylünün tipik yüz ifadesini bile taşıyor.

Benecke: Onun kişiliğini nasıl tanımlardın?

Zapata: Söylemesi zor. Aslında tertipli, düzenli ve bencil olması dikkatimi çekti. Hep başkalarını etkisi altına almak için çabalıyor.

Benecke: Aklında kalan başka bir şey var mı?

Zapata: Sen, bana birlikte çalışmayı teklif etmeden önce, olaydan haberim olmamıştı. Bu cinayetler işlendiğinde, ben çok gençtim ve Avustralya'da yaşıyordum. Daha sonra Kolombiya'da hiç kimse benimle bu konu üzerine konuşmadı, herhalde Kolombiyalılar bu olayı çabucak unutmak istediler.

Bu olay üzerine bildiğim her şey, Calarca'da birlikte geçirdiğimiz bir haftada öğrendiklerimdir. Dikkatimi çeken başka bir şey de, Garavito'nun

her şey için bir bahane bulmasıydı -her şeyi işine geldiği gibi eğip büküyor, daha doğrusu başkaları ne duymak istiyorsa onu anlatıyor.

Onun değiştiğine inanmıyorum. Benim için o, kesinlikle tekrar cinayet işleyebilecek bir pedofildir.

4. KUSURSUZ CINAYETE DAIR EBEDI ARAYIŞ

‘Tiksindirici değil mi?” (hem evet hem hayır) ve “Yanınızda bir staj yapabilir miyim?” (yine hem evet hem hayır) sorularıyla birlikte, kriminal biyologlara sorulan en sık sorulardan biri kusursuz cinayete ilişkin olan sorudur. Herhalde polisi ve bütün uzmanları zekâyla alt ederek fark edilmeden birini öldürmenin çok büyüleyici bir yanı olsa gerektir. Bunda büyüleyici olanın ne olduğunu benim muhayyilem almıyor -şayet amaç patrondan kurtulmaksa, o zaman yeni bir iş aramak yeterli olur. Karısından nefret eden, belki de onu terk etmelidir. Şayet geçmişte kötülük yapmış olan birini öldürmek söz konusuysa, geçmişte olan bir şeyi intikam cinayetiyle çözmenin mümkün olmayacağı düşüncesi belki yardıma olabilir.

Şayet yine de mutlaka olması gerekiyorsa, o zaman kiralık bir katil tutulmalı. Çünkü çok fazla polisiye okuduktan sonra (ya da açgözlülük, çekememezlik ve ahmaklık sonucu) kendini polisten daha kurnaz sanmanın sonunun ne olduğunu, Münih Emniyet Müdürlüğü Cinayet Masası Şefi Josef Wilfling’in aşağıda anlattığı olay göstermektedir.

Neredeyse kusursuz bir cinayet: İnka patikasında ölüm

“Birinin çadırın fermuarını açtığını duydum ve bu sesle uyandım. Yavaşça döndüm. Bir silah sesi duydum. Başımız çadırın kapısına doğru uyuyorduk. Arkama baktım ve bir adamın çadırın kapısında durduğunu gördüm. Silah sesi duyduktan sonra, başka bir adamın da bağırdığını duydum. Ne söylediğini anlamadım, ama ses tonundan sanki ‘Ne oldu?’ diye soruyor gibiydi.

Silahlı olan diğerine bir şeyler söyledi, ama bunu da anlamadım. Sanki ‘Tamamdır, bir şey yok!’ der gibiydi. Sonra silahı bana doğrulttu ve bozuk bir İngilizce ile ‘Money’ dedi. Dönerek yanımda yerde bulunan kot pantolonumun cebinden para cüzdanımı çıkardım ve kendisine verdim Sonra Ursula’yı göstererek tekrar ‘Money’ dedi. Ona İngilizce olarak ‘Biz birlikteyiz’ dedim ve parmağımdaki evlilik yüzüğünü gösterdim. Bir saniye kadar yüzüme baktı ve çekip gitti.”

O zamanlar yirmi altı yaşında olan Ilan Tesler, 7 Ocak 1997 gecesi Peru'daki dünyaca ünlü İnka patikasının 3700 metre yükseklikteki Runcuracay harabelerinde olan biteni, Münih cinayet masasındaki sorgusunda bu sözlerle anlatıyordu. Sorgu, 22 Ocak 1997 günü gerçekleşti.

O günden tam beş yıl sonra Münih 1. Ağır Ceza Mahkemesi kararını açıkladı: "Davalı Ilan Tesler'in ömür boyu hapis cezasına çarptırılmasına karar verildi. Davalının suçu ziyadesiyle ağırdır. Davalı, dava masraflarını ödemekle yükümlüdür."

Geriye bakış

20 Ocak 1997 günü, kanser araştırmacısı bilim insanı Dr Ursula Glück-Tesler'in cenazesi Lima/Peru'dan Münih'e getirildi. Cenazeyle birlikte gönderilen evraklarda, New-York'ta yaşayan Münihli araştırmacının kafasından aldığı bir kurşun yarası sonucu 13 Ocak 1997 Lima'da bir klinikte öldüğü yazılıydı.

21 Ocak 1997 günü, formalinle muhafaza edilmiş cesedin otopsisi Münih'te tekrar yapıldı. İç organlar Peru'da çıkarılmıştı, fakat önemli olan kafatasıydı. Kurşun, alnın sol üst kısmından girmiş ve kafanın arka kısmında neredeyse dışarı çıkacakken kalmıştı. Fakat ilk otopsi sırasında hâlâ kafatasının içinde olması gereken mermi, cesetle birlikte gönderilmemişti. Sonuç: Ursula Glück-Tesler, kafaya sıkılan bir kurşunla ölmüştü. Fakat kurşun, çok yakından sıkılmamıştı, hatta mesafe 50 santimetreden aşağı olmamalıydı. Vücutta başka hiçbir şiddet belirtisine rastlanmadı.

Kadının kocası, eşinin cenaze törenine katılmak için 22 Ocak 1997 günü Münih'e geldi Cinayet masasındaki sorguya kendiliğinden rıza gösterdi, Ilan Tesler, yıkılmış, ürkek ve tutuk görünüyordu. Eşini ne kadar çok sevdiğini ve onu çok özleyeceğini tekrar tekrar dile getiriyordu.

Ilan Tesler, 1996 Noel'inde eşiyle birlikte New-York'tan Lima'ya uçtuklarını, oradan ülkeyi gezmeye çıktıklarını ve 1 Ocak 1997 günü Cuzco şehrine vardıklarını anlattı. Nihayetinde 5 Ocak günü trenle üç gün sürmesi planlanan Inka patikası yürüyüşünün aşağı yukarı 2500 metre yükseklikteki başlangıç noktası olan Corihuayrachina'nın 88. kilometresine varmışlardı. Daha hızlı ilerlemek için herhangi bir yürüyüş grubuna katılmama kararı almışlardı.

Daha ilk gece, başlarından bir hadise geçmişti. Ellerinde lamba bulunan adamlar, çadırın yakınına dek sokulmuşlardı. Ursula, çok korkmuştu. Buna rağmen, ertesi gün yola yine yalnız devam ettiler. Hâlbuki eşzamanlı olarak patikada yol alan turist gruplarıyla sık sık karşılaşıyorlardı. En son grupla, 6 Ocak akşamı Pacamayo kamping yerinde karşılaşmışlardı. Ama Ursula ile birlikte Runcuracay harabelerine doğru üç-dört saat daha tırmanmayı yeğlemişlerdi. Harabelere vardıklarında karanlık çökmüştü. Burada çadırı kurmuşlardı. Bulundukları yerde başka kimse yoktu. Sonraki sabah, saat beşe doğru olan olmuştu...

Ilan Tesler, faillerin eşgaline ve duyduğu şüpheye dair şunları söylüyordu:

“Esmer ten, siyah saç, haki renk pantolon, siyah pilot ceket. Adam tıraşsızdı, kirli sakalı vardı. Kafasında bir şey taşımıyordu. Kısa saçlıydı, saçları alnına kadardı. Peruluydu, yaşlı değildi, sanırım otuz yaşlarındaydı. Benden uzun olduğunu sanmıyorum; ben 1,74 boyundayım.

Tahminimce baskını düzenleyenler, bir gece önce lambayla çadırımıza kadar sokulanlardı. Belki de bizi takip etmişlerdi. Katil, ilk başta silahı kullanma niyetinde değildi.

Cuzco’daki Alman konsolosluğunun söylediğine göre, en korkunç cinayetler asker ve polis tarafından işleniyormuş.”

Kadın baş komiser Iris von Ohain, çok çekingen, ama zeki bir görüntü veren genç dulun bu ifadesini dinlerken nahoş bir duyguya kapıldı. Soyguncuların, kadını öldürüp erkeği hayatta bırakmaları pek alışıldık bir şey değildi. Peki, soyguncular neden yalnızca parayı alıp, pahalı teçhizatı geride bırakmışlardı?

Daha sonraki sorgulamalarda Ilan Tesler’in ölmesinin suçunu kadına yükleyerek eşinin katili için anlayış göstermesi de tuhaf olan başka bir durumdu. Tesler’e göre, şayet Ursula silahına davranmasaydı, soyguncu silahını ateşlemeyecekti. Peki, katilin kirli sakallı olduğuna gerçekten dikkat etmiş miydi? Yardım istemeye gitmek yerine, can çekişen eşinin yanında saatlerce oturup beklemiş olması anlaşılabilir bir davranış mıydı? Eşi bir gece önce meydana gelen olay nedeniyle zaten korkmuşken ve rakım olarak üç yüz metre aşağıda bekçisi olan güvenli bir kamping yerinde geceleme olanağı varken neden eşiyle bu kadar ıssız bir yere çıkmıştı? Bir sürü muamma vardı, ama kanıt namına bir şey yoktu.

Ama he şeyden önce, bu sırada polisin elinde en önemli şeye, yani cinayet motifine dair bir bilgi yoktu!

Dr, Ursula Glück-Tesler'in çok iyi bir mesleği vardı ve gelecekte iyi bir kariyer yapma olanağına sahipti, fakat zengin değildi. Ilan Tesler'in söylediğine göre, eşinin hayat sigortasının da öyle yüksek bir meblağı yoktu. Daha 1993 yılında İsrail'de yüz bin Dolar değerinde bir karşılıklı hayat sigortası yapmışlardı. Bunun için Ilan Tesler'in çok sevdiği eşini, dört yıl sonra öldürmesi mümkün müydü?

Eşinin 24 Ocak 1997 günü Münih Waldfriedhof mezarlığında toprağa verilmesinden sonra Ilan Tesler, hemen Almanya'yı terk etti. Kayınbabası ve kaynanası şüphelenmişlerdi ve kendisine can sıkıcı sorular yöneltmişlerdi. Örneğin para cüzdanını soygunculara verdiğini söylemiş olmasına rağmen, neden hâlâ eski para cüzdanı yanındaydı? Ilan Tesler, her köşeye sıkıştığında yaptığı gibi bu tür sorulara sırtını dönüp tek kelimeyle bile konuşmamıştı. Yüzündeki taklit edilemez sırıtmayla incinmişi oynamıştı.

Tesler izini kaybettirdi. Sadece, ölen eşinin Münih'te yaşayan ağabeyini arıyordu. Görünen oydu ki, kaldığı şehri sık sık değiştiriyordu. New-York, Kaliforniya ve İsrail arasında gidip geliyor ve dünyanın dört tarafını dolaşıyordu. Hep yanında taşıdığı dizüstü bilgisayarı üzerinden her gün arkadaşları, akrabaları ve tanıdıklarıyla iletişim içindeydi. Haleti ruhiyesinden bahsettiği binlerce e-mail yazdı ve herkese katillerin polis ya da askerden başka kimse olmayacağı şüphesini telkin etti.

Soruşturma, iki yıl boyunca yerinde saydı. Bir tek Lima'daki Alman büyükelçiliği üzerinden, Peru polisinin Ilan Tesler'in eşinin katili olabileceği şüphesini taşıdığı, zira İnka patikası üzerinde yıllardır önemsiz hırsızlık olaylarından başka hiçbir soygun ya da şiddet olayının meydana gelmemiş olduğu bilgisi edinildi.

Elinizi vicdanınıza koyun! Kim bu koşullar altında bu cinayetin gün gelip de çözüleceğine inanabilirdi ki? Yüksek sıradağlar bölgesinin ıssız bir köşesinde işlenen bir cinayet! Turistlerin sık sık soyulduğu ve güvenlik ve nizam gibi devlet yapılarının sadece sınırlı olarak işlediği bir ülke! Ortada suç aleti, mermi, mermi kovanı, tanık ve delil adına hiçbir şey yok!

Tesler, çadırın Peru'da kaldığını, Cuzco'daki Alman konsolosluğunda bıraktığını, hâlâ orada olup olmadığını bilemeyeceğini söyledi. Uyku tulumları da orada kalmıştı. Elde, soruşturma için başlangıç noktası

olabilecek hiçbir şey yoktu, ama son yıllarını yurtdışında geçirmiş olan bir cinayet kurbanı vardı! Bu durumda cinayetin çözülmesine bir şans vermek pek akıl kârı değildi.

Dönüm noktası

1999 yılı Ocak ayında New-York'taki bir sigorta şirketi, Glück ailesine bir mektup yazarak bir takım belgeler istedi. Sebep, Ilan Tesler'in hayat sigortasından 300 bin Dolar ödenmesine ilişkin başvurusuydu. İş sadece bununla da kalmamış, Ilan Tesler başka iki sigorta şirketinden yaklaşık 400 bin Dolar almıştı. Yine bir seyahat sigortasından elli bin Dolar ve İsrail'deki sigortalardan da 390 bin Alman Markı almıştı.

Başkomiser İris von Ohain, Ursula Glück-Tesler'in ölümünde bir bityeniği olduğunu hep tahmin etmişti. Bu yüzden de 1997 Ocak ayında, ne olur ne olmaz düşüncesiyle Ilan Tesler'in ikametgâhının tespiti için girişimde bulunmuştu.

Ilan Tesler, gerçekten de 9 Nisan 1999 günü Münih'e geldi ve tanık sıfatıyla tekrar saatlerce sorgulandı. Polisin, eşinin hayat sigortasının alışılmadık derecede yüksek olduğunu bildiğini muhtemelen tahmin etmemişti. Glück ailesi de ağzını sıkı tutmuş ve ABD'den sigorta şirketinin mektuplarından Tesler'e söz etmemişti. Tesler'in yalan söylemeye devam etmesi ancak böyle açıklanabilir. Ancak mevzuya ilişkin suçlamalar üzerine yavaş yavaş bazı sigortalar yaptırmış olduğunu kabul etti. Fakat bunun Amerika'da normal olduğunu söyleyerek, kendini haklı çıkarmaya çalıştı. Ama normal olmayan, ödenmiş olan sigorta aidatlarının aylık kazançtan daha fazla olmasıydı Ayrıca eğer bu normal olsa bile, neden bu konuda şimdiye kadar susmuştu?

Ilan Tesler, 13 Nisan 1999 günü cinayet zanlısı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Bir sonraki gün, sava Thomas Bott'un talebi üzerine tutuklandı. Böylece Alman kriminal tarihinde eşi benzeri olmayan bir soruşturma maratonu başlamış oldu. Avrupa, Kuzey ve Güney Amerika, Asya ve Avustralya'da araştırmaların yapılması gerekecekti.

Peru'ya yolculuk

11-29 Mart 2000 tarihleri arasında Peru'ya yapılan görev seyahati, sıradışı, zahmetli ve maceralı geçti. Seyahatte savcı Thomas Bott'un yanı sıra başkomiser Iris von Ohain ve başkomiser Rudolf Assmann yer aldılar.

Diplomat kızı olarak Güney Amerika'da büyümüş olan ve akıcı İspanyolca konuşan başkomiser Stephanie Lück'ün de ekipte yer alması oldukça doğru bir karardı. Kriminal teknik yöntemlerle suçlu bulma bölümünün görevlileri başkomiser Füll ve fotoğrafçı Kai Haussels'in işi de suç mahallinde teşhis bulgularıyla ilgili bir rapor hazırlamaktı. Keza Bavyera Eyalet Kriminal Dairesi'nin ateşli silahlar uzmanı Axel Manthei de gruba dahildi.

Bu arada 2,10 m. boyuyla fotoğrafçı Kai Haussels'in ve yine 1,82 m. boyuyla Almanya'da bile bir kadın için uzun sayılan bir boya sahip olan başkomiser Iris von Ohain'ın kısa boylu bir halk olan Perulularda bir sansasyon yarattığını da anmadan geçmek olmaz, Rudolph Assmann'ın 1,90 m. ve Axel Manthei da 1,85 m. boyuyla pek de kısa sayılmayacağı için, herhalde Perulular Münih'in devasa insanların şehri olduğuna inanmış olmalılar. Bir tek savcı Thomas Bott 1,65 m. boyuyla Peru ortalamasına uyuyordu. Bu, Alman misafirler, (deniz seviyesinden 3300 metre yükseklikteki) Cuzco havaalanında uçaktan arka arkaya indiklerinde, Perulu karşılama delegasyonunun derin bir nefes almasına neden oldu. Ekibin Almanya'dan getirdiği teçhizat, kendi kişisel eşyaları dışında üç yüz kiloyu buluyordu.

Sadece başkent Lima ve Cuzco'daki detaylı soruşturmalar değil, 3700 metre yükseklikteki suç mahalline zahmetli çıkışın organizasyonu da Federal Kriminal Daire'nin Lima'daki aracısı başkomiser Hubert Hofmann olmadan mümkün olamazdı.

Güney Amerika'da ateşli silahlara ilişkin araştırma

Axel Manthei, ateşli silahlarla bağlantılı olması muhtemel her şeyi, polisin kullandığı silahlar, ülkede alışılagelmiş, satın alınabilen mühimmat ve Peru'da yasak olan ateşli silahları edinme olanaklarını araştırdı. Fakat polisin cinayet yerinde bulduğu ve el koyduğu mermi kovanı ortadan kaybolmuştu. İşin garip olan tarafı, en son Ilan Tesler'in Peru'daki avukatı kovanla ilgili girişimlerde bulunmuştu.

Fakat Axel Manthei, Ursula Glück-Tesler'ın kafatasından çıkarılan merminin parçalarını ele geçirdi. Cinayette kullanılan merminin, o sıralarda Peru'da satın alınması mümkün olmayan Amerikan malı Speer marka, Gold Dot tipi 9 milimetre çapında olduğunu tespit etti.

Lima ve Cuzco'daki araştırmalar

Ursula Glück-Tesler'in 13 Ocak 1997 günü öldüğü Lima'daki klinikte, soruşturma açısından çok değerli maddi delliler elde edildi. Orada çalışan doktorların sorgusu, Münih'teki adli tıp doktorlarının daha önceden hazırlamış olduğu bir soru listesine göre gerçekleştirildi. Hatta üzerinde merminin beyinde katettiği yolun tamamen görüldüğü röntgen filmlerine bile ulaşıldı.

Lima'nın yaklaşık 1000 kilometre güneydoğusunda bulunan Cuzco, İnka patikasını katetmek isteyen bütün turistler için "üs" işlevi görür, Iris von Ohain ve Rudolph Assmann, Ilan Tesler'in 8 Ocak 1997 günü Peru polisi tarafından sorgulandığı Alman fahri konsolosluğuna gidip, fahri konsolos Mana Jürgend de Hermoza ile görüştüler, Ilan Tesler'in Peru polisi tarafından sorgulandığı sırada, fahri konsolosun Tesler'e hayret verici desteği dikkat çekiciydi. Tesler, çadırı ve diğer teçhizatı konsoloslukta bıraktığını ifade etmişti. Fakat defalarca yapılan telefon görüşmelerinde konsolos, Perulu kocasının çadırı ve diğer teçhizatı çoktan yaktığını iddia etmişti.

Ekibin Peru'ya gidişinden birkaç ay önce aracı başkomiser, Hofmann'ın fahri konsolosun kocasıyla görüşüp gerekli araştırmaları yapmasının ardından, Tesler'in konsoloslukta bıraktığı çadır ve teçhizat mucizevi bir şekilde tekrar ortaya çıktı. Fahri konsolos, mahkemede Tesler'in suçsuzluğundan şüphesi olmadığı için çadırı kendi evinde sakladığını itiraf etti. O zaman akıllara, konsolos çadırda Tesler'in aleyhine kullanılabilecek ne tür bir delile rastladı da, çadırı polise teslim etmemeye karar verdi sorusu geliyor. Çadır, Münih'e gönderilerek en ince ayrıntısına kadar incelendi. İnceleme sonucunda çok sayıda yararlı ipucu tespit edildi

Cuzco'da iki Perulu avukat, Alman ekibini bekliyordu. Avukatlar, Ilan Tesler'in ailesi tarafından angaje edilmişti ve cinayet mahallinde yapılacak incelemelerde mutlaka hazır bulunmak istiyorlardı. Ne var ki Cuzco'da soruşturmayı yürüten hâkim, avukatların bu talebini reddetti.

Cinayet mahallinde incelemeler

Ekip, 20 Mart 2000 tarihinde Inka patikasına doğru yola çıktı. Ekip, Almanların yanı sıra Cuzco savcısı, soruşturma hâkimi, çok eski daktilosunu yanına alan mahkeme kâtibi ve beş Perulu polis memurundan oluşuyordu. Ama ekipteki en önemli kişi, cinayet günü rehberlik ettiği turist grubuyla birlikte olay mahalline ilk varan turist rehberi Fredy Medina idi.

Gruptaki görevi, çadır ve yiyecek içecek işlerini organize etmekti. Emrindeki on dokuz kişiyse, ekibin yanına aldığı teçhizatı taşıyordu. Her şey düşünülmüştü: Video ve fotoğraf teçhizatı, film materyali, telsizler (cep telefonları bölgede çalışmıyordu), metal detektörleri, yelölçer, lazer uzaklaştırma ölçüm aleti ve daha birçok araç ve gereç. Kişisel teçhizatını ise herkes kendi taşımak zorundaydı. Hava, mevsim normallerine uygun olarak soğuk ve yağışlıydı.

Teçhizatı taşıyan Perulular, gerçek tabiat harikasıydılar ve dağ havasına alışkınlardı. Ayaklarında sadece sandaletle, sanki pazar gezintisine çıkmışçasına dağları ve vadileri aştılar. Geceleri, dışarıda sadece plastik örtülerle uyuyorlardı. Elli kiloya varan yükleriyle önden gidiyor, akşamları çadırları kuruyor ve grup daha geceleme mahalline gelmeden akşam yemeğini hazırlamış oluyorlardı. Buna karşılık günlük ücret olarak on Dolar alıyorlardı ve onlar için bu ücret olağanüstü iyi bir kazançtı. Bunun ne kadarını Fredy Medina'ya vermek zorunda olduklarını ise kimse bilmiyordu. Yaptıkları iş, Peru'da çok rağbet gören bir işti. Günlük beş Dolar düzeyindeki bir kazanç bile ülke ortalamasının çok üstünde bir rakamdı

Tesler çiftinin 5 Ocak 1997 tarihinde yaptığı gibi, Cuzco'dan Corihuayrachina'nın 88. kilometresine kadar trenle yolculuk yapıldı. Bu başlangıç noktasından, dünyaca ünlü efsanevi Inka şehri Machu Picchu'ya yürüyerek beş günde varılıyordu. Geride bırakılması gereken elli iki kilometre çok fazla bir mesafe gibi görünmüyor, ama meşakkatli bir yürüyüş olduğu biliniyor. Böyle yüksekliklere alışkın olmayan Orta Avrupalılarda dağ tutması, nefessiz kalma, bulantı, baş dönmesi ve ishal gibi belirtiler ortaya çıkar ve bir süre sonra her adım bir işkenceye dönüşür. Inka patikası, Machu Picchu Milli Parkı sınırları içinde yer alan ve koruma altına alınmış kapalı bir doğal parktır. Devletin denetiminde olan parka giriş ve çıkışlar kontrol altındadır. İşçiler, kısmen İnkalar tarafından taşlarla döşenmiş patikanın bakımını sürekli yapmaktadır.

"Giriş", her ziyaretçinin isminin bir deftere yazıldığı ve her ziyaretçinin otuz Amerikan Doları giriş ücreti ödemek zorunda olduğu 88. kilometrede bulunmaktadır.

5 Ocak 1997 günü, deftere kaydedilen turistler sadece Ursula Glück-Tesler ve Ilan Tesler'di. Bu şaşırtıcı değildi, zira yağmur mevsimiydi Fakat alışılmadık olan parka geliş saatleriydi: 16:45. Akşam 19:30'da karanlık

çöktüğü için, normal olarak kimse bu kadar geç bir saatte parkı gezmeye gelmezdi.

Böylece Tesler çiftinin o gece çadır kurduğu ve Tesler'in iddiasına göre adamların ellerinde lambayla çadıra sokulduğu yere çabucak varıldı. Yolun hemen kenarında, yoldan geçenlerin görmemesinin imkânsız olduğu, oldukça dik ve rahat olmayan bir yerdi. Aklı başında olan hiç kimse burada kamp kurmazdı. Elli metre ötede düzlük bir yer varken, neden burada çadır kurulmuştu? Kanıtlanamayacak, ama mantıklı tek açıklama şu olabilirdi: Eğer çadırı orada kursalardı muhtemelen yalnız olmayacaklardı ve böylece Ilan Tesler'in ilk gece onları korkutmuş olan ve ertesi gün de muhtemelen baskını düzenlemiş olduklarını söylediği yabancı adamlar yalanının bir dayanağı kalmayacaktı.

Neredeyse kırk kişiden oluşan grup, geceyi burada geçirdikten sonra ertesi gün yola devam ederek meşakkatli bir yürüyüşten sonra Camp Pacamayo'ya ulaştı. Pacamayo, binaların ve suyun bulunduğu, kamp yeri olarak belirlenmiş geniş bir alandı. Ilan Tesler, saat 16:00'da buraya vardıklarında, Runcuracay harabelerine kadar yola devam etmeleri için ısrar etmişti. Video kamerasının zumuyla daha önceden tespit edebileceği gibi, orada 3700 metre yükseklikte yalnız olacaklardı.

Rekonstrüksiyonlar

Pacamayo kampı, yapılması planlanan rekonstrüksiyon ve denemelerin başlangıç noktasıydı. Bütün grup üyeleri derin uykudayken, inanılmaz bir şey oldu: Kamp yeri beş polis tarafından korunuyor olmasına rağmen, gece yarısı, çadırlardan biri kesilerek bir sırt çantası çalındı. Çadırda uyuyan çevirmen kadın, korkudan çığlık attı ve ortalık birbirine karıştı. Polisler peşlerine düşmüş olmalarına rağmen, hırsızlar karanlıkta izlerini kaybettirmeyi başardılar. Muhtemelen giriş yönüne doğru kaçmışlardı. Harabelere giden yola doğru gitmeleri söz konusu olamazdı, çünkü orada iki gün boyu sürecek olan rekonstrüksiyonlar ve silah atışı denemeleri için hazırlıklarını tamamlamak için önceden yukarı çıkmış olan mühendis Axel Manthei, başkomiser von Ohain ve başkomiser Assmann bulunuyorlardı. Telsizle kendilerine olay hakkında bilgi verilince, hemen güçlü projektörleri yakarak aşağıdan kendilerine gelen ince ve taşlı yolu aydınlattılar. Fakat yolda kimse yoktu. Akıllara, birlikte gelmelerine izin verilmediği için kızgın olan Cuzco'daki iki avukat geldi Bu olayla,

patikanın polis koruması olsa bile güvenlik sağlanamayacak kadar tehlikeli olduğu mu gösterilmek istenmişti?

Ertesi gün, Runcuracay harabelerinin elli metre yakınındaki küçük bir çayırda, yani cinayetin işlendiği yerde, çiftin kaldığı çadırın aynısı kuruldu. Aşağı bakıldığında Pacamayo kampının göründüğü bu yerde üç yıl önce cinayetin işlendiği çadır kurulmuştu. Rekonstrüksiyon, Tesler'in el konulan film ve fotoğraf materyalinden yola çıkılarak düzenlendi.

Cinayet mahallindeki rekonstrüksiyonun büyük bir kısmını, çadırın açılması denemesi oluşturdu. Orijinal çadır konsoloslukta "bulunmadan" önce Tesler, çadırın iç kısmının yay gibi kavisli bir fermuarla açıldığını, dış girişinin ise fermuarsız olduğunu iddia etmişti. Oysa çadır, üç fermuara sahipti: bir tanesi çadırın dış girişi, diğer ikisiyse iç bölümü kapatıyordu. Birçok kişinin denemesi sonucunda, fermuarların iki elin birden kullanılması halinde açılabileceği tespit edildi. Tek elle açma girişimlerinin hemen hepsinde fermuar takılıyordu ve ondan sonra açılması pek mümkün olmuyordu, ayrıca içerdekiler tarafından fark edilmemesi de olanaksızdı Denemeyi yapanların hiçbiri, elindeki silahı bırakmadan çadırı tek elle açamamıştı.

Peki denemelerde hiç kimsenin başaramadığını, soyguncu nasıl başarmıştı? Tesler, çadırın fermuarı açılırken aynı anda bir silah gördüğünü söylemişti. Soyguncu, üç fermuarı açmak zorunda kalmışken, bu sürpriz baskın nasıl olabilmişti ki? Tatile çıkmadan hemen önce satın aldığı çadırı kimden satın aldığını güya hatırlamamasının sebebi, böylece ortaya çıkmıştı. Tesler, şüphesiz aynı çadırın bulunup denemeler yapılmasını engellemek istemişti.

Önemli bir tanık

Çiftin bir gün önce defalarca karşılaştığı Fredy Medina'nın kılavuzluğundaki grubun da yaptığı üzere, turistler sabah kahvaltı yaptıktan sonra saat sekize doğru kamp yerlerini terk edip yürüyüşe devam ederler. Gruptakilerden sadece biri istisnaydı:

Arjantinli diş doktoru Ana Bertolotti, 7 Ocak 1997 günü sabah saat beşte on yedi kişilik turist grubundan ayrılarak Pacamayo kamp yerini terk etti. Diğer turistler uyuyordu. Bertolotti'nin yük taşıyıcısı Eilio Puma, kadının yükünü sırtladı Hedef, ünlü Inka şehri Machu Picchu idi. Bertolotti, bir önceki akşam rehber Fredy Medina'ya dağ havasında zorluk çekmemek

için, gruptan önce yola çıkmak istediğini bildirmişti. Zira ikindi vakti Cuzco'ya giden trene yetişmek istemişti.

Önlerinde, Runcuracay harabelerine ve oradan da yaklaşık 4000 metre yükseklikte bulunan aynı isimli geçide doğru alınması gereken sarp bir tırmanış yolu vardı. Ondan sonra da Machu Picchu'ya kadar hemen hemen hep yokuş aşağı sürecek sekiz saatlik bir yürüyüş yapmaları gerekiyordu.

Patika, geniş kaya taşlarıyla döşeli olduğundan yürümek için oldukça elverişliydi. Yirmi dakika sonra yağmur başladı. Ana Bertolotti, yavaş ve dikkatlice yürüyordu. Yukarı doğru çıkış, yaklaşık kırk dakika sürdü ve kadının dikkatini çeken herhangi bir şey olmamıştı. Harabeye ulaşmadan yağmur durmuştu ve ortalık da aydınlanmıştı.

Bertolotti ve yük taşıyıcısı, İnka devrinden kalmış dairesel bir yapı olan harabeye ulaştıklarında, harabenin yaklaşık elli metre kadar aşağısında, sağ taraftaki çayırlıkta bir çadır gördüler. Ana Bertolotti, harabenin resmini çekmek istedi, ama çadırın resimde çıkmasını istemediği için patikadan biraz daha yukarı doğru yürüdü.

Daha fotoğrafı çekmemişti ki, birden yukarıdan bir adamın kendisine doğru geldiğini gördü. Birden Bertolotti ile yüz-yüze gelen adam korkmuş gibi görünüyordu. Adam, onların yanından geçip yola devam etmek yerine, gerisin geri dönerek patikanın basamaklarından yukarı doğru koşmaya başladı. Sonra tekrar geri dönüp onlara doğru koşarak geldi. Birden Bertolotti'nin önünde durduktan sonra, geri dönüp basamaklardan yukarı doğru aceleyle koştu. Bu, beş-altı kez arka arkaya tekrarlandı. Adam, tuzağa düştüğü için ödü kopan bir hayvan gibi davranıyordu. Tedirgin bir halde aşağı yukarı koşarken ağzından tek bir söz çıkmamıştı.

Nihayetinde gelip onların önünde durdu. Bertolotti ile İngilizce konuşmaya başladı. Kadın, tek kelime İngilizce bilmediği için, onun ne söylediğini anlamadı, ama adamın tişörtünün kana bulanmış ve pantolonunun arkasında da kocaman yuvarlak bir kan lekesi olduğunu fark etti. Ayrıca elleri de tamamen kana bulanmıştı.

Ana Bertolotti, adamın kendisinde bir yara görmediği için, muhtemelen adamın yanındaki bir kişinin yaralanmış olabileceğini düşündü. Adam yukarıdan geldiği için, yukarıda bir yerlerde, birisi bir yerlerden aşağı düşmüş olabilirdi.

Bertolotti doktor olduğu için, yaralanma üzerine bilgi almaya çalıştı. "*Donde*?" (nerede?), diye sordu. Bunun üzerine adam, eliyle kafasının arkasını gösterdi. Adamın diğer el kol hareketlerinin anlamını çıkaramadı.

Adamın tuhaf davranışı, Bertolotti'nin korkmasına yol açtı *"Medicos"* ve "doktor" sözleriyle, Pacamoya kampı yönünü işaret etti, zira kampta Perulu doktor Rosell bulunuyordu ve kampın bulunduğu mesafe uzak değildi. Adam, "*Gracias*" diyerek aşağı doğru yürümeye başladı. Kadın, adamın arkasından bakmadan yoluna devam etti.

Bertolotti, adamın yanındaki bir arkadaşının yaralanmış olabileceğinden yola çıktığı için, gözleriyle yolda kan izleri aradı, fakat bir şeye rastlamadı. Yaklaşık bir saat sonra yürüdükten sonra, yaşanan tuhaf olayı, karşılaştığı yük taşıyan işçilere anlattı. Öğleden sonra Machu Picchu'ya vardıklarında Bertolotti, orada bulunan polislerden patikada bir kadının öldürüldüğünü öğrendi. Ana Bertolotti, haber üzerine şok geçirdi. Bu denli vahim bir olayın olabileceğini tahmin etmemişti Adamın garip davranışından da bu tür bir olayın olmuş olabileceğini tahmin etmemişti.

Ilan Tesler, ilk sorgusunda "bir turist ve onun yerli hamalı" ile karşılaştığından bahsetmemişti. Ancak tanığın ifadesine başvurulduğunu öğrendikten sonra, karşılaşmayı çok farklı bir şekilde anlattı. Yukarıdan değil, kadını ve yük taşıyıcısını geçerken gördüğü için, çadırdan çıkıp yanlarına gelmişti. Şayet katil olsaydı, onların yanına gitmez, aksine onların geçip gitmesini beklerdi. Bunun yerine onlara doğru koşmuş, yardım edeceklerini ummuş ve birinin vurulduğunu anlatmak amacıyla parmağıyla kafasını işaret etmişti. Fakat kadın sadece "hayır, hayır" diyerek yoluna devam etmişti.

Ana Bertolotti, Arjantin medyasında (televizyon, gazeteler) yapılan çağrılar sayesinde bulunmuştu. Münih'e gelmiş ve detaylı olarak sorgulanmıştı. Ilan Tesler ile karşılaşma Bavyera basamaklarında yeniden sahnelendi -oldukça etkileyici bir rekonstrüksiyon. Savcı Thomas Bott, Pacamoya kampına gidip yardım istemenin ne kadar süreceğini belirlemek için defalarla deneme yaptı. Tesler, yalan söyleyerek tırmanış için üç-dört saat yol yürümüş olduklarını ve bu yüzden de yardım istemek uzun zaman alacağından aşağı inmekten vazgeçtiğini dile getirmişti. Fakat savcı aşağı inmek için on iki ve tekrar yukarı çıkmak için de otuz beş dakikaya ihtiyaç duymuştu.

Cinayet mahallinde atış denemeleri

Mühendis Axel Manthei, çok sayıda atış denemesi gerçekleştirdi. Bununla, harabelerde sıkılan bir silahın, aşağıda Pacamayo kampından duyulup duyulamayacağı tespit edilmek istenmişti. Harabe ile kamp arasındaki patika üzerinde birkaç yüz metre aralıklarla insanlar yerleştirildi. Denemeler, silah sesinin ancak yolun yarısından sonra duyulabileceğini ortaya çıkardı.

Tanık Ana Bertolotti, bu noktayı tam saat beşte geçmişti. Herhangi bir silah sesi duymadığına göre, demek ki silah o saatten önce sıkılmıştı.

Suç aleti nerede?

Artık hiçbir şüphe kalmamıştı Ilan Tesler, Bertolotti ile karşılaşınca, silahı saklamak için tekrar yukarı doğru koşmuştu. Aslına bakılırsa silahı herhangi bir yerden bayır aşağı atabilir ve bu her tarafı uçurum dolu arazide silahın bulunması da olanaksız hale gelirdi. Fakat katiller dikkatlidirler ve emin olmak isterler; bu, tecrübeyle sabittir. Herhalde Tesler’in arazide silahın bulunamayacağını söylemesinin nedeni de buydu. Hatta silah arama işleminin masraflarını bile karşılamaya hazır olduğunu ifade etmişti. Kendisine “Silahın bulunamayacağından neden bu kadar eminsiniz? Belki de katil, silahı olaydan sonra fırlatıp atmış olabilir” denmesi üzerine, Tesler yaptığı hatayı fark etmiş ve ondan sonra da bir daha suç aletinin aranması talebinde bulunmamıştı.

Ama bu sayede Tesler’in asıl planı anlaşılmış oldu: Eşi, 3700 metre yükseklikteki bu ıssız dağlık bölgede öldürülecek ve suç aleti bulunmamış olacaktı. Böylece şüpheliler arasında yer almayacaktı; en azından cinayeti kendisinin işlediğini kanıtlamak mümkün olmayacaktı. Basit, ama fena olmayan bir plan. Bunun için suç aletini, aranması olanaklı olan alanın dışına çıkarması gerekiyordu.

Olay yerinin yaklaşık yirmi dakika uzağında iki lagün, daha doğrusu küçük göl bulunuyordu. Axel Manthei’ye göre, bir silahı bir daha bulunmamak üzere kaybetmek için ideal bir yerdi burası. Dalgıçların suya dalması olanaksızdı, ayrıca bu göllerin çok derin ve diplerinin çamurlu olması da bunu umutsuz bir çaba haline getiriyordu. Ayrıca silah bulunmuş bile olsa, aradan geçen uzun süreden sonra parmak izlerinin belirlenmesi mümkün olmayacaktı ve silahın delil olarak değeri sıfır olacaktı. Şayet Tesler, silahı bu göllerden birine atmışsa, cinayetin saat beşte işlendiği

kabul edilirse, göle gidip tekrar dönmek için kırk dakikaya ihtiyacı olmuş demekti. Saat altıya yirmi kala tanık Bertolotti ile karşılaşmıştı…

Şüphelinin suç mahallinde davranışı üzerine

Ekip, ikinci gün Fredy Medina'nın rehberlik ettiği grupla, cinayetten yaklaşık dört saat sonra olay yerine geldiğinde o anı yeniden canlandırdı. Ilan Tesler, yarasını temizleyip boğularak ölmesini engelleme yoluyla eşine ilk yardımı yaptığını ifade etmişti. O anda neler olduğunu tekrar anlamak gerekiyordu:

Fredy Medina, 7 Ocak 1997 günü gruptaki diğer on altı kişiyle birlikte sabah saat sekizde yürüyüşün son etabını katetmek için yola çıktı ve saat dokuzda Runcuracay harabesine ilk ulaşan oldu. Gruptan bazıları harabedeyken, Ilan Tesler kendilerine doğru gelir. Artık üzerinde kanlı elbiseler yoktur.

Birçok insan, çadırdan gelen yüksek sesli hırıldama ve inlemeler duyar. Tesler, *"Someone shot my wife"* (Birisi eşimi öldürdü), der. Doktor Rosell, sıhhiyeci Lopez ve Fredy Medina hemen çadıra koştururlar ve orada ağır yaralı kadını bulurlar. Kadın, fermuarı çekilmiş bir uyku tulumunun içinde sırtüstü yatmaktadır. Doktor, kadının kafasında akan kanı görür ve temizlemeye başlar. Bu sırada kurşun yarasını fark eder ve o ana dek hiçbir yardımın yapılmadığını anlar.

Kadın sağdır ve nefes alıp vermektedir, fakat konuşacak durumda değildir. Doktor, yaralıyı muayene eder ve komada olduğuna karar verir. Sonrasında kafasını sargı beziyle sarar ve nabzını ve gözbebeklerini kontrol eder.

Fredy Medina, yük taşıyıcılarını göndererek kurtarma işlerini organize etmeye girişir. Ilan Tesler, bu sırada aylak aylak çadırın olduğu yerde dolaşıp durmaktadır.

Tesler, doktorun sorusu üzerine iki adam tarafından baskına uğradıklarını, eşinin vurulduğunu, kendisinin de bin Dolar parasına el konulduğunu anlatır. Faillerin polis üniformasına benzer bir üniforma taşıdıklarını ve şapkalı olduklarını belirtir. Baskın sırasında kendisinin çadırın dışında, eşinin de çadırda olduğunu söyler. Biraz sonra sıhhiyeci Lopez, olayın nasıl meydana geldiğini sorar. Tesler, ona olay sırasında uykuda olduğunu ve silah sesiyle uyandığını anlatır.

Hava koşulları nedeniyle bir helikopterin olay yerine inmesinin olanağı bulunmamaktadır. Aradan saatler geçer. Tesler, birçok defa çadıra girer ve çadırda bir şeyler arar. Fredy Medina bunu fark edince, çadıra girer ve 9 mm. çapında bu mermi kovanı bulur. Medina, kovanı Tesler'e gösterince Tesler kovanı almak ister, fakat Medina bunu reddeder. Tesler, merminin şüphesiz 9 mm. çapında olduğunu söyler, ne de olsa askerlikte cephane sınıflandırılmasını öğrenmiştir.

Fredy Medina, kovanı plastik bir poşete koyarak daha sonra polise teslim eder. Medina, başka ipucu bulma amacıyla çadırı tekrar arar ve daha sonra çok önemli olacak bir şey daha bulur. Çadırın tam ortasında yerde, bir tabak genişliği alana yayılmış ve içinde mermi parçası bulunan beyin kütlesi fark eder. Fenalaşmamak için çaba göstererek yerdeki beyni toplayıp plastik bir poşete koyar.

Tesler, sorgu sırasında Fredy Medina'nın kovanı eline verdiği ve bu yüzden de kovanda parmak izinin bulunabileceği yalanını söyledi. Bu, silahı kendisinin doldurduğunu gösteren önemli bir ipucu olabilirdi. Bundan dolayı da, kovanda parmak izinin olabileceğini düşündüğü için, buna karşı tedbir anlamında bu açıklamayı yapıyordu. Fredy Medina, kovanı ona verdiğini kesin bir dille yalanladığı için, Tesler onu daha sonra muhtemelen soyguncularla birlikte çalışan bir yalancı olmakla itham etti.

Yük taşıyıcılar hemen alelade bu sedye hazırladılar. Dr. Rosell, sıhhiyeci Lopez ve Ulusal kültür Enstitüsü'nün telsizle haber alıp hemen olay yerine gelen iki çalışanı, ağır yaralı kadını on kilometre uzaklıktaki helikopter iniş alanına taşırlar. Ilan Tesler ise eşinin ve kendisinin sırt çantalarını taşır.

İki polis grubu karşılar Polisler, helikopter iniş alanında Ilan Tesler'i tekrar sorguya çeker. Polisler. Ilan Tesler'in anlattıklarına inanmazlar zira ikisi de tecrübeli memurlardır ve uzun yıllardan bu yana bölgede çalışmaktadırlar. Şimdiye dek silahlı bir soygun olayına hiç rastlamamışlardır.

Polis memuru Puntaca ve arkadaşı Calderon hem kurbanın hem de Ilan Tesler'in sırt çantasını arar. Ursula Glück-Tesler'in çantasında içinde kimlikler ve iki yüz Doların yanı sıra üç yüz Peru Sol'u bulunan bir para cüzdanı bulurlar. Ilan Tesler'in sırt çantasındaki para cüzdanından da aşağı yukarı aynı şeyler vardır. Kendisine cüzdan gösterilerek, bunun, para

cüzdanını soyguncülara verdiği anlatımıyla bağdaşmadığı söylenir. Tesler susarak sırtını döner.

Ursula Glück-Tesler ve Ilan Tesler, helikopterle Cuzco'ya götürülür. Ağır yaralı kadın, hemen bir hastaneye kaldırılır. Ilan Tesler, saat 22:00 dolaylarında sorguya alınır ve elinde silah atışı sırasında kalabilecek barut izleri için kontrole götürülür. Kontrolde her iki elinde de barut izlerine rastlanır, fakat baryum ve antimon analizi negatif sonuç verir.

Sonrasında Ilan Tesler, Maria Jürgens de Hermoza'nın konsolosluğuna getirilir. Tesler, burada telefon etme olanağı bulur. İlk aradığı, New-York'taki sigorta şirketidir Başka şeylerin yanı sıra, sigorta şirketinin cenazenin Almanya'ya naklini üstlenip üstlenmeyeceğini sorar.

Oysa Ursula hâlâ yaşamaktadır.

Şüphelinin olayı anlatımı

Saat 23 sıralarında polis sorgusu başlar. Fahri konsolosun gönderdiği bir avukat da sorgu sırasında hazır bulunur. Tesler, failleri şöyle anlatır:

"Tek gördüğüm, açık yeşil-sarı bir pantolon, siyah geniş bir palto taşıyan ve elinde silah olan bir şahıstı. Siyah saçlı bir melezdi. Ayağında dağ ayakkabısı yoktu. Saçlarının asker biçim, kısa olduğunu vurgulamak istiyorum. Öteki şahsı göremedim, çünkü çadırın dışındaydı. Sadece konuştuklarında sesini duydum."

Peru polisi ona inanmadı. Zira ortada çok sayıda çelişki vardı. Fakat muayene sırasında ellerinde barut dışında sıkılan bir kurşunun barutunda bulunan diğer bileşenlere rastlanmadığı için, kanıt eksiktir. Gerçi ellerinde tespit edilen barut izi, Tesler'in ateş ettiğine dair önemli bir ipucuydu -aksi takdirde barut ellerine nasıl bulaşmış olabilirdi ki-, diğer içeriklerin bulunmaması olayın üzerinden on beş saat geçmesiyle açıklanabilirdi, fakat ipucu ve kanıt eksik olmuş oluyordu. İpuçları, bir yap-boz oyunu, bir zincirin halkaları gibi birbirini tamamlayıp ortaya genel bir kanı çıkarırlarsa gerçek anlamda işe yarayabilirdi.

Ayrıca polisler, başka bir neden yüzünden de olayın üzerine gitmekten vazgeçtiler. Ilan Tesler, oldukça nüfuzluydu. Yirmi yıldan bu yana Cuzco'da yaşayan ve yerli biriyle evli olan Alman fahri konsolosu, genç İsrailliyi koruması altına aldı. Konsolos, polislerin karşısında susmak zorunda kaldıkları nüfuz sahibi bir şahsiyettir. Konsolos, faillerin üniforma benzeri elbiseler taşıdığını iddia eden acınası genç adama inanır ve polisin

sadece dikkati kendi saflarında bulunan faillerden uzaklaştırıp zahmetli soruşturma sürecinden kurtulmak istediğini düşünür. Nihayetinde himayesine aldığı Tesler'in kendi evinde yapılan ve bir avukatın hazır bulunduğu sorgusunu sert sözlerle keser.

Sıkılan kurşunun değerlendirilmesi

Tesler'in avukatları tarafından sürekli olarak öne sürülen en önemli karşı argümanı şuydu: "Eğer katil ben olsaydım, neden ikinci kez sıkmak yerine onu hayatta bırakmış olayım'" Bu argüman, aşağıdaki nedenlerden ötürü çürütüldü.

Eğer Ursula'ya iki kez sıkılmış olsaydı, Ilan Tesler kesinlikle hemen tutuklanırdı. O zaman, hiç kimse, konsolos bile onun soygun hikâyesine inanmazdı. Bir kere kendisi, soyguncunun öldürme niyetinin olmadığını söylemişti. Eğer böyleyse, katil neden kadına iki kez ateş edip Tesler'i hayatta bıraksındı ki?

Tesler'in neden ikinci kez ateş etmediğine dair diğer sağlam bir gerekçeyi adli tıp doktorları tespit etti. Yara, hemen öldürücü nitelikte değildi. Fakat Tesler'in ilk başta bunu bilmesi imkânsızdı, zira Ursula en azından ilk birkaç dakika bilincini kaybetmişti Ilan Tesler, eşinin öldüğünü sanmış ve bunun üzerine de hemen suç aletini yok etmek istemişti. Geri döndüğünde ise ağır yaralının hırlayıp inlediğini fark etmiş olmalıydı. Artık elinde silah olmadığı için, eşinin bilincini yeniden kazanmadan öleceğini umut etmekten başka yapacak bir şeyi yoktu. İşte bunun için yardım istemeye gitmeden dört saat oturup beklemişti.

Tabii kadını niye başka bir şekilde tam öldürmediği de sorulabilir. Ama nasıl? Döverek, bıçaklayarak ya da boğarak mı? Fakat bu, çok açık bir şekilde kanıtlanabilirdi! Geriye sadece ağzına bir şey örterek boğulmasını sağlamak kalıyor. Ama tam da bu, uyuyan bir insana korkakça ateş etmekten daha çok cesur olmayı gerektirir. Ama Tesler korkaktı!

Ursula Glück-Tesler, 10 Ocak 1997 günü uçakla Lima'daki bir kliniğe götürülür. Maria Jürgens de Hermoza, Tesler'e Cuzco havaalanına kadar eşlik eder. Ilan Tesler, havaalanında konsolosa eşinin seyahat günlüklerine Machu Picchu polisinin el koyduğunu söylemiş ve kendisinden günlükleri geri almasını rica etmişti. Fakat bu günlükler maalesef ortaya çıkmadı, en azından cinayeti soruşturanların eline geçmedi!

Aynı gün Ursula'nın ağabeyi Michael Glück, Münih'ten Lima'ya gelir. Eniştesinin tuhaf davranışları, Michael'ın dikkatini çeker. Kız kardeşinin anlatımlarından dolayı, Ilan Tesler'in sigortayla ilgili sahtekârlıklarından haberdardır. Şüphelenir ve Tesler'e doğrudan sorar: "Ilan, sen mi bunu yaptın?" Ilan, öfke ya da verecek cevap bulamama gibi suçsuz birinin göstereceği normal tepkileri göstermez, bilakis kısa ve net bir cevap verir: "Neler düşünüyorsun? Ben, Ursula'yı seviyordum."

Ursula Glück-Tesler'in beyin ölümü gerçekleştikten sonra, 13 Ocak 1997 günü kocasının rızası üzerine kadına bağlanan aletler kapatılır.

Tekrar sorguya çağrılmasına rağmen, fahri konsolosun yardımıyla Ilan Tesler, 14 Ocak 1997 günü hiçbir engelle karşılaşmadan Peru'dan ayrılır. Cenazeyi Almanya'ya götürme işlemleriyle Michael Glück ilgilenmek zorundadır.

Peru, ABD ve İsrail'deki soruşturmalar

Birinci Münih Savcılığı'nın 12 Temmuz 2000 tarihinde iddianameyi sunmasına kadar geçen süre içinde beş kez tutukluluk halinin incelenmesi gerekiyordu. Peru, ABD ve İsrail'e on üç adet yetki verme yazısı gönderildi. Her üç ülke de soruşturmaya olağanüstü bir şekilde yardımcı oldu, fakat hepsinden daha cansiperane çalışan İsrail kriminal polisi olmuştu. Zanlının çevresiyle ve İsrail'de yaptırdığı sigortalarla ilgili soruşturma yürütmenin yanı sıra ebeveynlerinin Rehovot'taki evlerini aramak için bir polis ve savcının yaptığı ilk görev yolculuğu da İsrail'e yapıldı.

Berlin'deki İsrail büyükelçiliği de Alman kriminal polisinin soruşturmasını her açıdan destekledi. Savaşın bitmesinden bu yana ilk kez, bir İsrailli Almanya'da cinayetle suçlanıyordu. Mevzunun nazik olduğunu saklamaya gerek yok. Yine İsrail resmi dairelerinin, Tesler ailesinin defalarca nüfuzunu kullanarak müdahalede bulunma çabalarına karşın, nesnel ve tarafsız bir şekilde işbirliği içinde olmaları da takdire şayandır.

Yine "Peru" çalışma grubundaki iki görevli, ABD'ye soruşturma yapmak üzere görevle gitti ve FBI'ın yardımıyla oradaki sigortalara ilişkin önemli bilgileri topladı. Zanlının ve kurbanın çevresindeki çok sayıda tanık sorgulandı. Ilan Tesler'in cinayetin hemen öncesindeki şüpheli sigorta sözleşmeleri ve çok faydalı ipuçları veren sahtekârlıkları, ABD'deki özel

dedektiflik bürosu Data-Source tarafından ortaya çıkarıldı. ABD'de sigorta şirketlerinin, şüphe halinde, dedektifler görevlendirmeleri âdettendir.

Hayat sigortalarına dair araştırmalar

İsrail ve ABD'deki çok sayıda sigortaya ilişkin oldukça karmaşık araştırmaların yapılması, ancak profesyonel sigorta uzmanları tarafından gerçekleştirilebilirdi. Soruşturmanın bu kısmı, bilhassa kapsamlı ve zahmetliydi, ama tabii ki çok önemliydi. Sonuç olarak, cinayetin işlenme nedeni bununla ilgiliydi.

Ilan Tesler, sigorta sözleşmeleriyle bir sirk cambazının alet edevatıyla hokkabazlık yaptığı gibi oynamıştı. Alınan, incelenen, sözleşmesi imzalanan, tekrar iptal edilen, yeniden başvurulan ve değiştirilen toplam sigorta teklifi sayısı on üçü buluyordu. Sonunda Ursula Glück-Tesler'in hayatı, sadece ABD'de bir adet birikimli hayat sigortası, bir adet vadeli hayat sigortası, bir adet kaza sigortası ve bir adet seyahat sigortasıyla toplam 838.505 Alman Markı değerinde sigortalanmıştı. Buna ilaveten daha önce sözü edilen ve Ursula'nın ölümünden sonra hemen ödenmiş olan 383.383 Alman Markı değerindeki sigorta da mevcuttu.

Bazıları birden fazla, birkaçı ise uzun süre ve ayrıntılı olmak üzere toplam yüzden fazla tanık sorguya çekildi. Tanıklardan çok azı Almanya'da yaşıyordu, çoğu dünyanın dört bir yanına dağılmış olduğundan ilk önce zahmetli bir uğraş sonucu bulunmaları gerekiyordu. Fakat en sonunda, hem zanlının hem kurbanın bütün yaşam kesitlerine ve birlikte geçirdikleri döneme ilişkin, Ilan Tesler'in çizdiği genel tabloyla önemli çelişkiler içinde olan çok net bir tablo ortaya çıktı.

Haberleşmelerin değerlendirilmesi

Zanlıya ait binlerce e-mail tek tek okunarak değerlendirildi. Bilgisayarında tuttuğu günlüğünü silmiş olmasına rağmen, 343. Komiserliğin teknisyenleri tarafından kısmen kurtarıldı Günlükler, çok değerli bilgiler içeriyordu. Günlüğün tamamı, İsrail'de yazıcıda dökülmüş olarak ele geçirildi. Herkes tarafından çok sevilen Ursula'nın dost ve tanıdıklarından, "Ilan'ıyla" olan sorunlarından bahsettiği çok sayıda mektup, polise ulaştırıldı.

Ursula, gençliğinden bu yana günlük tutmuştu. İstisnasız her gün -yolculukları sırasında da- yaşadıklarını ve düşüncelerini okul defterlerine

yazmıştı. Bütün bu günlükler, Ilan Tesler'in elindeydi ve günlükleri, ısrarlı ricalara rağmen polise vermeyi reddetti. Neden? Ortada bir cinayet davası olması nedeniyle, günlüklerde evliliğiyle ilgili gizli şeylerin olduğu gerekçesinin kabul edilmesi imkânsızdı.

Şayet içinde kendisinin aleyhine kullanılabilecek bir şey olmasaydı, Tesler günlükleri ortaya çıkarırdı. Günlükler, ne aleyhte ne lehte bir şey içermiyor idiyse, saklamanın bir anlamı yoktu. En azından saklanacak bir şey olduğu kanısını silmek amacıyla günlükleri polise verebilirdi. Bu yüzden geriye bir tek mantıklı açıklama kalıyor: Ursula Glück-Tesler'in günlükleri, soruşturmayı yürüten makamlardan ve mahkemeden gizlenmesini gerektirecek bilgiler içeriyordu

E-mail ve mektuplar nedeniyle zaten hayatına ilişkin en gizli bilgiler açığa çıkmış olduğuna ve Ilan Tesler de bunu bildiğine göre, demek ki günlükler cinayetle bağlantısı olabilecek bilgiler içeriyordu. Özellikle Ursula Glück-Tesler'in Peru seyahati sırasında tuttuğu günlükler bu açıdan önemeli olmalıydı.

Finansal soruşturma

Münih Emniyet Müdürlüğü 241. Komiserliği'nde görevli başkomiser Wittmaak'ın görevi, hiç de kolay olmayan, ABD, İsrail ve Almanya'ya para akışlarını bulup ortaya çıkarmaktı, Ilan Tesler, sigorta paralarının akışını inanılmaz bir şekilde kurnazca ve yaratıcı bir şekilde saklamıştı.

Ilan Tesler'in İsrail ve ABD'de toplam dokuz banka hesabı, Ursula Glück-Tesler'inse İsrail'de kendisinin haberinin olmadığı iki banka hesabı bulunuyordu. Kadının ABD'de bir banka hesabı, iki kredi kartı hesabı ve Münih'te bir banka hesabı vardı. Komiser Wittmaak, kadının ölümünden sonra 1 Temmuz 1997-1 Ocak 1999 tarihleri arasında 1.802.641 Alman Markının hesaplara yatırılmış olduğunu tespit etti. Halbuki sigortalardan "sadece" 1.2 milyon Alman Markı havale edilmişti (bir sigorta şirketi, ödemesi gereken 300.000 Markı ödemeye yanaşmamıştı). Aradaki farkın nereden geldiği tespit edilemedi. Muhtemelen bilinmeyen başka sigortalar da vardı ve fazla para oradan havale edilmişti.

Kriminal teknik analizler

Federal Kriminal Daire'de görevli adli tıp doktoru Oliver Peschel ve mühendis Axel Manthei'in başardığı işler, kriminal tarihine geçecektir. Bu

iki uzman, çadırdaki ipuçlarının Ilan Tesler’in olay anlatımıyla uyuşmadığını kanıtladılar.

Kafatasındaki kurşunun, görece yüzeyden geçtiği tespit edilebildi. Mermi sol alın bölgesinden içeri girmiş ve kafatası kemiğine çarptığında dağılmıştı. Doktor Peschel’e göre, kurşunun parçaları kemik boyunca yol aldıktan sonra kafa derisinden tekrar dışarı çıkmış ve böylece giriş yarası dışında ikinci bir deri parçalanmasına yol açmıştı.

Axel Manthei, çadırın içinde, Fredy Medina’nın kurşun parçaları ve beyin kütlesi bulduğu yere yapışmış kurşun parçacıkları buldu -tanığın verdiği bilgilerin doğru olduğuna dair objektif bir kanıt. Manthei’ye göre, Ilan Tesler’in iddia ettiği gibi Ursula Glück-Tesler başıyla çadırın girişine doğru yatmış olsaydı, bu parçaların çadırın ortasında bulunması mümkün olmazdı. Atış denemeleri, kurşun parçalarının ve beynin, çadırın sol ön duvarında olması gerektiğini kanıtladı. Çadırın ortasında bulunması için, kadının kafasının çadırın ortasında ve yere çok yakın olması gerekiyordu. O zaman da bu, Ursula Glück-Tesler’in başıyla çadırın girişine doğru değil, tam aksi yönde yattığı anlamına geliyordu...

Suç aletinin menşei

Ilan Tesler, silahı nereden temin etmişti? Silahı ABD’de satın alıp Peru’ya mı getirmişti ya da Peru’da mı satın almıştı? Bu sorunun yanıtı bulunamadı, fakat büyük bir olasılıkla Tesler silahı ABD’de satın almıştı. Böyle olduğuna dair birkaç güçlü emare mevcuttu, mesela mermiler gibi. Axel Manthei, bu tür mermilerin özellikle ABD’de kullanıldığını belirledi. Ilan Tesler, mermileri Peru’da satın almış olsaydı, bu büyük bir tesadüf anlamına gelirdi. Dikkat çekici olan, cinayetten yaklaşık iki buçuk ay önce Ilan Tesler’in ehliyeti olmasına rağmen, Florida’da bir ehliyet daha almasıydı. İkinci bir ehliyete neden ihtiyaç duymuş olabilirdi ki?

Kesin olan, Florida’da silah satın alabilmek için sadece Florida’da alınmış bir ehliyete sahip olmak gerektiğidir. Peki silah ve mermileri uçakla nasıl olmuş da ABD’den Peru’ya götürebilmişti? Amerikan Uçuş Güvenliği Dairesi’nde çalışan bir güvenlik görevlisi, bu sorunun yanıtını verdi. Eğer silah, bagaja verilen bir çantanın içine yerleştirilmişse, tehlike olarak görülmez, zira uçuş sırasında kullanılma olanağı yoktur. Sadece el bagajı ihtiyatla aranır. Ilan Tesler gibi sürekli uçağa binen birinin bunu bilmiyor

olması düşünülemez. Yapılan araştırmalar sonucu, New-York'tan Lima'ya giden uçak için ekstra bir güvenlik kontrolünün olmadığı da tespit edildi.

Ilan Tesler'in silahı ABD'den mi getirdiği, yoksa Peru'da mı satın aldığından bağımsız olarak, Inka gezisine çıkmadan önce bir silahı olduğuna dair kanıtları kendi eliyle sundu.

Tesler, polisin neden kendisinin silahı olduğuna inandığına dair bir açıklama yaptı. İnka yürüyüşüne çıkmadan birkaç gün önce Ursula ile Alman bir çiftle tanışmışlardı. Ursula, kadınla çok iyi anlaşmıştı. Tesler, iki kadının sohbetine kulak misafiri olmuştu. Kadın, Ursula'ya yürüyüşe yalnız gitmekten korkup korkmadığını sormuştu. Ursula ise şakayla, “Hayır, eğer soyguncuların baskınına uğrarsak, biz de onlara ateş ederiz” demişti. Tesler, eşinin bu ifadesinden yola çıkılarak kendisinin silahı olduğuna ilişkin yanlış bir çıkarsamaya varıldığını belirtti.

Söz konusu çift, Alman bir biyolog ve Almanya'da yaşayan Perulu kocasıydı. İkisi oldukça işe yarar bilgiler verdi. Tesler çiftiyle, Titicaca gölünde yaptıkları bir tekne gezintisi sırasında tanışmışlardı. Ursula ile kadının arkadaş olmaları Tesler'in hoşuna gitmemişti. O, Ursula ile yalnız kalmak istiyordu. Bu dostluk işine gelmediği için, Alman çiftin kaldığı otelden daha ilk akşam taşınmıştı. Sözde sıcak su olmadığı için otelden gitmek istemişti.

Kadın, Ursula'nın kendisine silahtan ya da “ateş etmekten” hiç bahsetmediğini inandırıcı bir şekilde anlatmıştı. Böylece eşinin güya söylemiş olduğu ifadeleri, Tesler'in uydurduğu açıklık kazandı. Peki bunu neden yapmıştı? Silahı olduğunu eşi biliyor olmalıydı. Tesler'in bilmediği ve korktuğu şuydu: Ursula, yeni tanıştığı Alman arkadaşına imada bulunmuş olabilirdi. Bunun için de tedbir alması gerekiyordu.

Suça sevk eden neden

Ilan Tesler ve Ursula Glück, 1992 yılının Temmuz ayında İsrail'de tanıştılar. Rehovot'taki Weizmann İnstitute of Science'de burslu olarak çalışan üstün yetenekli bilim kadını, entelektüel olarak kendisinden alt seviyede olan elektrikçiye *aşık* olur. Bir iş arkadaşıyla olan ilişkisi kısa süre önce bitmiştir ve kalıcı bir ilişkinin özlemim çekmektedir. Ilan Tesler, Ursula'ya karşı aynı duyguları göstermemektedir. Ancak Ursula, onun özlemini duyduğu erkek olduğuna inanır. Tesler'in ailesi, başta oğullarının

Alman bir kadınla birlikte olmasına tepki gösterse de, Ursula'nın sevimli ve dürüst karakterini görür ve onu kabul eder.

Rehovot'ta evi olmasına rağmen, Ilan'ın kendisinin yanına taşınmak istememesinden dolayı hayal kırıklığına uğrar. Ilan'ı ilgilendiren ilişkinin maddi yanıdır. Özellikle, İsrail'de yüksek gümrüğe tabi olan hızlı otomobillere karşı büyük bir ilgisi vardır. Ursula, ona 1992 Aralık ayı sonunda Almanya'da bir Opel kadett GSI satın alır ve Ilan Tesler, arabayı İsrail'e getirir. 1993 Aralık ayında otomobil, tuhaf bir şekilde tamamen yanmış olarak bulunur. Araba yakılırken bir de yanmayı hızlandırıcı kimyasal madde kullanılmıştır. Arabanın anahtarları, güya Ursula Glück'ün evinden çalınmıştır. Yangını şüpheli bulan İsrail'deki sigorta şirketi, ödeme yapmaya yanaşmaz, ama Alman kasko sigortası şirketi Ilan Tesler'e 15.900 Alman Markı öder.

Ursula o denli âşıktır ki, hayatında yapmayacağı bir şeye Ilan Tesler tarafından ikna edilir: İsrail'e gelişlerinden birinde, Ilan bavullardan birini banttan alarak gümrük işlemlerinden kaçırır. Bunun üzerine Ilan Tesler, bagaj sigortasına başvurarak "kayıp bavulun" ederini alır. Ursula, arkadaşlarına ve tanıdıklarına karşı Ilan'ın bütün hata ve zaaflarını, yaşının küçüklüğünü gerekçe göstererek savunur. Kendi ailesinin ileri sürdüğü itirazlara karşı da onu korur. Fakat Ursula ilişkinin geleceğinin olmayacağını görecek kadar gerçekçidir.

Ursula, 1993 ortalarında Alman Araştırma Kurumu'ndan ünlü Sloan-Kettering Cancer Centre'da çalışmak üzere burs kazanır ve 1 Temmuz 1994 tarihinde New-York'a taşınır. İlan Tesler, kendisine İsrail'i terk etmesiyle birlikte ilişkinin de bitmiş olduğunu söylemiş olmasına rağmen, Ursula telefonda Ilan'a New-York'a gelmesi için ısrar eder. Ilan Tesler, onun sık sık telefon etmesinden bıkar ve Ursula'ya sürekli beraberlik gerektirmeyecek bir ilişki olması koşuluyla yeniden bir birlikteliği kabul edebileceğini söyler. Bir kadına bağlanmak istemediğini, özgür olmak ve hayatın tadını çıkarmak istediğini ifade eder. Fakat bunun için gerekli olan paraya sahip değildir. Rehovot'taki dükkânı -otomobil yedek parçaları satmaktadır- iflasın eşiğindedir ve banka borçları birikmektedir.

Ursula'ya olan aşkından değil, seyahati sevdiği ve dünyayı görmek istediği için, Ursula'yı defalarca New-York'da ziyaret eder ve enstitünün kadına verdiği küçük apartman dairesinde kalır. Tesler'in maddi şeylere ne kadar önem verdiğini bildiği için, Ursula ona pahalı hediyeler alır. Böylece

ilişkiyi ayakta tutmayı ummaktadır. Ursula, evlilikten ve çocuk sahibi olmaktan bahseder, fakat Ilan Tesler bunu kesinlikle reddeder ve aile kurarak kendine en ufak bir sınırlama getirmeyeceğini Ursula'ya bir kez daha açık bir dille anlatır. Hayatın tadını çıkaracaktır. Bu sürede pahalı cep telefonları satın alır, seyahatlere çıkar, paraşüt atlar ve bir yat sertifikası alır. Bu nedenle de gittikçe daha büyük mali sorunlarla karşılaşır ve tek çıkış yolunu yeni bir sigorta hilesinde görür.

Hayat sigortaları

İlan Tesler, 1993 ve 1994 yıllarında İsrail'de toplam üç tane hayat sigortası yaptırır. İkinci sigortaya Ursula Glück'ü, üçüncüye de babasını 'ikinci sigortalı' olarak olarak dahil eder. 30 Ekim 1994 tarihinde üçüncü sigortanın pay alma hakkını değiştirir ve babasının yerine Ursula Glück'ü 'ikinci sigortalı' olarak kayıtlara geçirir. Planı, kendisini ölü olarak göstermektir. Ursula, bundan sonra sigorta tutarını alacak ve kendisine verecektir. Dürüst bir zanaatkar olan babasını bu plana dahil etmek imkânsızdır, ama Ursula kendisine âşık olduğu için avucunun içindedir ve onun plana dahil olacağından emindir.

16 Kasım 1994 günü "kaybolma" senaryosunu sahneye koyar. Bir araba kiralama firmasından bir araba kiralar ve New-York'un 160 kilometre kuzeyinde bulunan Adirondack milli parkına gider. Arabayı oraya park ederek beş gün saklanır. Ursula'nın haber verdiği ailesinin, İsrail büyükelçiliği aracılığıyla büyük bir arama operasyonu başlatması ve Ursula'nın tekrar "ortaya çıkması" için zorlaması üzerine, plan başarısızlıkla sonuçlanır. Tesler, Ursula'nın evine geri döner ve şerifi arayarak ormanda yolunu kaybettiğini anlatır.

Ilan Tesler, 1995 ilkbaharında dükkânını kapatmak zorunda kalır. İsrail'de uygun bir iş bulamaz ve böylece New-York'a, Ursula'nın yanına taşınmaya karar verir. Orada Ursula'nın "nişanlısı" sıfatıyla çalışma izni alması mümkün olacaktır. Bu yüzden birlikte olduğu İsrailli kızla olan ilişkisini bitirir ve ABD'ye gider. Fakat ABD'ye yalnız gelmez, yanında en iyi arkadaşını da getirir. Ursula, kendisinden hoşlanmadığı halde, onun da otuz metrekarelik evde kalmasını kabul eder. Ursula'nın ısrarı üzerine misafir birkaç hafta sonra evden taşınır.

Ilan Tesler, artık New-York'ta yaşadığı için ihtiyaç duymadığı gerekçesiyle İsrail'deki üç hayat sigortasını iptal eder. Gariptir ki, Ursula

adına yaptırdığı hayat sigortalarını iptal etmez ve yüksek aidatları sonuna kadar -üstelik kendi cebinden- öder. Ursula'nın hiçbir şeyden haberi yoktur.

New-York'a gelir gelmez Tesler'in "sigorta deliliği" tekrar harekete geçer. Zaman zaman sigorta acentesi olma niyetini açığa vurur. Ursula Glück, bu fikre sıcak bakar. Onun için önemli olan Ilan'ın "aklı başında" bir şeyle uğraşmasıdır. Kendisinin sigorta işlerine bakışı olumsuzdur ve sigorta yaptırmayı tamamen gereksiz bulur. Fakat Ilan'ın bir iş yapma çabasına zarar vermemek için, çeşitli sözleşmeler için gerekli olan imzayı atar. Ursula'nın bir kadın arkadaşı, onun imzaladığı belgeleri okumadığını öğrenir.

İlan Tesler, en uygun sigorta şartlarını araştırdığı sırada geleceğe ilişkin planlarını değiştirmeye karar verir. Uzun süreli iş ve oturma izni alması için, Ursula Glück ile evlenmek zorundadır. Ursula'yı bu evliliğe ikna etmek işten bile değildir, fakat Ursula'nın bir tek şartı vardır: Bir çocuk ister. Otuz üç yaşındaki genç kadının çocuk isteği o denli güçlüdür ki, bunun için kariyerini bile bir kenara bırakmayı göze alacaktır. Ilan Tesler, çocuk istememektedir ve Ursula'ya bunun için beklemelerini önererek onu ikna eder. Genç kadın, buna razı olur.

1 Ağustos 1995 günü New-York'ta evlenirler. İkisinin de ailesinin nikâhtan haberi yoktur. Daha sonra öğrenirler.

Bunun akabinde Ilan Tesler ve İsrail'den birlikte gelen arkadaşı, bir elektronik dükkânında serbest eleman olarak çalışmaya başlarlar. Oto yedek parçası takarlar, fakat aylık kazançları sadece beş yüz Dolar kadardır. Tesler'in bu parayla pahalı zevklerini karşılaması imkânsızdır -mesela bir jet-ski satın almak istemektedir. Pahalı statü sembollerine hiç değer vermeyen eşiyle kavgalar giderek artmaya başlar. Bu yüzden de Ursula, Ilan'ın sahip olmak istediği pahalı bir otomobili satın almayı reddeder. İlan Tesler, eşini cimri olmakla suçlar ve onu görmezden gelerek ve konuşmayarak cezalandırır. Uyuma çok önem veren eşinin bundan dolayı acı çektiğini iyi bilmektedir. Benmerkezci tarzı ve eşine karşı umursamaz tutumu, Ilan Tesler'i hiçbir şekilde rahatsız etmemektedir.

Ilan Tesler, 1996 yılının ikinci yarısında işten ayrılır. Ailevi ve mesleki durumunu dayanılmaz bulur. Ursula, durumu yatıştırmaya çalışır ve Münih'teki tasarruf mevduatı hesabında kırk bin Mark olmasına rağmen, Ilan için toplam on bir bin Dolar tutarında kredi alır. 1996 sonunda Ilan Tesler, mali sıkıntı içinde olmasına ve hiçbir geliri bulunmamasına rağmen,

ABD ve İsrail’deki sigortalar için her ay yaklaşık beş-yüz Dolar ödemek zorundadır.

Kocasının borçlarını ödemesine önem veren Ursula Glück-Tesler, aylık yediyüz Dolar tutarındaki bursunu eşine verir ve elinden geldiğince onu destekler. Haberi olması halinde Ursula’nın eşinin sigorta aidatları için bu kadar çok parayı çarçur etmesine izin vermesi olanaksızdı.

Ilan Tesler, eşinin parasını Atlantic City ve Las Vegas’ta kumar oynamak başta olmak üzere başka şeylerde de kullanır. Hatta birkaç kez kumarda büyük meblağlar kazandığı olmuştu, fakat her kumarbaz gibi nihayetinde hepsini yine kumarda kaybetmişti, Ilan, İsrail ordusunda görevli olan ve mesleki eğitim için Florida’da bulunan kardeşini ziyaret ederek, onunla birlikte barlarda ve kulüplerde gece hayatının tadını çıkarır ve başka kadınlarla eğlenir.

Mali sorunların giderek arttığı bu aşamada Ilan’ın hesaba katmadığı bir şey olur. 1996 yılı Kasım ayında Ursula, doğum kontrol hapı kullanmayı bırakır ve kesin olarak çocuk yapmayı planlar.

Muhtemelen bu aşamada, eşini öldürüp sigortadan alacağı parayla iyi bir hayat sürme planı kafasında olgunlaşır. Ursula, seyahati seven biridir. Peru seyahatine de çok sevinir. Peru gezisi, aslında 1997 Şubat ayı için planlanmıştır. Ama 1996 Kasım’ında nedense Ilan Tesler’in acelesi vardır. Ursula’nın çocuk yapma arzusu çok ciddidir. “Evliliğin gerektirdiği yükümlülüklerden” tamamen kaçması olanaksızdır. Ama bir şeyi iyi bilmektedir: Ursula, hamile kalırsa, zahmetli Peru yolculuğuna çıkmayı reddedecektir. Bu da Ilan Tesler’in planının başarısızlıkla sonuçlanması anlamına gelecekti.

Ursula, önemli bir projede çalışıyor olmasına ve Peru gezisini kesinlikle 1996 Aralık ayında yapmak istememesine rağmen, Ilan tarafından her zamanki gibi oldu bittiyle yüz yüze getirilir. İlan Tesler, bütün ayrıntıları planlar, biletleri alır ve seyahate çıkmalarından bir hafta önce alışılmadık derecede kapsamlı bir seyahat sigortası yaptırır. Halbuki kredi kartıyla yapılan ödemeler neticesinde yeterli sayılacak bir sigorta mevcuttur-ama buna cenaze nakil garantisi dahil değildir.

1996 Noel’inin ilk gününde, Ursula Glück-Tesler’in sağ olarak geri dönemeyeceği seyahate çıkarlar -evlilik yüzükleri evde bırakılmıştır.

Dava

8 Ocak 2001 tarihinde Münih 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde Ilan Tesler'in duruşması başladı. Mahkeme başkanı Dr. Hanreich, üye hâkimler ise Bayan Bauer ve Bay Tüting idi. Ağır ceza mahkemelerindeki davalarda âdet olduğu üzere, ayrıca iki adet jüri üyesi de bulunuyordu.

Sadece ana dava dosyaları, yirmi bin sayfayı buluyordu. İki yüz sayfalık bir soruşturma raporu (sonuç raporu), araştırma sonuçlarını özetliyordu. Masraflar, mahkeme masrafları hariç olmak üzere 300.000 Euro tutarındaydı.

Zanlı, soruşturmayı yürüten uzmanlar tarafından otuz üç kez sorgulanmıştı. Avukatları konuşmasını yasaklamış olmalarına rağmen, Ilan Tesler, hangi bilgilere ulaşıldığını ve soruşturmanın hangi aşamada olduğunu öğrenmek için tekrar tekrar sorup durdu. Sürekli kendini soruşturmacılardan daha üstün gördü, gizlice dinledi ve gevezelik yaptı!

Fakat ana duruşma sırasında sustu. Gerçi buna hakkı vardı, ama bu, mahkemenin görevini yerine getirmesini zorlaştırdı ve tek tek her kanıtın daha itinalı ve ayrıntılı olarak kontrol edilmesini gerektirdi.

İddia makamını savcı Michael Höhne temsil ediyordu, çünkü savcı Thomas Bott'un tayini hukuk mahkemesine çıkmıştı. Bu karışık olayı sonradan devraldığı için, Höhne'nin işi kolay olmamıştı. Aylarca toplanan bilgileri öğrenmek için çalışmış, ondan sonra da aylarca bir hukuk adamı olmaktan çok kriminolog gibi çalışmıştı. Sonuç olarak mahkemede üç tane yıldız avukata karşı mücadele etmek zorunda kalacaktı. Höhne'nin bunu ustalıkla yaptığını ve bütün noktalarda inandırıcı argümanları ileri sürdüğünü burada anmak gerekiyor.

Ilan Tesler'in savunması, iki Münihli ve bir İsrailli avukat tarafından yapıldı. Fakat İsrailli avukat sözlü duruşmaya katılmadı.

Duruşmalar, tam bir yıl sürdü. Bu süre içinde karar okunana kadar elli üç duruşma yapıldı. Kriminal polisler Iris von Ohain ile Rudolf Assmann, bütün duruşmalarda mahkeme salonunda hazır bulundular.

Dosyalarda bulunan evraklar o denli kapsamlıydı ki, avukatlar bile yakınmak zorunda kaldı. Pratik olarak polisin araştırmadığı hiçbir şey kalmamıştı. Uzaktan tanıdık olanlar da dahil olmak üzere bütün tanıkların ifadesine başvurulmuştu. Buna rağmen sürekli tek taraflı bir soruşturma yürütüldüğü suçlamasında bulunuldu. Kimsenin dışarıda bırakılmaması gerçeği karşısında bu suçlama, tamamen haksız bir nitelikteydi. Örneğin sorgulamayı yürüten polisler, büyük zahmetler sonucu ulaştıkları tanık

Bertolotti'nin ifadesinin zanlının lehinde ya da aleyhinde olacağını baştan nereden bilebilirlerdi ki? Çadırın içinde bulunan izlerin zanlının verdiği bilgileri onaylayacağını ya da bu bilgilerle çelişeceğini önceden tahmin etmek gibi kâhince yetenekleri mi vardı? Sigorta şirketlerine ve para akışına ilişkin araştırmaların davalının aleyhine sonuçlar vereceğini önceden bilmeleri nasıl mümkün olabilirdi ki? Inka patikasında benzeri bir suçun işlenmediğini nereden bilsinlerdi ki?

Inka patikası, yılda takriben çeyrek milyon turist tarafından ziyaret edilmektedir. Bu, 1995 yılından 1999 yılına kadar 1,25 milyon turistin burayı ziyaret ettiği anlamına gelir. Ursula Glück-Tesler dışında kimse burada bir cinayete kurban gitmedi.

Bir cinayet mahalli, bu denli açık, doğru ve itinayla az tasvir edilmiştir. Olay yerinin her metresi fotoğraflarla mahkemede gözler önüne serildi. Mahkeme salonunda yer haritası ve resimler asılıydı. Yargıçlar ve jüri üyeleri, böylece suçun işlendiği yer ve yöre hakkında bir kanı edinebildiler.

Mahkeme, işini basite almadı. Zaten bu mahkeme, bu özelliğiyle tanınmaktadır. Her ayrıntı, özenle kontrol edildi ve eleştirel olarak değerlendirildi. Her tanık, detaylı olarak sorgulandı. Soruşturma kapsamında olan hiçbir şey gözden kaçırılmadı. Alman hukuk tarihinde ilk kez İsrail'deki bir tanığın ifadesi, mahkemeden yapılan video konferansı aracılığıyla gerçekleştirildi. Video konferansı, tam dört saat sürdü.

Mahkeme, savunmanın delil toplanmasını talep eden toplam altmış dilekçesini tartışmak durumunda kaldı. Herhalde bütün dava boyunca susan bir davalının, sonsözü çerçevesinde otuz adet delil toplanmasını talep eden dilekçe vermesinin başka bir örneği yoktur.

Mahkeme, sonuçta davalının suçlu olduğuna kanaat getirdi. Mahkeme, şüphe halinde davalının lehine karar verileceği esas kuralından istifade etmedi, zira mahkemenin şüphesi yoktu!

Federal Yüksek Mahkeme, davalının temyiz başvurusunu hukuki bir hata olmadığı gerekçesiyle 2003 yılı Mart ayında reddetti. Böylece karar, kesinleşerek yürürlüğe girdi.

Sonsöz

Özellikle iki polis, Iris von Ohain ve iş arkadaşı Rudolph Asmann, üç yıl süren yoğun soruşturma sırasında binlerce saat fazla mesai yaptılar ve

psikolojik ve fiziksel dayanıklılık sınırlarını zorladılar. Sonucu tamamen belirsiz olan böylesine bir soruşturma zahmetine katlanmanın değip değmeyeceği sorusu bile onların yüksek motivasyonlarını bozamadı. Sonuç olarak şunu ifade etmek gerekiyor:

Yaşama hakkı, biz insanların sahip olduğu en değerli ve en yüce haktır. Kim ki bir insanın yaşamını kasıtlı olarak yok ederse, en ağır suçu işlemiş olur. Bu sebepten dolayı, böylesine bir suçu ortaya çıkarmak için her şeyi yapmak devletin zorunlu görevidir. Ne kadar zahmet, masraf ve başarı şansına göre böylesi bir suçun aydınlatılıp aydınlanmayacağına karar vermek, hukuk devletinin sonunun başlangıcı anlamına gelir.

5. SAHTEKARLAR, NERD’LER VE ALTIN PRENSES

“Kötülük olmasaydı iyilik olmazdı,
demek ki kötü olmak bazen iyi bir şeydir’
(South Park: The Movie)

Kitabın baştan sona kanlı ve korkunç bir özelliğe sahip olmaması için, şimdi de size aynı *Mordmethoden* kitabında yaptığım gibi, eski fakat günümüzle çok bağlantılı olan bir olayı anlatacağım. Geçen sefer daha sonra çocuk kitabı *Haydut Haydazot*’un prototipi, medya starı ve zampara payesine erişen haydut Kneissl’ı anlattığım için, şimdi de göz alıcı bir sahtekâr kadını seçeceğim. Willibald Alexis ve Julius Eduard Hitzig’in 19. yüzyılda aşağıdaki gibi anlattıkları akıllı Henriette Wilke’yi belki siz de seveceksiniz.

Utanmadan ve cesurca bu olaya bıyık altından gülecek olursanız, o zaman bugün bile kadınların ağına düşen erkekleri düşünün. Bu bağlamda özellikle son üç yılda, “Busenwitwe”[43] olarak da bilinen sarışın kadın olayını anmak gerekir. Gazetelerin yazdığına göre otuz beş yaşın üstünde değil ve aynı bizim altın prensesimiz gibi orta sınıftan gelmektedir. Cazibesiyle ve gözyaşlarıyla üst tabakaya -hatta sonuçta başarısızlıkla sonuçlanmış olsa da asil tabakaya- dahil olmanın mücadelesini vermektedir. Bu çabasının nihai olarak yenilgiyle mi yoksa zaferle mi sonuçlanacağı şu anda belli değildir. Sonuç belli olana kadar, bu arada altın prensesin kralın merhamet dolu kalbine giden sarp yolda başına gelenleri okuyun. Metnin yazılış biçimi ve dili, çok fazla aşırıya kaçmadan günümüz diline uyarlanmıştır.

Altın Prenses

1835-1836 yıllarında Berlin’de altın prensesten haberi olmayan çok az insan vardı. Altın Prenses, Berlin’de sohbetlerin genel mevzusuydu ve toplumun yüksek tabakalarını meşgul ediyordu. Fakat daha çok merak ve hayranlık konusu olmuştu. Alt tabakadaki insanlarda hayrete yol açmıştı. Arabası sokakta görününce, insanlar “İşte orada, geliyor” diye

fısıldaşırlardı. Araba, bir evin ya da bir dükkânın önünde durduğunda, meraklılar saygıda kusur etmeyecek mesafede toplanırlardı. Etraftaki evlerin pencereleri açılırdı. Hatta hayranlık verici şeylerin uyandırdığı heyecana yabancı olan ya da küçümseyici bir omuz silkmeyle tepki gösterenler bile bu harika çocuğun nasıl göründüğünü görmek için kafayı uzatmadan edemezlerdi.

Bir sürü aylağın yaşadığı bütün büyük şehirler gibi Berlin'in de her yıl olmasa bile, birkaç yılda bir günlük yaşamın canlandırılması için harikalar diyarından bulunup getirilmiş bir şeye ihtiyaç olduğu söylenir. Eğer bu arzu yeteri kadar hararetli olursa, malzeme kendiliğinden ortaya çıkarmış.

Berlin'in altın prensesi, daha çok muzip bir hayaletmiş gibi görünüyordu O, alımlı bir kızdı Fakat daha ilk söylentilerin yayılmasının akabinde onu sevmeyenler, altın prensesin uydurma olduğunu iddia etmeye başladı. Her şey o kadar mükemmeldi ki, gerçek olması imkânsızdı.

Genç kadın, meydana çıkar çıkmaz -nasıl olduğunu kimse bilmiyor- gıptayla bakılan bir ihtişama sahip oldu. İnanılmaz şık bir faytonla Berlin caddelerinde boy gösterdi. Gezintilerini önceleri kiraladığı at ve arabalarla yaparken, bir süre sonra kendi at ve arabasına sahip oldu. Sadece yeni masrafları için ayda elli Taler'den[44] fazla masraf yaptığı en az iki tane güzel atı vardı.

Bundan başka da her gün iki başka at kiralıyordu. Başlangıçta mütevazı evlerde oturuyordu, ama bir süre sonra daha büyük ve daha pahalı evlerde yaşamaya başladı, daha sonra ise önce Charlottenburg'da, ondan sonra da Tiergarten'de bir villa kiraladı. Villaları kendi seçtiği mobilyalarla bizzat döşedi. Kendisine çok yakın bir hizmetçisi, bir arabacısı, bir aşçısı, bir hizmetçi kızı ve bir refakatçisi vardı!

Refakatçisi kadınla beraber her gün şık arabasıyla Berlin caddelerinde görülüyordu. Kışın neredeyse her akşam tiyatrodaydı. En iyi mağazalarda saatler geçiriyor ve pahalı kumaşlar, takılar, saatler, gümüş avizeler, sofra takımları ve sanat eserleri satın alıyordu.

Altın Prenses, kısa süre içerisinde tüccarların en gözde müşterisi oldu. Onu ziyaret ediyor ve mal satmaya çalışıyorlardı. Sadece tüccarlarla değil, araba fabrikatörleriyle de sıkı ilişki içindeydi. Araba fabrikatörlerinin fikirlerine kulak vererek, sürekli en şık arabaya sahip olmak için devamlı

araba değiştirirdi. Fabrikatörler ve tüccarlar, böylece güzel hanımla çifte iş yapmış oluyorlardı. Alışverişte zor bir insan değildi ve insanlara en yeni modelleri gösteriyordu. Mağazaların önünde duran faytonu, kısa sürede neredeyse bir gösterim nesnesi haline geldi. Cana yalan ve başkalarını düşünen kişiliğiyle ihtiyacı olan herkese maddi yardımda bulunuyordu, en azından öyle olduğu söyleniyordu. Fakirler de yazılı ve sözlü dileklerini ona bildirmek için, kapısının önünde kuyruğa giriyorlardı. Herkese bir şeyler verdiği söylenir.

Brüksel ve Londra'ya seyahatlerde bulunduğu konuşuluyordu; defalarca Hamburg'a ve Şumava ormanlarına gittiği kesin olarak biliniyordu. Karlsbad (Karlovy Vary) ve Prag'a giderken yanına ilaveten dört at daha aldı. Oradan çok sayıda harika eşyalar getirdi. Berlin'deki tanıdıklarına çok pahalı hediyeler verirdi -gümüş avizeler, saatler ve tablolar.

Bir keresinde Konrad'da gördüğü bir araba, eskiden tanıdığı zengin bir Yahudi bankerin eşinin çok hoşuna gitmişti. Bankerin karısı, arabayı satın almak için pazarlık içindeydi. Altın Prenses, bunu duyduğunda, arabayı bin beş yüz Taler ödeyerek satın aldı ve bankerin eşine hediye olarak vermek istedi. Fakat kadın reddetti. Gerçek bir öyküdür.

Gerçi öyle tanıdıkları vardı, ama gerçek toplumsal ilişkileri kendisinin ihtişamına uymuyordu. Toplumun yüksek tabakasına girmedi, yüksek sosyete de onu davet etmek gibi bir çaba göstermedi.

Bu, ona karşı duyulan şüpheyi daha da güçlendirdi. Brezilyalı zengin kont Villamor'un nişanlısı olduğu söylentileri yayıldı. Graf, onu Hamburg, Brüksel ya da Baden'de tanıyarak âşık olmuş ve nişanlanmıştı ve daha sonra içine sokacağı yüksek tabakaya uygun eğitim alması için seyahat etmesini ve Berlin'de yaşamasını istiyordu. Başka bir versiyona göreyse, o zamanlar adı Berlin'de başka bir evlilik olayı bağlamında gündeme gelmiş olan Hamburglu çok zengin bir senatörün nişanlısıydı. Bundan başka Alman kontları, hatta prenslerinin bile bu ilginç yabancının nişanlısı olduğu rivayetleri de ortalıkta dolaşmadı değil.

Fakat en çok Brezilyalı kont hikâyesi insanlara inandırıcı geldi. Kont, bir yandan muazzam servetini beyan etmiş -nişanlısı, Altın Prenses'in kılı kırk yaran alışkanlarından vazgeçerek daha fazla para harcaması talimatını vermişti- diğer yandan yüksek sosyeteden uzak durması da dahil olmak üzere yabancı ülke bağlantılarını izah etmişti. Brezilyalı kont, ya Berlin

yüksek sosyetesini tanımıyordu ya da nişanlısını uzaktan takip edip hayranlık duymak istiyordu.

Henriette Wilke -zengin hanımın ismi oldukça mütevazıydı- güzel değildi. En azından normal olarak güzel sayılabilecek, yüzünde insanı ilk bakışta büyüleyecek olağanüstü bir sihir yoktu. Daha önce bulunduğu çevrelerde önemsiz biri olarak biliniyordu. Nasıl olmuştu da bu kadar zengin bir kont ona ölümüne âşık olmuş ve bu kadınla evlenmek için bu kadar masraf etmişti? Halkın bu konuda da ikna edici bir açıklaması vardı: Henriette'nın müthiş beyaz bir teni ve kırmızıya çalan sarışın saçları vardı. Kont Villamor, söylentilere göre melez ya da tamamen siyahtı. Latin Amerika'da beyaz ten, asalet ve güzellikle eşdeğerlidir. Zengin ve kont da olsa beyaz ırktan olmadığı için Villamor, Latin Amerikalı beyaz bir kadına göz atma hakkı bile olmayan ilkel bir yaratıktı. Bunun için de bu sınırlamaların geçerli olmadığı ülkelerden birinde beyaz bir kadın bulmak istemişti.

Her kim diğer nişanlılara, senatörlere ve kontlara inandıysa, söz konusu erkeklerin biraz eli yüzü düzgün bir kızın elini bile uzatmayacağı kadar çirkin olduklarını da biliyordu. Bütün bunlar, budalaca şansına güvenip maceraya atılmış bir kadına işaret ediyordu.

Fakat aynı sayıda karşı işaret vardı:

Henriette Wilke, tanınmamış biri değildi. Charlottenburglu bir Berlin kızıydı. Anne babasını çok erken yaşta kaybetmişti. Büyük annesinin daha önceleri yanında çalıştığı saygın ve zengin bir aile, küçük Henriette'yi yanına alarak ailesinin ona veremeyeceği bir eğitimle yetiştirdi. Henriette, o dönemde birçok aile değiştirdi ve bir hizmetkârdan ziyade evin bir kızı gibi muamele gördü. Yahudi bir banker ailesinin yanında çocuk bakıcısı olarak çalıştıktan ve orada da aile çevresiyle çocuk bakıcılarına normalinde kısmet olmayacak kadar yakın ilişkiler kurduktan sonra, yaşlı ve hiç evlenmemiş Charlottenburglu bir kadının yanına taşındı. Kadın, Henriette'nin anne babasının bir tanıdığıydı. Yaşlı kadının iyi bir ismi vardı ve itibarlı bir aileye mensuptu. Bu kadının tanıdığı ailelerin ismi ve itibarı, polisin Henriette'yi sıkıntı verici sorular ve sıkı bir gözlemle takip etmesine meydan vermeyecek bir tür teminattı.

Kişiliği ve soyu sopu zaten biliniyordu, kendisi de bunu gizleme gereği duymuyordu. Bilinmeyen sadece zenginliğinin kaynağıydı. Fakat kimse ona karşı dava açmadığı ve ortada ondan şüphelenmeyi gerektirecek

bir durum olmadığı için, büyük bir hırsızlık ya da sahtekârlık yaptığına ilişkin dair hiçbir belirti yoktu. Bu da sadece aldığından fazlasını harcadığından mantıklı olarak ona karşı harekete geçmek için bir sebep olmaması anlamına geliyordu.

Henriette'nin zengin bir Brezilyalı'nın nişanlısı olduğuna inanmak zorunda olmadığı gibi, polisin bundan şüphe etmek gibi bir hakkı da yoktu.

Kaldı ki bir maceraperestse, bu davranışının amacı ne olabilirdi ki? Bu tür kişilerin hırsızlık ve dolandırıcılık yapmak amacıyla normalde yaptığının tersine, zengin ve seçkin aile çevrelerine girmeye çabalamıyordu. Aksine kendi halinde yaşayıp gidiyordu. Etrafındaki insanlar da tehlikeli türden insanlar değildi. Dürüst bir adam olan hizmetçisi, daha önceleri en saygın ailelerin yanında çalışmış ve beğenilerini kazanmıştı. Refakatçisi, eski üst düzey bir yargı görevlisi ve şimdi de üniversitede hocalık yapan tanınmış bir yazarın kızıydı.

Ayrıca kimi ve neden aldatacaktı? Ahmakları, para ve malları için mi? Altın prenses, kişisel hiçbir servete sahip olmadığını, her şeyi nişanlısının yüce gönüllülüğüne borçlu olduğunu zaten kendisi söylüyordu. Kendisini, her an gelip onu alıp götürebilecek itibar sahibi bir yabancının nişanlısı olarak tanıttığı için, cazibesiyle kimseyi baştan çıkarmak gibi derdinin olduğu da görülmemişti. Ayrıca ahlaka aykırı bir hayat yaşadığına dair en küçük bir şüphe bile uyandırmamıştı. Davranışlarında daha ziyade bir mütevazılık vardı. Refakatçisini takılarla ve tüylerle süslerken, kendisi pahalı kumaşlardan yapılmış elbiseler de taşısa sade giyinirdi.

Satın aldığı her şeyi pahalı alır ve bedelini peşin öderdi. Daha sonra yapılan soruşturmalara bakıldığında sürekli kazıklandığı söylenebilir. Hoşuna giden her şeyi alırdı ve doğru dürüst fiyatını bile sormazdı. Satıcıların, kadını çevreleyen ihtişamdan haberi vardı, kolay para harcama alışkanlığından faydalanıyorlardı.

Altın prenses, olağanüstü derecede hayırseverdi. Kapısına gelen hiçbir fakiri eli boş göndermezdi. Verdi mi birkaç kuruş değil, büyük paralar (yüzlerce Taler) verirdi. Mesela yoksullaşan bir asilzadeyi, böyle olağanüstü bir bağış vererek kurtarmıştı. Fakat ne kadar yüce gönüllü olduğunun şehirde yayılması ve uzaktan yakından yardıma muhtaç olanların sürüler halinde kapısına dayanması üzerine, yardım taleplerini ciddi bir kontrolden geçirildikten sonra yapmaya karar verdi.

Yoksul akrabalarından dolayı utanmazdı; arabası onların kapısının önünde de dururdu. Evlerine girerdi, ama daha çok onları dışarı çağırır ve arabasında otururken onlarla samimi şekilde sohbet ederdi. Şansına güvenip budalaca maceraya atılan birisi, kendisini böyle ortalıkta en aşağı tabakaya mensup akrabalarıyla birlikte gösterir miydi?

Bütün bunlar, altın prensesin lehine olan şeylerdi. Hikâye aşağı yukarı iki yıldır devam ediyordu ve Altın Prenses'in ihtişamında bir azalma görülmüyordu. Neden onun Brezilyalı zengin bir kontla nişanlı olduğu açıklaması kabul edilmek istenmiyordu ki? Henriette'nın iyiliğini düşünenler, onun için kaygılanıyorlardı: İnşallah Brezilyalı kont, zavallı kızı yarı yolda bırakmazdı! Onu eleştirenlerse, kuşkularını dile getiriyorlardı. Bu meşhur meçhul kadın hakkındaki övgüleri alaycı bir gülümsemeyle dinledikten sonra, su testisinin su yolunda kırılacağını ve polisin hayranlık uyandıran prensesi almaya geleceği günün yakın olduğu cevabını veriyorlardı.

Henriette Wilke'ye inananların arasında Berlin'in tanınmış mobilya tüccarlarından Schröder de vardı. Wilke, onun mağazasında birçok kez mobilya satın almıştı. Aldığı her şeyi peşin ödemişti. Schröder, Wilke'nin zengin olduğunu düşünüyordu ve bir gün ona işlerini büyütmesi için kendisine birkaç bin Taler borç verip veremeyeceğini sordu.

Wilke, reşit olsaydı (daha yirmi üç yaşındaydı) parayı seve seve verebileceği cevabını verdi. Ama yakın bir arkadaşından Schröder'in istediği parayı alabileceğini söyledi. Daha ertesi gün Wilke, Schröder'e geldi ve annesi gibi bildiği bir arkadaşı, Charlottenburg'dan matmazel Niemann'ın yüzde dört faizle ve başka hiçbir garanti istemeksizin beş bin Taler vermeye hazır olduğu haberini verdi. Para, ödenecek beş yüz Taler karşılığında kaldırılacak borç senetleri için rehindeydi. Borç senetlerini geri almak için bu meblağa ihtiyaç vardı. Eğer Schröder beş yüz Taler verirse, kısa süre içinde iş hallolurdu

Schröder, yaşlı kadın hakkında bilgi topladı ve sadece iyi şeyler duyduğu için, kalkıp bizzat kendisi Charlottenburg'a giderek kadına Wilke'nin huzurunda beş yüz Taler'i verdi. Kendisine beş bin Taler'i birkaç gün içinde alacağı söylendi.

Fakat bundan kısa bir süre sonra, Wilke tekrar Schröder'e geldi: Borç senetlerini almak için bin Taler'e ihtiyaç vardı, yani Niemann'ın beş yüz

Taler daha ihtiyacı vardı. Kadın, bunun karşılığında Schröder’e beş bin yerine sekiz bin Taler sözü veriyordu.

Schröder, bazı müzakerelerin ardından Niemann’ın güvenilir olduğunu bir kez daha ayrıntılı olarak araştırdıktan sonra beş yüz Taler daha ödemeyi kabul etti. Niemann, 28 Haziran 1836 günü sekiz bin Taler tutarındaki parayı borç olarak vereceğini ve bin Taler’i geri ödeyeceğini yazılı olarak taahhüt etti.

Para yerine yine Wilke ona geldi ve yaşlı Niemann’ın daha fazla borç vermeye hazır olduğunu söyledi. Niemann, ailesiyle konuşmuştu ve Schröder’e sekizbin yerine yirmibin Taler borç verecekti. Borç senetlerinin bu kısmını rehinden kurtarmak için, Niemann’ın beş yüz Taler’e daha gereksinimi vardı. Schröder, önce parayı vermeye yanaşmadı, ama iki kadına yaptığı bir ziyaret düşüncesini değiştirmeye yetti. Schröder, üçüncü kez beş yüz Taler’i ödedi ve karşılığında 10 Şubat’ta yirmi bin Taler alma sözü aldı.

10 Şubat geldi geçti, ama para gelmedi. Bunun yerine, bir sonraki Pazartesi günü en azından sekiz bin Taler alacağı cevabı geldi. Pazartesi günü Wilke parayı getirmeden geldi. Bankanın söz verdiği ödemeyi yapmadığını, ama kendisinin parayı başka bir tanıdık kadından tedarik edeceğini ifade etti. Schröder, Wilke’ye inandı ve o ana dek ödemiş olduğu binbeş yüz Taler’e ilaveten, Wilke’ye tahsilat için gerekli olan yüz Taler daha verdi. Bu ödemeye karşılık da yaşlı Niemann’dan bir makbuz aldı. Ödeme günü olarak da bu sefer 13 Şubat belirlendi.

Schröder, aynı gün Charlottenburg’lu bir yem tüccarının da Wilke’den borç senetlerinin rehinden kurtarılması için ödeme makbuzları aldığı haberini aldı. Fakat Wilke, bu ödeme makbuzlarının üç yüz Taler değerinde olan biriyle iki tane at almıştı.

Schröder, hemen soluğu Charlottenburg’da aldı ve Niemann’ın evinde Wilke ve refakatçisi Alfrede ile karşılaştı. Schröder’in sert suçlamalarına Alfrede aynı sertlikte cevap verdi ve çok çabuk hüküm verdiğini söyledi. Wilke’nın özel borçlarını (yani atların parasını) kendisinin bir ödeme makbuzuyla ya da kendi parasıyla ödemesi onu hiç ilgilendirmezdi. Henriette Wilke, önce mahcup olmuş gibi görünse de daha sonra kızdı.

Sert tartışma, Alfrede’nin sağladığı bir uzlaşmayla bitti. Schröder, 27 Şubat tarihine kadar beklemeyi kabul etti.

Fakat para 27 Şubat'ta da gelmeyince Schröder, korkmaya başladı ve polise başvurdu. Dönemin emniyet müdürü Gerlach, Wilke'ye hele hele saygın ve zengin, üstelik de Charlottenburg'daki evin sahibesi olan matmazel Niemann'a karşı harekete geçmek için hiçbir neden görmedi. Yüksek polis müfettişi Duncker de, Wilke'nın saygın bir vatandaş olduğunu kanıtlaması üzerine harekete geçmekten vazgeçti.

Schröder'in elinden Niemann'a karşı dava açmaktan başka bir şey gelmedi. Fakat bu arada tekrar uzlaşma sağlandı. Schröder, talebini ödediği bin altı yüz Taler'in geri ödenmesi ve sekiz bin Taler meblağında küçük bir sermeyeyle sınırlamayı kabul etti. Tekrar kuşkulanmaması için, Henriette Wilke, Niemann'dan Schröder'e alacağı parayı bir kere göstermesini istedi. Niemann, üzerinde "Pomeranya borç senedi halinde on bin Taler" yazısı bulunan mühürlü bir paketi dolaptan çıkardı. Schröder, paketin hemen kendisine verilmesini talep etti. Her zamanki gibi Niemann adına konuşan Wilke, aile ilişkileri nedeniyle bunun mümkün olmadığını açıkladı ve borç senetlerini ancak 30 Mart'ta alabileceğini söyledi.

Schröder, parayı 30 Mart'ta da alamadı. Wilke refakatçisine gelerek, aile ilişkilerinin bayan Niemann'ın sözünü tutmasını hâlâ olanaklı kılmadığını dile getirdi. Schröder'in güvencede olması ve paranın verilmeyeceği şüphesine kapılmaması için, Wilke Schröder'e on bin Taler değerindeki mühürlenmiş borç senedi paketini verdi ve kendisinden paketi 5 Nisan tarihinde açmasını rica etti. Şayet o tarihe kadar para ödenmezse, Schröder paketteki borç senetlerini satabilir, söz verilen parayı kendisine ayırdıktan sonra geri kalan kısmını Niemann'a verebilirdi.

Şimdi herkes hoşnut olmuştu. Gerçi Schröder, paketi 2 Nisan tarihinde açma izni alma denemesinde bulundu, fakat şakadan izinsiz de açabileceği tehdidini savurunca matmazel Alfrede, ona başına buyruk bu harekette alçaltıcı olanın ne olduğunu açıkladı: Bu hareket, bayan Niemann'ı son derece incitirdi. O, mobilya tüccarını dürüst bir adam olarak biliyordu ve paketi açmayacağından emindi. Schröder ise, "Paketi 5 Nisan günü tanıklar huzurunda açacağım" cevabın, verdi. Schröder'in bu ifadesi, Wilke ve beraberindeki refakatçisinin ter dökmesine neden oldu.

Wilke, 4 Nisan günü Schröder'i ziyaret ederek paketi Niemann'ın evinde akrabalarının huzurunda açmasını rica etti. Schröder, bunu kabul etmesine rağmen, polisin tavsiyesi üzerine 5 Nisan günü bir notere gitti. Noter huzurunda açılan paketten borç senetleri yerine zarf içine konmuş boş

kâğıtlar çıktı. Mühürlü paketin sırrı böylece çözülmüş oldu. Ortada tahminlerin de ötesine geçebilecek bir dolandırıcılık olayı vardı. Ama dolandırılan kimdi ve de dolandırıcılar kimdi? Dolandırılanın Schröder olduğu ortadaydı, fakat onun binaltı yüz Taler'i altın prensesin lüks yaşamına yetecek kadar çok değildi. Zaten Schröder'den alınan para kısa süre önce ondan söğüşlenmişti. Peki bu kadar savurganlık için para nereden geliyordu? Tek sahtekâr, Henriette Wilke miydi?

Zaten Wilke, sadece matmazel Niemann'ın aracısı olarak hareket etmişti. Parayı Schröder'den alan, makbuzları kesen, içinde boş kâğıt olan paketi dolabından çıkarıp Schröder'e veren Niemann idi. Schröder'in aldatılmasında en büyük payı olan da Alfrede olmuştu. Öyle görünüyordu ki söz konusu olan, hemen tutuklanması gereken kadın dolandırıcıların dört başı mamur bir komplosuydu. Fakat tutuklanmadılar, daha sonra ortaya çıktığı gibi tutuklanmamaları da yerinde bir şey olmuştu.

Dramatis Personae[45] ya da dolandırıcılar topluluğu

Trajedinin başrol oyuncularını tanımak için, dokuz yıl geriye dönmemiz gerekiyor. Bu olaya ilişkin ilgi daha çok psikolojiktir. Bu tür insanlarla daha önce karşılaşmayanlar için inanılmaz derecede kurnaz, düşüncesiz ve arsız entrikayı anlamak için, dolandırılanların kişiliklerini tanımak gerekir.

Niemann diye bildiğimiz yetmiş yaşındaki hiç evlenmemiş olan kadın, Charlottenburg'daki evinde yaşıyordu. Tamamıyla saygıdeğer ve iyi isim sahibi bir hanımefendiydi. Uzun süre önce ölmüş olan üst düzey bir bürokratın kızıydı. Evinden gelen kiralarla ve devlet tahvil senetlerine ve borç senetlerine yatırdığı yaklaşık on iki bin Taler'lik servetten gelen gelirle yaşıyordu.

Niemann, münzevi bir hayat yaşıyordu. Kimseye bir kötülüğü olmadığı ve verdiği sözleri tuttuğu için çevresinin saygısını kazanmıştı. Tutumluluğu cimrilik derecesine vardığı için, eline geçen paranın hepsini harcamazdı ve bu yüzden de geçen yıllar içerisinde serveti daha da artmıştı. Çevresinde çok zengin olarak biliniyordu. Daha sonraki soruşturmalarda da ortaya çıktığı gibi, Niemann'ı aslında aptal ya da bunak olarak tanımlamak söz konusu olamazdı. Ama ileri yaşı ve münzevi hayatı, zaten sınırlı bir idrake sahip yaşlı kadının anlayışının zayıflamasına yol açmıştı. Özellikle en yakın akrabalarına karşı işkilleniyordu. Akrabalarının kendisine karşı

gösterdikleri ilgi ve sevgi gösterileri gerçi çok hoşuna gidiyordu, ama bunu uyanık bir hesapçılığın ve mirası üzerine spekülasyonların bir işareti gibi görmekten de kendini alamıyordu. Niemann'ın özgüveni zayıftı. Tanımadığı ve bunun için de korkmadığı yabancılara güveniyordu. Bu dünyadaki düzen ve dalaverelerden zerre kadar haberi olmayan bir insandı.

Matmazel Niemann, Henriette Wilke'yi doğduğundan bu yana tanıyordu: Henriette, Niemann'ın yakın bir akrabasının ev hizmetçisinin kızıydı. Kızın vaftiz annesi olmuştu. Henriette'yi acıdığı için yanına alan başka bir kadının ölüm döşeğindeyken bayan Niemann'a kızı himayesine almasını rica etmesinin üzerine, kızla daha fazla ilgilenmeye başlamıştı. Bayan Niemann, Berlinli zengin bir banker ailesinin yanında çocuk bakıcısı olarak iş bulana kadar Henriette'yi yanına almıştı. Fakat dostça ilişkileri, bundan dolayı değişmedi. Henriette, yaşlı hanımefendiye yaşadığı her şeyi anlatırdı: yeni çalıştığı zengin efendilerinin evini, banker ailesiyle yaptığı gezintileri, tanıştığı ilginç ve mümtaz kişilikleri.

Henriette, prenses Radziwill ile de orada tanışmıştı. Prenses, kraliyet ailesindendi ve sıcakkanlılığı, eğitimi ve hayırseverliğiyle tanınıyordu. Genç ve hoş öksüz Henriette'yi benimsemesi de bu yüzden normaldi. Prenses, daha önceleri de öksüzlere sahip çıkmış, himayesine aldığı bu insanların eğitimi ve hayatta ilerlemesi için çaba göstermişti.

Henriette, prensesten bir okula girmek için yardım istedi. Bunun için bir miktar paraya ihtiyacı olduğunu söyledi. Bayan Niemann da Henriette'ye beş yüz Taler verdi. Henriette, bu yüzden büyük bir minnettarlık duyduğu Niemann'ı daha sık ziyaret ediyordu ve heyecanla okuldan bahsediyor, yakında öğretmenlik diploması alacağını anlatıyordu. Notları o kadar iyiydi ki, yetenekleri hayranlık uyandırıyordu. Bu yüzden prenses Radziwill, kendisini daha da geliştirmesi gerektiği konusunda onu teşvik ettiğini anlattı.

Gerçekten de Henriette, Hamburg'a seyahat etti ve onun Berlin'de bulunmadığı sırada matmazel Niemann, prenses Radziwill'den ilk mektubu aldı. Prenses ile yaşlı hanımefendi arasındaki mektuplaşmalardan, sadece bir kısmını burada alıntılayabiliyoruz. Ama eski ve tozlu dosyalar arasında bulunan bu ilk mektubu tamamen vermeyi uygun buluyoruz.

"Çok değerli matmazel Niemann,

Size böyle hitap etmeme izin veriniz, çünkü başka türlüsü için güvene ihtiyaç vardır.

Size sadece bizim sevgili Jettchen'imız (Henriette) okula alınması işinin hallolduğunu ve siz sevgili matmazel Niemann'ın tasarruf cüzdanı ile okulun depozito olarak alıkoyduğu 100 Taler'i 1 Ekim'de geri alacağınızı bildirmek için yazıyorum.

Okul müdürü, şehir yönetimi ve benim içtenlikti teşekkürlerimi lütfen kabul ediniz, çünkü sevgili matmazel, sizin büyük lütfunuz sayesinde büyük bir iş başardık. Kız, o denli zeki ve akıllı ki, insan onun erkek olmadığına üzülüyor. Öyle olsaydı kral ve anavatan için daha hayırlı olurdu!

Sevgili Jettchen'imız, şimdi Hamburg'da bay Humbert'in yanında bulunuyor ve birkaç gün içinde geri dönecek. Kendisine 500 Taler avans verdik, ama bizim hesaba katmadığımız ilave masraflar ortaya çıktı. Şimdi bu yüzden 250 Taler daha ödemek zorundayız.

Jettchen'in başarısına çok sevinen ve bu masum genç kızın girişimci ruhuna hayranlık duyan kral, Jettchen'e tahsis edilen paranın 400 Taler artırılarak 650 Taler düzeyine yükseltilmesini arzu etmektedir. Kral, sizin bu tutarın altı ayda bir, yüzde altısını ödemenizi teklif etmektedir.

İyiliksever majestelerimiz, sevgili matmazel, beni bu tutara yardımcı olup olamayacağınızı sormakla görevlendirdi. Kral, sizin hayırseverliğinize ve merhametinize hayranlık duymaktadır ve eğer şu anda başka işleri olmasaydı size bizzat kendilerinin yazacağını bildirmemi istedi.

Adalet bakanı, sizi majestelerinin adına en yakın zamanda ziyaret edecektir, zira kral, sevgili matmazel Niemann, bu meselenin benim, sizin ve onun arasında halledilmesini arzuluyor. Kral, Henriette'nin bu şekilde teşvik edilmesini istiyor, çünkü bu sadece devlete değil, Henriette'ye de büyük yararlar sağlayacaktır.

Sevgili matmazel, bu mektupla majestelerinin dileğini size iletmiş oldum. Şimdi tanrıya ve sizin lütufkârlığınıza olan güvenle bu teşebbüsün hayırlı olmasını ümit ediyorum. Şimdi kızınızın geri dönmesini bekliyorsunuzdur. İlk önce size uğrayacaktır, posta arabasından iner inmez Charlottenburg'a gelecektir.

Lütfen ona kraldan bahsetmeyiniz. O, Henriette'ye bizzat kendisi bir mektup yazarak sürpriz yapmak istiyor. Bu mektubu da kendisine göstermeyiniz, bilakis ona, benim size uğradığımı ve sizinle konuştuğumu söyleyiniz.

Şayet kralın ricasını hatırşinas bir şekilde yerine getirmek isterseniz, lütfen adalet bakanına birkaç satır yazınız. Tahvil senetlerini mektuba ekleyerek her şeyi mühürleyiniz ve kıza veriniz. Mektubu hemen adalet bakanına götürmesi lazım gelmektedir.

Sevgili matmazel Niemann, hoşça kalınız. Tanrı sizi kutsasın. Yakında boş zamanım olacak, işte o zaman sizi ziyaret edeceğim. Henriette, ziyaretimden bir gün önce size haber verecektir.

Kral ailesi mensubu prenses Louise Radziwill."

Yaşlı hanımefendi tava getiriliyor

Yaşlı ve duygusal hanımefendi, nasıl olurdu da dostane bir mektupla iletilen hükümdarın ricasına direnebilirdi ki! Yüreği, yeni hasat için verimli kılınan bir tarla gibi yumuşatılmıştı. Kendisinden isteneni yaptı ve adalet bakanına bir mektup yazdı. Dört yüz Taler ile birlikte hepsini mühürleyerek, Hamburg'dan vaktinde dönen Henriette'ye verdi.

Bundan kısa bir süre sonra, Henriette aracılığıyla antetli kâğıda yazılmış şu makbuzu aldı:

"Prusya Kraliyet Okul Arşivi, işbu belgeyle Charlottenburglu matmazel Henriette Niemann'ın 900 Taler değerindeki devlet tahvil senetlerini yıllık yüzde on iki faizle borç aldığını tasdik eder.

Berlin, 9 Ağustos 1834
Prusya Kraliyet Okul Arşivi
H.L.P. Wilke
Okul Yöneticisi
Maassen
Devlet Bakanı"

Şayet yaşlı kadın, o ana kadar bir şüphe taşımışsa bile, bu belgeyi aldıktan sonra bu şüphesi tamamen giderilmiş olsa gerektir. Belge, antetli bir kâğıttı, altında bir bakanın imzası vardı ve bu arada artık okul yöneticisi olan Jettchen'i de imzalamıştı Kendisine yüzde on iki faiz sözü verilmişti

Ama Henriette ya da Jettchen, normalde böyle adlandırılıyordu, kendisini geliştirmeliydi. Seyahatlere çıkmalıydı. Prenses Radziwill'in çok özel bir arkadaşı olan kontes Osten-Saecken, Henriette'yi birlikte Fransa ve İngiltere'ye götürmek istedi. Fakat Henriette, 1834 Ekim ayı başında vaftiz annesine bir mektup yazdıktan ve mektupta Hamburg yakınında bir gemide

kont Villamor ile tanıştığını ve onunla nişanlandığını haber verdikten sonra Berlin’e geri döndü.

Geri döndükten sonra anlattıkları, sonsuz mutluluk ve sevinç doluydu. Cömert kont, onu nasıl da bol hediyelere boğmuştu; kontun parasıyla kendine bir ev kiralayacak ve güzelce döşeyecekti. Kont, altı ay sonra gelip kendisini götürecekti.

Prenses Radziwill, kont Villamor’un kralın bir tanıdığı olduğunu açıkladı. Maalesef Henriette artık okuldaki yöneticilik görevine dönmeyecekti.

Henriette Wilke, artık prenses Radziwill’in yanına daha sık gider oldu ve bu sırada gerçekten kral III: Friedrich Wilhelm ile tanışma fırsatına sahip oldu -kendisi ve yaşlı Niemann için oldukça nüfuzlu bir tanışma. Fakat bundan önce prenses Radziwill ile olan ilişkiye daha yakından bakmamız gerekiyor. Yaşlı kadın, prenses Radziwill ile bilgisi ve iradesi dışında bir yazışma ilişkisine girmişti. Bu ilişki mütemadiyen samimileşerek, birbirlerini yalnızca mektuplardan tanıyan ikisi arasında bir dostluğa dönüştü.

Prenses Radziwill’in mektupları, romanlarda bile seyrek bulunan bir samimiyet içeriyordu, fakat şurasında burasında da gerçek maksatları da görmek mümkündü.

Mesela bir mektupta şöyle bir ifade yer alıyordu: “Benim sevgili Niemann’ım, Jettchen sizden mektup getirdiğinde her seferinde seviniyorum. Ama, sevgili Niemann, neden yerine getirmekle yükümlü olduğum şeyler için bana bu kadar çok teşekkür ediyorsunuz? Bana karşı o kadar sevecen ve dostça davrandınız ki, bunu hiçbir şekilde ödeyemem!” Prenses, bundan başka Niemann’a pahalı kumaştan yapılmış masa örtüsü göndermeyi söz veriyordu. Fakat mektubun sonunda, eğer değişik küçük meblağlarda borç senetleri varsa, kendisine göndermesini rica ediyordu. Senetleri çok iyi bir satış fiyatına başka senetlerle değiştirecekti.

Soylu kadın bir yandan da yeni arkadaşına içtenlikle içini de döküyordu, onu dert ortağı yapmıştı:

“Benim sevgili matmazelim, kalbimde size karşı çok dostane duygular beslediğimi size nihayet söylemek istiyorum!

Sizin benim yazgımda öylesine içten ve riyakâr olmayan bir yeriniz var ki, size minnettarlığımı ifade etmemem mümkün değil! Yanınıza gelmeyi ve size içimi dökmeyi o kadar çok istiyorum ki! Fakat içinde

bulunduğum koşullar buna elvermiyor. Bir prenses de kendini, kimseye anlatılamayacağı ve sadece tanrının değiştirmesini umduğu üzüntü verici bir durumda görebilir!

Bizim Jettchen, çok şanslı bir nişanlı kız! Mutlu olsun, zira mutlu olmayı hak etti. Dürüst ve iyi bir çocuk. Ufak tefek saçmalıklarını çoktan affettim.

Benim sevgili arkadaşım, şimdi size elveda diyeceğim, ama yakında sizi bir kere ziyaret edeceğim. Bana bir mektup yazın ve sevgili Jettchen ile gönderin. Postayla göndermeyin, çünkü postayla gelen mektupları ben açmıyorum. Özlemle mektubunuzu bekliyorum. Keşke sizinle konuşabilsem!

Geçenlerde evinizin ününden arabayla geçtim ve sizi bazı hanımlarla kapınızın önünde gördüm. Arabadan inmeyi çok istedim, ama sizi rahatsız etmek istemediğim için bunu yapmaktan vazgeçtim.

Bir kez daha: Hoşça kalın, benim sevgili matmazelim Niemann ve sizi candan seven arkadaşınızı kısa süre içinde bir mektup yazarak sevindiriniz.

Louise de Radziwill”

Çok anlamlı “Bir prenses de kendini üzüntü verici bir durumda görebilir” ifadesini içeren bu tuhaf mektup üzerine yaşlı Niemann, Henrietle’ye bunun ne anlama geldiğini sorunca, kendisine ilk başta beklenmedik gelen bir açıklamayla karşılaştı: Prenses, kardeşi prens August ile elmaslardan dolayı mahkemelik olmuştu.

Bu yüzden parasal sıkıntılar içinde bulunuyordu ve acilen yedi yüz Taler’e ihtiyacı vardı. Bu parayı isteyebileceği Niemann’dan başka kimsesi de yoktu.

Asilzade prensesin böyle bir sıkıntı içinde olduğu, arkadaşı Niemann’a yazdığı ve yeri gelmişken bütün kadın mektupları gibi tarihsiz olan başka mektuplardan da anlaşılıyor. Mektupların birinde şöyle deniyor:

“Üzgün olmanızı çok iyi anlıyorum. Bunun için sizi ayıplayacak değilim, zira ben de aynı durumdayım Bana düşen parayı dilenmek zorundayım ve Noel’den önce alma imkânım yok. Seyahat etmek istiyorum, fakat hükümdar bunun için gerekli parayı bana vermemekte inat ediyor.”

“Sevgili Niemann”, Wilke ile yedi yüz Taler göndererek prensesi sıkıntıdan kurtardı. Bu, son kez olmayacaktı. İkisi arasındaki mektuplaşma

bu andan itibaren, prensesin mustarip olduğu durumlar, minnettarlığı, yaşlı Niemann'a gönderdiği hediyeleri, yaşlı kadını nihayet bir kere görme istekleri -ama bu isteğin gerçekleşmesine hep engel olan bir şeyler peydahlanıyordu - etrafında dönmeye başladı.

Mesela mektupların birinde şu sözler yer alıyordu: "Yüreğinizin minnettarlığından adım gibi eminim. Size vermekle borçlu olduğum bir şey için, bana teşekkür etmeniz içimi acıtıyor. Teşekkür etme sırası bende."

Prenses, bayan Niemann'a bir de Noel hediyesi göndermek ister. Bir mektupta buna ilişkin şunları yazar:

"Benim sevgili arkadaşım, sizin için etek kumaşı satın aldım. Fakat Jettchen, onun bana kumaşı almam gerektiğini söylediğini düşüneceğiniz için, kumaşı size getirmekte imtina ediyor. Ama bu doğru değil, ben kendim almak istedim. Jettchen'e bu yüzden çok kızgınım ve istediğimi ona yaptırmak istiyorum. Kumaşı size getirmek zorunda.

Bizim sevgili hükümdarımıza ne diyorsunuz? Sizin hakkınızda iyi şeyler düşünüyor ve söylüyor. Jettchen, artık kralla samimi ve bu beni çok sevindiriyor. Kont Villamor, Mayıs sonunda burada olacak. Kıza sürpriz yapacak. Bu sebepten sevincim büyük.

Benim iyi Niemann'ım, benim hakkımda ne düşünüyorsunuz acaba? Sizi ziyaret edeceğime ya da sizin beni ziyaret edeceğinize dair size o kadar çok söz verdim ki, ama bunun için uygun an hâlâ gelmedi. Fakat artık yakında bu gerçekleşecek. O zaman hâlâ gözlerimizin önünden gitmeyen ve mazide kalan hayatlarımız üzerine birkaç saat konuşabileceğiz.

Lütfen Jettchen'e kumaş için kızınız! En kısa zamanda iyi kızımız aracılığıyla bana bir cevap gönderiniz."

Bu ilişkide can sıkıcı arızalar da meydana gelmiyor değildi. Yaşlı kadının ailesi, prenses Radziwill ve daha sonra da kral ile olan bağlantı hakkında sadece ima biçiminde haberdar oldu. Niemann'ın kardeşi ve kız yeğenleri, kadının Henriette Wilke ile giderek içli dışlı olmasından kaygı duymaya başladılar. Kardeş ve yeğenler, Niemann'ı imalar yoluyla uyardılar ve bunun üzerine aralarında sürtüşmeler oldu. Kız yeğenler, Henriette'nin halalarıyla olan ilişkisinden rahatsız olduklarını gizlemediler. Henriette'nin kendilerine gönderdiği küçük hediyeler bile onları kızdırıyordu. Darılmalar, gücenmeler oldu Hele yaşlı kadınla hâlâ kişisel bir görüşme fırsatı bulamayan iyiliksever prenses, bu yüzden ne kadar da mutsuzdu! Bunu şu satırlarda da görmek mümkündür:

“Hollanda prensesinin bugün buraya gelmesi bekleniyor. Sarayın bütün kadınlarına onu sarayda karşılama direktifi verildi. Sevgili Niemann, Çarşamba günü bana kahve içmeye gelirseniz, beni çok sevindirmiş olursunuz. Baş başa kalacağız ve kimse bizi rahatsız etmeyecek. Jettchen’in bundan haberi yok. Lütfen siz de ona bundan bahsetmeyin, yoksa kendisi de çağrılmadığı için mutlaka kederlenecektir.”

Bu mektuplara verdiği cevaplarda yaşlı kadın, müteessir minnettarlığı ve mahcubiyeti için söyleyecek söz bulamıyordu. Bu mektupların eskiz ve orijinalleri neredeyse noksansız bir şekilde belgelerde bulunuyor. Mesela Niemann, prensesin kızının ölmesi üzerine ona şunları yazıyordu:

“Tanrı, daha iyi bir yerde nur içinde melekler haline gelen kaybettiklerimizle tekrar buluşacağımız umudunu içimize yerleştirerek bizi sınava çekiyor ve bizler bu sınavı ancak ona güvenerek başarabiliriz. Tanrı, ekselanslarınızın anne olarak çektiği acıları bu düşünceyle hafifletsin.

Nişanlısının Henriette için iyi şeyler düşünmesini temenni ediyorum. Tanıdığı kimsenin olmadığı o kadar uzakta bir ülkeye gitme kararı alması, oldukça cesaret gerektiren bir durumdur. Öyle görünüyor ki, olağanüstü bir geleceğe sahip olacak. Onun mutluluğa giden yolunu açtığınız için, onun siz ekselanslarını daha önce tanımış olmasını arzu ederdim.”

Yaşlı kadın, yavaş yavaş inandı. İlk başlarda Henriette gibi basit bir kızın saraya gidip gelmesinin ötesinde prensesin -hem de bu kadar kısa bir süre içinde- tam güvenini kazanmış olması ona bile hayret verici ve neredeyse inanılmaz gelmişti.

Niemann, Henriette Hamburg’dayken prensese postayla iki mektup göndererek, ima yoluyla görüşmek istediğini bildirdi. Birinci seferinde bu isteği, prensesin hasta olduğu gerekçe gösterilerek geri çevrildi, ikinci mektubuna ise prensesin nedimesi matmazel von Langen’ın 10 Kasım 1834 tarihinde verdiği cevapta şu ifade ifadeler yer alıyordu:

“Ekselanslarının adına maalesef size, ona yazdığınız mektubun anlaşılmaz olduğunu söylemek zorundayım. Prenses, Jettchen ile kimi kastettiğinizi bilmiyor ve sizin yazdığınız gibi kendisi hiçbir şey almadı.

Bu sebepten dolayı ne istediğinizi ve Jettchen’in kim olduğunu daha açık bir şekilde yazmanız rica edilmektedir.”

Aslında bu yazılanlardan sonra Niemann’ın olayı anlaması gerekiyordu. Fakat daha bu mektup eline geçmeden, Henriette seyahatten geri döndü. Apansız Niemann’ın evine gelerek, prenses Radziwill’in biraz

önce bir ulak gönderdiği haberini verdi. Ulak, prensesin Niemann'ın postayla kendisine mektup yollamaya kalkışmasına öfkelendiğini, zira postayla gönderilen mektupların sarayın personeli tarafından açıldığını ve bu yüzden de ikisi arasındaki ilişkinin ortaya çıkabileceğini bildirmişti.

Böylece kralın itinayla gizli tutulmasını bizzat istediği bir sır ortaya çıkmış olacaktı. Bayan Niemann, bir daha kralın güvenini sarsacak bir şey yapmaya kalkışmamalıydı. Prenses, bu seferlik onu bağışlıyordu. Maiyetindekilerin anlamaması için, Niemann'a onu tanımadığına dair bir mektup göndermişti.

Prensesin mektubu, bundan sonra geldi. Sarayın en gizli odalarında neler olup bittiğini ve o odalarda neler bulunduğunu kim bilebilirdi ki? Böylece Henriette'nin prensesle gerçekten ilişkisi olduğu kanıtlanmış oldu. Peki buna karşın yeğenlerinin uyarıları ne anlama geliyordu? Niemann'a Radziwill sarayının kapıcısıyla matmazel Wilke'nin ziyaretlerine dair bilgi almak için konuştuklarını yazmışlardı. Kapıcı, yarı küçümseyici yarı hiddetli bir şekilde, böyle bir şahsın prensesle ilişkisi olduğunu ne cüretle düşünebileceklerini yanıtını vermişti. Fakat Niemann, bunun en yakın akrabalarının kızla aralarını açmak için sahneye koydukları çirkin bir iftira olduğunu düşündü.

Niemann'ın prensese bir mektup yazarak gerçeği öğrenme denemesi, inancını pekiştirmekten başka bir işe yaramadı. O andan itibaren yüksek tabakadan insanların hoşuna gitmeyebilecek herhangi bir şey yapmaya cesaret etmedi.

Henriette Wilke'nin prenses Radziwill ile olan dostluğuna ilişkin çizdiği tablo buydu. Kral III. Frıedrich Wilhelm ile olan ilişkisiyse daha belirsizdi.

Henriette, "sevgili kralı", "sevgili prensesin" yanında tanımıştı. Kral, Henriette'yi çok defalar görmüş ve beğenmişti. Henriette, sarayda bulunmuş, sürekli saraya gidip gelmişti. Majesteleri, onunla ve okuma planlarıyla ilgilenmiş, daha sonra bizzat tanıdığı söylenen kont Villamor'la olan nişanıyla ilgilenmiş ve onay vermişti. Henriette, ona "baba" diyordu, aynı prenses Radziwill'e "anne" dediği gibi. Rivayete göre ilgilendiği genç kızların kendisine "baba" gibi samimi bir hitapta bulunmaları kralın hoşuna gidiyordu.

Henriette, Niemann'a böyle anlatmıştı. Niemann da bunlara inandı, zira Berlin'de bu tür şeyler oluyordu. Daha güzel olanı, Henriette'nın kralla

tanışma şansına sahip olmasının yanı sıra zarafeti, tazeliği ve doğallığıyla kralın hoşuna gitmiş olmasıydı. Kral, bazen de bilgili ve soylu olmayanlarla olmak istiyordu. Doğanın, aklıselimin, nüktedanlığın ve iyi kalpliliğin büyüsü onu çekiyordu. Prenses Radziwill'in mektuplarında görüldüğü gibi, kral bu özellikleriyle, onu kendisine çekenin aile yaşamının ayrıntılarıyla bile ilgileniyordu.

Okul ödenekleri için Niemann'dan epey para alındıktan sonra, bu sefer sıra daha büyük işlere gelmişti. Henriette Wilke, kralın kendi söylemlerinden zorunlu bir vergi zammını önlemek için, tebaasının bazılarından borç almak istediğini biliyordu. Kral, bayan Niemann'a mektup yazıp onun da majestelerinin güvendiği şahıslar arasında yer aldığını belirterek, kendisinden de borç vermesini beklediğini dile getirdi. Hemen hemen eşzamanlı olarak Niemann, aşağıdaki hükümdar fermanını aldı:

"Tanrının lütfuna mazhar olan Prusya kralı III. Friedrich Wilhelm, sadık dostluğuyla bize çok hizmette bulunan matmazel Niemann'a tekrar dostluğumuzu göstermek istediğimizi bildiriyoruz. Dememiz şudur ki, sizi arsa ve tarlalarınız için ödeyeceğiniz vergilerden 1 Ocak 1834 itibarıyla muaf tutuyoruz. Buna dair bir belge emniyet müdürü Gerlach tarafından size gönderilecektir.

Ama lütfen o zamana kadar bu konu üzerine en yakın akrabalarınıza bir şey anlatmayınız. Bizim küçükelçimiz, mektupta bahsetmediğimiz acil bir ricamızı size sözlü olarak iletecek. Hoşça kalınız ve tebaamın iyiliği için size uzun bir ömür dilerim.

Dostlukla
Sizin Friedrich Wilhelm"

Sözlü olarak iletilen acil rica, tabii ki borç para talebiydi. Kendini son derece onurlandırılmış hisseden Niemann, neredeyse yerlere kapanarak resmi tahvil senetlerinin bir kısmım krala götürmesi için "küçükelçiye" teslim etti. Kralın durmadan daha fazla paraya ihtiyacı olmaya başladı. Niemann tahvil senetlerini verdikten sonra, sıra borç senetlerine geldi. Borç senetleri bittiğinde ise, Charlottenburg'daki evin üzerine önce dört bin Taler, daha sonra tekrar üç bin Taler ipotek alması önerildi. Bu miktar, evin değerindeydi Niemann, buna rağmen Kralı için bunu yaptı.

Niemann’a kral tarafından toplam on iki adet mektup ya da hükümdar fermanı gönderildi. Hepsi, saraydan hiç kimsenin bu sırrı öğrenmemesi için, bizzat Kral tarafından yazılmıştı.

“Sevgili sadık Niemann’ımız

Sevgili Niemann’ımıza elimize geçen üç bin Taler için içtenlikle teşekkürler. Bu iyiliğinizin karşılığını verecek durumda değiliz. Ama övgüyü hak ettiğinizi söylemek isterim.

Bize karşı olan sonsuz sevgi ve hatırşinaslığınıza güvenerek bir ricada daha bulunmak istiyoruz: Sermayenizin 1 Ocak tarihine kadar elimizde kalması muhtemelen mümkündür. Matmazel Henriette Wilke döndüğünde, dört hafta sonra bin Taler ödeyeceğiz. Elbfelder yangın sigortası kurumunun borçları, Rotschild kardeşler tarafından ödendi. Sigorta kurumunun borçları kamuoyuna açıklanmayacak. Bu, borç alacağımız anlamına geliyor. Prenses Radziwill’den de borç alınacak.

Sevgili Niemann, eğer önerimizi kabul ederseniz, bize bunu birkaç satırla bildiriniz. Diğer meselelerde olduğu gibi bu hususta da özellikle akrabalarınıza karşı ağzınızı sıkı tutmanızı rica ediyoruz. Hoşça kalınız. Bize darılmayınız, size borçlu olduğumuz teşekkürlerimizi döndükten sonra kişisel olarak görüşüp size ileteceğiz.

Bir kez daha sağlıcakla kalın. Esenliğinizi isteyen Kralınız Friedrich WİIhelm’i unutmayınız.

Bu mektubu, (elimizdeki) altı bin Taler ve de arsanız üzerindeki ipotekten alınan üç bin Taler için garanti belgesi olarak saklayınız.”

“Çok sevilen ve sadık Niemann’ımıza içten selamlar!

İyi olduğunuz haberlerine yürekten sevindik. Size Cuma ya da Cumartesi günü Berlin’deki sarayımızda ödeme yapacağız. Eğer ölümüyle bizi derin hüzne boğan sadık bir arkadaşımız bizi terk etmeseydi, bunu daha önce yapacaktık.

Sevgili Niemann, sermayenizin faizini devlet tahvil senedi olarak ödemek istiyoruz. Fakat elimizde yok. Kardeşinize birkaç satır yazma inayetinde bulununuz, zira gerektiği takdirde elinde tahvil senetlerinin olduğunu kendisi bize söylemişti.

Henriette, size nasıl yapmanız gerektiğini söyleyecektir; biz ona prenses Radziwill aracılığıyla haber verdik.

Hoşça kalınız. Sizi Cuma günü bekliyorum.
Sizin iyiliğinizi düşünen Kralınız
Friedrich Wilhelm”

“Sevgili sadık Niemann, tanrının selamı üzerinize olsun!

Sizinle tanışmayı ve sizi sarayımızda görmeyi sayısız defalar arzuladık. Kim bilir hakkımızda ne düşüneceksiniz, sevgili Niemann. Adil bir hükümdar olmadığımı düşüneceksiniz, fakat Pazartesi günü adil olduğumu göreceksiniz.

Sevgili Niemann, Pazartesi öğleden sonra kuzenim prenses Radziwill’e gidip orada kahve içtikten sonra, Henriette ile bize geliniz. Prenses, sizi bekliyor.

Salı günü bana bir kez daha uğrayınız... İkinci bir Niemann yok, hizmetçi kızınızı yarın birlikte getiriniz. Ama lütfen öbür gün saat beşte burada olunuz, daha geç değil.

Öbür gün beyefendi kardeşinize bir tür özür mektubu göndereceğim. Bize karşı nasıl davrandığından herhalde haberiniz vardır ve sizin mazeretiniz kuşkusuz bize ulaşacaktır.

Yakında görüşmek üzere.
Size karşı iyi duygular besleyen kralınız
Friedrich Wilhelm”

“Öncelikle yürekten selamlarımızı ve daimi sıhhatinize dair en içten dileklerimizi iletiyoruz.

Sevgili ve sadık Niemann, bana dargın olmaya hakkınız var, fakat tanrı şahidimdir ki kasıtlı olmadı.

Maalesef bir kez daha, ama son defa olarak ertelemek zorundayız. Sizi Cumartesi öğleden önce görmem mümkün değil. Eğer o gün de sözümü tutmazsam, dünyada yaşamaya layık değilim demektir. Bizim için çok şey yaptınız, size ne kadar teşekkür etsek azdır.

Tanrı yardımcımız olsun.

Ama Henriette’ye sitem etmemenizi rica ediyorum. Onun suçu yok. O, size ayrıntıları anlatacaktır. Onun her şeyden haberi var ve her şeyi tekrar yoluna koyacak. Ne de olsa adil olmadığımızı zannediyorsunuz. Fakat Cumartesi günü bu sert yargınızı geri alacağınızdan eminiz.

Kardeşiniz epeyce baş ağrısı ve can sıkıntısına sebep oldu, özellikle bin Taler'in alınması sırasında... Tanrının rahmeti onun üzerine olsun. Bir kez daha, sadık Niemann, lütfen bize darılmayınız. Sizden bunu rica ediyorum. Sizin iyi olmanızı arzu eden kralınız Friedrich Wilhelm'e kızmayınız."

"Bizim sevgili Niemann'ımız!

Sekiz bin Taler değerindeki borç senetleri sağ salim elimize geçti. Size bunun karşılığında devlet tahvil senetleri göndereceğimize söz verdik. Perşembe günü sizden tekrar bin Taler değerinde borç senedi göndermenizi istedik. Cumartesi bize geldiğinizde senetleri alacaksınız. Fakat Henriette'nin söz dinlemezliği yüzünden mesele gecikti. Ona bu söz dinlememezliği sebebiyle çok kızgınız. Bunu size iyice anlatsın ve ondan sonra meselenin aslının ne olduğuna dair bize bilgi veriniz. Şimdiye kadar bu baba gibi davrandım ve bundan sonra da öyle davranmayı elden bırakmayacağım.

Sizin iyi olmanızı arzu eden kralınız Friedrich Wilhelm."

"Berlin, 21 Aralık

Çok sadık Niemann'ımıza sevgimizi ve iyiliğini istediğimizi iletiyoruz!

Berlin'e gelirken rahatsız olduğunuzu üzülerek öğrenmiş bulunuyoruz. Tanrıdan en kısa zamanda iyileşmenizi diliyoruz.

Sadece Jettchen'e borç olarak verdiğiniz sermayenizi değil, prensese ve bana verdiğiniz borcu devlet tahvil senedi olarak size ödeme düşüncesinde olduğumuzu bildirmek istiyoruz.

Ama yeni senetler henüz basılmadığı için, size zahmet olmasın diye kendimiz bulmaya karar verdik. Benim sadık Niemann'ım, lütfen birkaç satırla bunu kabul edip etmediğinizi bana bildiriniz. Çarşamba günü küçük kasa sorumlumuz aracılığıyla bize bir mektup göndermenizi rica ediyorum

Tanrı sizi korusun. Size iyi bayramlar ve iyi bir yeni yıl diliyorum. Bu, içten dileğimdir.

Sizin iyi olmanızı arzu eden kralınız Friedrich Wilhelm."

Bu mektuplaşmalar sırasında, kadınların mektuplara tarih koymadığını görüyoruz. Bu yüzden mektupların sıralamasının doğru olup

olmadığından emin değiliz.

Bu hükümdar fermanlarında bazı şeyler muğlak olsa da, genel içeriğin anlamı yeteri kadar açıktır. Kral, aynı prenses Radziwill gibi, yaşlı kadının evinde olan biten her şeyle aşinadir, bütün dedikodulardan ve aile içindeki itilaflardan haberi vardır, aynı prenses gibi yaşlı kadını akrabalarına dair uyarır, Niemann'ın alacaklılarını ve borçlularını tek tek tanıyordur, kadına onlara nasıl davranması konusunda işe yarar nasihatler verir, öfkeli bir tarzda ulaklık yapan sevimli Henriette'nin yaramazlıkları üzerine şakalar yapar, yine prenses Radziwill'in aynı sevimli popüler tarzıyla yazar ve aynı şekilde her şeye burnunu sokar ve prenses gibi mali sıkıntılar içerisindedir.

Niemann'ın artık hiçbir şeyi kalmamıştı. Verdiği paranın faizini bile alamıyordu, zira kral ona her seferinde tahvil senetleri göndermek istediğinde araya bir şeyler giriyordu. Önce kral, Teplitz'e gitmeden önce senetleri alacaktı, ama daha sonra oradan döndükten sonra Kalisch'e yapması gereken ziyaret araya girdi, Niemann tahvil senetlerini 1 Ocak 1836 günü alacaktı. Niemann, geri ödeme konusunda ısrar etmeye başladı, hatta birçok kez doğrudan borcun ödenmesini istedi. Bu noktada, kralın eğer bu sefer ödeme gecikirse kendisini rezil biri olarak addedeceğini yazdığını görüyoruz. Ama sırtındaki yük ağırdı: Elinden gelen sadece umut vermekti.

En sonunda kral tarafından Niemann'a Wilke aracılığıyla içinde söylendiğine göre tahvil senetlerinin para olarak bulunduğu kilitli bir çanta ile anahtarı gönderildi. Kadına, kraldan izin gelmedikçe çantayı açmaması bildirildi. Niemann'a söylendiğine göre, kral bunun için Yüksek Adalet Mahkemesi Başkanı Ballhorn'u ona gönderecekti, fakat Ballhorn da hastalanınca, Niemann'ın iple çektiği an her hafta erteleniyordu

Matmazel Niemann, krala çok güveniyordu ve kral Blaubart'ın eşi gibi meraktan çatlamıyordu. Anahtar elinde olmasına ve Wilke'nin kendisine çantayı açtığında sürprizle karşılaşacağını söylemesine rağmen, -zira kral onu itimatı nedeniyle ödüllendirmiş ve devlete borç verdiği on dokuz bin Taier'in karşılığı olarak Niemann'a elli bin Taler değerinde tahvil senedi göndermişti- şeytana uyup çantayı açmadı.

Wilke'nin yaşadığı lüks ve masraflı hayat, yaşlı kadının mütevazı hayat tarzıyla tezat teşkil ediyordu. Ama bu ikisinin iyi anlaşması açısından bir engel yaratmıyordu. Niemann, gözbebeği Henriette'nin talihinin

büyüsüne kapılmıştı ve onun rahat bir yaşam sürmesi için kendisi de elinden geleni yaptığı için mutluydu. Ayrıca sevgili kralını da böylece sevindirdiğini düşünüyordu...

Henriette'nin harcadığı paranın kendi parası olduğu Niemann'ın hiç aklına gelmedi. Henriette'nin anlattığı her şeye inanıyor ve rıza gösteriyordu. Henriette'nin servetinin kaynağına ilişkin anlattığı ve sürekli değişen bilgileri, evet efendimci bir mahcubiyetle kabul ediyordu.

İlk başlarda Henriette'nin parasının kaynağının kont Villamor ve Hamburg'da lotaryadan kazandığı ikramiye olduğuna inandı. Daha sonra ise, paranın "anne" ve "baba" tarafından kendisine verildiğini söyledi.

Bu gerekliydi, çünkü kont Villamor'la evlilik planları birdenbire gündemden düşmeye başladı. Belki de kont kararsızdı. Brezilya kıza çok uzak geliyordu. Henriette şimdi yeni bir damat adayı bulmuştu. Aday, kralın emir subaylarından biri olan Witzleben kontuydu. Kral da bu durumdan çok memnundu. Öyle ya, Henriette böylece ülkede, kralın yakınında bulunacaktı. Henriette, kontla birbirlerine çok değerli yüzükler hediye etmişlerdi. Kontun verdiği yüzüğü, Niemann'a göstermişti.

Gönderdiği mektuplardan birinde belirtildiği gibi, sadece prenses Radziwill bu işten memnun değildi. Mektupta şöyle deniyordu: "Henriette'nin nişanına onay vermiyorum. Henriette için daha iyi bir kısmet buldum. Bana bir iyilik yapıp yüzüğünü sekiz hafta saklayınız." -Daha sonra bu nişan da bozuldu, sebebiyse Witzleben kontunun ihanetiydi.

Niemann, her anlatılana inanıyordu -kralının bilindiği üzere kendi finansal meselelerine çok daldığına, durmadan paraya ihtiyacı olduğuna, Elberfelder sigorta kasasına yardım etmesi için sıradan bir şahıstan para istemesi gerektiğine, borcunu geri ödeme sözünü hiç tutmadığına, hatta borcunun faizini bile ödeyemediğine bile inanıyordu.

Niemann, en azından faizin ödenmesi için sıkıştırınca, kendisinin yapması kesinlikle yasaklanmış olan bir şeyi Henriette'nin yapma hakkı olduğuna da inanıyordu: Henriette, anahtarla esrarengiz çantayı açtı ve paraya çevirmek için içinden güya bin Taler değerinde seneti aldı. Faizin ödenmesi için senetlerin paraya çevrilmesi işinden bir sonuç çıkmadığında da Niemann, bu inancını korumaya devam etti.

Yaşlı kadının parası yavaş yavaş suyunu çektiği sırada, şansı hep yaver giden Henriette dört at, refakatçisi ve hizmetçileriyle Karlovy Vary

kaplıcalarında keyif sürüyor ve Prag’a gezmeye gidiyordu Mektupları, özgür ve hoş bir hayattan duyulan sonsuz mutluluğun havasını soluyor.

Henriette itibarlı insanlarla tanışıyor, geziyor, görüyor, alışveriş yapıyor ve dünyanın en kaygısız insanıymışçasına hayatın tadını çıkarıyordu. Hediyeler satın alıyor ve evi için eşyalar ısmarlıyordu. Melnik şarabı özellikle hoşuna gitmişti. Berlin’e dönerken birkaç şişe şarabın yanı sıra konserve alabalıktan başka yanına hiçbir şey almayacaktı. Arkadaşları ve akrabalarına zaten yeteri kadar hediye vermişti.

Ama bunun yerine çok sevgili Niemann’ını hikâye, dedikodu ve iltifatlara boğdu. İlk defa seyahate çıkmış sevimli ve masum bir kızcağız gibi her şeyi evdekilere anlatıyor ya da refakatçisi Alfrede’e yazdırıyordu. En ufak şey bile onun için önemliydi, Karlovy Vary vadisi üzerine olan efsane ve masalları anlatıyordu. Başkalarından kendisine inanmalarını isterken, kendisi de anlattıklarına inanıyordu. Bir roman yazarı misali. Orada da nezih ve itibarlı insanlarla tanışmıştı: Berry kontesi sürekli kendisine eliyle öpücükler göndermiş, öteki beriki prenses onunla görüştüğüne ve konuştuğuna sevinmişti. O sırada Teplitz’de bulunan sevgili “baba”sının yanına gidip boynuna atılmamak için kendini tutmak zorunda kalmıştı.

Kralın para sıkıntısı giderek artıyor, parası giderek azalıyordu. Altmış üç yaşında hâlâ bakire olan Niemann’ın elinde daha iki yüz yetmiş beş Talerlik tahvil senedi vardı. İyi bir faiz ve uygun bir mükâfat karşılığında kalanı da krala borç verip veremeyeceği sorulduğunda, memnuniyetle kabul etti. Bir aşçı olarak krala borç vermesi onun için bir şerefti! Ayrıca bir de karşılığında kârlı çıkacaktı. Efendisinin böylesine bir istekle yaptığı şeyi yapmaktan o neden çekinsindi ki?

Ağzını sıkı tutacağına yemin edilerek sırra ortak edildi. Ayrıca Wilke’ye biriktirdiği paradan takriben otuz Taler borç vermek zorunda kalmıştı. Niemann, refakatçisi kadından ve hizmetçisinden borç para almak zorunda kaldı. Tutuklandığında bir Taler’i bile yoktu.

Bu arada mobilya tüccarı Schröder ile olan mesele gündeme gelmişti. Henriette, 1836 yılbaşında Niemann’a Hessen-Darmstadt prensinin gereksinim duyduğu mobilyaları imal edebilmesi için Schröder’e sekiz-on bin Taler civarında bir sermaye vermeyi tasarladığını bildirdi. Fakat kral bunu kendi adına yapmak istemiyordu ve her zaman emrine amade olan dostu Niemann’ın onun adına yapmasını diliyordu. Tebaanın sadık bir üyesi

olan Niemann, kraldan bir tek satır almamasına rağmen bunu da yapmaya hazırdı, zira Wilke'nin kralın adına konuştuğundan adı gibi emindi.

Bundan sonraki gelişmeler, Schröder'in anlatımlarından. Schröder, parayı alamadı. Kralın rehindeki senetlerini kurtarması için önce beş yüz, sonra iki kez daha beş yüz ve nihayetinde yüz olmak üzere toplam bin altı yüz Taler avans vermek zorunda kalmıştı! Niemann, bundan emindi. Kendisi bizzat ilk bin beş yüz Taler'i Schröder'den almış ve makbuzunu kestikten sonra krala götürmesi için Henriette'ye teslim etmişti. Henriette'nin parayı saraya götüreceğinden Niemann'ın hiç şüphesi yoktu. Fakat kral, borç senetlerini kurtarmıyor ve borcunu ödemiyordu. Schröder'in ısrarı çok can sıkıcıydı, ama aynı zamanda krediyi verecek olanın gerçek ismini açıklamaması Niemann için kutsal bir yükümlülük haline getirilmişti.

Henriette, bayan Niemann'ı her gün teselli ediyor ve Schröder için paranın yakında saraydan geleceğini iddia ediyordu. Bu arada sadece Schröder'den alınan bin altı yüz Taler'e makbuz kesen talihsiz yaşlı kadının sabırsızlığı değil, yazıyla verileceği vaat edilen para tutarı da artmaya başlayınca, Wilke arkadaşına yardım edeceğini söyledi.

Henriette, kralın kilitli çantasını getirtti -çantayı güya sadece Yüksek Adalet Mahkemesi Başkanı Ballhorn açacaktı- açtı ve içinden üzerinde beş mühür ve "Berlin'den bay Schröder için on bin Taler değerinde Pomeranya ipotekli borç senedi" yazısı bulunan paketi çıkardı.

İçinde senet bulunduğundan Niemann'ın kesinlikle emin olduğu bu paket, mobilya tüccarına önce gösterildi. Wilke, daha sonra paketi Schröder'e verdi ve ona paketin hangi gün açılacağını söyledi, fakat paketin açılması sürekli ertelendi.

Ancak en son kararlaştırılan tarih olan 5 Nisan günü Wilke, tuhaf bir haberle Niemann'ın yanına geldi: Majesteleri kral, kendisinin o paketi Schröder'e vermesi dolayısıyla çok öfkelenmişti, zira o pakette borç senetleri değil, sadece boş kâğıt bulunuyordu.

Majesteleri, boş kâğıtların yerine resmi tahvil senetleri koymak niyetindeydi. Şimdi paketlerin açılmasıyla ismine leke sürüleceğinden kaygılanıyordu. Schröder'in bu durumda 9 Nisan tarihine kadar beklemesini sağlamak gerekiyordu, kral o tarihe kadar kesinlikle parayı tedarik edecekti.

Niemann'ın krala olan inancı ne kadar az sarsıldıysa, Schröder de ikna olmaya o kadar gönülsüzdü. En azından borç yükümlüğünü yazılı olarak kabul etmesi için Niemann'ı zorlama amacıyla son bir kez daha Charlottenburg'a gelen Schröder, bunun akabinde polise giderek şikâyet dilekçesi verdi ve fırtına böylece kopmuş oldu.

Polis müfettişi Duncker, birdenbire Charlottenburg'da peydahlandı. Eğer Wilke daha önce düşünüp taşınsaydı, buna hazırlıklı olurdu. Ama ne gezer! Devrin düşüncesiz bir çocuğu olarak her şeyi ana ve ilham perisine bıraktı, ama fantezisi onu yüzüstü bıraktı.

O ana dek polis, sadece Schröder'in dolandırıldığından haberdardı. Olayın seyrine bakıldığında yaşlı matmazel Niemann, kasıtlı dolandırıcı, hatta esas fail gibi gözüküyordu. Henriette Wilke ve refakatçisi Alfrede sadece yardımcı rolünde görünüyorlardı. Aslında meselenin temelden açıklığa ka-vuşturulması, polis müfettişinin yetkilerini kullanıp her üç şahsı da tutuklamasına bağlıydı. Bu mevzuda doğru kararı vermek ve saflıkları sebebiyle zaten yeterince cezalandırılmış olan iki kadını tutuklanmayarak asıl ve tek suçluyu suçunu itiraf etmeye zorlamak için Duncker'in psikolojik sezgilerinin de işin içine girmesi gerekiyordu.

Wilke inkâr yolunu seçse de bocalıyordu. Bayan Niemann, hem poliste hem de mahkemede inandığını savunmaya devam etti. Duncker, dolandırıldığına ve susmaya devam ettiği takdirde kendisini tutuklamak zorunda kalacağına yaşlı kadını ikna etmeye çalıştı.

Niemann'ın Duncker'e cevabı şuydu: "Ben, dolandırıcı olduğum suçlamasıyla karşılaşabilirim, ama ben dolandırıcı olmadığımı biliyorum. Beni cezaevine tıkabilirler. Bu halde dışarıya karşı şerefimin beş paralık olması bana derin bir acı verir, ama iç rahatlığıyla tutuklanmayı kabul ederim. Ama sırrımı açıklayamam. Hayatıma mal olsa da bunu yapamam.

Siz, bay polis müfettişi, iyi bir adama benziyorsunuz ve başka türlü davranamayacağınızı bana temin ediyorsunuz. Fakat bana yapacağınız kötülükten dolayı ileride pişman olmamanızı ve kendinize zarar vermemenizi ümit ediyorum.

İtibarıma tekrar kavuşacağımı biliyorum. İsmini söyleyemeyeceğim, ama birkaç gün içinde benim salıverilmemi sağlayacak bir koruyucu ve kurtarıcım var."

Henriette Wilke ise, bunun üzerine Duncker'in huzurunda Niemann'a şunları söyleme küstahlığında bulunacak kadar arsızdı: "Sırrınızı bay

müfettişe açıklayıp açıklamayacağınızı en iyi kendiniz bilirsiniz, sevgili Niemann. Bana neyi söyleyebileceğimi ve söylemem gerektiğini bilmem için, bana karşı yeteri kadar açık olmadığınız için çok üzgünüm.

Ne tasarladığınızı, ne kadar paraya sahip olduğunuzu ve parayı nereden aldığınızı keşke bana söyleseydiniz!

Ben, şimdiye kadar sizin istediğiniz gibi hareket ettim ve bu yüzden hiçbir şey üzerine bir açıklamada bulunamam."

Niemann'ın cevabı ise: "Sakin ol ve korkma, çocuğum. İhanet etmeyeceğim ve sırrımızı saklayacağım."

Henriette Wilke, o kadar da güçlü bir kişiliğe sahip değildi, daha polis müfettişi tarafından sorguya çekildiğinde oldukça kapsamlı mahkeme dışı itiraflarda bulunmuştu. Müfettiş bunun üzerine daha aynı gün Niemann'ın mahkeme tarafından ifadesinin alınması talimatını verdi. Niemann, bu ifadesinde de ilk önce, "Paramın nerede olduğu, açıklamayacağım bir sırdır" açıklamasında bulundu. Hâkimin, sırrının mahkeme tarafından açıklanmayacağını ısrarla beyan etmesi üzerine, Niemann titreyerek şu cevabı verdi: "Paramı krala emanet ettim. Henriette Wilke aracılığıyla benden on iki bin Taler istedi. Henriette Wilke, parayı majestelerine sarayda teslim etti."

Bildiğimiz bütün hikâye, bunun üzerine gelişti. Bayan Niemann, sözlerini şöyle bağladı: "Henriette Wilke'nin dürüstlüğünden zerre kadar şüphe etmiyorum, çünkü majesteleri kral ve prenses Radziwill gibi çok önemli şahsiyetlerin el yazısını taklit etmesi mümkün değildir!"

Mahkemeye göre, Niemann Henriette Wilke'dan öylesine etkilenmişti ki, onun dürüstlüğüne olan inancını hiçbir şey sarsamazdı. Mahkeme görevlilerinin yüzünde gördüğü kuşkudan dolayı hiddetlenen Niemann, bunun Wilke'nin şerefini rencide ettiğini ileri sürerek özür dilemeleri talebinde bile bulundu.

Wilke, prenses Radziwill ve kralın bütün mektuplarını kendisinin yazdığını itiraf edince, Niemann aldatıldığını nihayet anladı. En doğal ve derin acısını yansıtan tepkisini, "Eğer böyleyse, ben aldatıldım demektir. Aman tanrım, bütün servetim gitti!" diyerek dile getirmiştir.

Evet, öyleydi. Talihsiz yaşlı kadın, körü körüne güven duyduğu için, sadece bütün servetini kaybetmekle kalmamış, bir de uyarılarını öfkeyle geri çevirdiği akrabalarının yardımına muhtaç duruma düşmüştü. Üstelik

mobilya tüccarı Schröder'e karşı artık yerine getiremeyeceği yazılı bir taahhüt altına da girmişti. Bu borcun nasıl ödendiği ise bilinmiyor.

Daha olay kapanmamıştı ki, başka bir soru Berlin ahalisini meşgul etmeye başladı. Acaba kral, bu zavallı kadının krala karşı sözüm ona vefakâr özverisi ve gözükara bağlılığından dolayı çektiği acıların tesellisi olarak hayatının son günlerinde küçük bir emeklilik maaşı bağlayacak mıydı?

Ahalinin bir kısmı, bundan emindi. Fakat bu mealdeki ricalar, bu tür dolandırıcılık olaylarını teşvik edeceği gerekçesiyle geri çevrildi. Ayrıca yaşlı matmazel Niemann'ın bu fedakârlığının belki de erdemli bir davranış olmadığı belirtildi. Zira parasını geri alacağını düşünerek vermişti. Adalet Bakanı'nın, sermayesine yüzde 12 onayı vermesi ve krala parasını iki katından fazlasıyla geri alacağı ümidiyle borç vermesi, krala bağlılığıyla çelişiyordu.

Niemann'ın kendisini savunurken söyledikleri, sade ve akla yakındı. Ne kralın ne de prenses Radziwill'in el yazısını daha önce görmemişti. Ona iyiliği dokunan ve sevecen bir arkadaşı olarak Wilke'nin kendisine müteşekkir olması gerektiği için, Wilke'den şüphelenmemişti. Kraliyet ailesine karşı derin hürmet besleyen kişiliği sebebiyle, birinin hele böyle genç ve günahsız bir kızın, kralın el yazısını taklit etmeye cesaret edebileceğini, majestelerine karşı böyle bir suç işleyebileceğini dünyada aklına getiremezdi.

Niemann, bundan başka devlet işleriyle hiç ilgilenmediğini, resmi ilişkilerden bihaber biri olduğunu ve Wilke'nin hiçbir şekilde tereddüt göstermediğini, tam tersine her zaman kendinden son derece emin şekilde konuştuğunu, kendi akrabalarının defalarca şüphelerini dile getirmeleri üzerine ne kendisine ne de başkalarına karşı en küçük bir tereddüt içinde hareket etmediğini, aksine hep oldukça sakin cevaplar verdiğini ifade etti. Kati bir şekilde sır saklaması taahhüdü nedeniyle mesele üzerine kimseyle konuşamadığından yanılgısını bu denli uzun bir süre fark edememişti. Wilke'nin refakatçisi Alfrede'ye karşı yasal bir girişimde bulunmak mümkün olmamıştı, zira o da Wilke'nin sözüm ona dürüstlüğüne inanmıştı.

Suçlu olarak geriye sadece Henriette Wilke kalmıştı. Suç ortaklarına karşı ipuçlarının hepsi dayanaksız kalmıştı. Wilke, ne olmuşsa kendisi sayesinde olmuş, neyi elde etmişse kendi dehası sayesinde elde etmişti

Daha birkaç ay önce dört atla Karlsbad’a gezi yapan, lüks hayata, harcamaları ve eğlence partileriyle kaplıcanın en zengin ve seçkin müşterilerini bile gölgede bırakan, saygın yabancıların itibar ve sefa için düzenlediği toplantı ve eğlencelere katılan Wilke, mor renkli ipek bir elbisesi, rengârenk kıvrımları atlas şalı ve beyaz şık çoraplarıyla Vogtei hapisanesine konuldu. Pahalı elbisesinin kaydedildiği dava dosyasının aynı sayfasında, Wilke’nin bir miktar çamaşır istediği de not edilmiş. Fakat kayıtlarda el konulan beyaz çamaşır listesi o denli kısa ki, eğer çalınmamışsa son yıllarda yaşayabilmek için büyük bir kısmını elden çıkardığı tahmin edilebilir.

Wilke, başta kararsızlık gösterse de, yaptıklarının hepsini hâkime itiraf etti. Fakat suçlarından ziyade şu ya da bu aptalca ve cahilce tanımlayabileceği ayıplarını kadın kurnazlığıyla örtmeye çalıştığı da oldu. Suçu, her türlü ölçüyü aşıyordu, bu yüzden de Hamburg seyahatlerini olduğundan daha sıkı soruşturmanın çok fazla bir anlamı yoktu. Hamburg’da da savurganlığıyla polisin dikkatini çekmiş ve polis bir keresinde kendisine şehri terk etmesi talimatını vermişti.

Hamburg’dan ayrılırken, evinde kaldığı ev sahibinin iddia ettiği gibi ayağında kamçıları, ağzında sigarayla ve bir cokeyin rehberliğinde yola çıkıp çıkmadığı -Wilke, bu iddiaları reddetti- karakterine dair bir ipucu vermekten başka olaya katacağı bir şey yoktu.

Peki bir genç kız tarafından böylesine büyük ve böylesine kararlılıkla işlenen bu dolandırıcılığın nedeni neydi? Bu sorunun cevabını Wilke’nın 4 Mayıs 1836 tarihli ifadesinde görmek mümkün:

“Niemann’ı dolandırmayı, geçimimi sağlamak amacıyla insanların yanında bayağı işlerde çalışmak istemediğim için seçtim. Hiçbir servetim olmadığından dolayı, serbest bir hayat sürdürmem için gerekli parayı hileyle elde etmeye karar verdim.

Bu şekilde Niemann’dan bir kere para aldığımda, bunun bu kadar kolay olması beni bu işi sürdürmek için cesaretlendirdi.

Başta Niemann, para almak için arazisini ipoteğe verince, onun çok zengin olduğuna kanaat getirdim ve biraz para sızdırmamın ona çok zarar vermeyeceğine inandım. Ancak sıra evini ipotek etmeye geldiğinde, parasının olmadığını anladım, ama o noktada artık iyice işe bulaşmıştım ve geri dönüş olanaksızdı.”

Dolandırıcılığının bir gün ortaya çıkabileceğini düşünüp düşünmediği sorulduğunda, Wilke oldukça sakin bir şekilde şu cevabı verdi:

"Yaptıklarımın bir gün ortaya çıkabileceğini hiç düşünmedim. İnsanları dolandırmaya son vermeyi de hiç düşünmedim, çünkü geçimimi sağlayabileceğim bir şeyim yoktu. Niemann'dan ve diğerlerinden aldığım her şeyi, önemli bir kadın olma tutkumu yaşamak için harcadım.

Seyahatlerim, arabalarım, atlarım, hizmetçilerim, zenginlere verdiğim hediyeler ve fakirlere verdiğim sadakalar için o kadar çok paraya ihtiyacım vardı ki, anlaşılabileceği gibi el konulan birkaç parça eşyamdan başka hiçbir şeye sahip olmadım."

Henriette Wilke, çok iyi öğrendiği rolünü cezaevinde de oynamaya devam etti. Bir dikiş yüzüğünde biriktirdiği -kendisinin iddia ettiği üzere bir koğuş arkadaşının başparmağından alınan- kanla, kullanılmış bir kâğıda aşağıdaki mektubu yazdı:

"Yetmiş yaşındaki birinin yüce tahtınıza bir ricasını sunmasını, majesteleri lütuf sahibi kralımız kabul buyursunlar.

Saygıdeğer majestelerinin herkesçe bilinen şefkat ve merhametine olan sarsılmaz inancımla, saygıdeğer majestelerinin dileğimi yerine getireceği ümidini şimdiden besliyorum.

Bir süre önce Wilke adında genç bir kızın hem Berlin'de hem de ikamet ettiği Charlottenburg'da, aşağı sınıftan geldiği ve hiçbir malvarlığı olmadığı için ahali arasında büyük sansasyona neden olduğunu majesteleri şüphesiz duymuştur. Birdenbire ortaya çıktığında servete sahipti ve bir zengin gibi yaşamaya başladı. Fakat servetini özellikle fakirler arasında bolca dağıttı; binlerce insanın sevgisini kazanmasına yol açtı.

Bayağı ve sefih bir hayat yaşadığına dair ayıplama ya da siteme meydan verecek bir davranışı da görülmedi. Bu serveti nereden edindiğinin gün ışığına çıkması için, bir keyfiyetin ortaya çıkması gerekiyordu. Bu genç kız, ilk gençliğinden bu yana başkalarına bağımlı olmaya alışık değildi, çünkü merhum akademi müfettişinin yanında yetişti, ondan sonra da merhumun baldızının yanında büyüdü. Onun ölümünden sonra da geçimini sağlamak için başkalarının yanında çalışmaktan başka bir seçeneği kalmadı.

Rastlantı sonucu Charlottenburg'ta benim yanıma geldi. Ben kendisinin vaftiz annesiyim. Böylece yanıma sığındı. Sık sık kendisine önemli meblağlarda para verdim, herhalde bu da havai bir karaktere sahip

olmasına neden oldu. Bu rahat j hayat hoşuna gitti ve o andan itibaren sahip olduğum on sekiz bin Taler'lik servetime sahip olma yollarına başvurmaya girişti. Bunu da, beni majesteleriyle temasta olduğuna inandırıp majestelerinin servetime sahip olmayı arzuladıklarını söyleyerek ve kendisinin yazdığı sonradan ortaya çıkan saygıdeğer majestelerinin mektuplarını da getirerek başardı. Bu genç kız şimdi cezaevinde bulunuyor ve bu bana ölümcül derecede derin bir acı veriyor, zira paramla onu bu düşüncesizliğe sevkettiğim için asıl suç bendedir. Siz majestelerimizin adı suiistimal edildi, fakat majestelerinin kimi suçluların hayatını bağışlayan fevkalade merhameti, bu genç kıza da inayet ve merhamet göstereceği ümidini taşımama sebep oluyor!

Ben zaten yaşlıyım; yaşadığım sürece tanrı benden yardımını esirgemeyecektir. Varlıklı olmayan akrabalarım da beni terk etti. Bana yaptığı kötülüklerden dolayı onu bağışladım; hâkimlerin ona verdiği cezanın yerine getirilmesi benim ölümüm olacaktır. Majestelerinin merhametine olan sonsuz güvenimden dolayı, ayaklarınıza kapanıyor ve majestelerine bu genç kızı affetmeleri, ağır cezasını kaldırmaları ve zindanın kapısını açmaları için yalvarıyorum! Ah! saygıdeğer majesteleri! Allah rızası için sizden bu yakarışımı duymanızı ve hayatımın son demlerini beklediğim bağışlama sözüyle güzelleştirmenizi diliyorum!

İsa'nın yaraları ve kanı aşkına majestelerinin dileğimi kabul etmesini rica ediyorum! En derin tevazuyla bekliyorum...

Niemann"

Mektubun altında ise şu satırlar vardı:

"Sevgili Alfrede, sadece bu mektup bizi tekrar esenliğe ulaştırabilir. Niemann, bu satırları kelimesi kelimesine yazmalı ve siz, sevgili Alfrede, Niemann adına krala kendi elinizle teslim etmelisiniz. Şayet kralla doğrudan görüşme olanağını elde edemezseniz, bu durumda Müller'e başvurmak zorundasınız. Müller'e bu mektubu teslim edin ve cevabın tez elden verilmesini rica edin, zira bir insanın hayatının kurtarılması söz konusudur!

Ya da Liegnitz ile konuşmayı deneyin. Fakat kral, muhtemelen ricayı yerine getirmeyi ilk önce kabul etmeyecektir. Bu durumda ikinci kez, üçüncü kez yazmayı ihmal etmeyin. Fakat her yazılan mektubun, yukarıdaki mektubun içeriğine uygun olmasına dikkat edin. Eski ilişkime

dair tek laf etmeyin, yüz yüze görüşmede de. Şayet yüz yüze görüşme olanağı bulursanız, samimi olarak benim için ricada bulunun ve pişmanlığımın melankolik derecede büyük olduğunu söyleyin. Bundan başka ne söylemeniz gerektiği konusunda tanrı, size ilham verecektir.

Niemann, servetini kesinlikle kaybetmiş değildir; ben buradan çıkar çıkmaz tekrar servetine kavuşacak ve böylece hepimiz mutlu olacağız. İhanet etmeyi hiç istemedim, bu yüzden şimdi bir günahsız olarak acı çekiyorum. Başka türlü davranamazdım, başka türlü hareket etmemin olanağı yoktu. Niemann'a sürekli gerçekleri söyledim. Eğer Niemann, anlattıklarımın yalan olduğuna inanır da, bu mektubu teşhir ederse, ben üç hafta içinde ölmüş olurum ve her şey talihsiz bir sonla noktalanır, çünkü suçsuz olarak ölmüş olacağım. Ben, tanrımla barış içindeyim ve onun yanına gitmeyi özlüyorum.

Her şeyi dakik olarak yerine getirirseniz, hepimiz mutlu olacağız. Niemann üzülmesin. Kendisine verilen her şeyi alacak, ama bunun için önce benim özgürlüğüme kavuşmam lazım. Fakat kraldan bir kere ricada bulunduktan sonra, vazgeçmemeli; mahkemeler ne yaparlarsa yapsınlar. Niemann, sadece sakin olmalı ve bu mektup hakkından hiç kimseye bir şey söylememelidir.

Henriette."

Başka bir tutuklunun ihbarı üzerine mektup, serbest bırakılan bir kadın tutuklunun üzerinde kapıdan çıkarken yakalandı. Böylece Wilke'nin planı boşa çıktı. Mahkeme, 21 Mayıs 1836 tarihindeki ilk celsede kararını verdi. Prusya yasalarına göre dolandırıcılık, sadece dolandırılan meblağın iki katı para cezasıyla, suçlunun herhangi bir mal varlığının olmaması nedeniyle de söz konusu meblağa denk düşen hapis cezasıyla cezalandırıldı. Hâkim, ikiye katlanan meblağı kırk iki bin dört yüz elli Taler olarak belirledi ve malvarlığı olmayan Wilke'yi buna mukabil ağırlaştırıcı sebepleri de göz önüne alarak on iki yıllık bir çalışma cezasına çarptırdı. Temyiz organı, Yüksek Adalet Mahkemesi'nin verdiği bu kararı onayladı.

Mahkeme, polisin majestelerine hakaret nedeniyle Wilke hakkında soruşturma açılması ve cezaya çarptırılması başvurusunu ise dikkate almadı.

Alexİs ve Hitzig'in anlatımları burada bitiyor.

Günlük yaşamda her zaman olduklarından farklı görünmek isteyen insanlarla karşılaşırız. Henriette Wilke olayında, kendini kanıtlama hırsının yanında bir de esiri olduğu önü arkası gelmeyen bir alışveriş yapma çılgınlığı vardı. Böylece hemen hemen hepimizin bildiği heveslere geldik. Bazı insanlar takı, ayakkabı ve çanta, bazıları da araba için bir servet harcarlar; gerçi araba alımları genellikle krediyle finanse edilir. Peki krediler de aslında dolandırıcılık sayılmaz mı? Nihayetinde insanlar krediyle, aslında satın alamayacakları bir şeyi satın alıyorlar.

Son yılların en tanınmış dolandırıcılarından biri postacı Gerd Postel'dir. Hile, karizma ve belge sahteciliği ile çevresinin saflığı ve yeteri kadar dikkatli olmaması sayesinde başka şeylerin yanı sıra mahkemelerce kabul edilen psikolog olarak bilirkişi raporları yazmayı, doktor olarak işe alınmayı ve Papa tarafından baş başa görüşme için kabul edilmeyi başardı. Postel, bu sahtekârlıklara öfkelenen birini sadece sistemin zayıf noktalarını kullandığını söyleyerek paylayabilir. Böyle bakıldığında Henriette Wilke ve Gerd Postel'i kötülük yapan, ama böylece bu kötülüklerin tekrarlanmasını ya da daha feci kötülüklerin yapılmasını engelleyen insanlar olarak görmek mümkündür.

Aklınıza 2005 yılında meydana gelen kredi kartı skandalını getirin. Hacker'lar, Card Systems Solutions firmasının bilgisayar ağına girip verileri kopyalamışlardı. İmajlarının sarsılması nedeniyle ve daha önce meydana gelen hacker saldırılarından dolayı bankalar, sıkı güvenlik önlemleri almışken, Arizona eyaletinin Tuscon şehrindeki söz konusu firma dikkat etmemişti. Hacker'lar böylece tahmini olarak kırk milyon kişinin kart numaralarını ele geçirdiler. Bu, tipik bir zayıf noktadır: İşi sadece müşteri, satıcı firma ve kredi kartı firmaları arasındaki veri akışını düzenlemek olan aracı bir firma, kendisinin adına çalıştığı firmadan daha az tehlikede olduğuna inanıyor. Bu, tabii ki saçmalık. Tehlike, aynı tehlike, çünkü kredi kartı numaraları bankadan da aracı firmadan da çalınsa değişmez.

İsviçreli bir bilgisayar uzmanı olan Guido Rudolphi, bu tür işlerde başa gelebilecekleri iyi tasvir ediyor: "Bazı hacker'lar, sadece neler yapabileceklerini kanıtlamak isterler. Başkaları, çaldıkları verilerle para kazanmak isterler. Bir de birbirlerine üstün gelmek isteyen hacker grupları vardır: Kim daha çok ağa girecek, kim daha fazla kredi kartı verisi satacak ya da kim en önemli resmi dairenin verilerine hileyle ulaşacak vs.

Ama iş burada bitmiyor. Çalınan kredi kartı verileriyle bir ordu insan alışveriş yapmak üzere gönderiliyor-mesela Rus mafyası için."

Bu tür hırsızlık olaylarının çok fazla duyulmamasının nedeni, firmaların aynı Niemann olayındaki gibi, itibarlarının sarsılacağından korkmalarıdır. Firmalar, bu tür tülleri genellikle polise bile bildirmiyor. Tam da bu noktada hacker'lar devreye giriyor: Firmaları, sadece güvenlik açığını itiraf etmemeleri için değil, açığı kapatmaya zorluyorlar, Çünkü hacker'lar güvenlik açığını kendileri ifşa ediyorlar. Fakat her kim ki internet üzerinden hackerlık yapan bir şantajcı ya da dolandırıcı sıfatıyla kendisinden güçlü olanları karşısına alırsa dikkatli olmak zorundadır. Özellikle veri satanların tarafına geçilirse, aşağıdaki olayda olduğu gibi tehlike söz konusu olabilir.

Bir Nerd'ün ölümü

Nerd: Genellikle bilgisayar ya da bilim ve tekniğin başka alanlarıyla uğraşan ve insan ilişkilerinde oldukça zayıf olan veya en azından böyle bir izlenim bırakan kişiler için aşağılayıcı anlamda kullanılan tabir.

Aşağıda okuyacağınız olay, çetin ceviz olarak adlandırılmayı hak edecek türdendir. Gazeteciler Susanne Opalka ve Olaf Jahn, yıllarca bu olayı araştırdılar ve savcılığı bugün bile inanılmaz bir cinnet gibi görünen olayla ilgili davanın tekrar görülmesine ikna ettiler. Zira ya kimse, Lars-Oliver Petroll'ün 2001 yılında Grunewald'daki bir ağaca asılı bulunduğunu bilmiyor ya da birileri biliyor, ama gerçeği hiçbir zaman anlatmayacak. Hangi versiyona inanmak istediğinize kendiniz karar verin: Cinayet mi, intihar mı?

Yazar olarak bana fazla itimat etmeyin. Çünkü olay yerinde yapılan tatbikat sırasında boynumda iple aynı maktul gibi asılı durmama rağmen, eğer hâkim olsaydım nasıl karar vereceğime bugüne kadar hâlâ emin olamadım. Mevzubahis olanın sadece ölü bir yazılım programcısı değil, aynı zamanda Alman tarihinin en büyük dolandırıcılık olaylarından biri olması, olayı daha anlaşılır kılmıyor. Ama daha ilginç kıldığı kesin...

Pek muntazam bir ceset

29 Eylül 2001 gününün sabahı bir emekli bisikletine atlayıp Grunewald'da[46] mantar aramaya çıktı. Avus'un[47] yakınında, oldukça geniş bir gezinti yolunda bir meşe ağacına asılı bir adam gören emekli, cep telefonuyla hemen polisi aradı. İtfaiye ve kriminal polisin olay mahalline

varması için geçen yirmi dakika içinde olay yerini incelemek için yeteri kadar zamanı oldu.

Güzel meşe ağacı, en az on beş metre yüksekliğindeydi; cesedin asılı olduğu dal ise takriben on iki metre uzunluğundaydı ve ağacın kökünden yatay olarak üç metre kadar ileriye uzanıyordu.

Tuhaf olan, cesedin ayaklarının muntazam bir şekilde üstüste konan ve ortasında boşluk bulunan bir odun yığınının ortasına gelecek biçimde sallanıyor olmasıydı. Odun yığını içi boş bir piramide benziyordu. Kayın ağacından odun parçaları kare şeklinde üst üste konularak oluşturulan piramit, yukarıya doğru daralarak üçgen şeklini alıyordu. Yığın, yaklaşık 85 cm. yüksekliğindeydi ve ölünün ayakları ise yerden takriben 40 cm. yukarıda bulunuyordu. Yani, cesedin alt kısmı odun piramidinin içinde bulunuyordu.

Peki odun parçalarının böylesine düzenli bir şekilde üst üste yığılı şekilde durması nasıl açıklanabilirdi? Asılarak can verenler, genellikle refleks olarak çırpınırlar. Bu durumda odunların bir kısmının aşağıya düşmesi gerekirdi. Öyleyse cesedin boynuna ilmik geçirilip ağaca asıldıktan sonra odun parçaları üst üste konmuştu...

Muhtemelen öyle olmamıştı: Cesedin ellerinde kir vardı. Olay yerini inceleyen polisler, bunun “odunların üst üste yığılması sonucunda oluştuğu” düşüncesindeydiler.

İtfaiye görevlileri, ölüyü ağaçtan indirdikten sonra ilmiği boynundan çıkarmayıp öylece bıraktılar. Bu, kriminolojik olarak ve adli tıp açısından doğruydu. Aksi takdirde ne hangi tür ip kullanıldığının tespiti ne de boyundaki yaranın bulunan ip ve ilmikle uyuşup uyuşmadığına karar vermek mümkün olacaktı. (Çünkü ipin bir katil tarafından daha sonradan ölünün boynuna geçirilmesi de söz konusu olabilirdi.)

İtfaiyeciler, dalda duran ipin diğer kısmını da çıkardılar.

Kriminal polis, maalesef pek de iyi olmayan altı adet fotoğraf çekip olay mahallinin tasvirine başladı. Bu iş, ormanda pek de kolay olmayan bir işti, zira daha sonra soruşturma için nelerin önemli olacağını kim bilebilirdi ki? Yapraklar mı, odun parçalan mı, ip mi, yakındaki avcı çit mi, yoksa hiçbiri mi? Muhtemelen hiçbiri, çünkü her şey bir intiharı işaret ediyordu, intihar durumlarında ise soruşturmalar çok hızlı bir biçimde sona erdirilir.

Cesedin üzerindeki elbiseler oldukça düzgündü: Siyah bir Nike rüzgârlık, Levis marka mavi kapüşonlu yün kazak, Hugo Boss marka pastel

yeşili bir tişört, Levis marka koyu mavi bir kot pantolon ve Mountain-Athletics marka açık mavi deri spor ayakkabılar. Ayrıca ölünün birkaç günlük kirli sakalı olduğu göze çarpıyordu. İnce vücutlu, 1,76 metre boyunda ve yetmiş üç kilo ağırlığındaydı. Cesedin katılaşması, ölüm olayının en azından birkaç saat önce meydana geldiğinin kanıtıydı.

Bir fitness müşterisi zan altında

Ölünün üzerinde hiçbir kimlik bulunmaması tuhaftı. İntihar eden, oldukça genç biri -ilk bakışta otuzun biraz üzerinde olduğu tahmin edildi- için bu alışılmadık bir şeydi. Kimliğini neden gizlemek istesindi ki? Ama bunu bir anlığına bir yana bırakırsak: İntihar etmek isteyen biri, neden ormanda gezintiye çıkanlar veya çevredeki bir yığın homoseksüel tarafından bulunacağı kesin olan bir yolun yakınına kendini assındı ki? İntihar edenler, böylesi kötü şakalar yapmaz. Akla yakın olan olasılık, ölünün daha yaşarken herhangi bir nedenden dolayı üzerinde kimlik taşımadığıdır ya da biri onun kimliğine el koymuş olabilir. Ceplerinde bir yolcu bileti ya da şu ünlü kuru temizleme veya fotoğrafçı dükkânından alınmış bir fatura bile yoktu. Bunun yerine polisler, pantolonun arka sol cebinde bir tanesi altı Mark, ikisi on iki Mark değerinde üç adet telefon kartı buldular. Ön sağ cepten de 6,69 Mark bozuk para çıktı. Marka elbiseler giyen birinin üzerinden bu kadar az para çıkması tuhaf bir şeydi.

Cesedin bulunduğu mahalde yeri arayan polisler başka bir şey bulamadılar. Sadece olay mahallinden yaklaşık yüz metre uzaklıkta bir fitness salonundan ayrılmaktan vazgeçme-kağıdı (yırtılmış) bulundu. Kâğıdın üzerindeki adres, Neukölln’de oturan Berlinli bir Türk’e aitti. Akşam saat yedide bir polis memuru, belirtilen adresteki zili çalınca, kapıyı söz konusu mektubu yazan yirmi dokuz yaşındaki bir çilingir açtı. Çok keyifli görünüyordu. Crunewald’daki meşeye asılı bulunan ölü olamazdı. Fail olması da mevzubahis olamazdı, zira bir intihar olayında failin hayatta kalması imkânsızdı.

Çilingir, polisi arayarak ziyaretin sebebini sorar. Buna şaşıran polisler, kendisini emniyet müdürlüğüne çağırıp detaylı bir sorgudan geçirirler. Mektubun nasıl olup da ormanda bulunduğuna “pek akıl erdiremediğini” söyler. Fakat Temmuz ve Ağustos aylarında “otobandan sık sık arabayla” geçmişti: “Bir de sık sık Wannsee tramvay istasyonunun oradaki Wann

gölüne gitmişliğim olmuştur. Bu bayan arkadaşımla birlikte gölde bot turu yapmıştık. Resimdeki ölü şahsı tanımıyorum."

Bu arada kabataslak hesaplanmış olan ölüm anında nerede olduğuna dair tanıkları da vardır: Bir kuzeni ve arkadaşlarıyla birlikte gece dışarıya eğlenmeye çıkmışlardı. Buraya kadar her şey yolundaydı. Arabadaki mektubun nasıl olup da otobandan ormana uçtuğu açıklığa kavuşmadı, ama her şey mümkündü.

Urgan

Kriminal polis, cesedin bulunduğu gün urganı şöyle tanımlıyordu: Sekiz milimetre eninde ve sentetik liflerden örülmüştü. Cesedin boynuna "altı kez sarılmış bir tür cellat düğümüyle" geçirilmişti. İntihar olaylarında hemen hemen hiç rastlanmayan ilginç bir düğüm -hele kementin altı defa sarılması görülmüş bir şey değildi. Profesyoneller, yedi, dokuz ya da on iki defa sararlar. Ama yine de ince eleyip sık dokumaya gerek yok, nihayetinde söz konusu olan bir intihardır.

Ertesi gün, yani 30 Eylül'de "çit ile meşe ağacı arasında" -ölünün asılı bulunduğu dalın altında- kementin parçaları bulundu: Her biri yarım metre uzunluğunda dört adet urgan parçası. Evet, tam dört adet!

Ayrıca ağaç dalının kabuğunda bir çentiğe rastlandı. Polis, bundan urganın o noktada dal boyunca götürüldüğü sonucunu çıkardı. İtfaiyeciler, cesedi ağaçtan indirirken öyle bir çentik atmadıklarını söyledi, fakat kabuktaki iz oldukça belirgindi.

Birçok şey ölümün intihar olduğunu gösterse de, kriminal polis 1 Ekim'de çok doğru bir karar verdi: "Cesedin bulunma vaziyeti, şahsın başkası tarafından öldürülmesi ihtimalini kesin bir şekilde devre dışı bırakmaya izin vermediği için, otopsi yapılmasına karar verilmiştir."

Cesedin bulunmasından beş gün sonra, 4 Ekim günü ölüye otopsi yapıldı. Otopsi sırasında ölümün gerçekten de asılma sonucu meydana geldiği ve "başkası tarafından asıldığına ilişkin izlere ve vücutta yaralanmalara rastlanmadığı" sonucuna varıldı. Kimliği meçhul ölü, ölmeden önce uyuşturucu, alkol ya da hap almamıştı.

Savcılık, 10 Ekim tarihinde dosyayı kapattı -Petroll, her yıl canına kıyan 500'ün üzerinde Berlinli'den biri olarak kayıtlara geçti.

Ölü bir yazılımcı ve çok sayıda ilgili

Yazılım uzmanı Lars-Oliver Petroll’ün babası, arkasında iz bırakmadan kaybolmadan önce oğlundan bir SMS almıştı: “İyiyim. Her şey yolunda.” Ondan sonra kendisinden bir ses çıkmamıştı. Baba, üç kez oğlunun kayıp olduğunu söyleyerek polise başvurma girişiminde bulundu. Fakat daha aradan birkaç gün geçtiği ve kayıp reşit olduğu için, polis memurları babasını teskin ederek biraz daha beklemesini tavsiye ettiler. Kendisine yetişkin birinin, babasından izin almadan bir yerlere gitmesinin normal olduğu söylendi.

Kaybolan Lars-Oliver için endişelenen iki kişi daha vardı, ikisinin de Almanya’nın en rezil finans skandallarından biri olan ve banka skandalı diye bilinen olaya bulaşan AUBİS şirketiyle sıkı ilişkileri vardı. 1994 yılında üç banka, bağlı şirketler ve büyük meblağlarda krediler sayesinde Berlin’de inşaat işleri yapmak üzere Berlin Banka Ortaklığı ismi altında birleştiler. Ortaklığa katılan bankalardan biri Berlin eyaletine ait olan Berlin Eyalet Bankası olduğu için, Berlin eyalet hükümeti hukuki olarak bu ortaklığın inşaat işlerine kefil olmuş sayılıyordu.

Ortaklık, özellikle öndökümlü betonarme levhaların kullanıldığı inşaatlar yaparak şansını denedi. İki CDU[48] üyesi, Dr. Christian Neuling ve Klaus Wienhold -ikisi de banka ortaklığıyla iş yapan AIBUS grubunun sahipleriydi- borç altına giren yerel idarelerden devasa apartmanları satın aldılar. AIBUS’un kendi parası olmamasına rağmen, banka ortaklığı üzerinden üç yüz milyon Euro değerinde krediyi kullanma şansına sahipti.

Fakat işler yolunda gitmediği için, 2000 yılından itibaren sorunlar yığılmaya başladı. Hatta 2001 baharında CDU’nun Berlin yerel siyasetinin önemli isimlerinden politikacı Klaus-Rüdiger Landowsky (Berlin Hypbank Yönetim Kurulu Başkanlığı ve CDU Berlin Eyalet Parlamentosu’nun Grup Başkanlığı gibi) bütün resmi görevlerinden bu sebepten dolayı istifa etti. Kendisi AIBUS şirketler grubundan kırk bin Euro almakla itham edildi. Trajedi, Berlin Eyaleti’nin budalaca kefil olduğu astronomik borçlar yüzünden tamamen iflas etme noktasına geldiği 2003 yılına kadar devam etti. İki milyar Euro tutarında acil yardım dışında, bir de aşağı yukarı yirmi iki milyar Euro değerindeki risk meblağının kontrol altına alınması zorunluydu. Bu kadar yüksek bir risk meblağının kontrolü mümkün değildi, hele hele zaten iflas etmiş olan Berlin eyaleti tarafından bir kontrol tamamen olanaksızdı.

AIBUS grubunun iki çalışanı, yazılımcılarını arıyordu: Avukat Andreas Lieske ve AIBUS'te eskiden şef sekreter olarak çalışmış olan ve Petroll'ün eski sevgilisi Carola Clement. İkisi, yazılımcının kayıplara karışmasından üç hafta sonra Lars-Oliver'ın bir arkadaşının kapısını çaldılar. Bu arkadaşın ismi Sebastian Biermann idi ve iki beklenmeyen misafirin kendisine yönelttikleri ilk soru şöyleydi: "Lars-Oliver'in elindeki paket hakkında bir şey biliyor musun? Paket nerede olabilir?"

Biermann'ın herhangi bir paketten haberi yoktur, zaten meselenin ne olduğunu da doğru dürüst anlamaz. Bunun üzerine ikisi, aslında paketi sormak için değil, Lars-Oliver için endişelendikleri için geldiklerini ve birisinin kendini Reichstag'dan[49] atarak intihar ettiğini, kendilerinin de intihar edenin Lars-Oliver olması ihtimalinden korktuklarını söylediler. Fakat tuhaf olan, Reichstag'dan kendini aşağı atanın 36 yaşında bir sanatçı olduğu zaten gazetelerde yazıyordu. Kayıp Petroll ise daha 32 yaşında ve yazılımcıydı, sanatçı değil.

Bundan başka bir kişi daha, eski arkadaşı Carsten Risken, Lars-Oliver'i aramaya koyulur. O da Petroll gibi bilgisayar uzmanıdır ve 1 Kasım tarihinden itibaren Petroll'ün kaybolduğu gerekçesiyle Berlin polisine başvurmaya çalışır. Fakat o da bunu başaramaz: Bir polis memuru, ona arkadaşı sıfatıyla kayıp başvurusunda bulunmayacağını söyler.

Bunun üzerine Risken, Petroll'ü aramak için aynı gün Berlin'e gitmeye karar verir. Akşam Berlin'e varır. Petroll'ün oturduğu dairenin kapısına ulaşabilmek için, birisi ana kapıyı açana dek binadaki bütün zilleri çalar. Carsten Risken, şaşkınlık içindedir: Petroll'ün her iki mektup kutusu da -biri özel, diğeri de açmayı planladığı internet kafe için- dolup taşmış durumdaydı.

Beklendiği gibi, Petroll'ün üçüncü katta bulunan evinde çıt yoktu. Kapıdaki gözetleme deliği düştüğü için, Risken boş olan, terk edilmiş ve oturulmayan evi görebilmişti. Bunun üzerine Lars-Oliver'in babasını telefonla arayarak Lars-Oliver'i sordu. Babası, yukarıda sözü edilen cep telefonuyla gönderilen mesajdan sonra oğlundan hiçbir haber almamıştı.

Bazı ipuçları bir araya geliyor

Bundan on gün sonra, 12 Kasım 2001 günü olay hareketlenmeye başladı. Petroll, AIBUS'a karşı açılan davada sorguya çekileceği için,

evinin kapısı eylül ayında polis tarafından açılarak ağır şüphe altında bulunan şirketler grubunun işlerine dair belgeler aranmıştı.

Polis, aramadan sonra evin kapısına yeni bir kilit takmış ve anahtarlarını da en yakın polis karakoluna teslim etmişti. Polisin anahtarları polis karakolundan alabileceğine dair bilgilendirme notu, o günden bu yana kapıda asılı duruyordu. Petroll, anahtarı almaya gitmediği için, karakol adresine bir mektup gönderir, fakat mektup, mektup kutusunun dolu olduğu gerekçesiyle geri gelir.

Bunun üzerine karakoldaki bir polis memuru, evi arayan Eyalet Kriminal Dairesi'ni telefonla arar. Evin anahtarı teslim etme gayesiyle edilen bu telefon, polisin bazı gevşek ipuçlarından yola çıkmasına neden olur. Kayıp ihbarı yapamamasına rağmen, Petroll'ün babası defalarca telefon ederek oğlunun kayıp olduğunu, arkadaşları dahil olmak üzere kimsenin onun nerede olduğunu bilmediğini beyan etmişti.

Fakat bu, bir sonuç vermemişti. Nitekim AIBUS'un bilgi işlem merkezinin şefi hakkında açılan bir soruşturma yoktu, aksine davada sadece tanık olarak rol oynuyordu. Hiç kimse tarafından yolsuzluğa karışmakla suçlanmıyordu. Yani kaybolması için ortada herhangi bir sebep yoktu. Kriminal polis, nihayetinde 12 Kasım tarihinde kayıp ihbar, muamelesini bizzat başlattı.

Otuz iki yaşında, 1,80 boyunda, ince, kısa koyu kahve saçlı, kahverengi gözlü ve vücudunda yara ya da dövme türünden işaretler taşımayan "kayıp bir yetişkin" aranıyordu. Fakat kayıp ilanına uyan herhangi bir ihbarda bulunulmadı. İki gün sonra iki polis memuru, herhangi bir ipucu bulmak umuduyla Petroll'ün evine gitti. Lars-Oliver'in arkadaşının üzerinde boş ve ıssız izlenimi bırakan ev, polislerin üzerinde kaotik bir intiba yarattı. Polis memurları, darmadağın evde, Petroll'ün aynı binada açmak istediği internet kafe için kesilmiş birkaç ödenmeyen fatura ve sözleşme buldular.

Genç adamın nüfus cüzdanının ve bir resminin orta yerde duruyor olması ilginçti. Fotoğraftakinin Petroll olduğundan emin olmak için polisler, giriş katındaki terzi dükkânına başvurur. Dükkân sahibi kadın, fotoğraftakinin Lars-Oliver olduğunu söyler ve geçen aylarda ona gelen bazı paketleri postacının kendisine teslim ettiğini de sözlerine ekler. Fakat paketler, Eylül ayında Petroll'ün bir bayan arkadaşı tarafından alınmıştı.

Polis, bir avukat ile eski baş sekreterin de Petroll'ün arkadaşlarının yanında bulunması muhtemel paketlerin peşinde olduklarını daha bilmiyordur.

Polisler, Petroll'ün resmini alıp karakola döndükten sonra, kayıp listesini elden geçirirken aradıklarını bulurlar: "Kayıp şahsın resminin, 29 Eylül 2001 tarihinde Jagen 59,14193 Berlin, Königsberg'de asılı bulunan şahsın fotoğrafıyla karşılaştırılması esnasında büyük bir benzerlik olduğu görüldü. Eldeki bilgilere göre kayıp şahıs, ticari bir davada tanıktır. Dosya numarası: 3 WI Js 745/01." Bu dava, önce milyonların daha sonra milyarların söz konusu olduğu AIBUS'a karşı açılan davaydı.

Ara oyun

Petroll'ün kaybolmasından hemen sonra garip bir buluşma meydana gelir. Lars-Oliver'in bir kadın arkadaşı, onun kiralık otomobilini kullanırken bir kaza yapar. Kazayla ilgili sigorta işlemleri nedeniyle Andreas Lieske ile buluşur. Lieske, daha sonra Petroll'ün ve paketlerin peşine düşen AIBUS'un avukatıdır. Bu buluşma sırasında Lieske, Petroll'a iletilmek üzere bir mesaj verir: Lars-Oliver'in Klaus Wienhold'u, yani AIBUS'un iki sahibinden birini görmeye gitmesi gerekmektedir. Gerçi Petroll, AIBUS'un bilgi işlem merkezini yönetmişti, ama bunlar olurken artık firma için çalışmıyordu. Wienhold, Petroll'dan ne istiyordu ki? Lieske, bu soruya ilişkin bir ipucunu Petroll'ün kadın arkadaşına verir: Wienhold, Lars-Oliver'e "çok kızgındı", çünkü "o, bunu gerçekten yapmıştı". Şayet Wienhold, Petroll'ü yakalarsa ağzının üstüne birkaç tane indirecekti. Zira Wienhold, Petroll'ün banka ortaklığına (daha doğrusu AIBUS'a) "belgeler vermeyi" teklif etmişti. Belki de paketlerin içinde bir yerlerde saklanan, söz konusu belgelerdi.

Sis perdesi aralanıyor

Bu arada kriminal teknik bölümü, Petroll'ün evinde parmak izlerini alarak Crunewald'da bulunan kimliği belirsiz cesedin parmak izleriyle karşılaştırır. Böylece 1845/01 numaralı ceset teşhis edilmiştir: Ceset, gerçekten de AIBUS eski bilgi işlem merkezi şefi, paket dağıtıcısı ve oturduğu apartmanda bir internet kafe açmayı planlamış olan Lars-Oliver Petroll'e aittir.

Petroll'ün babası ve arkadaşları, onu intihara sürükleyenin ne olabileceğine akıl erdiremezler. Fakat babası ifadesinde oğlunun kendini

tehdit altında hissettiğini belirtti. Oğlu, “yasadışı işlerini bildiği” için, AIBUS’un sahipleri üzerinde baskı kurmuşlardı. Ayrıca oğlunun bir kadın arkadaşına teslim ettiği paketten de haberi vardı. Arkadaşına paketi saklaması için vermişti, fakat arkadaşı, paketi bir yere koymuş ve unutmuştu. Lars-Oliver, bu duruma çok kızmıştı.

Petroll’ün babası, bunun dışında AIBUS’un eski baş sekreteri ve Lars-Oliver’in eski sevgilisi Carola Clement hakkında da bir şeyler biliyordu. Clement, oğluna içinde Elpag firmasının sahibi Sven Asmus’un aşk mektupları ve muhtelif disketlerin bulunduğu bir seyahat çantası vermişti. Bu, çok önemli bir bilgiydi, zira Elpag firması AIBUS tarafından restore edilen evlere fahiş fiyatla uzaktan ısıtma enerjisi satıyordu. Bu pürüzlü ticaretten elde edilen fazla kazançların paylaşılmış olması gerekiyordu. Şayet mali yolsuzluğun üstüne bir de aşk skandalı eklenirse, belki de aslında can sıkıcı olan mali yolsuzluk bir seksüel hususiyet kazanacaktı. AIBUS’un iki sahibinden biri olan Christian Neuling, 1994 yılına kadar Alman parlamentosunda milletvekili ve sonrasında da nüfuz sahibi bir CDU siyaset adamı olduğu için, birden işi rengi değişebilecek ve para, iktidar, enerji ve belki de seks söz konusu olacaktı.

Fakat bu, sadece bir hileydi. Aşk mektupları ve “bazı disketlerin” içinde bulunduğu çanta, güya Tegel havaalanındaki bir emanet dolabındaydı. Carola Clement’in anlattığına göre, 11 Eylül olaylarından sonra emanet dolabı açılmış ve içindekiler, çantanın içinde bulunan adrese, yani Elpag firmasının sahibi Sven Asmus’un adresine gönderilmişti. Petroll’ün babası, meseleyi daha kritik, tuhaf ve karmaşıklaştırmak için, bir de her şeyi ilk anlatanın oğlunun eski sevgilisi (şimdi paketlerin peşinde olan) Carola Clement değil, AIBUS’un sahibinin kızı Tanja Wienhold olduğunu söyledi.

Ne Petroll’ün babası ne de polis, bu ifadeyle ne kadar hassas bir konuya değindiklerinin farkındaydılar. Çünkü önce seyahat çantasında aşk mektupları bulunmuyordu, ikincisi Tegel havaalanında emanet dolabı yoktu ve nihayetinde üçüncüsü ise 11 Eylül olaylarından sonra yapılan güvenlik kontrollerinden öyle bir çanta bulunup açılmamıştı.

Lars-Oliver’in arkadaşlarından hiçbirinin bir şey hakkında bilgisi yoktu. 2001 yılı Temmuz ayında AIBUS’un sahipleri Klaus-Hermann Wienhold ve Christian Neuling’in banka hesabından Petroll’ün banka hesabına on bin Mark havale edilmişti. Bundan çoktan haberi olan polisin,

aslında burada bir şeylerin dönmüş olduğunu düşünmesi gerekiyordu. Çünkü seyahat çantası hikâyesinde, Berlin'i nihai iflasa sürükleyen şahısların isimleri doğrudan ya da dolaylı olarak geçiyordu.

Gerçekten de polisin 28 Kasım tarihli hazırlık raporunda, "Klaus-Hermann Wienhold ve diğerleri aleyhine açılan finans davasının" tanığı Petroll hakkında,

- yazılımcının bilgi işlem merkezinin şefi sıfatıyla AIBUS'un işleri hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olduğu,

- muhtemelen kasten fahiş fiyatlı enerji faturaları gönderen "Leipzigli enerji firması Elpag ile ilgili olarak büyük yolsuzlukları" bilmesi gerektiği,

-AIBUS'un sahipleri ve CDU politikacıları Wienhold ve Neuling'ten havale yoluyla on bin Mark aldığı,

- buna rağmen firmanın içinde biri olarak edindiği bilgileri, banka ortaklığına dahil olan bankalardan birine -Berlin Hyp bankasına- para karşılığında vermeyi teklif ettiği ve böylece AIBUS'a büyük bir baskı uyguladığı,

- birçok arkadaşına, AIBUS çalışanları tarafından tehdit edildiğini söylediği,

- cesedinin bulunduğu gün, eski şef sekreter Carola Clement ile buluşmak istediği,

- ondan sonra da babasına son mesajı cep telefonuyla yolladığı yer alıyordu.

Bütün bu bilgilerin ışığında Eyalet Kriminal Dairesi, "şimdiye kadar elde edilen bilgilere dayanılarak şahsın başkası tarafından öldürülmesi ihtimalinin kesin bir şekilde devre dışı bırakılmayacağı" gibi doğru bir sonuca vardı.

Hiçbir yerdeki emanet dolabı

Petroll, ister AIBUS'un tehditlerinden korktuğu için intihar etmiş olsun isterse gerçekten de AIBUS tarafından öldürülmüş olsun, iki önemli soru cevapsız kaldı: Birincisi, seyahat çantasında ve Petroll'ün başkalarına verdiği paketlerde nelerin bulunduğudur. İkinci soruysa, Petroll'ün Berlin Hyp bankasına sahip olduğu bilgileri satmak istediğini AIBUS'un nereden öğrendiğidir. Zira AIBUS bu bilgiye sahip olmasaydı, firmadan hiç kimse yazılımcının peşine düşmezdi. O zaman, ona AIBUS'un bazı çalışanlarıyla arkadaş olan ve AIBUS'un beyanına göre iş sözleşmesinin uzatılması için

onlarla pazarlık yapmış olan sorunlu biri diye görülecekti. Kimsenin bu adamdan korkmasına gerek kalmayacaktı tabii ki birisi şayet onu ve AIBUS ile ilgili skandalı patlatma planlarını firmaya ihbar etmemişse.

Eğer bir gün Tegel havalimanının bagaj emanetinde gümüş renkli bir spor çantası günü geçmiş olduğu için Tempelhof'taki kayıp eşya bürosu merkezine gönderilmeseydi, Petroll'ün planlarıyla ilgili ilk başlarda kimse bir şey bilmeyecekti. Emanet makbuzu, Lars-Oliver Petroll'ün elindeydi, fakat birincisi emanet görevlileri bunu bilmiyordu, ikinci olarak da teslim alma kartının sahibi emaneti almaya gelmemişti. Çanta, emanete 21 Temmuz 2001 günü teslim edildiği için, kayıp eşya merkezi çalışanları iki aydan sonra çantayı açıp sahibini tespit etmeye karar verdiler. Bütün bunlar Eylül sonunda, yani Petroll'ün ölümünden birkaç gün önce oluyordu.

Merkezde çalışan bir kadın, çantada iki zarf bulur. Zarfların içinden üzerinde "Asmus", "Hölz" ve "AIBUS firması" yazılan bulunan kâğıtlar çıkar. Görevli kadın, AIBUS firmasını telefonla arar ve çantanın kendilerine ait olup olmadığını sorar. Firma santrali, anılan her iki isme haber verileceğini bildirir. Gerçekten de çok geçmeden Elpag firmasının sahibi Sven Asmus, Leipzig'den kayıp eşya merkezini arar. Asmus, çantayı tarif eder ve kendisine ait olduğunu söyler. AIBUS firmasından bay Hölz'un uğrayıp çantayı alacağını da sözlerine ekler. Bunun için gerekli olan vekâletnameyi de hemen fakslayacağını belirtir ve bu sözünü de yerine getirir

Hölz, iki gün sonra çantayı alır ve firmaya getirerek patronun kızı Tanja Wienhoid'a teslim eder. *Berliner Morgenpost* gazetesinden Olaf Jahn ve Jens Anker ile ARD televizyonunda yayımlanan *Kontraste* programından Susanne Opalka ve Ursel Sieber'ın daha sonra araştırmalar sonucunda ortaya çıkardıklarına göre, çantanın içinde zarflardan başka bir şey daha vardı: Telesekreter ses kayıt bandı gibi çok sayıda alışılmadık derecede küçük kasetlerdi bunlar. Üzerlerine haftanın günlerinin yanı sıra "Volkbank" ve "H. Pottmann" gibi isimler not edilmişti.

Büyük bir firmanın bilgi işlem merkezinde çalışan birinin elinde bulunan küçük ses kayıt kasetleri: Bunlar, ancak şeritli kasetler olabilirdi. Bu kasetler, genellikle yedek kopya olarak büyük miktarda veri kaydetmekte kullanılıyordu. Kasetlerin üzerindeki yazı normaldi: Konu ve tarihe göre tasnif edilmişlerdi.

Petroll’ün hayatına mal olan, uydurulan aşk mektupları değil, bu kasetlerdi. Söz konusu kasetlerle kesin delillere dayanarak banka ortaklığının şüpheli sorumluları hakkında belki de çok daha fazla dava açılabilirdi. Nitekim yüzün üzerinde davadan, sayıları zaman zaman on ikiye varan savcı, on mali müşavir ve yirmi bir kriminal polis memurunun 250 m^2 büyüklüğünde bir salonda toplam 5750 klasörü ve dört milyon veriyi değerlendirmelerine rağmen sadece birkaç tanesi sonuçlanabildi.

Peki bu kasetler neredeydi? Hiçbir yerde. Polis, ilk başlarda Petroll’ün ölümüyle onun önceleri pek ilgi çekmeyen seyahat çantası ve Almanya’nın en büyük banka skandalı arasındaki bağlantıyı göremediği için, Asmus’a sadece bir kez “aşk mektupları ve disketler” hakkında soru sordu. Asmus çantayı aldığını, fakat disketler de dahil olmak üzere içindeki her şeyi yok ettiğini söyledi.

Ama Asmus’un aşk mektubu dolu bir paketi bilgi işlem merkezi şefine teslim etmesinin, onun da bu paketi yanına birkaç disket koyarak güya havaalanında bir emanet dolabına koymasının ne kadar saçma olduğu kimsenin aklına gelmedi. En az bunun kadar saçma olan bir başka şey de, bu muhtemelen çok önemli şeylerin geri alındıktan hemen sonra yok edildiğiydi.

AIBUS ve Elpag’ın sahipleri, gerçekten de kayıp eşya merkezinden gelen telefonla birlikte olaydan haberdar oldular. Muhtemelen ilk başta herhangi bir şey düşünmediler ve zaten şimdiye kadar çanta hakkında kimse de bir şey duymamıştı. Petroll, çantayı gizlice kayıt bantlarıyla doldurmuş ve başkaca kimsenin de bundan haberi yoktu. Ancak çanta AIBUS daha doğrusu Leipzig’de Elpag’ın eline ulaşınca, olayın tarafları Petroll’ün planlarından haberdar olmuş olmalılar. Kötülere karşı gerçeğin hizmetinde olan biri dışında her şeydi Petroll. Bildiklerini delilleriyle birlikte bankalardan birine muhtemelen büyük bir meblağ karşılığında satmayı istiyordu, ama yanlış adamlara çatmıştı.

Yanlış yerdeki suskunluk

Yine de bütün bunlar, Petroll’ün öldürüldüğünü kanıtlamaz. Gerçi öldürülmesi için bir nedenin bulunduğu açık seçik ortada, ama yine de bu onun öldürüldüğünü söylemek için yeterli değil. Fakat iki soruşturma olanağının olduğunu ifade etmek gerekiyor: Petroll’ün arkadaşlarının ayrıntılı olarak ifadelerini almak ve bir kez daha olay mahalline gitmek.

Hemen hemen her zaman olay mahallinde, ilk başta fark edilemeyen ipuçlarına ulaşmak mümkündür.

Ölüm olayından sonra araştırmalarına devam eden gazeteciler Jahn ve Opalka, savcılığa kızıp durdular. Petroll'ün ölümüne neden olanın seyahat çantasındaki kayıt bantları olabileceğini ortaya çıkaran bu iki gazeteci, bu başarılarından dolayı övgü almak yerine kayıp eşya bürosunda çekim yapmaları ve devam eden tahkikatlara karışmaları yasaklandı.

İki gazeteci buna ilişkin olarak şunları söyledi: "Bu, olan bitene dair cesur bir yorumdu, çünkü o zamana dek ne bir polis ne de savcı çantanın içindekilerle ilgilenmemişti. Elde edilen bu bilgilerle şimdi ilgili kişileri, özellikle ifadesi çelişkilerle dolu olan Sven Asmus'u sıkı bir sorgulamaya çekme olanağı vardı. Aşk mektupları ve disketler de nereden çıktı? Asmus, neleri yok etti? Fakat Lars-Oliver Petroll'e 'Neden birileri seni öldürsün?' diye bir SMS gönderen Elpag'ın sahibi bir daha sorguya çekilmedi. Tanja Wienhold'u da sorguya çekmek oldukça önemliydi. Ama sadece çantayı kayıp eşya merkezinden gidip alan AIBUS'tan bay Hölz kısaca sorguya çekildi. Hepsi buydu."

Ama kızıp durmak yerine, iki gazeteci ipuçlarının peşine düştü. Dosyadan edindikleri bilgilere göre, Petroll'ün arkadaşı Sebastian Biermann'ın polise Lars-Oliver'in "AIBUS tarafından tehdit edildiğini" ve kesinlikle izini kaybettirmesi gerektiğini söylediğini biliyorlardı. Bu yüzden de Petrol, Biermann'ın evinde kalmıştı. Fakat bir kadın arkadaşı gelip bilgisayarını almış, Biermann'ın evinde Petroll'ün sadece içinde elbiseleri bulunan bir sırt çantası ve Nokia cep telefonu kalmıştı. Ne Petroll'ün sırt çantası ne de cep telefonu polisi ilgilendirmedi, ama gazeteciler için ikisi de önemliydi. Olay hakkında yazdıkları, sadece bilgi toplamanın değil, edinilen bilgilerden hangilerinin olayı çözmede işe yarayacağım, hangilerinin tali olduğunu göstermesi bakımından oldukça ilginçtir.

"Berlin-Mitte'de bir apartman. Önce Biermann'a cep telefonu üzerinden ulaşmayı deniyoruz, ama boşuna. Her telefon edişimizde, 'Bu numaraya şu anda ulaşılamıyor, lütfen daha sonra tekrar deneyiniz' sözlerini duyuyoruz. Evinde de bir şey elde edemedik. Bir günde defalarca evine uğradık. Zilini her çaldığımızda, kapalı kapılar arkasında bir köpeğin havlamasından başka bir tepki almadık. Birkaç gün geçtikten sonra Biermann, telefonumuza yanıt verdi. Konuşmaya niyeti yoktu ve kısa kesti: 'Belki başka bir zaman. Hoşça kalın.' Daha sonraları aradığımızda da iki

kez bize aynı şekilde davrandı. Fakat en sonunda bizimle konuşmayı kabul etti.

Akşam saat dokuz buçuk civarında onunla Prenzlauer Berg'deki bir kafede buluştuk. Biermann, işkilleniyor. Arkadaşının açıklanamayan ölümüne dair söylentiler onu tedirgin etmiştir.

Görüşmenin başında, ismini hiçbir koşulda herhangi bir gazetede görmek istemediğini bize açık açık söyledi. Korku içinde: 'Hayatımın teneke bir teknede sonlanmasını istemiyorum'. Andreas Lieske adında bir avukatın tesadüfen ortaya çıkıp çıkmayacağını görmek için durmadan etrafına bakınıp duruyor. Biermann, bizimle birlikte görünmeyi istemiyor. Sohbet, çok dikkatli bir tarzda başlıyor. Biermann, bize güvenip güvenemeyeceğini kestirmeye çalışıyor ve AIBUS ile ilişkide olup olamadığımızı öğrenmek istiyor. Biz, AIBUS ile herhangi bir ilişkimizin olmadığını söyleyince, yavaş yavaş sakinleşiyor ve anlatmaya başlıyor.

Çok geçmeden kriminal polisin kendisini sorgulaması mevzuuna geliyor. Biermann, polisin sorgu sırasındaki umursamaz tavrına hayret ediyor ve polislerin Petroll'ün cep telefonunu almak istememelerine olan kızgınlığını belli ediyor. Bir cep telefonu? Çok ilginç, peki şimdi nerede bu telefon? Biermann, telefonun evde mutfak masasının üzerinde durduğunu söylüyor. Kriminal polisin, telefonu almak istememesi şimdi bile onu şaşırtıyor. Kendisi telefona bakmış ve 'içinde oldukça önemli mesajlar bulunduğunu' tespit etmişti. Bu konuda maalesef daha fazla konuşmak istemiyor. Telefonla ne yapmak istediğini önce düşünmesi gerektiğini belirtiyor. Bir saatlik bir görüşmeden sonra, tekrar görüşmek üzere vedalaşıyoruz. Önemli bir ilişki kurduk.

Birkaç gün sonra Biermann kendisi bizi arıyor, bu sefer eskisi gibi gergin değil. Bu kez başka bir semtte bir meyhanede buluşmak üzere randevulaşıyoruz. Petroll'ün arkadaşı hemen konuya giriyor: Ölü arkadaşının cep telefonunu masanın üzerine koyup, bize 'İçinde çok sayıda mesaj var. Bir tanesini yanlışlıkla sildim. Silinen mesaj, Temmuz ortalarında gönderilmişti ve içeriği şöyleydi: 'Havale çıkarıldı. Gelecekte daha dikkatli konuş.'

Biermann'a tekrar Petroll ile geçirdiği son günlere ilişkin sorular soruyoruz. Arkadaşının Eylül ayında normal, sakin ve hatta neşeli olduğunu söylüyor. Dikkatini çeken bir şey olmamış. Kaybolmadan bir gün önce, her zamankinden daha erken uyumuş. Biermann, buna şaşırmış. Ertesi gün

öğleye doğru birlikte uzun bir kahvaltı yapmışlar. Her şey oldukça normalmiş. Biermann, sonra cep telefonunu bize veriyor. Fakat ortada bir sorun var: Telefon kartı eksik. Şimdi telefondaki bilgilere nasıl ulaşacağız? İnşallah mesajlar telefonda kayıtlıdır. Biermann, bize bir akıl veriyor: Kendi telefon kartını takarak kendi şifresiyle telefonu açmış ve böylece mesajları ve telefon numaralarını okuyabilmişti. Aynısını yanımızda tekrar yapıyor ve 'Kartı alabilirsiniz, bana artık lazım değil' diyor. Kendisiyle vedalaştığımızda, bize ismini gazetelerde görmek istemediğini söylüyor.

Gazeteye dönüş yolunda, cep telefonuna sanki kırılacak bir yumurtaymış gibi dikkat ediyoruz: Sakın bir hata yapıp herhangi bir mesajı silmeyelim. İşi sağlama almak için, Özgür Berlin Radyosunun (SFB) iletişim tekniği bölümünün bir çalışanından yardım istiyoruz. İlk olarak telefonun telesekreterini arıyoruz. Sakin ve yumuşak bir erkek sesi, Lars-Oliver Petroll diyor. Onun sesini ilk defa duyduğumuzu ürküntüyle düşünüyoruz. D2 operatörünün 0172/7547888 numaralı cep telefonunda toplam yetmiş telefon numarası ve kırk bir adet mesaj kayıtlı. Oldukça çok. Telefon numaralarını mümkün olduğu kadar çabuk arayabilmek için, iki gruba ayırıyoruz. Numaralardan bir kısmı yeni ve sahipleri Petroll'ü tanımıyor. Şirketle sıkı olan AUBIS çalışanlarını ve Wienhold ile Neuling'in yakınlarını aramanın bir anlamı olmayacağı için, onları listeden ayıklıyoruz. Önce eski iş arkadaşlarıyla konuşuyoruz. Bu görüşmelerin çoğunda bazı bilgiler ediniyoruz.

Arkadaş ve yakınlarının birçoğu, Petroll'ün ölümünden dolayı hâlâ dehşet içindeler. Kriminal polisin değil de, bizim aramamıza şaşırıyorlar. Polis, onlara başvurmamış. Görüşmelerin seyri içinde, ölümüne dair iki tahmin tartışmasız bir şekilde öne çıkıyor: Petroll, intihar edecek biri değildi. Herkes, onun karakter özelliklerim aynı şekilde tarif ediyor: Neşeli, içten ve hafiften hovarda biriydi. Çok zeki bir adamdı ve bilgisayar, cep telefonları ve modern bilgi işlemle ilgisi olan her şeye karşı büyük bir tutkusu vardı. Çoğunda şu cümleyi tekrar tekrar duyduk: 'Cep telefonları, Cassiopeia'sı, dijital kamerası, taşınabilen harddiski ve Leatherman'ı[50] olmadan hiçbir yere gitmezdi. Bu, tamamen olanak dışı bir şeydi.' Arkadaşları, bir şeyi daha durmadan tekrar etti: Küçük kızına çok düşkündü.

Telefon numaralarından biri Petroll'ün arkadaşı Hakan'a ait. Birçok kez aramamıza rağmen telefona kimse vermiyor. Günlerce aramamız boşa çıkınca, Hamburg'un yolunu tutuyoruz. Hakan, Petroll'ün en yakın arkadaşlarından biri. Petroll, sık sık onun evinde kalmıştı. Belki de elindeki kanıtların bir kısmını Hakan'ın evinde saklamıştır.

Hakan'ın küçük aile işletmesi, Reeperbahn'ın yan sokaklarından birinde bulunuyor. İçeri girip kendisine Lars-Oliver hakkında konuşmak istediğimizi söylediğimizde, ilk önce şaşkınlıkla karşıladı. Gerçi arkadaşının öldüğünü duymuştu. İntihar ettiği söylenmişti. Fakat savcılığın, cinayet şüphesi nedeniyle soruşturma yürüttüğünden haberi yoktu. İşyerinde Hakan'ın dışında üç Türk ve Hakan'ın annesi de var. Bir süre sonra Hakan anlatmaya başlıyor: Evet, Lars-Oliver Haziran ve Temmuz aylarında evinde kalmıştı. Hakan'a saklanması gerektiğini söylemişti: 'Lars, AIBUS'tan birilerinden korkuyordu.' Hakan'a kendisinde Petroll için saklamak üzere herhangi bir harddisk ya da başka cihazlar olup olmadığını sorduğumuzda, öfkeyle ayağa fırlıyor ve parmağıyla bizi işaret ederek, 'Sivil polis misiniz, nesiniz?' diye bağırıyor.

Dükkândaki atmosfer birden 180 derece tersine dönüyor. Diğer Türkler, arkamızda yarım daire oluşturuyor. Hiddetlenen Hakan'ı tekrar sakinleştirmek için epeyce çaba gösteriyoruz. Sonrasında çarçabuk vedalaşıp işyerinden ayrılıyoruz. Şimdi en azından Petroll'ün diğer arkadaşlarından edindiğimiz bilginin doğru olduğundan eminiz: Hamburg'da saklandığı süre içerisinde ara sıra bu arkadaşının yanında kalmıştı. Bu, bize yeter. Bu koşullar altında muhtemel delilleri ortaya çıkarmanın bizim değil, yetkililerin görevi olduğuna karar veriyoruz.

Fakat gün geçtikçe ümidimiz azalıyor, Zira telefonla aradığımız şahıslardan bir tanesine bile polis bilgi almak için başvurmamış. Bu konuda da herkesten standart bir yorum duyuyoruz: 'Polisin bu isteksizliğine hayret ediyoruz.'

Telefonla süregiden araştırmalarımıza paralel olarak, Petroll'ün eski sevgilisi Sabrine Weiser ile bir kez daha görüşüyoruz. Weiser, bu arada karmakarışık yığınlar halindeki disketler, harddiskler, bilgisayar parçaları, klavyeler ve kâğıtların altını üstüne getirerek bizim için bu karton dolusu malzeme hazırlamıştı. Malzemeyi alarak gazeteye geri dönüyoruz ve hemen disketlerden birkaçını açmayı deniyoruz.

Daha ilk disketi açtığımızda bir sürprizle karşılaşıyoruz. İçindeki dosyaları açınca, birden Lars-Oliver Petroll ile yüz yüze geliyoruz. Bunlar, Hamburg'dayken çekilen resimler. Bizim için üzüntü verici bir an. Fotoğraflarda Petroll, aynı arkadaşları ve yakınlarının tarif ettiği gibi bize bakıyor: Saçları kısa, kirli bir sakal, uzun favoriler, üzerinde gri bir tişört ve kot pantolon var. Çalışma masasının üzerinde bir paket Player sigarası, bir paket Philipp Morris, bir termos, içinde kruvasan olan birkaç tabak, muhtelif disketler ve bir hesap makinesi görülüyor. Arka planda bilgisayarlar, ekranlar ve bir tarayıcı var.

Resimlerde Petroll ya konsantre olmuş şekilde bilgisayarın başında oturuyor ya da şakalaşıyor: Bu fotoğrafta kafasında üzerinde isminin baş harflerinden oluşan LOP yazısı olan bir basketbol şapkası, burnu kırmızıya boyalı, gözlerini şaşılaştırmış şekilde ve elinde bir kutu boyayla kameraya bakıyor. Başka bir fotoğrafta da resim çekene aptalca hareketler yapıyor: Açık pencerenin pervazına oturmuş gülüyor. Tehlikeli bir durum yok, sadece her zamanki gibi muziplik yapıyor.

Başka bir disketi açmaya çalışırken can sıkıcı bir sürprizle karşılaşıyoruz. Disketi açtığımızda bir Excel tablosu ile 'Elpag' ve 'Görlitz banka hesabı bakiyesi.xls' yazıları bir an görünüyor ve hemen ardından ekran kararıyor. Bilgisayar sistemi çöküyor.

Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Petroll, önemli bilgileri özel bir koruma programıyla korunacak şekilde mi kaydetmişti? Bunun cevabını bilmiyoruz, ama disket her halükarda açılmıyor.

Ama biz, disketteki bilgilere ne olursa olsun ulaşmak istiyoruz. Bu nedenle profesyonel veri kurtarma uzmanlarına başvuruyoruz. Bunlar, virüs, bilgisayar suçları veya benzeri nedenlerden dolayı kullanılamaz duruma gelen verileri tekrar kurtarma alanında uzmanlaşmış kişiler. Uzmanlar, verilen kurtarıyor. Diskette AIBUS grubunun ana hesapları bulunuyor. Artık elimizde Lars-Oliver Petroll'ün AIBUS aleyhinde kullanılmak üzere malzemeyi kopyalayıp sakladığına ilişkin kanıtlar var.

Yavaş yavaş, bir gayrı menkul grubu olan AIBUS'a ilişkin daha fazla bilgiye ulaşıyoruz: Kira ve kredi hesaplarına ilişkin tablolar, tek tek sitelerde boş olan evlere ilişkin listeler. Ödeme sistemi Genolite'nin prosedürleri; ayrıca garaj yerlerinin dahili dağılımı, çalışanlara ilişkin çok sayıda bonservis, AIBUS'a iş yapmış olan zanaatkâr işletmelerinin

gönderdiği ödeme ihtarları, genel müdürlerin randevu planlan, iş seyahatlerinin gider hesapları ve enerji teslimi hesaplamasına dair belgeler.

Verileri elden geçirirken, diğer yandan Petroll'ün cep telefonunda kayıtlı bulunan telefon numaralarını aramaya ve mesajları incelemeye devam ediyoruz. 2001 yılının Mayıs ve Haziran aylarında Petroll'e 0172/2194850 cep numarasından sık sık mesaj geldiği dikkatimiz çekiyor. Bir tanesi, daha önce sözünü ettiğimiz bir soruyu içeriyor: 'Neden birileri seni öldürmek istesin?'

Başka bir mesajda, Petroll'ün elektronik not defterinde kaybolan bir veri taşıyıcıdan söz ediliyor. Mesaj, Petroll'e gece saat üç buçukta gönderilmiş: 'Bir kez daha. Sildim.' Birkaç saat sonra aynı numaradan bir mesaj daha geliyor: 'Cassiopeia'nın çipi bende mi?' Daha sonra üsteleyen bir soru: 'Her şey yolunda mı? Daha e-mail almadım.' Bu mesajları gönderen kim? AIBUS çalışanları arasında yaptığımız araştırma biraz zaman alıyor, ama artık numaranın kime ait olduğunu biliyoruz: 0172/2194850 cep telefonu numarası, Elpag şirketinin sahibi Sven Asmus'a ait. Asmus, Petroll'e kısa bir süre içinde on yedi tane mesaj göndermiş. Petroll'ün yakınlarının gözlemleri doğru görünüyor: Asmus ve Petrol, arkadaşlar ve sık sık birlikte dışarı eğlenmeye gidiyorlar.

Telefonda 'Yaliki' adı altında kayıtlı olan bir numara ise, önümüze başka bir zorluk çıkarıyor. Numarayı aradığımızda, Christian isminde biri açıyor. Lars-Oliver Petroll'ü tanıyıp tanımadığını sorduğumuzda kekelemeye başlıyor. Söylediklerinden Petroll'ü tanıdığı anlamını çıkarıyoruz, ama cümleleri pek anlaşılır değil. Fakat Petroll'ü tanıdığı kesin. Oldukça gözü korkmuş bir havası var. Daha fazla bir şey öğrenmemizin olanağı yok. Peki 'Yaliki' ne anlama geliyor? Hangi dilden? İnternette yaptığımız araştırma sonucunda kelimenin ilginç bir anlamına rastlıyoruz. 'Yaliki', Avustralya'nın (Alice Springs'in 300 km. kuzey batısındaki) Warlpiri bölgesinde yaşayan Yapa yerlilerinin konuştukları lehçeden gelen bir kelime ve başka anlamların yanı sıra 'orada', 'oradaki' anlamlarına da geliyor. Saklı bir şeylere dair gizli bir ipucu mu? Şimdiye kadar Petroll hakkında duyduklarımızdan sonra, bu güvenlik ve teknik tutkunundan her şey beklenebilir, diyoruz.

Christian'ın oturduğu Lengerich'e doğru yola çıkıyoruz. Otoban ve şose yollarda geçen altı saatlik bir yolculuktan sonra, Christian'ın kapısına varıyoruz. Zili çalıyoruz, fakat kimse açmıyor. Bir süre sonra apartmandan

iri yarı bir adam çıkıyor. Biz ‘Christian?’ diye sorunca hemen geri dönüp içeri kaçıyor ve o gün bir daha dışarı çıkmıyor. Telefona da cevap vermiyor.

Yalikı’nin bizimle görüşmek istemediğini anlıyoruz. Daha fazla beklemenin anlamı yok. Tekrar Berlin’e doğru yola koyuluyoruz. Berlin’de telefon numaralarını aramaya devam ediyoruz. Bu numaralardan biri (‘Franzi’), bizi Leipzig’teki Metropolis gece kulübünde çalışan bir kadına götürüyor: Asmus ve Petroll’ün sık sık birlikte gece hayatına dadandığını zaten önceden öğrenmiştik, fakat şimdiye kadar buna dair kesin bir kanıta ulaşamamıştık. Franzi, Lars’ı hatırlıyor, ama adının Lars-Oliver Petroll olup olmadığını bilmiyor. Ara sıra bir arkadaşıyla birlikte Metropolis’e geldiğini söylüyor. Daha fazla bildiği bir şey yok. Son olarak Lars’ın daha çok votkalı Red Bull içip içmediğini sorduğumuzda, telefonda burnundan soluyan öfkeli bir sarhoş sesi duyuyoruz. Franzi, oldukça ağır Saksonya şivesiyle ‘Benimle... benimle sadece şampanya. Bana Daebel Daennsing’li Franzi derler’ diyor.

Bu arada, savcılığa ifade veren başka tanıklar da ortaya çıkıyor. Bunlardan birisi AIBUS eski çalışanlarından Eberhard Kranich. Petroll’ün ölümüne kadar söz konusu olan “sadece para olduğu” için sustuğunu, fakat şimdi ifşa edeceğini belirtiyor. Sadece Elpag ile AIBUS arasındaki bağlantıları değil, bilakis 2001 Ağustos ayında yani Petroll’ün ölümünden bir ay önce geçen bir konuşmayı da anlatıyor:

“Sven Asmus, bir keresinde bana kendiliğinden Petroll’ün Wienhold’a şantaj yapmayı denediğini ve eğer Wienhold kendisine para vermezse bankalara ve savcılığa elindeki oldukça çok sayıdaki belge ve veriyi vermekle tehdit ettiğini anlattı. Asmus, ipliğimizi pazara çıkarmak istiyor’ dedi. Ayrıca kelimesi kelimesine şunları da ekledi: ‘Eğer bunu yaparsa, yapacaklarından sonra sağ kalmayabilir.’”

Kranich, ilaveten şunları söyledi: “Bay Asmus’un söylediklerini o zaman fazla ciddiye almadım, fakat Ocak ayı başında Petroll’e neler olduğunu öğrendiğimde, Asmus’un söylediklerinin ne anlama geldiğini kavradım. Petroll’ü intihar etmeye meyilli biri olamadığını bilecek kadar iyi tanıyordum.”

Nihayet sistem, harekete geçiyor. Olası cinayet ihtimalinden dolayı, Eyalet Kriminal Dairesi devreye giriyor. Fakat soruşturma fazla sürmüyor. Olay mahalli incelemesinden sonra, Federal Kriminal Dairesi tahkikat memurları, “şimdiye kadar yapılan soruşturma sonuçları, Petroll’ün kendini

asarak intihar ettiğini açık bir şekilde gösteriyor” sonucuna vardılar. Meşe odunları, insan trafiğinin de yoğun olduğu ormanda hazırdı. Odunları üst üste koyduktan sonra piramidin üstüne çıkıp ipi ağacın dalına bağlamış ve kendini asmıştı.

Yapacak fazla bir şey yok, çünkü adli tıp da Petroll’ün ölümünün asılarak gerçekleştiğini teyit etti. Başkaları tarafından şiddet uygulandığına dair ipucuna rastlanmamıştı: “İntihardan başka bir seçeneği akla getirecek herhangi bir kanıta rastlanmadı.” Yani cinayete ilişkin bir ipucu yok. Ama ölümün cinayet olmadığına dair de ortada bir ipucu bulunmuyor. Kısaca söylemek gerekirse, olayın nasıl gerçekleştiğine ilişkin herhangi bir ipucu bulunmuyordu.

Fakat Petroll’ün asılarak öldüğünü herkes kabul ediyor. Bu nötr tespiti, soruşturmanın neden kapandığını açıklayan I “soruşturmayı durdurma kararının” gösterdiği gibi de tersine çevirmek mümkündür. Kararda “Savcılık, uluslararası üne sahip adli tıpçı Prof. Dr. Volkmar Schneider’in başkası tarafından öldürülmesi olasılığını dışlayan katı tespitlerini göz önüne almamazlık edemez” deniyordu. Ama Prof. Schneider, böyle bir şey söylemedi. Savcılar, mahkemelerde sıklıkla birbirine karıştırılan bir şeyi yine birbirine karıştırdılar: Eğer uzman, cinayeti teyit etmezse, o zaman intihar olduğu otomatik olarak doğruluk kazanır. Fakat işler, o kadar kolay değildir.

Ne olursa olsun, zaten soruşturmalar başladığında cesedi incelemenin olanağı artık bulunmuyordu: Petroll’ün naaşı, elbiseleriyle hatta ayakkabılarıyla birlikte yakılmıştı.

Olay mahallinde karışıklıklar

Artık Susanne Opalka ve Olaf Jahn, gazeteci olarak yalnız başlarına olayı araştırıyor ve bunun yanı sıra diğer yayın ve haberleri hazırlıyorlardı. Petroll’ün ölümünün üzerinden neredeyse bir yıl geçtikten sonra, olay mahallini bir kez daha incelemeye karar verdiler.

Bu amaçla başka şeylerin yanında beş metre uzunluğunda, üç liften oluşan sekiz milimetre genişliğinde -tam da polisin yaptığı tanıma uygun- sentetik bir sicim satın aldılar. İnternette buldukları bir kılavuza göre bir cellat düğümü yapıp Cumartesi günü sabah saat 08:00’de meşeye astılar. Bundan sonraki on beş saati ormanda film çekmekle geçirdiler, ta ki ormandaki atmosfer onlara ürküntü verinceye dek.

“Karanlığın çökmesiyle birlikte, ortalık dördümüze de ürkütücü gelmeye başladı. Yaşlı meşeyi aydınlatmak için üç jeneratör büyük bir gürültüyle çalışıyordu. Atmosfer, korkunçtu. Gece orada dolaşma düşüncesi bile hepimize ürkütücü geliyor. Petroll’ün gece vakti burada kendine yüksek dalları olan bir ağaç seçip, arayıp bulduğu meşe odunlarıyla üstüne çıkmak için bir piramit oluşturmuş olması olasılığını hepimiz imkânsız buluyoruz. Ölüye duyduğumuz saygıdan dolayı ağacın dibine beyaz bir gül bırakıyoruz ve aceleyle ormanı terk ediyoruz.”

Jahn ve Opalka’nın yazıişleri müdürü, bundan kısa bir süre sonra ikisine Fritz Koraske ile konuşmalarını tavsiye eder. Koraske, Demokratik Almanya Cumhuriyeti’nin Halk Ordusu’nda subay olarak görev yapmıştı. Görevlerinden biri de, intihar eden askerlerin ölümlerini aydınlatmaktı. Aşağı yukarı otuz yıl içinde yüzlerce “asılarak meydana gelen ölümü” araştırmıştı. Koraske, gazetecilerin gözü önünde bir cellat düğümü yaparak düğüm bir kez atıldıktan sonra hiçbir şekilde oynamayacağını açıkladı. “Eğer bir profesyonel, sicimi böyle bağlarsa, hiçbir şansınız yok demektir. Halk Ordusu’nun yakın dövüş sanatlarını öğrenen askerlerine ilk öğretilen, sessizce ve hızlı öldürmektir. Kurbanın reaksiyon göstermek için sadece iki üç saniyesi vardır. Bu kısa süre içinde kolları hafiften tutabilirsiniz. Ama kim size adamın bağlanmadığını söyledi ki?”

Gerçekten iyi bir soru. Zira kurbanın neden odun yığınını tekmelemediği, ancak onun bağlanmış olmasıyla açıklanabilir.

Gazetecilerin olay mahallinde çektiği fotoğraflarda gördüğü bir şey daha uzmanın dikkatini çeker. Sicimin asılı bulunduğu daldaki çentik, oldukça geniş görünmektedir. Şayet Petroll, kendi kendini asmış olsaydı, çentiğin sicimin genişliğinde olması gerekiyordu. Çentiğin bu kadar geniş olması, Petroll’ün boynunda ilmikle daldan yukarı çekilmiş olması anlamına geliyordu. Petrol yukarı çekilirken çentik, sicim oraya buraya kaydığı için genişlemişti.

Aslında kurbanın sicimle yukarı çekilip çekilmediğini ya da sadece ipi boynuna asıp kendini aşağı bırakıp bırakmadığının, sicimden de tespit edilmesi gerekiyordu. Yukarı çekilmişse, sicimin belli bir kısmı ağacın kabuklarına sürtünmüş ve kirlenmiştir. Fakat eğer intihar etmişse, sicimin sadece dala bağlı olan kısmı kirlenir.

Odun yığını da Korsake’de şüphe uyandırır: “Odun yığını sanki sonradan yapılmış gibi duruyor. Olayın saptırılması amacıyla yapılan bir

yanıltma manevrası gibi.”

Olayda kullanılan sicimi incelemek için bir neden daha. Zira adli tıpın otopsi raporunda da sicimdeki kirlenmeye ilişkin bir açıklama mevcut: “Bu sicim, muhtemelen dala bağlandı. Sicimin yüzeyinde çok belirgin siyah parçacıklar bulunuyor.” Cevaplanması gereken soru, kirin sicime nasıl bulaştığıdır. Gazeteciler, sicimi incelemek zorundadırlar.

Opalka ve Jahn, üç hafta uğraştıktan sonra sicimi inceleme olanağına kavuşabildiler. 30-40 cm. uzunluğunda neredeyse tamamen kirlenmiş üç parçadan oluşuyordu. Peki ama düğüm ve dalın üzerinden atılan ilmik neredeydi? Neden ortada sadece bu üç kısa parça vardı?

Kısa bir deney, durumu aydınlatıyor. Eğer sicim, birinin ellerine üç kat bağlandıktan sonra kesilirse, takriben 30 santim uzunluğunda üç eşit parçaya bölünüyordu. Yoksa bu sicim, Petroll’ün boynundaki sicim değil de, ellerinin bağlandığını kanıtlayan sicim miydi? Şayet böyleyse, bu bir sansasyon olurdu, zira bu durumda savcılığın ölümde başka şahısların katılımına dair herhangi bir ipucuna rastlanmadığını ileri süren gerekçesi çürütülmüş olacaktı.

Şimdi, bu sicim parçalarının asma eyleminde kullanılmış olan “uzun” sicimle karşılaştırılması gerekiyordu. Sicimler ayrı malzemeden miydi? Renkleri farklı mıydı? O zaman Petroll’ün boynunun elleri bağlı bir şekilde ipe geçirildiği kesinlik kazanacaktı. Fakat sicimlerden sorumlu memur, kafasını sallayarak, “Hepsi bu. Sicimin nerede olduğunu bilen yok. Muhtemelen yok edildi” dedi. Bu, intihar olaylarında umulmadık, fakat maalesef genellikle doğru olan bir olgudur: Sicim, çöpe atılır. Zaten kim sicimi saklamak ister ki? Defin işlemini yapan mı, ölünün yakınları mı, adli tıp mı? İntihar olayında kullanılan bir sicim, kimsenin işine yaramaz.

Sicimin izi, soruşturmanın seyri içindeki belirsizliklerde böylece kayboldu. Diğer üç sicim parçasının -aslında dört parça değil miydi?- asıl sicimin parçaları olup olmadığı açıklığa kavuşmadığı sürece, yapılacak bir şey yoktu.

Fakat Opalka ve Jahn’ın kendi kendilerine sorduğu bir soru vardı: Eğer cesedin bulunduğu mahalde kesici tek bir şey bulunmamışsa ve her zaman yanında taşıdığı Leatherman cep bıçağı yanında yoksa, Petroll sicimi nasıl kesmişti? Yoksa Petroll, birkaç gün öncesinde ağacın olduğu yeri incelemiş, sicimi evde kesip hazırlamış ve ilmiğin sonundaki üç-dört ip uzantısını kestikten sonra mı kendini asmıştı? Peki bıçağı elinde atmışsa,

bıçak neredeydi? Ağaçta asılı duran cesedin altında birinin yerdeki bıçağı bularak cebine atmış olması mümkün müydü? Yoksa Petroll, bıçağı var kuvvetiyle bulunmayacak bir mesafeye mi fırlatmıştı? Hiçbir şey birbiriyle örtüşmüyordu.

Fakat Petroll'ün kişisel bütün eşyalarının kaybolmuş olması, birilerinin Petroll'ün eşyalarını kaybettiği gerçeğiyle örtüşüyordu. Bu olasılık, şantaj denemesine karşı savunmada önemli sayılabilen adım olarak değerlendirilebilir. Zira ne taşınabilir harddiski, ne arkadaşlarının ifade ettiğine göre yanında hiç ayırmadığı Cassiopeia mini bilgisayarı ne de günlük olarak kullandığı dijital kamerası ortaya çıktı. Tuhaf olan başka bir şey de, Petroll'ün arkadaşı Biermann'a kaybolduğu günün akşamında Carola Clement ile buluşacağını söylemiş olmasıydı. Yani içinde "aşk mektupları" olan gümüş rengi seyahat çantasıyla ilgili her şeyi bilen ve AIBUS'un avukatı Andreas Lieske ile sözümona "paket"in peşine düşen AIBUS'un eski sekreteri Carola Clement.

Biermann'ın ifadesinin normal olarak Carola Clement'i zor durumda bırakması gerekiyordu. Fakat Petroll ile akşam buluşması olduğunu açıktan açığa inkâr etti. Polisteki sorgusunda notlar:

Soru: "Peki doğru muydu bu?"

Clement: "Evime gelmedi."

Soru: "Randevulaştınız mı?"

Clement: "Hayır."

Soru: "En son ne zaman görüştünüz ya da telefonlaştınız?"

Clement: "Haziran ortasında kendisiyle firmada birçok kez karşılaştım. En son 27 Eylül'de telefonla görüştüm."

Soru: "Tarihi bu kadar net hatırlamanızın nedeni nedir?"

Clement: "Çünkü günlük benzeri bir şey tutuyorum "

Soru: "27 Eylül'deki telefon konuşmanızda buluşma konuşulmadı mı?"

Clement: "Hayır, öyle bir şey konuşmadık."

Bu ifadenin aksini ispat etmek nasıl mümkün olabilir ki?

O zamanlar Petroll'ün Clement ile o akşam randevulaşıp randevulaşmadığını ortaya çıkarmak için cep telefonu konuşmaları kayıtlarına ulaşma olanağı da yoktu. Şahit zaten yoktu.

Ayrıca Carola Clement'ın ağzından laf almak mümkün değildi. Soruşturmayı yürüten polisler, kendisine Petroll'ün elinde şirketin

verilerinin olduğunu bilip bilmediğini sorduklarında, gıpta edilecek bir isteksizlikle şu cevabı verdi: “Böyle bir şey bilmiyorum. Sadece gazetelerde okudum. Bu sebepten dolayı size bu konu üzerine bir şey söylemem mümkün değildir.”

Dehşetli son

Petroll olayı böylece kapanmış oldu. Kaybedecek şeyi kendisinden çok daha fazla olan çevrelerde şansını denemeye kalkışmıştı. Kırmızı düğme, elinin altındaydı. Elindeki bilgiler, muhtemelen Almanya’nın en büyük mali yolsuzluklarından birinde adı geçenlerden daha fazla ismi ortaya çıkaracaktı. Petroll’ün başlangıçtaki tehditlerinin ne kadar az önemsendiğini, on bin Mark ödenerek ağzına bir parmak bal çalındığı gerçeği gösteriyor. Hal böyleyken skandala adı karışan menajerler, bu sırada Cayman Adaları’nda naylon firmalar kurarak on milyonlarla uğraşıyorlardı.

Skandala adı karışanların hangi ligde oynadığı, ancak 16 Nisan 2002 tarihinde AIBUS’un sahibi ve CDU’lu politikacı Neuling hakkındaki tutuklama kararının altı haftalık tutukluluktan sonra kaldırılmasıyla ortaya çıktı. Neuling, dokuz yüz elli milyon -yani hemen hemen bir milyar!- Euro gibi akıl almaz derecede yüksek bir kefalet ödeyip serbest kaldı.

Olay mahalline ilişkin benim son olarak söyleyeceğim şudur: “Bu olayda yanıtsız kalan çok soru var ve bu sorular ortadan kaybolmuyor. Tam tersine. Bu olayla ne kadar fazla meşgul olunursa, o kadar fazla soru kendini dayatıyor.”

Banka skandalına ilişkin araştırma komisyonunun başkanlığını yapan Berlin Milletvekili Franz Zimmermann da soruşturmanın yeniden başlamasını istedi, ama çabası sonuçsuz kaldı. Zimmermann, emin konuşuyor. “Bugüne kadar ortaya çıkan bilgilerin ışığında Petroll’ün öldürülmüş olması olasılığının intihar olasılığından daha büyük olduğunu söyleyebiliriz.” Bu değerlendirmede AIBUS’un diğer ortağı Neuling’ın eskiden Berlin Emniyet Müdürlüğünün 2. Cinayet Masası’ında çalışmış olması da bir rol oynamış olabilir. Hatta polise, bu mealde bir mektup da gönderildi. Mektubu yazan, Wienhold’la beraber çalışmış eski bir komiser Kurt Schulz idi. Emekli komiserin mektubu, “İlgi: Bay Lars-Oliver Petroll’ün şimdiye dek açıklığa kavuşmayan ölüm sebebine dair ipucu, Konu: AIBUS firmasına karşı yürütülen hazırlık soruşturması” diye başlıyordu. Wienhold, çalıştığı dönemde, cinayet masasında da görev

yaptığı için, “cinayetle ilgili elde edilen bilgileri gerektiğinde kendisiyle ilgili bir meselede kullanmış olması ihtimal dahilindedir. Kanaatime göre olayın incelenmesi yerinde olur. Derin saygılar ve dostça selamlarla!”

Bütün bunlar bir işe yaramadı. Soruşturmalara son verildi, dosyalar kapatıldı ve bütün sicim parçaları, spor çantaları ve şerit bantları yok edildi Lars-Oliver Petroll’den geriye kalan, arkadaşlarının (ve düşmanlarının) ona dair anılarının yanı sıra kriminal olarak artık çözülemeyen ölüm olayıdır. Tabii ki programcının kendi neden olduğu baskı, borçlar ya da herhangi başka bir sebepten dolayı kendini öldürmüş olması da mümkündür. Fakat bu ihtimal, hem mantıksız hem de olası değildir.

Diğer yandan, insan hayatının mantıklı ve olağan olduğunu kim iddia edebilir ki?

Ek

2001 yılı Noel’inden kısa bir süre önce cinayet masası, Berlinli Türk’ü bir kez daha ifadeye vermeye çağırdı. Kendisinin verdiği bilgilere göre, ölümün muhtemelen meydana geldiği saatlerde olay mahallinin yakınında bulunmuştu, fakat söylediğine göre yakınlardaki Avus karayolundan arabayla geçmişti. Polis, kendisine bir kez daha üsteleyerek, nasıl olup da fitness stüdyosuna yazdığı mektubun ceset mahallinde bulunduğunu sordu. Kâğıt parçası, gerçekten de Avus’tan ormana kadar yüzlerce metrelik mesafeye savrulmuş muydu? Nasıl olmuştu da arabasından kâğıt uçmuştu?

Genç adam, bu sefer yeni bir hikâye anlattı. Bir kızla ormana gezmeye gelmişti. “Nasıl söylesem?” diye başladı. “Kendi evim yok, anne babamın yanında kalıyorum. Türkiye’de tatil yaptıktan sonra, oradaki yan yolda bir kızla arabada seviştim.”

Demek olay buydu. Cilveleşen iki gencin arabası, ölümcül meşe ağacına giden orman yolunun başında park etmişti. Aniden bir polis arabası peydahlanmış ve birisi el lambasını arabanın içine doğru tutmuştu. Genç kız ve Romeo, korkmuş ve hemen hızlıca tekrar giyinmişlerdi. Kâğıt, o karmaşada arabadan düşmüş olmalıydı.

Sorgu memuru, kızın kim olduğunu sorunca ikinci bir sürpriz yaşanır: Tanık, kızın kim olduğunu bilmemektedir. “İsmi Nadine, ama soyadının ne olduğunu bilmiyorum.” En azından kızın cep telefonu numarasını bilmektedir.

Fakat verilen numara üzerinden kızın adresini tespit etmek mümkün olmaz: Nadine, hazır kart kullanıyordu ve tanık, kıza dair başka bilgiye sahip değildir. Adresi nihayet tespit edildiğinde, kız hemen karakola gelir ve çilingirin anlattıkları onaylar.

Berlinli Türk, Petroll'ün öldürülmesi ile ilgili şüpheli olarak sorgulanan tek isim olduğundan, Nadine'nin ifadesinin alınmasından sonra soruşturmanın sonuna gelindi. Savcılık, zaten yarım yamalak şüphelenilen şahsın, ne Petroll'le ne de AIBUS grubuyla herhangi bir bağlantısının olmadığını açıkladı. Genç adamın, cinayeti işlemek için ne bir nedeni ne de olayla bir bağlantısı vardı. Dava, zan altında bulunması için kanıt eksikliği nedeniyle düştü. Şayet ölmemişse, hâlâ flört ediyordur.

Banka ortaklığı, 2006 yılının Eylül ayında lağvedilmedi, ama en azından ismi değiştirildi. Bankanın logosunun Berlin-Alexanderplatz'daki televizyon kulesinden indirilmesi, çoğu Berlin gazetesinde büyük bir fotoğrafla yer verilecek kadar önemliydi. Fakat Lars-Oliver Petroll'ün öldürülüp öldürülmediği sorusunun cevabı, karanlıkta kalmaya devam edecek.

Bilgisayar programcılarıyla görüşme

Joachim Schaaf, başka şeylerin yanı sıra ürünlerin sergilendiği, sipariş edildiği ve teslim edildiği katalogların yazılım şirketinde kadrolu çalışan bir programcı. Schaaf, bunun için Linux'un işletim sistemini ve Java'nın program dilini kullanıyor. Müşteri profili, büyük firmalar ya da birliklerden, mesela katalog üzerinden satış yapan mağazalar, ilaç firmaları, radyo ve siyasi partilerden oluşuyor.

Soru: Lütfen ne iş yaptığını, işin uzmanı olmayan birinin anlayacağı bir şekilde anlat.

Schaaf: Oldukça kapsamlı bilgisayar programları geliştiriyorum. Bir programı geliştirdikten sonra, yıllarca düzeltme ve daha da geliştirme üzerinde çalışılır. Fikirlerin bir kısmı, geliştirme bölümünden çıkar - orada çalışan arkadaşlar, hangi programın satılabileceğini bilirler. Fakat müşterilerden de doğrudan çok istek gelir, bunlar üzerinde müşterilerle beraber çalışırız.

Soru: Böylesine devasa yazılımları programlamaktan neden zevk alıyorsun?

Schaaf: Bu iş, çok değişiklik içeren bir iş. Her zaman yeni bir şeylerle uğraşıyorsun ve belli sınırlar içinde kalarak kendi fikirlerini hayata geçirebiliyorsun. Tabii ki tekniğe duyulan ilginin büyük bir rolü var -bir şeyi tamir etmek ve çalışır duruma getirmek vs. Bu, *Dilbert* çizgi romanındaki gibi bir şey: "I just can't wait to plug you in, my little darling."

Gerçek ve pratik bir şey yaratabilirsin -bazıları öyle düşünse de kuramsal olarak programlama mümkün değil.

Bana lazım olan bilgiyi edinmem de hoşuma gidiyor, zira dokümantasyon ve araç gereç internette bulunuyor. Bilgi, yukarıdan birileri tarafından öğretilmiyor, aksine bilgiye -internetteki grupların üyelerinin yaptığı gibi- kendim ulaşıyorum. Başka şeylerin yanı sıra bilginin yaygınlaşma biçimi nedeniyle programlama anarşist, yıkıcı ve avangarttır - ya da en azından böyle olabilir.

Soru: Firma ağında firmanın ya da iş arkadaşlarının hoşuna gitmeyen ya da yarı legal olan bilgilerine veya e-maillerine rastlarsan ne yapıyorsun? Herhalde görmemiş gibi yapamazsın.

Schaaf: Genel olarak tek tek bilgisayar kullanıcılarının bilgileri, oku-yaz erişimi vasıtasıyla korunur. Başkalarına ait olan bilgilere öyle kolaylıkla ulaşamazsın. Fakat örneğin e-mail'leri yönlendiren sistem yöneticisi olarak başkalarının bilgilerine ulaşmak mümkündür.

Şayet bu şekilde illegal faaliyetlerden haberim olsa, herhalde işyeri temsilcisi ile konuşmam en doğrusu olur. Ama böyle bir şey daha başıma gelmedi.

Soru: Günlük çalışma hayatında herhalde fazla anarşiye yer yoktur. Buna rağmen bazı hackerlerin verilen yasadışı bir şekilde indirip yayımlayarak güvenlik açıklarına işaret etmelerini doğru buluyor musun?

Schaaf: Belli güvenlik açıklarım örnek olarak kullanıp umuma açık bir şekilde hataya işaret etmeyi ilke olarak doğru buluyorum. Eğer internet bankacılığında bir sorun varsa, o zaman kamuoyunun bu konuda aydınlatılması bankanın imajının sarsılması olasılığından daha önemlidir. Bugün güvenlik bilinci, birkaç sene öncesine göre zaten daha iyi bir düzeyde bulunuyor. Bir de artık güvenlik açıklarına işaret edenler artık sadece hackerler değil.

Klaus Fehling, başka uğraşılarının yanı sıra oyun yazarlığı yapıyor. Fehling, her kullanıcı tarafından basitçe değiştirilebilen ve herkese açık olan internet sitelerinin tasarımında "Wiki" kullanıyor. Bu işlem, Basar

(çarşı) yöntemi olarak adlandırılır. Her kullanıcının World Wide Web'de bilgiyi başkalarına sunduğu ve bilgi üzerine tartıştığı bu yöntem daha ziyade Wikipedia aracılığıyla tanındı.

Fehling, açık işletim ve düşünme sistemlerinde çığır açan öncülerden biridir. Bu tarz, programlamanın klasik tarzına (adı bilinmeyen programcılar ve başkaları tarafından değiştirilemeyen programlar/web siteleri; "Katedral yöntemi") aykırıdır.

Soru: Programlama işini anlatır mısın?

Fehling: Ben, birlikte bir amaç -mesela yönetmeniyle, sahne dekoratörüyle, oyuncularıyla vs. bir tiyatro grubu- için çalışan insanların ihtiyaç duymaları halinde mümkün olduğu kadar doğru bilgilere ulaşmalarını sağlıyorum.

Bunu yaparken ayrıca herkesin elde ettiği sonuçları ve bilgileri başkaları için internet ağına yerleştirmesine hem danışmanlık hem de teknik açıdan yardım ediyorum. İnternete konulan programlar yardımıyla, örneğin dışarıdan insanlar da yorum ve kendi katkılarıyla sorunsuz bir şekilde ve hemen sayfaların içeriği üzerinde etkiye sahip olabilirler.

Soru: Bu işi keyifle yapmanın sebebi nedir?

Fehling: Uğraşılarım olan sanat ve gazetecilik için teknik harika bir araç. Sorunsuz ve aynı zamanda hedefe yönelik olan iletişim, büyük bir keyif verebilir.

Frage: Firma ağında firmanın ya da iş arkadaşlarının hoşuna gitmeyen ya da yarı legal olan bilgilerine veya e-mail'lerine rastlarsan ne yapıyorsun? Herhalde görmemiş gibi yapamazsın.

Fehling: Sormadan başkalarının e-mailler'ini okumam. Bununla birlikte örneğin *senin* Webserver'inde -senin sayfayı da ben yönetiyorum ya- işim çerçevesinde, ikimizden birini ya da başkalarını sıkıntıya sokabilecek bilgilere rastlasam, o zaman bunun müsebbibini tespit eder ve kendisiyle konuşurdum.

Aslında soru, saçma. "Yarı legal" nedir; ayrıca benim bilgileri görmemiş gibi yapacağım nereden aklına geliyor ki? Zira genellikle insanlar böyle davranır, en azından ben öyle davranacaklarını sanıyorum: Görmemiş gibi yapmak.

Soru: Hacker'ların yabancı bilgisayar sistem ve ağlarındaki güvenlik açıklarına dikkat çekmek için, eksik güvenlik önlemleri nedeniyle ulaştıkları verileri, ifşa etmelerini nasıl buluyorsun?

Fehling: Birincisi, eğer bu açıklar nedeniyle dışarıdan insanların koruma altındaki verileri tehlike altındaysa ve ikinci olarak, bu verilerin güvenliğinden sorumlu insanlar eğer bir uyarıya kulak asmıyorlarsa ya da geç harekete geçiyorlarsa, hackerlerin yaptığını uygun bulurum. Ama bu durumda yine de bir ifşa sırasında (dahli olmayan insanların verileri de dahil olmak üzere) ne gibi zararlara meydan verilebileceği itinalı bir şekilde ölçülüp biçilmelidir.

Soru: Programcılığın mesleki etiğini özetleyerek nasıl formüle ederdin? “Patronun ne isterse onu yap”, “Nasıl istersen öyle programla”ya karşı mı? -”Firmanın verileri kutsaldır/kutsal değildir?”-Susma zorunluluğuna nasıl bakıyorsun?

Fehling: Özel verileri korumalı, kamuoyuna açık verileri kullanmalı.

Soru: Programcılar “Tron” (Boris F. † 1998), Lars-Oliver Petrol ve Karl Koch’un öldürülmüş olabileceklerini tasavvur edebilir misin?

Fehling: Her üç olayda da değişik çıkar gruplarının güçlü motifleri söz konusu olabilir. Her polisiye roman tutkunu, öldürüldüklerine inanacaktır. Fakat bana göre her üçünün intihar etmiş olması ihtimali de saçma görünmüyor.

6. ZIHNINIZI SINAYIN

Kriminolojide öyle olaylarla yüz yüze geliyoruz ki, eğer bir arkadaşımızdan duysak, ya gerçek olmayan bir söylenti ya da efsane deyip geçeriz. Fakat hayatın gerçekliği, romanlardakinden daha karışık ve çılgıncadır.

Güneşin altında donmuş halde

Florida'daki West Palm Beach şehrinin müstakil evlerden oluşan sakin bir mahallesinde sıradan bir işgününün sabah saat altısı. Burada havanın 18 derecenin altında olduğu pek görülmez, sıcaklık genellikle 25 derece civarındadır. Bir mahalle sakini, birden oldukça güçlü bir patlama sesi duyar. Bir silah sesi mi? Bu sakin mahallede ve bu saatte? Mümkün değil!

Patlamanın nedenini bulmak uzun sürmedi. Arkasında bir villanın bulunduğu sivri çatılı ve güneş ışınları biçimindeki küçük pençelere sahip bir evin garajının önünde bir transporter ile bir kamyonet ön tarafları garaja doğru duruyordu. Transporterin arka tamponunun altında buz gibi bir ceset keşfeden mahalle sakinleri dehşet içinde kaldılar. Cesedin kafası paramparça durumdaydı ve beynin bir kısmı caddenin karşı tarafındaki palmiyede, bir kısmı komşuların posta kutularının üstünde, bir kısmı da on sekiz metre uzaklıktaki cadde virajındaydı. Kafatası kapağı, yirmi bir metre uzaklıktaki bir komşunun villasının önünde duruyordu. Bir otomobilin aynasında ise sinirleriyle birlikte bir kas parçası asılıydı. Sırtüstü yatan cesedin sadece yüz derisi duruyordu.

Polis, hemen adli tıpı devreye soktu. Ceset buz gibi olduğu için, polis öncelikle neler olduğunu bilmek istiyordu. Mahalle sakinleriyse her şeyden önce nahoş ceset parçalarından kurtulma derdindeydi. Caddenin acil olarak temizlenmesi *(emergency clean-up)* için bir dilekçe verdiler.

Bu yüzden, adli tıp görevlileri patlama sesinden iki buçuk saat sonra olay yerine gelinceye kadar cesedin üzerine branda bezi örtüldü. Garajın önünde duran her iki araçta da kan izine rastlanmadı. Bu, adamın trafik kazası sonucu ölmediği anlamına geliyordu. Vücut, öylesine tuhaf bir biçimde parçalanmıştı ki, eğer bir araba çarpması sonucu ölmüşse üzerinde buna dair bir kanıt olmaması imkânsızdı. Ayrıca bir araç, cesedi

transporterin altına itelemiş de olamazdı -hele hele bu sakin villalar mahallesinde hiç değil.

Cesetten sadece birkaç metre uzaklıkta kan ve dokudan oluşan bir leke bulundu. Yoksa çok hızlı bir araba adama (ölü veya daha sağ iken) çarpıp, park etmiş haldeki transporterin altına mı sürüklemişti? Bu pek mümkün değildi, zira bu virajda ve bu saatte West Palm Beach'te kimse çok hızlı araba sürmezdi. Yine de ölüme sebebiyet veren şiddet, vücuda bu lekenin bulunduğu yerde uygulanmış olmalıydı. Garip olansa dokunun trafik kazalarında olduğu gibi bir yöne değil, her yöne dağılmış olmasıydı. Sanki ölü adam gökten düşmüştü.

Fakat bu tabii ki olanaksızdı. Diğer taraftan kanlı tekerlek izi de yoktu. Yakından incelendiğinde cesetteki lekelerin tekerlek izleri değil, sadece yağ parçaları olduğu görüldü. Cesede araç çarpmamıştı. Peki adamın beynini caddenin karşısına kadar fırlatan başka ne olabilirdi? Böylesine güçlü bir darbeye ne yol açmış olabilirdi?

Belki bir bomba? Bu villa semtinin kendini havaya uçurmak isteyen bir yabancı için pek olasılık dahilinde olmayacak bir yer olmasını bir yana bırakırsak, bir silah ya da patlayıcı madde izine de rastlanmadı. Oraya buraya dağılmış et parçalarıyla beden arasında, normalde yaralardan yıldız biçiminde sıçraması gereken kan izleri yoktu.

Ölünün elbiselerinde de tuhaf şeyler bulundu: Kullanılmamış bir prezervatif ve yarım bir fotoğraf. Ceplerinde başka hiçbir şey çıkmadı. Ne para cüzdanı ne kimlik ne de bir kâğıt parçası. Meslektaşım Jon Thogmartin, çaresiz ve şaşkındı.

En tuhafı ise, cesedin Florida'nın sıcağında üç saat sonra bile hâlâ oldukça soğuk olmasıydı. Buna karşın iç organlar sıcaktı! Cesedi muayene eden doktor bunu nasıl ölçtüğü sorusunu "Doğrudan hissediyordum. Yaraları o denli büyüktü ki, daha olay mahallinde vücudun ve derin yaraların içine dokunabiliyordum. Isı farkı, açık bir biçimde hissediliyordu" sözleriyle yanıtladı.

Ceset, çabucak olay mahallinden götürüldü. Adli Tıp Enstitüsünde yapılan muayene sonucunda adamın yaklaşık olarak otuz yaşında olduğu ve bütün kemiklerinin kırık olduğu saptandı: Kalça kemikleri, bel kemiği, kaburgalar, omuz ve kafatası parçalanmıştı. Buna karşın vücut derisi hayret edilecek biçimde sağlamdı. Terende ne bir sıyrık ne de araba çarpmasından dolayı oluşan deri kalkması vardı. Fakat karaciğer ve geriye kalan diğer

bütün organlar unufak olmuştu. Genç adamın ölmeden önce zehir ya da ilaç almadığı da kesindi.

Cesette bir de dövmeye rastlandı. Dövme, arma şeklindeydi ve üzerinde “Racing” (yarış, koşma) yazısı vardı. Bu özel arma, Arjantin’deki-Avellaneda şehrinin takımı Club Atletico Racing ve Uruguay’da bir kulüp olmak üzere iki futbol kulübü tarafından kullanılıyordu. Ölünün cebinde bulunan yarım resimdeki şahsın üzerinde de buna uygun bir forma vardı. Fakat prezervatif Dominik Cumhuriyeti malıydı. Yani ölünün olası memleketi olarak üç fakir ülke söz konusuydu.

Thogmartin düşünüp taşındı. Arthur Conan Doyle’nın kuralına göre, bütün diğer olasılıkların dışarıda bırakılmasından sonra, ne kadar ihtimal dışı olursa olsun geriye kalan olasılığın doğru olması gerekiyordu. *Emergency clean-up* sırasında çok sayıda uçak, cesedin bulunduğu yerin üzerinde uçmamış mıydı? Adamın fark edilmeden bir uçaktan atlamış olması mümkün değil miydi? Bu bir yolcu uçağı olamazdı, zira uçuş sırasında bir pencere ya da kapıyı açmak olanaksızdı. Fakat bir kargo uçağında da bu tür bir şeyin fark edilmemesi imkânsızdı. Ayrıca en yakındaki Miami havalimanı, böylesi bir olayın olduğu haberini vermemişti.

Geriye kalan tek olasılık, adamın uçağın tekerleklerinin kapandığı boşluğa saklanmış olmasıydı. Yoksul bir ülkeden taşı toprağı altın olan Florida’ya kaçak olarak gitmek isteyen biri için, bu boşlukta yeteri kadar geniş yer vardır. Normal olarak buraya saklanan insanlar, daha uçak havalanırken müthiş sarsıntı nedeniyle tutunamadıkları için yere düşerler. Fakat beceriyle ya da yoksulluktan kurtulmak istemenin verdiği güçle tutunabilenler olsa bile, onlar da en geç uçak inişe geçtiğinde kapak açılırken düşerler. Büyükçe uçaklarda tekerlek kapakları, yerden yaklaşık yarım kilometre yüksekteyken açılır. Zaten kaçak yolcular, bu anda çoğunlukla ölmüş olurlar Bu da, Reinhold Messner’in bile hayatta kalmaya başaramayacağı -45 derece ısı ve oksijen eksikliği koşullarında şaşırtıcı bir durum değil. Eğer böyle bir uçuşu başarabileceğinizi düşünüyorsanız, sizi yine de uyarmalıyım: Kutup teçhizatı ve oksijen tüpüyle bile büyük olasılıkla ölürsünüz: Ya vurgun yiyerek (aşırı hızlı dekompresyondan) ya da tekerleklerin kapanmasını sağlayan devasa hidrolik parçalar tarafından ezilerek.

Olay mahallindeki durumu, bütün tuhaflıklarıyla birlikte böyle açıklamak mümkündü. Şimdiye kadar kimliği tespit edilemeyen adam, Güney Amerika'da herhangi küçük bir havalimanında büyük bir yolcu uçağının tekerlek kapak bölümüne saklanmış olmalıydı.

Uçuş fazla sürmemiş olmalıydı, zira sadece derisi donmuştu. İç organları ise daha sıcak sayılırdı. Pilot, Miami havalimanı üzerinde inişe geçtiğinde kapakları açınca, boşluktan cansız ve soğuktan kaskatı kesilmiş halde düşmüştü. Havalimanından edinilen bilgiye göre, uçaklar tekerlek kapaklarını havalimanından takriben on kilometre uzaklıkta açıyorlardı. Bu da cesedin bulunduğu yerin havalimanına olan uzaklığıyla örtüşüyordu. Ceset, bütün hızıyla beş yüz metre yükseklikten bütün hızıyla tam da her sabah sakin sakin uyanan West Palm Beach'in üzerine düşmüştü. "Bu yükseklik, bir insanın saatte 216 kilometre hızla yere düşmesine sebep olur" diye açıkladı Thogmartin: "Bu hızla düşme sonucu, vücutta çok yüksekten -yani 20 metreden fazla yüksekliklerden- düşme durumlarında ortaya çıkan tipik yaralanmalar vardı: çok sayıda kemik kırıkları ve organlarda ağır tahribatlar."

Ölü futbolseverin başına gelen buydu: Dışı donmuş, içi hâlâ yarı sıcak halde büyük bir hızla yere çarpmıştı. Mahalle sakinlerinin sabah saat altıda duymuş oldukları gürültü işte buydu. Vücut, yere çarpma sonucu paramparça olmuş ve parçalar çarptığı yerden havaya fırlamıştı. Bu sırada beyin ve başka doku kısımları parçalanmış ve farklı yönlere doğru dağılmıştı.

Vücudun, yarısına kadar transporterin tamponunun altında olması ise sadece bir tesadüftü. Ceset, aynı şekilde dehşete düşmüş mahalle sakinlerinden birinin yatak veya oturma odasının yakınına da düşebilirdi. Cesedi muayene eden doktorun bir gözlemi, çarpmanın şiddetinin ABD'nin sıcak bölgelerindeki evlerin oldukça ince olan duvar veya çatılarını delmek için yeterli olduğunu gösteriyor: Caddenin asfaltında yer yer çukurlar oluşmuştu.

Çukurlarda kan mevcut değildi, fakat çevrelerinde küçücük deliklerden çıkan kan lekeleri görülüyordu. Thogmartin, bu durumu şöyle açıkladı: "Bu, ancak şöyle açıklanabilir: Daha çarpma sırasında muhtemelen kafatasından kemik parçacıkları dağıldı. Kemik parçacıklarının hızı o denli yüksekti ki, asfaltta küçük deliklerin oluşmasına yol açtılar."

Başına buyruk bir revolver

Sadece uçak ve yolcularının değil, bazen ateşli silahların da başına buyruk bir hayata sahip olduğu söylenebilir. Bu, silah kullanımının çok yaygın olduğu ABD gibi ülkelerde daha çok geçerlidir. ABD’de her yıl bin dolayında insan *kasıt olmadan* silahla öldürülür. Almanya’da ise her yıl takriben dört yüz insan kasten öldürme sonucu hayatını kaybediyor. Kabaca söylersek, ABD’de kişi başına düşen ve ateşli silahlarla işlenen kasıt taşımayan cinayetler, Almanya’da herhangi bir şekilde (bıçaklayarak, asarak, ateşli silahla vs.) kasten işlenen cinayetler kadardır. Bunun nedeni, sadece silah dolabının anahtarını arayıp bulacak kadar zeki olan çocuklar değil, aynı zamanda farklı farklı çalışmaları sebebiyle en küçük bir hatada en tuhaf ölümlere yol açabilen silahlardır da. Örneğin bazı silahların ateş alması için, yere düşmeleri yeterlidir.

Anlatacağımız olay, bir babanın yirmi altı yaşındaki oğluyla New Mexico eyaletinde açık arazide atış talimi yapmasıyla başlıyor. Babanın büyük kalibreli Ruger tabancası doluydu. Silahını yana bırakmak isteyen baba, kalkık durumdaki horozu indirmek istedi. Bu sırada ateş alan silahtan çıkan mermi, sadece babanın elini delip geçmekle kalmadı, oğlunun büyük karın arterine de isabet etti. Genç adam, acil servise yetiştirildiğinde ölmüştü.

Kendi oğlunu öldüren baba, uğursuz silahı oğlunun kuzenine vermeye karar verdi. Silahı alan genç adam, buna çok sevindi ve silahı kemerine taktığı kovboy stili kılıfa koydu.

Bundan üç yıl sonra silah, kuzenin belinden -yine gözle görülebilen herhangi bir neden olmaksızın- düşerek ateş aldı. Bu sefer sadece bir pencere camına isabet etmişti. Kuzen, tekrar ağzına bir mermi vererek silahı ait olduğu yere, yani beline soktu. Sadece birkaç hafta sonra pikabına bindiği sırada, revolver düşüp ateş aldı. Kuzenin kasığından giren mermi, büyük toplardamarlardan birine isabet etti. Böylece, kuzen de eline almadığı silahın ateş alması sonucu öldü.

Kazaların nedeni, silahın eski tarz bir dizayna sahip olmasıydı. Ruger Blackhawk, Western filmlerinden bilinen 19. yüzyıl ordu revolverlerine çok benzer. O zamanlar, silahın başına buyruk bir hayatı olduğu biliniyordu. Bu yüzden de genellikle altı mermi yerine beş mermi konarak, silahın istemeden ateş alması engelleniyordu. Ağzında mermi olmadığı zaman, silahın ateş alması olanaksızdı.

Bu tür revolverlerde emniyet pimi kontrası, direk silahın kenarında bulunur. Revolver yere düştüğünde ya da horoz veya tetik emniyet pimi kontrasına doğru itelenirse, silah eğer doluysa bazen ateş alır. Gerçi bu öngörülmüş bir durum değil, ama kimseyi de meşgul ediyora benzemiyor. Hatta Colt şirketinin “Wildwest modeli” olarak bilinen orijinal revolveri, hâlâ ABD’de oyuncak olarak ya da sergilenmek için değil, aksine silah olarak kullanılmak amacıyla satılıyor.

Biz Avrupalılar için, kullanıldıktan sonra horozunun *başparmakla* indirildiği silahların olması neredeyse kabul edilemez. Horozu indirirken parmağın kaymasıyla silahın ateş alabileceğini bilmek için, müneccim olmaya gerek yok. Ateşli silahlara ilişkin kurallara göre, namluyu hiçbir zaman istenen hedef dışında kimseye doğrultmamak gerekiyor -bu durumda bir şey olmaz, tabii kazalar hariç. Smith&Wesson firması, silah kazalarını önlemek için, az sayıda silah üreticisi firmadan biri olarak 2000 yılından bu yana ürettiği silahlara bir emniyet tertibatı takıyor. Diğer firmaların çoğu, dikkat edilmesini söylemekle yetiniyor. Söyledikleri aynen şu: “Ama kazaya yol açabileceği ihtimali, her alet için geçerlidir.”

Bir ölü, yedi mermi

Başka türlü de olur: Yukarıdaki olayda olduğu gibi, iki insan üç yıl içinde bir silah tarafından değil, silahsız ve masum bir adam bir yabancı tarafından öldürülür -hem de iki saniye içinde sıkılan dokuz kurşunla. Bir Halloween partisi sırasında meydana gelen olayda, katil bir polisti. Her iki öldürme türünden hangisinin daha çok ihtimal dışı olduğu konusunda fikir yürütmek pek kolay olmasa gerek. Yine de aşağıda anlatılan olay, en azından şimdiye kadar bilinmeyen bir şeyi gösterdi: Bazı insanlar, gerçekten de neredeyse gölgeleri kadar hızlı silah kullanabilir. Olayı ABD adli tıp uzmanlarının yıllık sempozyumunda duyduktan sonra, kendime oyuncak bir tabanca edindim (hayatımda elime gerçek bir tabanca almadım) ve aynı hızla silahı kullanmayı boşuna denedim. Fakat bu, anlatılanın olanaksız olduğunu değil, benim yeteri kadar hızlı olmadığımı gösteriyordu.

Halloween, uyuşturucu ve rock’n roll

Anthony Lee, Hollywood’un dördüncü sınıf oyuncularından biriydi. Bazı filmlerde ve dizilerde -bunların arasında bir polis dizisi olan *LAPD Blues* da vardı- oynamıştı. Halloween’den önceki Cuma akşamı, Los

Angeles’ın batısındaki şık Benedict Canyon semtinde bir Halloween partisini ziyaret etti. Partinin yapıldığı ev, misafirler tarafından “The Castle” diye adlandırılıyordu. Ev, Almanya’da yeni türedi zenginlerin sahip olduğu türden tipik bir yapıydı. Parti de buna uygundu: Yüksek sesli müzik, kısmen profesyonel giysiler için de misafirler, alkol, kokain ve Ecstasy - tam da Los Angeles’te liberal çevrelerin yaptığı türden bir parti.

Komşulara “biraz fazla” gürültü olacağı önceden haber verilmesine rağmen, daha akşam saat on olmadan komşuların sabrı taşmaya başladı. Sorun, yüksek sesli müzikten ziyade gruplar halinde caddede toplanmış olan ve oraya buraya gidip gelerek şamata yapan misafirlerdi. Bir polis devriye arabası, gürültüyü önlemekle görevlendirilmiş olmasına rağmen, tabii ki olayla ilgilenmedi. Devriyenin “çok meşgul olduğu” resmi açıklaması, Los Angeles gibi bir şehir için tamamen inandırıcı bir gerekçedir. Bunun üzerine saat 23.53’te komşular polise ikinci kez telefon ettiler. Saat 00.30 dolaylarında ise nihayet polis memurları Tarriel Hopper ile Natalie Humpreys, Yoakum Drive 9720 adresindeki eve vardılar.

Polisler, girişte partiyi düzenleyenlerin kim olduğunu sordu, fakat nerde olduklarını bilen yoktu. Zaten bilen olsa bile söylemezdi. Zira Los Angeles’da liberal çevrelerin polisle ilişkisi, LAPD’nin gereksiz yere sert tutumu, ayrıca kadınlara ve siyah tenli insanlara diğerlerine davrandığından daha kötü muamele etmesi nedeniyle oldukça gerilimliydi. Bunun dışında partide atmosfer oldukça eğlenceli bir hal almıştı.

Polisler, başka misafirlerle de konuşup sürekli budalaca ve işe yaramayan yanıtlar aldıktan sonra, şimdi de partinin güvenliğinden sorumlu güvenlik görevlisi onları bekletmek istedi. Fakat polislerin bu isteğe uymak gibi bir niyeti yoktu. Neşeli bir topluluğun parti gürültüsü ve komşularıyla uğraşmaktan daha önemli işleri vardı.

Bir an önce işlerini halletmek için, evin etrafını dolaşıp arka tarafta neler olduğuna bakmak istediler. Bu sırada sol tarafında bir pencere bulunan oldukça dar bir koridora geldiler. Koridordan, içinde üç kişinin bulunduğu bir yatak odasına vardılar. Pencerenin yanında bir kapı bulunuyordu. Pencerenin önünde duran bir adam, içeriye bakıyordu. Tarriel Hopper de camdan içeriye bakmak isteyince, her şey kaşla göz arasında olup bitti.

Polis memuru Hopper, içeride pek bir şey göremediği için küçük cep fenerini yaktı. Odayı oldukça sönük bir lamba aydınlatıyordu. Odada parti elbiseleri içinde duran üç kişi, polisin fenerini yakması üzerine feci şekilde

korkmuştu. Birisi ellerini havaya kaldırıp bir adım geri attı ve öylece kalakaldı. Fakat sağ elini kapalı tutuyordu -herhalde avucunda ya o sırada el değiştirmiş ya da değiştirecek olan uyuşturucu bulunuyordu. Diğeri, daha az ayıktı. Bu adam, 1.91 metre boyu, yüz otuz kilo çeken ağırlığı, üzerinde kapüşonlu siyah bir kazak, yukarı doğru çekilmiş bir şeytan maskesi ve siyah çizmeleriyle akşamın etkileyici karakterlerinden yukarıda adı geçen Lee idi. Bundan sonraki birkaç saniye içinde olanları, polis memuru Hopper olaydan kısa bir süre sonra şu sözlerle anlattı.

Adam, cam kapıdan bana doğru, gözlerimin içine bakıyordu. Aynı anda sağ eliyle mavi yarı otomatik metal bir tabancayı kavradı. Tabancayı bana doğru yöneltmiği için, bana sıkacağını düşündüm. Beylik tabancamı çektim. Silahının namlusu üzerime doğru çevrilmişti. Ateş ederken, kendimi korumak için bir adım geriye gittim. O sırada silahımdaki mermilerin bittiğini fark ettim.”

Fakat Hopper, işini tam bitirmemişti. Boş şarjörü çıkarıp yenisini taktı. Ancak o sırada şeytan maskeli adamın yerde yattığını ve kıpırdamadığını fark etti. Buna rağmen Hopper, telsiz ve cep telefonuyla acil takviye istedi. Fakat her ikisine de cevap veren olmadı -polis hâlâ “çok meşguldü”, ayrıca aletler çekmiyordu. Hopper, sinema oyuncusuna kelepçe takmak istedi, fakat artık bunun gereği kalmamıştı. Sırt, karın ve kafasına dört mermi isabet etmişti, ayrıca beş mermi de duvara isabet etmişti. Nabzı artık atmıyordu, şeytan maskesinin boynuzları düşerken kopmuştu. Yanında yerde yatan tabanca, plastikten oyuncak bir tabancaydı.

Polisler, nihayet parti sahiplerinden en azından birini bulmuştu. Cesedin yanında ayakta duruyordu. Yatak odası ona aitti. Telsizle çağrılan ambulans gelmeden önce, odasından dışarı çıkarıldı. Ölüyle aynı odada bulunuyor olmasına rağmen, olay anında olup bitenden haberi yoktu. Bunun nedeniyse kendi ifadesine göre olaydan önceki bir saat önce içtiği dört kokteyldi.

Fakat bir nokta üzerinde bütün tanıklar görüş birliği içindeydi: Lee, plastik tabancasını çekmişti -ve silah, tamamıyla gerçek bir silaha (İsrail yapımı bir “Desert Eagle” tabancasına) benziyordu. Sinema oyuncusu, oyuncak silahı muhtemelen bir film setinden almıştı. Hopper’ın yanındaki diğer polis memuru ve koridordan odayı seyreden bir adam da olayın söz konusu seyrini onayladılar: Lee, akıl almaz bir şekilde davranarak bir polise silah çekmişti -bunu hem de çok sayıda insan silah taşıdığı için, polisin

kendisine silah çekildiğinde karşılık vermek zorunda olduğu bir ülkede yapmıştı.

İlk şüpheler

"Olanları anlamam mümkün değil." Bu sözler, hâlâ olayın şoku altında bulunan oyun yazan Mitch Hale'nin ifadesinde yer alıyor. Anthony Lee ile ortak bir prodüksiyon sırasında tanışmıştı. "Anthony, Budistti ve şiddetten nefret ederdi. Nasıl olur da bir silahlı çatışmada ölür? Gerçekten yetenekli bir oyuncu ve iyi bir insandı. Çok kötü. Nasıl olur da Halloween partisi sırasında bir insan öldürülür?"

Açıkça söylemek gerekirse, bu sorunun şöyle sorulması gerekiyordu: Nasıl olurdu da bir Halloween partisi sırasında silahı sıkanın gözlerinin içine bakan biri, *sırtından* üç, *kafasının arkasından* bir kurşunla vuruluyordu? Ama bu ayrıntılar, polis tarafından ilk birkaç gün gizlenmeye çalışıldı. Etnik ayrımcılığa ilişkin seslerin yükselmeye başlaması şaşırtıcı değildi, zira Anthony Lee siyahtı. Oyuncuyu yakından tanıyan bir kadınsa, sonradan kehanet gibi görülmesi gereken bir açıklamada bulundu: "Anthony'nin hayattaki en büyük korkusu, uzun boylu bir siyah olduğu için, bir gün polis tarafından öldürüleceği korkusuydu."

Anthony'nin diğer arkadaşları daha da ileri gittiler. Onunla on üç yıldır arkadaş olan komşusu, Lee'nın "kesinlikle" kimseye silah doğrultmayacağını söyledi. Partinin yapıldığı "saray yavrusunun" sahibi de şaşkınlık içindeydi: "Olan biteni anlamıyorum. Eğer Anthony gerçekten de polise silah doğrulttuysa, neden eğilmedi ki?"

Olay, muhtemelen bu kadar basit değildi. Buna rağmen belki de Hopper, önyargılarıyla hareket etmiş ve dar koridorda kendini köşeye sıkışmış hissetmiş olabilir miydi? Anthony Lee'nin arkadaşları için, olay açıktı. Duygusal davrandılar ve basına şu açıklamada bulundular: "Bir polisin, böyle bir partide durduk yere kurşun yağdırması akıl alacak gibi değil. Oldukça özel ve iki adet güvenlik görevlisinin görev yaptığı bir partiydi. Davetlilerden bazıları, altı haneli rakamlarla ölçülen yıllık kazanca sahip. Bir polis geliyor ve bir kostüm partisinde oyuncak tabanca taşıdığı için birini öldürüyor!"

Peki Lee, (plastik) tabancayı neden çekmişti? Belki de 27 yaşındaki Tarriel Hopper'in polis üniformasıyla partiye gelen bir misafir olduğunu sanmıştı. Lee, çocukların ve rahat insanların yaptığı gibi, başka bir misafirle

oyun icabı bir çatışmaya girmek için oyuncak tabancasını gerçekten bu yüzden Hopper’e doğru doğrultmuştu.

Plastik tabancasının ne kadar gerçek göründüğüne ilişkin sorunun bir süre sonra sorulmasına gerek kalmadı. Üretici firmanın ifadesine göre, silah gerçekten de mükemmel bir kopyaydı. Üretici firma, bu tür oyuncak silahların sadece filmlerde kullanıldığını belirtti. Filmlerdeki silahlı çatışma sahnelerinde gerçek ve tiyatro silahlarının yerine, bunların hasara uğramaması için kullanılırlar. Bu yüzden de bu tür plastik revolverler, en ince ayrıntısına kadar orijinal silahla aynı olmalıdır. Orijinal silahlarla aynı kalıba sahiptirler. Kısacası silah, orijinaliyle tıpatıp aynıydı.

LAPD şefi de aynı düşünüyordu: “Trajik bir olaydı. Ölünün yakınlarına en derin üzüntülerimi bildirmek isterim. Fakat birisi polis üniformasıyla, bir polis arabasıyla ve polis amblemiyle önünüzde durduğu zaman, durumun açık olması gerekir. İster bir soygun sırasında ister normal devriye görevi sırasında ya da bir Halloween partisinde olsun, önce karşıdakinin elindeki silahın gerçek mi, oyuncak mı olduğunu inceleyemeyeceğimizi anlamanız gerekiyor.”

Bu konuda haklıydı. Fakat bir sorun vardı: Bir polis, yüzü kendisine dönük olan birini nasıl olur da sırtından ve kafasından vurabilirdi ve kurban ayakta kalabilirdi?

Bir taktisyen devreye giriyor

Anthony Lee’nın ailesi, bir avukat tuttu. Ama bu avukat herhangi biri değil, Johnnie L. Cochran idi. Cochran, genellikle teatral, ama jüriyi etkileyen taktiği nedeniyle korkulan ve -suç işleyen ya da kurban fark etmeden- siyah haklarının yılmaz savaşçısı bir avukattı. Almanya’da özellikle O.J. Simpsons’ı savunmasıyla tanınıyor. Cochran, söz konusu savunma sırasında becerikli bir şekilde dikkatleri olay mahallinde bulunan ipuçlarından saptırarak, siyah bir adamın ırkçı olduğu bilinen beyaz bir LAPD polisi tarafından haksızlığa uğramış olup olmadığı sorusu üzerinde yoğunlaşmıştı. Gerçi bunun olayla pek ilgisi yoktu, ama yine de sporcunun ilk duruşmada tahliye edilmesini sağlamıştı. (Bkz. M. Benecke, *Mordmethoden,* s. 264-283).

Cochran, şimdi de bu davaya bakmaya karar vermişti. Aralık ayında, Los Angeles şehir yönetimine karşı yüz milyon Dolar tazminat talep ederek dava açtı. Avukatlar, böylesi davaları açmayı çok severler, çünkü şehir

yönetimlerinin deep pockets (para dolu derin cepleri) vardır. Bu, şehir yönetimlerinden yüksek tazminatlar istenebileceği -bazen de alınabileceği- anlamına gelir, çünkü tazminatlar vergilerden ödeniyor.

Suçlama, ağır kusur iddiasını öne sürerek her şeyden önce hiçbir insanın özellikle kurbanın vücudunu sarmalayan bir eğri oluşturan bu kadar fazla mermi sıkamayacağı olgusuna dayanıyordu. Cochran, olaya ilişkin şunları söyledi: “Hopper’in sabah uyandığında o gün birini öldürme kararı aldığını söylemiyorum. Ama Hopper ihmalkâr davrandı ve polis için geçerli olan temel kurallara uymadı. Her şeyden önce LAPD’nin Hopper’in bu tür durumlarda davranılması gerektiği gibi davrandığı görüşünde olmasını da tuhaf buluyorum.”

2002 yılının Nisan ayında, yani olaydan yaklaşık bir buçuk yıl sonra Los Angeles Savcılığı, Hopper hakkında dava açılmaması kararını verdi. Gerekçede şu sözler yer aldı: “Her şey o denli hızlı bir şekilde meydana geldi ki, Hopper muhtemelen can korkusu duymuş olmalı. Bir saniyeden daha az bir zaman içinde ne yapması gerektiği konusunda karar vermesi gerekiyordu. O da silahını çekip ateşlemeye karar verdi.”

Fakat Cochran ve ölünün kız kardeşi farklı düşünüyorlardı. “Polisler, kendi kendilerini tehlikeye soktular” açıklamasında bulundular: “Anthony Lee’nin silah doğrultup doğrultmadığını kimse bilmiyor. Bu olay, aynı yıl içerisinde sadece elinde bir tornavidayla üzerine yürüdüğü için, bir polis tarafından öldürülen sokakta yaşayan ve psikolojik hasta kadın olayını andırıyor.”

Bir oraya bir buraya derken, 2003 yılı Şubat ayında şu sonuca varıldı: Hopper hakkında dava açılmadı, ama iç hizmetlerde görevlendirildi. Cochran, kendisi ve ölünün ailesi için devletten iki yüz yirmi beş bin Dolar koparmayı başardı. ABD şartlarıyla karşılaştırıldığında az denebilecek bu miktara rağmen, avukatlar sonucu bir başarı gibi göstermeye çabaladılar: “Los Angeles şehir yönetimi, Hopper’in hatalı olduğu kanaatinde olmasaydı, tazminat ödemezdi.” Olay böylece hukuki açıdan kapanmış oldu.

O sırada adli tıp uzmanları, hâlâ olayla ve bu kadar kısa süre içinde bu kadar fazla mermiyi sıkmanın nasıl olup da mümkün olduğu sorusuyla meşguldü. Hepimiz için önemli olan bu soru, siyasi tartışmaların gölgesinde kalmıştı. Ancak 2003 yılı Temmuz ayında olayın açıklamasını öğrenebildik. Gözüyle görmedikten sonra, insan aklının almayacağı bir açıklamaydı.

Eski polis Tom Streed ve Biodynamics Engineering firması, Hopper'i davet edip olayın meydana gelme biçimini tekrarlamasını istediler. Hopper, verilen bir işaret üzerine belirlenen bir hedefe ateş etti. Olay, yüksek hızlı bir kamera tarafından kaydedildi. Orada bulunanlar, Hopper'in silahını çekerek nişan alıp dokuz mermiyi sıkması için topu topu 2,293 saniyeye ihtiyacı olduğuna şaşkınlık içinde şahit oldu. Hatta Hopper, beş denemenin birinde sadece 1,826 saniye içinde bütün bunları yapabildi. Lee'nin daha ayakta iken vücuduna birden fazla kurşun saplanması bu yüzden şaşırtıcı değildi. Lee, polisin gerçek bir polis ve Halloween şakası olmadığını fark ettiğinde hızlı bir şekilde sırtını dönmüştü, ama Hopper artık nişan almıştı ve bir çırpıda bütün şarjörü Lee'nin üzerine boşalttı. Kırık camın arkasında durduğu için de odanın içini iyi göremiyordu Hopper'in yere düşen Lee'ye ateş etmediği, diğer kurşunların duvara isabet etmesinden anlaşılıyor

Ateş etme hızı, başka bu sebepten dolayı da şaşırtıcıdır. Eski polis Streed, bunu "Aslında ilk bir ya da iki mermiden sonra, ne yapılacağını düşünmek üzere ara verilir" diye açıkladı. Hopper'in bunu yapmaması, muhtemelen birincisi daha üç yıllık bir polis olmasından kaynaklanıyordu, ikincisi ise gerçekten de odanın içinde bir şey görmesi mümkün olmamıştı ve bu yüzden de mümkün olduğu kadar çok sayıda ateş ederek işi garantiye almak istemişti.

Savcılar, sonucu bir kez daha özetleyerek şu sözlerle noktayı koydular: "Polis memuru Hopper, Anthony Lee'ye ateş ederken kendisine ve diğerlerine yönelik tehlike karşısında nefsi müdafaaya başvurdu. Bu nedenden dolayı dosyayı kapatıp başka herhangi bir tedbire başvurulmasına gerek görmüyoruz. Saygılarımızla - Savcı Yardımcısı."

Epilog

Lee'yı öldüren polis memuru, iç hizmette görevlendirildi. Fakat LAPD, ihtiyaten "Ama bu önlemin disiplinle ilgili bir sebebi bulunmamaktadır" açıklamasını yaptı.

Polis karakolunda düzensizlikler devam etti. Örneğin, 2000 yılında, Hopper'in arkadaşlarından Rafael Perez, görevden atıldı. Perez, LAPD'nin delil odasında bulunan ve daha önce ele geçirilmiş kokaini çalmıştı. Basın tarafından "komik derecede az bir ceza" olarak nitelenen hapis cezasını çekmek üzere teslim olduğunda Perez konuşmaya başladı. Yetmişten fazla polisi, suçsuz insanlara sahte deliller isnat etmek, yaralamak ve/veya

tutuklamakla suçladı. Bunun üzerine mahkemeler, yüzden fazla suça ilişkin davaları yeniden görmek zorunda kaldı. Bu sefer, Los Angeles'ın *deep pockets'leri* gerçekten de yük altına girdi: Sözde suçlulara, milyonlarca Dolar tazminat ödendi.

Fakat hem Hopper'in hem de akıl hastası kadını öldüren polisin "hukuk kuralları içinde ve yönetmeliklere uygun şekilde davrandıkları" kararlarında bir değişiklik olmadı. Bu tür karışıklıklar göz önüne alındığında, Lee'nin yakınlarının polise karşı duydukları güvensizlik tamamen anlaşılabilir bir durumdu.

Sinema oyuncusu, parti ve partilerde uyuşturucu kullanmayı seven, uzun boylu, iri yarı ve siyah olması itibarıyla belki de çok korkak bir insana korku verebilecek biriydi. Buna rağmen Anthony Lee, tamamen zararsız bir insandı. Ölümüne neden olan, budala bir insanın ona karşı duyduğu önyargılardan çok Halloween ayyaşlığı, ödünç aldığı oyuncak silahla yaptığı budalaca yaramazlık -ve LAPD'nin en hızlı nişancısının o akşam bir şanssızlık eseri olarak West Los Angeles'in sakin Yoakum Drive caddesinde devriye görevi yapmasıydı.

Olanaksız bir trafik kazası

Erich Fritz'in 1939 yılında anlattığı aşağıdaki olay, "en kusursuz cinayetlerin" tesadüf sonucu değil, tam tersine sabırla araştırma, delililer ve bir parça da sezgiyle çözülebileceğini gösterir. Daha önce anıldığı gibi, bu meselenin birçok insanı büyülediği görülüyor. En azından çok sık olarak bana bu soru yöneltiliyor. Bu yüzden bu konuya ilişkin olarak bir kez daha görüşlerimi belirtmek isterim: Kusursuz cinayetler, uzmanlar yani kiralık katiller tarafından işlenir. Acemilerin şanslarına güvenmelerini salık vermem, sorunlarına kansız bir çözüm bulmalarının en iyisi olduğunu söyleyebilirim. Birincisi, bu sizin ruh sağlığınız için daha iyi bir çözüm anlamına gelir, ikincisi ise cinayetin bir gün ortaya çıkmayacağından emin olamazsınız. Şimdi Erich Fritz'in *Zeitschrift für die gesamte Gerichtliche Medizin* (31. Cilt, 1939, s. 162-173) dergisinde anlattığı olaya gelelim:

"Kaza ya da intihar süsü verip bir cinayetin üzerini kasıtlı olarak örtmek, adli tıp alanında az rastlanır bir şey değildir. Çok denebilecek sayıda ceset muayene eden her adli tıp doktoru, bu tür garip olaylarla karşılaşır. Cinayetleri kasıtlı örtmeye, daha çok asılan ya da suda bulunan ve trenin üzerinden geçtiği cesetlerde, özellikle de erkeğin nafaka

ödememek için çocuğu anneyle birlikte feda ettiği hamile, kadın cesetlerinde rastlıyoruz.

Harici muayene sonucu -her deneyim sahibinin bildiği üzere- ölüm nedeninin belirlenmesi hemen hemen imkânsız olduğu için, bu sebepten dolayı ufak tefek ya da ağır yaralarla bulunan cesetlere her defasında otopsi yapılması salık verilir. Doğal nedenlerle ani ölümleri bir yana bırakırsak, iç organlar büyük ölçüde parçalanmışken ağır şiddet uygulanmasına rağmen vücudun dıştan zarar görmemesi, oldukça sık rastlanan bir durumdur. Buna özellikle genç kurbanlarda daha çok rastlanır.

Mesela bir keresinde cesedin bulunduğu yer ve durumu itibarıyla cinayet olduğu tahmin edilen bir olayda, otopsi sonrasında ölümün bir trafik kazası sonucu meydan geldiği tespit edilmişti: Yolun ortasında bacakları açık ve dizleri bükük, elbiseleri yukarı doğru çekilmiş ve cinsel organı tamamen açık bir şekilde bir kadın cesedi bulundu. Cesedin vazıyeti cinsel bir suça işaret ediyordu, ancak bir dizi sıyrık ve daha sonra otopsi sonucu tespit edilen iç organlardaki ağır tahribatlar, kadının bir trafik kazası sırasında öldüğünü ortaya koydu.

Cinayete kaza ya da intihar süsü vermek için kurbanın yüksekten, özellikle de dağdan aşağı veya tren altına atılması gibi durumlarda, sonuca ulaşmaksa daha zordur. Yaralama veya öldürme kastının vücutta yol açtığı yaralar, sonradan meydana gelen ağır tahribat ve doku parçalanmaları nedeniyle genellikle fark edilmediği ve muhtelif ve ağır şiddetin dış tesiriyle açıklandığı için, kimi zaman incelenemez.

Bu tür cinayet gizleme yöntemlerinin aksine, sonradan trafik kazası süsü verilen kasıtlı ve tasarlanarak işlenen cinayetler oldukça seyrektir.

Gazetede okuduğum bir habere göre, Allgäu'da gerçekleşen bir bisiklet kazasının sevgiliyi öldürme teşebbüsü olduğu ortaya çıkarılmıştı. Ancak savcılığın bu olayla ilgili dosyasına ulaşmam şimdiye kadar mümkün olmadı. Habere göre, kadın pek işlek olmayan bir şose yolun kenarında bisikletinin altında ağır yaralı ve bilincini kaybetmiş bir halde bulundu. Görünüşe göre olay bisikletten düşme sonucu meydana gelmişti, ancak yapılan tahkikatlar hamile kadının (çocuğun, M.B.) babası tarafından doktora götürülmek bahanesiyle bu ıssız yere getirildiğini ve bisiklet pompasıyla kafasına şiddetli iki darbe indirildiğini ve kadının bunun üzerine yere yığıldığını ortaya çıkardı. Adam, bisikleti öylesine tahrip etmişti ki, gören olayın düşme sonucu meydana geldiğini düşünürdü.

Aşağı yukarı aynı türden başka bir olaya Münster'de asistanlık yaptığım dönemde tanık olmuş ve olaya ilişkin bilirkişi raporu hazırlamıştım. Ölüm olayı, yine yetkililer tarafından önce normal bir trafik kazası olarak değerlendirilmiş, fakat sonrasında ceset mezardan çıkarılıp otopsi yapılınca ölümün ateşli silahla işlenen bir cinayet sonucu gerçekleştiği tespit edilmişti. Özel koşulları ve oldukça rafine bir şekilde işlenmesi ve kaza süsü verilmesinin yanı sıra polisle yetkililer arasındaki yetersiz işbirliği nedenlerinden ötürü bu olaydan, trafik kazası süsü verilmiş bu tür cinayetlerin nadir örneklerinden biri olması sebebiyle söz etmeye değer.

Jandarmanın düzenlediği ilk rapora göre, 24 Kasım 1936 günü akşam saat yediye doğru pek işlek olmayan ve biraz meyilli bir yolda bir kadın cesedi bulunmuştu. Kadın, eğik olarak kafası yolun kenarında ve bacakları yolun ortasında olacak şekilde, daha ziyade sağ tarafa doğru yatar vazıyetteydi. Cesedin üç metre uzağında, ön tekerleğin göbeğinde kan izleri ve toprak bulunan bir kadın bisikleti duruyordu.

Yolun kenarındaki taşların birinde aşağıdan yukarıya doğru sıçramış bir kan lekesi vardı. Gidiş yönünde bulunan bir sonraki taş eksikti ve yaklaşık üç metre ötede yamaçta çalılıkların içinde yatıyordu. Taşın üzerinde iki adet kan izi bulunuyordu ve sanki kan taşa elle sürülmüş gibi görünüyordu. Hem kadının siyah yün başlığında hem de saçlarında ve kafasında beyaz kireç parçacıkları vardı. Kafanın bulunduğu yerde ise büyükçe bir kan gölü oluşmuştu.

Kadının kocası ilk sorgusunda, yaklaşık dokuz yıldır evli ve iki çocuklarının bulunduğunu söyledi. Her evlilikte olan ufak tefek kavgaların dışında aralarında bir anlaşmazlık yaşamamışlardı. 24 Kasım günü saat 13.00 şualarında eşiyle birlikte bisiklete binerek kuşburnu aramaya çıkmışlardı. Saat 16.30'a doğru ise tekrar eve doğru yola koyulmuşlardı. Köyün girişinde eşine seslenerek gelip gelmediğini sormuş -o sırada çok sis vardı-, eşi ise "devam et, geliyorum" diye yanıt vermişti. Kendisi, S.'deki icra memuruna uğrayacağı için, önden gitmişti. Bunun üzerine yola devam etmiş ve hiçbir şey özellikle de bir çarpışma olduğunu gösterebilecek bir çığlık veya gürültü duymamıştı.

Eve geldikten sonra, çocuklarla kuşburunlarını ayıklamıştı. Neden hemen icra memuruna gitmediği sorusuna ise verecek bu cevabı yoktu. Çocukların, annelerinin nerede kaldığına ilişkin sorusuna ise, biraz sonra

geleceği yanıtını vermişti. Fakat bir süre sonra gelmeyince, eşini aramaya karar vermişti.

Yolda çok sayıda kamyonu durdurarak bir kadın görüp görmediklerini sormuştu. Tanıdık biri, bir kadının yukarıda yattığını, ama durumunun kötü olmadığını söylemişti. “Herhalde benim eşim değildir!” diyerek yola devam etmiş ve eşini anlatıldığı gibi yerde bulmuştu. Orada bulunanlar, önce komisyonun gelmesi gerektiğini ileri sürerek onu ölünün yanına yaklaştırmamışlardı. Kazanın nasıl meydana gelmiş olabileceği konusunda bir açıklaması yoktu. Parçalanmış bisiklet, kadına bir kamyonun çarptığına işaret ediyordu. Eğer sise rağmen eşini arkada bırakıp yola devam ettiği yüzüne vurulacaksa, eşinin bisikleti her zaman çok dikkatli kullandığını söylemek zorundaydı. Kendi bisikletinde elektrikle çalışan bir lamba vardı, ama eşinin bisikleti lambasızdı.

Kadının kocası oldukça tuhaf davranışından dolayı önce gözaltına alınsa da, elbisesinde herhangi bir kan izine rastlanmadığı için, kısa süre içinde tekrar serbest bırakıldı.

Soruşturma hâkiminin isteği üzerine, ölüm nedeni açık bir şekilde tespit edilemediği için, cinayet komisyonu olayı araştırmaya devam etmekle görevlendirildi. Ceset, morga kaldırılmıştı. Kadının elbiseleri ne yırtılmış ne de kirlenmişti. Sadece eldiven birazcık kirlenmişti.

Cesedin üzerindeki elbiseler çıkarılıp ceset yıkandıktan sonra, vücutta herhangi bir yara ve sıyrığın olmadığı tespit edildi. Sadece kadının kafasında bir dizi yaralanma olduğu belirlendi: Kafanın sağ tarafında on santimetre uzunluğunda, geniş ve açık bir yara bulunuyordu. Yaranın altındaki kemik birçok yerinden kırılmış ve içe doğru çökmüştü. Ayrıca saç diplerinde kemiğin dışarı çıktığı daha küçük bir yara ve kulaklarda küçük sıyrıkların yanı sıra sol şakakta mercimek büyüklüğünde ve yuvarlak deri kesiği tespit edildi. Kesiğin çevresindeki deri düzensizlik arz ediyordu ve azıcık kirlenmişti.

Devlet hastanesinden çağrılan bir doktorun yaptığı muayenede, bu yaranın altında bulunan kemiğin hasar görmediği saptandı, zira doktor delme sırasında zorlukla karşılaşmış ve sondaj yaparken kafatasını delememişti. Cinayet masasındaki memurların kanaatine göre, yaralar trafik kazalarında sıkça rastlanan yaralarla benzerlik gösteriyordu.

Cinayet masasının raporu, özetle şunları içeriyordu: “Nesnel bulgular, kadının ölümünde ikinci bir kişinin suçlu olduğunu kabul etmek için

herhangi bir dayanak noktası sunmamakta, daha ziyade bayan R.'nın yokuş aşağı bisikletle inerken düşüp kafasını yolun kenarındaki taşlara çarpma suretiyle kaza sonucu hayatını kaybettiğine işaret etmektedir."

Soruşturma hâkimi, cinayet masasının söz konusu raporuna dayanarak cesedin gömülmesine izin verdi ve ceset 27 Kasım günü defnedildi.

Kadının kocası, gazeteye aşağıda bulunan ölüm ilanını verdi: 'Şurası kesindir ki, en sevdiğinden ayrılmak tanrının tavsiyesidir.' Hayat ve ölüm hakkında karar sahibi olan tanrı, Salı akşamı saat 16'da bir kaza sonucu sevgili eşim ve çocukların sadık bakıcısı olan anneleri bayan R.'yi kendi yanına aldı.

Eğer bir polis memurunun aklına kadının ölümünde bir başkasının parmağının olması gerektiğinden yola çıkarak kaza mahallini yeniden ayrıntılı bir şekilde inceleme düşüncesi gelmeseydi, bu 'kaza' kesinlikle açığa kavuşmayacaktı. Polisin şüphesi, güvenilir bir kaynağın kendisine çiftin evlilik hayatlarının, kendini iyi bir aile reisi olarak gösteren kocanın söylediğinin aksine iyi olmadığını söylemesiyle daha da güçlendi.

Başka kanıtlara da dayanan bu şüphe nedeniyle, D.'deki cinayet masasından bir görevlinin hazırladığı ve aslında öncelikle elde bulunan bulgulara dayanması gereken yeni bir bilirkişi raporu sonucu, 4 Kasım günü mezarın açılması başvurusunda bulunuldu. Bunun üzerine resmi olarak görevlendirilmiş bir doktorla birlikte, kadının ölümünden on gün sonra mezarı açtım. Sadece yedi gün yerin altında kalmış olduğu ve soğuk mevsimde gömüldüğü için, ceset tamamen sağlam durumdaydı.

Ceset, çıplak gözle incelendiğinde vücutta yaralanma ve sıyrıklar pek görülmezken, kafatasında oldukça fazla tahribatlar ve kafa derisinde çok sayıda yaralar göze çarpıyordu. Kafa derisindeki yaralar, sağ şakağın saçlı kısmındaydı ve aynı yerde kireç parçacıkları bulunuyordu. On santimetre uzunluğunda genişçe açılan yaranın altındaki kemik parçası birçok noktadan parçalanmış ve kafatasının iç tarafına doğru çökmüş vazıyetteydi.

Bu bulgular, bir trafik kazasını ihtimal dışı bırakmasa da -özellikle ağır bir kamyonun altında kalma yoluyla meydana gelen ölüm olaylarında bu tür kafatası parçalanmalarına sıkça rastlanır- sol şakaktaki küçük yaranın ve yaranın kenarındaki çok sayıda yırtıldı sıyrığın durumu, en azından *kurşun yarası olduğu şüphesi* uyanıyordu. Bu şüphe, cesedin otopsisi sırasında da onaylandı.

Otopsiden önce kadının kocasına, cesedin kafasında bir kurşun yarası olduğu söylendiğinde, kadın öldüğünde yanında olmadığı için bu konuda bilgisi olmadığı cevabını verdi.

Cesedi incelemiş olan hastane doktoruna, neden bu yaranın kurşun yarası olduğunu tespit etmediğine ya da en azından kuşun yarası olabileceğine dair şüphesini dile getirmediğine dair ithamda bulunmak kesinlikle yerinde olmayan bir tavır olacaktır, zira o, kurşun yaralarını değerlendirmede şüphesiz ki hiç deneyime sahip değildi ya da çok az deneyime sahipti. Yaranın delinmesi işlemi, kemik kayması sonucu başarısızlıkla sonuçlandığı için, yaranın çarpma sonucu meydana geldiği ihtimalini kuvvetlendirmiş olabilir.

Ceset incelenmeye devam edildiğinde, sol şakak kemiğinde altı milimetre çapında, yuvarlak bir kurşunun bulunduğu tespit edildi. Kurşun yarasının deldiği kemiğin çevresi siyahlaşmıştı ve deliğin alt kısmında yine siyah bir torba oluşmuştu. Bunun yanı sıra çenede çok sayıda kırık mevcuttu.

Kurşunun çıktığı yerdeki deride önce çıkış yeri bulunamadı. Ancak sağ taraftaki büyük yaranın dikkatle incelenmesinin ardından yaranın hem üst hem alt kenarlarında birer çıkıntılı yırtılma olduğu saptandı.

Bu bulgu, büyük ve açık yaranın kurşun beyni delip geçtikten sonra oluştuğunu, aksi takdirde hem üst hem de alt kenarlarda birer yırtılma olmasının imkânsız olduğunu ortaya koyuyordu. (Kafatası, yaraların daha iyi incelenmesi için yumuşatıldı [yumuşak dokulardan arındırıldı, M.B.] ve tekrar bir araya getirildi.)

Kurşunun, açık yaradan sonra kadının kafasına sıkılmadığı, nefes alırken ağzına kan girmesinden ve kanı yutmasından başka, diğer yaralara bağlı olarak akciğere kısmen yağ sızmaları oluşmasından da anlaşılıyordu. Yaralar, kadın daha yaşarken oluşmuş olmalıydı.

Ateş etme mesafesine gelince, daha önce sözü edilen kurşun deliğinin hemen altındaki barutun siyahlaştırdığı nitritli doku torbasının yanı sıra yaranın kenarındaki yırtıklardan yola çıkarak kurşunun kesinlikle yakından yani birkaç santimetre mesafeden sıkıldığı söylenebilir. Belki de kadın yere düştükten sonra yerden küçük yaraya bulaştığı kabul edilen lekeler de aslında barut iziydi, ama otopsi sırasında silinme ve yıkama sonucu gitmişti.

Kemiğe kurşunun girdiği yerin büyüklüğü ve kurşunun kafayı delip çıkması olgusundan kullanılan silahın 6,35 milimetre kalibresinde (gömlekli mermi) olduğu kanaatine varıldı.

Tarafımdan hazırlanan bilirkişi raporunda, ağır derecedeki kafatası parçalanması kesinlikle sadece kafayı delip geçen merminin yol açamayacağı ayrıntısıyla izah edildi. Daha büyük kalibrelerin son derece hızlı mermilerin yol açtığı kurşun yaraları, bazen kafatasının parçalanmasına yol açsa da, kafatasının yüz kısmındaki ağır kırıkların yanı sıra kırık kafatası kemiğinin sivri çatı şekline gelmesi ve kafanın sağ tarafındaki büyük açık yaranın sadece kurşunla meydana gelmesi olanaksızdı.

Bu yaralar sadece kafanın sağlam bir yerde -muhtemelen asfaltın üzerinde- bulunurken geniş bir maddeyle parçalanmasıyla meydana gelmiş olabilirdi.

Kurşun yarasından sonra, kafanın üzerinden geniş bir kamyon tekerleğinin geçmiş ve kafayı ezmiş olması, önemli sıyrıkların olmamasından dolayı ihtimal dışıydı. Buna karşılık, olay mahallinin incelenmesi sırasında yolun kenarındaki hendekte bulunan altmış beş kilo ağırlığındaki yol kenar taşı, bu kadar ağır bir tahribat için oldukça uygun görünüyordu.

Değişik başka hususlar, bu olasılığın doğru olduğunu gösteriyordu: Her şeyden evvel cesedin saçlarının arasında ve siyah yün başlıkta bulunan kenar taşından kopmuş olan kireç parçacıkları, cesedin bulunduğu anda tespit edilen, ama doğru değerlendirilmeyen bulgular.

Hatta yol kenar taşının iki tarafında kan izlerine rastlanmıştı, ancak on gün sonra yapılan inceleme sırasında, bu arada yağan yağmurun kan izlerini silmesi nedeniyle, tarafımızdan yapılan hassas numune alma sonucunda bile doğal olarak tespit edilemedi. Bu taştaki kan izlerinin, olay mahalli incelemesi sırasında kadının ölümüne uygulanan bir şiddetin sebebiyet verdiği şüphesini uyandırması gerekiyordu. Peki cesetten dört-beş metre uzaklıktaki bir hendekte bulunan bu taştaki kan izleri nasıl açıklanmıştı?

Şayet taş, bir kamyonun çarpması sonucu hendeğe atılmış olsaydı, o zaman en azından herhangi bir tekerlek izinin olması gerekiyordu. Fakat taştaki kan yine de bununla açıklanamazdı. Yoksa kadının bisikletten düşerken taşa çarpıp, az kilosuyla ve çarpma hızıyla yola dikili olan taşı yerinden söküp hendeğe attığı mı düşünülmüştü?

Yol ustasının belirttiği üzere, taş “kazadan” günlerce önce hendeğin yanına konulmuştu. Ama cesedin yanında bulunan yol koruma taşındaki aşağıdan yukarıya doğru fışkırmış leke halinde bulunan kan izlerinin nazarı dikkate alınmaması akıl almaz bir durum olarak kalmaya devam etti. Bu kan izleri, biçimi itibarıyla yere çarpma sonucu meydana gelmiş olamazdı, ama yerdeki kafanın üzerine hendekteki taşın bırakılması suretiyle oluşması olanaklar dahilindeydi.

Otopsi bulgularına ve olay mahallinin keşfine göre, kadına ateş edildiği ve daha yaşarken ama bilincini kaybetmiş durumda yerde yatarken öldürmek için kafasına taşla vurulduğu sonucuna varıldı. Cinayet sırasında işlenen cürümlerin sırası, - bu sıranın gerçeğe yakın olması bir yana bırakılsa bile -cesetteki kanın akma biçim ve yönlerinden de çıkarılabildi.

Sol şakak kasındaki kurşun deliği kanla dolmuşken, sağ şakakta kurşunun çıktığı delikte ise neredeyse kana rastlanmadı. Aynı zamanda kafatasının ağır derecede tahribi, kadın daha yaşarken meydana gelmiş olmalıydı, zira otopsi sırasında kadının nefes borusuna soluk alma sonucu kan girdiği tespit edildi. Yani kafatası parçalandığında kadın daha yaşıyordu.

Bana göre, olayın açığa kavuşmasında cesedin arka tarafında bulunan, ön tekerleği eğilip bükülmüş ve tekerleğinin göbeğine oldukça kalın tabaka halinde çamurla karışmış kan olan bisiklet ayrıca kayda değerdir. Bir trafik kazasında bu izlerin tekerlek yuvasına bu kadar yakın olması mümkün değildir! Yuvadaki kan, sadece ve sadece kurşunla mümkündü ve cinayete kaza süsü vermek için tekerlek tekmeyle eğik bükük hale getirilirken, kanlı ayakkabıdan yuvaya sürülmüş olması gerekiyordu. Böylesi bir eylem, nihayetinde çürüme kaza süsü vermek amacıyla yapılmış olabilirdi -ki neredeyse başarıya da ulaşacaktı.

Nihayetinde kadının kocası, eşini öldürme ve cinayeti kaza süsü vererek örtbas etme şüphesiyle tekrar tutuklandı. Ancak bir dizi sorgudan sonra geçirilmesine rağmen, eşi ‘kaza geçirdiğinde’ yanında bulunmadığından ısrar etti.

Bu arada adamın, evinde çalışan bir hizmetçiyle ilişkisi olduğu, ona mektuplar yazdığı ve hizmetçiye bir dikiş kutusu (dikiş kutusu hizmetçinin evinde bulundu) hediye ettiği öğrenildi.

Bundan başka, polise başvuran bir silah taciri, kadının kocasının tabanca mermisi satın almak için kendisine başvurduğunu açıkladı.

Yüzleştirme sırasında, silah taciri cinayetin işlendiği gün kendisinden 6.35 milimetre kalibresinde bir silah için mermi isteyenin o olduğunu teyit etti.

Bunun üzerine cinayetin işlendiği gün adamın giymiş olduğu elbiseler, üzerindeki kan izleri incelenmek üzere bize teslim edildi. İnceleme sırasında baştan geçmeli ceketinde ve pantolonunda Aı kan grubunda olduğu tespit edilen kan lekelerinin yanı sıra sıçramış ince kan izlerine rastlandı. İnceleme, birden fazla kan lekesi üzerinde yapılmasına rağmen, her seferinde aynı neticeye varıldı. Adamın kan grubu 0 idi, kadınınkı ise Aı.

Bu neticenin kendisine bildirilmesi karşısında adam, bilirkişi raporunun kendisine gösterilmesini istedi. Pantolonunda kan lekesinin bulunmasının olanaksız olduğunu söyledi.

Silah taciriyle tekrar yüzleştirilen suçlu, aniden ve hiçbir gerekçe olmadan, sadece mermileri değil, silahı da silah tacirinden satın aldığını kabul etti.

Yeri tarif etmesi üzerine, silah cinayet mahallinin yaklaşık üç yüz metre uzağında bir çalılıkta bulundu. Adam, savcıya içini dökmeye başladı: Eşinin başından geçen *kazadan* -bir sürek avının olduğu- bir gün önce, silahı çalılığa fırlatmıştı. Fakat silah taciri buna rağmen, silahı kendisinin satmış olmasının mümkün olmadığı konusunda ısrarlıydı.

Nihayet 11 Aralık günü tutukevindeki hücresinde yazılı olarak aşağıdaki itirafta bulundu: ‘Bayan E. (hizmetçi) hamile. Bayan E.’yi sevdiğim için, eşimi öldürdüm ve taşı kafasına vurdum.’

Ertesi gün itirafı yazmak istediğini, çünkü yazarak kendisini daha iyi ifade edeceğini söyledi.

‘Nişanlım (hizmetçi), benden hamile kaldı. Kendisi, bunu bana iki ay önce söyledi. Ondan sonraki süre içinde ne yapmamız gerektiği konusunda sık sık konuştuk. Kendisine, onu benim evime alacağıma dair söz verdim.

22 Kasım günü Hansa-Cafe’de bana ya sen bir şeyler yapmalısın ya da ben yapmak zorunda kalacağım, dedi. Bu sözlerden ya intihar edeceğini ya da benim eşimi ortadan kaldırmam gerektiği sonucunu çıkardım. Kendisi bana böyle söylemedi, ama ben böyle anladım.

İki kadından birinin halledilmesi gerektiğini düşündüm. E.’yi daha çok sevdiğim için, eşimi ortadan kaldırmaya karar verdim. Fakat mermileri, bunun için satın almak istemedim. Tavşan avına çıkmayı düşünüyordum. 24 Kasım günü eşimi kuşburnu toplamaya gitmek için ikna ettim. O sırada onu

öldürmeye karar verdim. L.'den geri dönerken, eşimin 80-90 metre kadar önündeydim. O anda seslendi: 'Walter, arka tekerleğin havası indi!'

Bunun üzerine bisikletten indim ve tekerleği şişirdim. Eşim her iki bisikletin arasında ayakta duruyor ve bisikletleri elleriyle tutuyordu. Orada o anın geldiğini düşündüm ve silahımı cebimden çıkardım. Yaklaşık 75 santimetre mesafeden (bulgulara göre inanılmaz! Erich Fritz) kafasına sıktım. Yerde yatarken, aklıma yerinden sökülmüş taşı kafasına fırlatmak geldi. Yarasının ölümcül olmayabileceğini düşünerek bunu yaptım. Çünkü başka mermim yoktu. Eğer eşim hayatta kalsaydı, suçum hemen kanıtlanacaktı.

Bunu engellemek için, işi garantiye almak istedim. Onun artık öldüğünü biliyordum. Kaza süsü vermek istedim ve bisikleti bulunduğu yere koydum. Bisikletin arka kısmını tekmeledim ve ön kısmını eğip büktüm. Taşı, çalılıktan aşağıya doğru attım ve hemen bisikletime binerek olay yerinden uzaklaştım. Revolverin bulunduğu yere kadar geldim. Düzeltmek zorundayım: *Önce* silahı fırlatıp attım, sonra olay yerine tekrar dönerek eşimin ölüp ölmediğinden emin olmak istedim. Hâlâ yaşadığını düşünüyordum. Şimdi mevcut deliller karşısında inkâr etmemin bir anlamının kalmadığını anlıyorum. Bütün süreç boyunca bana iyi davranıldığını ve şantaj görmediğimi bilhassa belirtmek isterim...

Katilin itirafı kelimesi kelimesine böyleydi ve olayı işleyiş biçimi, otopsi ve cinayet mahallinin keşif sonuçlarına tamamıyla uyuyordu. R., Aralık ayının ortasında tutukevinin bir hücresinde çarşafla kendini astı. Böylece rafine biçimde tasarlanmış ve uygulanmış olan en adicesinden bir cürüm, yasal olmasa da cezasını bulmuş oldu.

Bu olay, görünüşte 'açık bir şekilde trafik kazası olduğu' kesin olan -en azından ıssız yollarda bulunan cesetler söz konusu olduğunda- durumlarda, deneyimli, tıbbi ve kriminal açıdan iyi eğitim görmüş bir uzmanın ilk araştırma ve olay mahallinin incelenmesinde görevlendirilmesinin, söz konusu uzmanın cesedin dıştan incelenmesini sonucu elde edilen bulguları doğru değerlendirmesinin ve bu bulguları olay mahallindeki diğer ayrıntılarla pozitif ve negatif anlamda ilişkilendirmesinin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

Otopsi, tasarlanarak işlenen ve akabinde yol kenarı taşının kafaya indirilmesiyle tamamlanan cinayeti ortaya çıkardı ve böylece oldukça rafine bir şekilde trafik kazası süsü verilmek suretiyle örtbas edilmek istenen ve

ilk incelemeleri yapan organların doktorla yetersiz işbirliği neticesinde ‘trafik kazası’ olarak kayda geçirilen ve sadece bir polis memurunun dikkatli araştırmaları sayesinde yeniden soruşturulan bir cürümü açığa çıkardı.

Bu olay, ayrıca yaralı cesetlerin otopsi yapılmadan hiçbir suretle *yakılarak defnedilmemesi* gerektiği konusunda da ikna edici bir etkiye sahiptir. Şayet söz konusu olayda ceset yakılarak defnedilseydi, kanıtlar ortadan kaldırılmış olacaktı.”

Katil her zaman preparatördür

Artık en inanılmaz soruşturmaları bile takip etmede denetimli olduğunuz için, şimdi herhalde en görmüş geçirmiş polisiye film seyircilerini bile hayrete düşürecek bir olay anlatacağım. Bu olayda, gerçekten de fail, amatörlerin en fazla tahmin edebilecekleri kişidir. Fail, bu sefer bahçıvan ya da kriminal biyolog değil, -başlıkta da belirtildiği gibi- preparatördür. Olayı anlatan, başta Tsunami (2004) ve Kosova (1999’dan itibaren) olmak üzere yurtdışında çeşitli görevlerde bulunmuş olan adli tıpçı Wolfgang Huckenbeck’tir. Hugenbeck, ayrıca artık yayımlanmayan *SeroNews* isimli (adli tıp uzmanlarının adli tıpçılar için çıkardığı) derginin de yayıncısıydı. Dergi, rahat okunabilir ve çok sayıda örnek olay incelemesi içermesi dolayısıyla ayrıca itfaiyeciler, ölü gömücüler ve hâkimler tarafından da severek okunuyordu. Aşağıdaki örnek olay, Hugenbeck’in ilginç uğraşısının belki de en iyi örneklerinden birisidir. Hugenbeck, günlüğünde şunları yazıyor:

“Mısır’da dört hafta önce dalış sırasında ölmüş bulunan bir dalgıç cesedinin otopsisinin tam ortasındayken telefon çaldı. Federal Kriminal Daire’den (BKA) bayan Salzmann, spontan olarak Yemen’e bir göreve -muhtemelen önce bir ön araştırma için- gidip gidemeyeceğimi sordu. Seri cinayetler, cesetler ve ceset parçaları, organ ticareti ve İçişleri Bakanı’nın düşürülme planları söz konusuydu. Ortada biraz muğlak bir durum vardı, ama Alman büyükelçiliğinden gelen ve içeriği bahis konusu olaylardan oluşan bir faks söz konusuydu.

Alman Dışişleri Bakanlığı, Alman bir adli tıpçının gönderilmesini onaylamıştı. Bu, Yemen tarafından arzu ediliyordu. Bunun üzerine her şey çok çabuk gelişti. Cuma günü uçuş günüydü. Akşam, Kosova’da birlikte

çalışmış olduğum BKA görevlisi Toralf Kral ile Paris'te buluştum ve oradan Sana'ya (Yemen'in başkenti) birlikte uçtuk.

Sabah saat sekizde Sana'ya vardık. Bizi, Kriminal Teknik Araştırma Dairesi'nin şefi albay Al-Hamdani karşıladı. Vize almak zorunda kalmamamız için, bizi gümrükten kaçak geçirdi. Bu yüzden de görev pasaportlarımız dört gün boyunca elimize geçmedi. Suç mahalli 'valizini' (gerçekten büyük bir sandık) taşımak zorunda kalmıyoruz: Hamallar o işi hallediyor. Polis eşliğinde savcılığa doğru yola çıkıyoruz.

Orada gittikçe daha çok insan toplanıyor ve oda dolusu insan birikiyor. Çay ve limonata eşliğinde sıcak bir şekilde karşılanıyoruz. İyi ama suç mahalli nerede?

Bunun için, davayla ilgilenen hâkimin karar vermesi gerekiyor. Fakat önce hâkimin gelmesi bekleniyor. O arada uzman sıfatıyla yemin ediyoruz, bizim Kur'an üzerine yemin etmemiz gerekmiyor. Birdenbire ortaya bir fotoğraf dosyası çıkıyor: Adli tıpta çekilmiş cesetler ve ceset parçaları resimleri. O sırada Adam'ın - preparatör ve katilin ismi - iki cinayeti daha itiraf ettiği haberi geliyor.

Fakat Adam, cesetleri sakladığı yeri polise gösteriyor: Cesetler, teşrih odasında bulunuyor. Daha sonra daha fazla şey hatırlıyor, şimdiye kadar yirmi ile otuz arası insanı öldürdüğünü itiraf ediyor. Doğranmış bir ceninin kendi çocuğu olduğunu ve kendi elleriyle annesinin karnından çıkardığını söylüyor.

Ayrıca perde arkasındaki planlayıcılar ve Suudi Arabistan'a yapılan organ ticareti hakkında söylentiler duyuyoruz. Olay, siyasi muhalefetin işine geliyor. Kur'an, ceset otopsisini yasaklamasına rağmen, Yemen de otopsi yapılıyor. İktidar karşıtları, bunda şaşıracak bir şey yok, diyor: Kur'an'a ters düşen bir siyasetin, seri cinayetler gibi hadiselere yol açması doğaldır.

Katil, Sudanlı. Sudanlılar, Yemen'de Çingene olarak adlandırılıyor ve alt tabakanın bir kesimini oluşturuyorlar. Sana'da anne babalar, söz dinlemeyen çocuklarını 'Akıllı olmazsan, Sudanlı gelip seni alıp götürecek' diye korkutuyor.

Bulaştığımız durum, bize gerçekten çok yabancı geliyor. Ama bununla da kalmıyor: Bir saat içinde İçişleri Bakanı'nın huzuruna çıkacağımız bildiriliyor. Eğer bizi ekstra kabul ediyorsa, bu başının belada olduğu anlamına geliyor.

Görüşme, bir tercüman aracılığıyla yapılıyor. Tercüman bay Soori, Alman büyükelçiliğinde çalışıyor ve önümüzdeki günlerde bize refakat edecek. Görüşme sırasında, iç siyasetin bütün önemli adamları hazır bulunuyor: İçişleri Bakanı yardımcısı, polis şefi, Interpol şefi ve daha kimbilir kimler.

İçişleri Bakanı, burada bulunanlar olaya ilişkin herhangi bir bilgiyi hiçbir şekilde dışarıya sızdırmayacaklar, diye birkaç defa uyarıyor! Olayı çok ciddiye aldığı belli oluyor. Ama suç mahalli nerede?

Cehenneme hoş geldiniz

Emniyet müdürlüğüne uğradıktan sonra nihayet üniversiteye gidiyoruz. Polis arabaları tıp fakültesinin önünde duruyor. Önce anahtarların alınması gerekiyor. Giriş salonundan sonra çok sayıda koridor bulunuyor. Bunlardan biri, bizi *Department of Patholohy and Forensic Medicine'e* götürüyor. Tekrar mecburi bir mola veriyoruz, zira anahtarlar aranıyor. Nihayet olay mahalline varıyoruz.

İçinde tekerlekli masalar ve çok sayıda tabure bulunan büyük bir salona giriyoruz: Daha sonra, burada anatomi derslerinin verildiğini öğreniyoruz.

Bir masanın üzerinde bir insan vücudunun parçaları duruyor: Kesilmiş ayak ve eller, çok sayıda kafatası, diğer vücut parçaları ve kemikler. Dikkatimi önce bu sergi parçalarına veriyorum. Bunların muhtemelen anatomi dersi için kesilip doğranmış, mumyalanmış ve formalinle dayanıklı hale getirilmiş kadavralar olduğunu düşünüyorum.

Dehşet, bizi yandaki odada bekliyor: Paslanmış kapakları olan altı adet kirli teknenin içinde kısmen formalinli ceset parçaları ve ceset dolu. Avrupa'da anatomi derslerinde kullanılan cesetlerle karşılaştırmak pek mümkün olmasa da, formaldehit yüzünden yaşaran gözlerime rağmen bunların muhtemelen kadavralar için kesilmiş olduğunu fark ediyorum.

Tuhaf bir şey dikkatimi çekiyor: Vücutlar kısmen ortadan ikiye ayrılmış. Sağdaki en son tekne kuru olmasına rağmen, cesetle dolu durumda. Bir insan cesedinin alt kısmı, yarı preparat hale getirilmiş bir adet yüz, kollar, ayaklar, arasında kirli önlükler ve plastik çöp görülüyor. İnsan vücuduna yapılan bu muamele, bana inanılmaz geliyor.

Salonun ortasında Toralf'a rastlıyorum. 'Arka taraf dehşet' diyerek eliyle diğer yönü işaret ediyor. Burada salona açılan altı küçük oda

bulunuyor: İnce doku kesitlerinin yapıldığı ve incelendiği bir laboratuvar, bürolar, kısmen kurutulmuş bir şekilde cam içinde korunan bir kadavra koleksiyonu, son derece düzensizliğiyle göze çarpan bir depo odası. Arka tarafında adli tıbbın otopsi salonuna açılan kapı bulunuyor: Adam'ın krallığının hüküm sürdüğü yer.

Yedi adet buzdolabı, agregatlar yüksek sesle çalışıyor. Tamamen kır içinde iki otopsi masası. Yerler inşaat molozuyla kaplı, salonun kenarında yerde açılan iki delik görülüyor: İki kızın cesedi, daha doğrusu ceset parçaları burada bulunmuş. Soğutma raflarında mumya gibi çarşafa sarılmış cesetler, muhtemelen erkek cesetleri, tamamen kurumuş, iki adet parçalara ayrılmış kadın cesedi, mumyalanmış ceset parçalarıyla dolu iki tane plastik çuval.

Toralf, gözle görülür biçimde sarsılmış durumda. Tıp fakültesinin önündeki merdivenlere oturup birer sigara içiyoruz. Ağzından 'Kosova, burayla karşılaştırıldığında hiçbir şeydi' sözleri kaçıyor. Anatomi cesetleri, Toralf için yeni bir şey. İlk defa böyle bir şeyle karşılaşmak korkunç olmalı.

Ama ben yine de suç mahallinin kabaca incelenmesi ve taksim edilmesinin mümkün olacağını düşünüyorum. Ama kesin olan bir şey var. Benim adli tıp incelemesi, Toralf'ın da dokümantasyon yapma planının gerçekleşmesi imkânsız. Olayı, o da mümkünse, ancak adli tıp ve kriminal açıdan işbirliği içinde çözebiliriz. Dolayısıyla çalışma tekniği açısından ayrı ayrı çalışmak zorundayız. Ama bu kadar çok sayıda ceset varken, dokümantasyon nasıl mümkün olabilir ki?

Toralf, öğleden sonrasının geri kalan kısmında suç mahallinin fotoğraflarını çekmekle geçiriyor. Ben de ceset parçalarını geçici bir düzene sokmaya çalıştım ve ilginç bulduğum her şeyi video kamerasıyla kaydettim. Yarın ne olacağını kim bilebilir ki?

Soğutma çekmecelerini açıp bir sedyeyi çekerken (sol elle, zira sağ elimde video kamera bulunuyor) fazla çektiğim için sedye aşağı düşüyor ve ceset parçaları kucağıma geldikten sonra ayaklarımın üstüne düşüyorlar. Birçok şeyi aynı anda yapmamam gerektiği bana daha önce sık sık söylenmişti. Ama bu, şu anda beni o kadar da rahatsız etmiyor. Her yere sinmiş olan formalin kokusu, muhtemelen her şeyi sterilize ettiği gibi insanın ruhunu da sterilize ediyor.

Ceset denizinde Alman intizamı

Yerine getirilecek işin sandığımızdan daha az olduğu ve az zamanda bitirilebileceği ümidimiz güçleniyor. Ama bunun için de, hangi cesetlerin eğitim amacıyla anatomi cesedi olarak kullanıldığını ortaya çıkarmamız gerekiyor. O zaman bu cesetleri incelemek zorunda kalmayacağız. Polislere, ceset ve ceset parçalarını teknelerden çıkarıp, tekerlekli masalara yerleştirmelerini rica ediyoruz. Formalin kokusu, artık dayanılacak gibi değil.

Görünüşe bakılırsa Almanya'dan gelen uzmanları karşılamak için özel olarak şık elbiselerini giymiş olan Yemenli sevgili polis arkadaşlarımız, imrenilecek bir yanı olmayan işlerini maharetle yerine getirdiler.

Akşam büyükelçilik baş sekreteri tarafından davet ediliyoruz. Bavyera yemekleri, Jever birası, meyve brendisi: Bu, burada içeceğimiz son alkol olacak. (Böyle bir şeye söyleseler inanmazdım. Otellerde bile alkol bulunmuyor)

Baş sekreteri kafaya alıp diktafonunu bize vermesi için ikna ediyoruz. Ayrıca bize dikte edilecek her şeyin büyükelçilikten bir sekreter kadın tarafından yazılmasını sağlayacağı sözünü veriyor. Bu iyi. Böylece daha iyi çalışabileceğiz.

Gece kısa, sabah saat 8.30'a doğru polis gelip bizi alıyor. Başka bir yoldan -şimdiden itibaren gidiş yollarımız her gün değişiyor- üniversiteye doğru yola koyuluyoruz.

Toralf, sorgulara başlıyor Yaptığı işin gıpta edilecek bir tarafı yok. Dakikalarca süren lakırdılardan sonra (Bay Soori çevirmenlik yapıyor), her seferinde sorguya çekilenin her şeyi başkalarından işittiği, ihtimaldir ki ikinci üçüncü elden duyduğu ortaya çıkıyor. Toralf'ın etrafındaki insan yığınının yanından ne zaman geçsem, onun Arap mentalitesine nasıl uyum sağlamaya çalıştığını fark ediyorum. Sorgulanan kişinin bilgileri nerede edindiği sorusunu giderek daha erken soruyor -sona doğru neredeyse en önce sorduğu soru bu oluyor. Federal Kriminal Daire'de (BKA) öğrendiği her şeyi bir yana bırakarak kendi sorgulama tekniğini geliştirmesi gerekiyor. Ajandasını nasıl el yazısıyla sayfa sayfa doldurduğunu gördüğümde ona neredeyse acıyasım geliyor.

Aslında benim işim daha kolay. Anatomi cesetleri korkunç durumda bulunuyor, preparasyon olarak adlandırmak neredeyse mümkün değil. Fakat

benim sadece bir durum tespiti yapmam gerekiyor ve istesem de istemesem de sadece gözlerimin gördüğüne inanmak zorundayım.

Şayet bir gün videoya kaydettiklerimin film kurgusu yapılırsa, filmin adı ‘Vücut Dünyaları-Anti Film’[51] diye kafamdan geçiyor.

Formalin kokusu, gerçekten artık dayanılacak gibi değil. İnsanın gözleri yanıyor, gözlerden yaşlar boşanıyor ve gözlük buğulanıyor.

Yerli polis memurları, hayret verici derecede hızlılar. Kendilerine ne yapmaları gerektiği söylendiğinden bu yana, işler aniden yoluna girmeye başladı. Muhtemelen dört hafta önce burada incelemelere başladıklarında, karşılarına çıkan yükün altından kalkamadılar. Bu arada sadece formalin kokusuna takmış kafamda, buraya ilk geldiklerinde sanki şeytan görmüş gibi çığlıklar atarak kendilerini dışarı zor attıkları hayali beliriyor. Hayır, kesinlikle öyle olmamıştır, ama suç mahalli incelemesi ya da en azından bir durum tespiti herhalde mümkün olmamıştı.

Şimdi bize canı gönülden yardım ediyor ve incelenen cesetleri tekrar teknelere koyuyorlar. Cesetleri öylesine dönderip tersyüz ediyorlar ki, bulgularımı kesintisiz bir şekilde dikte ettirebiliyorum. Cesetler gerçekten anatomi dersinde kullanılan cesetlerden oluşuyor. Başka yaralar söz konusu değil.

Peki Adam, hepsini boğup, sonra da anatomi cesedi süsü vermek için kesip doğramışsa ne olacak? Bunu, benim açıklığa kavuşturmam zaten olanaklı değil. Bu noktada sadece adli tıp hiçbir şey yapamaz.

Cenbiyeli[52] ziyaret

Buradaki görevinin başka türlü olacağı düşünülmüş olsa da, bir BKA elemanının benimle birlikte gönderilmesi fikri gerçekten akıllıcaydı İngilizce yayımlanan Jemen Tribüne gazetesinde, bilgiler doğru olmasa da bugün ‘Prof. Bach from the Institute of Forensic Medicine in Düsseldorf and his assistant Prof. Kal’ diye yazıyordu...

Toralf, anatomi doçentlerini sorgulamak zorunda. Ona bunu söylemek istediğimde, kendisinin buna tabii ki çoktan karar vermiş olduğunu fark ediyorum. Beyler, yarın için sorguya çağrıldı.

Şimdi de onlardan yeteri sayıda orada bulunuyor. Üniversitenin dekanı, cenbiyeli korumalarıyla olay yerini incelemeye geliyor. Arkasından maiyetiyle birlikte rektör görünüyor, ikisinin ziyareti bir yere kadar

anlaşılır, ama akabinde başkaları bizi çalışırken rahatsız etmeye devam ediyor: Yabancı uzmanların çalışmasını görmek isteyen Prof. X ve Prof. Y vesaire. Hamarat tercümanımız Bay Soon, her seferinde diktatı keserek hepsini tek tek tanıtıyor. Bu yetmiyormuş gibi, bir de eski Doğu Almanya'da üniversite okumuş olan bir dizi beyefendi hâlâ Almanca konuşabildiklerini kanıtlamak istiyor. Kısa kesmek zorunda kaldığım için, beni anlayacağınızı umuyorum, zira şu anda sizinle Dresden ve Leipzig üzerine sohbet edecek durumda değilim.

Bu bakımdan Toralf'ın işi daha kolay. Kesintisiz konuşmak ve soru sormak zorunda olduğu için, beyefendilerden neredeyse bir tanesi bile onu rahatsız etmeye cesaret edemiyor.

Öğle vakti, hem formalinli cesetlerle hem anatomi bölümünün boş teknelerindeki kurumuş ceset parçalarıyla işim bitiyor.

Bu arada artık Muhammed diye çağırdığımız Albay Al-Hamdani, bizi üniversite yemekhanesinde öğle yemeğine davet ediyor. Keyif içinde elle yemek yiyoruz, Cola ve Sprite içiyoruz. Çok tatlı bulduğum için çay içmiyorum.

Öğle yemeğinden sonra sıra yine formalinli ceset parçalarına geliyor: Yumuşak bölümleri büyük ölçüde kesilmiş bir dizi kemik. Sanki maserasyon için hazırlanmış gibiler. Ses tellerim yavaş yavaş iflas ediyor. Diktat yapmam zorlaşıyor. Bunun nedeni sadece hızlı bir tempoyla kaydettiğimiz beş kaset değil, aksine formalin kokusu da etkisini gösteriyor. Umarım büyükelçilik sekreteri bayan Rabe -daha tanışmış değiliz- kasete konuştuklarımı yazıya dökerken anlayabilir.

Bizim sevgili tercümanımız bay Soori, harika bir fikir ileri sürüyor: Bugünlük paydos etmeli ve onunla birlikte eski şehri ziyaret etmeliyiz.

Buzdolabındaki iki genç kız

Geri kalan ceset parçalarına ümitsiz bakışlar fırlatıyoruz. Ama aslında o kadar yol gelip bir şey görmeden gitmek gerçekten de delilik olur! Daha hızlı çalışmaya başlıyorum. Eğer şuradaki ceset parçalarıyla işim biterse, zaten son kaset dolmuş olacak. Yarın da işler bugünkü gibi hızlı yürürse, o zaman sorun kalmayacak demektir. Diktat ise zaten hızlı bir şekilde halledilir.

Toralf ile birlikte bu öğleden sonrası büro ve laboratuvar odalarını tetkik etmeyi de başardık. Gerçekten de yerde kan izlerinin yanı sıra

mikroskobik ince kesitler için kullanılan boya çözeltisine rastlıyoruz. Toralf, sonuncusunu Toralf, Adam'ın -muhtemelen protokole geçirilmemiş- itiraflarından tanıyor.

Akşam saat beşten itibaren sahiden de eski şehirde dolaşıyoruz. Binalar, gerçekten de etkileyici. Yalnız olsaydık herhalde şimdi dolaştığımız yerlerin çoğuna girmeye cesaret edemezdik. Burada çiviler elle dövülüyor, çekiç ve baltalar el işi. Baharat, buhur ve mira satın alıyoruz. Memleketten meslektaşım Freudenstein, kendisi için bir cenbiye satın almamı rica etmişti.

Bir dükkânda birkaç cenbiyeye bakıyorum: Kötü kaliteye sahip ve çok pahalılar. Enstitünün koridorlarında bununla beni kovalar, diye korkuyorum ve cembiyenin sırtıma saplandığını hayal ediyorum. Cenbiye almamaya karar veriyorum.

Ertesi gün yine çok erken işe başlıyoruz. Toralf, bugün daha önceden çağırttığı şahısları sorgulayacak. Ben ise adli tıp bölümündeki buzdolaplarını inceleyeceğim. Polisler, bana yine olağanüstü bir şekilde destek oluyor.

Plastik torbaların içinde iki adet kadın cesedinin geriye kalan parçalarını buluyoruz. Anatomi dersi için kullanıldıkları şüphe götürür. Formalinli olduklarını tespit etmek mümkün değil, kuruma her şeyi örtmüş durumda. Biraz bastırıldığında kemikler dağılıyor. Bu cesetler ne zamandan bu yana burada yatıyor? Neden buzdolabında?

Düzen şart

Ortada ceset giriş kayıt defteri yok! Bizim memlekette bürokrasiye, iki-üç defa kayda geçirme ve kayıttan düşürme işlemlerine ne kadar sık küfredilir. İnsan, burada bunun avantajlarını anlıyor. Adam, gerçekten de bütün odaları istediği gibi kullanıyordu. Artık bir şey anlamak mümkün değil. Fakat mumyaların çok eski olduğu kesin. Adam için çok eski.

Toralf yanıma gelip anatomi hocalarının dün son olarak incelediğimiz ceset parçalarının kendilerine ait olduğunu kabul etmediklerini söylüyor. Bu kemikleri vs. daha önce hiç görmemişlerdi. Belki de bu işe bulaştırılmaktan korkuyorlar. Böyle bir domuz ahırında ben yakalansaydım, ben de korkardım.

Bu kemiklerin ve ceset parçalarının anatomi kadavraları olduğu kararımızı değiştirmiyoruz.

Polis yardımcılarım, bu arada otopsi masalarından birini çerden çöpten temizlediler. Hatta artık su bile akıyor, ama atık su boruları pek çalışmıyor. Beni ilgilendirmez!

Buzdolaplarında bulduğumuz son cesetler-Toralf'ın da sorgu sırasında tespit ettiği gibi- kaza kurbanları. Söylendiğine göre bir otomobil kazasında ölen ve sahibi çıkmayan Sudanlılar. Mumyalar gibi kurumuş olarak çarşafa sarılı duruyorlar. Cesetlerde, trafik kazalarında rastlandığı gibi şiddet sonucu meydana gelen yaralar bulunuyor. Bizim preparatör Adam'ın bu cesetlerle bir ilişkisi olduğuna pek ihtimal vermiyoruz. Düsseldorf'taki preparatörümüz Uli Schmidt aklıma geliyor. Yemen'e gelmeyi ne kadar isterdi! Bu manzara, bir preparatörün meslek hayatinin doruğu olmalı. Sonrasında hemen emeklilik! Maalesef Uli, video kayıtlarıyla yetinmek zorunda kalacak.

Dünkü kasetler yazıya geçirildi bile. Bay Soori, disketleri birlikte getirdi. Ama öğle vakti, önce tekrar kantine gidiyoruz. Yemekten sonra yan masada eksik ayrıntıları cihaza dikte ediyorum.

Toralf, şimdilik sorgularını bitirdi. Herhalde artık kulakları uğulduyordur. Gelecek sefere BKA'nın yarısını birlikte getireceğini ilan ediyor. Birazcık dinlenmek yerine, kadın ceset parçalarının yapılacak otopsilerinin dokümantasyonunda hazır bulunmak istiyor.

Her iki ceset aynı şekilde mumyalanmış. Biri yedi, diğeri üç parçaya ayrılmış. İlk kadın cesedinin göğsünün açılması sırasında iç organların hâlâ tazeliğini koruması hayret verici. Bu durum, cesedin dış görünüşüyle nasıl bağdaştırılabilir? Bunu söylemek kolay değil. Ölü bedenler, bu kuru ve sıcak iklimde nasıl değişim gösteriyorlar acaba? Tamamen başka bir iklime sahip bir ülkede Alman uzmanları... harika! Ama uyanık enstitü müdürleri bile kendilerine aynı soruyu sorar, diyerek teselli buluyorum.

Bununla birlikte ölüm nedenlerini tespit edebildiğimiz için hoşnutuz. Bir ölümün kafaya darbe indirildikten sonra boğma, bir diğerinin ise kafatasının parçalanması sonucu meydana geldiğini saptıyoruz. Ölüm nedenlerini saptamak zahmetli olmasına zahmetli, zira kurumuş durumdaki deriyi kesmek pek olanaklı değil. Fakat vücudun iç bölgelerindeki olası kanamalar hakkında doğru bir şekilde hüküm vermek için, cesedin çeşitli yerlerinde dokudan içeriye girmem gerekiyor.

BKA'nın suç mahalli valizinin donanımı, bunun için kullanılacak pek gereç içermiyor. Valiz, zaten böyle bir operasyon için hazırlanmamıştı. El

testeresi pek kullanışlı değil, zira testere demiri eğilip bükülüyor. Kesilen kafalar, yerinde durmuyor. Bir elimle testereyle keserken diğer elimle kafayı kucağıma bastırıyorum.

Dakikalar boyunca bir yandan testereyle keserken diğer yandan ölünün yüzüne bakmak, meslek yaşamının diğer bir zirvesi olsa gerek.

Ölünün gözleri bana dikilmiş bakıyor

Failin cesetlerden birini ölünün kasıldığı anda testere ile kestiğini belirlemek mümkün oluyor. Zira tekmil anatomi bilgileri, bacakların kasılı halde bulunması karşısında bir işe yaramamış. Bir taraftan kalça kemiğini, diğer taraftan uyluk kemiğini kesmiş. Bu sırada cinsel organın olduğu bölge parçalanmış. Muhammed sorduğu için, ona izlenimlerimi aktarıyorum. Muhammed'in Almanca dil bilgisi, küçük bir soruna yol açıyor: 'Almanca ne denir, eğer erkek kadınla yatarsa ve kadın bundan keyif almazsa?' diye soruyor. Tecavüz' kelimesini kastettiğini ancak ikinci kez tekrarladığında anlıyorum. Cesetlerin otopsisini bitirdikten, numuneleri aldıktan ve bütün bulguları kataloglayıp resim çektikten sonra, ödüllendiriliyoruz: Polis memurları, bize yakında bulunan, kayalara oyulmuş bir sarayı göstermek istiyorlar. Seve seve kabul ediyoruz.

Yaklaşık yarım saat kadar arabayla gidiyoruz, önce asfaltta, arkasından tarlalar arasında yol alıyoruz. Gat[53] plantasyonlarda kaplı bir vadinin derinliklerinde etkileyici kaya kütleleri. Yemenli refakatçilerin yanaklarının (ağızlarına doldurdukları nedeniyle) dolu olduğu gözüme çarpıyor.

Tabii bize de sundular. Kısa süre sonra, yaprakları ağzımızdan tekrar çıkarıp atıyoruz. Tadı iğrenç.

Kayadan saray, gerçekten de görülmeye değer. Dönüş yolunda polis teşkilatına ait bir dükkândan alışveriş yapıyoruz: Kemerler, polis gömlekleri. Pazarlık yapmaya çoktan alıştık.

Daha sonra Muhammed ve polis müdürü, otelimizin lobisine bir daha geliyorlar. Son dört hafta boyunca meydana gelen soruşturmaya ilişkin teknik kusurları, yarın telafi edeceklerini söylüyorlar. İçişleri Bakanı'nın yarın geri dönmemizden kesinlikle hoşnut olmadığı, hatta dönmemize karşı olduğunu öğreniyoruz. Birbirimize bakıyoruz: Pasaportlarımız hâlâ ortada yok. Bakalım ne olacak?

Gece, korkunç geçiyor: Uykuya dalmaya çalışırken, kucağıma bastırdığım kafayı testereyle kesiyorum. Koskocaman açılan gözler bana dik dik bakıyor. Çok uzun süredir başıma böyle bir şey gelmemişti.

Ertesi sabah, anatomi hocalarının tanımadıklarını söyledikleri kemikleri ve ceset parçalarını incelemeye karar verdim. Toralf, yine daha önceden davet ettiği kişileri sorguluyor. Sorguya çekilenlerin hepsinden tükürük numunesi alınıyor. Toralf'a cezaevinde bulunan Adam'dan da tükürük numunesi alınması ricasında bulunuyorum. Büyükelçilikten Bayan Rabe, yine inanılmaz bir mükemmellikle kasetleri yazıya geçirdi. Bu iyi, çünkü içişleri bakanına sunacağım geçici raporu hazırlamak zorundayım.

Toralf, muhtemelen daha önce fark edilmeyen laboratuvardaki kanlı bir parmak izine beyefendilerin dikkatini çekti. Aniden ortalığı bir telaş alıyor ve artık gat çiğnemiyor.

Benden bir kurbanın vajinal sıvılarını incelemem isteniyor. Bir lam ile bir mikroskop bile tedarik edildiğini hayretle karşılıyorum. Olası sperm ve deri hücrelerini boyamak için laboratuvarlarda herhangi bir boya arayıp bulma işi de bana düşüyor. Piyostanin moru buluyorum. Tıbbi teknik asistanları, şimdi lam ile nasıl uğraştığımı görseler, herhalde gülmekten katılırlar. İlk beyhude boyama denemelerinden sonra birden aklıma ısı fiksasyonu, yani hücrelerin sıkıştırılması için lamların kısaca ısıtılması gerektiği geliyor.

Muhammed, öğle yemeği için balık ve sebze ısmarladı. Gerçi içişleri bakanı beklediği için, zamanımız yok, ama nezaket icabı yemek zorundayız. Yere oturuyoruz ve harika balığı elle yiyoruz. Pideyi sebzeye bandırıyoruz.

Şimdi büyükelçiliğe gitme vakti. Raporu yazıcıda döktürmemiz gerekiyor. Fakat resmi görevliler bizi daha caddede karşılıyorlar. Toralf'ın raporu büyükelçilikten basıp getirmesini kararlaştırıyoruz. İçişleri bakanlığına gidiyorum.

Çok fazla yol alamıyoruz, çünkü devlet başkanı ülkeye geri dönüyor. Bu yüzden de ana cadde trafiğe kapatılmış ve her şey durmuş. Şükürler olsun ki eski BMW sadece zırhlı değil, kliması da var. Başkanın konvoyunun cadde boyunca ilerlemesini seyrediyoruz ve nihayetinde içişleri bakanlığına yürüyerek gidiyoruz.

Bakan da yeni gelmiş. Bizden uzun bir rapor beklediğini ifade ediyor ve sorular yöneltiyor. Bu arada Toralf da geliyor. Orada bulunanların, altmış

beş sayfalık (Almanca) rapordan gözle görülür derecede etkilendikleri belli oluyor. (Formatlamayla oynayarak sayfa sayısını on sayfa kadar arttırmıştık.) Büyükelçilik görevlilerinden biri, ‘Bu kadar raporu hazırlamak, bu ülkede en az bir yıl sürer’ diye kulağımıza fısıldıyor. İçişleri bakanı, bize içtenlikle teşekkür ediyor, hediyeler sunuyor ve incelemenin devamı için yakın zaman içinde tekrar gelmemizi diliyor.

Yirmi-otuz kadar cesetten ‘sadece’ ikisinin Adam tarafından öldürülmüş olabileceğini söylememiz, onu rahatlatıyor ve konumunu güçlendiriyor. Yani ortada bir seri katil yok.

Muhammed, bizimle vedalaşmak için, gala üniforması ve üniformanın bir parçası olan eğri hançerini takmış olarak çıkageliyor. Bizi son dakikada uçağın kapısına kadar götürmek üzere bir limuzin yanaştığında birbirimizi kucaklıyoruz.

Gece uçuşu sırasında, hayatımda ilk defa otururken iki saat uyumayı başarıyorum. Gerçekten de yaşlanıyorum galiba. Aktarma için Beyrut’a inerken hayret ediyorum: Yoksa günlerce alkol içmemenin sonucu olarak delirium başlangıcı mı var bende? Uçağın içinde bir küçük bulut görüyorum! Fakat Toralf, beni sakinleştiriyor Jemenia Havayolları uçaklarında hâlâ sigara içmek serbestmiş.

Frankfurt’ta aktarma yapıyoruz, sabah saat sekizde ise Düsseldorf havalimanına iniyoruz. Eski uçak korkum, gerçekten tamamen geçmiş. Bunda belirleyici olan, kesinlikle öncesi ve sonrasını gölgede bırakan Transall ile yaptığım uçuştu.

Aradan birkaç hafta geçti. Toralf, birlikte getirdiğimiz numuneleri bana vermek için Düsseldorf’a getirdi. DNA araştırmaları ise devam ediyor. Yemen İçişleri Bakanı, tekrar Yemen’e gelmemiz ricasını gerçekten de resmi olarak tekrarladı. Ne olacağını bekleyip göreceğiz. Ne kadar yorucu olsa da, Yemen’deki görevimiz sonuç olarak bize keyif verdi. Kosova’daki ilk dönemle karşılaştırdığında, Yemen’deki görev tatmin ediciydi.

Kriminolog artı adli tıp uzmanı biçimindeki ekip kombinasyonu, bu görev sırasında da doğruluğunu kanıtladı ve minimal terkip olarak muhafaza edilmelidir. Bu kadar kısa süre içinde, bir yandan soruşturma işleri sürerken yirmi iki ceset ve yüzden fazla ceset parçasını inceleme işi iki kişi için genel kural haline getirilmemeli, ama sonuç olarak altından da kalktık. Her halükarda benzeri başka bir göreve her zaman hazırım.”

Sonuç

Kriminalistik dünyasına yaptığımız, pratikte olan biteni gösteren yabanıl ve çok yönlü yolculuk, her adli tıpçı geçerli olan bu içtenlikti sözlerle sona eriyor. Gerçi günlük yaşam, genellikle burada sunulduğu biçiminden daha az ilginçtir ve meslektaşlarımızın çok azı ekstrem hadiselerle ilgilenir. Fakat her kim ki, hangi kriminal alanda çalışırsa çalışsın, bir çocuğun alışılmadık olana ilişkin meraklı bakışını korursa ve ara-sıra önsözde belirtildiği gibi uçlara kadar gitmeye cesaret ederse, sadece gerçekliğin bütün romanlardan daha ilginç olduğunu değil, aynı zamanda insanı kendisi yapan birçok şeyi bildiğimizi, ama buna ilişkin her şeyi anlamadığımızı açıkça gösterdiğini de idrak edecektir: Sık sık tarif etmeye kalkıştığımız, ama kavramamızın olanaksız olduğu evrimin kaprisi işte.

7. SONSÖZ: CSI[54] ÜZERINE DÜŞÜNCELERIM

Bazı stajyerlerin sövüp sayarak tepinmelerinde şaşıracak bir taraf yok: CSI dizisi, onları Hannibal Lecter'ın[55] aptal altını gibi, gerçekliği kafalarındakiyle hiç uyuşmayan bir mesleğe yönelmeleri için tuzağa düşürüyor.

CSI serisinin ikisini, *Stern* dergisi için diş gıcırdatarak seyrettiğimde hayrete düştüm: Normal olarak sadece ipucu araştırması için görevli olan suç mahalli memurları, dizide aynı zamanda olayı soruşturma görevini de yürütüyor. Ama böyle bir şey mümkün değil. Eğer dizideki gibi, sahipsiz çocuklara yemin ettirirsek, suçlulara pis pis bakarken onları idam cezasıyla tehdit edersek ya da yana eğik baş ve delip geçen bakışlarla "öt bakalım, hadi" ve "bu, hemen araştırılmalıdır!" diye bağırırsak, artık bir kriminal teknisyeninin nesnel olarak değerlendirmesi gerekenlere konsantre olamayız: Kan, lif, saç, sperm, dışkı, idrar ve haşereler. Hiçbir halükarda suçluyla uğraşmak bizim işimiz olmamalıdır. Bu, diğer bölümden arkadaşların işidir.

Muhtemelen mesleklerin dramaturjik açıdan istenen birbirine karıştırılması sonucu olacak ki, CSI'deki hanımefendi ve beyefendiler sürekli iki dirhem bir çekirdek giyiniyor. Biz naçizane polyester pantolon ve gömlek giymeyi tercih ederiz, zira polyester, kaşmir ve İtalyan derisinden giysilere nazaran sık sık yıkanmaya daha dayanaklıdır.

Laboratuvardaki figürlerden en az birinin cesetlerle tuhaf bir ilişkisinden söz etmek gerekiyor. Kısımlardan birinde bir ölünün saçlarını okşuyor (ipucunu yok etme!) ve mırıldanıyor: "Hiçbir hayat 18 yaşında sona ermemelidir. Ne kadar trajik!" Gülümsemekten kendimi alamadım: Acaba ne kadar trajik olmadan hayat otuz beşinde, kırk sekizinde ya da elli beşinde sona ermeli?

Tabii ki yapımcılar, diziye biraz duygusallık katmak istiyorlar. Fakat bunu yaparken, çağdışı yöntemlere başvuruyorlar. Ne adli tıpçılar nekrofildir, ne de polisler her şeyi aynı anda ve iyi yapabilirler: Göz ucuyla mermilerin (daha ortada olmayan) bir Glock tabancaya ait olduğunu iddia

etmek, suçluları kandırmak ve bu sırada meslektaşlarına allame-i cihan havalarında yandan yandan takılmak.

Şayet gerçek ipucu uzmanları, beş dakika bile böyle iki dirhem bir çekirdek, aksi ve çalımla suç mahallinde ya da soruşturma bürosunda sallana sallana yürüse, meslektaşlar herhalde en geç arkalarında kapı kapandığı anda güle güle katılırlar. Muhtemelen kapının kapanmasını bile beklemeyeceklerdir. Çünkü her kim, ipucu taşıyıcılarının -burada: cesetlerin- kaderi ile artık ölmüş olan insanların hayatı arasında bağlantı kuruyorsa ve bunu yaparken de CSI'deki figürler gibi çalım satıyorsa, yanlış meslek seçmiş demektir ve önce mütevazi olmayı öğrenmeli, sonra da kendine rahiplik, gazetecilik ya da sosyal hizmetler uzmanlığı gibi başka bir meslek seçmelidir.

Dizide güzel bulduğum taraf, aksesuarcıların bir uçağın rotorlarını derinleştirebilmeleri, kameranın yüksek binalardan çekinmemesi, ara sıra dijital efektlerin kullanılarak bir Tsunami dalgasının gösterilmesiydi. Olayların pek çok ve şimşek hızıyla yön değiştirmesi de buna çok iyi uyuyor. Bizde beş, belki de on bin kat daha fazla zamana ihtiyaç duyulan şey, televizyonda bir fiskede çözülüyor. CSI'nin ipucu bulma uzmanlarının, ölümcül dalganın önünden kurtulmak için bir bankanın kasasına sığınmaları ve birkaç dakika sonra tertemiz elbiseler içinde soruşturmaya devam etmeleri de güzel bir sahneydi.

İnanılacak gibi değil!

Yazar üzerine

Dr. Mark Benecke, kriminolojik ipucu tespiti, araştırması ve değerlendirmesi konularında resmi olarak tayin edilmiş ve yeminli uzmandır.

Benecke, başta ABD, Kolombiya, Vietnam ve Filipinlerde üniversitelerde misafir öğretim üyeliği ve profesörlüğün yanı sıra, başta FBI Akademisi ve “Body Farm” olmak üzere birçok ülkenin polis akademilerinde de misafir öğretim üyesi olarak ders vermektedir. ABD ve Kanada’da özel kriminoloji eğitimi gördü, bu meyanda kan izleri numunlerinin değerlendirilmesi alanında da uzmanlaştı. Genetik parmak izi, adli tıp ve kriminolojiyle ilgili artikulat zoolojisi üzerine çok sayıda inceleme makalelerinin yazarıdır.

Ünlü kriminal davalarda mahkemece bilirkişi olarak atandı. Birçok uluslararası araştırma akademisinin üyesidir. En eski doğabilimci cemiyeti olan Linnean Society of London, ABD, Kanada ve Çin’deki adli tıp akademileri bunlardan birkaçıdır. Ayrıca aynı isimli *Forensic Entomology-Special Issue für Forensic Science International* (2001) ve *Aggraval’s Internet Journal for Forensic Medicine and Toxicology* (2003) her iki özel sayının konuk editörü, çok sayıda televizyon yayını ve dizisinin bilimsel danışmanı ve Gesellschaft zur wissenschaftlichen Untersuchung von Parawissenschaften (GWUP/Skepfiker) bilimsel danışma kurulu üyesidir. Alman Kriminal Gorevhleri Birliği’nin Gümüş İğne ve Kriminal şeref ödüllerinin (2003) sahibidir.

Benecke, 19. ve 20. yüzyıl ile vampirlerin kriminal tarihine ilişkin kapsamlı bir araştırma arşivine sahiptir. Bunun yanısıra Transsylvanian Society of Dracula Almanya şubesi başkanlığı ve Rheinlande konsüllüğü görevlerini de yürütmektedir.

Kitapları başka ülkelerin yanı sıra ABD, Hollanda, Kore ve Polonya’da yayımlandı. Yazar, Cambrıdge’te (ABD) çıkan ve Harvard Üniversitesi’nde (ABD) her yıl verilen Ig-Nobel ödülünün düzenleyicisi *Annals of Improbable Research’ın* (AIR) editör kurulunda yer almaktadır. Başta Die Zeit, Süddeutsche Zeitung ve Frankfurter Allgemeiner Zeitung olmak üzere çeşitli gazetelerin bilim sayfaları için makaleler yazmaktadır.

Ulusal ve uluslararası araştırma yayınları için, Moskova’da Hitler’in kafatası ve dişlerini (2003, 2007), Transilvanya’da vampirleri (2002-2006),

korsan Henry Morgan’a (“Jack Sparrow”) ait ipuçlannı ve Belçika’da spontan olarak kendini yakanların (SHC) hadisesini (2005) inceledi.

İnternet: www.benecke.com

Notlar

[←1]

Wendigo, Kuzey Amerikalı Kızılderililerin mitolojisine göre doğaüstü bir yaratıktır ve açgözlülüğü sembolize eder. Wendigo, acımasızlığıyla ve insan etine düşkünlüğüyle ünlüdür. Kızılderililer, insan eti yiyen birinin Wendigo'va dönüştüğüne inanırlar. Wendigolar, daha çok ormanda yaşarlar. Bu efsane, muhtemelen kıtlık zamanlarında insanları yamyamlaşmaktan alıkoyma işlevi görüyordu, ç.n.

[←2]

Howard Phillips Lovecraft (1890-1937), fantezi ve kaliteli korku edebiyatının dünya çapında en etkili isimlerinden Amerikalı yazar, ç.n.

[←3]

Brisbane. Avustralya'da Queensland eyaletinin başkentidir ç.n.

[←4]

Nerd (İng), garip, eksantrik, kaçık ve uyumsuz kişi anlamına gelir ve genellikle oldukça zeki, fakat asosyal olup bilgisayar ve bilim-tekniğin diğer alanlarında derin bilgiye sahip “hacker”ları tanımlamakta kullanılır. ç.n

[←5]

X-Men, çizgi roman kahramanları ç.n.

[←6]

Haarmann, genç çocukları “Puppenjungs” dive adlandırıyordu Almanca “bebek delikanlılar” anlamına gelen “Puppenjungs” 1920’lerde Almanya’da vücudunu satan genç erkeklere deniyordu. ç.n

[←7]

Diyakoz: Hristiyanlıkta papazın yardımcısı olan din adamı. ç.n.

[←8]

“Mezardaki Ölülerin Etini Çiğnemek ve Ağız Şapırdatmak Üzerine Bilimsel Tezler - Aç Vampirlerin ve Kan Emicilerin Gerçek Tabiatı ve Bu Mevzu Üzerine Şimdiye Kadar Yayımlanmış Eserlerin Müzakeresi”

[←9]

“Bu Yıl ve Geçen Yıllarda Sırbistan Krallığında Ortaya Çıkan Vampir ve İnsan Kanı İçenlerin Resmi ve Ayrıntılı İlişkisi “

[←10]

Nachzehrer, Alman halk inanışında vampirin yakın akrabası kabul edilen ve vampirin birçok özelliğini taşıyan hayalet ya da zombilere (yaşayan ölü) verilen addır. ç.n

[←11]

Letarji: Yaşama işlevlerinin çok yavaşladığı, çok derin ve sürekli patolojik uyku durumu, zahiri ölüm. *ç.n.*

[←12]

İngilizce “Marian apparition” diye adlandırılan bu fenomende söz konusu olan, Meryem’in kendilerine göründüğünü iddia eden sözüm ona kâhinlerdir. ç.n.

[←13]

‘Hortlak Fenomenleri’, ç.n

[←14]

Mezardan çıkarma, ç.n.

[←15]

“Vampir Cesetleri. Prusya’da Vampir Davaları.”

[←16]

Strigoi, (lat. strix-cadı) Romanya'da öldükten sonra vampirleşen hortlaklara verilen isim Transilvanya, Eflak ve Moldavya'da vampirler, genellikle *strigoi* olarak adlandırılır. ç.n

[←17]

1999 yılından itibaren internete ilanlar vererek “genç erkek” arayan Armin Meiwes (1962 Essen-Almanya doğumlu). Berlin’de SIEMENS firmasında üst düzey yönetici olarak çalışan 43 yaşındaki mühendis Bernd Jürgen Armando Brandes ile 2001 yılı Şubat ayında internette tanıştıktan sonra, 9 Mart 2001 günü buluştu. Brandes’in isteği üzerine penisini kesip birlikte yiyen Meiwes, daha sonra mühendisin isteğine uyarak onu öldürüp yedi. Alman medyasında “Rotenburglu yamyam” olarak adlandırılan Armin Meiwes, ömür boyu hapse mahkûm edildi. ç.n.

[←18]

İng. alt altta, ikincil, ç.n

[←19]

İng. “güvenli, makul ve karşılıklı rızaya dayalı” ç.n.

[←20]

Araştırmacı Sigusch, burada Türkçe'de de çok sevilen birine (çocuğa, sevgiliye vb) söylenen "yerim seni" deyimindeki anlamıyla birini yemek olayına gönderme yapıyor, ç n.

[←21]

Daha ziyade alkol ve sigara bırakanlarda ortaya çıkan biçimiyle tanıdığımız bedensel ve psikolojik sendromlar. İng. “withdrawal syndrome”, Alm ‘Entzugserscheinung” ç n.

[←22]

Çizgi roman alanında dünyanın en büyük yayınevi ç.n

[←23]

Alm. Kriminal Antropoloji ve Kriminoloji Arşivi, ç.n.

[←24]

İng. Bir şeyin meraklısı, düşkün; olağandışı, acayiplik, (ç n.)

[←25]

İng. Herkesin sevgilisi, (ç.n.)

[←26]

Alm. Avustralya ve adaları ç.n.

[←27]

Avrupalılarca Yeni Gine, Yeni Kaledonya, Solomon adaları ve Avustralya’da yaşayan yerli halka verilen isim. ç.n.

[←28]

Alm,İng. ve Fr: Hasta. ç.n.

[←29]

Elinor Burkett/Frank Bruni: Utancın Kitabı. Çocuklar ve Katolik kilisesinde çocukların cinsel istismarı, Viyana, Munih, 1995. ç.n.

[←30]

İng.- Açık üniversite ç.n

[←31]

Alm. “Bindung durch Einverleiben” ç.n.

[←32]

Ameliyat edilmesi mümkün olmayan, ç.n.

[←33]

Fallografi, ereksiyonun tıbbı ölçüm ve kaydına verilen isimdir Hastanın penisine takılan erektometre denilen ölçüm aletiyle penisin genişliği ve sertliği ölçülür, ç.n.

[←34]

Hz. İsa’nın yani Noel’in öncesindeki dört Pazar günü. ç.n.

[←35]

Almanya’da bir tür Noel çöreği ç.n.

[←36]

Almanya’nın en büyük ve popüler yayınevleri, ç.n.

[←37]

Eblehlik, hafif derecede geri zekâlılık durumu, (ç.n.)

[←38]

Erwin Hagedorn (1952-1972), Mayıs 1969 ile Ekim 1971 arasında Doğu Almanya'da üç oğlan çocuğunu öldürdü. 12 Kasım 1971'de yakalandı ve cinayetleri hemen itiraf etti. 15 Mayıs 1972'de ölüm cezasına çarptırıldı ve 15 Eylül 1972 günü Leipzig'de arkadan kafasına sıkılan bir kurşunla idam edildi. Bu, Alman topraklarında uygulanan son sivil idamdı.

[←39]

Beast (İng): canavar, ç.n.

[←40]

Bartsch'ın anlattığına göre, hastalardan biri psikiyatri idaresinin Bartsch'a ait olduğunu iddia ettiği bir kalem açacağının jiletiyle kendini yaraladı. Buna karşın Bartsch, açacağı hiç almadığını, ebeveynlerinin getirdiği açacağı idarenin kendisine vermediğini söyledi. Olayın akabinde Bartsch'ın sahip olduğu bütün kesici maddelere el konuldu: "Benim için büyük değere sahip olan bütün sihirbazlık eşyalarıma (60x40 cm.'lik karton) el konuldu. Burada en çok sevdiğim şeylerdi. Çok üzgünüm. Bu kadar acı verse de kendime hâkim olmalıyım. Ve acı veriyor. Bana bu kötülüğü yapan böylesi bir insanla terapi mi yapacağım? Sanırım bu, mümkün değil."

[←41]

Malefiz (İng. “Barricade”), Ravensburger’ın çok yaygın olan bir masa oyunudur. 1959 yılında, o zaman 26 yaşında bir fırın işçisi olan (daha sonraları sistem analizcisi olarak çalıştı) Werner Schöppner tarafından icat edildi. ç.n.

[←42]

Nazi dönemi Almanya’sında çıkarılan söz konusu yasa, 1 Ocak 1934 tarihinde yürürlüğe girdi. Yasa, “Alman ırkının saflığı” amacına hizmet ediyordu. Kısırlaştırma işlemine, biçimsel olarak hukuki özellik verilen “irsiyet sağlığı mahkemeleri” karar veriyordu. Yasanın yürürlükten kaldırıldığı 1945 Mayıs ayına kadar en az 400.000 insan zorla kısırlaştırıldı. Tıbbi prosedürün uygulanması sırasında ortaya çıkan komplikasyonlar sonucunda 6000 kadın ve 600 erkeğin öldüğü tahmin ediliyor, ç.n.

[←43]

Alm. “güzel memeli dul”. Alman kamuoyunun bu isimle tanıdığı Tanja Gsell, özel hayatını kamuoyunda deşifre etmesiyle ve temel uğraşı olarak birlikte olduğu ünlü isimler sayesinde medyada kendinden söz ettirmesiyle ünlü olan bir High Society üyesidir, ç.n.

[←44]

Eskiden Almanya’da ve tüm Avrupa’da kullanılan gümüş para birimi. 20 yüzyılın başlarına dek dolaşımda kaldı ç.n.

[←45]

Lat. Bir tiyatro eserinde rol alan şahısları belirtir. Tiyatro oyunun metninin başında oyundaki rol alan şahısların isimleri ve fonksiyonlarının belirtildiği kısma verilen isimdir. ç.n

[←46]

Berlin’in batısında üç bin hektar büyüklüğünde bir orman. ç.n.

[←47]

Berlin'deki Avus karayolu, Avrupa'nın ilk karayoludur ve 1921 yılında hizmete açılmıştır ç.n.

[←48]

Almanya Başbakanı Angela Merkel'in genel başkanlığını yaptığı muhafazakâr sağcı Almanya Hıristiyan Demokratlar Birliği'nin kısaltılmış ismi. ç.n

[←49]

Alman parlamentosu binasının ismi. ç.n.

[←50]

Çok işlevli bir Amerikan cep bıçağı, ç.n.

[←51]

Alm. ‘Körperwelten’ (Vücut Dünyaları), 1996 yılından itibaren gösterilen ve ağırlıklı olarak konserve edilmiş insan kadavralarından oluşan gezici serginin ismidir. Sergi, sergi nesneleri nedeniyle Almanya’da büyük tartışmalara yol açtı. Sergiye ön ayak olan Gıınther von Hagens isimli bir anatomi uzmanıdır. ‘Körperwelten’, en son 7 Mayıs 2009 tarihinden itibaren Berlin’de açıldı, ç.n.

[←52]

Cenbiye, ağzı eğri bir tür Yemen hançeridir. Yemenli erkekler, prestij simgesi olarak kullanırlar. ç.n.

[←53]

Gat, Doğu Afrika’nın dönenceler arasında kalan bölgesinde yetişen çiçekli bir bitkidir Daha ziyade Kenya, Umman, Yemen ve Etopya’da yetişir Beş metrelik fidanlar halinde dikilen gat, yirmi metreye kadar büyüyebilir Yaprakları, uyarıcı etkisi nedeniyle ağızda çiğnenir ç.n.

[←54]

CSI (Crime Scene Investigation), suç mahalli araştırmasını konu alan ABD kaynaklı bir televizyon serisidir. TRT tarafından ‘Kanıt Peşinde’ ismiyle yayınlandı, ç.n.

[←55]

Hannibal Lecter, Thomas Harris’ın romanlarında son derece zeki olmasıyla bilinen seri katil figürüdür ve ‘Kuzuların Sessizliği’ filmiyle üne kavuştu ç.n.